הארץ

4.90 שקלים, יום שישי כג' בחשון התשנ"ה, 28 באוקטובר 1994 VOL.76/22874 OCTOBER 28 1994

כולל מע"מ, באילת 4.28 שקלים

תאורת-גן סולארית

לגינה ולשביל ללא צורך בחיבור למקור חשמל. המנורה קולטת אנרגיה ביום ומאירה במשך הלילה.

דאנד מערכות אנרגיה

תצוגה: רח' אחד העם 34 תל אביב. טל. 03-5644125

קצינים ישראלים וסורים מקיימים בשנה האחרונה פגישות סדירות בענייני ביטחון

הפגישות התקיימו בלבנון ובבירה אירופית. מצרים סייעה בתיווך בין שני הצדדים

מאת אלוף בן, סופר המדיני של "הארץ"

סוריה וישראל מקיימות זה יותר משנה מנגנון לקישור ותיאום צבאי. קצינים משני הצבאות קיימו בנושאי פגישות סדירות, ודנו בענייני ביטחון שוטפים בעלי עניין משותף. חלק מהפגישות בין הקצינים הישראלים והסורים נערכו בשטח לבנון, שהגישה אליה נוחה יחסית לשני הצדדים.

מטעם ישראל אחראי לשיחות הצבאיות מפקד יחידת הקישור לכוחות זרים בצה"ל, תת-אלוף ברוך שפיגל. יחידתו מופקדת על הקשרים בין צה"ל לצבאות המדינות השכנות ולכוחות האו"ם והכוח הרב-לאומי בגבולות. מהצד הסורי משתתף בשיחות, ככל הנראה, קצין הקישור הראשי של הצבא הסורי, הגנרל עדנאן סיאגה, שנטל חלק עוד ב-1974 בשיחות דנוה על סידורי הביטחון ברמת הגולן במסגרת הסדרי הפרדת הכוחות.

לא ערוץ נפרד

לפחות בפגישה אחת, שנערכה לפני כשנה בבירה אירופית, השתתפו נציגים משני הצבאות, ודנו בעניינים משותפים. בארגון אותה פגישה סייעה מצרים, שתיווכה בקשר עם הסורים.

מקורות ישראליים אמרו כי פגישות הקצינים אינן ערוץ נפרד במשא ומתן לשלום, המתנהל בחודשים האחרונים בוואשינגטון בין השגרירים איתמר רבינוביץ' ואליד מועלם. לדברי המקורות, יש לראות במנגנון הקישור הצבאי שהקימו ישראל וסוריה צעד חשוב בבניית אמון, התורמת ליצירת היכרות בין קצינים משני הצבאות.

לדברי המקורות, בפגישות דנים בבעיות דו-צדדיות. שכן ישראל לסוריה, במגמה למנוע תקריות בגבול, אך לא בבעיות הנוגעות לבנון ופעולות החיזבאללה. בעבר קיימו צבאות ישראל וסוריה קשר עקיף באמצעות מנגנון משקיפי האו"ם לפיקוח על הפרדה בגולן (UNDOF).

הסורים סירבו במשך שנים רבות לכל מגע ישיר בין קציניהם לעמיתיהם הישראלים. לפני חודשים אחדים הודיעה סוריה על הפסקת הפרות קלות של הסכם הפרדת הכוחות, שנמשכו שנים רבות.

קשר דומה עם ירדן

ישראל קיימה מנגנון דומה לקישור צבאי עם ירדן, זמן רב לפני חתימת הסכם השלום. בשנתיים האחרונות, על רקע התקדמות במו"מ לשלום, הוחלט על הידוק הקשרים בין צה"ל לצבא הירדני. נקבעה פגישה חודשית בין תא"ל שפיגל למקבילו הירדני, הגנראל מנצור, שבה נידונו בעיקר סוגיות הביטחון השוטף: מעבר מסתננים בגבול, חדירת עדרים עדיאים לישראל דרך ירדן, ואיומים מצד ארגוני טרור.

במקביל לפגישות של קציני הקישור, התקיים קשר בין אגפי המודיעין של צבאות ישראל וירדן. תא"ל עמוס גלעד, כיום דובר צה"ל, היה חבר במשלחות הישראליות לשיחות עם ירדן, ועליו הוטל לגבש את שיתוף הפעולה במלחמה נגד הטרור. בינואר השנה נפגש ראש אמ"ן, האלוף אורי שגיא, עם עמיתו הירדני, הגנראל תחסין שורדום. הפגישה נערכה בנושאי בוואשינגטון בזמן סבב השיחות הדו צדדיות.

מאז נפגשו השניים פעמים אחדות בגליל, ובפעם האחרונה נועדו בשבוע שעבר. שגיא ביקר השנה גם במצרים, ונפגש עם עמיתו, ראש אגף המודיעין המצרי.

ראש הממשלה יצחק רבין ונשיא ארה"ב ביל קלינטון סוקרים את ירושלים מהמרפסת במלון המלך דוד

אסד הודיע לקלינטון כי יסכים לנסיגה מהגולן שתימשך יותר משנה

מקור אמריקאי בכיר: הסכם ישראלי-סורי – תוך 4 עד 6 חודשים

מאת אלוף בן, סופר המדיני של "הארץ"

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, שמע אתמול בפגישתו עם נשיא סוריה, חאפז אל-אסד, על נכונותו של אסד לגמישות בסוגיית לוח הזמנים לנסיגת ישראל מהגולן והסכמתו לכך שהנסיגה תימשך יותר משנה – פרק הזמן שדרשה סוריה עד כה. אסד גם הביע נכונות להרחבת צעדי הנורמליזציה ביחסים עם ישראל בשלב הראשון של הנסיגה, אך עדיין אינו מוכן לכינון יחסים מלאים לאחר נסיגה מצומצמת, כפי שדורשת ישראל.

קלינטון ביקש לאחר מכן בפגישתו עם ראש הממשלה, יצחק רבין, שגם ישראל תגלה גמישות בסוגיית משך הנסיגה ותסכים לסגת מדרישתה הקודמת שהנסיגה תימשך 4 שנים ותשעה חודשים, בשלושה שלבים.

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, יבוא בתוך שלושה עד ארבעה שבועות למסע דילוגים נוסף בין ירושלים לדמשק, במטרה להעריך את ההתקדמות שהושגה במשא ומתן בין ישראל לסוריה ולבחון את הדרכים להמשך השיחות.

במסיבת עיתונאים אתמול בירושלים אמר קלינטון, בהתייחסו לשיחה עם אסד, כי "התקדמות משמעותית נעשתה לפחות אפשרית והיה שינוי מסוים בעמדות שהביאו התקדמות נוספת".

מקורות מדיניים ישראליים התרשמו כי רבין סבור שהצעות אסד אינן מספיקות וכי המו"מ יימשך בצורה שהתנהל עד כה, בתיווכו של כריסטופר. קלינטון התאכזב מכך שאסד לא נשא הצהרה בגנות הטרור במסיבת העיתונאים שקיים עמו בדמשק, אך אמר כי בשיחה הפרטית ביניהם הביע אסד צער עמוק על הריגת אזרחים תמים בפיגוע ובפיגוע באוטובוס בת"א. רבין אמר כי "צריך לומר שאנחנו במשא ומתן עם הסורים כמעט שלוש שנים וההתקדמות נעשית בכפיות, במנות קטנות". התרשמותו של קלינטון היתה כי "כשבאים מסוימים יש התקדמות מסוימת".

בהופעותיו הפומביות אתמול לצד קלינטון הדגיש רבין שתי נקודות: הצורך במאבק כלל עולמי בהובלת ארה"ב נגד הטרור האיסלאמי הקיצוני, שמרכזו באיראן ומטרתו לפגוע בתהליך השלום; ועמדתה של ישראל בעניין ירושלים, הגורסת כי הריבונות על העיר תישאר בידי ישראל תוך מתן חופש לנוצרים ולמוסלמים בניהול המקומות הקדושים לשתי הדתות.

קלינטון ביטל את התוכנית לערוך סיור במקומות הקדושים בעיר העתיקה, בהדרכת ראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט, ובתום מגעים ממושכים בין פקידים ישראלים ואמריקאים בעניין זה גובשה פשרה, שלפיה נועד אולמרט לשיחה קצרה עם הנשיא קלינטון ורעיית הנשיא, הילרי קלינטון, בביקורה בכותל המערבי.

קלינטון נועד אתמול לשיחה בארבע עיניים עם רבין, שנמשכה יותר משעה, ובמקביל נועד מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, עם שר החוץ, שמעון פרס. מקורות מדיניים בירושלים ציינו אתמול בחיוב את העובדה שאסד השתמש במסיבת העיתונאים בדמשק במלה הערבית "סלאם", המבטאת יחסי שלום שכוללים נורמליזציה. גם קלינטון ציין כי "אסד אמר לי ולעולם שהוא רוצה לעשות שלום עם ישראל ורוצה ביחסי שלום נורמאליים ופרודוקטיביים".

(ע"צ). ישראל וסוריה עשויות לחתום על הסכם שלום בתוך פחות משישה חודשים, העריך אמש מקור אמריקאי בכיר בירושלים, בעקבות פגישת קלינטון ואסד בדמשק. לדבריו, חוזה שלום סורי-ישראלי עשוי להיחתם "בתוך ארבעה עד שישה חודשים".

בתום פגישת שרי החוץ של ישראל ושל ארה"ב, אמש במלון המלך דוד בירושלים, אמרו וורן כריסטופר ושמעון פרס כי למיטב שיפוטם חלה התקדמות ממשית בשיחות בין קלינטון לבין אסד. כריסטופר אמר, כי "ההתקדמות

(סוף בעמוד 10א)

פרשנות / עקיבא אלדר

בלי סחורה של ממש

חששם של יועצי התדמית של הנשיא ביל קלינטון התממש אתמול: הפגישה עם חאפז אל-אסד, שהיתה סוף עוזי לביקור השלישי של נשיא אמריקאי במזרח התיכון ב-50 השנה האחרונות, גנבה את ההצגה. קלינטון סיפר שאסד השמיע באוזניו זמירות ערבות מאלה שהשמיע בפומבי, אך מחמת רגישות העניין הוא מנוע מלשתף את הציבור. אבל ראש הממשלה יצחק רבין הודה כי לא היתה זו פריצת דרך, והזכיר שמדובר בתהליך ממושך המצריך אורך רוח ודבקות במטרה. במלים אחרות – סחורה של ממש לא היתה באמתחתו של האורח.

ראש הממשלה נהג בקלינטון מנהג הכנסת אורחים, אך אין לדעת כיצד יגיבו בוואשינגטון על השימוש לרעה ביוקרתו ובמעמדו של נשיא ארצות הברית של אמריקה. קשה יהיה לשכנע את האמריקאים שקלינטון גרר עצמו למדינה המופיעה ברשימת הטרור הרשמית, כדי לספר למארחיו בירושלים שהנשיא אסד גינה באוזניו את הפיגוע באוטובוס, רק הוא שכחה לחזור על כך במסיבת העיתונאים.

קלינטון חזר על הטעות שעשה בז'נבה, שם השיב במקום אסד על שאלתו של כתב שביקש לדעת כיצד מגדיר הנשיא הסורי, לא האמריקאי, את המונח "נורמליזציה". יתרה מזאת, קלינטון נידב את המידע כי ויתר על ההזדמנות לדבר עם אסד על תמיכתה של סוריה בטרור. אגב, לא נאמר דבר על פרשת הנעדרים, ומותר ללמוד מכך שאסד לא התבקש עדיין למנות מחליף לגנראל שהיה אחראי לנושא, והלך לעולמו לפני כמה חודשים.

קלינטון הוא אחד הנשיאים "הפוליטיים" ביותר שהיו לארה"ב

(סוף בעמוד 10א)

הויתורים והתקוות / דן מרגלית / עמ' ב1

חשבון / חנה קים / עמ' ב2

שבוע / עוזי בנזימן / עמ' ב3

ערך חייו של גוי / נדב שרגאי / עמ' ב4

סידור פקודה באיראן / צבי בראל / עמ' ב5

המאהבת של השטן / דר שפיגל / עמ' ב6

בגליון זה 50 עמודים בחמישה חלקים

לוח העיר

חלק ב' – 10-11
חלק ג' – 10-11
חלק ד' – 6-12
חלק ה' – 1-12

בורסה

שבוע המסחר הסתיים באקורד חיובי, אך עדיין בהיקפי מסחר נמוכים. מדד המשתנים עלה ב-1.53% לרמה של 194.61 נקודות, ובכך סיים את השבוע בירידה של כ-0.25%. מניות הבנ"ם עלו ב-0.41% – מה שהביא אותן לתשואה שבועית של 1%. מחזור המסחר בשוק היה 121 מיליון שקל.

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0080	-0.33%
שחור	3.03	—
סל		
יציג	3.4136	-0.20%

חשבים

ניהול וייעוץ לשכר בע"מ

הלשכה עם כל הפתרונות

03-5376576

ארגנטינה תעלה באו"ם הצעה ליישום תוכנית בינלאומית למלחמה בטרור

מאת שלמה שמיר

הצעת החלטה הכוללת תוכנית למאבק בינלאומי בטרור תועלה להצבעה בעצרת הכללית של האו"ם, ביוזמת ארגנטינה. ההצעה דוחקת במדינות החברות באו"ם ובעיקר במועצת הביטחון להירתם למערכה לעקירת הטרור העולמי וקוראת לגיוס אמצעים ומשאבים ולהקמת מנגנון מיוחד במסגרת מועצת הביטחון, שיוקדש למאבק בינלאומי משותף לסיכולם של פיגועי טרור.

לאחר הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס-איירס בו נספו כמאה בני אדם, רובם הגדול יהודים, ספגה ארגנטינה ביקורת קשה מצד גורמי ביטחון בינלאומיים, שסברו כי השלטונות הארגנטיניים גילו אוזלת יד. לדבריהם, ארגנטינה לא היתה ערוכה לטיפול יעיל בארגוני טרור קיצוניים ולמניעת סיוע שקיבלו על פי החשד מאיראן.

פרשנים במרכז האו"ם אמרו כי היוזמה הארגנטינית איננה כוללת הצעות חדשות למלחמה בטרור העולמי, אך לדבריהם היא צפויה לזכות ברוב ניכר בעצרת הכללית ותהווה מסמך ראשון מסוגו, שיעניק גושפנקא בינלאומית למאמץ משותף נגד הטרור. מסמך כזה, אמרו, יבטא את נחישות הקהילה הבינלאומית לפעול לבלימת התפשטות הטרור ונכונותה לשתף פעולה לסיכולו.

ההצעה הארגנטינית, המשתרעת על פני 7 עמודים, פותחת בהוקעה חד משמעית של כל פשעי טרור ובגינוי מדינות התומכות בטרור. ההצעה מביעה "דאגה עמוקה" מהתפשטותם של פיגועי טרור בעולם, כולל אלה בהם "מעורבות באופן ישיר או עקיף מדינות המסכנות חיים של בני אדם חפים מפשע המערערות את ביטחונן של מדינות ואת מערך היחסים הבינלאומיים".

בהצעה מובעת "דאגה קשה" מהגידול במספר פיגועי הטרור באזורים שונים בעולם, "שמבצעיהם הם העדר סובלנות ושנאת זרים ושבוצעו מתוך אמונות רדיקאליות או תפיסות דתיות קיצוניות". כמו כן מבקשת ההצעה על הקשרים בין ארגוני טרור למבריחי סמים ונשק.

הצעת ההחלטה פונה לחברות האו"ם "לאשר מחדש את הוקעת כל סוגי ושיטות הטרור הבינלאומי ולהוקיע מחדש כמעשי פשע בלתי מוצדקים, בלי להתחשב (בשאלה) על-ידי מי בוצעו". המדינות החברות באו"ם נקראות למלא את מחויבותן נגד הטרור הבינלאומי ולהוציא ליישום אמצעים לחיסולו. הן נתבקשות לקיים שיתוף פעולה מלא ותיאום ביניהן להחלפת מידע על תנועות של חברי ארגוני טרור וליישם נוהלי גירוש והסגרה של מחבלים.

ארגנטינה מציעה להעריך מחדש את יישום האמנה הבינלאומית בדבר מקלט לפליטים ולכלול בה סעיף שיאפשר למנוע הענקת מעמד של פליטים לבני אדם שנמצאו מעורבים בפיגועי טרור או אחראים להם.

בסיום ההצעה מופיעה קריאה לארגון האו"ם ולכל הסוכנויות והשלוחות הפועלות במסגרתו ומטעמו להירתם למלחמה נגד הטרור ולהקדיש את כל משאביהם למטרה זאת. ההצעה כוללת פנייה מיוחדת למועצת הביטחון לדון בהקמת מנגנון נפרד שיעסוק באיסוף מידע על הטרור הבינלאומי ויעקוב אחרי גורמי טרור בעולם.

ארגונים יהודיים בניו-יורק מתכוונים לפתוח במערכת הסברה נמרצת נגד הטרור הבינלאומי, תוך הדגשת חלקם של גורמים מוסלמיים פונדמנטליסטיים ושאיפתם לשבש את קידום תהליך השלום.

הממשלה אישרה את הסכם ההבראה של קופ"ח הכללית

מאת עדנה אדירהוד והדי מלץ

הממשלה אישרה אתמול את הסכם הבראת קופת חולים הכללית, שהוגש במשותף על ידי שר האוצר אברהם שוחט ושר הבריאות אפרים סנה. שלושה שרים נמנעו בהצבעה – שר התקשורת יעקב צור, שר התעבורה ישראל קיסר ושר הכלכלה והתכנון שמעון שטרית. השרים שתמכו בהסכם ההבראה, עמדו על כך שגם עובדי הקופה יתרמו לו את חלקם.

ראו עמוד 11א

במסגרת ההסדר, תעביר הממשלה לקופת חולים 3.2 מיליארד שקל בשלוש השנים הקרובות, ובתמורה יועברו 14 בתי החולים של הקופה לממשלה. הקופה עצמה תידרש לנקוט צעדי התייעלות וחיסכון לכיסוי 2.3 מיליארד שקל מחוב הצבור והחוב השוטף, בסכום כולל של 5.5 מיליארד שקל. כחלק מההסדר, תעביר ההסתדרות לקופה 2.2 מיליארד שקל מכספי המס האחיד השנה ותכסה עוד 101 מיליון שקל מחוב הקופה משנת '93.

קופת חולים עצמה התחייבה להפחית 125 מיליון שקל בהוצאותיה השנה ועוד 412 מיליון שקל בשנתיים הבאות, וכן למכור נכסים בשווי 30 מיליון שקל.

שר האוצר אברהם שוחט הדגיש, בבואו מהישיבה, כי מאחר שלממשלה חלק גדול במימון תוכנית ההבראה, אין העובדים יכולים לעמוד מנגד ולהתנהג כאילו אין תוכנית ההבראה נוגעת אליהם. גם שר הבריאות אפרים סנה ויו"ר ההסתדרות חיים רמון קראו לעובדים "לגלות אחריות".

שרי האוצר והבריאות דחו אתמול את האפשרות למנות מפרק מפעיל לקופה, אם העובדים יסרבו לתרום את חלקם.

העובדים נדרשים להסכים לקיצוץ של 2.5%-3% משכרם, צמצום 1165 משרות והגדלת מספר שעות העבודה. כל עוד לא תושג הסכמתם לכך, לא יובא ההסכם לאישור ועדת הכספים של הכנסת. מסיבה זו, הוא גם טרם נחתם.

בינתיים לקופה אין אפשרות לשלם את משכורות אוקטובר לעובדים ולעמוד בהתחייבויותיה לספקים.

יו"ר הסתדרות רופאי בתי החולים של קופת חולים הכללית, ד"ר חיים סולץ, אמר אתמול: "הרופאים מוכנים להסדר של הלוואה. בנושא זה התנהל משא ומתן עם יו"ר ההסתדרות והנהלת הקופה. אם שר האוצר לא מוכן לקבל הסדר כזה, נראה שאין עם מי לנהל משא ומתן".

בהפסקת הצהריים אני קופץ הביתה... לבריכה.

פרוייקט המגורים "גני אלדם": ת"א מעבר לכביש, בריכה מעבר לדלת.

שכונת גני אלדם, אחות למגדלי אלדם ברמת אביב, בנויה כך שתהיו יותר בבית ופחות על הכביש:

המיקום אידיאלי - על גבול רמת-גן גבעתיים, סמוך מאד לתל-אביב.

התכנון הסביבתי - כולל בריכה פרטית בלב השכונה.

התכנון הפנימי - מרווח במיוחד, עם 3 כיווני אויר.

איכות הבנייה - כרגיל באלדם. ללא פשרות.

לבחירתכם דירות מקסימות בנות 4 חדרים ופנטהאוז חד מפלסי מפואר.

איך תגיע לגני אלדם ומהר? גני אלדם ממוקמת במפגש גבולות הערים רמת-גן, גבעתיים ותל-אביב. המפה שלפניך תסייע לך להגיע ל"גני אלדם" במהירות כי בפרוייקט כזה אסור להתמהמה

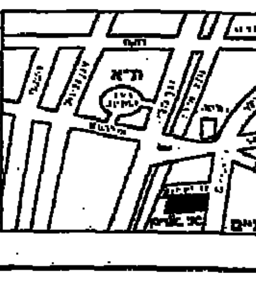

גני אלדם רמת-גן

אלדם

משרד ראשי: ת"א, שד' שאול המלך 8, טל' 03-6952181

חברת ישראמקו הודיעה על הפסקת הקידוח ים-יפו 1

ישראמקו אינק נפלה ב-14.3% בוול סטריט

מאת צבי רבין

חברת ישראמקו הודיעה אתמול לאחר סיום המסחר בתל-אביב, ועם פתיחת המסחר בוול סטריט כי החברה והשותפים החליטו להפסיק את קידוח ים-יפו 1 מול חופי הרצליה ולהתחיל בקידוח חורש ים מערב 1 הממוקם כ-32 ק"מ צפונית מערבית לעיר אשדוד. בבורסה של תל-אביב לא היתה למשקיעים הזדמנות להגיב להודעה זו, אולם בבורסה שמעבר לים שם נסחרות מניות ישראמקו אינק ירדה אתמול בלילה המניה ב-14.3% במחזור חריג וגבוה של 750 אלף מניות.

ראו עמוד 5ג

בהודעה שהעבירה החברה לבורסה נאמר, בין השאר: "השותפים לקידוח ים-יפו 1 מודיעים בזה כי נסתיימו כל מבחני ההפקה בקידוח. השותפים מעריכים כי על פי הממצאים שהתגלו עד כה לא קיימת הצדקה כלכלית להפקת נפט וגז מקידוח זה. ניתוח מפורט של כל ממצאי הקידוח יבוצע בתקופה הקרובה ועל פיו יוחלט בדבר המשך תוכנית העבודה בקידוח ים-יפו 1.

"השותפים החליטו כי קידוח ים-יפו 1 יישאר במצב שבו ניתן יהיה לחזור ולהיכנס אליו בעתיד אם תהיה לכך הצדקה. בשלב זה עם סיום המבחנים, מתבצעות פעולות לשחרור האסדה מאתר קידוח ים-יפו 1 והעברתה לאתר קידוח ים-מערב 1 הממוקם כ-32 ק"מ צפונית מערבית לעיר אשדוד".

תושב הוד השרון רצח את אשתו שביקשה גט, והסגיר עצמו למשטרה

מאת יוסי המזרי

סוניה לוי, בת 54 מהוד השרון, נרצחה אתמול על ידי בעלה בבית בתם באלפי מנשה. לוי היא האשה ה-16 שנרצחה על ידי בעלה מאז תחילת שנת '94.

בין לוי לבעלה, עובדיה לוי בן 65, שררה באחרונה מערכת יחסים גרועה. לפני זמן מה הודיעה לו כי בכוונתה להתגרש ממנו, ולפני עשרה ימים עברה להתגורר בבית של בתה וחתנה. הבעל ניסה לשכנעה לשוב להתגורר עמו. אתמול בבוקר הוא טילפן לבתו, הודיע כי הוא מגיע לביקור באלפי מנשה. הוא ניסה גם לשוחח עם אשתו, אך היא סירבה.

כמה שעות מאוחר יותר הגיע לוי לבית באלפי מנשה, נכנס לבית וירה מטווח קצר באשתו, שעמדה על המרפסת. היא נפגעה ביד ובחזה, וכעבור דקות מספר מתה מפצעיה.

אחרי הרצח יצא לוי מהבית, והסגיר את עצמו לידי משטרת כפר סבא. הוא הועבר לחקירה במשטרת קלקיליה. הבוקר יובא מעצרו בבית משפט השלום בכפר סבא. מפקד משטרת מרחב השרון, ניצב משנה משה יעבץ, מסר כי עובדיה ירה באשתו באקדח שהחזיק ברשיון.

מנהלת המקלטים לנשים מוכות בארץ, רות רזניק, אמרה אתמול כי "התחושה הכללית של הבעלים על נשותיהם היתה להיפך. חלק גדול מרוצחי נשותיהם היו בעלי רשיון לנשק. יש לבדוק שוב למי נותנים נשק ברשיון במדינה. אם המנוחה היתה עומדת מול בעלה ויורה בו ראשונה, האם גם אז היא היתה מקבלת שבע שנות מאסר, כמו כרמלה בוחבוט, או שמא היו מתייחסים אליה כאל גיבורה לאומית שהרגה סרסור מין?"

ח"כ סילבן שלום פנה אתמול לשר המשטרה, משה שחל, בקריאה לפעול בנחרצות ובתקיפות נגד בעלים אלימים, תוך חיוב השופטים לשלוח בעלים כאלה במעצר להשתתפות בסדנאות התנהגות. הוא קרא לשחל להקצות משאבים לבניית מקלטים נוספים לנשים מוכות ולנפגעות מאונס ותקיפה מינית.

מובנות שתיים כמופיפה: תושב הכפר עין-מאהל, שליד נצרת עלית, הרג אתמול את גיסו, שניסה לשים קץ לסכסוך בינו לבין אשתו. בין הבעל לאשה התפתח אמש סכסוך, מלווה בחילופי מהלומות. אחיה של האשה, נעיף חביב אללה בן 28, חש למקום וביקש להפריד בין השניים. לפתע נטל הבעל סכין ודקרו כמה דקירות. הוא מת מפצעיו בבית החולים.

למקום החישו כוחות ממשטרת מרחב העמקים, אולם תושבי הכפר הפריעו לשוטרים לעצור את החשוד. הוא נעצר רק לאחר שלמקום הגיעו כוחות מג"ב, ופיזרו את המפריעים. שני שוטרים נפצעו קל בפעילות.

23104152

هكذا من الأصل

שיחת היום / עם סמואל לואיס

על הפגישה בין הנשיא קלינטון והאפז אל אסד

העיקר לגלגל את הכדור קדימה

אם ניתן ללמוד ממסיבת העיתונאים בדמשק, צדקו אד־תם יועציו של הנשיא קלינטון, שהזהירו מפני עוד פגישה עקרה עם אסד.

אינני מסכים אתך. לא היתה שום אפשרות לפסוח על דמשק בלי לחבל בתהליך השלום. זה היה משפיל את אסד ומקשיח את עמדתו וגם חושף את קלינטון לביקורת מוצדקת למדי מבית, על כך שהוא מתפנק במבכן מאליו בטקסים ראוותניים, ואינו מנסה לתרום לקידום ההסכם.

האם מקובל להשתמש בנשיא ארה"ב לצורך מהלכים מדיניים בלא הבטחה מראש שיובילו לכך תוצאות?

פגישות רבות של הנשיא עם מנהיגים אינן מבושלות מבעוד מועד. אל תחפש דברים מוחשיים ומסודרים, וייתכן שבכל זאת משהו הושג. אמרתי לך עוד לפני הפגישה שהעיקר לגלגל את הכדור קדימה, ולא צריך לצפות ליותר, וקלינטון אמר שזה כל מה שהוא מחפש. אתם, הישראלים, ציפיתם שאסד יתן יותר בפומבי, גם אני, אבל אינני מופתע מכך שזה לא קרה. העיקר אירע בשולי החתימה על הסכם השלום עם ירדן ואסד אינו נוהג להעניק ויתורים באותו זמן שמצפים ממנו לעשות זאת. הוא בוחר שלא להצטייר חלש.

ראית ודאי את מאמרי הביקורת ב"ניו־יורק טיימס" נגד העיקר במדינת סוריה וגם בארגונים יהודיים שהדרות אי בחה. מדוע היה כדאי לנשיא להתעכב?

גם זה היה צפוי, אבל הארגונים היהודיים הגדולים נמצאים בצד השני. מדובר בזרוע של הליכוד בעולם היהודי, ותמיד הם יתנגדו לדיפלומטיה נודנאדלית. לדעתם, דיפלומטיה אמריקאית במזרח התיכון פירושה שאתה הולך לאסד, דופק על השולחן ואומר לו שאם לא יעשה מה שאנחנו רוצים – נפיל אותו מהשלטון או בדומה לזה. זו לא הדרך שממשל כלשהו אימץ, להוציא ג'ורג' שולץ שתהליך השלום שלו עם סוריה לא הגיע לשום מקום. הוא ניסה את הקו הנוקשה, כפי שמציע אייב רוזנטל ב"ניו־יורק טיימס". אבל יש הבדל בין מה שאתה חושב על דיקטטור לבין הדרך שאתה מטפל בו.

סמואל לואיס הוא יועץ לצוות השלום האמריקאי ולשעבר מנהל האגף לתכנון מדיני ושגריר ארה"ב בישראל

כיצד ניתן בכל זאת להשתמש בביקור הזה ולא לבזבז את המהלך החד פעמי?

הנשיא ידון עם רבין בדברים ששמע מאסד ויתכנן אתו את האסטרטגיה ואני מניח שכריסטופר ישוב לאזור בהקדם ואולי יישאר זמן ארוך ויבצע דילוגים רבים יותר בין דמשק לירושלים. ארה"ב חייבת להגביר את קצב התיווך שלה והמזכיר צריך לבלות יותר זמן באזור.

אתה מאמין שנגיע להסכם שלום עם סוריה בתוך שנה?

יש לי תחושה חזקה שהסיכויים טובים למדי שהסכם ייחתם בשנה הקרובה, אבל פעולות טרור של החמאס עלולות להדריד את המשא ומתן מהמסילה, בין אם לסוריה יש קשר לכך אם לא. שלום גם עם ירדן יכול לתרום רבות, אבל כל עוד מתפוצצים אוטובוסים בתל־אביב, התהליך עלול לסטות לכיוון אחר.

מאת עקיבא אלדר

הנשיא קלינטון בישראל

תצלום: מיקי קרצמן

נשיא המדינה, עזר וייצמן ורעייתו, ראומה, מלווים את נשיא ארה"ב, ביל קלינטון ורעייתו, הילרי, בנמל התעופה בן גוריון

מנהיגי ישראל וארה"ב הודיעו כי כריסטופר ישוב לאזור בעוד חודש למסע תיווך נוסף

מאת אורי ניר

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, אמר אמש כי בביקורו בדמשק התרשם שיש "התקדמות מסוימת, משמעותית", וכי יש "תזוזה בעמדות" של סוריה. עם זאת, ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר כי יש למדוד את ההתקדמות עם סוריה "בכפיות ובמנות קטנות", ולהתרשם מן התמונה הרחבה של התפתחות האזורית הערבית במזרח התיכון, ולא מ"עניינים טכניים, טאקטיים, בינינו לבין אחד מהשותפים הערביים שלנו".

קלינטון ורבין לא יכלו לומר במפורש מה טיב ההתקדמות במו"מ עם סוריה, אך מדבריהם עלה בבירור כי אין מדובר בפריצת דרך. "קלינטון לא אמר לי שהיתה פריצת דרך היסטורית, אלא יש התקדמות בנושאים מסוימים", אמר רבין.

למרות ההתקדמות הצנועה, גילו שני המנהיגים, הוחלט במשותף לשלוח שוב את מזכיר המדינה של ארה"ב וורן כריסטופר למסע דילוגים נוסף בין ירושלים לדמשק בעוד חודש או פחות מכך.

קלינטון ורבין דיברו במסיבת עיתונאים משותפת בירושלים, בתום יום עמוס באירועים במסלול סיורו של נשיא ארה"ב במזרח התיכון, שהחל בפגישה עם הנשיא האפז אל־אסד בדמשק, והסתיים בנאום הם הנרגש במושב חגיגי של הכנסת.

שאלות העיתונאים על טיב ההתקדמות במו"מ עם סוריה עמדו במרכזה מסיבת העיתונאים אמש. הנשיא קלינטון אמר בעניין זה: "יצאתי לסוריה כי הייתי משוכנע שיש להחדיר אנרגיה חדשה בשיחות. אני חוזר (מדמשק) משוכנע שהצלחתי".

"תזוזה מסוימת"

הנשיא דיווח בלשון זהירה על "התקדמות משמעותית מסוימת שהתאפשרה, לפחות" ועל "תזוזה מסוימת בעמדות והעלה תקווה להתקדמות (נוספת) בעתיד", אצל המשטר הסורי, אשר בעטיין הורה "לשכנע" הנשיא שלו כריסטופר לשוב ולתווך בין ירושלים לדמשק בתוך כחודש. "אני סמוך ובטוח שנוכל להצליח על ידי דחיפה" של הערוץ הסורי, אמר קלינטון.

קלינטון הצביע על שלוש נקודות אחר שבהן הבחין בביקורו בדמשק. ראשית, הוא ציין, הנשיא אסד "מעולם לא אמר לעולם ולעם בישראל שהוא רוצה לעשות שלום עם ישראל ולקיים עמה יחסי שלום נורמאליים וקונסטרוקטיביים".

שנית, אמר הנשיא, אסד "השמיע כמה הצהרות בשיחתנו הפרטית בדבר פרטי התהליך, שאסור אם אדון בהם (בפומבי), כי הבסיס של השיחות האלה הוא שהן יתקיימו בפרטיות מסוימת, אבל הן הראו תזוזה מסוימת קדימה, שבעיני אינה בלתי־משמעותית".

שלישית, אמר קלינטון, "הנשיא אסד לא ניצל את ההזדמנות (במסיבת העיתונאים המשותפת של שני הנשיאים בדמשק) כדי לומר בפומבי את מה שאמר לי באופן פרטי בדבר צערו העמוק על אבדן חיי חפים מפשע, ובמיוחד הפיגוע באוטובוס.

"הוא אמר לי: 'אתה יודע, עלינו לסיים את הרג של חפים מפשע באשר הוא, בין אם באוטובוס או בחברון. אני מגנה את כל המעשים האלה. אני משוכנע שרק על ידי שלום נוכל לסיים זאת, וכאשר נעשה שלום, הדבר יסתיים'. זה מה שאמר לי", סיפר קלינטון.

הנשיא אמר כי בגלל הצורה שבה נשאל אסד על נושא הטרור במסיבת העיתונאים בדמשק, הוא השיב תשובה "שיכלה להיות מטעה משהו".

רשימת מדינות הטרור

קלינטון גילה כי בשיחתו הפרטית עם אסד לא היה כל דיון באפשרות שארה"ב תסיר את סוריה מרשימת המדינות הנותנות חסות לטרור. אסד, לדבריו, לא העלה את העניין ולא ביקש שסוריה תוסר מן הרשימה.

"אני יודע שהפגישות הפרטיות שלו (של אסד) פרצו דרך מסוימת, ואני הייתי מעודד במיוחד ממה שאמר לי באופן פרטי על הרג חפים מפשע", אמר קלינטון.

ראש הממשלה רבין אמר כי יש להבין שההתגברות על חילוקי דעות מעין אלה, שבין ישראל לסוריה, דורשת זמן ממושך. לדבריו, הוא עדיין מעודד משלושה דברים ששמע מפי קלינטון בדבר עמדותיה של סוריה. אחד הוא שסוריה קיבלה "החלטה אסטרטגית" ללכת לשלום. עניין שני הוא שסוריה מוכנה להמשיך במו"מ לשלום, "גם אם לא בדרך הטובה ביותר לטעמי".

סבלנות ונחישות

עניין שלישי, לדברי רבין, הוא כי "לא יהיה נכון מבחינתה של ישראל – מבלי להתחשב במה שאסד אמר או לא אמר במסיבת העיתונאים בדמשק" – שלא להמשיך במו"מ עם סוריה. רבין אמר שיש לנקוט סבלנות ונחישות בתהליך השלום, "ולא לתת לעליות וירידות להסיט אותך מן המסלול".

רבין ציין כי המחלוקת עם סוריה נסבה עדיין סביב שאלת הנוואי של "גבול השלום" בינה לבין ישראל.

רבין הבטיח כי ישראל תמשיך במו"מ עם סוריה, על אף חילוקי הדעות בין הצדדים. "אל תשאלו אותי על עמדותיו של צד זה או אחר", אמר רבין בתשובה לשאלה, "מה שחשוב הוא השינוי הרחב בגישה" של העולם הערבי כולו לישראל ולסכסוך עמה.

ארגוני הטרור

רבין המשיך ואמר כי ישראל תתמיד בתהליך השלום על אף "מעשיהם הנפשעים" של ארגוני הטרור הקיצוניים המוסלמיים, הקשורים לאיראן. בדברי הפתיחה שלו במסיבת העיתונאים, כמו בנאומו בכנסת, הקדיש רבין תשומת לב מיוחדת והדגיש רב להתייחסות למעשיהם של ארגוני הטרור האיסלאמיים ולניסיונותיהם לחבל בתהליך השלום.

בתשובה לשאלה על "מעמדה" של ירושלים ועל המו"מ שיתנהל על כך בעתיד, אמר ראש הממשלה כי ישראל סבורה שיש להפריד בין שני מרכיבים בדיון על ירושלים, השווה זאת להפרדה התיאולוגית שבין "ירושלים של מעלה וירושלים של מטה".

ההפרדה, לדבריו, צריכה להיות בין ההיבט המדיני, שאלת הריבונות על ירושלים המאוחדת, שחייבת להישאר בידי ישראל, לבין ההיבט הדתי, הזיקות למקומות הקדושים לאיסלאם ולנצרות בעיר.

תצלום: איי־פי

קלינטון ורבין. "הקדשת את חייך לטיפוח העוצמה", אמר לרה"מ

"הילרי ואני מאושרים לשוב לישראל, ובמיוחד בתפקידנו זה ובעיתוי זה", אמר קלינטון בנתב"ג

מאת אורי ניר

באיחור של קרוב לשעה, בגלל התארכות ביקורו בדמשק, בא אתמול נשיא ארה"ב ויליאם ג'פרסון קלינטון לישראל, והתקבל בטקס ממלכתי מלא, שכלל את כל הגינונים הנהוגים בביקורים של ראשי מדינה.

רעייתו של הנשיא, הילרי, שלא היתה עמו בדמשק, המתינה ליד כבש המטוס, עלתה לקראת הנשיא השניים ירדו אוחזים זה בידו של זה אל מקבלי הפנים. בדברי הברכה שלו, אחרי שירד ממטוסו הנשיאותי, הבטיח קלינטון כי ארצות הברית תמשיך ותעמוד לצד ישראל גם בעתיד, וקרא לאזרחי ישראל להמשיך ולגלות אומץ ונחישות במערכה על השלום.

"לכל העם בישראל: הילרי ואני מאושרים לשוב לישראל, ובמיוחד בתפקידנו זה ובעיתוי הזה", אמר הנשיא קלינטון לקהל המוזמנים הגדול. קלינטון ורעייתו ביקרו בישראל בעבר, כאשר קלינטון היה עדיין מושל מדינת ארקנסו.

נשיא המדינה עזר וייצמן הקדים דברי ברכה לנאומו הקצר של עמיתו האמריקאי. וייצמן אמר כי ישראל בונה מדינה מתוקנת, בעלת כלכלה ותעשייה מפותחת, ובעלת נכסי תרבות ואמנות מגוונים.

"למרבה הצער, בשנים האחרונות שבהן עסקנו במלאכה, כמה משכנינו אינם מסכימים לתהליך הזה. עברנו קרבות קשים במשך השנים האחרונות ואיבדנו אלפי ישראלים, כפי שעשה גם הצד השני". במשך כל 50 שנות העימות, אמר וייצמן, "אף פעם לא שכחנו את השאיפה לדבר עם אויבינו".

ארצות הברית, אמר הנשיא, היתה הגורם החיצוני העיקרי שסייע לישראל במאבקה – הן לכלכלה, הן לביטחון והן בתהליך השלום. הוא הזכיר את סיועו של הנשיא ג'ימי קארטר, איש מפלגתו של קלינטון, לחתימה על הסכמי קמפ־דייוויד עם מצרים.

וייצמן בירך בחום את עמיתו האמריקאי ואת אנשי הצוות שלו על תרומתם לחתימת הסכם השלום עם ירדן שלשום, ועל מאמציהם לקדם את המשא־ומתן בין ישראל לסוריה. "אנו מעריכים את מה שאתה עושה, את מה שעושה ארצות הברית, אנו מקווים שאתה מביא עמך חדשות טובות מדמשק, ואם לא – יש לנו סבלנות. יום אחד הדבר יתממש, כמו השלום עם מצרים ועם ירדן", אמר וייצמן.

אחרי דברי הברכה של הנשיא וייצמן, אמר קלינטון: "ארצות הברית, כמו תמיד, גאה לעמוד לצדכם, ואנו נמשיך לעמוד לצדכם גם בעתיד". הנשיא האמריקאי בירך את ישראל על העידן החדש של שלום וביטחון אליו היא נכנסת, ואמר כי בהסכם שחתמה ישראל עם ממלכת ירדן שלשום אפשר היה לראות שמץ מן העתיד החדש של המזרח התיכון.

קלינטון אמר שההסכם עם ירדן מקרב את ישראל ליעד הנכסף של שלום כולל במזרח התיכון, אולם ציין כי כדי להשיג את המטרה הזו, "כל הישראלים יצטרכו להמשיך ולהפגין את האומץ, את החזון ואת הנחישות העצומים שהביאו אתכם עד הלום".

"אני מקווה לפגוש אורחים רבים ככל האפשר במדינה הנהדרת הזו", חתם קלינטון את דבריו הנמים. הוא ורעייתו הילרי הרבו לחייך, נופפו לקהל הנוכחים, והקדישו זמן רב ותשומת לב יוצאי־דופן לשיחות הנימוסין עם העומדים בשורות האח"מים, שלחצו את ידיהם.

בטקס בנמל התעופה נכחו כמעט כל חברי הממשלה, חברי הסגל הדיפלומטי בישראל, נציגי קצונת המיעוט הדתיות, יושב ראש הכנסת, הרמטכ"ל, ונכבדים אחרים. בתום נאומיהם, סקרו שני הנשיאים, וייצמן וקלינטון, משמר כבוד של חיילי צה"ל, חיל הים חיל האוויר, ועמדו דום לנגינת המנוני המדינות. בעת נגינת ההמנונים ירו תותחי צה"ל 21 מטחי כבוד, כפי שנהוגים גינוני הטקס בביקורים של ראשי מדינות.

הטקס התנהל בסוד מופתי בודסות אמצעי ביטחון קפדניים. בין העיתונאים לבין בימת הכבוד הפרידו שתי גדרות ביטחון ובהן שוטרים שניצבו עם פניהם כלפי העיתונאים. אזור קבלת הפנים אובטח על ידי שרשרת־שוטרים שעמדו, במרחק של כחמישה מטרים זה מזה, כ־200 מטר לפני הרחבה מוקפת הרגלים.

קבלת פנים

(ע). משדה התעופה בן גוריון פנתה שיירת המכוניות של נשיא ארה"ב לכיוון ירושלים. אלפים קידמו בתשואות את השיירה בכניסה לעיר, רבים מהם הדתים, אשר נופפו והריעו לעשרות המכוניות שחלפו על פניהם. מעל השיירה חג מסוק משטרתי וכוחות משטרה, שמנו מאות שוטרים, הביתינו גם הם בכניסה לעיר.

השיירה המשיכה ברחובות ירושלים הסגורים לכיוון מלון המלך דוד, שם נפגש הנשיא קלינטון עם ראש הממשלה, יצחק רבין, לפגישה בארבע עיניים.

מזג האוויר

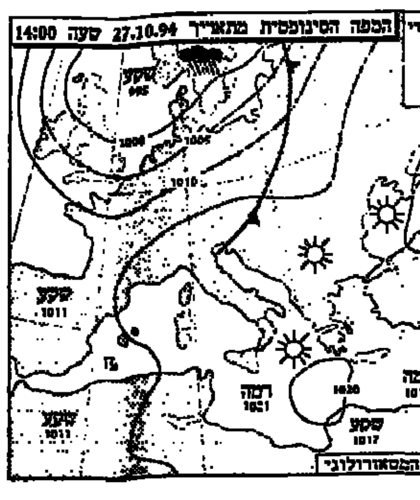

מעונן חלקית

היום יהיה מעונן חלקית עד בהיר. הים יהיה נוח עד גלי. גובה הגלים: מ-40 עד 80 ס"מ. טמפרטורות המים: 26 מעלות. רוח צפונית עד צפון־מערבית תנשב במהירות של 25 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה.

תשקיף לשבת – מעונן חלקית. ביום ראשון יהיה מעונן חלקית עם גשם מקומי.

תיאור המפה הסינופטית: שקע מעל סקוטלנד גורם לגשמים במערב אירופה. רמה מעל רוסיה גורמת למזג אוויר נאה ברוסיה ובמזרח אירופה. אפיק חלש מעל אזורנו.

התחזית להיום

זריחת השמש – 05:54
שקיעת השמש – 16:54
זריחת הירח – אין
שקיעת הירח – 12:41

זיהום האוויר

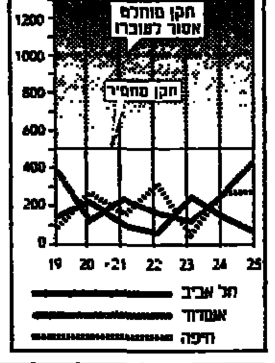

מפלס הכנרת

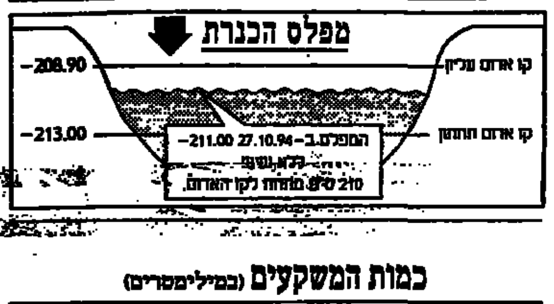

כמות המשקעים (במילימטרים)

מעודכן ליום 27.10.94 שעה 20:00	הכמות שנוספה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	--	16	550
שדה דב ת"א	--	50	524
נתניה	--	30	571
הגליל (מצפה הרשים)	--	לא דווח	900
מרחביה	--	16	452
דגניה	--	לא דווח	408
ירושלים (עטרות)	--	21	590
באר שבע	--	לא דווח	206
חוף עזה	--	13	405
אילת	--	1	31
יריחו	--	28	163

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	13	20	נאה
אמסטרדם	7	13	גשם
אתונה	15	24	נאה
בודפשט	9	16	מעונן חלקית
בוקרשט	12	20	מעונן חלקית
בריסל	7	14	גשם
ברלין	6	12	מעונן חלקית
וינה	5	14	נאה
ורשה	5	14	מעונן חלקית
ז'נבה	6	13	גשם
טורינו	2	12	מעונן חלקית
לונדון	6	14	מעונן חלקית
ליסבון	14	20	גשם
מדריד	8	19	מעונן חלקית
מוסקווה	6	9	גשם
ניו יורק	6	15	מעונן חלקית
פאריס	6	13	גשם
פרנקפורט	7	13	גשם
ציריך	6	13	גשם
קהיר	20	29	מעונן חלקית
קופנהאגן	7	13	גשם
רומא	15	22	מעונן חלקית

הטמפרטורות אתמול

ציור: עמוסקין

כשהחיים מתחת
לקו העוני
מפסטיבל לפסטיבל
ערכם בלתי נסבל
יצחק רבין,
בהסרת הסגר
ובהגדרה עצמית
לעם הפלסטיני
אומץ לבך
המבורך מעשייה
יזכה למשנה תוקף

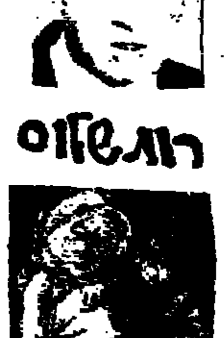

אם ארצות הברית
היא האחות הבכירה
של ישראל
אז אני הממזר
מחפש יחוס משפחתי
טוב יותר

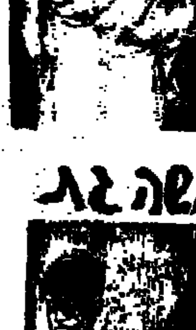

משה גת

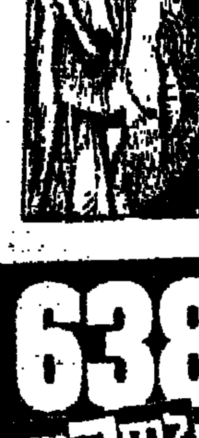

לא ישא אדם
אל אדם רובה
בזרם העכור
לא ישחה
ירחק אדם
מן הדם
יוקיר אדם
את אדם
לא ירצח אדם

638-20-20
מי שלא זוכר - לא מוכר!
לוח העיר

שבת	כניסה	מוצ"ש
ירושלים	4.18	5.30
תל־אביב	4.36	5.32
חיפה	4.27	5.30
באר שבע	4.34	5.31

משרד התחבורה
הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

הדלקת אורות ביום חובה!

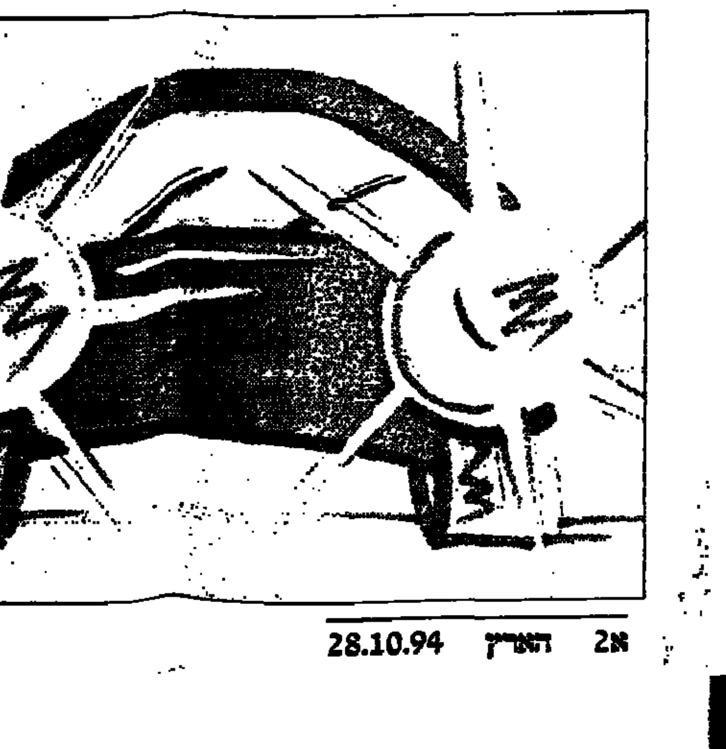

התקנה קובעת: על הנוהג בכל רכב (כולל ברכב פרטי) להדליק את אורות המעבר* בדרך בין עירונית גם ביום החל מ-1 בנובמבר ועד 31 במארס.

* אורות מעבר – האורות הרגילים הלא-מסנוורים. אין לנסוע באורות חנייה בלבד.

אסד: אין ולו הוכחה אחת שסוריה אחראית למעשי טרור

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייני ערבים

"לא רבתי עם הנשיא קלינטון בנושא הטרור", קבע אתמול נשיא סוריה חאפז אל־אסד במסיבת עיתונאים מיוחדת שכינס בדמשק עם נשיא ארצות הברית, ביל קלינטון, לאחר פגישתם. הנשיא אסד ציין במסיבת העיתונאים כי ביקש מבכיר אמריקאי "שיוכיח בפני ולו אירוע אחד אשר בו ביצעה סוריה מעשי טרור. הוא היה חסר אונים, ולא היה יכול להוכיח בפנינו אפילו אירוע אחד כזה".

לדבריו, "בעיית הטרור היא האשמה המועלית על רקע הסכסוך בינינו לבין ישראל. כל אחד מכם יודע שהסיבה להאשמה בטרור אינה נובעת מכך שהטרור ומי שמבצע בסוריה מבצע מעשי טרור, אלא מסיבות הקשורות בעמדתם כלפי ישראל. מכל מקום, נושא זה לא עמד כלל על סדר היום בשיחותינו.

"קלינטון ואני חותרים להשגת דברים חשובים יותר. אלמלא היה הזמן קצר, הייתי שואל אתכם האם יש בידי מישהו מכם הוכחה כלשהי לכך שסוריה עשתה מעשה טרור אחד. אולם אין בכוונתי להציג שאלה זאת בפניכם עתה, משום שאין זמן לכך", אמר הנשיא הסורי.

בכל דבריו של אסד, בהודעתו ובתשובותיו לעיתונאים לא נשמע כל גינוי למעשי טרור או אלימות. באשר לישראל אמר הנשיא אסד: "יש לנו הבחנות רבות מתוחזות נגרום שהם אלה שאינם רוצים בשלום ולא אנחנו או אני".

התקדמות מסוימת

נשיא ארצות הברית מסר כי הושגה התקדמות מסוימת בעקבות שיחתו עם הנשיא אסד, אך הוא אינו מעוניין להרחיב על כך. הנשיא אסד ציין בדברי הפתיחה שלו כי הוא מביע את שביעות רצונו העמוקה "מתמימות הדעים שהושגה ביני לבין הנשיא קלינטון לגבי החשיבות שבכינון שלום כולל על בסיס החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 ועקרון האדמה תמורת שלום, ושהפתרון אליו אנו חותרים יהיה צודק, כדי שיהיה בר קיימא ויציב.

"הבטחתי לנשיא קלינטון את מחויבותה של סוריה לתהליך השלום ואת תחייתה הרצינית לשלום צודק וכו[illegible] בחירה אסטרטגית שתבטיח את הזכויות הערביות ותשים קץ לכיבוש הישראלי באדמות הערביות, בהתאם להחלטות מועצת הביטחון 242, 338 ו־452 ותאפשר לכל עמי האזור לחיות בשלום, ביטחון וכבוד.

"כמו כן הרגשתי בפני הנשיא קלינטון, לנוכח עקרון הנסיגה המלאה תמורת שלום מלא, את נכונותה של סוריה לקבל על עצמה את הדרישות השלום העניניות לכינון יחסי שלום רגילים עם ישראל, תמורת נסיגה ישראלית מלאה מן הגולן אל קו 4 ביוני '67 וכן מדרום לבנון.

נשיא ארצות הברית הדגיש בדבריו כמה פעמים, כי "תווה סורי ישראלי מהווה מפתח להשגת שלום כולל. בהתחשב בתפקידה האזורי החשוב של סוריה, היא ללא ספק תרחיב את מעגל המדינות הערביות המוכנות לקבל על עצמן שלום, והיא תיצור באזור את האמונה שהשלום ישרור לעד.

"שלום צריך גם להיות אמיתי, יותר מסתם מלים על דף נייר, יותר מהעדר מלחמה. אומות צריכות לכונן יחסים שלווים ונורמאליים. השלום צריך גם להיות בטוח לשני הצדדים. ביטחון של צד אחד לא צריך לבוא על חשבון ביטחונו של הצד השני. השלום צריך להבטיח ביטחון נגד התקפות פתע מכל צד שהוא, ושלום חייב לאפשר לצדדים להשקיע בפיתוח כלכלי במקום להשקיע בעוצמה צבאית".

שלווה ויציבות

לדברי קלינטון, על כל הצדדים ליהנות מיציבות ושלווה. "האלימות חייבת להיפסק. הגבולות לא צריכים להיות בתנאים לתוקפנות, חדירות מחבלים, פעולות אלימות או הפצצות".

"לפעולות הטרור הרצחניות", המשיך קלינטון, "להן היינו עדים בשבועות האחרונים היו שתי מטרות: ראשית, אנשים חפים מפשע שנהרגו ונפצעו ושנית פגיעה בשלום בו תומך הנשיא אסד".

בתשובה לשאלת כתב העיתון "ג'רוזלם פוסט", דייוויד מקובסקי, בדבר צעדים בוני אמון אמר אסד: "כל מדינה בעולם רוצה לביטחונה, אך אין זה מצדיק שתחזיק באדמות שאינן שלה, באדמותיהן של מדינות אחרות.

"נוסף לכך", אמר, "לא היה זה תנאי לכינון שלום בין מדינות שנלחמו זו בזו במשך ההיסטוריה, שאחד מהם יבקר אצל השני או שלא יבקר. זה אינו עניין של מהות והיצגויות ולא של ביקורים. היה מי שביקר בישראל בעבר (נשיא מצרים, אנואר סאדאת), ויחד עם זה הוא עצמו התלונן כאשר היה בשלטון, התלונן והמשיך בכך זמן רב לפני שהצליח להגיע להסכם שלום בינו ובין ישראל".

הנשיא אסד ציין, כי שמע "הצהרות מפי בכירים ישראלים שאמרו כי סוריה פועלת ברצינות בתהליך השלום. כפי שזכור לי, ואני מקווה שזכרוני מדייק בעניין זה, שמעתי שרבין עצמו אמר כי סוריה פועלת ברצינות בתהליך השלום. מי הם אלה שמחריימים?"

הנשיא קלינטון אמר, כי "הנקודה של סוריה הוא קריטי ולא יתאפשר שלום באזור ללא שלום בין ישראל לסוריה. אסד, על בסיס היכרותי עמו, מחויב להשגת השלום ולאינטרסים של עמו. הוא רוצה שלום ואני מאמין כי הוא ישיג אותו".

מהומות אלימות בשכם "במחאה על הסכם השלום"

מקורות פלשתיניים: שני תושבים נפצעו

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

מקורות פלשתיניים דיווחו כי בהתפרעויות שהיו בשכם נפצעו שני תושבים מירי של חיילי צה"ל. נמסר כי בשעות הבוקר פרצו בעיר מהומות בהשתתפות אנשי החמאס ואנשי פתח, במחאה על חתימת הסכם השלום הישראלי־ירדני, ועל הגעתו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון.

בהפגנות, שהתרכזו במרכז העיר, יידו צעירים אבנים לעבר כוחות הביטחון ובתגובה ירו החיילים לעברם. דובר צה"ל בפיקוד מרכז אמר כי לא ידוע לו על פצועים או על תקריות בשכם.

צה"ל המשיך אתמול בפעילות יזומה בגדה ובמבצע ללכידת מבוקשים. מקורות ביטחוניים מסרו כי מאז הפיגוע באוטובוס בדיזנגוף נעצרו למעלה מ־70 פעילי החמאס. כל העצורים הם מאזור רמאללה, שכם וחברון. בקרב העצורים גם אימאמים של מסגדים. צה"ל ממשיך במצוד נרחב אחר יחיא עיאש, המכונה "המהנדס", אשר הכין את מטען הנפץ שגרם לפיצוץ האוטובוס.

צה"ל הפסיק את החיפושים אחר צעיר שכביכול נחטף שלשום בלילה מכביש חוצה שומרון, על פי עדותה של תושבת אריאל. מקורות צבא מסרו כי למרות החיפושים והסריקות הקפדניות אין אישור לכך שצעיר חבוש כיפה אכן נחטף. צה"ל ערך חיפושים נרחבים בכל אזור הגזרה באמצעות חיילים ובאמצעות מסוק. כן נעשו בדיקות בכל ההתנחלויות והישיבות ולא נמצא אדם נעדר. ההערכה היא כי לא היה כל ניסיון חטיפה.

חאפז אל־אסד וביל קלינטון (משמאל), מקשיבים להמנון האמריקאי בשדה התעופה בדמשק
תצלום: איי־פי

פרשנות / גיא בכור

אסד ממשיך להתעלם מהמציאות

שוב הוכח אתמול כי הנשיא הסורי חאפז אל־אסד מנהל דרכו על פי צלילי מנגינה שונה לגמרי מזו של יתר משתתפי תהליך השלום באזור. מסיבת העיתונאים המשותפת שלו אתמול עם הנשיא האמריקאי, ביל קלינטון, היתה מאכזבת לא רק בגלל מה שלא נאמר בה, ובגלל הציפיות המסוימות שקדמו לה, אלא משום שניכר היה שאסד עדיין אינו מבין את הסבכים המניע את תהליך השלום האזורי הנוכחי, וממשיך בסרבנות שעבר זמנה. מבחינה זו היתה מסיבת העיתונאים בדמשק מעודדת פחות מזו שהתקיימה לפני חצי שנה בז'נבה. אז נדמה היה שאסד מבין את כללי המשחק החדשים האלה ונערך לפיהם.

גם בהבנתה שרק תשומת לבה של ארצות הברית מעניינת אותו, ולא ישראל, הרי כדי לזכות בשאיפתו למחוק את ארצו מרשימת המדינות התומכות בטרור, הוא היה חייב להעניק אתמול, בפומבי, הישג כלשהו לנשיא קלינטון, למשל ברמות גינוי גורף של אלימות או טרור. אך הוא נמנע מלעשות כן, ובכך חשף עוד יותר את קלינטון לביקורת מבית.

עבור אסד היתה זו עוד מסיבת עיתונאים, שבה השמיע את המיצוגים הקבועים שלו, בעוד שהיה חייב להבין שבעבור קלינטון זו היתה ההזדמנות לקבל לגיטימציה מצד דעת הקהל האמריקאית לביקורו בדמשק.

את פעולותיו של אסד ניתן להסביר בשתי דרכים. אפשרות אחת היא שאסד פשוט לא נבון את דבריו של קלינטון על מרכזיותה החיונית של סוריה לתהליך השלום. קלינטון התכוון להדגיש בכך את אסד למול הזגיגות בערבה, אך זה דווקא הקשיח את עמדתו. זו טעות חמורה שלו בהבנת האמריקאים, [illegible]. אם קיווה לחזק את ידי הנשיא קלינטון על כי ביקר אצלו, גרם אתמול אסד את ההיפך, והוא הציגו כמי שאינו מסוגל לקרב, אפילו במידת מה, בין ישראל לסוריה.

מצד שני, ייתכן שהנשיא אסד בכל זאת קרא נכון את המפה הפוליטית, אך הוא נוטל את הסיכון, כיוון שהוא מעריך שלקלינטון אין ברירות, אלא להמשיך ולתמוך בתהליך השלום כפי שהוא.

בכל מקרה, תוצאת מסיבת העיתונאים אתמול עגומה למדי. אסד ביטל במחי יד את שני הצעדים שבהם היה יכול לקנות את לבם של אנשי הממשל ולאותת בצורה חיובית גם לישראל: אמצעים בוני אמון עם ישראל והוקעת הטרור וגינויו. במקום זאת טען שאין צורך כלל באמצעים בוני אמון, אלה אינם חשובים, ובאשר לטרור טען כי סוריה מעולם לא ביצעה פיגוע טרור.

ייתכן שיקשה להוכיח את קשריה הישירים של דמשק למעשה טרור כלשהו, אך ידוע שאסד משתף פעולה עם גורמי משנה ביישום מדיניות תוקפנית – חיזבאללה, גורמים פלשתיניים, דרוזיים או שיעיים אחרים. רק לפני זמן קצר הבריז בפומבי בקהיר כי ארצו מסוגלת להכיל בהסכם של ישראל עם ירדן, אך הוא לא יעשה כן. אם כך, כיצד חשב להכיל בהסכם זה?

חבר פרלמנט לבנוני: המלך חוסיין בוגד ותמיד יימצא מי שירצח אותו

מאת יוסף אלגזי
וסוכנויות הידיעות

מוחמד ברג'אוי, חבר פרלמנט לבנוני מהגוש המזוהה עם החיזבאללה, אמר אתמול כי "תמיד יהיה מישהו שירצח בוגדים, במקרה זה את המלך חוסיין".

ברג'אוי, שדיבר במסיבת עיתונאים בביירות, העיד כי "העם הלבנוני מונה בתוכו מוג'אהדינים רבים, נאמניו של חאלד איסלאמבולי, שרצח ב־'81 את נשיא מצרים סאדאת לאחר שחתם על הסכם השלום עם ישראל. מוג'אהדינים אלה יודעו כיצד להעניש את הבוגדים", אמר ברג'אוי, והזכיר את שמותיהם של יו"ר אש"ף יאסר ערפאת, חוסיין מלך ירדן ויורש העצר הירדני, הנסיך חסן.

לארגון החיזבאללה, המתנגד לתהליך השלום באזור, שמונה מתוך 128 המושבים בפרלמנט. הארגון הודיע כי ימשיך במאבק למרות "המערכה האמריקאית־ציונית נגד הטרור".

בתגובה לאיום שהושמע אתמול בלבנון על חייו של המלך חוסיין, אמר אמש ד"ר מחמוד א־זהאר, ממנהיגי חמאס בעזה, כי לא קיימת הצדקה הלכתית מוסלמית להרוג את מלך ירדן.

"המלך חוסיין לא ביצע אף אחת משלוש העבירות שהאיסלאם מעניש עליהן במוות – הוא לא הרג בכוונה תחילה, הוא לא נטש את האיסלאם והפך לכופר ולא הוכח כי זנה. מדיניותו של המלך חוסיין כלפי ישראל אינה שונה מזו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, או מזו שאולי יתבין בעתיד נשיא סוריה, חאפז אל אסד. על פי ההלכה המוסלמית זו אינה סיבה להרוג אותם".

א־זהאר קבל על כך שלעתים מופצות בישראל ובחו"ל הצהרות כוזבות בשמו של ארגון החמאס, או ידיעות המייחסות לחמאס הכרזות של ארגונים מוסלמיים (סוניים או שיעיים) אחרים. "פרסומים כוזבים אלה מבוצעים להגביר את הלחץ על חמאס ולהגדיל את מספר אויביה", אמר.

לדבריו של א־זהאר, שני הפעילים המרכזיים של החמאס בירדן – איבראהים גושה ומוחמד נזאל – הושמו השבוע במעצר בית.

העיתונים "אלראיה" ו"אלשרק" היוצאים בקטאר מביעים תקווה, שחוזה השלום בין ישראל לירדן יביא להצלחות דומות במסלולים הסורי והלבנוני. עם זאת, מביע "אלשרק" תקווה שההסכם לא ינוצל להפעלת לחץ על הירדנים והערבים במטרה לכפות עליהם שלום שלא יפתור את משאלות לבן של מדינות ערב.

העיתון "אל־איתיחאד" היוצא לאור בנסיכויות המפרץ מתאר את החוזה כאירוע חשוב וקורא לסולידאריות, פיוס ושלום בין הערבים.

מנהיגי האופוזיציה המצרית פנו בכתב לנשיא ארצות הברית ביל קלינטון במחאה על מדיניותו הנותנת גיבוי מלא לישראל, "במקום להפעיל פשרה בין עמדות ישראל ומדינות ערב". כך אמר אתמול עבד אל פתאח סלעאת מהמפלגה הליברלית באופוזיציה.

המפלגה הימנית, אל־ואפד, והמפלגה המארכסיסטית הצטרפו לליברלים ולסוציאליסטים ותמכו במאמר באיגרת.

הבהרה

בכתבה של נירה רוסו המתפרסם היום במוסף נפלה טעות דפוס. המבצע "טוף זה שווייץ" נערך בשיתוף חברת "הרץ", ולא "הארץ" כפי שפורסם.

פיס

להלן המספרים והפרסים שהועלו בגורל, בהגרלת פיס חוק מס' 43/94 שנערכה ביום חמישי 27/10/94:

1. בסך 1,000,000 שקל כרטיס מס': 719179
2. במכונית זכה כרטיס מס': 293984
3. בסך 5,000 שקל זכו כרטיסים מס': 170079, 480032, 623711, 776661, 030425, 351609, 096631, 558395, 103910, 145143, 416917, 182521, 709752, 111586, 367679, 308663, 151862, 317902, 552460, 170976, 057431, 270514, 137240, 682307, 491236, 759850
4. בסך 1,000 שקל זכו כל הכרטיסים המסתיימים ב־5 ספרות: 21592, 87975, 73038, 58083, 51633, 25417, 80893, 35858, 30886, 10471, 91943, 03278, 55520, 83148, 19210, 25161, 31307, 66342, 64575
5. בסך 100 שקל זכו כל הכרטיסים המסתיימים ב־3 ספרות: 514, 252, 061, 277

איירתורדיל עולמי

עכשיו כבר לא רחוק!

המזרח הרחוק בטיסות ישירות של אל על

חדש! הונג קונג $1049 בחודשים נובמבר־פברואר
$1149 במשך חודש אוקטובר

בנגקוק $949 בחודשים נובמבר־פברואר
$1048 במשך חודש אוקטובר

בייג'ין $1099 בחודשים נובמבר־פברואר
$1249 במשך חודש אוקטובר

בומביי $910 בתוקף עד 2/95

אליקום נולר סוילר

המזרח הרחוק -

איירתור מקרבת אליכם את המזרח הרחוק במחירים נוחים ולמגוון יעדים. טיסות ישירות במטוסי אל על עם הקו החדש להונג קונג הקסומה. אפשרויות מגוונות של טיסות המשך ליעדים נוספים במזרח הרחוק ואוסטרליה.

עכשיו המזרח הרחוק הרבה יותר קרוב!

טיסות המשך במזרח הרחוק ולאוסטרליה

מנילה	טוקיו	סינגפור
דרך בנקוק	דרך בנקוק	דרך בנקוק
$1600	$1600	$1470

טייפה	סיאול	מלבורן/סידני
דרך בנקוק	דרך בנקוק	
$1874	$1553	$1799

ארצות הברית
ניו יורק $799
קנדי $849

לנוסעים לארה"ב אפשרות לטיסות המשך של קווי אל על במחירים אטרקטיביים:

$99 לוס אנג'לס כיוון אחד | $45 וושינגטון BWI כיוון אחד | $78 מיאמי כיוון אחד | $62 שיקגו כיוון אחד

איירתור
החברה המאגדת את כל משרדי הנסיעות בישראל

המחירים הם מחירי מינימום בתוקף החל מ־1.11.94 מחירים נוספים אפשריים. לפרטים מלאים ואפשרויות נוספות פנה לסוכן הנסיעות שלך.
המבצעים מיוחדים בהתאם לתנאי המבצע אצל כל סוכני הנסיעות

מבצעי איירתורדיל לאירופה ממשיכים!

לונדון $333 / $399 במטוסי אל על

פריז $399 במטוסי אל על

וינה $379 הטיסות במוצ"ש במטוסי אל על
אמשטרדם $399 הטיסות בימי ה' במטוסי אל על
ז'נבה $349 הטיסות במטוסי אל על
ציריך $309 בימי א' לפנות בוקר
מילנו (ברגמו) $399 טיסות מיוחדות בימי שני ורביעי על ידי חב' הספנ' של אל על "סאן־דור"
$59

טיסות אל על + מלונות

אמשטרדם+מלון $474 כולל 3 לילות כולל...
וינה+מלון $455 המחיר כולל מלון ל־4 לילות כולל כל המסים. המחיר אינו כולל $47 דמי רישום. הטיסות במוצ"ש במטוסי אל על המחירים מותנים באישור המלונות.
בודפסט+מלון $455 כולל 4 לילות במלון במרכז בודפסט המחיר אינו כולל $47 דמי רישום הטיסות במטוסי אל על המחירים מותנים באישור המלונות.
פראג+מלון $455 כולל 3 לילות במלון במרכז פראג המחיר אינו כולל $47 דמי רישום הטיסות במטוסי אל על המחירים מותנים באישור המלונות.

מבצע מיוחד
"איירתור לוקסוס"!!
טיסה + סופשבוע לוקסוס ברשת הילטון

לונדון $444 המחיר כולל טיסה במטוסי אל על. ו־3 לילות במלון הילטון קנזינגטון. יציאה בימי ו' לפנות בוקר. המחיר אינו כולל $47 דמי רישום.

פריז $549 המחיר כולל טיסה במטוסי אל על. ו־3 לילות במלון הילטון פריז. יציאה בימי ו' לפנות בוקר. המחיר אינו כולל $47 דמי רישום.

مكان من الاهل

רבין: הטרור האיסלאמי מאיים לא רק על ארצנו, אלא גם על ארה"ב ועל כל העולם

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

"השלום שנחתם שלשום עם ירדן הוא צעד גדול לקראת תום עידן המלחמות במזרח התיכון. מלחמות שהסבו סבל רב לאוכלוסייה באזורנו ודאגה לעולם כולו. אנו סמוכים ובטוחים כי גם הפעם כמו תמיד נמצא אותך ואת ארצך מסייעים לנו ולירדן בטיפול השלום הזה" – אמר אמש ראש הממשלה, יצחק רבין, בנאום ברכה שנשא במליאת הכנסת בישיבה החגיגית לכבודו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון.

רבין הדגיש, כי "מאחורינו הוא השלום עם ירדן ולפנינו המשך המו"מ עם סוריה, כדי לתת משמעות לשתי המלים שאמרנו אלף אלפי פעמים מעל כל דוכן ובכל תוכנית מדינית בשני הדורות האחרונים: שלום כולל. שלום לכולם. שלום עם כל מדינות ערב. שלום עם העולם המוסלמי".

800 האורחים שגדשו את אולם מליאת הכנסת ואת היציעים זיכו במחיאות כפיים סוערות את דבריו של רבין. הנשיא קלינטון שישב לצדו על הבמה עקב באמצעות התרגום הסימולטאני אחרי נאומו של ראש הממשלה.

אויבי השלום

רבין הודה, כי "יש אויבים לשלום. הם מפעילים טרור וזורעים הרס ומוות. הם רוצחים. הם חוטפים. הם יורים ללא אבחנה. רק באחרונה הביאו מטען מוות באוטובוס בלב תל-אביב, אשר 22 נוסעיו קיפחו חייהם רק משום היותם יהודים וישראלים. הם רצחו את החייל נחשון וקסמן שעיני הוריו הכואבים מישירות אלינו עכשיו מכם מן היציע". בטון נמרץ הוסיף רבין כי "אין בכוחנו להיכנע לטרור ולכן נפעל לפגוע באנשי הטרור".

ראש הממשלה הטעים כי אנו עומדים מול טרור איסלאמי קיצוני, "שמאיים לא רק על שלום ארצנו. הוא מאיים גם על שלומה של ארה"ב וגם על שלום העולם. איראן מובילה את הטרור הזה ואני קורא מעל במה זו לקונגרס האמריקאי ולעם האמריקאי לעמוד בראש המאבק נגד הטרור ונגד כל מי שאינו רוצה בשלום, כי הטרור אינו יודע גבולות והוא עלול לחצות ימים ואוקיינוסים כדי לזרוע מוות".

רבין הזכיר כי ארה"ב עומדת לימינה של ישראל במסע אל השלום עם הפלשתינאים, הירדנים, הסורים והלבנונים ומבינה את מצוקותינו ותומכת בנו בשעות משבר, אולם "רק אנו נחליט על גורלנו בארץ הזו. אבל אנו בוטחים בך ובעמך שתעמדו לימיננו בתלאות הדרך, שמוקשים רבים עדיין מונחים עליה.

"הדלק המזין את קטר השלום, את תושבי ישראל, הוא התקווה כשמה של עיירת הולדתך בארה"ב, הופ. אנו תולים תקוותנו גם בך ויודעים כי לא תאכזב אותנו. יש לנו חלומות גדולים ותקוות גדולות. אין אנו רוצים לחיות לנצח על חרבנו. אנו מחויבים לשלום, אבל מוכנים לעמוד כנגד כל אויב".

פשרות בדרך לשלום

ראש הממשלה הבהיר כי אנו מוכנים לפשרות בדרך לשלום. "אנו יודעים כי לא נקבל כל מה שאנו חפצים בו ועלינו להבהיר למשתתפים האחרים במו"מ לשלום, כי לא יקבלו כל מה שהם רוצים. כמדינה דמוקרטית יש בתוכנו מחלוקות על דעות ועל מדיניות הנבונות לפשרה".

הוא הדגיש כי ירושלים אינה עניין למו"מ. "אין היא עניין למיקח. נאמנים למורשתנו וערכינו, נאפשר תמיד חופש גישה ופולחן דתי לבני כל הדתות, אך ירושלים היתה ותהיה לנצח בירתה של מדינת ישראל בריבונות ישראל, לבו הפועם של העם היהודי" – אמר רבין כשכל הנוכחים מריעים לו ממושבות הח"כים של הליכוד, בנימין נתניהו, בני בגין ומשה קצב, ניגשים ללחוץ את ידו בחום.

אחד הקטעים המרגשים בנאומו של רבין היה הקטע בו הפתיע את קלינטון כשהזכיר כי המורה הרוחני של הנשיא, ד"ר האוס, קרא לו אל ערש מותו והשביע אותו שאם יגיע אי פעם למשרת נשיא ארה"ב, לעולם לא יפגע בישראל.

יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו שיבח את הסכם השלום עם ירדן ושיבח את ראש הממשלה ושר החוץ שהצליחו להגיע להישג זה. "הסכם השלום עם ירדן הוא בשורה טובה. ההסכם שלפנינו הוא הסכם של שלום אמת. זה כ-25 שנה שהממלכה ההאשמית אינה מאיימת עלינו במלחמה ואינה נותנת ידה לטרור.

"בירדן אין ערי מקלט למחבלים שמהן הם מגיחים ואליהן הם יכולים להימלט. זה איננו בן שיח שידו האחת מושטה עלה זית וידו השנייה מחזקת כלי חמס. זה איננו השכן שמדבר שלום ובה בעת גם מאפשר ירי קטיושות על יישובינו. זה איננו המנהיג שפיו ולבו אינם שווים", אמר נתניהו כשמשגר את חצי הביקורת שלו כלפי יאסר ערפאת וכלפי ארגון אש"ף מבלי לאזכר את שמם.

בהתייחסו לביקור קלינטון בדמשק, אמר נתניהו כי "כולנו חפצים בשלום עם סוריה. שמעת ודאי בביקורך בסוריה תביעה סורית על רמת הגולן. אבל תביעתנו אינה נחרצת פחות. הגיע הזמן שהתוקפן ישלם על תוקפנותו ולא מי שהותקף על ידו. צה"ל יכול להבטיח שלא תישנה תוקפנות בגולן ולא כוח בינלאומי", אמר נתניהו.

שורש הסכסוך

יו"ר הליכוד הוסיף כי ההכרה שאין אנו אפיזודה חולפת באזור היא המפתח האמיתי לשלום אמת עם שכנינו ואילו ראייתם אותנו כפולש זר בארץ לא לו, היא שורש הסכסוך המתמשך והדלק המניע את הקיצוניות הלאומנית והמוסלמית שעדיין מכוונת נגדנו.

בסיום דבריו ציין נתניהו כי עלינו לשמור על עמדות המגן שלנו בגולן, בשומרון וביהודה ולא לנטוש אותן ולהפקירן בידי זרים. הוא קרא לחיזוק ההתיישבות היהודית, לנהל מלחמת חרמה בטרור ולחזק את אחיזתנו בירושלים על כל חלקיה.

יו"ר הכנסת, שבח וייס, שפתח את הישיבה החגיגית אמר כי גם בעת הזאת, כאשר רכבת השלום הגיעה לתחנה השנייה, יש מי שמחבלים במסילה.

תצלום: דוד [illegible]

חברי הכנסת והאורחים הרבים שגדשו את מליאת הכנסת קמים על רגליהם ומריעים לקלינטון עם כניסתו לאולם

קלינטון בכנסת: "אמריקה תעמוד לצדכם עד שנשיג שלום כולל במזה"ת. עד אז – ולתמיד"

(ע). נאומו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בכנסת:

"אדוני יו"ר הכנסת, מר נתניהו, גבירותי ורבותי חברי הכנסת, הרשו נא לי להתחיל בתודה לראש הממשלה ולעם בישראל על קבלתכם אותי בארץ נפלאה זו, ותודה לכולכם על שנתתם לי את ההזדמנות לדבר בפני גוף דמוקרטי מופלא זה, שבו יושבים אנשים בעלי דעות שונות, וכן הם יכולים להביע את דעותיהם השונות. אני מרגיש כאן בבית.

"אתמול עשתה ישראל צעד אדיר למילוי משאלת לב עתיקה של העם בישראל, חלום האבות על העם שיישב בטח על אדמתו ויהנה מפריה. בשנת 77 בא לכאן הנשיא סאדאת לחפש שלום יחד עם ראש הממשלה בגין. לפני שנה הודיעו במדשאה הדרומית של הבית הלבן אש"ף וישראל על רצונם בשלום. והנה, אתמול ירדן וישראל ואנחנו מברכים את מי שאיפשר את הדברים האלה. מר רבין ומר פרס הם אנשי חזון כמו רבים ממנהיגיה בעבר של מדינת ישראל, ששמם ייזכר תמיד על דבקותם במסורה ועל תרומתם לעם – בן גוריון, מאיר, בגין.

"בחייך, אדוני ראש הממשלה, אנחנו רואים את חיי מדינתך. כצעיר למרות הקלאות, אבל במקום לעבד את האדמה יצאת להגן על העם בישראל. הקדשת את חייך לטיפוח העוצמה, כדי שאנשים יוכלו לטפח ולעבד את האדמה. לחמת בקרבות רבים, ניצחת בניצחונות רבים ומלחמות רבות. ועתה, מתוך עוצמה אתה לוחם למען השלום, ואתה מנצח גם במלחמה אלה. אתה מראה לעמך שהם יכולים להשתחרר, שהם יכולים לראשונה להגיע לשלום לדורות.

"גם בשביל העם האמריקאי השלום הזה הוא בחינת ברכה. במשך עשרות שנים, כאשר לחמה ישראל על חייה, שמחנו בשמחתכם, נעצבנו בעצבונכם.

"אחד מכל ארבעה מתושבי המדינה הזאת הוא ערבי, ומעטים יודעים זאת. אפילו בלי הברכה של גבולות בטוחים, אתם הבטחתם לעצמכם את ברכת הדמוקרטיה. עם כל הויכוחים הלוהטים, עדיין זו השיטה הטובה מכולן.

"בימי מלחמה ובימי שלום, כל נשיא בארה"ב מאז הארי טרומן וכל איש קונגרס הבין את חשיבותה של ישראל. הישרדותה של ישראל חשובה לא רק לאינטרסים שלנו, אלא היא גם חשובה לכל ערך וערך שאנו מוקירים. במלחמה סייענו לכם לעזור לעצמכם – זה מה שביקשתם מאתנו. ועתה, כאשר אתם נוטלים סיכונים למען השלום, תפקידנו הוא לסייע לכם לצמצם את הסיכונים, את סיכוני השלום. אני מחויב לפעולה ביחד עם הקונגרס כדי לסייע לכם בכל דרך בתחום הצבאי. בתחום הכלכלי נקטנו צעדים כדי לסייע בחיזוק היתרון הטכנולוגי והאיכותי של ישראל. כאשר אנו מסייעים לכם להתגבר על סיכוני השלום, אנחנו עוזרים לכם גם לבנות את השלום – שלום שיביא את הביטחון ואת השלווה שמגיעים לישראל.

"המחויבות שלנו באה מן הצדדים המעורבים, והמחויבות שלכם באה מכם. אתם צריכים להיות מסוגלים תמיד להגן על עצמכם בעצמכם. השלום צריך להיות כולל. אנו רוצים להגיע אל כל העמים הערביים. הצלחנו במעט, אך לא נפסיק עד שנצליח הצלחה מלאה.

"יש היום שלום עם ירדן, הסכם עם אש"ף, אבל אנחנו צריכים להמשיך ולצעוד עד שסוריה ולבנון יסגרו את חוג מדינות השלום וגם המדינות האחרות באזור ינרמלו את יחסיהן עם ישראל.

"סוריה מחויבת לשלום"

"הבוקר בדמשק שוחחתי על השלום עם הנשיא אסד. הוא חזר במסיבת העיתונאים שלנו על מה שאמר בפרלמנט שלו: סוריה בחרה בחירה אסטרטגית, והיא – שלום עם ישראל. הוא גם הסביר שסוריה מוכנה למחויבות השלום, לכינון יחסים נורמאליים – יחסים של שלום עם ישראל. תקוותו, כפי שהוא הביע אותה, היא להעביר את האזור מתקופה של מלחמה לתקופה של שלום, ביטחון, יציבות ושגשוג. אנחנו הפצרנו בנשיא אסד לדבר אתכם בשפה של שלום, בשפה שאתם מבינים אותה. היום הוא הזמן בכך. כמובן, זה דורש יותר מאשר מלים בלבד. אבל אני מאמין שמשהו משתנה בסוריה. מנהיגיה מבינים שהגיע הזמן לעשות שלום.

"עדיין עבודה רבה ומו"מ קשה לפנינו, אבל הסורים הם רציניים. כפי שעברנו ופעלנו אתכם מקמפ דייוויד ועד הערבה כדי להביא שלום וביטחון לעמכם, כך נצעד שכם אחד אתכם בדרך להמשך לשלום עם ביטחון.

"יש הרואים בשלום משהו מרוחק. כמובן שעל אלה נמנים אלה שנהרגו תחת הריסות הבניין בבואנוס איירס, אלה שנהרגו בניו יורק, אלה שנהרגו באוטובוס קו 5, וכמובן גם אלה הנמצאים אתנו באולם זה – הוריו של נחשון וקסמן בן עמכם, ובגאווה אני אומר: אזרח שלנו.

"אנחנו אבלים עם אלה שנפלו, אנחנו עם כל העם בישראל. כל עוד יהודים נרצחים מפני שהם יהודים או מפני שהם תושבי מדינת ישראל, כל עוד קולות השטנה נשמעים, קיימת, אנחנו צריכים להתייצב נגדה, אנחנו צריכים להתייצב נגד הטרור כשם שאנו מתייצבים למען השלום, מפני שעם טרור אין שלום. כוחות הטרור עדיין מאיימים על כולנו. לעתים הם מעמידים פנים שהם פועלים בשם אלוהים ובשם העם, אבל פעולתם פוגעת באמונתם שלהם ופוגעת בכל מושג ובכל תפיסה של פטריוטיזם.

"אלה אשר זורעים את זרע הרשעות, אלה שמבקשים להרוס את השלום – יש להם מטרה אחת: הם רוצים שהעם בישראל יוותר על השלום. שייכנע לספקות שהטרור מביא בלבות כל אחד ואחד מאתנו. אבל אין לוותר ואין להיכנע. העתיד שלכם טמון בהישרדות של אלה שנהרגו חיים מאוטובוס קו 5, של אלה שאמרו אנחנו רוצים לחיות בשלום, אנחנו רוצים שילדינו יחיו בשלום. בואו נאמר איפוא למחרחרי הטרור: לא תצלח בידכם מלאכתכם, אסור שמלאכתכם תצלח בידיכם. אתם העבר, אתם אינכם העתיד. עושי השלום הם העתיד.

"ואני אומר לכם ידידיי, למרות כל הסכנות, למרות כל הקשיים שעדיין ניצבים בפניכם, חוג אויביכם הולך ומצטמצם. זמנם עבר, הבידוד שלכם הולך ונגמר והייאוש שלהם בא לידי ביטוי במעשיהם המתועבים. פעם הייתם מוחרמים באזור, ועתה יותר ויותר ידיים מושטות אליכם. יותר ויותר ילדים ייהנו משמחת הנעורים, ולא מאימת המלחמה. זו ההבטחה הגדולה של השלום.

"הפעם היחידה שבה אשתי ואני ביקרנו בישראל היתה לפני 13 שנה, עם הכומר שלי. הייתי המושל הצעיר ביותר בארה"ב, כבר לא היתה לי עבודה, ואף אחד כבר לא חשב שאהיה כאן. אולי אמא שלי האמינה בי, היא היחידה.

"ביקרנו במקומות הקדושים. חיינו מחדש את התנ"ך, את הברית החדשה, את הברית הישנה, את התנ"ך שלכם ואת התנ"ך שלי. והכומר הוא היה מאוד חולה הוא אמר שהוא חושב שאני אהיה הנשיא ביום מן הימים, הוא אמר בצורה יותר בוטה מאשר אמר זאת ראש הממשלה: אם תנטוש את ישראל, אלוהים לא יסלח לך. הוא אמר שרצון אלוהים הוא שישראל, המולדת התנ"כית של עם ישראל, תחיה לעד.

"ולכן אני אומר לכם היום ידידי, אחד הנשיאים שלנו, ג'ון קנדי, הזכיר לנו לשמור על רצון האלוהים כדי שיהיה שלנו. אנחנו צריכים לבחור בתקווה, בחיים, לעבוד לפעול למען השלום, אבל עד אשר נשיג שלום כולל במזה"ת, ואחרי שנשיג שלום כולל, דעו לכם: הדרך שלכם דרכנו היא, אמריקה תתייצב לצדכם עתה, ולתמיד".

נשקלים צעדים נגד יורם אטינגר בשל "התבטאות נגד מדיניות הממשלה"

מאת צבי זרחיה

נציבות שירות המדינה בוחנת אפשרות לנקיטת צעדים נגד הציר לשעבר מטעם שגרירות ישראל בקונגרס האמריקאי, יורם אטינגר, בשל התבטאות המיוחסת לו נגד מדיניות הממשלה בגולן. אטינגר נחשב כיום כעובד מרכז ההסברה, והוא נמצא בחופשה בלא תשלום משירות המדינה.

לנציבות הגיע מידע, לפיו אמר אטינגר בסמינר שהתקיים באחרונה בקונגרס האמריקאי בוואשינגטון, כי אין פסול במאמציהם של מתנגדי מדיניות הממשלה לגייס התנגדות בקונגרס לויתורים בגולן. בעיתונות פורסם שאטינגר טען כי הוא וחבריו מחזקים את עמדת המיקח של ראש הממשלה, יצחק רבין, והם מייצגים דעה רווחת בציבור, לפיה חיילים אמריקאים ייפגעו כאשר יעמדו בתווך בגולן.

אטינגר. לא אמרתי

נציבות שירות המדינה שיגרה באחרונה מכתב אל אטינגר שבו התבקש להגיב על ההאשמות המיוחסות לו בטרם יוחלט כיצד לנהוג בעניין.

אטינגר הכחיש אתמול בתגובה ל"הארץ" את הדברים המיוחסים לו. "לא מתחתי ביקורת על הממשלה, ולא הייתי אחד הנואמים בכינוס האמור. בסך הכל הייתי צופה בכינוס שבא לשמוע את הסמינר. לא עודדתי וכן לא השמעתי דברי ביקורת על הממשלה".

בתגובה לטענה בדבר האיסור שחל עליו כעובד מדינה להשתתף באסיפות פומביות של גופים מדיניים, ובכלל זה הקונגרס, אמר אטינגר כי "מותר לי להיות נוכח בכינוס כל עוד ישראל היא דמוקרטיה".

ח"כ מיכאל איתן טוען שלהסכם עם ירדן אין תוקף משפטי

מאת גדעון אלון

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד), תבע אתמול מיו"ר הכנסת, שבח וייס, לכנס את מליאת הכנסת ולשנות רטרואקטיווית את ההצבעה על אישור הסכם השלום עם ירדן. להילופין מציע ח"כ איתן להודיע, כי האמנה שנחתמה שלשום בטקס בערבה איננה מחייבת את ישראל.

ח"כ איתן טוען, כי לפי חוק יסוד נשיא המדינה, הנשיא צריך לחתום על אמנות בינלאומיות שאושרו על ידי הכנסת ולא ראש הממשלה. במכתב ששיגר ליו"ר הכנסת כותב איתן, כי עד אשר יחתום הנשיא על ההסכם הוא נעדר כל תוקף משפטי מחייב.

איתן הוסיף, כי בעקבות הסכמי קמפ דייוויד קיימה הכנסת דיון שבסיומו הצביעה על החלטות לסיכום הדיון ולא על עצם אישור ההסכם, משום שבחוק יסוד הכנסת, או בתקנון אין כל סעיף המקנה לה סמכות לאשר אמנות והסכמים בינ"ל.

נשיא ארה"ב זכה לתשואות ממושכות מ-800 האורחים שגדשו את המליאה

מאת גדעון אלון

כשסיים אמש נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, את נאומו במליאת הכנסת קמו על רגליהם 800 האורחים שגדשו את האולם והיציעים, והריעו ממושכות לנשיא האורח. במשך דקות ארוכות עמדו ראש הממשלה יצחק רבין וכל השרים והח"כים על רגליהם, וכמוהם כל צמרת צה"ל המשטרה ושופטי ביהמ"ש העליון, וביקשו להודות לקלינטון על הדברים החמים והמרגשים שהשמיע, שיצאו מהלב ונגעו ללבם של כל הנוכחים.

היה זה מרגש להשקיף מהיציע על נשיא ארה"ב, עומד נבוך משהו על דוכן הנואמים, מחייך חיוך מבויש, קד קידה כשחקן תיאטרון בתום ההצגה, ומודה לקהל הרב על מחיאות הכפיים הסוערות. בעיקר ריגשה את הנוכחים הבטחתו של קלינטון כי "דעו לכם עד שנשיג את השלום המלא במזרח התיכון, המסע שלכם הוא המסע שלנו, ואמריקה תעמוד לצדכם לתמיד".

לאורך כל נאומו של קלינטון זיכוהו הנוכחים במחיאות כפיים רמות, כמה פעמים הוא אף נאלץ להפסיק לשניות ספורות את שטף נאומו.

הישיבה החגיגית נמשכה שעה בדיוק. בשעה 20:25 – באיחור של כמחצית השעה – הגיעו הנשיא קלינטון ורעייתו למשכן הכנסת. הם התקבלו על ידי הנשיא עזר וייצמן ורעייתו ראומה, יו"ר הכנסת שבח וייס ורעייתו אסתר, ומסדר של אנשי משמר הכנסת. הנשיא האורח צעד על השטיח האדום והניח זר ליד אש התמיד לזכר חללי צה"ל שנפלו במערכות ישראל.

עוגה להילרי קלינטון

בתום הטקס הקצרצר נכנסו קלינטון ורעייתו ללשכת יו"ר הכנסת, שם הקבילו את פניהם ראש הממשלה ורעייתו. רעיית יו"ר הכנסת, אסתר וייס, הפתיעה את הילרי קלינטון כשהגישה לה עוגה לרגל יום הולדתה שחל אתמול. כשי מסרה לה ספר עתיק משנת 1897, עם ציורים על ירושלים.

בדיוק בשעה 20:45 נכנס קלינטון למליאת הכנסת, מלווה בנשיא וייצמן וביו"ר הכנסת, כשתרועת החצוצרות מלווה אותו. מזכיר הכנסת, שמואל יעקבסון, הכריז: "כבוד נשיא ארה"ב ונשיא מדינת ישראל", וכל האורחים קמו על רגליהם והריעו לנשיא ולרעייתו. קלינטון תפס את מקומו מימינו של יו"ר הכנסת, ווייצמן התיישב משמאלו.

האווירה באולם הכנסת וביציעים היתה חגיגית מאוד. השרים והח"כים היו לבושים בקפידה, כולם בחליפות ועניבות. רק קומץ של חברי כנסת נעדרו מהמעמד המיוחד, בהם ח"כ אריה דרעי ויוסף עזרן (ש"ס), ח"כ רפי אדרי (עבודה) הנמצא באבל, וח"כ שאול גוטמן (מולדת), שהצביע השבוע נגד הסכם השלום עם ירדן.

לצד הח"כים ישבו באולם המליאה 213 שרים וח"כים לשעבר. ביניהם נראו שר התחבורה לשעבר משה כרמל, שר הדתות לשעבר יצחק רפאל, מנכ"ל ההסתדרות לשעבר ירוחם משל, שמואל פלטו שרון, צ'רלי ביטון, שר הבריאות לשעבר אליעזר שוסטק, שופט ביהמ"ש העליון לשעבר שהיה לאחר מכן ח"כ, בנימין הלוי; שר הבריאות לשעבר ויקטור שם-טוב ממפ"ם, ורבים אחרים.

לאולם המליאה צר המידות נדחסו בנוסף לח"כים לשעבר, על כיסאות מתקפלים, גם אנשי ביטחון ישראלים ואמריקאים ובכירים ממשרדי הממשלה. ביציע נדחסו כ-237 מוזמנים.

ביציע המיוחד ישבו רעיית נשיא ארה"ב הילרי קלינטון, לצדה של רעיית הנשיא ראומה וייצמן, רעיית ראש הממשלה לאה רבין, ורעיית יו"ר הכנסת אסתר וייס.

כן נכחו ביציע הנשיאים לשעבר יצחק נבון, אפרים קציר וחיים הרצוג, הרמטכ"ל רב אלוף אהוד ברק ו-16 אלופי צה"ל, המפכ"ל רב ניצב אסף חפץ ו-16 ניצבי משטרה, ראשי הערים הגדולות, הרבנים הראשיים, מבקרת המדינה מרים בן-פורת, היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן-יאיר, נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל, 14 שופטי ביהמ"ש העליון ושופטי ביהמ"ש העליון בדימוס, ו-60 אנשי פמלייתו של הנשיא קלינטון, בהם מזכיר המדינה וורן כריסטופר ואנשי צוות הבית הלבן. כן נראו ביציע הוריו של חייל צה"ל החטוף נחשון וקסמן.

ביציע הציבור, מעבר לזכוכית המשוריינת, ישבו 174 מוזמנים, מרביתם נשות שרים וח"כים.

לאחר שיו"ר הכנסת נקש שלוש פעמים בפטיש והכריז על פתיחת הישיבה החגיגית השתרר באולם הס. כל החששות כי ח"כ יוסף בא-גד ישמיע קריאות ביניים או יפריע בדרך אחרת לנאום התבדו. למעט קריאת ביניים בודדת של ח"כ רחבעם זאבי (מולדת), שקרא לח"כ בנימין נתניהו בתום נאומו כי שכח להזכיר את יהונתן פולארד, לא נפגם המעמד ההיסטורי.

ההתרגשות ניכרה בקולו של יו"ר הכנסת שבח וייס, שבניגוד לנוהגו בדרך כלל, קרא את נאומו מהכתב. גם ראש הממשלה יצחק רבין קרא את נאומו מהכתב. מחיאות כפיים סוערות ליוו את רבין כשבירך באנגלית את רעיית הנשיא הילרי קלינטון לרגל יום הולדתה, וכשבירך את מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, שחגג את יום הולדתו שלשום.

התשואות לרבין הגיעו לשיאן כשסיים את נאומו. השרים אמנון רובינשטיין, שמעון שטרית ומשה שחל ניגשו ללחוץ את ידו בחום, ובעקבותיהם קמו לעברו ראשי האופוזיציה הח"כים בנימין נתניהו, משה קצב ובני בגין.

גם נאומו של מנהיג האופוזיציה לווה בתשואות רמות. לפני שהחל בנאומו לחץ נתניהו את ידו של הנשיא קלינטון. נתניהו השמיע חלק מנאומו בשפה האנגלית, כאילו ביקש שלא להסתמך על התרגום הסימולטאני. בתום נאומו ניגשו אליו חבריו לסיעה, בהם קצב ובגין, ללחוץ את ידיו. ידידיו אריק שרון ודוד לוי נותרו על מקומם.

להוציא ידיים לעשרות מוזמנים

עם תום נאומו של הנשיא קלינטון, שנמשך 18 דקות, הושמעה שוב תרועת החצוצרות מכליהם של שלושה חברי תזמורת צה"ל, ומזכיר הכנסת הכריז "כבוד הנשיאים". קלינטון וייצמן עשו את דרכם החוצה.

לפני שיצא ממשכן הכנסת נועד קלינטון לפגישה בת 20 דקות עם יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו. בפגישה השתתף גם שגריר ישראל בארה"ב לשעבר, זלמן שובל. נתניהו סיפר כי הפגישה היתה ידידותית מאוד. לדבריו, קלינטון סיפר לו כי בפגישתו בדמשק עם הנשיא אסד לא הושגה פריצת דרך בתהליך השלום.

בדרכו לכיוון מכונית השרד הארוכה עוד הספיק קלינטון להיפגש לשיחה קצרה עם הוריו של נחשון וקסמן, ולנחם אותם על רצח בנם. לאחר מכן ביקשו עשרות מוזמנים ללחוץ את ידו של קלינטון ולברכו. כשחיוך רחב על פניו הפגין קלינטון לבביות רבה. הוא לחץ את ידיהם של עשרות מוזמנים, בהם גם עובדי הכנסת ואף פועלות הניקיון, שנדחפו בכוח לאחור על ידי אנשי הביטחון האמריקאים.

שעות ספורות לפני פתיחת הישיבה החגיגית נמשך המאבק על מקומות הכניסה לאולם המליאה וליציעים, אבל בקשות רבות הושבו ריקם. כך למשל לא הותר לכל נציגי הסגל הדיפלומטי להיות נוכחים בטקס. רק זקן הסגל הדיפלומטי, שגריר חוף השנהב, היה נוכח בטקס. גם עובדי הכנסת חשו עצמם מקופחים: רק ל-30 עובדי כנסת, בכללם אנשי משמר הכנסת, הותר להיות נוכחים ביציע הציבור. האחרים נאלצו לעקוב אחרי נאומו של קלינטון ממזנון הח"כים, בו הוצב מסך ענק שהעביר את הטקס בשידור חי.

בשעות הצהריים הופסקו דיוני מליאת הכנסת ואולם המליאה רוקן ונוקה ביסודיות רבה. כל הניירות והתיקים המונחים בדרך כלל על שולחנותיהם של השרים והח"כים סולקו. מול דוכן הנואמים הוצב מכשיר טלפרומפטר (מקראה), שנועד לאפשר לנשיא לשאת את נאומו מבלי לעיין בניירות.

מי שחושב שקזינו זה לאס וגאס לא היה בדרום אפריקה.

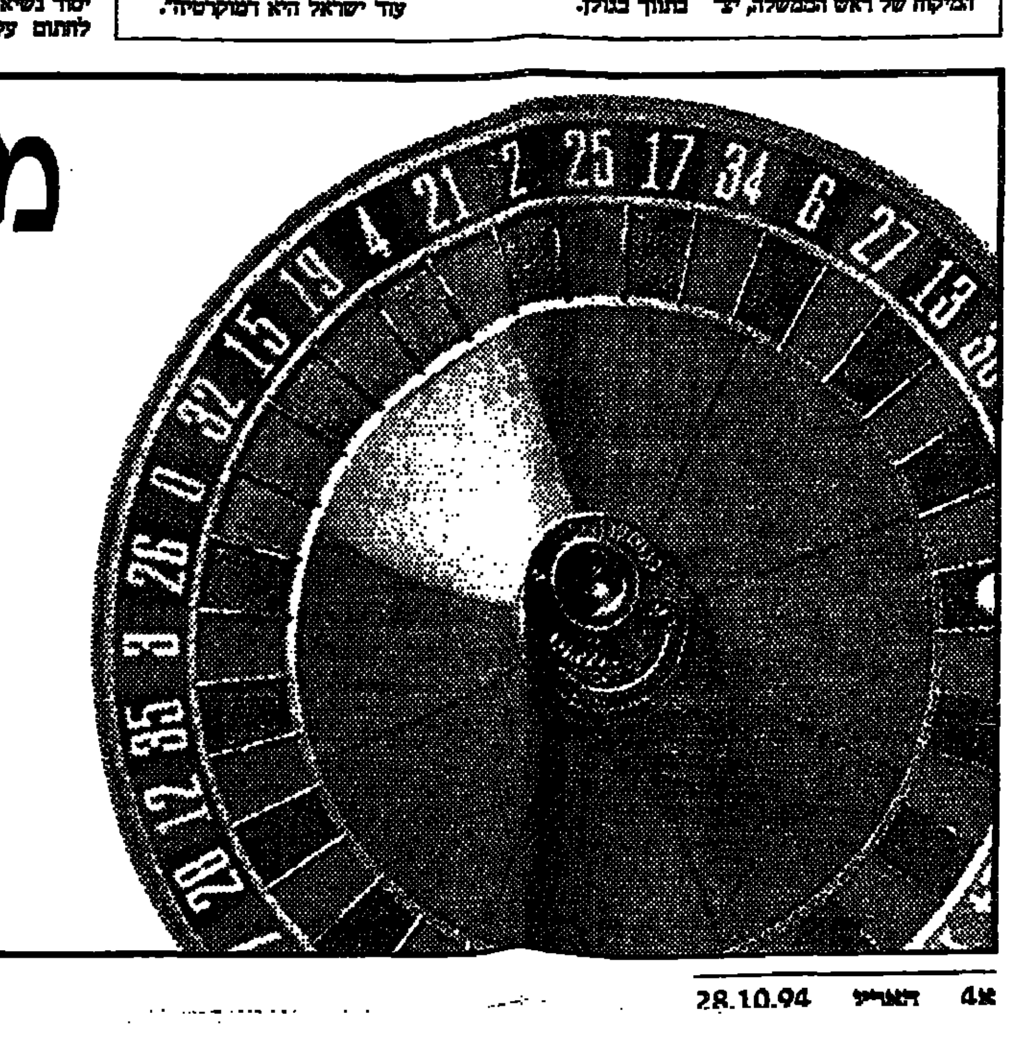

היום זה לא בשמיים זה ממש פה מול העיניים. בתקציב לא גדול תופסים טיול מדהים שכולל הכל. כל מה שחלמת וידעת על שעשועים, הימורים, משחקי מזל והרבה אקשן נמצא פה, בעיר השמש Sun-City. וזהו רק קצהו של עולם מופלא ומרגש, עולם של טבע ושבטים נידחים, עולם של תרבויות וצבעים, חיות ונופים, קניות ובילויים.
דרום אפריקה היום... לטייל כמו מלך במחיר שמתאים לכל כיס.

לקבלת חוברת מידע חינם 03-5420002

כל העולם דרום אפריקה
satour
גלה את דרום אפריקה 1995

קלינטון ביטל ביקורו בעיר העתיקה; אש"ף: זוהי הכרה בי"ם כחלק מהאדמות הכבושות

רעיית נשיא ארה"ב, הילרי קלינטון (במרכז), מקבלת מתנה מראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט (מימין) ורב הכותל, הרב גץ

הילרי קלינטון ביקרה בכותל המערבי בליווי של אולמרט

מאת נדב שרגאי

מארגני ביקור של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הודיעו אתמול בבוקר כי הנשיא החליט לבטל את סיורו במזרח ירושלים, שנועד להתקיים אמש, לאחר נאומו בכנסת. במקום סיור זה קיימה רעייתו, הילרי קלינטון, ביקור קצר בליווי של ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, ברחבת הכותל המערבי. אולמרט נועד אתמול עם נשיא ארה"ב לפגישה קצרה, בת עשר דקות, במזרח שבמלון המלך דוד.

ראש העירייה אמר אתמול כי ההחלטה על ביטול הסיור במזרח העיר מצערת. "אם הביקור בוטל בגלל חששות מפני תגובה כזאת או אחרת של גורמים ערביים, משמעות הדבר אינה נעימה", אמר אולמרט.

לפי כללי הטקס אמור היה אולמרט, כראש עיריית העיר המארחת, ללוות את קלינטון בסיורו במזרח ירושלים. אולם, האמריקאים חששו כי ליווי של אולמרט יתפרש כהכרה אמריקאית בסיפוח מזרח העיר לישראל. בעייתי עוד יותר היה ביקורו הצפוי של קלינטון בהר הבית, שכן אנשי הוואקף הודיעו שיסגרו את שערי מסגד אל-אקצא אם ילווה קלינטון על ידי אולמרט.

בטרם החליט הממשל האמריקאי לבטל את הביקור המתוכנן של קלינטון במסגדי הר הבית והכנסיות הקבר בעיר העתיקה, הוחד הוסיפו כי הפלשתינאים ינעלו את דלתות המסגדים והכנסיות אם קלינטון ינסה להיכנס אליהם בלוויית של אולמרט.

זמן קצר לפני שבוטל מסעו של קלינטון בישראל התקבלה ההחלטה על ביטול הסיור. אולם, הילרי קלינטון ביקרה בשעות הערב יחד עם אולמרט בכותל המערבי. המשטרה התפרסה בכוחות גדולים ודאגה לפנות את רחבת הכותל ממתפללים. כוחות משטרה גדולים ישבו על הגגות וסרקו בעזרת פנסים את בתי הרובע היהודי. אולם פי סקרנים התגודדו מסביב לפמליה של הגברת הראשונה של ארה"ב.

מתנה מרב הכותל

רעייתו של אולמרט, עליזה, ליוותה את קלינטון עד לאבני הכותל, בתחום עזרת הנשים, בשעה שאולמרט ורב הכותל, יהודה מאיר גץ, המתינו לה במרחק מה מהכותל. קלינטון טמנה פתק בין אבני הכותל. לאחר דקות ספורות עזבה את הרחבה. הרב גץ העניק לה שי מגן מעוטר מעץ זית. על אף שרוב המתפללים והסקרנים הורחקו מהרחבה נשמעו במקום קריאות בגנות התהליך המדיני, וכן קריאות תמיכה בקלינטון.

לאחר הסיור אמר אולמרט כי השתדל, במגן הקטן שעמד לרשותו, להסביר לקלינטון את המשמעות, החשיבות והקשר ההיסטורי של הכותל. על ביטול סיורו של בעלה אמר: "יש נהלים שמדינה שמכבדת את עצמה צריכה לעמוד עליהם, ואני מכיר לשבח את משרד החוץ ומשרד ראש הממשלה, שהיו אתי במאבק הזה. זה לא סוד שהייתה בעיה לגבי מקום מסוים בסיור. קיוויתי שקלינטון יוכל לבקר בכל המקומות שבהם הוא הביע רצון לבקר, ואני מצטער שזה לא יצא לפועל".

אחרי בתר מוסיף: הרשות הפלשתינית בירכה אתמול על החלטתו של ממשל קלינטון לבטל את ביקורו של הנשיא במקומות הקדושים בירושלים, והודיעה כי היא רואה בה "הכרה אמריקאית בכך שירושלים היא חלק מן האדמות הכבושות".

עוזר של ערפאת, מרואן כנפאני, אמר אמש כי יאסר ערפאת בירך על כוונתו של קלינטון לבקר במקומות הקדושים לאיסלאם ולנצרות בירושלים העתיקה, אולם הבהיר כי הדבר לא הסתייע בגלל "ניסיונותיו של ראש עיריית ירושלים לנצל את הביקור למטרות פוליטיות, כדי לעודד בלבול".

יועץ התקשורת של ערפאת, נביל אבו-רודיינה, אמר אמש ברדיו לרדיו "קול פלשתין" כי הרשות הפלשתינית ובראשה יאסר ערפאת מברכים על כך שהממשל האמריקאי הכיר בעובדה שירושלים המזרחית היא חלק מהשטחים הכבושים.

הרשות הפלשתינית, אמר אבו רודיינה, מקדמת בברכה כל ביקור של נשיא אמריקאי במקומות הקדושים בירושלים בכל עת. עם זאת, אמר יועצו של ערפאת, "האחריות הבדינית והגיאוגרפית על ירושלים היא אחריות פלשתינית. הצד האמריקאי ראה את העובדה הזו".

מאות מוזמנים חיכו להילרי קלינטון בירושלים, אך המאבטחים הרחיקוה

מאת אבירמה גולן

השעות הספורות הרוחוסות שבילתה אתמול אשת נשיא ארצות הברית, הילרי קלינטון, בירושלים, גרמו לא מעט אכזבה למאות המוזמנים שציפו לראות אותה מקרוב ולשמוע ממנה כמה מלים לא רשמיות. רק בשעה 2:30 בצהרים, באיחור ניכר, הצליחו נציגי ארגוני העולים מארה"ב ומקנדה, אנשי השגרירות האמריקאית ושתי הקונסוליות האמריקאיות בישראל, שחיכו בירושלים מ-10 בבוקר, לזכות בהצצה חטופה באשה הבאה והנמרצת. אולם, הילרי קלינטון הורחקה במהירות מהתקהלות על ידי שומרי ראשה.

קלינטון הגיעה ל"הולידיי אין" בשעה 12 עם שתי המארחות שלה אשת נשיא המדינה ראומה ויצמן, ואשת ראש הממשלה לאה רבין.

"גברת קלינטון", אמרה ראומה ויצמן, "יושבים כאן אנשים מכל שכבות החברה הישראלית". אבל היושבים סביב השולחנות ייצגו בעיקר את השמנת של החברה הישראלית. היו בהם המטכ"ל אהוד ברק ופנה, האלוף אמנון שחק, ראש עיריית תל אביב לשעבר, שלמה להט, כמה סופרים וכמה ח"כים לשעבר ושרים לשעבר.

והיו כמה נשים שלשכת ראש הממשלה הגדירה אותן כ"נשים שעשו את זה": מבקרת המדינה מרים בן פורת, כמה שופטות, שתי קצינות בכירות, יהודית הנדל, רעיה יגלום, השחקניות ליא קניג ואורנה פורת, סגנית השר מאשה לובלסקי, חברות הכנסת יעל דיין, נעמי בלומנטל ונעמי חזן, ועוד.

האירוע כולו לבש אופי אמריקאי מתקתק. השולחנות כוסו במפות בצבע ורוד-אפרסק, עלים יבשים ופרוסות תפוחים מיובשים פוזרו עליהם, בין הצלחות וליד הסכו"ם. הכיסאות נעטפו בבד לבן וקשורים בסרט ורוד. נגנית הנבל הנעימה מנגינות בכניסה לאולם.

שעה קלה לפני תחילת הארוחה התחוללה מהומה קטנה: כל האורחים הגיעו, נבדקו בכניסה, אבל אנשי הביטחון האמריקאים לא נתנו להם לעבור, בנימוק שמישהו מהמארגנים הישראלים צריך לזהות את האנשים. לפתע כל האורגן המדויק, המתוקצב והכפייתי של האמריקאים התנודד על חוט השערה.

בעבור דקות אחדות הגיעה רחל'ה (מלשכת ראש הממשלה), וזיהתה את הבאים, והאורחים הישראלים התערבו בקבוצה הגדולה של האמריקאים שבאו עם הילרי קלינטון. התפריט נערך על פי בקשת האורחת: הרבה חסה ועגבניות וחזה עוף בגריל.

ראומה ויצמן פתחה בנאום קצר ונרגש. "אני מלאת הערצה למעורבותך. נלחמנו מלחמות רבות ודם רב נשפך. היה לנו המזל והעונג לקחת יותר חלק באירוע משמח, בואי שובי", אמרה.

לאה רבין, לעומתה, נשאה נאום ארוך והזכירה פעמים אחדות את ארה"ב בתור "האח הגדול" של ישראל. רבין, שאמרה אחר כך כי הילרי קלינטון היא אשה מרשימה שעובדת קשה לצד בעלה במערכת בחירות קשה, הדגישה בנאומה את האחריות העצומה המוטלת על כתפי הזוג קלינטון. "אתם אנשים צעירים, ויש לכם אחריות גדולה ומחויבות גדולה", אמרה.

הילרי קלינטון עלתה להשיב למארחות בחוסר רוב. קלינטון מדברת בבימה האלטית, והמיומנות מקצועית של מי שמורגל בנשיאת נאומים. "לבוא לכאן זהו חלום שהתגשם", אמרה קלינטון בפתח נאומה. היא הוסיפה כי זה 20 חודשים עוקבים היא ובעלה אחרי המו"מ במזרח התיכון, "מו"מ לו שותפים כל אזרחי מדינת ישראל", ואמרה כי "אזרחי שנותם התכבם נשאר המשפל בו ובישעמו על כתפי העם בישראל".

מרים באומל, אמו של החייל זכריה באומל, נתנה לקלינטון העתק של הדיסקית של בנה. באומל, שהיא בעלת אזרחות אמריקאית, הביעה את תקוותה כי ארה"ב תעשה מאמץ לאתר את בנה.

נמיר עזבה בכעס את ארוחת הצהרים בגלל שלא הושבה ליד שולחנה של קלינטון

מאת אבירמה גולן

אי-נעימות ליוותה אתמול את האירוע החגיגי, שהילרי קלינטון עמדה במרכזו. השרה שולמית אלוני לא הוזמנה לארוחת הצהרים. השרה אורה נמיר הוזמנה לארוחה, אולם כשהגיעה למקום ראתה שהיא אינה אמורה לשבת ליד שולחנה של קלינטון, ועזבה את המקום בכעס.

לא כל חברות הכנסת הוזמנו. אלוני, לדברי מקורביה, לא הביעה צער על כך שלא הוזמנה. לאחר הטקס בערבה אמרה כי היא, כאשה, נעלבה מכך שחובר על נשים רק בתור "נשים של" או "אמהות לחיילים". חברת הכנסת יעל דיין הביעה הסתייגות מהרכב המוזמנים. "כל כך מעט נשים חשובות באמת, וכל כך הרבה נשים של", אמרה. דיין אמרה עוד כי "לא ייתכן שהילרי קלינטון, שהיא אשת קריירה ואשה עצמאית העוסקת בכמה תחומים חברתיים חשובים, תארח נשות חברה ומתכבדות אופנה, ולא נציגות של ארגונים חברתיים חשובים".

"מעל לכל", אמרה דיין, "חסרות לי כאן הנציגות הפלשתיניות. הייתי שמחה לראות כאן את חנאן עשראווי ואת זהירה כמאל". דיין מסרה לידי קלינטון מכתב שבו היא מחתה לא רק על הרכב המוזמנים, אלא גם על העובדה שאף אשה איננה לוקחת חלק במשא ומתן לשלום. "הפלשתינאיות", נאמר בין היתר במכתבה של דיין, "לא הוזמנו לטקס בערבה, אבל הן עומדות בראש סדר היום של תהליך השלום, בראש סדר היום הפמיניסטי שלנו ובראש סדר היום של המאבק לזכויות האדם".

שלא לייחוס, הביעו גם מוזמנים אחרים הסתייגות מאופי ארוחת הצהריים. אחת המוזמנות טענה שהאירוע כולו נראה כמו אסיפה של החברה הגבוהה, שנשים חשובות משמשות בו קישוט, ואילו קלינטון עצמה הציגה הופעה מובהקת של רעיה מסורה וגברת ראשונה המתארחת אצל שתי גברות ראשונות.

ארגון אלמנות ויתומי צה"ל זועם: קיבל רק שלוש הזמנות לטקס בערבה

מאת ראלי סער

ארגון אלמנות ויתומי צה"ל מותח ביקורת חריפה על ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ומנהל לשכתו, איתן הבר, על שהארגון המייצג 7,000 אלמנות מלחמה וילדיהן, קיבל רק שלוש הזמנות לטקס חתימת הסכם השלום בין ישראל לירדן, וגם זאת רק לאחר פנייה של יו"ר הארגון, פנינה כהן, ללשכת ראש הממשלה. "יום השלום הוא שלנו, כמו יום העצמאות. אין יום יותר משמח מיום זה. יכולתם לחסוך מאתנו את תחושת העלבון", כך כתבה יו"ר ארגון אלמנות ויתומי צה"ל לראש הממשלה.

לדברי כהן "יזמתי בעצמי את הפנייה לאיתן הבר, לא חשבו עלינו מראש. בסופו של דבר גם שלוש האלמנות שקיבלו את ההזמנה לא השתתפו בטקס, כי הן הגיעו אלינו ביום שלישי אחר הצהרים, וכל מקומות הטיסה לאילת כבר היו מלאים". כהן אף מתחה ביקורת על העובדה שמשרד ראש הממשלה שלח הזמנות יחיד, לאלמנות בלבד, ושום יתום מלחמה לא נכלל בהן. לדברי כהן, "בודדים, זמרים, ח"כים, רבנים, נשות אלופים — לכולם הוקצו מקומות בטיסה לטקס. כולם היו חשובים לראש הממשלה יותר מבני ששילמו את מחיר השלום בדם יקיריהם. אי אפשר היה להזמין אלמנת תש"ח בת 67 ואלמנת מלחמת ההתשה בשנות החמישים להיות להיסחב באוטובוס למעבר הגבול בערבה, או ויתרנו על כל העניין ולא הגענו לטקס".

כהן אמרה כי "משרד ראש הממשלה מעולם לא נזכר בנו בעתות של שלום, אנחנו קיימות רק פעם בשנה: לשמש עלה תאנה ביום הזיכרון. רבין הזכיר את היקירים שאינם ואת המשפחות השכולות, בנאומו בכנסת לרגל חתימת ההסכם, אז מדוע התעלמו מאתנו בטקס החתימה?" כהן אמרה כי "ההתעלמות הזו השאירה טעם רע מאוד בפינו. אנחנו עדיין חשות עלבון צורב. על הציבור להבין, אין לנו ימים טובים במשך השנה, מלבד יום אחד: יום העצמאות, ועתה נוסף עליו גם יום השלום עם ירדן. אפשר היה לגלות קצת יותר התחשבות בנו".

במכתבה להבר כתבה כהן: "ארגוננו, המונה כ-3,400 אלמנות מלחמה, אשר חלקן קיבל עיטורי מופת וגבורה, הורות לסיפורי גבורתם של בעלינו, שנפלו צעירים, ולא זכו להגיע לרגע היסטורי זה בחיינו — עת אנו עוברים מעידן מלחמה לעידן שלום. אנו וילדינו, אשר איבדנו את היקר לנו מכל — סבלנו וממשיכים לסבול ממכאובי האובדן, השכול, היתמות והאלמנות — קיבלנו רק שלוש הזמנות.

"אך לא על כך אני מוחה, אלא על כך שלא זכינו להיות שווים ביום הזה עם כל אח"מים אחרים שזכו למספר רב יותר של הזמנות".

איתן הבר מסר בתגובה כי "מתוקף הכבוד שאני רוחש למשפחות השכול, אין בדעתי להגיב על מכתבה של הגב' כהן".

לאספן אמנות

ולכל המעונין לשנות או להרחיב אוסף ביצירות נבחרות למכירה בסגנון "שלם וקח". 175 יצירות איכותיות של

ציור ישראלי מ"בצלאל" עד ימינו

החל מיום שישי ה-28.10 בשעות: 11.00-15.00, ובימים ראשון עד חמישי ה-30.10-3.11 בשעות: 17.00-20.00, 11.00-14.00

באוסף יצירות להחלפה (ללא הוצאה כספית)

גלריה אטליה-בית המכירות לציור ישראלי
דב הוז 30, ת"א טל: 03-5245626, פקס: 03-5220358

סטודנטים

גם המרצים שלכם קוראים הארץ רק לכם זה יעלה פחות.

מבצע

לקראת שנת הלימודים החדשה באוניברסיטאות יוצא עיתון "הארץ" במבצע מיוחד לסטודנטים. מנוי במחיר מיוחד לסטודנט, מתנה לכל מנוי חדש, מתנה חינם לכל הסטודנטים המנויים בעת רכישת מחשב מקינטוש-חבילת תוכנה רב תחומית משולבת בשווי 650 $ הכוללת: מעבד תמלילים, גליון אלקטרוני, תוכנה גרפית, תוכנה רבת עוצמה לבנית מסדי נתונים, מחולל יישומים, תוכנות עזר למחשב ותוכנת משחקים.

ב- 10 בינואר תערך הגרלה בין כל הסטודנטים המנויים על "הארץ" ובה יוגרלו:

5 חבילות תוכנה משולבות רב תחומיות למקינטוש

3 מחשבים אישיים חדישים
מקינטוש LC 475 של Apple
מסידרת המחשבים האישיים המתקדמים של Apple לעסק, למשרד, לבית ולקמפוס

פרטים בדוכנים

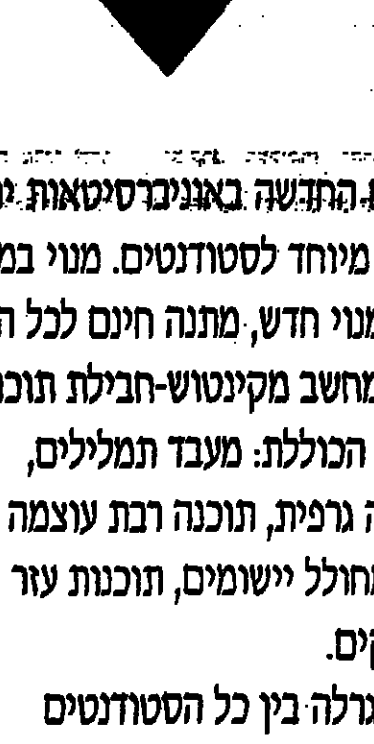

ידע מחשבים
Apple

צלצל עכשיו למחי מנויים והפצה: 03-5121333/44

הארץ

* ההגרלה תערך ב-10.1.95 במשרדי הארץ. את תקנון המבצע ניתן לקבל במשרדי עורך ההגרלה, הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ, ברחוב שוקן 21 ת"א. המבצע בתוקף עד 21.12.94 לסטודנטים אשר לא היו מנויים בחצי השנה האחרונה.
ההשתתפות בהגרלה אסורה על עובדי קבוצת עיתוני "הארץ", עובדי פרסום טמיר כהן (יעקבסון) ובני משפחותיהם.

טמיר כהן (יעקבסון)

הארץ 28.10.94

هكذا من الاصل

مكنز من الاحتلال

הנשיא קלינטון בישראל

חוסיין על ההסכם: המשוואה היתה – "כל שעל"

בכירים בצבא ירדן מאזינים לנאומו של חוסיין. לדבריו, תוקם "מועצת משפחה האשמית" שתבחר את היורש לאחר מות אחיו, חסן

תצלום: א"פי

רבת-עמון (ע"מ). המלך חוסיין אמר, כי רק מיעוט קטן בארצו הוא נגד השלום. המלך שדיבר בפגישה עם קצינים בכירים של הצבא הירדני שלשום, רמז על פגיעותיה של סוריה בעבר בירדן ואמר, כי בתקופה בה בוצעו פשעים ומעשי הרג האשימו הסורים את ירדן. הוא קרא לעמידה על המשמר והרה להתייצב בפני כל מי שינסה לפגוע בירדן.

המלך הודיע בדבריו, כי הוא פועל להקמת "מועצת המשפחה ההאשמית" שלאחר מותו ומות אחיו חסן תבחר בורש הראוי ביותר מבין בני המשפחה ההאשמית לשאת באחריות למלוכה, זו תהיה צורה מתקדמת של מונארכיה דמוקרטית.

המלך אמר בנאומו, כי מאז המהפכה הערבית הגדולה היתה ירדן נאמנה לעקרונותיה שהם עקרונותיהם של הערבים ולמטרותיה שהן מטרותיהם של הערבים. "ירדן השתתפה בכל המערכות של האומה הזאת. היא עמדה איתן בלב המולדת הערבית הגדולה בהתמודדות עם האתגרים והסכנות. ירדן באה בעמה האחד ובחיילי הצבא הערבי אשר הציל את ירושלים והגדה המערבית.

"אנו נושאים בשליחות להפיכת ארצנו הטובה הזאת למשל ודוגמה למולדתנו הערבית. אנו עמדנו על קווי העימות הארוכים ביותר בפני אתגרים קשים ביותר. לא נטשנו את ירושלים, לא נטשנו את פלשתין ולא נטשנו את בני עמנו האחים. לאחר שהאומה הגדולה בחרה ללכת בדרכה ולאחר שבבי עמנו הפלסטינאים בחרו בדרכם יצאנו יחד עם כולם לעבר השלום. הבאנו בחשבון שהשלום יבוא רק לאחר מאמצים מפרכים ומתישים של ירדן המודעת לתפקידה ולחובתה בהווה ובעתיד.

"השבנו לאל, בפעם הראשונה, גבולותינו ברוחם מוכרים ובעתיד הקרוב יוצבו עליהם אבני גבול. גבולות אלה הנם גם גבולותיה של מדינת ישראל. המשוואה היתה כל שעל. איננו מאבדים אף שעל של אדמה אלא מחזירים לעצמנו את כל אדמתנו. השבה הריבונות הירדנית המלאה על כל אדמתנו.

"את זכויות המים שלנו קיבלנו מעבר לכל ציפיותינו, אף שבעתיד אנו מקווים לקבל יותר במסגרת המפרץ הכולל לו אנו מייחלים. אני מודה לנושא ונותן הירדני על התוצאות שהשגנו והשבח לאללה אני מסכים עם כל מלה וכל אות בהסכם השלום.

"כאשר יעמוד ויזה השלום על הקו הארוך ביותר הזה, בעמוד אנו על גבולותינו ועל אדמתנו ולא יהיו שם כוחות חירום בינלאומיים, לא כוחות אמריקאיים ולא כוחות מטעם גורם כלשהו בעולם. אנו נמלא את חובתנו בהגנה על האדמה.

"אני בטוח כי הרוב הגדול של האנשים הנו בעד השלום, בעד החיים, בעד התקווה ובעד מילוי החובה כלפי הדורות הבאים. אני סבור, כי מיעוט קטן הוא נגד השלום ונגד החיים, בעד בכי ומספד, רואה שחורות ומועיד פנים.

"לאחר שמצרים בחרה בדרכה, נותרה ירדן על הקו הארוך הזה יחד עם סוריה. אנו תמכנו להגשים עמה שיתוף פעולה בעמידה ואיתנה והנה התפתח המצב בסוריה, בוצעו בה פשעים שונים, פיצוצים והרג. אצבע מאשימה הופנתה כלפינו.

"איש לא היה מעלה ברמיזו שיש בקרבנו מישהו שיכולה להיות לו יד באירועים אלה. גילינו לתרבה הצער לאחר מכן כי למעשים הפוכים, למטרות המובנות ולאמון לא היה ערך וכי אלמנטים מסוימים מילאו תפקיד נפשע גדול נגד האומה הערבית, נגד המולדת הזאת, נגד הערבים ונגד פלשתין באותו זמן.

"שלב זה חלף הלך לאיבוד. השבח לאללה, המדינה עמדה איתן. אולם אירועים אלה חייבים להישאר בזיכרון של כל אחד מאתנו. עלינו לוודא שלא יישנה מחדש מה שאירע אז. אני מרגיש בפניכם את אמונתנו המוחלטת בכולכם – הצבא הערבי, הביטחון הכללי והמודיעין הכללי העומדים על המשמר יום ולילה כדי שהעם הזה יחוש ביטחון.

"אפשר שיהיו כאלה שיאמרו כי השלום מנוגד לאידיאולוגיה שלהם ולמטרותיהם האנוכיות לשלול מהאנשים את זכויותיהם בחיים אלה. אולם השלום הוא חלק מדתנו ואמונתנו. מחובתנו להגן על אמונתנו אל מול הרצון להציג את האיסלאם שלנו ואת האמונה שלנו בצורה מכוערת.

"הטראגדיה הנוראה ביותר היא מה שקורה באפגניסטאן, אשר מדי יום שומעים אנו על מעשי ההרג וההרס המתרחשים בה. האיסלאם האמיתי יכול היה להביא לתוצאה השונה מכך בתכלית. רוב האנשים הם אנשים טובים, אולם קיימים פלגים שהם מסוכנים ביותר ועל כולנו להישמר מפניהם".

שמונה שרים יוצאים הבוקר למרוקו להשתתף בוועידת קזבלנקה

מאת דיוויד לנדאו
שליח "הארץ" לקזבלנקה

קזבלנקה (מיוחד ל"הארץ"). מארגני ועידת קזבלנקה לשיתוף פעולה כלכלי במזרח התיכון מוסרים שישנה התעניינות רבה בכל הקשור בוועידה, שתיפתח ביום ראשון. הביקוש להשתתפות בוועידה רב והמארגנים נאלצים לדחות פניות של מנהלי חברות גדולות המעוניינים לקחת בה חלק. בין היתר נאלצו מארגני הוועידה לדחות את נשיא חברת "פרוט אוף דה לום", שביקש להשתתף בוועידה.

הוועידה צוברת תאוצה גם מבחינה מדינית. בימה האחרונה הודיעו שרי החוץ של מדינות המפרץ, כוויית וקטאר, שהם מבקשים לקיים מסיבות עיתונאים. שני הגופים שאירגנו את הוועידה – הפורום הכלכלי של דאבוס והמועצה ליחסי חוץ בארה"ב – הודיעו שהם מקבלים בברכה את ההתפתחות הזאת ורואים סימן מעודד בכך שמדינות המפרץ "מעלות פרופיל", כהגדרתם.

בוועידה יתקיימו מסיבות עיתונאים של ראש ממשלת ספרד פליפה גונזאלס, ראש ממשלת טורקיה טנסו צ'ילר, הנסיך חסן מירדן ואחרים.

ג'ודי מלך מוסיפה: משלחת של שמונה שרים ושר אחד תצא הבוקר למרוקו. ראש הממשלה יצחק רבין יצטרף למשלחת ביום ראשון. ישיבת הממשלה השבועית לא תתקיים, מאחר שרוב השרים ישהו בחו"ל.

חברי המשלחה הנוספים להודיה הם שר החוץ שמעון פרס, שר האוצר אברהם שוחט, שר המסחר והתעשייה מיכה חריש, שר החקלאות יעקב צור, שר התיירות עוזי ברעם, שרת התקשורת שולמית אלוני, שר התחבורה ישראל קיסר, שר הכלכלה שמעון שטרית וסגן שר החקלאות ואליד צאדק.

משלחת ישראל תציג בוועידה חוברת ובה 150 הצעות לשיתוף פעולה באזור, כמתמקדין בתחום המים. רוב ההצעות מתייחסות לפרויקטים משותפים לישראל, ירדן והרשות הפלשתינית.

בוועידה ישתתפו נציגים של 50 מדינות, ביניהם 900 אנשי עסקים, ראשי ממשלות, נשיאים, שרי חוץ, שרי אוצר ושרים כלכליים. ממדינות ערב יגיעו כ-250 אנשי עסקים, מתוכם 30 מערב הסעודית. המשלחת הישראלית היא הגדולה ביותר, ונמנים עליה 130 אנשי עסקים.

בסיום הוועידה, יצהיר המלך חסן ממרוקו על הקמת בנק לפיתוח אזורי שיממן פרויקטים משותפים באזור. ישראל הסכימה להקמת הבנק, לאחר שהתקבלו התנאים שהציגה. ישראל התנתה את הסכמתה בכך שלא תתחייב מראש על סכום הכסף שתתרום, שהכסף שתתרום ממשלת ארצות הברית לא יבוא על חשבון הסיוע השנתי לישראל, ושפרטים הקשורים למבנה הבנק ופעילותו יובאו לאישור הממשלה.

זהר בלומנקרנץ מוסיף: לשכות המסחר של ישראל ומרוקו יחתמו בוועידה על הסכם לשיתוף פעולה. על ההסכם יחתמו נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, ועמיתו ממרוקו.

"ההסכם יתייחס בין היתר לחילופי מידע על קהילות העסקים של שני הצדדים, לפרסום הזדמנויות עסקיות של שתי המדינות על ידי גורמים שמעוניינים בשיתוף פעולה וכן לחילופי משלחות כלכליות", אמר אתמול גילרמן.

יו"ר התאחדות הכתבים הזרים: רשות השידור מנסה להתעשר מהאירועים בישראל

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

יו"ר התאחדות עיתונאי החוץ בישראל, קוני מוס, מחה אתמול על מה שהגדיר כ"התנהגות בלתי מקצועית של הטלוויזיה הישראלית, המנסה להתעשר מהאירועים ההיסטוריים המתרחשים בימים אלה בישראל".

בהודעה לעיתונות טוען מוס, כי ללא הודעה מוקדמת החלה הטלוויזיה לדרוש 8,000 דולר ממי שביקש להצטרף ל"פול", סידור אשר לפיו מקבלים כל המשתתפים בו את הצילומים שמצלמת תחנה אחת, במקרה זה הטלוויזיה הישראלית. לדבריו, המעשה מנוגד לחוקים הבינלאומיים, "ואנו מייעצים לחברי ההתאחדות לא לשלם לרשות השידור, ולהחרים את הטלוויזיה הישראלית בעולם".

דובר רשות השידור מסר בתגובה, כי הרשות סיפקה בימים אלה שידורים ישירים חינם אך אין כסף לעשרות תחנות טלוויזיה, החברות באיגוד השידור האירופי. כמו כן קיבלו את החומר בחינם סוכנות רויטר, סי-אן-אן וסי-בי-אס, שעמן יש לרשות קשרים וחוזים. במקביל, פעל "פול" נוסף של רשתות השידור האמריקאיות, שאף הוא הסתייע בשידורי הטלוויזיה הישראלית בחינם. "רשות השידור אינה מחויבת לספק שירותים בחינם לגופי שידור שאינם קשורים אתה בהסכם", נמסר.

מנהל הטלוויזיה, יאיר שטרן, הוסיף כי מדובר בבקשת תשלום מהלוויין "סקאי ניוז" הנקלט בישראל בערוצי הכבלים, וכן בקבוצה אוסטרלית ויפאנית. "הביקור של הנשיא עם ירדן וביקורו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, עולה לנו הון תועפות, ואנחנו מנסים לכסות באופן כזה חלק מההוצאות שלנו. אנחנו גובים סכומים דומים לכמה שגובים מאתנו בארצות אחרות", הדגיש שטרן.

הטלוויזיה הישראלית תסקר היום בשידור חי את היום האחרון של קלינטון בישראל, מהשעה 07.00 בבוקר ועד מועד המראתו, ב-10.00.

פיטר ג'נינגס, מגיש החדשות של רשת אי-בי-סי:

"הנשיא אסד אינו מתכוון להיות הזנב של המלך חוסיין"

מאת דליה שחורי

פיטר ג'נינגס מרשת הטלוויזיה האמריקאית אי-בי-סי, מגיש החדשות המוביל באמריקה, הגיע למזרח התיכון לראשונה במלחמת ששת הימים. מאז הוא ביקר כאן פעמים רבות, התגורר כמה שנים בלבנון והוא מחשיב עצמו מומחה למזרח התיכון "בסטנדרטים אמריקאיים", כדבריו.

בשבוע שעבר הוא ביקר בדמשק, ולהערכתו "הנשיא אסד אינו מתכוון להיות הזנב של המלך חוסיין. לכן אני חושב שכל מי שמצפה לפתרון מהיר בין ישראל וסוריה – טועה". יחד עם זאת, הוא אומר, "מעולם לא חשתי בדמשק תחושה כה חזקה של הכרה, ברחוב ובקרב הפקידות הממשלתית, שהשלום עומד להיעשות".

לשאלה אם צפוי שנשיא סוריה, חאפז אסד, יפגין גמישות, השיב ג'נינגס כי לא מדובר בכך, אלא בצרכיו של אסד כלפי הציבור בארצו. "בסוריה חל שינוי". כל אלה שג'נינגס דיבר אתם בדמשק מעוניינים מאוד בשלום, רוצים לחצות את הגבול, ומשלימים עם המעמד המשתנה של המזרח התיכון. יחד עם זאת, הם מחויבים עמוקות, במשך שנים, לכל ס"מ בגולן. הוא אינו יודע איך המו"מ עם סוריה יתנהל, אך הוא מציין, ש"לכל אחד באזור הזה יש יחס חזק מאוד לאדמה. כמה חברים אמריקאים שלי שהיו בטקס בערבה, נדהמו לראות את האדמה החשופה, שעליה אתם והירדנים נלחמתם באורח כל כך נמרץ. צריך לחיות במזרח התיכון כדי להבין את הערך שיש לאדמה".

ג'נינגס הכיר את רבין כשהיה רמטכ"ל במלחמת ששת הימים. באותה תקופה, הוא הכיר גם את המלך חוסיין. בשנים 69'-76' הוא התגורר בביירות

ג'נינגס. למצוא את האמת

ונשא לאשה תושבת לבנון. היום הוא נשוי ליהודיה אמריקאית. "הייתי באזור הזה זמן רב, יש לי חיבה עמוקה לאנשים משני צדי הגבול", הוא אומר.

כאמר עליו, שביחסיו הוא לא פרו-ישראלי. הוא משיב על כך, שתפקידו מעולם לא היה להיות פרו-ישראלי או פרו-ערבי. "תפקידי היה לנסות למצוא את האמת בשני צדי הגבול, באזור, שבו האמת היא המקמקה יותר מבכל אזור אחר בעולם. לאחר 25 שנה הגעתי למסקנה המוצקה, שלפעמים קיימת יש יותר מאמת אחת.

"תמיד התגאיתי בכך שאני הוגן – גם אם לא תמיד אובייקטיווי – כי אני מעריך הגינות ואני חושב שאובייקטיוויות היא לעתים קשה. קשה לעמוד מן הצד כשאנשים נהרגים, בכל צד של הגבול, ולהיות אובייקטיווי".

ג'נינגס – שראיין את יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, ביום ששי לפני שבוע – סבור שערפאת לא היה חסר בטקס חתימת הסכם השלום בערבה. "זה היה הסכם שנעשה בין ישראל לירדן, ואחד הדברים המשותפים לרבין ולמלך חוסיין הוא הסלידה שהם חשים כלפי יאסר ערפאת. הוא משתתף בתהליך והעובדה שהוא לא השתתף בטקס לא נראית לי חשובה. הדבר החשוב הוא שהתחרות בין המלך, אש"ף והחמאס בגדה המערבית לא תצא משליטה; שישראל והרשות הפלשתינית בעזה יוכלו להגיע להסכמה לגבי קיום ביטחון ופיתוח שותפות כלכלית. כי הפלשתינאים בעזה לא יכולים לעשות זאת לבדם, ונראה שהישראלים לא רוצים לייבא גם בעתיד תאילנדים ורומנים, כדי לעבוד בחקלאות, כאשר אתם מתחלקים באדמה, ובמובן מסוים בגבול, עם הפלשתינאים".

ג'נינגס ראיין בראשית השבוע את המלך חוסיין: "הוא נראה מאושר כפי שלא ראיתי אותו אי פעם. חשבתי שהנאום שלו בטקס בערבה היה ארוך, מפני שהוא רצה להמשיך ולדבר על כך. כשראיתי אותו בלילה ההוא בעמאן, הוא היה פשוט מרומם, מלא מרץ, בעקבות ההתרחשויות. אני חושב שבינו ובין רבין יש יחסים אישיים מאוד מיוחדים". הוא מציין שהישראלים אינם מעריכים נכונה את הפחד העצום הקיים מפני ישראל בקרב הערבים, דבר שהוא מצא גם בירדן ובסוריה. פעם זה היה הפחד מהשתלטות צבאית של ישראל, והיום זה פחד מהשתלטות כלכלית.

ג'נינגס היה ברחוב דיזנגוף למחרת הפיגוע באוטובוס. "הדבר שהכי הלם בי הוא כמה פגיעים חשו אנשים רבים בעקבות ההתקפה בלב החברה הישראלית, אך תמיד יהיו אנשים באזור שינצלו זאת". הוא מאמין, שבטווח הארוך הדרך לעצור את הטרור היא "לא בכוח אלא על ידי מתן הזדמנות כלכלית טובה יותר, כדי למשוך אותם לחלק מההתפתחות הכלכלית. אני מבין לגמרי את התגובה בישראל על פיצוץ האוטובוס ברחוב דיזנגוף, אבל אני מקווה, שהישראלים לא יהפכו חסרי רגישות לסוג החיים שחיים פלשתינאים רבים".

הכנסת אישרה את תקציב המדינה ל-95' בקריאה ראשונה

רמון: אם האינפלציה תעלה על 11% תדרוש ההסתדרות תוספת יוקר מלאה

מאת צבי זרחיה וחיים ביאור

ברוב של 52 קולות אישרה אתמול מליאת הכנסת את הצעת תקציב המדינה לשנת 95' בקריאה ראשונה. 32 ח"כים הצביעו נגד ההצעה ושישה נמנעו. גם הצעת חוק ההסדרים במשק אושרה ברוב של 52 קולות. 31 הצביעו נגדה ושבעה נמנעו. ח"כי מרצ וחד"ש נמנעו בהצבעות בגלל מחסור בתקציבים למגזר הערבי. ח"כ דליה איציק (עבודה) נמנעה בהצבעות במחאה על מחסור בתקציבי החינוך והתקציבים למען נשים מוכות.

יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, אמר אתמול בדיון, כי "אם האינפלציה תעלה על שיעור שנתי של 11%, תדרוש ההסתדרות תוספת יוקר של 100%".

ההצבעה בקריאה ראשונה באה בתום שלושה ימי דיונים שהקדישה המליאה לתקציב. לדיון נרשמו 72 ח"כים ובמשך מרבית שעות הדיונים היו במליאה ח"כים בודדים בלבד.

בעת הצגת התקציב ייצג את הממשלה רק שר האוצר, אברהם שוחט. ראש הממשלה, יצחק רבין, יתר השרים ורוב הח"כים של הקואליציה לא היו באולם בעת ששוחט נשא את נאומו. מרביתם אף לא השתתפו בדיונים.

לאחר אישורם של שני החוקים הללו בקריאה ראשונה הם הועברו לוועדת הכספים לקראת הכנתם להצבעה בקריאה שנייה ושלישית, שתתקיים בסוף דצמבר 94'.

דקות אחדות לפני ההצבעה אמר שר האוצר, כי "זוהי עזות מצח מצד נציגי הליכוד לתקוף את הממשלה בעניין האינפלציה. מי שהיה חבר בסיעת הליכוד, אשר הביאה עלינו אינפלציה של 400%, צריך לגזור על עצמו אלם, שתיקה, מאבו בעניין זה במשך 20 שנה". שוחט מסר, כי בקרוב יגיש לכנסת הצעת חוק בעניין שינויים והפחתות במס רכישה ומס רכוש.

אתמול בבוקר, כאשר הוחל הדיון, התברר כי באולם המליאה לא נמצאים הח"כים שנרשמו לנאום. בלית ברירה, קרא יו"ר הכנסת שבח וייס (עבודה) לח"כ אריאל ויינשטיין לשאת נאום, למרות שוויינשטיין היה רשום כאחרון הנואמים. בסופו של דבר לוויינשטיין התאפשר לנאום פעם נוספת.

"ללא תחזית לאינפלציה"

ויינשטיין אמר, כי "ללא תקדים, הגיש האוצר הצעת תקציב לכנסת שבה הסעיף בדבר העלייה הצפויה של המחירים בשנת 95' נותר ריק. אין לנו כל מידע מה תהיה האינפלציה בשנה הבאה, 8% או 11%. משמעות הדבר שכל הפירמות והעסקים לא מסוגלים להתכונן כיאות את פעילותם. לאחר שהשנה חרגה עליית המחירים ב-100% לעומת תחזית האוצר, איבד האוצר את הביטחון העצמי בחיזוי האינפלציה".

רמון כינה את האינפלציה "אויב מספר 1 של העובד", וציין כי בהסכמי השכר שנחתמו בשנה האחרונה במגזר הציבורי, קיבלה הממשלה את העיקרון שלפיו אם האינפלציה תעלה על 11% תינתן תוספת יוקר מלאה. "תוספת יוקר מלאה היא הביטוח לעובדים מפני אינפלציה ברמות גבוהות", אמר. לדבריו, ההסתדרות רוצה להשתתף במאבק באינפלציה. "במצב של אינפלציה נמוכה, 3%-4%, תוותר ההסתדרות כליל על הסכמי תוספת היוקר", ציין.

סגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צאדק (מרצ), הודיע כי לא יצביע בעד הצעת תקציב המדינה בקריאה שנייה ושלישית, אם לא יהיו בתקציב פתרונות למגזר הערבי. לטענתו, בתחום החקלאות יש פער בין המגזר הערבי ליהודי. הוא תבע להקצות 22 מיליון שקל לצמצום הפער.

יו"ר ועדת הכספים, ח"כ גדליה גל (עבודה), אמר כי סדר העדיפויות שקבעה הממשלה בראשית דרכה היה נכון והביא תוצאות: האבטלה ירדה, הושקעו השקעות מאסיביות בתשתית וניתנה תוספת תקציב גדולה בתחום החינוך. עם זאת, לדבריו, נכשלה הממשלה בכך שחתמה הסכמי שכר חריגים מדי במגזר הציבורי.

ביילין קורא לדיאלוג בין-דתי עם אישים מתונים בחמאס

(ע). סגן שר החוץ, יוסי ביילין, קרא אתמול לקיום דיאלוג בין-דתי עם אישים מתונים בחמאס, המכירים בקיומה של מדינת ישראל. ביילין אמר את הדברים בפגישה עם מנהיגי דת מוסלמים מאינדונזיה, המבקרים בארץ.

מנהיגי הדת האינדונזים תמכו בגישתו של ביילין. הם הדגישו, כי הדתות כולן מחויבות להתייחס בשלילה אל כל צורה של אלימות וטרור. לדבריהם, באינדונזיה יש תעמולה אנטי-ישראלית גדולה. הם קראו להדק הקשרים בין שני העמים, כדי שיוודעו העובדות לאשורן לשתי האוכלוסיות.

בסיכום הפגישה הוחלט להעמיק את הדיאלוג בין הצדדים, לקרוא למנהיגי הדתות להתערב בסכסוך, ולבקשם לפנות לציבור המאמינים שלא לעשות שימוש בדת האל להצדקת אלימות וטרור.

מקור בירושלים הביע שביעות רצון מדבריהם של ראשי הדת המוסלמים מאינדונזיה. "עדיין יש מנהיגי דת מתונים", אמר.

חברי המשלחת האינדונזית השתתפו אתמול גם בדיון על הקשר בין היהדות לאיסלאם, שהתקיים במכון טרומן באוניברסיטה העברית בירושלים.

ראש מכון טרומן, פרופ' משה מעוז, אמר כי הוא רואה חשיבות רבה בכך שמשלחת דתית, ממדינה אשר אינה מקיימת קשרים דיפלומטיים עם ישראל, הגיעה לכנס מסוג זה.

לדברי פרופ' מעוז, "לכנס אין מטרות פוליטיות או מעשיות, אלא הוא מתמקד בהחלפת דעות בסוגיות שונות ביחסים בין הדתות".

בן-יאיר: סעיף "עוקף בג"ץ" בהסכם הקואליציוני תקף, הודות להבהרות הצדדים

העבודה וש"ס: הסעיף יופעל על-פי שיקול דעת

מאת משה ריינפלד

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, הגיש אתמול לבית המשפט הגבוה לצדק את הנימוקים שציוו עליו השופטים לתת בשאלה מדוע לא יבוטל ההסכם הקואליציוני בין מפלגת העבודה לש"ס. על סמך הנימוקים שהגיש, שב וביקש בן יאיר מבג"ץ לדחות את העתירות שהוגשו, אשר מכוונות נגדו.

בסך הכל הוגשו לבג"ץ שש עתירות מטעם עשרה ארגונים ויחידים. שתיים מהעתירות מכוונות, בין השאר, גם נגד היועץ המשפטי לממשלה. המשיבים האחרים לעתירות הללו הם מפלגת העבודה והיו"ר שלה, יצחק רבין, ש"ס וח"כ אריה דרעי. על פי החלטת בג"ץ נמחקו שני משיבים נוספים: שר המשפטים, דוד ליבאי, ומפלגת מרצ.

בדיון בבג"ץ שהתקיים לפני כשבועיים, רמזו נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, המשנה לנשיא אהרן ברק והשופט מישאל חשין כי דעתם אינה נוחה מסעיף 3 להסכם הקואליציוני, המכונה "עוקף בג"ץ". בסעיף זה התחייבו מפלגת העבודה וש"ס לתקן בחוק כל הפרה של הסטטוס קוו בענייני דת, ובכלל זה גם פסקי דין של בג"ץ. בתשובה לשאלות השופטים, הבהירה אז באת כוחו של היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אסנת מנדל, כי בן יאיר סבור שההתחייבות לפי סעיף 3 בטלה – אם היא אכן מחייבת ואינה מאפשרת לצדדים להפעיל שיקול דעת בכל מקרה ומקרה לגופו.

אולם בנימוקים שהוגשו אתמול לבג"ץ, ציינה עו"ד מנדל כי בינתיים מסרו מפלגת העבודה וש"ס לבית המשפט מסמך הבהרה, ובו נאמר כי מטרת ההסכם הקואליציוני מיולי 94', ובכלל זה סעיף 3, היא להביא לבחינת כל מקרה שבו תועלה טענה בדבר הפרת הסטטוס קוו. אם יסברו הצדדים כי הסטטוס קוו הופר – הם יבדקו באופן ענייני וסביר, תוך הפעלת שיקול דעת בכל מקרה לגופו, את הדרכים להשבת הסטטוס קוו לקדמותו, ויפעלו בהתאם. במסמך ההבהרה הודגש, כי אם יתברר שהדרך היחידה להשבת הסטטוס קוו היא חקיקה, יפעילו הצדדים שיקול דעת בדבר תוכנה הראוי של חקיקה זו. עו"ד מנדל הסבירה לבג"ץ, כי כיוון שהצדדים הודיעו שהבהרה זו היא חלק מתוכנו של ההסכם הקואליציוני, אין לראות עוד את תוכנו כבטל משום שהוא סותר את תקנת הציבור, כפי שטוענים העותרים.

עניין נוסף שהיועץ המשפטי התבקש להתייחס אליו בנימוקיו היה סעיף 4 להסכם הקואליציוני, שלפיו ימנה ראש הממשלה ועדה של חמישה משפטנים אשר תגבש תוך 180 יום מיום ההסכם "את החקיקה הולמת לעיגון הסטטוס קוו בענייני דת והבטחת קידומו ושמירתו".

בנימוקים שהוגשו אתמול, הבהירה עו"ד מנדל כי על-פי תצהיר תשובה שמסרה מפלגת העבודה לבג"ץ יהיה למסקנותיה של ועדת המשפטנים תוקף של המלצות בלבד. לפיכך, היועץ המשפטי לממשלה סבור כי אין לבטל גם את סעיף 4 להסכם.

אוניברסיטת תל-אביב

מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה
בשיתוף עם קרן קונרד אדנאואר

כנס בנושא:

הפוליטיקה הערבית בישראל – על פרשת דרכים

הכנס יתקיים בימים ראשון ושני, כ"ה–כ"ו חשון תשנ"ה, 30–31 באוקטובר 1994,
באולם "כס המשפט" על-שם מלכה ברנדר, בבניין טרובוביץ למשפטים, קרית האוניברסיטה, רמת-אביב

יום א', 30 באוקטובר 1994

17:30–19:00 מושב פתיחה

יו"ר: ד"ר אלי רכס (אוניברסיטת תל-אביב)

ברכות:
פרופ' אשר סוסר, ראש מרכז משה דיין
ד"ר גרהרד ולרס, קרן קונרד אדנאואר

דברי פתיחה:
ד"ר אפרים סנה, שר הבריאות

הרצאת אורח:
מר אנטון שמאס
הבוקר שלמחרת: "פלסטינים", "ישראלים" ושאר הדהורי לב

יום ב', 31 באוקטובר 1994

9:00–11:00 מושב ראשון: שינויים מבניים–ארגוניים

יו"ר: ד"ר רפי ישראלי (האוניברסיטה העברית)

פרופ' בנימין נויברגר (האוניברסיטה הפתוחה)
מגמות שינוי בדפוסי ההתארגנות הפוליטית של ערביי ישראל

ד"ר עזמי בשארה (אוניברסיטת ביר-זית),
משבר ההנהגה הערבית: היכן דור ההמשך?

מגיב:
פרופ' יעקב לנדאו (האוניברסיטה העברית)

11:30–13:30 מושב שני: השילוב בפוליטיקה הישראלית

יו"ר: ד"ר מאג'ד אל-חאג' (אוניברסיטת חיפה)
ד"ר בועז שפירא (אוניברסיטת תל-אביב),
שר ערבי בישראל: מחסומי העבר ואילוצי העתיד
מר אסעד ע'אנם (המכון לחקר השלום, גבעת חביבה),
השתתפות הערבים בכנסת – עיון מחודש ובחינת חלופות
מגיב: סגן השר, ח"כ נואף מצאלחה

14:30–16:30 מושב שלישי: המימד האידיאולוגי

יו"ר: פרופ' דוד קרצ'מר (האוניברסיטה העברית)
פרופ' דוד וסרשטיין (אוניברסיטת תל-אביב),
מוסלמים במדינות רוב לא-מוסלמי:
ההיבט העקרוני וההשוואתי
ד"ר עאדל מנאע (המכון לחקר החברה הערבית בישראל)
זהות במשבר: הערבים בישראל נוכח הסכם ישראל–אש"ף
מגיב: ד"ר אלי רכס (אוניברסיטת תל-אביב)

17:00–19:00 רב-שיח מסכם: יהודים וערבים בישראל בעידן השלום: השלמה או הסלמה?

מנחה: ד"ר אלי רכס (אוניברסיטת תל-אביב)
משתתפים:
מחמד ברכה, מזכ"ל חד"ש
שיח' עבדאללה נמר דרויש, התנועה האסלאמית
אלוף הראבן, עמותת "סיכוי"
ד"ר אחמד טיבי
ד"ר רפי ישראלי, האוניברסיטה העברית
דברי סיכום: פרופ' אשר סוסר, ראש מרכז משה דיין

– הציבור מוזמן –

לפ"מ

פרסופר אופיס

בהגרלת מבצע "רֶמֶמְבֶּר סֶפְּטֶמְבֶּר" (חזרה לביה"ס) - של סופר אופיס, אשר התקיימה בתאריך 28.9.94 עלו בגורל השמות ומספרי הקבלות הבאים:

פרס ראשון - כרטיס טיסה לדיסני+שהייה, נפתלי עדן (6627)

פרס שני - אופני ראלי, נורית קורן (8098)

פרס שלישי - 15 שעונים:
קרן קוניסקר (7406), אפרת נחום (783), דורית חזון (5241), נורית סנציוק (4891), יעל בן אור (6499), עודד יניב (3774), הורחה זולטר (286), אורנה רום (523), ענת נוילי (2128), נועה ניר (2136), מסטריית הרצל נורי (81620), דניאל סלוצקי (6616), מאיה דוידוביץ' (6392), מוניקה רוזנצוויג 6634, איזקוביץ' דן (8405)

פרס רביעי - משחקי מחשב:
אביבה מרייפמן (1944), אלון תמר (6150), מיכאל שמיר (1123), איילת עוז סיני (53384), ליאור אורן (3352), אלה ביטר (8710), רחל חיון (7771), ענת עיני (9320), חנה פריאל (2226), ישי ניימרג (3425), ענת מור (9241), אהרונה טי (5585), עליזה פרדמוביץ' (940), יעקב סולומון (275), יעל ברעם (8758), אסנת קנדלר (1928), דן נעימה (8696), דר סורין קרומהמלץ (9179), יאיר מרום (795), שמואל גולדברג (4539)

פרס חמישי - עטי פרקר:
חבצלת הילל (7444), יפה רון (1359), ויקי ויכמן (9466), יעקב כהן (1947), נילי נואטה (4909), ליאת בן עמי (6095), אוראל חיים (5284), רפי הרשקוביץ (4377), יוני חפץ (5997), מוניקה זייגור (81000), הדס איתן (7954), רפי פבי (2189), אבידן דניאל (9610), יוסף ווטסון (591), דניאל שור (7013), יוסף בן-עמי (6689), גליה מישה (6540), תומר עצמון (1323), שפרה וייס (2538), אודי כהן (7317)

למעוניינים, ניתן לעיין בדו"ח המפקח על ההגרלה במשרדי סופר אופיס, רח' התעשייה 20 א.ת. רעננה.

סופר אופיס
המעצמה לציוד משרדי

בקשה לקבלת הצעות רכש של דירת יוקרה בבית דו משפחתי

1. מתבקשות הצעות לרכישת הנכס הידוע כחלק מחלקה 623 בגוש 6108 המהווה יחידה עצמאית בחלק ממבנה מגורים דו משפחתי ברח' אהבת ציון 26א' בתל-אביב.
2. זכויות חכירה בנכס רשומות בלשכת רישום המקרקעין על שם יהודית דוד וולקר. שטח בנוי - 684 מ"ר (כולל מקלט וחניות ולא כולל מרפסות) ב-5 קומות.
3. פרטים ניתן לקבל אצל הח"מ, אליו יש להמציא את ההצעות בכתב עד יום 30.11.94.
4. הח"מ שומר לעצמו הזכות לנהל מו"מ עם כל מציע או כל אחד אחר, וכן לקבל הצעות נוספות גם לאחר התאריך הנ"ל.
5. אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. כל מכירה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל בירושלים.

ד"ר אליעזר וולף, עו"ד
כונס נכסים
רח' הלני המלכה 9, ירושלים
טל. 755334, 02-755266

"יהודה'לה,
אתה צריך למהר הביתה.
אנחנו מזדקנים"

(יוסף כץ, אביו של יהודה כץ)

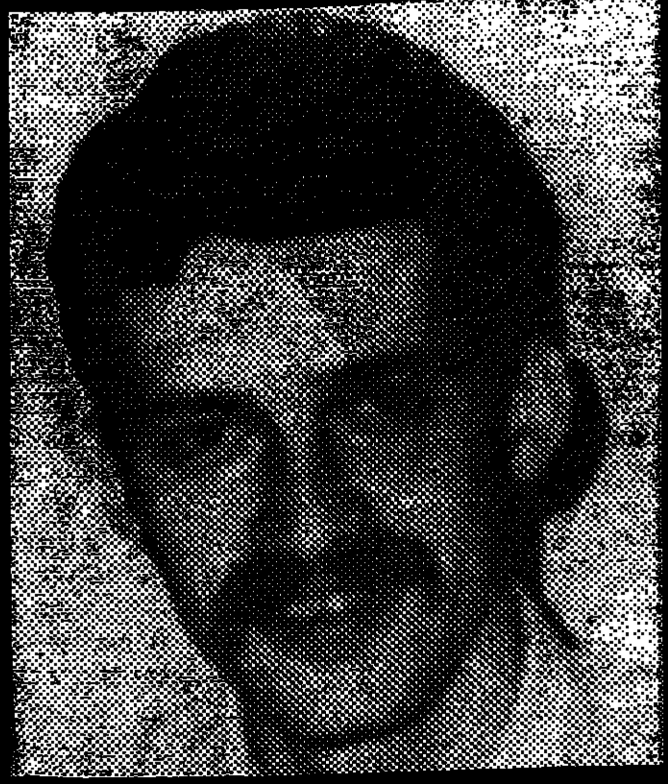

יהודה כץ

- **אסאד יודע...** ביוני 1982 נלכדו שלושה חיילים ישראלים בקרב סולטן יעקב בשטח לבנוני בחסות סוריה. זכריה באומל, יהודה כץ וצבי פלדמן.
- **אסאד יודע...** באותו יום נראה טנק על ידי עיתונאי אמריקני במצעד בדמשק. שלושה חיילים ישראלים שבויים הוצגו במצעד.
- **אסאד יודע...** על פי אמנת ג'נבה סוריה היא האחראית לגורלם.
- **אסאד יודע...** עדי ראייה דיווחו שראו את הנעדרים הישראלים באזורים שבשליטה סורית.

חיילינו מוחזקים כבני ערובה בלבנון למעלה מ-13 שנים!

אסאד יודע היכן הם -
חייבים לשאול אותו עכשיו!

בחסות העמותה הבינלאומית למען השבויים והנעדרים של צה"ל העמותה רשומה מס' 58024973-8
לקבלת מידע אנא התקשרו לטל' 02 236-083, פקס: 02 236-091
בכדי לסייע במימון מודעה זו ופעילויות נוספות של העמותה אנא שלחו תרומותיכם:
לת.ד. 32380 ירושלים, 91322
או הפקידו בבנק דיסקונט סניף ראשי ירושלים מ.ח. 9481338

ספורט

עורך אבי רצון

שפיגל משחרר את קונייצוב עם שובו של פץ לעמדת הבלם

השינוי הבא הצפוי במכבי חיפה: החלפת החלוץ ואסילי קרדש

מאת דודי מרשלקוביץ

גיורא שפיגל, מנהלה המקצועי של מכבי חיפה, החליט כי רומן פץ יחזור לשחק בעמדת הבלם במקום אולג קונייצוב, האמור לעזוב את הקבוצה בימים הקרובים.

כתנאי להרשמתו המחודשת של פץ, על מכבי חיפה להעביר את כרטיס השחקן של קונייצוב לקבוצה אחרת, או להתאחדות האוקראינית, דבר שייעשה כנראה בשבוע הבא.

קונייצוב, שסבל השבוע מפציעה קלה בשריר, לא ישחק בשבת נגד הפועל פתח תקוה ולמעשה סיים את פעילותו בקבוצה. את תפקיד הבלם האחרון, שמלא השבת אלון חרזי, בעוד שהרכב יצטרף צבר דניאל בעמדת הבלם הקדמי.

לא צפויים שינויים נוספים בהרכב החיפאי, ויתכן רק שברגע האחרון יחליט אולי לצרפו עם האוקראיני ואסילי קרדש, שגם ימיו במכבי חיפה כנראה ספורים.

המאמן שום עדיין לא החליט בעניין הולצמן

המאמן יצחק שום עדיין לא החליט אם שי הולצמן, קפטן הנבחרת האולימפית שמשעה שלושה, יצטרף למשלחת לאזרבייג'אן וימשיך בתפקידו. הולצמן היה מעורב בתקרית שבה פגע במכונית של קצין הבטחון של כפר המכביה, לאחר שהלה סירב לאפשר לו להכנס עם מכוניתו. החבר, שקצין הבטחון בכפר המכביה פעל בניגוד להוראות ויותקף על ידי הנהלת המלון.

עשר דקות לפני שהולצמן הגיע, אמר קצין הבטחון למנהל הנבחרות, ישראל סטוצ'ינסקי, כי העביר הוראות בגרון לשומרים, אולם הוא עצמו פעל אחרת. נכון, שאין זו הפעם הראשונה שקצין הבטחון מעורב בתקריות כאלה ואחרות עם אורחי המועדון.

אשר גולדברג

אופ"א תודיע היום היכן ייערך המשחק אזרבייג'אן – ישראל ב־16 בנובמבר

נראה שהמשחק, במוקדמות אליפות אירופה, יהיה באודסה או בקייב

מאת אשר גולדברג

בהתאחדות לכדורגל בישראל ממתינים לקבל היום מהאיגוד האירופי את הסיכום שהושג עם ראשי ההתאחדות של אזרבייג'אן, כדי לקבל הודעה רשמית היכן תתארח נבחרת ישראל ב־16 בנובמבר במוקדמות אליפות אירופה.

המארחים חייבים לסכם עד היום ב־13.00 עם מדינה חלופית (עם סידורים לשידורי טלוויזיה מהמגרש), שבה יהיה המשחק נגד ישראל ונגד כל יתר היריבות בבית זה. אם לא יודיעו היום, יסולקו מהמשחקים. כמו כן, אסרה אופ"א על אזרבייג'אן לארח את המשחקים בעיר הבירה, באקו, בגלל אי השקט הבטחוני במדינה. נראה, כי הסיכוי הוא שהמשחק נגד ישראל יתקיים באודסה או בקייב שבאוקראינה.

ההתאחדות הישראלית ניסתה אתמול ליצור קשר עם משרדי אופ"א בבזל, שוייץ, משם נמסר כי רק היום תתקבל ההחלטה הסופית.

אם המשחק יתקיים באודסה, תצא לשם נבחרת ישראל ארבעה ימים לפני קיומו ותשוב למחרת.

החלוץ מליקה יושאל להפועל תל אביב עד סוף העונה

מאת אשר גולדברג

מאיר מליקה, חלוץ בית"ר ירושלים, ישחק עד סיום העונה בהפועל תל אביב. בעונה הבאה יחזור למכבי תל אביב, שכרטיס השחקן שלו שייך לה.

אתמול הגיעו מנהל הפועל תל אביב, אריה הרשקוביץ, ומנהל בית"ר ירושלים, אברהם לוי, לסיכום עקרוני והיום יסכמו השניים את ההעברה. מליקה אמור להתחיל להתאמן בהפועל ביום ראשון. נראה שהפועל תשלם בעד ההשאלה 20 אלף דולר.

מכבי יקים היום שרוול ביטחון מהמגרש לחדרי ההלבשה

לאחר שנקנסה ב־15,000 שקל והוענשה בקיום שני משחקי רדיוס על תנאי, בגין זריקת חפצים באיצטדיון רמת גן בידי אוהדיה היושבים ביציע 4, המשקיף מעל מנהרת הכניסה לחדרי ההלבשה, הוצע במכבי תל אביב להעביר את האוהדים מיציע זה שכן מוכנו "הגרעין הקשה" ליציע מספר 1, מחשש להישנות מעשי הבריונות שיגרמו להפעלת העונש על תנאי של משחקי הרדיוס. אוהדי מכבי מתנגדים בשלב זה למעבר המתוכנן.

לקראת המשחק מחר נגד עירוני ראשל"צ, יוקם שרוול ביטחון שיפרס עד לכר הדשא ויאפשר לשופטים ולשחקנים לרדת בביטחון מן המגרש.

אשר גולדברג

אוחיון סולק מאימון בני יהודה

עוזי אוחיון, מגן הרכש של בני יהודה, סולק אתמול מאימון הקבוצה בידי המאמן, ניסים בכר, מכיוון שהתחצף כלפי מנהל הקבוצה, דוד טסה, וסירב למלא את ההוראות שניתנו לו.

אוחיון הושעה מהנסיעה למשחק בשבת נגד הפועל באר שבע, ויועמד לדין בפני ועדת המשמעת של הקבוצה בשבוע הבא.

הפועל חיפה תנסה לקטוע מחר את הסידרה של מכבי ראשל"צ

הפועל ירושלים תארח את גבעתיים בפתיחת המחזור השמיני בליגה הלאומית בכדורסל

מאת אריה ליבנת ודודי מרשלקוביץ

המחזור השמיני בליגה לאומית א' בכדורסל ייפתח מחר בשני משחקים. יתר המשחקים – ביום ראשון.

מכבי ראשון לציון, שעדיין לא נוצחה בליגה, תתארח (20.30) אצל הפועל חיפה.

מייקל קברי, שחקן הרזרבה של חיפה, חזר אתמול לארץ וישתתף במשחק. שיתופו של הזר השני, דניס וויליאמס מוטל בספק, בגלל שהוא סובל מדלקת אוזניים. ישחק עם אפריאט ובכר.

הפועל גבעתיים, עם הזר החדש, אדריאן בראנץ' (31, 2.01 מ'), שנרשם אמש באיגוד במקום ג'רום באטיסט, תתארח (20.30, שידור ישיר בערוץ הספורט של הטלוויזיה בכבלים) אצל הפועל ירושלים.

● נשים. מכבי רמת חן תארח מחר (18.00) את הפועל חיפה במבלין שמינית גמר גביע המדינה. במשחק הראשון ניצחה רמת חן 92–58.

סוף השבוע בליגה א'

משחקי המחזור החמישי בליגה א' יתקיימו בסוף השבוע.

מחוז צפון: הפועל גבעת אולגה – מכבי עכו; מכבי שפרעם – הפועל כפר קנא; מכבי אחי נצרת – הפועל נצרת; אום אל פאחם – מכבי אור עקיבא; מכבי חדרה – מכבי עפולה; מכבי טמרה – מכבי עוספיה; הפועל עכו – הפועל טירת הכרמל. המשחק בני סכנין, תהיה הופסה עקב הורדתה של הפועל טבריה לליגה ב'.

דרום: הפועל ירוחם – הפועל באר יעקב; דליית אל כרמל – אור יהודה; מכבי שעריים – מכבי רמת עמידר; בית"ר רמלה – כפר שלם; צעירי יפו – בית"ר באר שבע; לורדס חולון – הפועל טרמוקה; הפועל יהוד – קרית מלאכי; הפועל קרית אתא – הפועל מרובים.

שופטים מלאומית א' ישפטו בלאומית ב'

הנהלת איגוד שופטי הכדורסל החליטה לשבץ שופטים מסגל לאומית א' במשחקי ליגה לאומית ב'. ההחלטה על כך התקבלה לאור המאבקים הצמודים והרמה הגבוהה המופגנת בליגה זו.

כן נקבע, שבמשחקי הליגה לנשים ישפטו גם צמדי שופטים מסגל לאומית ב'. במקרה של משחקים רגישים ישובצו גם שופטים מסגל לאומית א'.

טבלת הליגה הלאומית

.1	בני יהודה	7	6-12	14
.2	מכבי ת"א	7	7-13	13
.3	הפועל פ"ת	7	10-11	13
.4	באר שבע	7	8-13	12
.5	הפועל ת"א	7	10-13	12
.6	בית"ר י-ם	7	7-13	11
.7	ע. ראשל"צ	7	6-10	11
.8	ע. אשדוד	7	10-10	10
.9	בית"ר ת"א	7	9-7	10
.10	מכבי חיפה	7	11-12	9
.11	בית שאן	7	12-5	8
.12	מכבי פ"ת	7	12-10	7
.13	צ. חולון	7	13-10	7
.14	הפועל חיפה	7	12-13	6
.15	מכבי נתניה	7	16-10	6
.16	מ. הרצליה	7	18-7	5

משחקי השבת בלאומית

● הפועל באר שבע – בני יהודה
באר שבע, 15.00. דני קורן

● בית"ר ת"א – הפועל בית שאן
רמת גן, 15.00. אבנר בוקן

● מכבי ת"א – עירוני ראשל"צ
רמת גן, 17.00. יהושע לויה

● מכבי הרצליה – הפועל חיפה
הרצליה, 16.00. אריה זולף

● מכבי פ"ת – בית"ר ירושלים
פ"ת, 15.00. חיים ליפקוביץ'

● מכבי חיפה – הפועל פ"ת
קרית אליעזר, 16.00. מוחיל דאוד

● עירוני אשדוד – הפועל ת"א
אשדוד, 17.00. יוסף בנישתי

● מכבי נתניה – צפרירים חולון
נתניה, ששי, 15.00. איתן תבוריי

טבלת הליגה הארצית

.1	כפר סבא	6	9-13	11
.2	מכבי יפו	6	5-7	11
.3	קרית גת	6	11-15	10
.4	הפועל חדרה	6	8-11	10
.5	הפועל לוד	6	8-9	10
.6	הפועל אשדוד	6	8-11	9
.7	הכח ר"ג	6	8-11	8
.8	מכבי יבנה	6	8-9	8
.9	הפועל טייבה	6	7-8	8
.10	שמשון ת"א	6	6-6	7
.11	הפ. אשקלון	6	11-7	7
12	הפו. י-ם	6	10-9	6
.13	הפועל בת ים	6	8-7	6
.14	קרית שמונה	6	10-6	5
.15	הפועל ר"ג	6	11-6	5
.16	נס ציונה	6	11-4	5

משחקי השבת בארצית

● שמשון תל אביב – מכבי יפו
גבעתיים, ששי, 15.00

● מכבי קרית גת – הפועל חדרה
קרית גת, 15.00

● הכח רמת גן – הפועל אשדוד
וינטר, 15.00

● מכבי יבנה – נס ציונה
יבנה, ששי, 15.00

● הפועל בת ים – הפועל [illegible]
בת ים, ששי, 15.00

● הפועל טייבה – הפועל רמת גן
טייבה, 15.00

● הפועל ירושלים – קרית שמונה
טדי, 16.00

● הפועל אשקלון – הפועל לוד
אשקלון, 15.00

חלפה שנה – שום דבר לא השתנה

מכבי תל אביב חזרה אמש לבית שמינית הגמר באירופה וספגה הפסד ביתי מאכזב מידי פאוק סלוניקי (75–84), שחשף מחדש את כל הליקויים הבסיסיים אצל אלופת ישראל

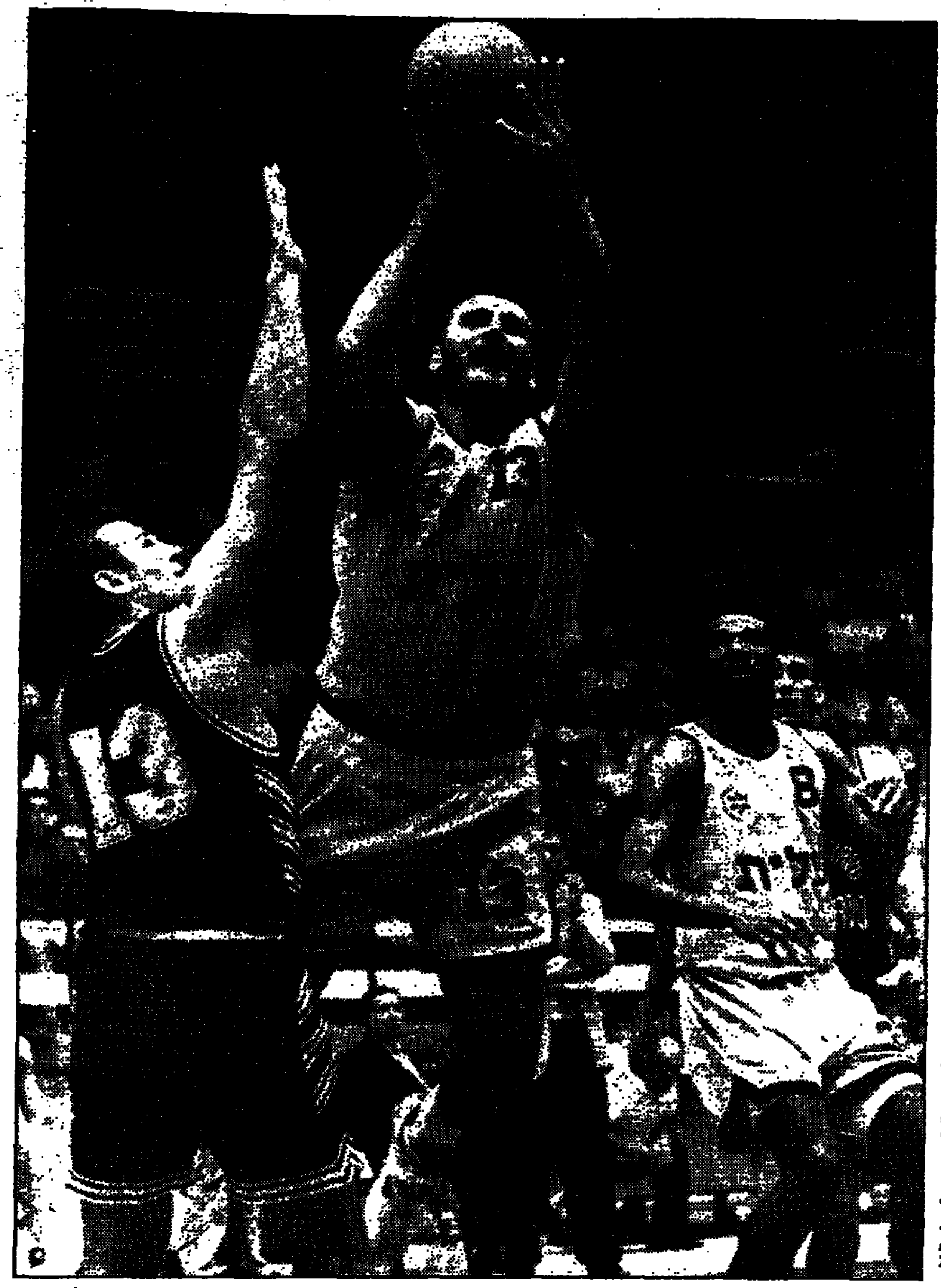

ראדיסב צ'ורצ'יץ' קולע מול נסיון החסימה של זוראן סאוויץ'. מימין נוריס קלמן

צלום: שוקי קרן

מאת אלי סהר

8,500 צופים ויתרו אמש על מסטיבל קליבמן, והגיעו להיכל הספורט ביד אליהו, כדי לתת אמון מחודש במכבי ת"א עם שובה לבית שמינית הגמר באליפות אירופה לקבוצות. אולם הכתובת שהיתה על הקיר מראשית – שמכבי ת"א רחוקה מהצמרת האירופית – השתקפה היטב במשחקה של אלופת ישראל, שנוצחה 75–84 (35–37) בידי פאוק סלוניקי, סגנית אלופת יוון.

הפסד ביתי בפתיחה אינו אסון, בגלל שיטת המשחקים המקובלת באירופה. גם בדצמבר 1988 פתחה מכבי ת"א את משחקי בית הגמר בהפסד לברצלונה, והגיעה בסיום העונה לבית הגמר. אבל עם יכולת בינונית וממה, מומלץ להצטייד במעילים ותנורי חימום, כדי להתחמם בחורף המשמש ובא. מלבד זאת, אסור לשכוח: פאוק אינה הקבוצה הטובה בבית, כפי שהיותה או ברצלונה, מהי שמותיר דאגה לעתיד.

למכבי ת"א, כמו בעשור האחרון, אין משחק מסודר בהתקפה והתיפקוד תלוי לחוץ לקוי. הרגע הבולט היה 1.18 דקה לסיום: פאוק יצאה להתקפה, הרכז בודוריס מסר לקורפאס, שחדר לכיוון הסל. בינתיים עבר בודוריס משמאל לימין, תוך שהוא מסתייע בשתי חסימות מהגבוהים, וקיבל את הכדור דקה לסיום על קו השלוש. נוריס קלמן, שנתקע מעט בחסימות, איחר להגיע ובודוריס ניצל את הזמן הקצר כדי לנפק שלשה, 78–73.

מכבי, לעומת, הוציאה את הכדור במהירות לג'מצ'י בצד ימין, כששולו לחוץ פרלוויץ'. ג'מצ'י, 50 שניות לסיום, לא חיכה להתקפה מסודרת, ולא ניסה למסור, לרוץ ולקבל חסימה בצד השני, כמו בודוריס. הוא ניסה להחדיר לסל ואיבד את הכדור במסירה תמימה הזדעה.

מלבד זאת בלטו הבעיות הרגילות העונה, כמו חסרונו של הוסם טוב בהגנה (מוסטאפי פייל ברחבה ל־19 נקודות); חסר הדומיננטיות של נוריס קלמן בהתקפה, ויכולת קליעה בינונית מבחוץ; הכבדות של צ'ורצ'יץ', ובמיוחד הולשה של חיכו המוביל גיא גודס. גם יכולת מבויישת של נדב הנפלד בהגנה (ממש חמישה), לא הועילה.

17 נקודות של מכבי בהתקפות מתפרצות עזרו לעלות ליתרון 49–55 בדקה ה־28. כאן העביר פרלוויץ' הילוך, ניצל את פציעתו הקלה של ג'מצ'י ואת העבירה הרביעית של הנפלד שיצא לנוח, ופאוק קלעה 15 נקודות לעומת 4 של מכבי כדי לחולל מהפך בדרך ליתרון 64–59. רק אז יצא ג'מצ'י לנוח, הנפלד קלע 6 נקודות ומכבי צימצמה עד 73–75, אבל אז בא המיבצע של בודוריס.

● לפאוק: פרלוויץ' 24 (7 מ־13 מהשדה, 2 מ־6 משלוש נקודות, 8 מ־8 מקו העונשין), מוסטאפי 19 (9 מ־19, 0 מ־0, 1 מ־4), קורפאס 17 (4 מ־4, 0 מ־0, 9 מ־9), גלאקטרוס 11 (3 מ־4, 1 מ־2, 4 מ־6), סאוויץ' 8 (3 מ־7, 0 מ־0, 2 מ־4), בודוריס 5 (1 מ־3, 1 מ־3, 2 מ־2), כן שיחקו טאמבירלאס, יאנולים וסטוראקוביץ'.

סך הכל פאוק: 27 מ־54 מהשדה (50%), 4 מ־12 משלוש נקודות (33%), 26 מ־33 מקו העונשין (79%), 33 ריבאונדים (מוסטאפי 8), 9 אסיסטים.

● למכבי: קלמן 18 (6 מ־15 מהשדה, 0 מ־1 משלוש נקודות, 6 מ־7 מהעונשין), ג'מצ'י 14 (6 מ־12, 1 מ־3, 1 מ־2), צ'ורצ'יץ' 15 (6 מ־13, 0 מ־0, 1 מ־2), הנפלד 10 (4 מ־8, 0 מ־0, 2 מ־2), אלימלך 9 (2 מ־2, 1 מ־1, 4 מ־4), גודס 7 (3 מ־11, 0 מ־6, 1 מ־1), דניאל 4 (0 מ־2, 0 מ־0, 4 מ־4), כן שותף פרידי.

סך הכל מכבי: 27 מ־63 מהשדה (43%), 2 מ־13 משלוש נקודות (15%), 19 מ־22 מהעונשין (86%), 30 ריבאונדים (צ'ורצ'יץ' 12), 7 אסיסטים.

שופטים: איוואנוב (בולגריה), מאס (ספרד).

קצורין: הפסדנו בגלל ההתקפה

מאמן פאוק, סאקוטה: ניצחנו הודות לניסיון של שחקני הקו האחורי

מאת אריה ליבנת

"ידעתי שאם נגיע לחמש הדקות האחרונות כשאנחנו עדיין בתמונת המשחק, ננצח בזכות הניסיון הרב שיש לשחקני הקו האחורי שלנו", אמר דראגן סאקוטה, מאמן פאוק סלוניקי, לאחר ניצחון החוץ על מכבי.

סאקוטה אמר עוד: "לא ידעתי לפני המשחק אם אנחנו מוכנים, כיוון שצירפנו שני שחקנים חדשים – ג'רוד מוסטאפי ודראגן סטויקוביץ'". על מוסטאפי אמר סאקוטה: "בהתחשב בעובדה שלפני המשחק הספיק לערוך רק שני אימונים, הוא היה טוב, אבל בהמשך אני מצפה ממנו שישתפר". ועל סטויאקוביץ': "הוא רק בן 17 ואני מצפה ממנו שינהיג את הקבוצה ב־10 השנים הבאות".

סאקוטה מנה את החולשות של מכבי: "פחדתי מהמשחק האישי שלהם, אבל כשראיתי שאין להם מספיק ריבאונדים והם לא קולעים מספיק נקודות בהתקפות מתפרצות, הבנתי שאנחנו יכולים לנצח".

מולי קצורין, מאמן מכבי, סבור שלא היתה בעיה בריבאונדים ואפילו שיבח את ראדיסאב צ'ורצ'יץ', שלדבריו "היה טוב, עצר את סאוויץ', שלט בריבאונד וגם קלע נקודות כשקיבל את הכדור". הבעיה, לדברי קצורין, "שהוא לא קיבל את הכדורים כשלסאוויץ' היו ארבע עבירות (החל מהדקה ה־28)".

קצורין סבור כי "מכבי הפסידה את המשחק בהתקפה. גיא גודס לא היה טוב. מאזן של 0 מ־6 בזריקות לשלוש אינו אופייני לו, אבל זה קורה. אני מקווה שביום ראשון נגד הפועל אילת הוא יהיה טוב".

קצורין התייחס גם להפסד במשחק ביתי: "הם שלטו בקצב המשחק ולא נתנו לנו לעשות מה שקבוצה ביתית עושה". לגבי ההמשך: "זה רע מאוד. הסיכויים של קבוצה שמפסידה במשחק הראשון בבית, לא טובים, אבל אני אופטימי ומקווה שבהמשך, בעזרת ניצחון חוץ, נוכל לתקן".

כדורעף: המחזור השלישי במוצ"ש

אלופת הכדורעף, הפועל מטה אשר, תתארח מחר (19.00) אצל הפועל העמקים במחזור השלישי בליגה.

שאר המשחקים (19.00): הפועל בת ים – הפועל המעפיל; הפועל קרית אתא – הפועל כפר סבא; מכבי תל אביב – מכבי הרצליה (20.00).

נשים. האלופה, הפועל מטה אשר, תארח (18.00) מחר את הפועל כפר סבא. הפועל נוה שאנן תארח (18.00) את אס"א באר שבע; הפועל עמק חפר תארח (19.00) את קרית חיים.

אריה ליבנת

● צרפת: ליון – בורדו 1–1 במשחק ליגה שהוקדם מסוף השבוע. ואלדיר כבש לבורדו בדקה ה־73, אך באורדון השווה כעבור דקה.

צסק"א מוסקווה הביסה את בנפיקה

צסק"א מוסקווה, אותתה על כוונותיה, כשהביסה במוסקווה את בנפיקה ליסבון 103–61. קיסריץ עם 21 נקודות וקודלין עם 20 בלטו אצל אלופת רוסיה. אתמול: פאנץ – פאנתינייקוס 92–69; לבליאבה – ריאל מדריד 61–66.

בבית ב': אולימפיאקוס פיראוס הביסה באיסטנבול את אפס פילזן 77–42. ברצלונה הביסה את יובנטוד באדאלונה, אלופת אירופה, 104–84. בולוניה – לוזיקון 94–80; צ'יבונה זאגרב – לימוז' 76–69.

סמפראס העפיל ללא משחק לרבע הגמר בטורניר שטוקהולם

שטוקהולם (רויטר). פיט סמפראס, המדורג ראשון, עלה ללא משחק לרבע גמר הטורניר בשטוקהולם אחרי שמארק רוסה פרש. מיכאל שטיך, המדורג שלישי, ניצח את ג'ים קורייר (13) 7–5, 6–3.

תוצאות נוספות: גוראן איוואניסביץ' (2) – אנדריאה גאודנזי 7–5, 6–3; יבגני קפלניקוב (11) – סטפן אדברג (5) 6–7 (3–7) 6–2, 6–2; בוריס בקר (6) – אנדריי צ'סנוקוב 6–4, 6–3. ברבע הגמר ייפגשו שטיך ובקר.

פארמה העפילה לרבע גמר הגביע באיטליה

קאליארי, סרדיניה (רויטר). פארמה, מוליכת הליגה האיטלקית, העפילה אמש לרבע גמר הגביע לאחר שסיימה בתיקו 1–1 במשחק חוץ נגד קאליארי. פארמה העפילה בזכות ניצחון 1–3 בסיכום שני המשחקים.

חבל על הזמן

מאת דורון קופמן

האמת היא ששום דבר מפתיע לא קרה אמש ביד אליהו. אבל, זה לא אומר שאי אפשר להסיק מסקנות ראשוניות מהאירוע. הרכז של מכבי לא הופיע אתמול, כי הוא שיחק שלושה בגליל נגד קאטרס. הכוונה לעודד קטש. טוב תעשה הנהלת מכבי אם תשלח נציג (שמלוק הוא המועמד שלי, כי יש לו גישה) לכפר בלום לדבר עם הילד על העונה הבאה. כלי תגאים מצוקים כמו רכז מוליך או רכז ראשון. משום, לומר לו, תעשה לנו טובה הבא קח את הקבוצה לידיים.

אחרי שלב התחזיות, חובה לעבור לשלב התפילות. דורון שפר. הבעיה שאת שפר יהיה קשה לפתות בממון, אז נותר רק להתפלל ששום קבוצה באנ.בי.איי. לא תבחר בו כאשר יסיים את לימודיו בקונטיקט.

העונה, משום חבל על הזמן. מכבי תל אביב לא דומה לשום דבר שמסוגל להכיר קבוצה שיכולה להתמודד על תואר אלופת אירופה לקבוצות, גם לא להגיע לפיינל-פור בסראגוסה.

זו קבוצה מגושמת, מסורבלת, חסרת יוזמה, ללא מנהיג אמיתי על הפארקט שיכול לקחת אחריות בזמן אמת. אם נדב הנפלד, ששב מפציעה, הוא היחיד שמסוגל לקלוע 6 נקודות ברציפות, להתמודד על ריבאונד ולהוסיף כדורים – יש כאן ליקוי מהותי.

נוריס קולמן קלע אמנם 18 נקודות, אך רק 6 במחצית השניה (2 מ־6). הוא לא מתאים לרמה האירופית הגבוהה. הבעיה שלו היא בעיקר בידיים, הכדורים נפלו לו אתמול מהיד.

לג'מצ'י זה עוד לא המקום להתייחס, מאחר שהקפטן סובל מפציעה, אבל ברור שהוא רחוק מימי השיא. מוטי דניאל עובר משבר, הכך נותר אפי הגרין של מכבי בידי גיא גודס, שניפק תוצאה של שלושה סלים מ־11 נסיונות.

גם אגף הפנים בעייתי. ראדיסב צ'ורצ'יץ' אמנם קלע אמש 13 נקודות והוריד 12 ריבאונדים, אבל זה היה יכול להיות מאזן של מנצח, אם מכבי היתה מוצאת דרך להעביר את הכדור אליו בדקות הסיום, כדי שיוציא את זוראן סאוויץ' בעבירה החמישית. סאוויץ', לא ביום גדול, שיחק ב־12 הדקות האחרונות עם ארבע עבירות.

לא ברור כיצד לא מצא הצוות המקצועי במכבי, קליין-קצורין-שכיל, תשובה למהלך של פאוק בדקות הסיום, שכלל בין היתר את בודוריס (1.93 מ') על קולמן (2.03 מ') או קורפאס הננס (1.78 מ') על הנפלד (2.00 מ'). הכל מתחיל ונגמר ברכז, או בהוראות שהרכז מקבל.

שיהיה ברור, מכבי לא הושפלה כאן בידי קבוצה גדולה. מאמן פאוק, דראגן סאקוטה, לא היה צריך להשתדל יותר מדי, מכבי ופאמניה עשו בשבילו את העבודה. אם סאקוטה ממש היה רוצה, היה מנצל את פרק הזמן שבו אלימלך ריכז וג'מצ'י לא היה על הפארקט, כדי לעבור לשמירה איזורית, למשל. נתון זה היה מכריע את המשחק מוקדם הרבה יותר.

מאמן מכבי, מולי קצורין, גרס שמכבי הפסידה את המשחק רק בהתקפה. אולי. אבל היו גם קטעים מתים בהגנה. ג'מצ'י למשל פתח טוב את המחצית השניה בשמירה על פרלוויץ', ואיפשר לו לקלוע שלוש נקודות ב־7.30 דקות. אבל הוא נחלש גם בגלל שצ'ורצ'יץ' נפל עליו, בכל מקרה התגובה של קצורין וישכיל היתה מאוחרת.

אפשר למנות עוד הרבה טעויות וליקויים, אבל השורה התחתונה היא שיהיה קר ביד אליהו כאשר החורף האמיתי יתחיל. מכבי כבר נוחלת הפסד בית, בשבוע הבא היא מתארחת אצל פאנתינייקוס באתונה ואחרי הפגרה מכבי ריאל מגיעים לביקור.

אם המסכת הזאת תכלול שלושה הפסדים, תסתיים העונה האירופית. גם במכבי יודו שחבל על הזמן.

כדוריד: שני משחקי השלמה בסוף השבוע

שני משחקי השלמה בליגה בכדוריד יתקיימו היום ומחר.

היום תארח נס ציונה את מכבי ראשון לציון (15.30). אם ראשון לציון תנצח, היא תעפיל למקום הראשון בטבלה. במוצאי שבת (20.30) יהיה בקיבוץ רמת הכובש המשחק בין מכבי רעננה למכבי תל אביב.

בוטל עונשו של חורחה ולדאנו

מדריד (רויטר). העונש, שהוטל על מאמן ריאל מדריד, חורחה ולדאנו, על שסיים שחקן זר רביעי במשחק הליגה ביום ראשון, בוטל. ולדאנו עירער, ואמר כי שגה בתום לב. ועדת המשמעת החליטה לבטל את הקנס (כ־5,000 דולר) ואת ההשעיה לחודש. הקנס על ריאל (כ־8,000 דולר) נשאר.

4 נקודות הופחתו מהפועל ת"א בגלל החוב לחיים זלוטיקמן

הפועל ת"א הידרדרה למקום הלפני אחרון בטבלה. איזנברג: לא נערער

מאת אריה ליבנת

בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל מימש אתמול עונש על תנאי נגד הפועל תל אביב, והפחית לה 4 נקודות כיוון שלא שילמה לחיים זלוטיקמן חוב מלפני שתי עונות.

כמו כן, קבע בית הדין, כי עליה לשלם לתומר שטיינהאור את חובה אליו מהעונה שעברה תוך 21 ימים, ולא יופחתו ממאזנה עוד 4 נקודות. בעקבות ההחלטה הידרדרה הפועל תל אביב למקום הלפני אחרון בליגה הלאומית עם 7 נקודות.

שאול איזנברג, יו"ר הוועדה המקצועית של הפועל תל אביב, סירב להגיב על ההחלטה.

● תערערו?

"לא נערער", השיב איזנברג.

בית הדין קבע גם, כי על מכבי ירושלים לשלם את חובה למאמנה אשתקד, גדי קידר, ולא יופחתו ממאזנה שתי נקודות. הפועל ירושלים נענשה בקנס של 5,000 שקל בפועל ומשחק רדיוס (30 ק"מ) על תנאי למשך שנה בגין זריקת חפצים על ידי אוהדיה במשחק נגד הפועל חולון. מייק קיסר, שהועמד לדין בגין אותו משחק, זוכה.

הליגה הלאומית

.1	מכבי ראשל"צ	7	541-671	14
.2	מכבי תל אביב	7	536-628	13
.3	בני הרצליה	7	558-685	12
.4	הפועל אילת	7	571-618	12
.5	הפועל ירושלים	7	591-562	11
.6	מכבי רמת גן	7	611-600	11
.7	גליל עליון	7	588-582	11
.8	הפועל חולון	7	548-604	10
.9	מכבי ירושלים	7	586-661	9
.10	הפועל חיפה	7	585-618	9
.11	הפועל גבת	7	626-579	9
.12	הפועל גבעתיים	7	626-565	8
.13	הפועל תל אביב*	7	7571-655	
.14	בית"ר רמת גן	7	7960-365	

* ממאזן הקבוצה הופחתו 4 נקודות

רמת השרון ראשונה בליגה לנשים

● נשים. הפועל רמת השרון עלתה למקום הראשון בליגה, לאחר שניצחה במשחק דחוי מהמחזור השישי את הפועל עמק הירדן 95–63 (28–44).

הירבו לקלוע לרמת השרון: ווירקס 23, מאווזה 15, ריגרמן 14, קאמינגס 14. לעמק הירדן: גורביץ' 27, סטס 19.

● מוטי ארואסטי מונה אמש למאמן קבוצת הכדורסל של מכבי הצבות בליגה לאומית ב'. ארואסטי יחליף בתפקיד את אריק בריאלובסקי, שפוטר לפני כשבוע.

עין להב

● בייס מאלין, שחקן גולדן סטייט ווריורס, יחמיץ את פתיחת העונה בגלל פציעה בברך שמאל ומתיחת השריר הארבע ראשי ברגל שמאל. מאלין עלול להיעדר משישה עד שמונה השבועות הראשונים של העונה.

טלוויזיה

שישי

ערוץ הספורט

13.30 כדורגל ספרדי; 18.45 הליגה הלאומית בכדורגל; 22.00 מבחר כדורגל אירופי.

יורוספורט

18.00 רבע גמר טורניר אסן בטניס נשים.

שבת

ערוץ 2

12.30 בעיטת פתיחה; 20.30 הדקה ה־91.

ערוץ הספורט

12.30 כדורגל אנגלי; 14.30 הליגה הלאומית בכדורעף; 20.30 כדורסל – שידור ישיר, הפועל ירושלים – הפועל גבעתיים; 22.00 הליגה הלאומית בכדורגל.

יורוספורט

18.00 חצי גמר טורניר אסן.

ספורט

סוף השבוע בליגות הכדורגל באירופה

מנצ'סטר יונייטד נגד ניוקאסל מחר בהצגה חוזרת, הפעם בליגה

אלופת אנגליה מנצ'סטר יונייטד, ומוליכת הטבלה ניוקאסל, שתים נבחנה השבוע, ייפגשו מחר בפעם השנייה בתוך ארבעה ימים, הפעם במסגרת הליגה. יונייטד, שנוצחה ביום רביעי, בהרכב חסר, 2–0 בגביע הליגה, תציב הפעם את ההרכבה החזק ביותר.

למרות המפגש המסקרן החשוב הב במנצ'סטר, יופנו מבטים רבים דווקא לחיים הארט ליין, מגרשה של טוטנהאם, שתארח את וסטהאם. הפסד של טוטנהאם יביא כנראה לפיטוריו של המנהל הארגנטיני, אוסי ארדילס, אחרי 14 חודשים בתפקיד. שלשום הודחה טוטנהאם מגביע הליגה, לאחר שנוצחה בידי נוטס קאונטי מתחתית הליגה הראשונה.

משחק צמרת חשוב יתקיים בנוטינגהאם, שם תארח הקבוצה המקומית, שמדורגת שניה בטבלה ללא הפסד, את בלקבורן, הרביעית בטבלה. שתי הקבוצות ניצחו בגביע הליגה, אך נוטינגהאם הסבול מהיעדרו של סטן קולימור, שנפצע במשחק שלשום נגד וולבס.

ליוורפול, במקום החמישי בטבלה, תחפש ניצחון שישי בשבעה משחקים, כשתתמודד נגד איפסוויץ', לה תשעה הפסדים בעשרה המשחקים האחרונים.

אוורטון, עדיין ללא ניצחון מתחילת העונה, תארח את ארסנל שמתאוששת מפתיחה בינונית וניצחה שמונה מעשרה משחקי הליגה והגביע האחרונים. ארסנל תשחק ללא איאן רייט, שנפצע ביום ראשון השבוע במשחק נגד קובנטרי.

שאר המשחקים: קובנטרי – מנצ'סטר סיטי; לסטר – קריסטל פאלאס; קפ"ר – אסטון וילה; שפילד וונסדיי – צ'לסי; סאות'המפטון – לידס. ביום ראשון: ווימבלדון – נוריץ'.

● גרמניה. הערב: קארלסרוהה – אירדינגן; בוכום – קייזרסלאוטרן. מחר: דינאמו דרזדן – בוכום; באיירן מינכן – שטוטגרט; מנשנגלדבך – מינכן 1860; פרייבורג – פ.ס.ב. קלן; ורדר ברמן – פרנקפורט; לוורקוזן – שאלקה 04. ביום ראשון: דואיסבורג – המבורג.

● צרפת. סן ז'רמן – מונפלייה; ליל – מארטיג; קאן – רן; אוקזר – ניס; נאנט – שטראסבורג; מונאקו – סושו; מץ – סנט אטיין; קאן – לה האבר; באסטיה – לנס.

● ספרד. ריאל מדריד, השניה בטבלה, יוצאת מחר למשחק חוץ נגד השלישית בטבלה, ריאל סרגוסה. המוליכה, לה קורוניה, תשחק בספורטינג. ברצלונה תשחק בחוץ נגד ריאל סוסיאדד.

בלקבורן נגד ליוורפול בהגרלת שמינית גמר גביע הליגה

לונדון (רויטר). הגרלת שמינית גמר גביע הליגה באנגליה קבעה, כי בלקבורן רוברס של קני דלגליש תשחק נגד קבוצתו בעבר, ליוורפול.

שאר המשחקים: נוטינגהאם – מילוול; קריסטל פאלאס – אסטון וילה; אולדהאם או ארסנל – שפילד וונסדיי; מנצ'סטר סיטי – ניוקאסל; ווסטהאם – בולטון; טראנמיר או נוריץ' – נוטס קאונטי; ברייטון או סווינדון – דרבי.

אפריקה קיבלה 5 מקומות ל־98'

ניו יורק (רויטר). הוועד המנהל של פיפ"א החליט אתמול בישיבתו בניו יורק להעניק לאירופה ולאפריקה עוד שני מקומות לכל יבשת בגביע העולם הבא, שבו ישתתפו 32 נבחרות. כך אמר אתמול לנארט יוהאנסון, נשיא אופ"א, אחרי שיצא מישיבת הוועדה.

הוועדה החליטה, כי אסיה ואוקיאניה יקבלו יחד ארבעה מקומות, תוספת של שתי נבחרות, ואילו דרום אמריקה וקונקאקף (צפון ומרכז אמריקה והקריביים) יקבלו נבחרת אחת נוספת כל אחת. החלוקה של הנבחרות בגביע העולם הבא, לא כולל ברזיל האלופה וצרפת המארחת, תהיה אם כן כך: 14 נבחרות לאירופה, 4 לדרום אמריקה, 5 לאפריקה, 4 לאסיה ואוקיאניה ושלוש לקונקאקף.

נשיא ההתאחדות האפריקאית, היסאה היאטו, אמר אחרי ההחלטה: "אני מאוד מאוד שמח ומרוצה מההחלטה". לנארט יוהאנסון אמר, כי אירופה אמנם קיבלה רק שני מקומות נוספים ולא שלושה לפחות כמו שדרשה, אבל "אנחנו מבינים את ההחלטה ולא רצינו להתווכח. היינו נדיבים בגישתנו".

גידו טוניוני, דובר פיפ"א, אמר כי הנתונים המספריים האלה נכונים רק לגביע העולם הקרוב בצרפת.

יותר מדי, פחות מדי

ההחלטות של פיפ"א, אמש בניו יורק, צריכות להתקבל ברגשות מעורבים אצל חובבי הכדורגל העולמי. מחד, נתנה סוף סוף פיפ"א לכדורגל האפריקאי את הייצוג הראוי לו, ועל פי ההצגה האפריקאית העלו את מספר נבחרות היבשת לחמש; מאידך, קיפחה בצורה בולטת את אירופה, כשהוסיפה לה רק שתי נבחרות נוספות. למרות שמספר החברות באופ"א גדל ב־50 אחוז, בגלל התמוטטויות הפוליטיות, ירד ייצוגה היחסי של אירופה בצורה משמעותית וכל זאת חרף הצלחתה במונדיאל האחרון.

ההחלטה על צירוף אסיה ואוקיאניה לאיזור אחד – ולא מתן מקום אוטומטי לאוקיאניה – היא ברוכה, אך ארבע נבחרות הן יותר מדי. גם ההחלטה על ארבע נבחרות לדרום אמריקה (לא כולל האלופה ברזיל) משאירה, למעשה, את מספר הנציגות שלה כפי שהיה במונדיאל האחרון, אם כי אז עלתה ארגנטינה רק אחרי פליי אוף נגד נבחרת אוקיאניה.

אפריקה הרוויחה בגדול, בצדק. חבל רק שזה בא על חשבון האירופים ובמידה מסויימת הדרום אמריקאים, ולא על חשבונם של האסיאתים או נבחרי קונקאקף.

עודי דן

בוקה ואינדפנדיינטה בגמר הסופרקופה

שתי קבוצות ארגנטיניות, בוקה ג'וניורס ואינדפנדיינטה, העפילו לגמר גביע הסופרקופה של דרום אמריקה. אינדפנדיינטה הביסה את קרוזיירו 0–4 במשחק מצויין, ובוקה את הפסדה, 0–1, בסיבוב הראשון. בוקה ג'וניורס הפסידה בסאו פאולו לסאו פאולו 1–0 במשחק חלש ומאכזב, אבל עלתה בגלל נצחונה 0–2 במשחק הראשון.

עיתוני יוון על מיקי: "ניקי גאליס הישראלי"

מאת אלי מרומי

הישארותו של מיקי ברקוביץ' בארץ, ואי יציאתו למשחקה של הפועל ת"א בצלביה, סוקרו בהבלטה בעיתונות הספורט האירופית ובעיתונות היוונית בפרט.

עיתוני הספורט ביוון הכתירו את צעדו של ברקוביץ' בכותרת: "ניקי גאליס הישראלי", בגלל הדמיון המטריים במעשהו לזה של הכוכב היווני ניקוס גאליס, שהוציא עצמו לחופשה בת חודש מקבוצתו פאנתינאיקוס אתונה.

אגב, המשחק עם מכבי ירושלים בליגה אינו המשחק הראשון שבו ישב ברקוביץ' על הספסל 40 דקות. ב־16.3.88 שיחקה מכבי ת"א באורתז, ורלף קליין, אז מאמן מכבי ת"א, לא שיתף את ברקוביץ' אפילו דקה אחת במשחק שבו ניצחה מכבי 97–86.

לא תהיה שביתה באנ.בי.איי; הליגה תחל ביום שישי הבא

ניו יורק (אי־פי). הנהלת האנ.בי.איי. ואיגוד השחקנים הודיעו אמש במסיבת עיתונאים, כי העונה תיפתח כמתוכנן ביום שישי בשבוע הבא ותימשך עד סיום משחקי הפליי־אוף בחודש יוני.

"עונת 1994/95 תימשך עד סיומה, כולל משחקי הפליי־אוף", הודיע דייויד סטרן, המפקח הכללי של ליגת האנ.בי.איי. צ'ארלס גראנטהאם, יו"ר איגוד השחקנים, הוסיף: "התכנסנו כדי להודיע, שהעונה תימשך עד סיומה. בכל מקרה, ברור שלפנינו משא ומתן ארוך".

מקורות דיווחו שלשום לסוכנות הידיעות אי־פי, כי שני הצדדים היו קרובים מאוד לגיבוש הסכם כך הם מבטיחים כי לא תהיה שביתה, ולא יהיו עיצומים במהלך העונה.

מאז סיום הליגה ביוני לא היה הסכם שכר בין הנהלת הליגה לבין איגוד השחקנים. שני הצדדים לא ניהלו משא ומתן רישמי בכל התקופה הזו, אבל סטרן וגראנטהאם נפגשו באחרונה מספר פעמים.

הניו יורק טיימס דיווח אתמול, כי ההסכם הנוכחי בדבר אי קיום עיצומים ו/או שביתה תלוי בהכרעת התביעה שהגישו ביום שני השחקנים דייויד ווד (גולדן סטייט) והוואר אייסלי (מינסוטה) נגד הליגה, בטענה שזו צימצמה את תיקרות השכר של הקבוצות השונות. הלוס אנג'לס טיימס פירסם, כי השחקנים לא מתכוונים לבטל את התביעה.

דייויד ווד אמר אתמול, לאחר שנשאל אם יבטל את התביעה: "אני חושב על השחקנים ובעלי הקבוצות. כל עוד אחרים דואגים לאינטרסים שלי, אשתדל לעזור לאחרים".

נשיא איגוד השחקנים, באק וויליאמס מפורטלנד טרייל בלייזרס, אמר כי הוא שמח על הסכם שימנע עיצומים או שביתה. "אני מקווה ומתפלל, שלא תהיה הפסקת עבודה. בכל מקרה, לא יהיה כאן צד מנצח. בשלב הזה, זו תהיה טיפשות להשבית את העבודה".

אוניל (37) ניצח את ניו יורק

אורלנדו, פלורידה (אי־פי). שאקיל אוניל ניצל את היעדרותו של פטריק יואינג, והוליך את אורלנדו מג'יק לניצחון 103–105 על ניו יורק ניקס. שתי הקבוצות שייאבקו על הבכורה בבית האטלנטי ועל ראשות החוף המזרחי, נפגשו אתמול לפנות בוקר למשחק אימון.

אוניל קלע במשחק 37 נקודות וקלט 16 ריבאונדים. שלושה משחקני ניו יורק – הרב וויליאמס, אנתוני מייסון וצ'ארלס סמית – ניסו לשמור על אוניל אך נכשלו. ניק אנדרסון הוסיף 24 נקודות לאורלנדו, שמאזנה במשחקי המבחן הוא 2–5. אורלנדו הובילה בכל שלבי המשחק, ויתרונה הגיע עד 23 נקודות, אבל ניו יורק צימצמה בסיום.

אנטוני בונר בלט בניו יורק עם 18 נקודות. ג'ון סטארקס ומייסון קלעו 15 נקודות כ"א. גם מאזנה של ניו יורק במשחקי טרום העונה הוא 2–5.

תוצאות נוספות: יוסטון – מיאמי 86–95; בוסטון – סאן אנטוניו 83–113; אינדיאנה – שארלוט 104–113; לוס אנג'לס קליפרס – אטלנטה 98–101; גולדן סטייט – פורטלנד 90–95.

יורגן קלינסמן, ג'נטלמן גרמני בלונדון

אחרי גרמניה, איטליה וצרפת, ועם 5 שערים במונדיאל, נשבה החלוץ המצטיין בקסמה של לונדון ונחת בטוטנהאם למשך שנתיים – לא בתקופה הזוהרת שלה. הוא קיבל ב.מ.וו. נוצצת, אבל מעדיף את החיפושית משנת 1967, את מכנסי הג'ינס המשופשפים ואת מעיל הרוח הישן המנוגדים כל כך לנוף הזוהר של הכדורגל המקצועני, שבו הוא חי על פי דרכו הייחודית ואופיו הצנוע

שירות ספורט הארץ

הוא תורם כסף לבריטים, אינו דורש תשלום על הופעה בטלוויזיה ומעולם אינו מדבר על חייו הפרטיים. איזה ג'נטלמן יורגן קלינסמן, הארם הנקי של טוטנהאם.

יורגן קלינסמן, כוכב הכדורגל הגרמני שנחת הקיץ בלונדון אחרי המונדיאל האמריקאי, הוא תופעה חריגה: איש נעים הליכות, המדבר ברהיטות ארבע שפות, נוסע בחיפושית עתיקה דגם 1967 ותורם מכספו לבריטים. הגם שהוא אחד השחקנים המפורסמים בעולם, שעשה חיל בליגות של גרמניה, צרפת ואיטליה, אין לו עד עצם היום הזה סוכן אישי והוא אינו דורש תשלום על ראיונות, בניגוד לרבים מאוד מעמיתיו, שאינם מוכנים לוותר על הכנסה נאה נוספת. יהיה מוגזם להגדירו קדוש, אבל בנוף הכדורגל הבינלאומי אין ספק, שהגרמני גבה־הקומה הוא בהחלט נטע יוצא דופן.

בקריירה המגוונת שלו, המלאה גיבורים, ייתכן שהדבר המפתיע ביותר הוא שלפני שלושה חודשים בחר יורגן להצטרף למועדון הלונדוני טוטנהאם. כשמאוחר סודיר גביע העולם במדי נבחרת גרמניה, שבו הבקיע חמישה שערים, יכול היה לעבור לכאורה לכמעט בכל קבוצה כאוות נפשו. היו לו הצעות לא מעטות, מן הסתם, וטוטנהאם המקרטעת לא היתה בעלת כוח משיכה רב, אבל היה זה אופייני בהחלט שזו היתה בחירתו. אכן, לא רק בגרמניה נדהמו מכך, אלא הרבה יותר מזה באנגליה, בשל העובדה המפורסמת שכדורגלן גרמני בהיר שיער בחר דווקא במועדון בעל מסורת יהודית חזקה. הוא גם התעלם מאזהרי קבוצות יריבות, שקראו לעבוד בוז במשחקו הראשון, ועל אף המשבר שאינו מרפה מטוטנהאם הפך בזמן קצר לאחד מגיבורי העונה המאכזבת, בעיקר על ילדים ואמהותיהם, בהיותו דוגמה מושלמת לספורטאי הגון ולג'נטלמן אנגלי מושלם. הוא השתלב די מהר באווירה הזרה לו, לא מעט בזכות המנהל שלו, הארגנטינאי אוסי ארדילס, שנקלע לתקופה קשה ועתידו מעורפל מאוד.

קיבל תואר אופה מוסמך כדי לרצות את אביו בעל מאפיה קטנה

קלינסמן בן ה־30, רזה חוזר פנים, נולד בשטוטגארט, שם היתה לאביו מאפיה קטנה ואמו סייעה ליד הדלפק. יש לו שלושה אחים, שאחד מהם היה רץ טוב, אבל אין במשפחה כדורגלנים מקצוענים.

בגיל 8 או 9 גילה תבונות של כדורגלן, ועזב את בית הספר התיכון בגיל 16, כאשר שטוטגארט קיקרס ששיחקה אז בליגה השניה הציעה לו חוזה מקצועני. "אני משער שיכולתי להישאר בתיכון ולהמשיך באוניברסיטה, והמצאתי את אורח החיים של הסטודנטים, אבל היו לי תוויות אחרות. למדתי שנתיים במכללה, אחרי שהתמסרתי לכדורגל, וקיבלתי תואר של אופה מוסמך. עשיתי זאת כדי לרצות את אבי".

בגיל 18 נסע יורגן לפלורידה עם הקבוצה, והתרשם עד כדי כך שחזר לשם לבדו לחופשה. הוא גם בילה חופשות נוספות בארצות הברית ובדרומה של יבשת אפריקה. כך למד לא רק אנגלית, אלא גם למד להכיר את העולם מזוויות שונות מאלו של כדורגלן.

הקריירה שלו בגרמניה, שבמהלכה הופיע 65 פעמים בנבחרת, הוכתר שחקן השנה ב־1988 וזכה בגביע העולם ב־1990, הובילה אותו לצפון איטליה – לאינטר מילאנו, הקבוצה הזרה הראשונה שלו. "הכסף היווה כוח משיכה. ב־1989 הציעו לי פי שלושה ממה שקיבלתי בגרמניה. זה היה ביטחון כספי לכל החיים. הסיבה האחרת היתה האתגר ללמוד שפה חדשה, בסיוע מורה פרטי מטעם המועדון, להבין מנטליות שונה".

אבל אורח החיים האיטלקי לא הלם את הגרמני המאורגן, שנהג כל ימיו להגיע תמיד בזמן, ולפתע גילה מציאות אחרת. גם הרגלי השתייה של איטליה הפליאו את קלינסמן, שהורגל מדי פעם לכמה קוקטיילים במסיבות חברים, בעוד שהאיטלקים הם, לדבריו "הגיוניים מאוד בכל הנוגע לאלכוהול. בקרב 90 אלף הצופים בסן סירו של מילאנו לא תמצא אפילו שיכור אחד", הוא אמר.

מנגד, מצא יורגן שהאיטלקים יצירתיים וידידותיים מאוד. "אני אוהב להיכנס לבית קפה ולשוחח עם זר שמעולם לא ראיתיו", הוא מודה. ומבחינת הכדורגל בארץ זו, מעולם לא היו לו בעיות. "כשהייתי שם, זה היה הכדורגל הטוב באירופה, ואילו הליגה הגרמנית לא היתה או איכותית במיוחד. עכשיו אני חושב שהמצב התאזן. רמת הכדורגל בגרמניה, איטליה, ספרד, צרפת ואנגליה שווה".

קיבל הצעות רבות אך הוא בחר בטוטנהאם בזכות הקסם הלונדוני

ב־1992 עבר יורגן למונאקו, השוני מבחינה תרבותית שוב לא היה כה גדול, מאחר שכמעט מחצית תושבי האיזור דיברו איטלקית. הוא נרשם בבית ספר לשפות, כדי ללמוד צרפתית וגילה עד מהרה שהכדורגל המקומי אינו דומה משום בחינה לזה המקובל באיטליה או בבריטניה. במונאקו אין קהל גדול ורבים מתעניינים יותר בעסקים בינלאומיים מאשר בכדורגל. זה עשה את החיים למעניינים מאוד".

הצלחתו במונדיאל האחרון הרימה אליו הצעות מרחבי העולם, בעיקר כשנודע שאינו חוזר למונאקו. "החוזה שלי שם היה לשנתיים. יכולתי להישאר, אבל אני אוהב לנסוע, כדי לקלוט חוויות חדשות". בשעתו ניסח בעצמו את החוזה שלו עם מונאקו, וכלל בו סעיף המאפשר לו להתירה. "לשם מה דרוש לי סוכן? כל מה שאני צריך, זה פרקליט טוב ויועץ מס טוב".

גנואה היתה מעוניינת בו מאוד, אבל כבר היתה לו חוויה איטלקית; אתלטיקו מדריד פיתתה אותו מאוד, מאחר שמעולם לא שיחק ולא חי בספרד. בסופו של דבר בחר בטוטנהאם. מועדון מפורסם, שאותו נהנה לראות בטלוויזיה בשנות ה־70, אבל אהב גם לצפות במנצ'סטר יונייטד ובליברפול. היו לו הצעות מכמה מועדונים בריטיים אחרים, אבל גורם משמעותי היו החיים בלונדון, העיר שבה ביקר רק פעם אחת, כאשר שיחק במדי גרמניה בוומבלי.

כשהגיע לשם ביולי, יצא לסיור מודרך באוטובוס תיירים. האופי הבינלאומי של הבירה הסואנת קוסם לו, בגלל הנופים, התרבויות והקהילות השונות. "בימי החופשה שלי אני נוהג בלונדון ומגלה, שלכל איזור קטן אופי משלו". מרבית השחקנים חיים בלונדון ובאחוזות שהן חלק מהתקופה הג'ורג'יאנית. יורגן שכר דירה לא רחוק מריג'נט פארק. הוא אינו נשוי, אך מספרים שהוא חי עם בחורה אמריקאית, והוא מסרב בתוקף לדבר על חייו הפרטיים.

הכסף אינו מעניין את יורגן. "יש לי מספיק"

המועדון סיפק לו מכונית ב.מ.וו. גרמנית מפוארת, מהדגם החדיש והנוצץ ביותר, שבתחילה הביכה אותו משום שחשב שהוא זוכה ליחס מיוחד. אבל התברר שזו עיסקת פרסום שממנה נהנים כל שחקני הקבוצה הראשונה. אלא שקלינסמן ממעט להשתמש במכונית זו, ושוקל להחזירה, כי הביא עימו ממונאקו את החיפושית האהובה עליו. הוא קנה אותה לפני 10 שנים מיד שנייה, והיא נראתה מוזרה במגרש החניה של שחקני הקבוצה, לצד המכוניות הנוצצות. אבל כך נראה גם יורגן, במכנסי ג'ינס משופשפים ובמעיל רוח ישן, המנוגדים כל כך לחליפות המהודרות שלובשים מרבית הכוכבים. בדרך כלל, נראה קלינסמן כמי שיוצא למסע תרמילי גב, ולא למשחק כדורגל.

כשנשאל פעם, מדוע אינו מבקש תמורה כספית לראיונות טלוויזיה, השיב בפשטות שאינו מדבר לדבר ובכל מקרה אין זו סיבה מבחינתו. כאשר זה כרוך בנסיעה לאולפן טלוויזיה בצדה השני של לונדון, לצורך שידור לגרמניה, הוא מבקש לתרום את הכסף למטרות צדקה. "אמרתי להם לתרום לארגון למלחמה בסרטן. אני לא יודע כמה. אני משאיר את זה להם, אבל אני לא חושב שמסדרים אותי".

"הכסף אינו מעניין אותי. יש לי מספיק", אומר הכדורגלן, התורם בעין יפה גם לגרינפיס ולשמירה על איכות הסביבה, בצורה פסיבית למדי. בגרמניה בילבלו את עיניו בגרינפיס בתמיכה במפלגת הירוקים, שהוא אינו חבר בה. "יש לי דעות פוליטיות, אבל איני חבר בשום מפלגה".

הוא חתום לשנתיים בטוטנהאם, ולאחר מכן ברור לו כי יעבור למקום אחר. מה בדבר אמריקה? "אני עוקב בעניין אחר הליגה החדשה שלהם, ונראה לי הגיוני שהפעם יצליחו. הבעיה שלי אינה להחליט מה לעשות, אלא היכן לעשות זאת. עדיין לא בחרתי במדינה שבה ארצה לחיות. כרגע זה נע בין גרמניה לאיטליה. אבל עוד נראה".

בינתיים הוא משפר את האנגלית שלו, שבה רכש זה כבר ידע בסיסי. "מדי יום אני לומד מלה חדשה", הוא מגלה, אבל לא מלים גסות, למרות ש"אתה יודע איך הכדורגלנים מדברים".

הצלום ארכיון

יורגן קלינסמן חוגג ביבוש שער במונדיאל. הכסף מראיונות הטלוויזיה – למלחמה בסרטן

עודד קטש בנעלי דורון שפר

הכדורסלן בן ה־20 עושה חיל בגליל עליון בתפקיד הרכז במקום שפר המשחק בארה"ב. קטש: "בשנה הבאה אשחק כנראה במכבי ת"א. יש לי חוזה איתה"

מאת אלי מרומי

3.11.92. 35 נקודות של דורון שפר (5 שלשות), מסייעות להפועל גליל עליון (בהדרכתו של פיני גרשון), להיות הקבוצה הראשונה בישראל שמביסה קבוצה איטלקית בשיטת הנוק אאוט. גליל הדיחה בסיבוב השלישי בגביע אירופה לקבוצות את סטפאנל טריסטה, כאשר סיימה בתיקו באיטליה 69–69 וניצחה בגליל 99–94. זה היה האות לעונה גדולה של הגליל ושל שפר, ה"אייס מן" מרמת אפעל, שהסתיימה בזכייה היסטורית באליפות.

שלשום, בגליל, יריבה לא פחות קשה (קאסרס), במסגרת אותו (גביע קוראץ'), עם אותו מאמן, בתנאים דומים (ללא הזרים המשודרים בליגה, הארץ די' ותמר רודויה), הוביל עודד קטש, בן 20, מגבעתיים, שהמידות של שפר לא גדולות עליו. הצגה גדולה, שהתבטאה ב־37 נקודות (6 מ־10 בקליעות לשתי נקודות, 4 מ־6 בקליעות משלוש נקודות, 13 מ־14 מקו העונשין), ששה אסיסטים, חמישה ריבאונדים מהם ארבעה בהתקפה, שתי חטיפות ושני איבודי כדור, תרמו לניצחון הגדול 102–83. אם תעלה הגליל לבית שמינית הגמר בגביע קוראץ', לקטש חלק גדול בהישג.

"זה משחק השיא שלי עד כה," אומר קטש, ביום שאחרי. "התמצאתי דווקא מהעובדה כדי שלא יחשבו שאני מכונה". האיש שטבע את המשפט הזה היה דורון שפר במשחק השני בגמר הגמר של לפני שנתיים, כשקלע 40 נקודות.

המשחקים הגדולים של הגליל השנה – הניצחון על מכבי ת"א ושלשום – היו עם הצ'יזור (אנדריי וליבוביבנה). יש לזה הסבר?

"יכול להיות שכאשר אנחנו משחקים בלי זרים, כל אחד יודע שצריך לתת יותר ואנו מתעלים. כשאנחנו משחקים עם שני זרים ברמה גבוהה, זה מוריד מעלינו לחץ, והדומיננטיות של כל השחקנים יורדת. אני מקווה שבטומליץ נשמור על תוצאה נמוכה, כי קאסרס בביתה היא קבוצה אחרת.

עם שני הזרים החדשים, והבגרות שלך ושל ליף, הגליל מסוגלת לחזור על ההישגים מלפני שנתיים?

"אני מאמין שנהיה גורם רציני בליגה ומועמדים לאליפות. גם בקוראץ', אם נעבור את הספרדים, אני מאמין שנגיע רחוק. יש לנו קבוצה טובה מאוד, לא פחות טובה ביחס לליגה מהקבוצה שהיתה פה לפני שנתיים. הכל תלוי בנו.

כשמשווים אותך לשפר, טוענים שההיסוס שלך לקמוצך הוא חוסר היציבות. לדוגמה, איבודי כדור גדולים באילת בתחילת השבוע, והצגה כמו שלשום?

"לא היתה לי עונה יציבה כמו בעונה הזאת. יש משחקים יותר טובים ויש פחות טובים. אני לא מקבל את הטענה שהייתי הגורם להפסד באילת, כמו שלא רק אני ניצחתי אתמול.

בינתיים הצלחת לפתוח אמירות מראשי מכבי ת"א, שבעונה הבאה הם רוצים אותך באחד משני הרכזים של הקבוצה?

"אני לא חושב שזה מה שהצלחתי להשיג. הגליל היא הבחירה הטובה ביותר שהיתה לי בסיטואציה שנוצרה. אני לא מצטער שאני לא במכבי. אני חושב שהשתפרתי העונה והגעתי לצמרת הרכזים בארץ.

בקיץ קראו לך רחליל, התבטאו למגרעת הבולטת שלך שהיא משחק ההגנה.

"בארץ מחפשים בכל שחקן את המגרעות. זה לא הביטוי שמתאים לי. בעבודה קשה העונה שיפרתי את משחק ההגנה שלי בזכות צמד המאמנים, פיני גרשון ודיוויד בלאט.

יש לך אשראי בלתי מוגבל מפיני גרשון?

"פיני הוא מאמן שנותן להתבטא. סגנון המשחק שהוא אוהב מתאים ליכולת שלי, ואני מתבטא מצויין בזכותו.

איפה נראה אותך בעונה הבאה? בגליל, במכבי או במכללת קנטיקט?

בשנה הבאה אשחק כנראה במכבי ת"א, כי יש לי חוזה איתה לשנה נוספת, אבל זה תלוי במכבי שתבטיח לי להיות אחד משני הרכזים הראשונים.

הצלום ארכיון, עודי סדי

עודד קטש. השתפרתי ואני בצמרת הרכזים בארץ

נפילתה של אליצור חולון

לאלופת הנשים ב־18 השנים האחרונות, אין סיכוי ממשי להגן על תוארה. השבוע כבר נחלה הפסד רביעי. הסיבות להידרדרות הן מצב כלכלי רעוע שהביא לעזיבתן של כמה כוכבות, לימור מזרחי ואורלי גרוסמן, שלא לדבר על פרישתה של השחקנית מס' 1 בארץ, ענת דרייגור. ובינתיים מחפשים מאמן במקום אביהו גרוברמן, שעבודתו הופסקה השבוע

מאת אריה ליבנת

אלופת הנשים ב־18 השנים האחרונות, אליצור חולון, נחלה ביום שלישי האחרון הפסד ליגה רביעי העונה והידרדרה למקום השישי בטבלה.

בהנהלת חולון עדיין מאמינים ששינויים מפליגים, כמו החלפת מאיישה סטאפורד ברכבות, החזרת ענת דרייגור שפרשה וחיזוק ולין שתתמה בקבוצה לפני שטסה למכללת מיאמי בארה"ב – יעניקו לה גם את האליפות ה־19, אבל לא ברור אם מהלכים אלה ייעשו, וגם אם כן, יתמקד המאבק על האליפות בעונה הנוכחית, זו לראשונה, בין הפועל רמת השרון לאליצור רמלה.

עונת 1990/91 היתה הטובה ביותר בתולדות אליצור חולון שהסתיימה ללא הפסדים בליגה ובגביע. עונה לאחר מכן התקבל בישראל החוק החדש שאיפשר לכל קבוצת נשים לשתף זרה אחת ולכעבור עוד עונה – שתי זרות.

חוק זה סלל את הדרך להצלחת קבוצות נשים בגביעי אירופה. רמת השרון ראתה בכך ברכה. חולון, לעומתה, שכשלה באופן קבוע בנסיונותיה להעפיל לבית הגמר בגביע אירופה לאלופות, עשתה זאת לראשונה אשתקד בהדרכת ייבגני גומלסקי. אלא שההישג הבכיר היה לה לרועץ.

הקבוצה סיימה את בית הגמר במאזן שלילי ביותר – ניצחון אחד ו־13 הפסדים, ואולי בדיוק מכך, עם גרעון עצום שאילץ אותה לוותר בעונה על השחקניות המצטיינות. אבל לא רק סיבות כלכליות גרמו לחולון להפסיד את לימור מזרחי לרמת השרון ואת אורלי גרוסמן לאליצור רמלה. מזרחי טוענת כי מכלול של דברים השפיעו על החלטתה לעזוב. "ההחלטה לא נבעה מסיבה כלכלית ולאו דווקא מסיבות שליליות, כי בסך הכל נהניתי מאוד לשחק שם שנתיים. אבל אחרי שנתיים הרגשתי שזה הזמן הטוב ביותר לעזוב".

מזרחי העדיפה שלא לפרט מהו "מכלול הדברים", וגרוסמן שעדיין מתקשה לדבר נגד קבוצת נעוריה, סירבה להתראיין.

אבל נראה כי הנהלת חולון הבינה בעונה שעברה שהיא מאבדת את המושכות בקבוצה בגלל עימות בין ענת דרייגור לייבגני גומלסקי, שגרם למעשה לנפילת כל מכוכבותיה.

דרייגור סברה כי המכנה המשותף לעזיבת אורלי גרוסמן ולימור מזרחי הוא "חוסר ההיענות של ההנהלה לתביעותיהן". חולון, לדבריה, "ידעה שנה מראש שאני עוזבת, אבל הסכימה לשחרר אותן לאו דווקא מסיבות כלכליות, ועזובה היא שתקציב הקבוצה העונה שהסתכם בכמיליון שקל, לא נמוך בהרבה מבעונה שעברה, שחלק נכבד ממנו הוקדש לגביע אירופה".

צעד נוסף שמצביע על נסיון ההנהלה לשלוט מחדש בעניינים הוא החתמת שחקניות חדשות – אלינה מרוטובה, תמר מעוז, אריאלה חולף, קודם להחתמת המאמן, אביהו גרוברמן, שעבודתו הופסקה שלשום בהסכמת שני הצדדים.

גרוברמן אמר אתמול, כי הוא חושב שהקבוצה מסוגלת ליותר שאלמלא כן לא היה עוזב אותה. לשאלה אם אי הצלחתו בקבוצה נובעת מכך שלא הוא בחר את השחקניות החדשות, סירב לענות.

חולון עדיין לא מינתה מחליף לגרוברמן. את משחק הגביע נגד אס"א ירושלים ינהל עוזר המאמן, ישראל יגור. מאמן חדש שיוחתם במהלך הפגרה הארוכה, שתחול ביום רביעי הבא, יצטרך לאסוף את שברי חולון ולנכר את השחקניות כדי שהקבוצה תממש את הפוטנציאל הטמון בה גם היום ותגיע לפחות טוב העונה – מקום שלישי.

עד עכשיו לא עשתה זאת חולון ואי אפשר להטיל את כל האשמה על המאמן לשעבר. דרייגור טוענת כי ההנהלה העמידה קודם העונה מטרות שלא תאמו את הסיכויים שבקבוצה. "החוזקה של אליצור חולון כל השנים היה בתיאום בין השחקניות, שגרם לקבוצה להתפקד כמו מכונה. עם אורלי גרוסמן שיחקתי ביחד שמונה שנים ועם שחקניות אחרות שלוש־ארבע עונות, מה שגרם לי ולאחרות לשחק עם כל הנשמה עבור המועדון.

"חולון, שהחליפה את כל הסגל פרט לטלי קליין, ציפתה מהשחקניות החדשות, חלקן צעירות, שיספקו הישגים מיידיים. במקום להביא את סינדי בראון, אחת השחקניות הטובות בעולם, שגב עד לה בהתאם, הם היו צריכים לבנות את הקבוצה לעתיד. כדורסל, בניגוד לטניס, מושתת על יכולת וגיבוש קבוצתי ולא על יכולת אישית. עם חצי התקציב בזה שהיה ושקע העונה יכולה חולון להגיע לאותן תוצאות שהשיגה עד עכשיו".

חולון טעתה גם כשבנתה את ההרכב על שלוש רכזות – אחת מהן, תמר מעוז הוסבה להתפקד קלעית והשתיים האחרות, טלי קליין ואריאלה חולף, אינן כשירות כמוה.

חולון לא תזכה השנה בתואר האליפות. לגבי השנים הבאות, קשה להתנבא.

צילום ארכיון, עודי סדי

ענת דרייגור. שיחקנו עם כל הנשמה למען המועדון

[illegible]

תייר מארה"ב נהרג מפגיעת מכונית ליד ראש פינה

(ע). גדי דיוויד, בן 37, תייר מארה"ב, נהרג מפגיעת מכונית פרטית, ביום ג' בערב ליד המושב ראש פינה. מכונית פרטית נהוגה בידי תושב הכפר טובה פגעה בתייר בעת שחצה את הכביש. הוא הועבר לבית החולים במצב אנוש, שם מת מפצעיו. הנהג הפוגע נחקר במשטרה.

"פוריין ריפורט": 3 קצינים בכירים בעיראק הוצאו להורג; הואשמו בניסיון למרד

מאת הפנה הדרי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלושה קצינים בכירים בצבא העיראקי הוצאו להורג בחשאי ב־1 באוקטובר, בפיקודו של קוסאי, בנו של סדאם חוסיין. כך מוסר ה"פוריין ריפורט" הלונדוני המציין, כי השלושה הורשעו ללא משפט על ידי סדאם חוסיין בעוון ניסיון למרד.

השבועון מוסיף, כי בחודש יוני היה גל של מעצרים בקרב הקצונה הבכירה, ביניהם חברי שבט אדורי אליו משתייך אחד מהשלושה שהוצאו להורג. בין העצורים היה ראש שירותי הביטחון, סאבר אדורי, מי שהיה אחראי למפקדה האזורית של מפלגת הבעת', חיידר אדורי, קצין בכיר בשירותי הביטחון המיוחדים, וכן מפקד הדיוויזיה החמישית של הצבא העיראקי, טאלע אדורי. הם נעצרו בהוראת קוסאי, וגורלם לא ידוע.

באותה תקופה עשרים מאנשי משמר הגבול נעצרו באשמת הצהרות ביקורת נגד הממשל, ביניהם ארבעה קצינים בכירים. הם מתחו ביקורת על תנאי החיים הקשים, המחסור באספקה והמוראל הירוד.

השבועון מוסיף, כי עריקים שנתפסו ברחוב עיראק הוענשו בכריתת אוזניהם. ידיעות נוספות על המוראל הירוד בעיראק כוללות פרטים על כך ששירותי הביטחון מבקרים בבתיהם של אנשים אשר נעדרים ממקומות עבודתם למשך יותר משלושה ימים, כדי לוודא שהם אכן חולים, ולא מנצלים את הזמן למזימות.

ברחובות הערים בעיראק החלו להיראות סיסמאות נגד סדאם חוסיין, ותמונות הענק שלו המפארות את הרחובות בוזו בסיסמאות נגד שלטונו. לטענת ה"פוריין ריפורט", הסנקציות הנמשכות נגד עיראק אכן משיגות את מטרתן, ופוגעות בכוחו של סדאם ובפופולאריות שלו.

האופוזיציה העיראקית שבסיסה העיקרי הוא בלונדון, אינה מראה את עצמה כיעילה, ואפילו בזמן המשבר האחרון, כאשר אנשיה טענו ששלטונו של סדאם בבעיה קשה, הם לא הצליחו לרכז סביבם את התמיכה הדרושה להם.

אתמול בקונצרט / נעם בן זאב

ללא פופוליזם

התזמורת הפילהרמונית הישראלית; סולו: יו־יו מא, צ'לו; מנצח: זובין מהטה; יצירות מאת וברן, היידן וריכרד שטראוס.

קונצרט אחד כמו זה של הפילהרמונית אתמול יכול להשכיח הרבה טענות כבדות, במיוחד טענות חריפות מסוג אלה שהתעוררו לנוכח שרשרת הכישלונות שלה מפתיחת העונה לפני כשבועיים. מה גורם למין חוסר יציבות אמנותי כל כך בשטח המפתח, כתמיד בתזמורת סימפונית, טמון במנצח, וכשמדובר בפילהרמונית הכוונה כמובן לזובין מהטה.

מהטה סגר אתמול חשבון נושן עם כל המעגלים המשיקים לפילהרמונית – נגנים, קהל ופוליטיקאים: הוא הביא את התזמורת לבצע בבגינת בכורה, בקונצרטים הראשונים בעונה (משמע לאחר "התקווה" שפתחה), את היצירה "חיי גיבור", של המלחין המוחרם ריכרד שטראוס, ששיתף פעולה עם המשטר הנאצי. מאבקו של מהטה לנגן את ואגנר (שעדיין לא נוגן) ושטראוס התאפיין תמיד ביושר מקצועי תוך מודעות לרגישות הרבה של הנושא – במיוחד לנוכח מעמדו כמנהל מוסיקלי לא יהודי. אתמול נראה שהיתה זו שעתו הגדולה. שטראוס בביצועו, מבלי להתבוסס לרגשות המעורבים שלא הרפו, היווה בשורה לקהל ולתזמורת: תוך ניצוח בעל־פה לא פסק מהטה לרתק לרגע, כשהוא מדגיש כל קו מוסיקאלי וכל דקות תזמורתית ונוסך בתזמורת רוח חיות ריתמית כפי שמזמן לא נשמעה בה. מהטה חשף לרגע את הפוטנציאל הטמון בתזמורת כמו הפילהרמונית: יכולתה לחדש, לגלות אוצרות אמנותיים נסתרים, להוות גורם מפתח בחיי התרבות של חברה שלמה, וכל זאת תוך מפגן של רמה מקצועית גבוהה בנגינה. סיום היצירה, בסולו נפלא וחרישי של נגן הקרן שכאילו נמסך לתוך צליל לא פחות נפלא של הטרומבון, הוכיח גם את יכולתם האישית הגבוהה של נגנים רבים בתזמורת הזאת.

מדוע שלא יחזור מהטה על הישגים אלה בכל קונצרט? מדוע הוא צריך להרגיש שהוא חייב להשביע איזשהו "קהל" פיקטיווי הרעב (כביכול) לפופוליזם נוסח שירי אדית פיאף עם אוטה למפר ואפילו הסימפוניה ה־40 של מוצרט? אולי כדאי לזובין מהטה לא לשמוע לעצות מכשילות ולא להיכנע ללחצים, ולנצח על מה שהוא עצמו, בעומק לבו, מאמין שמתאים לאישיותו שלו וחשוב לתזמורת. זוהי טביעת האצבע הנדרשת מאמן בן יושר. חבל שמהטה ייזכר רק בזכות הצלחתו להביא את הפילהרמונית לנגן ואלסים בשידור חי, ובניצוח יוסי שריד, אצל דן שילון. "חיי גיבור" של שטראוס לא הצליחה להשכיח את נגינתו הנפלאה והכריזמאטית של יו־יו מא בקונצ'רטו לצ'לו של היידן בחלק הראשון של הקונצרט.

אסד הודיע

(סוף מעמוד 1א)

היתה ביותר מאשר נושא אחד מבין הנושאים העומדים על הפרק". פרס הצטרף לדברים אלה, אך הוסיף כי עדיין יש דרך ארוכה לעבור על מנת להגיע להישגים של ממש.

שר החוץ פרס אמר כי לא מסתמן שינוי בהעלאת הדרג בפתיכות המו"מ עם סוריה. לדבריו, "התמונה שאני קיבלתי היתה יותר טובה מהתמונה שהופיעה בכלי התקשורת? להודיה מבחינת הכבנות. עדיין אין פריצת דרך. עדיין צריך להשקיע הרבה מאוד מאמצים".

הוא אמר כי אין שינוי בעמדת הפתיחה, אלא בעמדות שלאחר עמדות הפתיחה. "אנו לא מנסים לשדר אווירה שהיא מרוממת. עשה רושם שאסד גם כן מחפש דרכים. לפי דעתי הוא לא עשה מספיק מאמץ לגבי עמדות הפתיחה".

וורן כריסטופר אמר לכתבים בירושלים כי קלינטון השיג "התקדמות משמעותית" בפגישה עם אסד בדמשק, אך הוא שלל את הסיכוי למשא ומתן רם־דרג ישיר בין סוריה וישראל "בעתיד הקרוב".

קלינטון אמר לעיתונאים כי "אני סבור כי הצהרתו של אסד (על שלום) הרחיקה בעליל מעבר לכל מה שאמר בעבר... במזרח התיכון, אתם יודעים, לכל משפט יש משמעות מסוימת".

בלי סחורה

(סוף מעמוד 1א)

ברור האחרון, ולפעמים נראה כמי שמוכן לצאת מגדרו כדי שכולם יאהבו אותו. הוא עובר בין מדינות המזרח התיכון ואומר לכל מנהיג מה שהוא רוצה לשמוע: מבטיח לחוסיין סיוע כלכלי, משווק את אסד בעטיפה משופרת ומשמיע בכנסת את הסיפור המשומש על הכומר שלו שהשביע אותו כי אלוהים יעניש אותו אם יפקיר את ישראל. אף לא מלה אחת על ההחלטות הקשות שהכנסת תצטרך לקבל בקרוב, ועל נכונותה של ארה"ב לערוב לשלום הגליל. קלינטון ייצא לכווית ולסעודיה כדי לפזר שם הבטחות על מטרייה צבאית מפני האיום העיראקי. את הנזיפות על הפרת זכויות האדם הוא ישמור לסדאם חוסיין ולפידל קסטרו. מחר ייצא הביתה כדי להפריך את השמועות על תוכנית של הבית הלבן להעלות מסים.

הביקור בישראל יהדק עוד יותר את אחיזתו של קלינטון במגזר היהודי, שהכתיר אותו זה כבר לאחד הנשיאים הידידותיים ביותר שהיו לישראל בבית הלבן, ואולי הידידותי שבהם. הביקור הזניק את המזרח התיכון למשך שבוע ימים לסדר היום האמריקאי. ישראל זכתה לחשיפה נדירה, וחיובית בעיקרה, מדינה שלמה, אחרי שנים של אש וצמיגים, להביא מנות גדושות של חדשות טובות לעולם.

המפלגה הדמוקרטית חוגגת בימים האחרונים את התאוששות מעמדו של קלינטון בדעת הקהל. תוצאות הבחירות לקונגרס, שיתקיימו בעוד עשרה ימים, יקבעו במידה רבה אם המפגש הבלתי אמצעי עם המזרח התיכון יגביר את מעורבותו של נשיא ארה"ב בתהליך השלום (אפשר כבר לומר – במו"מ עם סוריה), או שמא הביקור הזה יתפוגג במאבק על קיומו הפוליטי לקראת הבחירות הבאות. עכשיו, אחרי שתי פגישות פסגה אמריקאיות־סוריות, ברור שעם כל הכבוד שהוא רוחש לעצמה היהודית, אסד לא יוותר על שמץ של אינטרס שלו למען הכבוד הזה (שהוא מקבל ממילא). כדי לגשר על הפערים האמיתיים בין לוח הזמנים של הנסיגה והנורמליזציה יצטרכו האמריקאים להזיע, וזה קשה אפילו יותר מביקור בשש מדינות בשלושה ימים.

נשיא פיג'י אושפז בהדסה

מאת עדנה אירוזר
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

נשיא פיג'י, קמיססה מארה, אושפז אתמול במרכז הרפואי הדסה עין כרם, לאחר שחש ברע בעת ביקור אצל חיילי פיג'י המשרתים בכוח האו"ם בדרום לבנון.

הנשיא קמיססה, שהגיע לביקור בלוויית אשתו, פונה במסוק של חיילי פיג'י להדסה. הוא עבר בדיקות במכון הלב ונקבע כי עבר אירוע קל בלבו.

משתפר מצבו של הרב גורן

(ע). מצבו של הרב שלמה גורן, המאושפז ביחידה לטיפול נמרץ לב בבית החולים איכילוב בתל־אביב, ממשיך להשתפר – כך מסרה אתמול בבוקר הרבנית צפיה גורן.

הרב גורן, לשעבר הרב הראשי לישראל, מאושפז זה כיומיים ביחידה לטיפול נמרץ, לאחר שלקה בהתקף לב. הרבנית גורן, השוהה ליד מיטתו של בעלה, אמרה כי מצב רוחו השתפר בהרבה, לאחר שהוסר המכשור שחובר לפיו. הרב גורן נמצא כל הזמן בהכרה מלאה, ויכול כעת גם לדבר.

לדברי הרבנית גורן, מוסיפים המוני מבקרים להגיע לחדרו של הרב, אך הרופאים אינם מאפשרים לבעלה לקבל מבקרים.

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
היסטוריה של המזה"ת

קריאה להצעת מחקר לסדנה בין בנושא

"COLLECTIVE IDENTITIES AND COMMUNITIES IN THE MIDDLE EAST"

הסדנה תערך בסמסטר ב' תשנ"ה (מרץ־יוני 1995)

למשתתפים תוענק מילגה בסך של 6,000 ש"ח

לקבלת מידע מפורט ניתן להתקשר לד"ר מאיר זמיר, המח' להיסטוריה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, ת.ד. 653, באר־שבע 84105, פקס 07-281301, טל' 07-461101

המועד האחרון להגשת הצעות הוא ה־15 בדצמבר 1994

לחברתנו **נירה קוריצקי ומשפחתה**

אתכם בצערכם העמוק
במות האם

רבקה ז"ל

יגאל ארנון ושות'

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

מרים (מניה) גולדמן

לבית בורק (מסישיוויץ)

הלוויה תתקיים היום יום ששי, כ"ג חשון תשנ"ה, 28/10/94 בשעה 12.30
בבית העלמין ירקון (כביש חוצה שומרון).
אוטובוס יצא בשעה 11.30 מבית המנוחה, רחוב הדר 9, רמת־גן.
יושבים שבעה בבית המנוחה.

אבלים:
בעלה: דוד גולדמן
בתה וחתנה: ד"ר אסתר ופרופ' עקיבא כהן
בתה וחתנה: אביבה ויואב קין
נכדיה: אורלי, אמיתי והראל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
אבינו, אחיו וסבנו היקר

מנס (מנחם) מונדרי ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום שישי, כ"ג בחשון תשנ"ה – 28.10.94 בשעה 11.30 לפנה"צ בבית העלמין שדה יהושע (כפר סמיר), חיפה
נפגשים ע"י שער מס' 3

האבלים:
בנו וכלתו: שמואל וטובה מונדרי
בתו וחתנה: חיה ועדי אבן־חן
נכדיה: רון, אפרת, יעל, טל ובועז

השבעה בבית הבת רחוב אינשטיין 125, אחוזה, חיפה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי היקר

דוד רובנר ז"ל

הלויה תתקיים ביום שישי, כ"ג בחשון תשנ"ה – 28.10.94 בשעה 12.00 בבית העלמין שדה יהושע (לשעבר כפר סמיר, חיפה)
נפגשים ע"י שער מס' 1

האבלים: אשתו: שושנה
קרוביו ומכריו

יושבים שבעה בבית המנוח, רח' הרצוג 2, חיפה

אנו מודים
לכל אלה שהשתתפו באבלנו ועודדו אותנו מאז הפיגוע.
אנחנו על הקו ונפגש באוטובוסים.

משפחת "דן"

נעלה לגילוי המצבה
של אהובנו שנלקח מאתנו בטרם עת

מרדכי בן־ארי

יזיד ומנכ"ל אל־על לשעבר

ביום ב' כ"ו חשון תשנ"ה 31.10.94 בשעה 16:00
בבית העלמין בקרית שאול
לכל מכתמינו תודה

משפחת בן־ארי

לפרופ' רמי פרידמן

אתך באבלך במות אמך

זהבה קלטניק ז"ל

מחבריך באגודה הישראלית לחקר יחסי עבודה

לכל ידידנו אנו עורכים אזכרה ליקירנו

לרי אלאור ז"ל

ביום ראשון, כ"ה חשון תשנ"ה 30.10.94
בשעה 21.00 בחדר האוכל הקטן בקיבוץ הזורע.

משפחת אלאור
וקיבוץ הזורע

לפרופ' אברהם פרידמן

אתך באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של

מייסד החברה איש רב פעלים

שלמה בוגרד

ומשתתפים באבלה של

המשפחה

שלאון מפעלים כימיים בע"מ

כואבים ודואבים את מותו של יקירנו

שלמה בוגרד

ומשתתפים בצער **המשפחה**

פנינה ולאון בר־אל
וילדיהם:
מישי וב"ב
אורנה וב"ב
איתי וב"ב

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של

יקירנו

שלמה בוגרד

הלוויה תתקיים היום יום ששי, כ"ג חשון תשנ"ה 28/10/94 בשעה 12.00
בבית העלמין בקרית שאול.

נא להמנע מביקורי תנחומים.

משפחות: בוגרד, בהרד
איזנשטיין, באום

רופאי קופ"ח הכללית מתנגדים לקיצוץ בשכרם

הסכם ההבראה יובא לאישור ועדת הכספים רק לאחר שעובדי קופת חולים יתרמו את חלקם. השר סנה קרא לעובדים "לגלות אחריות". להנהלת הקופה אין אפשרות לשלם משכורות בסוף החודש

מאת גדי מלץ, עינת אייזור וצבי זרחיה

הממשלה אישרה אתמול בישיבת מיוחדת את הסכם הבראת קופת חולים הכללית, שהוגש במשותף על ידי שר האוצר אברהם שוחט ושר הבריאות אפרים סנה. שלושה שרים נמנעו בהצבעה – שר החקלאות יעקב צור, שר התחבורה ישראל קיסר ושר הכלכלה והתכנון שמעון שטרית.

באותו מישיבת הממשלה, אמר שוחט כי הוא שמח שהשרים עמדו על כך שעובדי קופת חולים גם ישתתפו בתוכנית ההבראה. "לא עלה על הדעת שעובדי קופת חולים לא ישתתפו בתרומתם הצבועה בתוכנית ההבראה", אמר שר האוצר, והוסיף כי לאחר שאישרה הממשלה את תוכנית ההבראה, ההצעה למנות מפרק לקופה כבראה ירדה מהפרק, אלא אם כן יפרשו העובדים את ההסכם.

בהקשר זה, הזכיר שוחט כי יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, אמר בזמנו שאם העובדים לא יעמדו בהתחייבויות הנדרשות מהם, הוא יפנה לבית משפט בדרישה לפרק את הקופה.

שר האוצר הדגיש כי מאחר שלממשלה חלק גדול במימון תוכנית ההבראה, אין העובדים יכולים לעמוד מנגד ולהתנהג כאילו אין תוכנית ההבראה נוגעת אליהם. "הייתי מאוד רוצה שההסכם יסומש ואני קורא לעובדי קופת חולים להשתתף בחלקם הצנוע בתוכנית ההבראה", אמר שוחט.

במסגרת ההסדר, תעביר הממשלה לקופת חולים 3.2 מיליארד שקל בשלוש השנים הקרובות, ובתמורה יועברו 14 בתי החולים של הקופה לממשלה. הקופה עצמה תידרש לנקוט צעדי התייעלות וחיסכון לכיסוי 2.3 מיליארד שקל מהחוב הצבור והשוטף, בסכום כולל של 5.5 מיליארד שקל. כחלק מההסדר, תעביר ההסתדרות לקופה 2.2 מיליארד שקל מכספי המס האחיד השנה ותכסה עוד 101 מיליון שקל מחוב הקופה משנת '93.

קופת חולים עצמה התחייבה להפחית 125 מיליון שקל בהוצאותיה השנה ועוד 412 מיליון שקל בשנתיים הבאות, וכן למכור נכסים בשווי 30 מיליון שקל.

בישיבת הממשלה, אמר שר הבריאות כי במסגרת ההסדר, יצטרכו העובדים לעבוד גם בשעות אחר הצהרים וגם בימי ששי, כי אחרת לא תוכל הקופה להתחרות. הוא ציין כי רופאי קופת חולים עובדים כיום רק 30 שעות שבועיות.

השר הוסיף כי הוא מצפה שהעובדים יגלו אחריות, אך עם זאת "לא אסתיר שהאפשרות של מינוי מפרק מפעיל קיימת ברקע".

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, ציין בישיבה כי התרומה של ההסתדרות והעובדים להסדר היא מינימאלית, ולכן אם הם לא יעמדו בהתחייבויותיהם, יש סכנה למימוש תוכנית ההבראה.

השר יעקב צור נימק את הנמנעו בהצבעה בטענה שההסדר יביא להלאמת מערכת הבריאות בארץ ולהכפפת קופת חולים למשרד האוצר. לדבריו, הנפגעים העיקריים יהיו חברי הקופה שישלמו יותר ויקבלו פחות. "נוסח ההסכם שהושג והמדיניות שעומדת מאחוריו תגרום לגידול בהוצאות על בריאות וירידה ברמת השירותים לאזרח", אמר. הוא הזהיר מפני מצב בו של הבריאות ייקבע על ידי פקידי האוצר.

שר הכלכלה והתכנון שמעון שטרית נימק את הצבעתו בכך שאין התחייבות בהסכם כי רמת השירותים שהציבור יקבל, תעלה ותישמר איכותו. "יש בהסכם הגבלה של הוצאה לאשפוז. משמעות הדבר שיהיה צורך להמשיך ולפשוט יד לאוצר", אמר. הוא הוסיף כי "ההסכם גובש במעטפת של דיונים בין האוצר להסתדרות על שחיקת תוספת היוקר בתמורה להורדת מסי בריאות. צעד כזה יביא לכך שכל מערכת הבריאות תהיה תלויה בחסדיו של האוצר".

מסכימים להלוואה

יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, אמר אתמול בכנסת כי "זהו הסכם הבראה שלא היה כדוגמתו. ההסתדרות התחייבה להעביר 90% מכספי המס האחיד לקופת חולים". הוא קרא לעובדי הקופה לקחת חלק בהסכם ההבראה שיסייע לקופה בתחרות מול הקופות האחרות. הוא הדגיש כי בלא הסכמתם של העובדים לא יוכל הסכם ההבראה לצאת לפועל.

הסדר ההבראה עדיין טעון אישור ועדת הכספים של הכנסת, אך יגיע אליה רק לאחר שעובדי קופת חולים יסכימו למלא את חלקם.

למרות שהממשלה אישרה את ההסכם, הוא לא ייחתם, בשלב זה, נוכח העובדה שהנהלת הקופה עדיין לא השיגה הסכם עם ארגוני העובדים על קיצוץ 2.5%-3% משכרם בשנתיים הבאות, צמצום 1165 משרות והגדלת שעות העבודה. ההערכה היא כי המשך התנגדות מצד העובדים לצעדים אלה עלולה לגרום להסתדרות או לממשלה לפנות לבית המשפט כדי למנות מפרק מפעיל לקופה.

לקופה אין אפשרות לשלם בסוף החודש משכורות לעובדים ולעמוד בהתחייבויות לספקים.

מ"מ יו"ר ארגון עובדי קופת חולים, משה זליגר, אמר בתגובה על אישור הסכם ההבראה בממשלה כי "ארגון העובדים מגלה אחריות לגורל הקופה ומקיים דיונים עם ההנהלה כדי למצוא נוסחה מוסכמת שתאפשר לקיים את הסכם ההבראה".

זליגר הדגיש כי "זהו רצונה הטוב של הממשלה לסייע לקופה אין לה זכות מוסרית וחוקית לתבוע מציבור העובדים לתרום להבראת הקופה מעבר ליכולתו. העובדים נפגעו כבר מקיצוץ בשכרם, סבלו מפיטורים ומגידול בעומס העבודה". זליגר הזהיר מפני פגיעה בתשלום השכר השוטף, דבר שיגרום מיד להפסקת העבודה.

יו"ר ארגון רופאי קופת חולים, ד"ר מרים צנגן, אמרה כי "הרופאים מתנגדים לקיצוץ בשכר. יש הסכמה על מתן הלוואה בתנאים שידונו עם הנהלת הקופה. כמו כן יש נכונות לנהל משא ומתן כדי לפתור את הדרישה בעניין תוספת שעות עבודה של רופאים במרפאות הקהילה".

הליכוד הודיע כי יצביע נגד תוכנית הסיוע הממשלתית לקופת חולים שאושרה אתמול בממשלה וזאת בעת שהנושא ידון בוועדת הכספים. מרכז האופוזיציה בוועדה, ח"כ דן תיכון (ליכוד), דורש כי הממשלה תביא לוועדה תוכנית סיוע רציניות ואמינה שתוכל לפתור את בעיותיה של הקופה.

הוא הדגיש כי תוכנית הסיוע המוצעת היא תרגיל הונאה פיננסי. לדבריו, תמורת סיוע מן הממשלה תעביר הקופה נכסים לממשלה וזו תשכיר אותם חזרה לקופת החולים, תמורת שכר דירה שאינו ריאלי או תמורת כלום.

סניגורו של פרידן שוקל להפסיק לייצגו עקב לחצים

מכונית הוולבו של עו"ד מרדכי כץ נשרפה לפני כחודשיים. משפט האזנות הסתר נדחה ל־27 באפריל

מאת משה גורלי

הקראת כתב האישום בבית משפט השלום בתל־אביב, במשפטם של רפי פרידן ויעקב צור, בעליה ומנהליה של חברת אנ"ם חקירות, הנאשמים בביצוע האזנות סתר לעשרות מנויי פלאפון וכן לקווי פקסימיליה וטלפון של בכירים בתקשורת ובעסקים, נדחתה אתמול, על פי בקשת הסניגורים, עו"ד מרדכי כץ ועו"ד דן קוהל. הסניגורים טענו כי חקירת המשטרה עדיין לא הסתיימה והם טרם קיבלו את כל חומר החקירה ולפיכך לא הספיקו לגבש את קו ההגנה של הנאשמים במשפט.

השופט זכריה כספי, הורה בהתייעצות עם הסניגורים לדחות את הקראת כתב האישום ותחילת שלב ההוכחות בחצי שנה. בכך נדחתה פתיחת המשפט בפעם השביעית. מאז הוגש לראשונה כתב האישום החלקי. התובע, עו"ד רפי לוי, התנגד לדחייה. הוא טען כי אין הצדקה לכך וכי ניתן להתחיל במשפט, תוך חודשיים־שלושה.

בפתח הדיון הודיע עו"ד כץ, סניגורו של רפי פרידן, כאשר הודיע שיתכן ולא ימשיך לייצג את פרידן מעבר לשלב הקראת כתב האישום. לטענתו, הוא שוקל בימים אלה אם לפרוש מייצוגו של פרידן: "מופעלת עלי מערכת לחצים על ידי גורמים חיצוניים, לא התביעה, ויש לה השפעה, באמצעות פרסומים למיניהם. אני חשוף לגניבת מסמכים מהמשרד, גניבת מכוניות, שריפת מכוניות. אני צריך לשקול את העניין בנסיבות שנוצרו", אמר וסירב לפרט, למרות בקשת השופט.

מכונית הוולבו החדשה של עו"ד כץ נשרפה כליל לפני כחודשיים. אז, בשיחות עם כתבים, הוא המעיט בחשיבות המקרה ולא ראה בכך כל קשר לפרשת האזנות הסתר, בטענה כי מדובר ככל הנראה בטעות בכתובת. בעקבות המקרה הוא הגיש תביעה לחברת הביטוח.

פרקליטי הנאשמים התייצבו אתמול בבוקר לדיון בבית המשפט כשהם מצוידים ב־11 קלאסרים גדושים בחומר חקירה. אך לטענתם, מדובר בחומר חלקי בלבד, שכן עוד 5 קלאסרים לפחות לא הועברו אליהם על ידי התביעה.

פרקליטו של רפי פרידן טען, כי הפרקליטות לא העבירה לו כ־50 קלטות, המשמשות ראיות נגד הנאשמים. הוא קבל על כך שהמשטרה מסרבת לתת לו להעתיק את הקלטות ודורשת שיאזין להן בתחנת המשטרה בלבד.

לטענת עו"ד כץ, הקראת כתב האישום, בטרם ראה את כל חומר החקירה חורגת ממינהל תקין. השופט זכריה כספי העיר, תוך ביקורת מרומזת על הפרקליטות: "צורה מסודרת בניהול המשפט כבר לא תהיה בגלל אופן הגשת כתב האישום". בכך הוא התייחס לעובדה שכתב האישום תוקן שלוש פעמים בחודשים האחרונים.

עוד טען עו"ד כץ כי הפרקליטות לא מעבירה לו את עדויותיהם של מתלוננים על האזנות סתר, שהם עצמם נחקרו תחת אזהרה כחשודים פוטנציאליים בהזמנת הציתותים. הוא נקב בשמותיהם של העורך האחראי של "ידיעות אחרונות" ארנון מוזס, עורך "מעריב" עופר נמרודי, עורך "ידיעות אחרונות" משה ורדי ורכזת הכתבים רותי בן ארי. לדבריו, למרות בקשותיו, טרם נענה מהפרקליטות עם מי מעדי התביעה הגיעה הפרקליטות לעסקת טיעון ומי מהם ישמש עד מדינה. כאן נקב בשמותיהם של עובדי משרד החקירות אנ"ם, כולל שני העובדים הזוטרים שנתפסו כשהם מחליפים קלטות לא הרחק מביתה של מרים נופך מוזס בהרצליה. גב' פך מוזס היא דירקטורית ב"ידיעות אחרונות".

עו"ד כץ הוסיף כי "המשטרה משבשת את החקירה". לדבריו, כאשר הגיע החוקר הפרטי דוד ספקטור כדי להגיש תלונה נגד "מעריב", נאמר לו על ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים: "אנחנו לא רושמים 'מעריב' אלא אנ"ם וזה תוך כדי כתיבת התלונה". הוא ציין כי גם את אותה עדות לא קיבל לעיונו.

התובע, עו"ד רפי לוי, אישר כי קיבל פניות לקבל את כל חומר החקירה, אולם, לדבריו, כל הפניות היו טלפוניות ולא מפורטות.

השופט זכריה כספי הורה לפרקליטות להשיב על הטענות של הסניגוריה עד 21 בנובמבר. התחלת המשפט נקבעה ל־27 באפריל '95.

תצלום: שוקי קרן

הנאשמים בביצוע האזנות סתר לבכירים בתקשורת ובעסקים, רפי פרידן (מימין) ושותפו יעקב צור בבית המשפט בתל־אביב

צו מעצר בינ"ל נגד בני הזוג

וולקן; התביעה משערת שעזבו את הארץ בשמות בדויים

מאת צבי הראל

דוד ויהודית וולקן, מסוחרי הזהב הגדולים בישראל, נמלטו כנראה מהארץ בשמות בדויים. כך אמרה אתמול התובעת עו"ד אורנה שגן בבקשת התביעה לחלט (לממש) את הערבויות שהפקידו בני הזוג וולקן כערובה להתייצבותם למשפט.

בדיון אתמול גילתה התובעת, כי הנאשמים פנו לשני מתווכי דירות והעמידו את הבית למכירה או להשכרה, על אף שהוא מעוקל. לטענת התובעת הצליחו הנאשמים להסיר את העיקול מעל מבניתם וזאת באמצעים בלתי כשרים.

התובעת ציינה שרשויות החקירה בישראל נוקטות פעולות לאיתורם ולאפשרות הסגרתם של בני הזוג, ואמרה כי הוצא נגדם צו מעצר בינלאומי.

בדיון אתמול הוצג מכתב שהותירו הנאשמים לארבעת ילדיהם, בלילה בו ברחו, לפני כעשרה ימים. "לילדים האהובים, עשינו מה שעשינו בלית ברירה, בלב כבד מאוד. עזבנו באמצע הלילה. תשמרו על עצמכם ועל סבא וסבתא. אנו מבקשים את סליחתכם. ניצור קשר בהקדם האפשרי. אל תחפשו אותנו. היו בטוחים שלא נפקיד אתכם לתמיד. שלכם באהבה רבה, אמא ואבא", נכתב במכתב.

יעקב נמרודי נחקר לראשונה על פרשת האזנות הסתר

עופר נמרודי נחקר שוב

מאת ראובן שפירא ומשה גורלי

יעקב נמרודי מבעלי חברת הכשרת היישוב וחברת האם של "מעריב", נחקר ביום ראשון השבוע ביחידה הארצית לחקירות פשעים בפרשת האזנות הסתר לבכירים בתקשורת.

יעקב נמרודי – שזו היתה הפעם הראשונה שהוא נחקר במשטרה – לא נחקר תחת אזהרה. הוא התבקש להשיב על שאלות הקשורות בפרשת האזנות הסתר וספיחיה בכלל חומר חקירה שהצטבר בידי המשטרה ושעל פיו סבור החוקרים כי יש לו מידע על מומני האזנות.

ביום ראשון גם נחקר ביחידה הארצית לחקירות פשעים פעם נוספת עופר נמרודי, בנו של יעקב נמרודי, שהוא העורך הראשי של "מעריב". זו היתה החקירה הרביעית של עופר נמרודי.

על פי חומר החקירה שבידי המשטרה העסיקה חברת אנ"ם בשנים 1992–1993 על ידי חברת הכשרת היישוב ו"מעריב" וקיבלה עשרות אלפי שקלים. לפי גרסת ראשי הכשרת היישוב העסיקה חברת אנ"ם על ידם לצורך סיכול ריגול מסחרי וגילוי האזנות סתר.

העורך הראשי של "מעריב", עופר נמרודי, אישר כי בראשית השבוע נחקר ביחידה הארצית לחקירות פשעים. לדבריו, החקירה נמשכה כשעה והיא היוותה המשך לחקירה שהתקיימה לפני כמה שבועות.

התאגדות ישראלית לברידג'

הנהלת ההתאגדות הישראלית לברידג' וחבריה מברכים את משלחת ישראל לאליפות העולם לברידג' שהתקיימה באלבוקרק, ניו מקסיקו בארה"ב על הישגים ללא תקדים בזירה הבינלאומית.

לקבוצת הסגל: ישעיהו לויט – דני כהן – אבי קליש – לאוניד פודגור.
על זכייתם במדלית ארד – מקום 3 באליפות העולם לקבוצות, גביע רוזנבלום.

לקבוצת הנשים: מיגרי צור–אלבו / רות פורת–לויט / דניאלה בירמן / רוני בר
על זכייתן במקום ה–5 באליפות העולם לקבוצות הנשים, גביע מק–קול.

לזוג: אילן ואופיר הרבסט
על זכייתם במקום 6 באליפות העולם הפתוחה לזוגות.

לזוג הנשים: מיגרי צור / אלבו ורות פורת / לויט.
על זכייתן במקום ה–6 באליפות העולם לזוגות נשים.

לזוג: ניסן רנד – משה כץ.
על זכייתם באליפות העולם לקבוצות "סניורים" במקום ה–1 ובמדלית זהב.

לקבוצת הליגה הלאומית:
דוד בירמן – שלום זליגמן – אילן הרבסט –אופיר הרבסט – אליקים שאופל.
על זכייתם במקום ה–1 באליפות קבוצות בין יבשתית.

לזוג: ד"ר ניסן רנד – משה כץ
על זכייתם במקום ה–11 באליפות העולם לזוגות "סניורים" (מעל גיל 55).

וכן ליתר חברי המשלחת בת 26 השחקנים.

הסתדרות מדיצינית הדסה

משפרים את התקשורת והשרות לקהל

מרכזיה חדישה

בהדסה עין כרם

תופעל

מיום ראשון כח' בחשון
30.10.94, בשעה 15:00

המספרים החדשים הם:
מרכזיה ראשית: 02-777111
משרדי שריפ רב קווי: 02-778899
אין שינוי בחיוג לשלוחות הפנים: 02-77XXXX

הדסה סמל הבריאות

לנוער
שרוצה
לדעת
יותר

אוניברסיטת תל-אביב
מציעה קורסי מדע ודעת

פיסיקה מודרנית, סדנת ניסויים בפיסיקה, מסתרי כדה"א, אסטרופיסיקה, יסודות הכימיה, פרקים במתמטיקה, תקשורת אלקטרונית, מחשבים, פרדוקסים, מיקרוביולוגיה, הנדסה גנטית, מדעי הרפואה, יחסים בינלאומיים, משפט, פילוסופיה ועוד.....

הקורסים מיועדים לתלמידי כיתות ו'–י"ב

רישום מאוחר בימים ראשון 30/10/94 ושלישי 1/11/94 בשעות 09.00–16.00

לפרטים: אוניברסיטת ת"א, בנין שרת, קומה ג', חדר 335,
טלפונים: 6408154, 6423380, 03–6408469 פקס': 03–6408184
בעת ההרשמה תלמידי כיתות ו'–ט' מתבקשים להביא העתק תעודה

אוניברסיטת תל-אביב
מוזמנים לעולם שוחר מדע

מזכירות הקרן על-שם אהרן ויוסף בן-שמש ז"ל

מזמינה את ציבור החוקרים להגיש לשיפוטה
עבודות מחקר מדעיות
למטרת הענקת פרסים לשנת תשנ"ה
על עבודות המחקר להתמקד באחד מתחומי המחקר הבאים:

- דיני הקרקעות בארץ-ישראל מאז המאה ה-19 ועד לימינו;
- המדיניות הקרקעית בארץ-ישראל מאז המאה ה-19 ועד לימינו;
- תולדות ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל בעת החדשה;
- מפעלי גאולת הקרקע של קרן קימת לישראל.

ניתן להגיש עבודות גמר לתואר מוסמך אוניברסיטה, עבודות דוקטור וכתבי-יד לספרים שכתיבתם הושלמה בעת האחרונה, שבמועד הגשתן לשיפוט לא ראו אור בדפוס ושטרם זכו בצורתן הנוכחית לפרס מקרן פרסים אחרת.

הפרסים יהיו בסכומים שונים עד לסך 7,500 ש"ח לפרס, ויוענקו במהלך טקס חגיגי שיערך בתחילת שנת 1995. את העבודות יש להגיש בחמישה עותקים, בצרוף תולדות חיים ותאור קצר של המחקר, לפי הכתובת:
מזכירות הקרן ע"ש אהרן ויוסף בן-שמש ז"ל באמצעות הקרן הקימת לישראל, ת.ד. 283, ירושלים 91002.

על העבודות להגיע למזכירות הקרן עד ה-30 בנובמבר 1994.

הוועדה האקדמית של הקרן תתן עדיפות לעבודות מחקר שנכתבו על-ידי חוקרים בראשית דרכם האקדמית והראשונה לעידוד לצורך קידום המסלול המקצועי-מדעי שלהם.

מזכירות הקרן אינה מתחייבת להחזיר למועמדים את עותקי העבודות שנמסרו לה או לפצות את המגישים על ההוצאות הכספיות שנדרשו להכנתם של אלה.

בדבר פרטים נוספים – ניתן לפנות לטלפון 246828, 02-707536, או פקס 02-231612.

638-20-20
לוח העיר
משלא זוכר-לא מוכר!

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-823186/7
ואתה מנוי על
הארץ

האוניברסיטה העברית בירושלים

The Dreyfus 100
1894 1994

מזמינה את הציבור לכינוס בינלאומי לציון
מאה שנה לפרשת דרייפוס

הכינוס יתקיים בימים ראשון עד חמישי, ג'-ז' בכסלו תשנ"ה 6-10 בנובמבר 1994
בחסות שרת המדע והאמנויות ובשיתוף מינהל התרבות

ארבעת ימי הדיונים למעט ערב הפתיחה וערב הנעילה יתקיימו באודיטוריום ע"ש הנדלר בבנין אלפרד דייוויס (הבניין שנוכן בו מכון טרומן) בהר הצופים.
הדיונים יהיו בשלוש שפות: עברית, אנגלית וצרפתית מלווה תרגום סימולטני
ערבי הפתיחה והנעילה יתקיימו במכון ון ליר בירושלים ויתנהלו בשפה העברית מלווה תרגום סימולטני

יום א', 6 בנובמבר: ערב הפתיחה בשעה 20:00 במכון ון ליר

יו"ר: חנוך גוטפריינד - נשיא האוניברסיטה העברית
דברי ברכה: שולמית אלוני - שרת המדע, התקשורת והאמנויות

הרצאות:
מאיר שמגר - נשיא בית המשפט העליון: עצמאות השופט כיסוד הסדר הדמוקרטי
זאב שטרנהל - מן האוניברסיטה העברית: פרשת דרייפוס כמבשרת המשברים האידיאולוגים של המאה העשרים

יום ב', 7 בנובמבר: חברה ופוליטיקה בצרפת בימי הפרשה ובעקבותיה

יו"ר פייר בירנבאום
09:00-10:00 ז'ן-דני ברדין: החברה הצרפתית בראי פרשת דרייפוס בשנים 1894 עד 1994
10:00-11:00 מוריס אגילון: תפיסות הרפובליקה בימי הפרשה
11:30-12:30 קלוד קליין: זכויות האדם וטובת המדינה

יו"ר: ז'ן-דני ברדין
14:00-15:00 פייר בירנבאום: הסוציולוגים הצרפתים ופרשת דרייפוס
15:00-16:00 דוגלס גריפין: פרשת דרייפוס כמאורע "מיתי"

יו"ר: מוריס אגילון
16:30-17:30 רוברט ויסטריך: שלושה גיבורים דרייפוסרים: זולה, קלמנסו, ז'ורס
17:30-18:30 אבנר בן-עמוס: זולא בפנתיאון: בין "מיסטיקה" ל"פוליטיקה"

יום ג', 8 בנובמבר: האינטלקטואלים ומורשת הפרשה

יו"ר מרק אנג'נו
09:00-10:00 מדלן רבריו: האינטלקטואלים הסוציאליסטים והפרשה
10:00-11:00 אנרי רוסו: מורשת הפרשה בתקופת וישי: מסורת הזיכרון
11:30-12:30 ז'אן פרנסואה סירינלי: האינטלקטואלים הצרפתים ומלחמת אלג'יריה- פרשת דרייפוס חדשה?

יו"ר מדלן רבריו
14:00-15:00 מישל ויוויורקה: מפרשת דרייפוס לפרשת הרעלה של הנשים המוסלמיות- האינטלקטואלים הצרפתים מול בעיית הפלורליזם
15:00-16:00 פייר-ג'ורג'ין תגיף: מליברליזם למוסליטריות: וליפרדו פרטו בין פרשת דרייפוס והפשיזם
16:30-17:30 מייקל מארוס: חנה ארנדט ופרשת דרייפוס

יום ד', 9 בנובמבר: ספרות, אמנות ופוליטיקה

יו"ר: מייקל מארוס
09:00-10:00 סוזן רובין סוליימאן: בין תיאור העובדות ללוחמות של שירה: תיאוריה השונים של הפרשה בספרות שנות ה-30
10:00-11:00 דויד קרול: האסתטיזציה הפוליטית של פרשת דרייפוס - מורשתו הפארדוקסלית של שארל פגי
11:30-12:30 אנטואן קומפניון: שובו של פרדינד ברונטייר מאמריקה

יו"ר: סוזאן רובין סולימאן
14:00-15:00 אלישבע רוזן: מרסל פרוסט ופרשת דרייפוס
15:00-16:00 פיליפ מדר: הציור החדש ופרשת דרייפוס

יו"ר: אנטואן קומפניון
16:30-17:30 רות כץ: אופרה ופוליטיקה בצרפת של המאה ה-19
17:30-18:30 פטרישיה לייטון: מודרניזם, אנטי-מיליטריזם ומודעות הפרשה
18:30-19:30 מרק אנטליף: התרבות הוויזואלית של האנטישמיות האנרכיסטית בצרפת בתקופה שלפני מלחמת העולם הראשונה

יום ה', 10 בנובמבר: היהודים, האנטישמיות והשתקפות הפרשה באירופה

יו"ר: מישל ויוויורקה
09:00-10:00 מרק אנג'נו: הפרשה שלפני פרשה: יהודים, ריגול והצבא במחשבה החוברתית בשנים 1886 עד 1894
10:00-11:00 מיכאל אביטבול: פרשת דרייפוס ועליית האנטישמיות הקולוניאלית באלג'יריה
11:30-12:30 ירמיהו יובל: השתקפותה הפילוסופית של היהדות מהגל עד ניטשה

יו"ר אמיליו ג'נטילה
13:30-14:30 מרסל תמאא: אסטרוהר והיהודים
14:30-15:30 מיכאל גרץ: מקומה של הפרשה בתולדות הציונות

יו"ר: דויד קרול
16:00-17:00 אמיליו ג'נטילה: תהודתה של פרשת דרייפוס באיטליה- "יהודיית הפוליטיקה" בין המוניזם ללאומיות
17:00-18:00 רוברט טומבס: פרשת דרייפוס והממסד הבריטי

ערב הנעילה ביום ה', 10 בנובמבר בשעה 19:00 במכון ון ליר

שולחן עגול: זכויות האדם – משפט וצדק בתקופות משבר ומלחמה

בהשתתפות: דוד קרצמר מן האוניברסיטה העברית
אריאל רוזן צבי מאוניברסיטת תל-אביב
אילן שיף (תא"ל), הפרקליט הצבאי הראשי

דברי סיום: שמעון פרס, שר החוץ

مكبر من الاصل

חדשות חוץ

פרשנות / מיכל יניב

חשש מ"תסמונת אנגולה"

בעקבות הודעת מפלגת האופוזיציה העיקרית (פלג המורדים לשעבר), "רנאמו", על החרמת הבחירות – מוזאמביק הפכה אתמול ממוקד של תקווה לבבה עכורה של תסכול ותוהו ובוהו.

מאז קיבלה את עצמאותה ב-1975 התנהל במוזאמביק מאבק בין ממשלת "פרלימו" המרקסיסטית לבין מתנגדיה, ו"רנאמו" בראשם. עם התגברות המחלוקות הפנימיות בסוף שנות ה-70, פרצה מלחמת האזרחים. בעקבות חוזה השלום שנחתם ב-1992 בין הממשלה למורדים החלה ההיערכות לקראת הפיכתה של מוזאמביק למערכת רב-מפלגתית. כוחות השלום של האו"ם החלו לפרוק את צבא ממשלת "פרלימו" ואת היחידות של "רנאמו" מנשקן. בבחירות שנפתחו אתמול היו "פרלימו" ו"רנאמו" שתי המתמודדות העיקריות.

שינוי פני הזירה הבינלאומית תרם להתקרבות הצדדים היריבים במוזאמביק: קריסת בריה"מ הותירה את "פרלימו" ללא תמיכה חיצונית של ממש וגם "רנאמו", שהסתייעה בתמיכה אפריקאית שהועברה בעקיפין על ידי ממשלתה הלבנה של דרא"פ, נותרה ללא מקורות התמיכה המסורתיים שלה. מעבר לכך, על הנהגות שני הצדדים פעלו גם לחצים מלמטה: החיילים בשני המחנות הפגינו בשנים האחרונות סלידה מהמלחמה המתמשכת. מדי פעם ערכו פרעות במפקדיהם כדי להביע את מורת רוחם.

תהליך הפיכתה של "רנאמו" מארגון מורדים למפלגה פוליטית היה מרכיב חשוב בתיווך תהליך השלום. לשם כך נתרמו על ידי ארה"ב, איטליה, דרום אפריקה ונאמיביה 11 מיליון דולר. האו"ם שלח לאזור 4,000 חיילים מכוחות שמירת השלום וצירף אליהם כ-2,000 פקחים בינלאומיים ואנשי מנהל. לאחר שנים של מלחמה, נראה היה כאילו מוזאמביק עלתה סוף סוף על מסלול של פיוס לאומי.

החלטת מנהיג "רנאמו", אפונסו דלאקאמה, להחרים את הבחירות ניזונה כנראה משני גורמים עיקריים: ראשית, הסקרים הראו כי "רנאמו" מפגרת אחרי "פרלימו" בקרב הבוחרים הפוטנציאליים. שנית, "פרלימו" סירבה מראש לכונן לאחר הבחירות ממשלת אחדות לאומית, על פי הדגם הדרום אפריקאי. ב"רנאמו" חששו מהפסד אלקטורלי כמו זה שחווה ג'ונאס סאווימבי, מנהיג פלג המורדים אוניט"א, באנגולה. בבחירות אלה זכה נשיא אנגולה ז'וזה אדוארדו דוש סנטוש.

להחלטת דלאקאמה יהיו השלכות על הסיכויים שהשלום השברירי שהושג בין הממשלה למורדים יישמר. פרישת "רנאמו" עלולה ללבות תסיסה חברתית ולהגביר את הפשיעה בקרב חבורות חיילים לשעבר, שעורכות מסעי ביזה ברחבי המדינה; זאת, כיוון שאין גוף מרכזי שמסוגל לרסנם. כמו כן, הציפייה לשיפור במצב הכלכלי הקשה שבו שרויה מוזאמביק מאז עצמאותה תהפוך במצב כזה למקור של תסכול ואלימות. רק התערבותם של גופים בינלאומיים שילחצו על שני הצדדים להגיע להסדר עשויה להציל את המצב.

תנועת המורדים לשעבר "רנאמו" הודיעה על החרמת הבחירות במוזאמביק

מאפוטו, (איי-פי ורויטר). הבחירות הרב-מפלגתיות הראשונות החלו אתמול במוזאמביק, למרות הכרזתה של תנועת המורדים לשעבר, "רנאמו", על החרמת הבחירות. הודעת "רנאמו" נמסרה בידי מנהיג התנועה, אפונסו דלאקאמה, שהתמודד בבחירות מול הנשיא ז'ואקים צ'יסאנו. דלאקאמה אמר, כי "החלטנו להחרים את הבחירות מאחר שבידינו הוכחות לכך שייעשו זיופים המוניים, ולכן אנו דורשים בחירות חדשות".

"רנאמו", אחת משתי המפלגות המרכזיות המתמודדות בבחירות, הפתיעה את המארגנים כשהודיעה ברגע האחרון על פרישתה, לאחר שנתיים של הכנות.

בעקבות הכרזתה של "רנאמו" הודיע יו"ר ועדת הבחירות, בראיאן מאזולה, כי שני ימי הבחירות יימשכו כמתוכנן. הוא כינה את פרישת רנאמו "בלתי חוקית".

שגריר ארה"ב במוזאמביק, דניס ג'ט, אמר כי "הטענות שהעלתה תנועת "רנאמו" נגעו ללוגיסטיקה וניתן לפתרן בקלות במשך היום". אולם דלאקאמה אמר בראיון לרדיו נוהה הפורטוגלי, כי "אנו לא מעוניינים להחרים את הבחירות, אך נאלצנו לעשות זאת מכיוון שבוצעו שם זיופים".

"רנאמו" נלחמה נגד ממשלת השמאל במשך 15 שנה, במלחמת אזרחים בה נהרגו כ-600 אלף בני אדם. אולם, אתמול אמר דלאקאמה, כי הוא אינו מתכנן שיבה לשדה הקרב. "אם היינו רוצים לשוב ולהילחם היינו כבר עושים זאת".

למרות החרם של "רנאמו" השתרכו אתמול תורים ארוכים בקלפיות במאפוטו, הבירה. כן נמסר כי אנשים עמדו בתורים לקלפיות גם במחוז הצפוני נאמפולה.

דובר של האו"ם, מישל דה ברסה, אמר אתמול כי לא ברור כיצד תצא לפועל הכרזת החרם מאחר שפקחי ההצבעה בקלפיות כוללים מועמדים של "רנאמו" ובאמצעי התקשורת הלא מפותחים במדינה יהיה קשה להפיץ את ההודעה על הורמת הבחירות.

מאוחר יותר מסרה ועדת הבחירות במוזאמביק, כי למרות הכרזתה על החרמת הבחירות, "רנאמו" נותרה מבחינה רשמית במירוץ לבחירות. "רנאמו" ומועמדה לנשיאות דלאקאמה עדיין במירוץ", נאמר בתגובה על האשמות "רנאמו" בדבר זיופים.

נשיא זימבאבווה, רוברט מוגאבה, אמר אתמול, כי "מנהיג "רנאמו" מסר שיובן שתנועתו תשוב למירוץ בתנאים מסוימים הכוללים, בין השאר, את הארכת הבחירות בכמה ימים נוספים והכרזה באשר לבחירות נקיות מזיופים".

תצלום ארכיון (רויטר)

מנהיג "רנאמו", אפונסו דלאקאמה (מימין), עם נשיא מוזאמביק, ז'ואקים צ'יסאנו (משמאל), לאחר חתימת הסכם הפסקת האש באוקטובר '92

יומן

האו"ם נגד נאט"ו בבוסניה

האו"ם ונאט"ו שוב נכשלו השבוע במאמציהם להגיע למדיניות תגובה מוסכמת בבוסניה. שני הצדדים הלוחמים נוהגים עתה כמי שאין להם עוד אינטרס בניסיונות הבינלאומיים הכושלים להפסיק את הקרבות, ובוסניה ירדה כבר מן הכותרות בתקשורת העולמית. מלחמת האזרחים, שתבעה כבר 200 אלף קרבנות, הפכה לחלק מהנוף הבינלאומי, ואירופה אינה מראה נכונות לפעול נגד הטבח המתמשך בלב היבשת.

הפסקת הסיוע של בלגראד לסרבים בבוסניה לא קירבה בינתיים את קץ המלחמה. בחזית הצבאית והדיפלומטית יש תזוזות קלות, אך אין סימנים לשינוי משמעותי בשטח. הכוחות המוסלמיים כבשו עמדות בשטח ההפקר ליד סרייבו והאו"ם מנסה לפנותם, ובאזור גוראז'דה פתחו המוסלמים במתקפה, כדי לשבור את המצור על המובלעת. התנגשויות אלה מפחיתות את סיכוייהם של שני הצדדים להגיע להכרעה קרובה. הסרבים מונעים את מעבר שיירות הדלק אל יחידות האו"ם, ונציגי האו"ם עסוקים כרגע בעיקר בפתיחת קווי אספקה לכוחותיהם.

וושינגטון הודיעה שוב, כי אם האו"ם לא יבטל את אמברגו הנשק על בוסניה, תתחיל ארה"ב לספק באופן חד-צדדי נשק למוסלמים. בעלות בריתה של ארה"ב ממשיכות להתנגד לכך באומרן, שצעד כזה ירחיב את המלחמה ויצמצם את הסיכוי להגיע להסדר פשרה. המחלוקת על מדיניות התגובה הסתבכה גם בשטח. לנוכח התקפות של הסרבים על יחידות של נאט"ו, שפעלו כמשקיפות ומלוות שיירות של האו"ם, דורשים המפקדים המקומיים להגדיל את הסיוע האווירי. אולם האו"ם, ברוב המקרים, מסרב להיענות לבקשה. סירוב זה סותר את עמדת וושינגטון. השבוע התנהלו שלושה ימי מו"מ רשמי בין האו"ם לבין נאט"ו – כאילו העימות בבוסניה היה בין שומרי השלום ולא בין הצדדים הלוחמים – אך גם הם לא הצליחו להגיע להסכמות.

אליהו סלפטר

כדי לא למצוא עצמך עם מחשב מיושן ב-1995

פנטיום ב-1,994$* בלבד

*5,999 ש"ח לא כולל מע"מ.
כפוף לשינויים קלים אצל המשווקים השונים.

מחקרים שנעשו בארץ ובחו"ל מאשרים עובדה הידועה היטב לאנשי מקצוע: מחשב הפנטיום יוביל את ענף המחשבים בשנים הבאות. והוא ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר לטווח הארוך. ומעתה, **מחירו בישראל מקביל למחירו בארה"ב!** התקשר עוד היום!

מן העיתונות: "אנשים ומחשבים" (23.8.94)

מחקר של מטה גרופ על השוק הישראלי:
הפנטיום ידחק את כל המעבדים

intel inside
pentium PROCESSOR

PCI BUS / PENTIUM 60Mhz מחשב
- לוח פנטיום 60Mhz, אינטל מקורי
- מעבד אינטל PENTIUM 60 Mhz
- זכרון פנימי 4MB (ניתן להרחבה ל-128MB)
- זכרון מטמון 256KB Cache Memory
- דיסק 240MB
- כונן "3.5
- בקר כוננים/דיסקים IDE/PCI On Board
- מקלדת 101 מקשים
- מתאם מסך CIRRUS LOGIC 1MB/PCI
- מסך צבעוני "14 SVGA/NI/0.28
- Ms-DOS 6.2 + Ms-Windows 3.1
- עכבר טורי

intel.

איסטרוניקס
מפיץ מורשה בישראל

משווקים: איזור המרכז - א.ג.ב. 06-376381, אומניסק 03-9212040, אקסס טכנולוגיות 08-406610, ברדר 03-9265888, ווידקום 03-6477440, חיון מחשבים 03-5751399, ליגד 03-9243555, מגל 03-9232722, מיחשוב מתקדם 03-5713324, דקדמיק 03-7525618, מ.ל.ל 03-5765511, נתיב מחשבים 03-5620133, ס.ג.מ. 09-563536, קומפיוטר סטור 03-5798350, QR 03-494017, מילסון 03-5701324, חיון 02-290852, לרגו 02-556666. איזור הצפון - אומניסק 04-331111, ברדר 04-418250, ווידקום 04-893680, חיון 04-616666, מדיאסק 04-723380, איזור ירושלים - ווידקום 02-813133

נכשל ניסיון האופוזיציה ברוסיה להפיל את הממשלה בהצבעת אי אמון

מאת איזבלה גינור

האופוזיציה הרוסית לא הצליחה לגייס תמיכה מספקת כדי להפיל בהצבעת אי אמון את ממשלתו של ויקטור צ'רנומירדין. 32 קולות חסרו כדי להעביר את ההצעה בה הצביעו 134 בעד האי אמון, 54 התנגדו ו-55 נמנעו. רבים כלל לא השתתפו בהצבעה.

במה שנראה כוויתור של הרגע האחרון, קיבל הנשיא ילצין את התפטרותו של שר החקלאות ויקטור חליסטון ומינה במקומו את אלכסנדר נזרצ'וק נציג המפלגה האגרארית בדומא ששימש כיו"ר הוועדה לענייני חקלאות. מהלך זה גרם לסיעה האגרארית לא להצביע בעד האי אמון.

היה בין הבודדים שתמכו במצעו של צ'רנומירדין. "הייתי יכול לחתום על כל מלה. חבל שזה לא קרה לפני שנתיים", אמר. מנהיג הקומוניסטים גנאדי זיוגאנוב שתמך בהצעת האי אמון אמר, "אנחנו זקוקים להחליף הן את הממשלה הן את הנשיא".

גם ולאדימיר ז'ירינובסקי, מנהיג הסיעה הלאומנית הקיצונית, דרש מן הממשלה להתפטר. לטענתו כבר הוכן הרכב חדש של הממשלה בשיתוף פעולה בין הקרמלין והסי-איי-אי. כפי שהוא הגדיר, "ברגע שיפורסם הרכב זה – ייעצרו כל השרים".

מדיניות חדשה-ישנה

ההפתעה האמיתית נפלה מתוך נאומו הפרוגרמאטי של צ'רנומירדין שהציג בפני הפרלמנט את מה שכינה "עקרונותיה של המדיניות הכלכלית החדשה" הקובעת, כי יש לנקוט צעדים מרחיקי לכת וחריפים כדי להציל את המשק הכלכלי. הפרשנים הרוסים מציינים את הדמיון המפתיע בין המדיניות המוצעת כעת על ידי צ'רנומירדין לזו של ראש הממשלה הקודם יגור גאידאר, אותו נאלץ ילצין לפטר לפני כשנה בלחץ השמרנים שהתנגדו למדיניות הרפורמות. גאידאר העומד כעת בראש הסיעה "בחירתה של רוסיה"

סוכל ניסיון חטיפת מטוס ברוסיה – השני ביומיים

מאת איזבלה גינור

משטרת מוסקווה סיכלה אמש ניסיון חטיפת מטוס נוסעים – השני ביומיים – מדגם טופולב 154 ובו 164 נוסעים. החוטף נתפס תוך כדי פעולה המתוקנת של כוחות הביטחון של המשטרה. איש מן הנוסעים והצוות לא נפגע. המטוס עמד להמריא לעיר מינראלניה וודי, שהיתה מעורבת השנה בכמה חטיפות מטוסים. ניסיון החטיפה בוצע כמה שעות לאחר שבעיר מאחאצ'קאלה, בירת דגסטאן, הסתיימה פרשת חטיפת מטוס שהיה בדרכו מבירת טורקמניסטאן, אשחבאד, לרוסטוב שעל נהר דון. הפרשה הסתיימה לאחר שחוטף המטוס פוצץ את עצמו, כאשר שוטרים הסתערו אתמול בבוקר על המטוס. שני אנשי צוות שהוחזקו בידי החוטף, לאחר ששחרר קודם לכן את שאר בני הערובה, נמלטו מהמטוס בזמן שהחוטף נרדם.

חוטף המטוס במוסקווה דרש כופר בסך שני מיליון דולר, בנוסף לאקדח ומקלע רימון, מתורגמן לאנגלית ומפה מפורטת של איראן ועיראק. ניסיון החטיפה במוסקווה מטיל צל כבד על סידורי הביטחון הנבוקים בשדה התעופה של הבירה ועל אמינות עובדיו. לאחרונה פירקו שירותי ביטחון של גרוזיה מטען נפץ ממטוס שעמד להמריא למוסקווה, ולאחר חקירה נמסר כי המטען הועלה למטוס תמורת שוחד שקיבל עובד השדה בטבליסי.

פורסמו תיקי הק-ג-ב על סחרוב ואשתו ילנה בונר

ניו יורק (עי"ד, ע"י ואיי-פי). תיקים חשאיים מהתקופה הסובייטית שפורסמו שלשום, חושפים את מאמצי המשטרה החשאית (ק-ג-ב) לשים קץ לפעילות של אנדריי סחרוב ואשתו ילנה בונר נגד המשטר ולמען זכויות האדם בארצם.

המסמכים מלמדים, כי ראשי המשטר הסובייטי התייחסו לסחרוב כאל אדם כה מסוכן למשטר, עד שהיו משוכנעים שהוא מקבל הנחיות מסוכנויות ביון זרות.

"הרושם שלי, על סמך התיקים, הוא כי המשטרה החשאית רצתה להוכיח שקיימת רק אמת אחת", אמר נתן שרנסקי במסיבת עיתונאים באוניברסיטת ברנדייס בניו יורק, שם פורסמו כמה מהתיקים.

כלא פסיכיאטרי

"מסמכים אלה מוכיחים כי הק-ג-ב היה מוכן בכל רגע לעצור את בונר ולהכניס את סחרוב לכלא פסיכיאטרי", אמר שרנסקי, שעלה ארצה לאחר ששוחרר מהכלא הסובייטי במסגרת חילופי אסירים.

התיקים נמסרו לידי בונר במוסקווה במאי – ביום השנה ה-75 להולדת סחרוב, זוכה פרס נובל לשלום שמת בדצמבר '89.

סחרוב. מסוכן למשטר

בונר העבירה את המסמכים לאוניברסיטת ברנדייס, ליד בוסטון.

בתה של בונר, טטיאנה יאנקלביץ', מסרה לעיתונאים כי התיק הראשון על הפעילות של הפיסיקאי הגרעיני הוא משנת 1967, כאשר סחרוב התחיל לפעול למען זכויות האדם בארצו. התיק האחרון הוא משנת 1990, שנה לאחר מותו. אולם, היא ציינה כי הריגול הנגדי הרוסי העביר לבונר רק כ-70 מבין כ-250 תיקים על הזוג.

בקצרה

● מרכז האו"ם. נציגי נאט"ו והאו"ם השלימו אתמול הסכם על נקיטת מדיניות קשוחה יותר של תקיפות אוויריות בבוסניה. "יש לנו הסכם נוסח ברור", אמר דובר האו"ם. מזכ"ל נאט"ו, וילי קלאס, יכתוב היום איגרת למזכ"ל האו"ם, בוטרוס גאלי, כדי לתת גושפנקה רשמית להסכם. אתמול בערב נמסר כי ממשלת קרואטיה והסרבים המורדים בחבל קראינה חידשו את שיחות השלום בסיוע המתווכים הבינלאומיים, לאחר הקפאה של שבעה חודשים בשיחות. עוד נמסר, כי הכוחות המוסלמים של ממשלת בוסניה כבשו שטחים ניכרים מידי הסרבים בקירבת המובלעת המוסלמית ביהאץ'. דובר צבאי של האו"ם אמר, כי התקדמות כוחות המוסלמים היא הגדולה ביותר מאז החלה המלחמה לפני 30 חודשים. (עי"ד ועי"ת)

● בריסל. ארה"ב החלה בהתייעצויות עם בעלות בריתה בנאט"ו כדי למצוא דרך לזרז את הרחבת הברית המערבית, ולכלול בה גם מדינות ממזרח אירופה, מסרו אתמול מקורות ממשרד ההגנה. "ארה"ב החלה בהתייעצויות עם בעלות בריתה. ברור כי הגיע הזמן להעביר את הסוגיה 'מאש קטנה לאש גדולה'", אמר אחד המקורות. המקור הוסיף ואמר, כי הממשל האמריקאי מעוניין לסלול את הדרך לדיון מעמיק בנושא, שיתקיים בכינוס שרי החוץ של המדינות החברות בנאט"ו, שיתקיים בדצמבר בבריסל. (עי"ד)

● אדיס אבבה. נשיאה לשעבר של אתיופיה, מנגיסטו היילה מאריאם, הואשם בהשמדת עם ובפשעים נגד האנושות, יחד עם 72 ממקורביו, הודיע אתמול התובע הכללי של אתיופיה, שציין כי גזר הדין על פשעים אלה עשוי להיות מוות. מנגיסטו, שהנהיג את אתיופיה בתקופת המשטר המארקסיסטי, בין השנים 1977 ועד להדחתו ב-1991, חי כיום בגלות בהראה בירת זימבאבווה. יתר הנאשמים נמצאים בין מאות הבכירים לשעבר, הכלואים כיום בבתי הסוהר באתיופיה. הם מואשמים ברציחתם של 1,823 בני אדם, ביניהם הקיסר היילה סלאסי ו-60 חברי ממשלתו. (ע"צ)

מקור צרפתי: אנשי הקמר רוז' רצחו את שלושת בני הערובה המערביים שנחטפו בקמבודיה

מאת סוכנויות הידיעות

פאריס. שלושת בני הערובה המערביים שנחטפו לפני שלושה חודשים בידי הקמר רוז' בקמבודיה, נרצחו ככל הנראה. סגנית דובר משרד החוץ של צרפת, קתרין קולונה, מסרה אתמול, כי "על פי מקורות צבאיים קמבודיים, הגנראל של הקמר רוז' האחראי לחטיפת בני הערובה נכנע עם אנשיו. נראה, כי איש מבני הערובה לא ניצל".

הבריטי מארק סלייטר, בן 28, הצרפתי ז'אן-מישל בראקה, בן 27, והאוסטרלי דייוויד וילסון, בן 29, נלקחו כבני ערובה בעת התקפה על רכבת ב-26 ביולי, ליד העיר קאמפוט, בדרום קמבודיה, בה נהרגו 13 בני אדם.

דבר לא נמסר על אודותם מאז ה-29 באוגוסט. מקור בכיר בצבא קמבודיה מסר, כי השלושה הוצאו להורג ב-27 בספטמבר, ושגופותיהם נלקחו לעיירה בשם אנדונג פראלינג.

שר החוץ האוסטרלי, גארת' אוואנס, המבקר במונגוליה, מסר אתמול במסיבת עיתונאים, כי המידע על גורל בני הערובה נמסר על ידי מקור צבאי מהימן בקמבודיה, אולם טרם אושר.

הארץ
כלכלה
יום שישי 28.10.94 — העורך נחמיה שטרסלר

חבשה ידרוש מבנקים וגופים ציבוריים להסביר את מתן האשראי לשפירא

מאת יונתן אהרונסון

סגן כונס הנכסים הרשמי, עזרא חבשה, שלח אתמול לנושים הגדולים של שטיחי כרמל, בקשה לתאם עימו מועד למסירת הפרטים הידועים להם על הסיבות לקריסתה של תשלובת השטיחים של ח"כ אברהם שפירא.

המכתב נשלח למנכ"לים של ארבעת הבנקים הנושים של שטיחי כרמל – לאומי, הפועלים, המזרחי והבנק לפיתוח התעשייה, ולמנכ"לי שאר הגופים הנמנים על הנושים הגדולים של התשלובת – החברה לביטוח סיכוני סחר חוץ, אגף מס הכנסה, המוסד לביטוח לאומי, חברת צים והחברה ההסתדרותית מבטחים.

נודע, כי חבשה מבקש לברר כיצד הצליח שפירא לקבל הלוואות האשראי במיליוני שקל מהגופים הגדולים שאליהם פנה, בלא שנדרש לתת ביטחונות וערבויות אישיות – בשעה שהתשלובת היתה על סף קריסה, ונפוצו ידיעות על חובותיה התופחים.

התשלובת קרסה ב–17 בספטמבר 93', ובאותו יום מונה עו"ד ישראל גפני לכונס נכסים ולמנהלה.

בנספח לדו"ח על מצב העסקים, שהגיש לכונס הרשמי לפני שמונה חודשים, הצהיר שפירא שהאובליגו (יתרות החובות) של התשלובת ב–89' הסתכם בכ–110 מיליון דולר.

עם קריסת התשלובת נאמדו חובותיה ב–200 מיליון דולר – סכום שעורר לא פעם תמיהות, בשל העובדה שמחזור פעילותה הסתכם ב–92' ב–45 מיליון דולר בלבד. תהיות עוררה גם העובדה, שעיקר חובות התשלובת הוא כלפי גופים ציבוריים ומוסדיים – עניין שנכרך בקשריו הענפים של שפירא, שעמד משך שנים בראש ועדת הכספים של הכנסת.

כך למשל, היו ששאלו מדוע הגדילה החברה הממשלתית לביטוח סיכוני סחר חוץ את הערבויות לשפירא מ–3 מיליון דולר ל–25 מיליון דולר; כיצד הגיעו חובות התשלובת לרשויות ממלכתיות ומוניציפליות ל–18.5 מיליון דולר; וכיצד איפשרו הבנקים לחובותיו של שפירא להגיע לסכומים הבאים: הבנק לפיתוח התעשייה – 12 מיליון דולר; המזרחי – 11 מיליון דולר; לאומי – 10 מיליון דולר; הפועלים – 7 מיליון דולר.

מרשימת הנושים הגדולים שאליהם פנה חבשה נפקד שמה של חברת מאט האמריקאית, הטוענת כי התשלובת חבה לה כ–25 מיליון דולר. יצוין, כי קיימת אי הבנה בעניין זהותם של בעלי השליטה בחברה זו. לפני כמה ימים ביקשו מפרקי התשלובת שטיחי כרמל, עו"ד יוסי כהן ורו"ח עובדיה בלס, מבית המשפט המחוזי בתל-אביב, להורות לנציגה של מאט בישראל, עו"ד יעקב נאמן, להשיב על שאלות הקשורות לפרטי מתן ההלוואה לתשלובת, למהותה של מאט ולזהותם של בעלי השליטה בה. בבקשה נאמר, כי הנסיבות שבהן נתנה החברה הזו, "מאט אינבסטמנטס", הלוואה בסך 20 מ' ד' לתשלובת של אברהם שפירא, והסכם מאוחר יותר, שבו הועברו זכויות השיעבודים של מאט בתשלובת לבנק לאומי – "נעדרות, על פניהן, כל היגיון כלכלי ומעוררות חשד כבד".

עזרא חבשה, שהודיע לפני כשבועיים על התפטרותו בשל לחצים ואיומים עליו, חזר בו לפני כמה ימים מההתפטרות, לאחר שהאפוטרופוס הכללי, עו"ד שמואל צור, הביע בו אמון.

בבנק הפועלים סירבו להגיב על הידיעה. את תגובתם של שאר הגופים שאליהם פנה חבשה, לא ניתן היה להשיג אתמול.

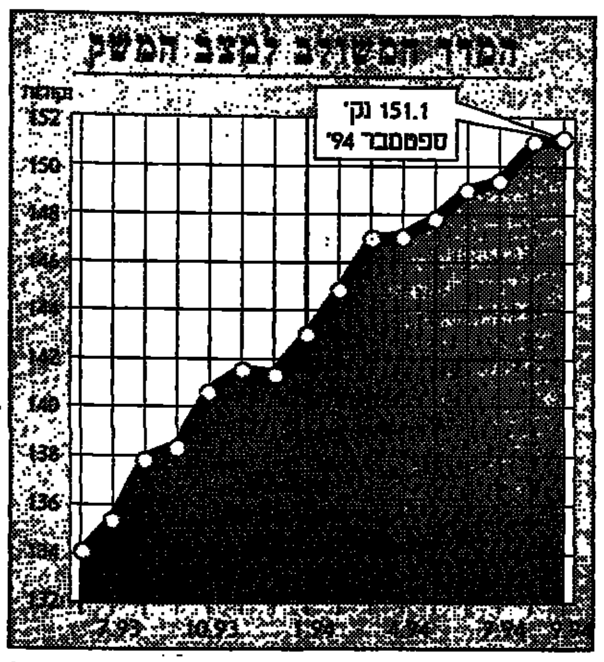

מקור: בנק ישראל

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש ספטמבר '94 ב–0.1%. התייצבות המדד המשולב משקפת בכל הנראה את מספר ימי העבודה הנמוך בספטמבר '94 לעומת שנים קודמות, בשל ריבוי החגים. מרכיבי המדד עולה כי מדד המסחר הקמעונאי ירד בספטמבר ב–3.8%. מספר משרות השכירים לחודש אוגוסט '94 (נתונים אלו מתקבלים בעבור חודשיים) עלה ב–0.1% ומדד הייצור התעשייתי עלה באוגוסט '94 ב–2.1%.

צבי זרחיה

קליין: גילרמן ופרופר נושאים באחריות להאצת האינפלציה

מאת סופר "הארץ"

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, ונשיא התעשיינים, דן פרופר, נושאים באחריות להאצת האינפלציה ב–94'. כך טוען ד"ר דוד קליין, חבר ההנהלה הבכירה וממונה על המדיניות המוניטרית בבנק ישראל בערב עיון שערך אמש המרכז הישראלי לניהול בת"א בנושא מדיניות שער הריבית והשפעתה על האינפלציה והצמיחה.

קליין אמר כי בלחץ שהפעילו ראשי המגזר העסקי, בצורת פניות לראש הממשלה, תגובות להחלטות בנק ישראל על העלאת הריבית ועל פרסומי המדד, וכן פרסומים שונים בעיתונות, הם הקשו ואף עיכבו נקיטת צעדים שבנק ישראל תיכנן כחלק מהמאמץ לריסון האינפלציה. עדיין לא ניתן להעריך את מלוא הנזק שגרמו, קבע ד"ר קליין.

הדובר הבדיק את כל הצעדים שנקט הבנק בתחום זה, תוך מתיחת ביקורת קשה בבימה שקבעו של מבקרי המדיניות המוניטרית של בנק ישראל בכל התחומים. לדבריו, השגת יעד האינפלציה ל–95', דהיינו 8%–11%, עדיין רחוקה מלהיות מובטחת. הוא לא הוציא מכלל אפשרות העלאות נוספות של הריבית, ואמר כי הריבית הנוכחית (15.5%) אמנם אינה שלילית, בהתחשב בציפיות האינפלציוניות, אך היא חיובית רק במידה מועטת.

מנכ"ל משרד האוצר, אהרן פוגל, אמר כי אי אפשר לקיים לאורך זמן שער חליפין על התוואי הנוכחי עם אינפלציה של 14% וריבית של 15.5%. הפתרון אינו פיחות פורמלי עכשיו, אלא פיחות ריאלי שיושג באמצעות הפחתת עליות העבודה למעסיקים (כחלק מהסדר המכונה "עסקת חבילה"), וכן אמצעים אחרים, כמו ריסון הגירעון הממשלתי, הסרת חסמים לתחרות והסרת מכשולים לבנייה.

הד"ר משה מנדלבאום, לשעבר נגיד בנק ישראל, המליץ על תיקון שער החליפין בכ–4% ביחס לסל כדי לתקן את אי שיווי המשקל שנוצר במאזן התשלומים.

יומן
מי צריך בנק אזורי

לא פחות מתשעה שרי ממשלה (כולל ראש הממשלה וממלא מקומו) יצאו אתמול היום לוועידה הכלכלית בקזבלנקה, וביום ראשון לא תתקיים ישיבת ממשלה. עם כל החשיבות שמייחסים לוועידת קזבלנקה, אין הצדקה – לא עניינית וגם לא טקסית – להצפה מיניסטריאלית של האירוע. הוועידה ההמונית למרוקו היא ביטוי נוסף לנטייה לפרובינציאליות בארצנו.

חשיבותה האמיתית של הוועידה היא בניסיון לשיתוף פעולה כלכלי, אשר ימלא בתוכן חיובי את החלל שנוצר אחרי סילוק אחדים מגורמי המתח הפוליטי הצבאי באזור – בעיקר בין ישראל ושכנותיה – ויבסס את השלום על תשתית של פיתוח, רווחה ותלות הדדית. עם זאת, ההיעדרות הרועמת של סוריה (שלא לדבר על עיראק) מפגינה כי הזירה לא פונתה עדיין לחלוטין לשיתוף הפעולה המיוחל.

ישראל, ששר החוץ שלה, שמעון פרס, היה אחד היוזמים של האירוע הספקטקולרי בקזבלנקה, תראה בהחלטה על פתיחת דיונים להקמת בנק אזורי לפיתוח המזרח התיכון, תוצאה אופרטיבית חשובה ביותר של הוועידה. בנק אזורי אינו המצאה חדשה, שהרי בנקים כאלה קיימים זה כבר בכמה חלקי עולם. אלא שהבנק המזרח תיכוני אמור להיות בעל צביון ייחודי, בכך שייתן עדיפות לפרויקטים אזוריים. כמו כן, הוא אמור לשמש פורום לגיבוש מדיניות כלכלית אזורית.

מתברר שהרעיון הבנאלי לכאורה עורר התנגדות בממשל האמריקאי, שהתבטאה תחילה בווטו, ואחר כך בהסכמה מותנית בכמה תנאים מגבילים. גם בארץ קמו לרעיון מתנגדים, בעיקר במשרד האוצר ובבנק ישראל. בין הסיבות להתנגדות: החשש שישראל תצטרך להשתתף בסכום גדול יחסית בהון הבנק, ושהשתתפותן של ארצות-הברית ומדינות אחרות תהיה על חשבון הסיוע לישראל. תוצאת ההתנגדות היא שגם ישראל קבעה תנאים להסכמה על תחילת המו"מ בדבר הפרויקט: אין בשלב זה מחויבות לגבי גובה ההשתתפות בהון הבנק, ההשתתפות האמריקאית לא תהיה בשום אופן על חשבון הסיוע לישראל, כל צעד ממשי לקראת הקמת הבנק טעון דיון ואישור הממשלה.

נוסף לחששות שהועלו באוצר ובבנק ישראל במפורש, יש שיקולים אחרים שראוי לחשוב עליהם בטרם יוחל במו"מ. הבנקים הבינלאומיים שהוקמו אינם מופת לניהול יעיל וחסכוני, והמאפיין אותם הוא הרבה שיש איטלקי, משכורות עתק וטיסות טרנס-אטלנטיות בקונקורד. הבנק האירופי, למשל, היה לשנינה בחוסר יעילותו ובזבזנותו, וגם הבנק העולמי הוותיק לא זוכה לתהילה מיוחדת בעיתונות הבינלאומית. העובדה שמועצת המנהלים של הבנק המתוכנן אמורה לכלול לא פחות מ–100 דירקטורים מרחבי העולם כבר אומרת הרבה – תרתי משמע.

האם מוסד אזורי ביורוקרטי כבד תנועה ונוטה לבזבזנות יהיה המכשיר היעיל ביותר לבחינה ולמימון פרויקטים? האם ההחלטות יתקבלו בהתחשב במבחנים כלכליים, או בעיקר פוליטיים? האם פרויקטים אזוריים, שיהיו מטבע הדברים בעלי אופי גרנדיוזי, הם הדבר החיוני ביותר למדינות תת-מפותחות באזור, או השקעות בפרויקטים ארציים בסיסיים? אלה אחדות מהשאלות הטעונות תשובה, אחרי שיפוג פרץ ההתלהבות בקזבלנקה.

אברהם טל

משרד מבקר המדינה שוקל בדיקת מכרז רכב האלופים

מאת שרון שדה

משרד מבקר המדינה שוקל לבחון את תהליך קבלת ההחלטות במכרז לאספקת מכוניות לאלופי צה"ל, שבו זכתה מכונית פיג'ו 605. משרד המבקר עשוי לקבל בקרוב מידע תמציתי בנושא. דוברת המשרד, שלומית לביא, סירבה אמש להגיב.

פקיד במשרד המבקר מסר כי טרם הוחלט אם לבדוק את המכרז, אך הפרסומים בעניינו זוכים לתשומת לב.

משרד האוצר ומינהל הרכב הממשלתי טוענים, כי יש לפסול את תוצאות המכרז, משום שהחישובים שערכה ועדת המכרז אינם סבירים. דובר משרד הביטחון מסר שלשום, כי מינהל הרכב הממשלתי היה שותף לכל תהליכי המכרז – לרבות ההחלטה על הזוכה.

5 מ–6 יבואני הרכב שהפסידו במכרז אינם מתכוונים לערער על תוצאותיו. דלק מוטורס, יבואנית מזדה 626, שדורגה במקום השני, ביקשה אמש ממשרד הביטחון לקבל הסבר על תוצאות המכרז.

בציון שניתן למכוניות שהשתתפו במכרז, נכללו שלושה רכיבים: הרכיב הכספי שמשקלו 55% מהציון הסופי; הרכיב הטכני שמשקלו 42%; ורכיב קניית הגומלין בארץ ששיעורו עמד על 3%.

מבזק

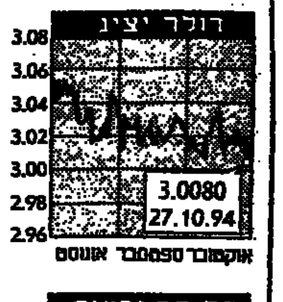

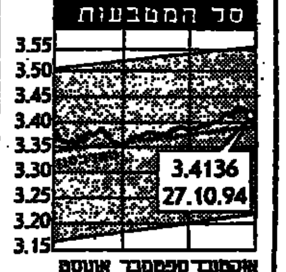

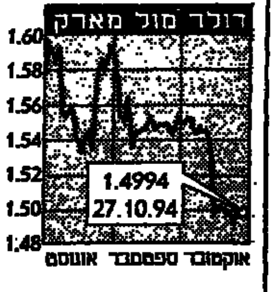

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק:
מארק – 1.4994, ‎–0.57%
ין – 97.80, ‎–0.15%
ליש"ט – 1.6363, ‎–0.15%

דירקטוריון בתי הזיקוק אישר השקעה של 140 מיליון דולר במתקן מתקדם לייצור בנזין (עמוד ג2).

בנק פלשתיני רכש מערכות אבטחה ב–200 אלף דולר מ"השמירה טכנולוגיות מיגון" (עמוד ג2).

אינפו-פרוד הקימה מאגר מידע על רשנים במדינות ערב (עמוד ג2).

מכרז ראשון להזמנת הדיור האזורי יתפרסם בסוף נובמבר (עמוד ג3).

יו"ר החברה לביטוח ישיר: בביטוחי רכב ודירות – הסוכן הוא מיותר (עמוד ג3).

ח"כ פרץ מתנגד לחידוש הליכי החקיקה של חוק מס ארגון (עמוד ג3).

מרכז השקעות פועל למינוי כונס נכסים לחברת מורד פרופילים (עמוד ג3).

כרמל מוחזי צפויה להגדיל השנה את היצוא ב–60% (עמוד ג3).

הדולר התחזק אתמול מעט מול הין והמארק והצליח לפני סוף המסחר בניו יורק להגיע לשער 97 ין (עמוד ג8).

עלייה של 15% ברווח של גודייר ברבעון השלישי של השנה (עמוד ג9).

עלייה של 9% במכירות של דיימלר-בנץ ב–9 החודשים הראשונים של השנה (עמוד ג9).

נקסטל ומטורולה ימכרו תדרים לפני הברית ביניהן (עמוד ג9).

הצעת חוק קרנות הפנסיה תעלה ביום ב' לקריאה שנייה ושלישית (עמוד ג12).

מחירי העגבניות הגיעו לשיא: 9.5 שקלים לקילו (עמוד ג12).

שר האוצר אישר הפקעה של 4,822 דונם להגדלת נתב"ג (עמוד ג12).

משרד השיכון יחלט ערבויות ל–4 חברות שלא עמדו בתנאי מכרזים של המשרד ביד חנה (עמוד ג12).

מדורים

כוח אדם. כוחם של האיגודים המקצועיים הולך ופוחת (עמוד ג4).

פוליטיקה. מריבה על מקומות במטוס לקזבלנקה (עמוד ג4).

שוק ההון. איי.אי.אס הפסידה 6.9 מיליון דולר ברבעון השלישי (עמוד ג7).

כל תכסיסי בזק

דרישתה של בזק – לגבות מהמפעיל השני לשיחות הבינלאומיות 50 סנט עבור דקת שיחה – מהווה ניסיון נוסף לעכב את פרסום המכרז

מאת אבי בליזובסקי

12 מדינות בעולם איפשרו עד כה ליותר ממפעיל אחד לספק שירותי תקשורת בינלאומית לאזרחים. התוצאה המיידית היתה ירידה דראסטית במחירי השיחות לצרכן. באורח פרדוקסלי, גם החברות הלאומיות, שאיבדו את המונופול שלהן, הרוויחו כתוצאה מהגדלת נפח השיחות הבינלאומיות. רק בישראל מדברים כבר שנים על פתיחת המשק לתחרות ולא עושים הרבה.

הערכות כלכליות מדברות על כך שתעריפי ההתחשבנות עם חברות טלפון, בארצות שיש לישראל קשרי טלפון, גבוהים ב–20%–40% מהממוצע העולמי. המשמעות מבחינת הצרכן הישראלי – מחיר שיחה גבוה ב–40%–80% מזה שמשלם עמיתו מחו"ל.

באפריל 91' המליצה ועדה בראשות דוד בועז לשרי האוצר והתקשורת, לאפשר תחרות בכמה תחומים – אספקת ציוד קצה, התקנת ציוד בנקודות סיום רשת, תקשורת בינלאומית, תקשורת נתונים, שירותי ערך מוסף ותקשורת ניידת (סלולארית). מכל אלה בוצעו רק שניים – שירותי ערך מוסף, כמו החיבור לאינטרנט, בהן הותרה פעילות חופשית לכל המעוניין, ובחירת מפעיל שני לטלפון סלולארי, שיחל לפעול ב–27 בדצמבר.

בדצמבר 92' שונה סעיף 50 לחוק הבזק, בעקבותיו איבדה בזק את בלעדיותה באספקת שירותי תקשורת בינלאומיים ושירותי טלפון נייד. ב–1 במארס 94' נחתם הרישיון הכללי של בזק. המשמעות המעשית של רישיון זה, היא שמיום שנחתם נפתח ענף התקשורת לתחרות, למעט בתחום התשתית. עברו כמעט שנתיים מאז שונה סעיף 50 ועד לתחילת פעילותו של המפעיל השני לטלפון סלולארי, ובמשרד התקשורת מדברים על כך שהמועד שנקבע לעריכת המכרז למפעיל השני לשיחות הבינלאומיות – סוף דצמבר 94' – אינו ריאלי.

מי שמנע, עד כה בהצלחה, את המשך הליברליזציה בענף התקשורת בכלל, ובתחום השיחות הבינלאומיות בכלל, היא בזק. יו"ר דירקטוריון החברה, משה הבא: "הכנסות בזק משירותי התקשורת הבינלאומית מגיעים ל–140 מיליון דולר בשנה. בלי השיחות הבינלאומיות, בזק היא חברה מפסידה".

הבא מציג נתון מפתיע: "העלות האמיתית של דקת שיחה בין ישראל לאירופה היא כסנט אמריקאי אחד בלבד". אז למה הצרכנים משלמים יותר מדולר? התשובה: סבסוד צולב. לטענת בזק, השיחות לחו"ל יקרות מעלותן, ואילו השיחות המקומיות עדיין זולות מעלותן. כלומר, במקום להתייעל, תמשיך בזק להעלות את שכר הדירה, ובמקביל היא מאיימת, כי את ההוזלה בשיחות הבינלאומיות, שתחול כתוצאה מפתיחת התחרות, ימומן הצרכן שמתקשר מתל-אביב לחיפה.

הסבסוד הצולב הוא שגרם לממשלה לדרוש את חלוקת בזק לחברות בנות, שכל אחת מהן תפעל כמרכז רווח עצמאי. בכך מקווים למנוע את האבסורד שבמצב הנוכחי. תנאי הרישיון הכללי של בזק קבעו, כי המועד להקמת החברה לתקשורת בינלאומית הוא סוף 95'.

הבא תובע מהמפעיל השני שייבחר לשיחות הבינלאומיות 50 סנט לדקת שיחה, תמורת הנגישות לקווי בזק הפנימיים (שהרי לא יבנו בכל בית מכשיר טלפון נוסף לשיחות בינלאומיות). לדבריו, "בזק השקיעה סכומי עתק בתשתית. הכבלים התת-ימיים, שמחציתם בבעלות בזק ומחציתם בבעלות הממשלה, מנוצלים בקושי בשמינית מקיבולתם, ועכשיו הולכים להביא כל גיבור. המפעיל השני לא יצטרך להשקיע אפילו אגורה אחת בתשתית, ובמקום זה יהיה עליו להשקיע באיש שיווק שימכור דקות שיחה, ובמנהל חשבונות שיספור את הכסף".

הבא מבקש להמשיך וליהנות, גם בתנאי תחרות, מכל העוגה. גביית 50 סנט לכל דקת שיחה תאפשר לבזק, אולי, לשמור על רמת הכנסות של 140 מיליון דולר בשנה. השאלה היא, אם בתנאים אלה תהיה [illegible]

"בזק מגזימים בהערכת הנזקים שייגרמו להם", אומר מנכ"ל משרד התקשורת, שלמה וקס. "גם אם החברה השנייה תתפוס 20% מהשוק, כמו במקרה באנגליה, תפסיד בזק 20% מ–140 מיליון דולר. לבזק מגיע פיצוי על השקעותיה, וזה יובא, אולי, בצורת תשלום חד פעמי שיעביר המפעיל השני לבזק. כמו כן ייגבו דמי גישה לרשת, אבל לא בסכום דמיוני של 50 סנט לדקה". הבא: "אם מחירי ההתחשבנות עם החברות בחו"ל יירדו, לא יהיה קיים אותו עודף המאפשר לבזק להרוויח".

יודגש, כי בכל הזדמנות אפשרית התבטאו נציגי משרד התקשורת בזכות הצורך לשמור על רווחיותה של בזק. יורם אלסטר, ששימש בעבר כמנכ"ל משרד התקשורת, ויו"ר מועצת המנהלים של בזק, אומר על כך, שמשרד התקשורת לא יודע להבדיל בין תפקידו כמספק המתווה מדיניות, לבין היותו הבעלים של בזק. אלסטר: "בתקופתי הוחל בהנפקת מניות בזק לציבור בשני מועדים. משום מה, לאחר שעזבתי נזנח העניין, ועכשיו מדברים על שינוי מבני בבזק ורק לאחר מכן על הפרטה. לדעתי, צריך היה לפעול בשני המסלולים במקביל".

לטענת אלסטר, אילו היתה הממשלה מוכרת את גרעין השליטה של החברה למשקיע פרטי, ומשאירה לו את חופש הבחירה בעניין מבנה החברה, היא היתה יכולה לקבוע את המדיניות בלי שבכל החלטה תעמוד ברקע הסתירה הזאת.

הסתירה הזאת היא גם המגבילה את תנופת המפעילים המוחזקים כיום ברישיון לשיחות בינלאומיות מוגבלות. מנכ"ל אחד החברות הללו אומר, כי אם הממשלה רוצה שהצרכן יהנה ממחירים נמוכים, עליה לאפשר לחברות לעסוק גם בשיחות נכנסות ובכמה שירותים נוספים. לדבריו, באנגליה קיים למעשה שוק חופשי לחלוטין בתחום השיחות הבינלאומיות, בזכות החברות הללו, שגם אם הן פועלות בשוליים, הן הביאו להורדה דראסטית של התעריפים לצרכן.

> הבא מציג נתון מפתיע: "עלות דקת שיחה בין ישראל לאירופה היא סנט אחד בלבד". אז למה הצרכנים משלמים יותר מדולר?

בתוך כך מתארגנות ברקע כמה קבוצות תקשורת מהחשובות בארץ ובעולם, וביניהן חברות כמו איי.טי.אנד.טי, אם.סי.איי, ספרינט, בריטיש טלקום (שחוברה לתדיראן תקשורת), והחברות הישראליות כללקום, דארקום, יורונט, עוזק, טלרד, דיסקונט השקעות, אלביט, אדיר ועוד. מאחר שיש יותר חברות ישראליות מאמריקאיות, סביר להניח שחלק מהקבוצות הישראליות יצרו שותפויות אסטרטגיות עם חברות אירופיות.

אחד המתמודדים תובע, כי גם החברה הבת של בזק לשיחות בינלאומיות, תצטרך לשלם דמי גישה לכבלי החברה, דבר שעשוי למנוע את הדרישה לתשלום מופקע. ההערכה היא, כי תשלום סביר עבור דמי גישה ינוע בין 5 ל–10 סנטים לדקת שיחה.

בראשית 94' מינה מנכ"ל משרד התקשורת, שלמה וקס, כמה יועצים אמריקאים בתחום התקשורת. לפני כמה שבועות נפגש וקס עם היועצים בארצות-הברית, ועם נציגי שלוש חברות התקשורת האמריקאיות – איי.טי.אנד.טי, אם.סי.איי וספרינט. היועצים הציגו בפניו אפשרויות שונות באשר לפתיחת השוק הבינלאומי לתחרות.

לשאלה, מדוע לא תתאפשר בארץ תחרות חופשית בין עשרה מפעילים, עונה וקס, שבשום מדינה אין תחרות חופשית לגמרי, משום שהדבר עלול להפסיק את ההשקעות בתשתית, בעקבות ירידת הרווחים כתוצאה מהתחרות.

לסתירת הטענות ההדדיות שבהם נוקט וקס, ולמרות לחצי בזק, מעריכים המתמודדים כי המכרז יבוצע, ולו רק בגלל המדיניות הליברלית שבה נוקטת שרת התקשורת, שולמית אלוני. המתמודדים מקווים ששיקולים כלכליים וטובת הצרכן יגברו על הלחצים האדירים שמפעילה בזק. לצרכנים נותר רק לקוות, שהאיום של בזק – להעלות את תעריפי השיחות בתוך הארץ – לא יתממש.

מנויי הארץ נפגשים חינם!
מבצע בלעדי למנויי "הארץ"
מהיום יכולים מנויי הארץ להתחבר חינם
ל"שיחת מפגש" של בזק לתקופה של שלושה חודשים*
"שיחת מפגש" הוא שירות ספרתי המאפשר לך לשוחח על קו אחד
עם שני אנשים בו זמנית בפשטות ובנוחות כדי לתאם פגישות,
לערוך תוכניות ולהסדיר עניינים. להתייעץ בפרטיות במהלך השיחה
עם אדם נוסף לצורך קביעת עמדה וקבלת חוות-דעת נוספת.
וכל זאת, בהפעלה פשוטה מהטלפון שלך בבית.

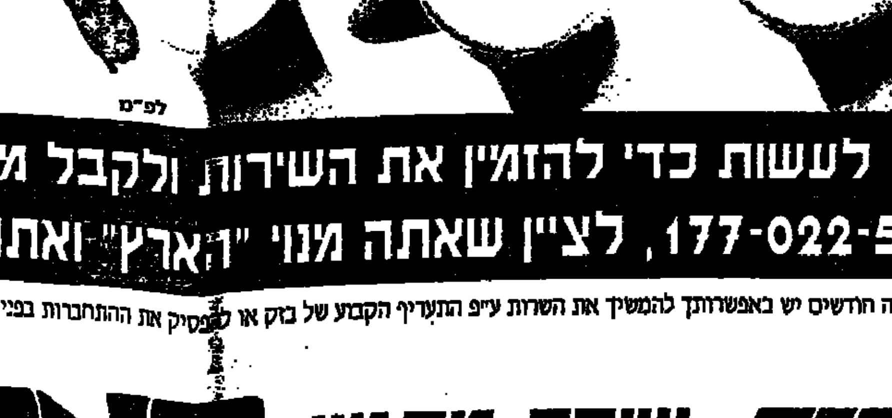

כל מה שעליך לעשות כדי להזמין את השירות ולקבל מידע נוסף
הוא לחייג 177-022-5050, לציין שאתה מנוי "הארץ" ואתה מחובר!
* לאחר תקופת חיבור חינם של שלושה חודשים יש באפשרותך להמשיך את השרות עפ"י התעריף הקבוע של בזק או להפסיק את ההתחברות בפנייה ישירה לבזק בטלפון
הארץ
שיחת מפגש — שלושה בשיחה אחת
בזק

אלרום תייצר ותשווק את מעליות שינדלר בישראל אך לא תעניק שירות

מאת אבי שגביס

חברת אלרום, הנתונה בשליטת חברת שינדלר מעליות, תייצר ותשווק בישראל מעליות של החברה האם. עם זאת, עד לתום הדיון המשפטי בתביעה שהגישה נחושתן נגד שינדלר בגין הפסקת ההתקשרות עימה, לא תעניק אלרום שירות למעליות שינדלר שהתקינה נחושתן. הדיון בתביעת נחושתן ייערך בבית המשפט המחוזי בתל-אביב במחצית דצמבר.

אלרום מעליות הוקמה לאחרונה לייצר ולשווק מעליות של חברת שינדלר השווייצית. חברת אלרום נתונה בשליטת שינדלר, והוקמה לפעול לאחר שהופסקה ההתקשרות בין שינדלר למעליות נחושתן.

בתביעה שהגישה לבית המשפט בגין הפסקת ההתקשרות עימה, נכללה גם בקשה להוציא צו מניעה, האוסר על שינדלר לתת שירות למעליותיה בישראל.

בית המשפט הורה להותיר את המצב כפי שהוא – נחושתן תמשיך לתת שירות למעליות שינדלר, שהותקנו עד להחלטת בית המשפט בדצמבר '94.

אלרום מעליות פועלת בישראל באמצעות מפעל שהוקם ביהוד. יורם אונס, ששימש בעבר כמנכ"ל מעליות נחושתן, מנהל את החברה. במשא ומתן, שהתנהל בעבר בין שינדלר לנחושתן, הוצע כי שינדלר תרכוש את עסקי המעליות של נחושתן ב-12 מיליון דולר, ואולם המשא ומתן נקלע למבוי סתום ושינדלר החליטה להקים מפעל וחברת שירות שירכזו את פעילותה בישראל ובמזרח התיכון.

60 שנות שירות

בתביעה שהגישה לבית המשפט, טוענת נחושתן כי במשך 60 שנה ייצגה את שינדלר בישראל, וסייעה למוניטין ומעמדה של החברה השווייצית בישראל. היא דורשת כי שינדלר תפצה אותה בסכום של 1.5 מיליון שקל בגין הפסקת ההתקשרות באורח חד צדדי.

דירקטוריון בתי הזיקוק אישר השקעה של 140 מיליון דולר במתקן מתקדם לייצור בנזין

מאת עמירם כהן

דירקטוריון בתי הזיקוק אישר אתמול השקעה בהיקף 140 מיליון דולר בהקמת מתקן פיצוח קטליטי לייצור בנזין. המתקן יוקם תוך שנתיים ויחל לפעול בסוף '96. המתקן אמור לספק 1.1 מיליון טונות בנזין (102 אוקטן) בשנה ולספק את הגידול בצריכה הצפוי ב-8–10 השנים הבאות.

על-פי תחשיב שנמסר לדירקטוריון, תוחזר ההשקעה עד ל-2003, מועד פקיעת זיכיון החברה והעברת נכסי החברה לממשלה.

נודע, כי בתי הזיקוק מנהלים מגעים עם חברת הייעוץ האמריקאית U.O.P, במטרה לרכוש ממנה ידע מתקדם להקמת המתקן החדש.

מבתי הזיקוק נמסר, כי הכספים להקמת המתקן יגויסו באמצעות מכרז שיפורסם בין הבנקים לקבלת הצעת מימון.

הדירקטוריון החליט לעמוד על כך שהמתקן החדש לא ייכלל בדיונים עם הממשלה בדבר השבת נכסי החברה למדינה, על פי תנאי הזיכיון של החברה, האמור לפוג ב-2003. הדירקטוריון קבע, כי אין להעלות על הדעת שבתי הזיקוק ישלמו פעמיים – פעם אחת בעת הקמת המתקן ופעם שנייה בהחזרתו לממשלה על פי תנאי הזיכיון. בנושא זה דווח לדירקטוריון, כי בדיונים עם הממשלה מסתמנת הבנה, לפיה ההשקעה העכשווית וההשקעות הגדולות המתוכננות בעתיד הקרוב לא ייכללו במשא ומתן.

ל"הארץ" נודע, כי בצינורות החברה לישראל ניסו להתנות את אישור ההשקעה בקבלת הטבות מפורשות מהממשלה, שהמתקן לא ייכלל בהתחשבנות, אך עמדתם נדחתה.

יצוין, כי ההשקעה במתקן להפקת בנזין היא חלק מתוכנית השקעה כוללת של בתי הזיקוק, שתסתכם ב-700–900 מיליון דולר עד לשנת 2000.

השקעות גדולות נוספות המתוכננות להתבצע הן מתקן להורדת שיעור הגופרית בסולר בעלות של כ-200 מיליון דולר, ומתקן לפיצוח מזוט לבנזין בעלות של 400 מיליון דולר.

מתקן פיצוח זה יהפוך לחיוני ביותר לאור תוכניותיה של חברת החשמל לעבור עד לשנת 2000 לייצור חלק ניכר מהחשמל שלה מגז טבעי. מעבר זה ייצור בבתי הזיקוק עודפי מזוט גדולים ללא שימוש, אלא אם יוקם מתקן להפיכתם לבנזין.

מחזור המכירות של בתי הזיקוק עמד ב-'93 על כ-1.34 מיליארד דולר.

אנשים ועסקים

גילרמן. בישום השלום

גולן. קריירה משפטית

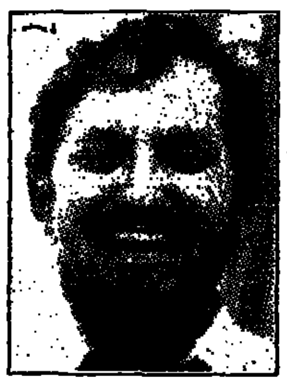
ליבוביץ. בדרך לפטרה

גרנק. יותר סקווש מטניס

ישעור. ג'וב חדש

הבחירות יידחו

ועדת הבחירות המרכזית של ההסתדרות נענתה אתמול לפניית יו"ר בית הנבחרים (הוועד הפועל) של ההסתדרות, ח"כ רן כהן, לדחות את הבחירות לוועדי הפועלים במגזר הערבי, שעמדו להתקיים ב-15 בינואר '95.

הוועדה החליטה לדחות את הבחירות לתאריכים שבין 15 בפברואר ל-31 במארס. את בקשתו נימק כהן בכך שבמקום 13 ועדי הפועלים במגזר הערבי יוקמו שמונה מועצות הפועלים הרשות, והדבר מחייב הכנסת שינויים בחוקת ההסתדרות.

חיים ביאור

גילרמן ממהר

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, קרא אתמול לממשלה להאיץ את המשא ומתן להסכם סחר עם ירדן. לדבריו, "קידום וחיזוק הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות, יבססו את השלום".

להערכתו, "בניגוד לקשרים הכלכליים עם מצרים שמתנהלים בקצב איטי, הקשרים עם ירדן ינועו במהירות רבה יותר. ההסכם הישראלי-ירדני יוכל לשמש מודל למדינות ערב אחרות, ואנשי עסקים ישראלים אף יוכלו ליצור קשרים כלכליים עם ירדן".

לדבריו, למרות שמשק של ירדן קטן, יש לה הסכמי סחר דו-צדדיים מועדפים עם כמה מארצות ערב, ואולם היא אינה חברה בגאט"ט, "גורם שנותן עדיפות לסחר עם ישראל, עם החלת הסכמי גאט"ט החדשים בינואר '95".

גילרמן הוסיף כי "יש להביא שהפעלה של אזור סחר חופשי עם ירדן תיעשה ככל הנראה בהדרגה, עקב החשש של ירדן מתחרות ישראלית ובניגוד אינטרסים עם הסכמי הסחר שיש לישראל עם האיחוד האירופי ועם ארצות-הברית".

זוהר בלומנקרנץ

אגד מקהיר לירושלים

קו 100 של אגד, הנוסע בקו תל-אביב – קהיר – תל-אביב, יוארך ב-6.11.94 עד לירושלים. כך אמר אתמול מנהל אגף התנועה של אגד, יורם בלושטיים. הקו יצא מירושלים בימים ראשון וחמישי בשעה 7.00 בבוקר, ומקהיר בימים שני ורביעי בשעה 8.00 בבוקר.

אמנון יופה

ישראל במקום החמישי

ישראל נמצאת במקום החמישי מתוך 38 מדינות שהשתתפו בתערוכה הבינלאומית לציוד רפואי, "מדיקה 94". התערוכה תיפתח ב-16 לנובמבר במרכז הירידים של דיסלדורף, גרמניה.

זוהר בלומנקרנץ

מתי גולן הצטרף למשרד עו"ד

מתי גולן (58), שהיה בעבר עורך המשנה של עיתון "הארץ" והעורך הראשי של העיתונים "גלובס" ו"טלגרף", הצטרף באחרונה למשרד עורכי-הדין בלטר, גוט, אלוני ושות', המתמחים בתחום המסחרי.

גולן סיים את הפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים, ואת רישיון עריכת הדין קיבל ב-66'. גולן יתמקד בתחום התקשורת, ובכלל זה תביעות לשון הרע והחוזים עסקיים. במקביל ימשיך גולן לכתוב את טורו האישי ב"גלובס", המתפרסם שלוש פעמים בשבוע.

צבי הראל

ערים תאומות בין ישראל לירדן

היישוב החרדי ביתר עילית, הנמצא כ-300 מטר מעבר לקו הירוק, סמוך לירושלים, והיישוב הירדני, הדין, ליד אתר הר ההר שבאזור פטרה, יוזמים את ברית "הערים התאומות" הראשונה בין יישוב ישראלי לירדני. על פי המסורת היהודית, קבור בהר ההר אהרן הכהן.

בביתר עילית, שבראשו עומד משה לייבוביץ, מתגוררים כ-6,000 תושבים, והאוכלוסייה היישוב צפויה לגדול פי שניים בתוך כשנתיים. בהדין מתגוררות כ-500 משפחות מהשבט הבדווי א-ליאתנה.

בכוונת שני היישובים לפתוח אתר תיירות, ובביתר עילית אף שוקלים לפתוח קו מסוקים בין שני היישובים, שהמרחק האווירי ביניהם הוא כ-40 ק"מ.

רונית מורגנשטרן

זהירות, אוכל

רשת קו אפס צפון פותחת במבצע פרסום בעלות של רבע מיליון שקל, במטרה להזהיר את הצרכנים ממוצרי מזון פגומים. הרשת הסבירה את הצורך בפרסום, "בריבוי הידיעות בתקשורת אודות מוצרי מזון מזיקים, המסכנים את בריאות הציבור. פרסומים רבים נגעו להטעיית הציבור בנושאים שונים, כגון הזרקת מים לתוך בשר, הברחת ביצים מהשטחים, חוסר איחסון והובלה לקויים של מוצרי בשר, דגים וירקות שהושקו במי ביוב שנמצאו בהם חיידקים מסוכנים".

קו אפס צפון היא אגודה שיתופית הכוללת 54 סניפים בצפון הארץ.

זוהר בלומנקרנץ

יעל מתארגנת

חברת יעל תוכנה ומערכות השלימה באחרונה היערכות ארגונית, במסגרתה הפרישה את אגף המוצרים שלה והפכה אותו לחברה עצמאית, שתנוהל על-ידי ד"ר דוויד שינדלר.

בראש אגף רפואה, בנקאות והייטק יעמוד בועז לוין; מנחם מוסקוביץ יעמוד בראש אגף צבא וממשלה; יחיאל בירנבוים ינהל את אגף הכספים, ופולי גרינקר תנהל את משאבי אנוש.

אבי בליזובסקי

מה יגידו יצחק ולאה

אנשי עסקים נוטים להעדיף באחרונה סקווש על-פני טניס. לדברי דור גרנק, סמנכ"ל כלל שיווק ומסחר, מורגשת נסיגה של ממש במכירות מחבטי טניס, לעומת עלייה משמעותית בדרישה למחבטי סקווש, גם מצד אנשי עסקים.

למרות זאת, תשווק החברה מחבטי טניס חדשים מתוצרת הד, ולראשונה ישווקו בארץ מחבטים מסוג PRO TOUR ו-TOUR RADICAL.

זוהר בלומנקרנץ

עוד מקדונלדס

רשת מקדונלדס פתחה סניף חדש ברחובות, יומיים לאחר שפתחה סניף ברמת אביב ג'.

שטחו של הסניף ברחובות הוא 290 מ"ר, והוא ממוקם בתוך קניון רחובות.

בסוף נובמבר ייפתח סניף נוסף בצומת גולני, ובדצמבר ייפתח סניף במרכז הכרמל בחיפה.

זוהר בלומנקרנץ

שלי ורק שלי

חברת תנובה החלה לשווק מוצר חלב חדש "שלי", המשלב שמנת, לבן ויוגורט, שיימכר ב-1.21 שקל לגביע. 250 אלף דולר הושקעו בהסבת קו ייצור קיים במחלבת החברה בחיפה, לצורך ייצור המוצר החדש.

זוהר בלומנקרנץ

מינויים

- יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, יכהן גם כיו"ר מועצת המנהלים של המכון הבינלאומי של ההסתדרות, העוסק בהכשרת משתלמים מחו"ל בתחומי האיגוד המקצועי והרווחה.
- מנהל האגף להכוון ולמטה בהסתדרות, בנימין ישעור, מונה ליו"ר מינהלת קרית ההסתדרות בבית ברל.
- מינויים במשרד הבריאות: מיה מוהליבר מונתה לסמנכ"ל לתקצוב ותמחור, וגבי ברנון מונה לסמנכ"ל לכלכלה וביטוח.

מכרז ראשון לתחנות הרדיו האזורי יתפרסם בסוף נובמבר

מאת עידית רוזנבלום

הסיבוב הראשון במכרז על זיכיונות לרדיו האזורי יכלול לפחות שש תחנות: ירושלים, תל אביב, חיפה, שרון, עמקים והנגב, וכן – לפי הצעת חבר מליאת הרשות השנייה דפי שטרית – תחנה באילת. בסך הכל אמורות לקום 17 תחנות, שתיכוננה ב-3 מחזורים.

ב-6 בנובמבר תתכנס מועצת הרשות השנייה כדי לדון בבקשתה של שרת התקשורת, שולמית אלוני, להוסיף למכרז תחנה עדתית. אם תאושר הבקשה, תצא גם היא בסיבוב הראשון.

יו"ר ועדת הרדיו של מועצת הרשות, דני בלוך, העריך אתמול כי המכרזים יפורסמו לקראת סוף נובמבר, כשהמועד האחרון להגשת ההצעות יהיה ה-1 בפברואר. בפברואר-מארס ייערכו הבדיקות והדיונים ועד סוף מארס ייקבעו הזוכים בסיבוב זה.

הוצאת המכרזים מתעכבת מינ' '93 בשל המחלוקת על האופי של התחנות. שרת התקשורת אלוני ושר הכלכלה, שמעון שטרית, הממונה על ערוץ 2, טענו לה, ראש הממשלה, יצחק רבין, הכריע לא מכבר לטובת אלוני, אך מינוי חברי מועצת הרשות השנייה, שהם כאמור חברי ועדת המכרזים, מסור בידי שטרית.

בנק פלשתיני רכש מערכות אבטחה ב-200 אלף דולר מהשמירה טכנולוגיות מיגון

מאת אבי בליזובסקי

הבנק המסחרי הראשון לפלשתין רכש מערכות אבטחה וכספות החדישות ביותר מחברת השמירה טכנולוגיות מיגון. הבנק ברמאללה השקיע בשלב ראשון של הרכישה כ-200 אלף דולר.

מנכ"ל החברה, גדעון גולן, מסר כי על פי דרישת בנק ישראל, המכתיב את כללי האבטחה גם לבנקים הפועלים בשטחים, הותקנו בבנק הפלשתיני מערכות גלאי פריצה, בקרת כניסה, טלוויזיה במעגל סגור ומערכות שליטה ובקרה ממוחשבת.

גולן הוסיף, כי מדובר בציוד המתקדם ביותר שהותקן אי פעם בבנק בשטחים.

לדבריו, זוהי אחת מהעסקות הראשונות, שחברת השמירה טכנולוגיות מיגון סיכמה בשטחים ובמדינות ערב כחלק מהרחבת פעילותה השיווקית.

אינפרפרוד הקימה מאגר מידע על דשנים במדינות ערב

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת אינפרפרוד (מוקדים ומוה"ת) הקימה מאגר מידע חדש בנושא הדשנים במדינות ערב. הדגש במאגר הערבי הוא על מדינות המפרץ.

לדברי מנהל החברה, ד"ר גיל פיילר, "הגורם העיקרי שהביא להקמת המאגר בנושא הדשנים היה ביקושם לפיו הפוטנציאל הגדול בשוק הדשנים במדינות ערב הוא גדול מאוד.

"לקחנו בחשבון את העלייה המוגברת בצריכת הדשנים במדינות ערב בשנים האחרונות ואת תהליך הפיתוח המואץ שעובר על מגזרי החקלאות במדינות אלה.

להערכת פיילר, המאגר יוכל לתת מידע ערכי ושימושי ליצרני דשנים בארץ, שיהיו מעוניינים לשווק את מוצריהם במדינות ערב.

לדבריו, כבר היום כולל המאגר מגוון רחב של נתונים שימושיים, ובהם היקף הייצור המקומי של דשנים מסוגים שונים במדינות המפרץ, צריכת הדשנים והיקף יבוא הדשנים.

החברה היא בבעלותם של נשיא קוקה-קולה בארץ, מוזי ורטהיים, ופיילר, המשמש כמרצה לכלכלת המזרח התיכון באוניברסיטאות תל אביב ובר-אילן.

מזכר הבנה בין מקורות לאטקינסון על שיתוף פעולה בפיתוח מקורות מים

מכירות אטקינסון – מיליארד ד' בשנה

מאת עמירם כהן

חברת מקורות מסרה אתמול על חתימת מזכר הבנה עם חברת ג.פ אטקינסון מקליפורניה, לביצוע משותף של מפעלי מים רחבי היקף. דובר מקורות מסר, כי ההסכם, שהוא ראשון מסוגו בתולדות מקורות, "ישמש פריצת דרך למעורבות עסקית בינלאומית של מקורות בפיתוח מקורות מים, ויתרום לפיתוחה הכלכלי והמקצועי במסגרת הפיכתה לחברה עסקית".

במזכר ההבנה מצוין, כי מקורות תתרום מניסיונה הרב שרכשה בהקמת מפעלי מים, ואטקינסון תתרום את הידע והטכנולוגיות המתקדמות שבראשותה למטרת ניהול והקמת מפעלים הנדסיים רחבים ברחבי תבל, ובמיוחד במזרח התיכון.

אטקינסון, שמחזור הפעילות שלה גבוה ממיליארד דולר בשנה, מתמחה בניהול ובביצוע מפעלים הנדסיים גדולים, ובמסגרת זאת עסקה בהקמת שדה התעופה הצבאי באזור מצפה רמון.

עוד נמסר ממקורות, כי ההסכם עם החברה האמריקאית יאפשר הקמת פרויקטים גדולים בתחום פיתוח המים בעקבות הסכמי השלום המתגבשים עתה באזור.

דור אנרגיה: נספק ליריחו דלק ממתקנים ארעיים

מאת עמירם כהן

המאבק על אספקת הדלק לתחנות התדלוק ביריחו בין חברת פרסקו, שבבעלות פז, סונול ודלק, לבין דור אנרגיה – מחריף. אתמול הודיעה דור אנרגיה, כי לבקשת הרשות הפלשתינית, תעמיד החברה מתקני תדלוק ארעיים ביריחו, על מגרשים שנקבעו לכך על ידי הרשות הפלשתינית.

הדבר נעשה "על מנת למנוע", כהודעת דור אנרגיה, "סבל מהתושבים והפסקת הפעילות הכלכלית ביריחו כתוצאה מאי יכולתה של הרשות הפלשתינית לספק לבעלי התחנות בתחומי האוטונומיה דלק ומוצריו, כל עוד עומד צו המניעה הארעי האוסר על דור אנרגיה לספק דלק לתחנות התדלוק ביריחו".

בתחילת השבוע הוציא המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופט אהרן ברק, צו מניעה האוסר על דור אנרגיה לספק דלק ל-3 תחנות התדלוק שביריחו, שלהן חוזים תקפים עם פרסקו.

מנכ"ל דור אנרגיה, יוסי אבטורג, אמר אתמול כי ההסכם לשיווק הדלק הוא בין דור אנרגיה לבין הרשות הפלשתינית, ולא בין החברה לבין בעלי תחנות התדלוק. בתחילת השבוע אמורה היתה דור להתחיל לספק דלק לאוטונומיה באזור יריחו, אך מאחר שהצו מנע זאת ממנה והרשות הפלשתינית מסרבת להמשיך ולקבל דלק מפרסקו, נותרו התחנות ביריחו ללא דלק.

אייס תפתח 3 סניפים ב-'95

מאת זוהר בלומנקרנץ

רשת אייס תקים ב-'95 שני סניפים חדשים – בקיבוצים שפיים וגן שמואל. בנוסף תפתח במארס רשת "עשה זאת בעצמך" סניף חדש בראשון לציון. הסניף בקיבוץ שפיים מתוכנן להיפתח במאי והסניף בקיבוץ גן שמואל – באוגוסט. הרשת נמצאת במשא ומתן על פתיחת סניפים נוספים במקומות אחרים, וההערכה היא כי ב-'96 ייפתחו שלושה סניפים נוספים.

השימוש בישראל כראש גשר אפשרי לפריצת הרשת למדינות ערב באזור, משתלב במגמה האסטרטגית של אייס האמריקאית, הפועלת להרחבת פעילותה מחוץ לארצות-הברית. הרשת בישראל היא בבעלות דובק-דשרם (41%); קבוצת ת.ג.ב.י (32%); ד"ר אמנון גימפל (25%) ובעלים נוספים.

בשנת פעילותה הראשונה בישראל (מאוגוסט '93 עד אוגוסט '94) הגיע היקף הפעילות של אייס בארץ ל-11 מיליון דולר.

למכירה

ציוד מלא לבית דפוס –
מסדרה ממוחשבת גדולה,
מחלקת הדפסה וכל ציוד העזר.
עדיפות לרוכש כל הציוד.
אפשרות גם להשכרת המבנה
לתקופה ארוכה
(כ-1,000 מ"ר וחניה גדולה)
ו/או להפעלת בית הדפוס במקום
גבעת שאול, ירושלים.

לפרטים - 02-523201

חשב+אוקטובר 94

למשתמשים ב- PC: לרשותכם מאגר מידע ממוחשב שימושי, עדכני ואמין בלחיצת כפתור:

מודדי מחירים בארץ ובעולם * עלויות אחזקת רכב ואשל * שכר עבודה ותעריפי יעוץ * שערי חליפין * שערי ריבית בארץ ובעולם * תשואות בשוק ההון * נתונים כלכליים עיקריים בארץ ובעולם * ועוד ועוד.

פרסום בלעדי של "חשב"

חשב, אגודה שיתופית בע"מ;
רח' סוטין 27 ת"א, 64684 טל. 03-5212451, פקס. 03-5272357

קח חלק ביצירת עידן התקשורת החדש בישראל.

עידן של תקשורת אישית יותר, אמינה יותר, זמינה יותר, הנמצאת בהישג יד של כל אחד.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירתו של עידן התקשורת החדש במדינה. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות להתפתחות בלתי מוגבלת, ואתגרים מגוונים.

ד ר ו ש י ם / ו ת

לאגף מערכות מידע

מנהל/ת תחום גביית לקוחות
BILLING OPERATIONS MANAGER

אחריות כוללת על מערך גביית לקוחות הן בתכנון והן בתפעול בסביבות מתקדמות ביותר. התפקיד דורש מגע רציף עם גורמי חוץ, כולל ספקי תוכנה בארץ ובחו"ל, פעילות שוטפת עם המחלקות השונות בארגון, וניהול המחלקה הכוללת מנתחי מערכות, מתכנתים ומתפעלים.

כישורים נדרשים:
- נסיון של 10 שנים לפחות בתחום עיבוד נתונים, מתוכן 3 שנים לפחות בניהול מערכת גביה.
- נסיון בתחום הטלפוניה - יתרון.
- נסיון בסביבת INGRES, VAX/VMS - יתרון.
- יחסי אנוש מעולים.

(משרה מספר 4003)

מנהל/ת מערכת VAX/VMS
VAX/VMS SYSTEM MANAGER

לניהול CLUSTER של מחשבי VAX/VMS וציוד פריפריאלי.

כישורים נדרשים:
- נסיון של 5 שנים לפחות בניהול מערכות VAX/VMS גדולות בתצורת CI - CLUSTER - חובה.
- נסיון במערכות הטרוגניות משובצות PC - יתרון.
- ידע בתקשורת LAT, DECNET ו- TCP/IP - יתרון.

(משרה מספר 4008)

אנשי/נשות תמיכה במשתמשי קצה
HELP DESK ANALYST

לתמיכה טלפונית ומקומית במשתמשי קצה בסביבה מרובת אפליקציות. התפקיד כולל מתן תמיכה טלפונית למספר רב של משתמשים, תמיכה במגוון משתמשים ברמות שונות ובפלטפורמות שונות (MAC, PC), תמיכה במגוון יישומים ובמשתמשי Windows ו-Office Automation.

כישורים נדרשים:
- נסיון מעשי בתמיכה במשתמשי קצה.
- סבלנות רבה למשתמשים פשוטים.
- כושר לימוד מעולה בשימוש ביישומים חדשים בסביבות מגוונות.
- הכרות טובה עם סביבת Windows וכלי Help Desk.
- נסיון מעשי כ-Help Desk Analyst - יתרון.
- הכרות עם Windows for Workgroups - יתרון.
- הכרות של מגוון אפליקציות בסביבת Windows.

(משרה מספר 4012)

מפעילים/ות מחשב VAX
COMPUTER OPERATOR

לתפעול מערכות VAX/VMS בסביבה מרובת משתמשים.

כישורים נדרשים:
- נסיון בתפעול מערכת VAX - חובה.
- ידע ב-DCL - חובה.
- נסיון בביצוע גיבויים ושחזורים - חובה.
- נסיון בעבודה עם CLUSTER - יתרון.
- ידע בתקשורת - יתרון.
- נכונות לעבודה במשמרות במשרה מלאה.

(משרה מספר 4010)

אנשי/נשות תמיכה ברשת מחשבים אישיים
PC NETWORK SUPPORT

לניהול ולתמיכה ברשת מחשבים אישיים מרובת משתמשים ושרתים. התפקיד כולל ניהול שרתי הרשת, תמיכה במספר רב של משתמשים וציוד, ופתרון בעיות ותקלות.

כישורים נדרשים:
- נסיון מעשי בניהול רשת מרובת משתמשים.
- נסיון רב בתמיכה במשתמשי קצה.
- נסיון רב בתמיכה במשתמשי Windows for Workgroups.
- נסיון בניהול רשת NTAS ובעבודה ברשתות TCP/IP - יתרון.
- נסיון בעבודה מול משתמשי MAC ברשתות PC - יתרון.
- אוטודידקט ויכולת עבודה תחת לחץ.

(משרה מספר 4011)

איש/אשת תמיכה ברשת מחשבים LAN & WAN
LAN & WAN NETWORK SUPPORT

לתמיכה ברשת מחשבים גדולה המבוססת על פלטפורמות שונות. התפקיד כולל תמיכה טכנית ברשת WAN גדולה ורשתות LAN.

כישורים נדרשים:
- נסיון רב ברשתות ETHERNET.
- נסיון מעשי בעבודה עם HUBS.
- נסיון מעשי בעבודה עם ROUTERS.
- הכרת פרוטוקול TCP/IP לעומקו.
- נסיון מעשי בעבודה עם SNIFFER.
- תודעת שירות גבוהה ונכונות לעבודה מאומצת.

(משרה מספר 4013)

תנאים מצויינים למתאימים/ות.

"מכון קינן" מוסמך ע"י סלקום לטפל במיון מועמדים למשרות המופיעות במודעה זו. נא שילחו קורות חיים לת.ד. 446 רמה"ש 47103 עבור סלקום, ולציין על המעטפה את שם ומספר המשרה.

סודיות מובטחת

סלקום ישראל בע"מ CELLCOM ISRAEL LTD.
רשת הטלפון הסלולרי החדשה בישראל

ובעלי המניות שלה
האחים ספרא ■ BELLSOUTH ■ קבוצת אי די בי

יו"ר החברה לביטוח ישיר: בביטוחי רכב ודירות – הסוכן הוא מיותר

החברה תנגוס כ–2% משוק הרכב בשנה הראשונה

מאת רונית מורגנשטרן

החברה לביטוח ישיר, שבבעלות צור־שמיר (51%) והחברה לישראל (49%), תחל בפעילותה כבר בימים הקרובים. כך מסרו ראשי החברה במסיבת עיתונאים שערכו אתמול.

החברה, שתפעל בשיטת השיווק הישיר ללא תיווך סוכני ביטוח, מבטיחה להוזיל את ביטוחי הרכב בכ–20% ממחירי השוק, ואת ביטוחי הדירות ב–30%. לדברי יו"ר החברה, מאיר שני, ימשיכו סוכני הביטוח לשאת בתפקיד חשוב בענף הביטוח, אך "בביטוחי רכב ודירות, סוכן הביטוח הוא גורם מיותר; אין לו שום תרומה בשלב קניית הפוליסה ובזמן תביעה. הביטוח הישיר יתן שירות ברמה שאף סוכן ביטוח לא מסוגל לתת".

החברה לביטוח ישיר מעריכה, כי תנגוס ב–2% משוק ביטוח הרכב בישראל בשנה הראשונה לפעילותה. היקף הפרמיה השנתי בביטוח רכב מגיע לכ–800 מיליון דולר בשנה. שני צופה, כי בתוך 7–5 שנים יתפוס הביטוח הישיר בארץ, שאליו ייכנסו גופים נוספים בשוק, כ–20% משוק הביטוח. לדבריו, בארצות־הברית מהוות מכירות הביטוח הישיר כ–65% מכלל ביטוחי הרכב.

לדברי מוקי שרירמן, מנכ"ל צור־שמיר, עשויה החברה להפסיד בשנתיים הראשונות לפעילותה, ואולי אף תקופה ארוכה יותר. בעלי החברה השקיעו בהשקעות כ–2 מיליון דולר, ועוד כ–2 מיליון דולר ישקעו בפרסום בשנה הראשונה, באמצעות משרד קשר בראל.

לדברי דירקטוריון החברה לביטוח ישיר, מאיר שני, ולמנכ"ל החברה, יהושע אגסי, יינתנו בקרוב 5% ממניות החברה, כך שלצור־שמיר ולחברה לישראל יישארו 95% מהמניות. לשני האנשים יש אופציה להגדיל את אחזקותיהם בחברה עד ל–20%.

לדברי אגסי, 35 פקידים יענו בטלפונים לפונים, שיתבקשו להשיב על שאלון שיכלול כ–25 שאלות, ויזינו את התשובות למחשב. אם יגיעו הצדדים להסכמה על רכישת הפוליסה, היא תגיע לביתו של הלקוח בתוך 4–3 שעות.

הפוליסה מנוסחת בשפה המובנת גם למי שאינם משפטנים, לצד השפה המשפטית התקנית. במחלקת התביעות יפעל מוקד 24 שעות ביממה. החברה חתמה על הסכמים עם כ–40 מוסכים בכל הארץ, חברת שטיפ לגרירת רכב וקבוצת שמאים עצמאים.

החברה תקפיד, לדברי מנהליה, לתת ללקוחות שירות אדיב ויעיל במוסכים, שיקבלו מהחברה במהירות את הנתונים הנדרשים באמצעות מחשב. לשם כך יידרשו המוסכים להצטייד במחשבים ובפקסימיליות.

לדברי אגסי, יתרונות השיווק הישיר הם ביכולתה של החברה המבטחת לשלוט בדרכי השיווק של הפוליסות, בעוד שבביטוח המסורתי, נתונה השליטה בשיווק בידי סוכני הביטוח.

אופנועים ומוניות לא יבוטחו

החברה לביטוח ישיר לא תבטח כל מי שיפנה אליה, ואף לא תבטח את כל סוגי הרכב. כך, למשל, לא יבוטחו מכוניות ספורטיביות (מסוג GTI), אופנועים, רכב להשכרה, מוניות, משאיות וטרקטורונים.

נהג צעיר ישלם יותר ממבוגר. נהגות צעירות תשלמנה פחות מנהגים צעירים, שכן הסטטיסטיקה מלמדת שהן מגישות פחות תביעות. למוצא הנהג לא תהיה משמעות בביטוח; כך גם למקום מגוריו, אם כי ראשי החברה סבורים, שבשנה הבאה יבקשו ממשרד האוצר היתר לכלול את מקום המגורים כאינדיקציה לרמת הסיכון שבה מצוי הרכב המבוטח.

תעריפי ביטוח קטסטרופות יוזלו ב–10%–17% ב–95'

מאת רונית מורגנשטרן

תעריפי ביטוח המשנה לביטוחי קטסטרופות (אסונות טבע בעיקר) יירדו ב–95', לאחר כמה שנים רצופות שבהן עלו התעריפים ותנאי הביטוח הוקשחו. המגמה שהסתמנה בכנס מבטחי המשנה, שהתקיים שלשום בבאדן־באדן, גרמניה, היתה ירידה של 10%–17% בתעריפים של שוק ביטוח המשנה הלונדוני. מבטחי המשנה מיפאן, שחידשו חוזים באפריל 94', והמבטחים מאוסטרליה, שחידשו חוזים ביולי, כבר הוזילו את מחירי 94' ב–10%–20%.

עוד מגמה שהסתמנה בכנס, היא של קיבולת (היקף כיסוי ביטוחי) בלתי מוגבלת של מבטחי המשנה. נציגי חברות הביטוח הישראליות שנכחו בכנס הביעו שביעות רצון מהמגמה בביטוח המשנה. מאחר שבישראל לא התרחשו אסונות טבע בשנה האחרונה, וגם החורף בה היה נוח יחסית, הם מצפים להשיג מחירים נוחים במיוחד, דבר שיאפשר הורדת תעריפים בשוק הישראלי בביטוחי דירות, עסקים ומפעלים.

מיישרים קו עם השוק בלונדון

מבטחי המשנה האירופים הגדולים מחוץ ללונדון, כמו המינכן רי והסוויס רי, נאלצו להתיישר לפי השוק הלונדוני, ולכל המאוחר לחדש את החוזים לפי מחירי 94'.

בענף הביטוח בישראל סבורים, כי כדאי להשהות את החתימה על החוזים, משום שהתחרות החזקה בין מבטחי המשנה תביא להשגת מחיר נוח יותר ככל שיתקרב מועד החידוש, בתחילת 95'.

החברות לביטוח משנה מברמודה, שלהן הון חופשי של 50 מיליארד דולר, יציעו מחירים אטרקטיביים במיוחד. אך מאחר שהשוק הלונדוני מתכוון אף הוא להוזיל תעריפים, הרי שמגמת חברות הביטוח היא להעדיף בכל זאת את מבטחי המשנה הקלאסיים מאירופה.

בית המשפט / יונתן אהרונסון

הפרקליטות: עדותו של מנחם מאירוביץ תביא להחמרת עונשם של אופמן וישראל מאירוביץ

המדינה מעריכה כי עדות נוספת תביא להחמרה בעונשם של יצחק אופמן ישראל מאירוביץ ואברהם פורת, שהורשעו לפני כחודש וחצי ברכישת חשבוניות פיקטיביות לשם העלמת הכנסות. כך עולה מבקשה למתן היתר להבאת ראיות נוספות, שהגישה לפני ימים אחדים עו"ד ורדה שפירא־גרוס מפרקליטות מחוז תל אביב לבית המשפט המחוזי בעיר.

העדות הנוספת, שעשויה להביא להחמרה בעונש, היא של מנחם מאירוביץ, אחיו של ישראל מאירוביץ. יצחק אופמן וישראל מאירוביץ הם בעלי חברת הבנייה אופמן־מאירוביץ, ואברהם פורת הוא חשב החברה.

עוד עולה מהבקשה, כי מנחם מאירוביץ, הופיע בכתב האישום כעד – כמי שמכר החשבוניות פיקטיביות לנאשמים, ובמקביל היו תלויים ועומדים נגדו כתבי אישום באותה פרשה. אולם למרות נסיונות המשטרה לאתרו, הוא לא נמצא ולא הופיע לדיון שנערך בנובמבר 93'.

לפני כמה חודשים אותר מנחם מאירוביץ, הובא למשפט, ונשפט למאסר בפועל של ארבע שנים. בבקשה נאמר, כי "לעדותו של מנחם מאירוביץ יש כוח ראייתי מהותי כעד מוכר נוסף של חשבוניות פיקטיביות למשיבים, ויש בעדותו לשפוך אור על דרכם של המשיבים בקיום תשרמות פיקטיביות.

"יש בעדותו... לגרום להרשעת המשיבים ברכישת כל החשבוניות הפיקטיביות ממנו, לחיזוק הרשעתם של המשיבים בחשבוניות שהורשעו, ולשינוי של ממש במידת העונש שנגזר עליהם".

יצחק אופמן וישראל מאירוביץ נידונו לפני כחודש וחצי לשנת מאסר בפועל, שלוש שנות מאסר על תנאי וקנס כספי של 150 אלף שקל; חשב השותפות, אברהם פורת, נידון לשבעה חודשי מאסר בפועל.

בתחילת החודש הגישו אופמן ומאירוביץ ערעור על חומרת עונשם לבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

נדחתה עתירת חברת לב־אופיר נגד חברת החשמל במכרז ניסקו

שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, אורי גורן, דחה אתמול את בקשתה של חברת לב־אופיר המייצרת מוני חשמל, למתן צו מניעה, שיאסור על חברת החשמל למסור לחברת ניסקו את המכרז לאספקת מוני תעו"ז תעשייתיים.

מדובר במכרז בהיקף של כ–6 מיליון דולר לאספקת 18 אלף מוני תעו"ז. מוני תעו"ז מיועדים לאפשר לצרכני החברה לשלם עבור צריכת החשמל בהתאם לעלויות האמיתיות של הייצור, התלויות בשעות הביקוש.

קביעת תעריפים שונים על פי רמות הביקושים מאפשרת לחברת החשמל להזיז חלק מצריכת החשמל התעשייתי לשעות השפל של הביקושים.

מיד לאחר החלטת ועדת המכרזים העליונה של הדירקטוריון, שקבעה את ניסקו כזוכה במכרז, עתרה קבוצת לב־אופיר לבית המשפט בבקשה למתן צו מניעה זמני במעמד צד אחד, כדי לאסור על חברת החשמל להתקשר עם ניסקו במכרז זה.

בית המשפט נמנע באותו שלב מלהוציא את הצו המבוקש, הדיון שנערך השבוע במעמד שני הצדדים, החליט השופט גורן לדחות את עתירתה של חברת לב־אופיר.

השופט גורן ציין בנימוקיו לדחיית העתירה, כי על פי החומר שהוצג בפניו, עולה כי החלטת ועדת המכרזים העליונה של הדירקטוריון היתה במקומה, וכי אין הוא מוצא סיבה להתערב בהחלטה זו.

עמירם כהן

דיון בידיעות על פריצות למשרדי מפרק תשלובת שטחי כרמל בחודש הבא

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט ישי לויט, קבע לפני ימים אחדים דיון במצב פירוק תשלובת שטחי כרמל לחודש הבא. זאת, בעקבות הפרסום ב"הארץ" בדבר הפריצות למשרדו של עו"ד יוסי כהן, והאיומים על סגן הכונס הרשמי הממונה ארצי בכיר על הקירות, עזרא חבשה.

השופט קבע, כי אינו יודע אם יש ממש בפרסומים אלה, אולם בנסיבות הקיימות הוא רואה צורך ליזום דיון התייעצות עם המפרקים, כונס הנכסים הרשמי, עו"ד שמואל צור, עזרא חבשה ועו"ד ישראל גפני.

הורי ילדה שטבעה בפארק המים שפיים תובעים 1.2 מיליון שקל ממנהלת הפארק והמצילים

(ע). הוריה של ילדה מנתניה שטבעה בבריכת המים בפארק המים בשפיים לפני כארבע שנים, בעת שהיתה בת 13.5, תובעים 1.192 מיליון שקל מידה של מנהלת הפארק, שמעון בראון, מנהל העבודה, והמצילים בבריכת השחייה המרכזית במקום, משה בישון וגולדמן שובקס.

מהתביעה שהוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב עולה, כי בחג השבועות האחרון, ב–17 במאי 94', בעת בילוי משפחתי בפארק המים בשפיים, הלכה הילדה עם אחייניתה לשחות בבריכה הגדולה וטבעה.

ב–31 במאי חלה הידרדרות במצבה, והיא מתה בבית החולים.

ההורים טוענים כי מותה של בתם נגרם עקב התרשלותם של המצילים, שלא הבחינו בטביעת בתם ולא התייחסו לצעקות האזהרה של ילדים אחרים, שראו בעת שטבעה. לטענתם, לא נהגו השניים כפי שמצילים מיומנים וסבירים, חייבים היו לנהוג.

כמו כן הם טוענים כי מות בתם נגרם עקב התרשלות האחראים, שאיפשרו להמון אדם לשהות במימי הבריכה, ולא דרשו מהממונים עליהם לסגור את שערי האתר, ולא לאפשר לאנשים נוספים להיכנס לשטח הבריכה ולמימיה.

טרם הוגשו כתבי הגנה.

אמריקאית מטופחת, שבדית אלגנטית,
יפנית נמרצת וגרמניה עם אופי
מחכות לך מתחת לבית

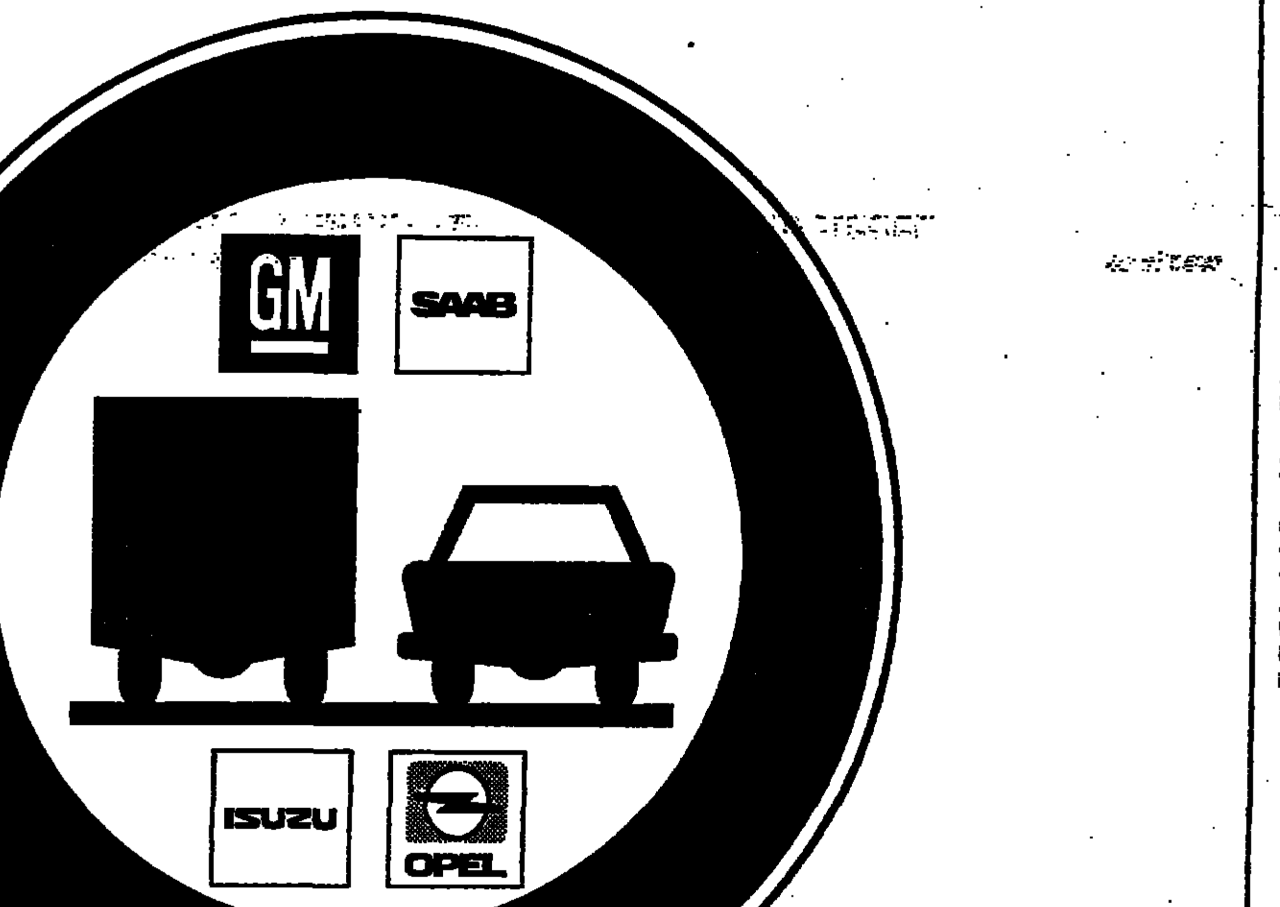

כל דגמי ג'נרל מוטורס לבחירתכם
עכשיו GM בהרצליה פיתוח

לפרטים ומידע נוסף חייג חינם על חשבוננו 177-022-1555

UMI Israel
מפיץ מורשה לרכבי UMI
V.I.P מוטורס
רח' משכית 22, בית לומיר, א.ת. הרצליה פיתוח טל. 09-564556

ח"כ פרץ מתנגד לחידוש הליכי החקיקה של חוק מס ארגון

מאת חיים ביאור

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ (עבודה), הביע אתמול התנגדות ליוזמתם של חברי הכנסת מהסיעות הדתיות, לחדש את הליכי החקיקה של חוק מס ארגון.

יוזמת החקיקה של הח"כים מהמפד"ל ואגו"י, הנתמכת על ידי הח"כים אלי דיין (עבודה) ואברהם הירשזון (ליכוד), נועדה להבטיח כי ארגוני עובדים המסונפים למפלגות הדתיות, וכן הסתדרות העובדים הלאומית (שח"כ הירשזון הוא מראשיה), ימשיכו ליהנות מהכנסה של מיליוני שקלים בשנה.

יוזמת החקיקה עלתה בעקבות חשש של המפלגות הדתיות, כי בהיעדר חוק מס ארגון לא יהיה לארגוני העובדים המסונפים להן מקור מימון, והם צפויים לקרוס.

פרץ, השוהה בישון, אמר כי לאחר שהצעתו להפריד בין קבלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי לבין קבלת חוק מס ארגון נפלה השבוע בקריאה טרומית בכנסת, הוא אינו רואה סיבה לחדש את חקיקת חוק מס ארגון.

הכנסות משכר העובדים

לדבריו, יש להמשיך בהכנות לכך שהחל מינואר 95' יהיה המקור להכנסות ההסתדרות מגביה משכרם של העובדים בתוקף חוקי מס העבודה. לדבריו, "הגענו למסקנה שחוק מס ארגון פוגע בעיקרון הוולונטריות ויוצר כפייה שלא תעמוד במבחן בג"ץ".

בתוך כך נתגלע ויכוח בין יו"ר האגף לארגון המועצות הפועלים, פיני שומר, לבין פרץ, נוכח תוכניתו של פרץ להכפיף את העובדים המקצועיים של מועצות הפועלים לאיגודים המקצועיים, במקום כפיפותם הקיימת כיום למועצות הפועלים. "תוכניתו של פרץ פוגעת במעמד מועצות הפועלים ובוועדי העובדים במפעלים", טען שומר.

אתמול התכנס פורום משותף של מזכירי מועצות הפועלים ומזכירי האיגודים המקצועיים, חברי מפלגת העבודה, שהחליט לדחות את הצעת פרץ ליצור מבנה חדש של האיגודים מקצועיים, המתבסס על מיזוג בין איגודים מקצועיים העוסקים בתחומים סמוכים.

מרכז ההשקעות פועל למינוי כונס נכסים לחברת מורז פרופילים שהפסיקה פעילותה

מאת אבי שוהרט

מרכז ההשקעות פועל למינוי כונס נכסים לחברת מורז פרופילים שנקלעה לקשיים והפסיקה את פעילותה. ההחלטה התקבלה לאחר שהתברר כי מרכז ההשקעות הוא הנושה הגדול ביותר של החברה, שנקלעה לקשיים עקב ניהול כושל והעדר יכולת של בעליה לחדש את פעילותה.

בחודשיים האחרונים ביקשו ממרכז ההשקעות נציגי חברת אוצם יזמות, שבבעלות חברת גרבית, לקבל ארכה לצורך שילובו של משקיע נוסף בבעלות על מורז. לאחר שלא נמצא משקיע, החליט מרכז ההשקעות להביא למינוי כונס למפעל שיפעל למכירת הבעלות על המפעל, למשקיעים אחרים המגלים עניין בחידוש פעילותו.

מורז פרופילים עסקה בייצור חלונות ודלתות מפי.וי.סי. החברה הוקמה ב–92' על־ידי אוצם יזמות, המחזיקה ב–45%, חברה אוסטרית והחלונן אריה חיימוב, שהחזיק ביתרת הבעלות. החברה העסיקה כ–40 עובדים ושיווקה את מוצריה בכל הארץ. לטענת בעליה, היא נקלעה לקשיים עקב ניהול כושל של המנכ"ל, ארז בר־ישתי. הבעלים פעלו לחידוש פעילותה, לאחר שהחזירו לקוחות ששילמו ולא קיבלו את המוצרים שרכשו. בעלי השליטה ביקשו למכור חלק מהבעלות לחברה העוסקת בתחום, ושביקשה להגיע להסדר עם הנושים, אולם מרכז ההשקעות דחה את ההצעה ודרש כי הבעלים יזרימו כספים נוספים לקופת החברה. כיוון שלא נענו, החליט לפעול למינוי כונס נכסים לחברה.

40% מעובדי בית מרכז מפם יפוטרו עקב ירידה בהכנסות

מאת חיים ביאור

40% מעובדי בית מרכז מפם בתל אביב יפוטרו ב–95', עקב ירידה צפויה בהכנסות המפלגה. כך עולה מתוכנית העבודה שהכין מנכ"ל המפלגה, ויקטור בליט.

לפי התוכנית, ירדו ההכנסות של סיעת מפם בהסתדרות באורח תלול, מאחר שהנהגת ההסתדרות מתכוונת לקצץ את היקף המימון לסיעות המיוצגות בארגון, וכן עקב הירידה הצפויה בהכנסות ההסתדרות עם ביטול המס האחיד ב–1 בינואר 95'.

פיטורי העובדים במפם יבוצעו גם כתוצאה מביטול המבנה הנוכחי של מפם, המבוסס על ארבעה אגפים גדולים, והמעבר למתכונת של מחלקות קטנות, כפי שהיה עד לפני חמש שנים. סיבה נוספת לקיצוץ בכוח האדם היא איחוד צפוי בפעילות של מפם ויתר מרכיבי מרצ בכמה תחומים.

איש העסקים יצחק תשובה עומד להתחיל במו"מ לרכישת ביטאונה היומי של מפם, "על המשמר". תשובה מתעניין באפשרות לרכוש בנוסף לעיתון גם את בית "על המשמר" ברחוב חומה ומגדל שבדרום תל אביב ואת בית הדפוס, הנחשב לרווחי.

הקיבוץ הארצי, בעליו של "על המשמר", מעוניין לשמור בידיו 26% מהבעלות על העיתון. אתמול העבירו עובדי "על המשמר" לידי הנהלת העיתון דרישה לשמור על זכויותיהם, לרבות אי פגיעה בהסכם הפיטורים, במקרה שהעיתון יימכר. ב"על המשמר" 95 עובדים, מהם 60 עובדי דפוס, 20 עיתונאים (כשליש מהם חברי קיבוצים) ו–15 עובדי מינהלה.

אם ירכוש תשובה את העיתון, בכוונתו לשנות את שמו ולמנות לו עורך אחר. העיתונאי רן אדליסט מוזכר כמועמד לתפקיד.

כרמל מזרחי צפויה להגדיל השנה את היצוא ב–60% ל–12 מיליון דולר

מאת אבי שוהרט

חברת כרמל מזרחי צופה כי היצוא של החברה יגדל ב–94' ב–60% לעומת 93', ויסתכם ב–12 מיליון דולר, לעומת 7.5 מיליון דולר אשתקד. מגמת הגידול ביצוא נמשכת מאז תחילת השנה – מסר מנכ"ל החברה, אברהם ברמשה.

ברמשה צופה, כי כרמל מזרחי תציג גידול של 27% במכירות ב–94' ואלה יסתכמו ב–55 מיליון דולר, לעומת 43 מיליון דולר ב–93'. הוא ציין, כי חלק ניכר מהגידול במכירות הושג הודות לגידול ביצוא החברה, המיועד בעיקר לארצות־הברית ולבריטניה. הוא הוסיף, כי במקביל הגדילה החברה את יצוא המשקאות החריפים לרוסיה ולחבר המדינות.

החברה השקיעה בשנים האחרונות 42 מיליון שקל בהקמת קווי ייצור חדשים, בהשבחת מרתפים ובשחזור אולמות טעימה.

هكذا من الاهل

סילורה מחפש עבודה

„פנייתך החמיאה לנו"

"זו לא מתגאה גדולה להתפרסם מדי שבוע בטור זה כמובטל המחפש נואשות עבודה. בגיל 58 הייתי צריך להיות בשיא הקריירה, כמו חבריי שלמדו אתי באוניברסיטה, המאיישים היום משרות חשובות בשגרירויות ישראל, בתקשורת ובעיריות. רבים פנו לעסקים והם מצליחים בתחום זה. בעצם יכולתי להצטרף לעסקים של אחת המשפחות הקרובות לנו והמפורסמות במקסיקו, פנמה, איטליה וארצות־הברית, אבל את הרכבת הזו איחרתי, כנראה".

דוד סילורה, ד"ר למדעי המדינה, שפוטר לפני חודשים מעבודתו במשרד מבקר ההסתדרות בעקבות צמצומים, פנה עד כה ל־25 מעסיקים, ציבוריים ופרטיים, בניסיון לקבל עבודה. מכולם קיבל תשובה שלילית, אם כי חלקם הציעו לו "לשמור על קשר".

"הבדיחה מכל הוא שמוסדות המחשיבים את עצמם ליוקרתיים, נוהגים לעתים בזלזול מחפיר באנשים הפונים אליהם בבקשה להתקבל לעבודה אצלם", אומר סילורה. הוא מספר כי כבר לפני חצי שנה, עוד בטרם פוטר ממשרד מבקר ההסתדרות ("ידעתי שהאדמה רועדת מתחתיי"), פנה פעמיים לטלוויזיה החינוכית בבקשה להשתלב בעבודה שם, נוכח ניסיונו בעבודה עיתונאית ובעריכת מחקרים. "פניתי לאהובה פיינמסר, מנכ"ל הטלוויזיה החינוכית, וליוסי רונן, מנהל מחלקת האקטואליה. הצעתי את עצמי לתוכנית 'ערב חדש' לכל תפקיד שלא יהיה — כתיבה, פרשנות, הנחיה או מילוי מקום. לא התייחסו בכלל לפנייתי. לא קיבלתי תשובה מהם, גם לא שלילית. השבוע, אולי בזכות הפרסום בעיתון, קיבלתי מכתב מהטלוויזיה החינוכית. פיינמסר בכלל לא היתה חתומה על המכתב. גם לא רונן. נראה שהוא נכתב על ידי איזו מזכירה, בידיעה או שלא בידיעת השניים. במכתב נאמר: 'שלום רב. בקשתך להצטרף לצוות ערב חדש החמיאה לי ולצוות התוכנית. לצערי אין באפשרותנו להעסיק עובדים נוספים'".

"אין לקנא בעובדי ההסתדרות על מה שעובר עליהם עכשיו", אומר סילורה. "בשבוע שעבר הייתי אצל יו"ר האגף למינהל ומשאבי אנוש בהסתדרות, מאיר־גת, המופקד על מימוש התוכנית לפיטורי מאות עובדים. פגשתי שם את דוד לוי, שהיה עמית שלי לעבודה במשרד מבקר ההסתדרות וקיבל מכתב פיטורים. הוא בא לשוחח עם גת. מיד עם בואו התפתחו חילופי דברים קשים בינו לבין רחל, מנהלת הלשכה של גת. אחרי כמה דקות הוא התמוטט, האמבולנס שהוזעק פינה אותו לאיכילוב. בסוף היום הוא שוחרר מבית החולים. לוי היה פעם סגן ראש עיר. איך הגלגל מסתובב לו".

שקיעת האיגודים

כוחם של האיגודים המקצועיים הולך ופוחת, קובעת ד"ר חנה פישר, בסקירה שערכה על מעמדם במדינות שונות

האיגודים המקצועיים בעולם סובלים מירידה מתמשכת בכוחם. ביטוי לכך ניתן בירידת שיעורי ההתארגנות באיגודים, ירידה ביכולת האיגודים להגיע להישגים במו"מ על הסכמי עבודה וירידה במידת ההשפעה של האיגודים על חברות וממשלות. כך קובעת סקירה שהכינה ד"ר חנה פישר מהמרכז למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות.

לדבריה, היחלשות עוצמתם של האיגודים המקצועיים גורמת להם לרדת עם המעסיקים על ויתורים, במקום להציג רק את תביעותיהם במשא ומתן הקיבוצי.

השפעת האיגודים המקצועיים על קבלת חוקים בנושאי עבודה, או על מניעתם, פוחתת גם היא. בשנים האחרונות ניכרת בעולם יוזמת חקיקה, המגבילה את צעדיהם של האיגודים. החקיקה מגבילה את חסינות עובדי האיגודים המקצועיים מפני אחריות.

הגבלות על התארגנות

כך הוגבל רישומם של איגודים חדשים והוטלו הגבלות על חופש ההתארגנות של עובדים. בכמה מדינות התקבלה חקיקה המגמישה את הסדרי הפיטורים של עובדים, מקצרת את הזמן הנדרש להודעה על פיטורים ומפחיתה את מעורבות האיגודים בניהול מצבת כוח האדם במקום העבודה. גם השפעת האיגודים על חקיקה בנושאי רווחה נמצאת בסימן ירידה.

לדברי פישר, הגורמים לירידת כוחם של איגודים המקצועיים הם בראש ובראשונה כלכליים. פתיחות השווקים בעולם והסכמי סחר בינלאומיים מבריחים מפעלים וחברות למצב של תחרות חריפה, ומביאים אותם להיערך לשינויים טכנולוגיים. הדבר מחייב שינויים מהירים בכוח העבודה במפעל.

תנאי הכרחי לקיום

יכולת ההסתגלות של המפעל הפכה תנאי הכרחי לקיומו. הדרישות שפירושן גמישות להורדת עלויות הייצור גדלה יותר ויותר. המעסיקים תובעים לעתים תכופות יותר ליצור תנאים להסתגלות מהירה באמצעות גמישות בשלושה תחומים: גמישות תפקודית (העסקת עובדים בעלי מיומנות מגוונות, הנבונים להחליף עיסוקים שונים בהתראה קצרה); גמישות מספרית (יכולת להתאים את מספר העובדים לשינויים בביקוש, באמצעות עובדים זמניים, קבלני משנה חוזים מיוחדים); וגמישות בזמני עבודה (התאמת זמני העבודה לצורכי המפעל — שעות נוספות, זמן עבודה גמיש והפרדה בין שעות העבודה של העובד לבין אלה של הארגון).

כדי להשיג יעדים אלה, אומרת פישר, פועלים יותר ויותר מעסיקים באמצעים מתוחכמים להחלשת האיגודים. אחת השיטות הנפוצות היא מילוי חלק מתפקידי האיגוד על ידי הנהלת המפעל. ההנהלה משתמשת בטכניקות של

התחרות בשווקים הבינלאומיים גורמת לממשלות לתמוך בעמדת המעסיקים, לפיה יש להגמיש את תנאי ההעסקה

ניהול משאבי אנוש, שיפור השכר וקביעת תנאי עבודה ללא הסכם קיבוצי. שיטה שנייה היא הפעלת השפעה כלכלית על הממשלות מצד המעסיקים, כדי להשיג יותר חופש פעולה בנקיטת צעדים נגד האיגודים המקצועיים.

שיטה שלישית היא אימוץ מדיניות המשלבת את ההנהלה והעובדים במסגרות משותפות, והקמת "קבוצות איכות", בלא שיתוף האיגודים המקצועיים — ולעתים אף ועדי עובדים.

לדברי פישר, אופי התחרות בשווקים הבינלאומיים גורם לממשלות להעדיף את עמדת המעסיקים, המשכנעים בטיעוניהם, כי צמיחה או הבראה משקית מתנית בהורדת עלויות העבודה. הממשלות נוטות יותר ויותר לתמוך בתביעת המעסיקים להגמשת תנאי ההעסקה ולצמצום ההגבלות על תחלופת עובדים.

לדבריה, החלשות האיגודים נובעת גם מהשינוי בפטנטליות של העובדים: לעתים חשובה לעובדים האפשרות למימוש עצמי ולהנאה מהעבודה, יותר מאשר הקביעות בעבודה. קיימת נכונות ליותר ניידות בין תפקידים שונים לטובת עניין בעבודה. יש יותר שאיפה לביטוי היחודיות, בניגוד לסולידריות על רקע אינטרס כולל, שזוהה בעבר. מתגבש והולך כוח עבודה יותר מגוון ופתוח הסמבני בעל אוריינטציות אינדווידואליסטיות, לעומת גישות קולקטיביסטיות שאפיינו אותו בעבר. כל אלה, לדברי פישר, מחלישים את המוטיבציה של עובדים להצטרף לאיגודים מקצועיים או להמשיך ולהיות חברים בהם.

מה יעשו איגודים מקצועיים כדי לעצור את הידרדרותם? לדברי פישר, אחת הדרכים לגיוס חברים חדשים לאיגוד היא באמצעות הגדלת היתרונות שבהצטרפות. לעובדים יש צרכים, גם מעבר לתחום הכלכלי הישיר. איגוד הנוהל היטב יכול למשוך אליו חברים באמצעות בדיקת צורכיהם בתחום הכלכלי הנקי, למשל השתלמויות וסידורים מקצועיים, תוכניות לקידום קריירה, גמישות בשעות העבודה, פתיחת מעונות יום לילדי נשים עובדות ופיתוח מגוון רחב של תגמולים, שאינם באים לידי ביטוי ישיר בשכר. כן יצטרך האיגוד המקצועי להתייחס לצורכיהן של אוכלוסיות עובדים ספציפיות, כגון עובדים במשרות חלקיות ועובדים המבצעים את תפקידיהם בביתם.

בתחום היחסים עם המעסיקים, אומרת פישר, האיגודים המקצועיים טעו בקריאת המפה. כיום על איגוד הרוצה להשיג עמדת השפעה, לעבור מהישגים מיידיים, לגישה של אחריות לאומית והדדית לתוצרות מול משקים אחרים.

איפה טעו האיגודים

לדבריה, האיגודים שגו כשהגיבו בגבוהם המסורתית לניסיונות ההנהלות להנהגת שינויים במפעלים, והיתה התנגדות לכל שינוי בתנאי העבודה. הם דרשו ערבויות נגד פיטורי עובדים — ולעתים גם נגד ניודם בשל שינויים טכנולוגיים. עמדתם גרמה לתגובה של המעסיקים: הם נקטו צעדים נגד התארגנות העובדים — כולל פירוק מפעלים, סגירתם או העתקתם למקומות אחרים, והביאו בכך להחלשת האיגודים.

להסתדרות מעמד מרכזי

בהתייחסה לישראל, מציינת פישר שלהסתדרות מעמד מרכזי בייצוג עובדים בארץ. לדבריה, בנציגויות העובדים בדרג המפעל אין חוקות דיין כדי להתמודד מול ההנהלות, מאחר שאין הסרות ידע ומידע.

לדבריה, בעייתה של ההסתדרות היא שחלק גדול מעסקניה שואפים להיבחר לתפקידים אחרים, מתנצה לה. בין בחירות לבחירות, השיקול המנחה אותם במילוי תפקידים אינו תמיד שיקול מקצועי טהור. הם מונעים גם משיקול פוליטי הכרוך בהשפעה שתהיה לפעילותם על מעמדם, כשיעמדו לבחירה חוזרת.

פישר אומרת, כי שיקולים אלה אינם עולים תמיד בקנה אחד עם האינטרסים של ההסתדרות האיגודים המקצועיים, ועלולים לפגוע ביעילותם.

בשבוע הבא — יריד תעסוקה למפעלי היי־טק

יריד תעסוקה למפעלי היי־טק יתקיים בשבוע הבא בבני התעשייה בתל־אביב. היריד מתקיים בחסות השבועון "אנשים ומחשבים", לצד תערוכת המחשבים והתקשורת אינפוסק.

היריד יתקיים בשיתוף עם משרד הקליטה, הסוכנות היהודית ועיריית תל אביב, והוא אמור לשמש כמת מפגש בין מעסיקים בענפי התקשוב לבין מחפשי עבודה בתחום זה. ביריד ישתתפו כ־50 מעסיקים מהגדולים במשק, כגון התעשייה האווירית, תדיראן, בזק, עורק, סלרד, טלרופה ועוד. ביריד התעסוקה הקודם, שהתקיים במארס השנה, הוצעו משרות לכ־2,100 עובדים בתחום זה.

לקראת היריד תקיים הסוכנות היהודית ביום ראשון הקרוב קו פתוח לעולים חדשים המבקשים תעסוקה בענף ההייטק. הסוכנות פירסמה מודעות בעיתונות הרוסית המזמינה את העולים להתקשר לקבלת מידע על אפשרויות תעסוקה בענף.

לפי נתוני מנפאואר־ישראל, גבר ב־94' הביקוש למנתחי מערכות בכירים ותוכנים וכן לאנשי הדרכה, תמיכה ומפעילי מחשב. לדברי מנכ"ל מנפאואר, יואב מיכאלי, הביקוש לעובדי מחשבים גבוה והמחסור מורגש בעובדים מיומנים.

המבוגרים כבר לא מרימים ידיים

עובדים מבוגרים בני 50 ויותר מצליחים בשימוש במחשב כמו עובדים צעירים.

לפני חמש שנים עדיין היו עובדים מבוגרים מרימים ידיים לנוכח הכנסת טכנולוגיית המחשוב, אומרת אדריאן קאר, מנהלת מחלקת החינוך והפיתוח בחברת Bell South Corp האמריקאית.

כעת, אומרת קאר, העובדים המבוגרים מסתגלים די במהירות לעבודה עם מחשבים. הם רואים את האפשרויות ליישומים מעשיים של לימודיהם אף מהר יותר מעמיתיהם הצעירים, שיש להם פחות ניסיון מעשי בעבודה.

עם זאת מציינת קאר כי יש הבדל בדרך שבה מבוגרים וצעירים רוכשים מיומנויות מחשב. לדבריה, "עובדים מבוגרים מעדיפים ללמוד באמצעות ראייה וקריאה. לעומתם, הצעירים לומדים טוב יותר באמצעות האזנה ואחר כך התנסות".

לימודים באמצעות סרטי וידאו

רשת הילטון גילתה שסרטי וידאו הם כלי למידה טוב לעובדים שלא למדו מחשבים בבית הספר. עובדים אלה יכולים לצפות בסרט בביתם בפרטיות, מבלי לחוש מאוימים.

עבודה במשפט / נחום פינברג

עובד שפועל במזיד להכריח את מעבידו לפטרו אינו זכאי לפיצויי פיטורים

מעשה בעובד שעבד לפני גיוסו לצה"ל בעסק של ייצור ושיווק תכשיטים. בעת השירות בצה"ל המשיך העובד בעבודתו, שכן הגיע הביתה כל שבוע שני. עם שחרורו מצה"ל חזר העובד לעבוד אצל המעביד, אך לאחר יומיים של עבודה הסתיימו היחסים ביניהם.

לפני בית הדין האזורי לעבודה בבאר־שבע (השופטת בהם) עמדו שתי גירסאות:

העובד טען כי עם שחרורו מצה"ל ביקש לחזור לעבודה מלאה, אך המעביד לא היה מעוניין בכך, קיבלו לעבודה במשך יומיים ואז פיטרו.

לעומתו, טען המעביד, כי היה מוכן להעסיק את העובד במשרה מלאה, אך העובד לא רצה בכך, אלא חפץ להפסיק עבודתו תוך קבלת פיצויי פיטורים. לפיכך החל לעבוד, אך התברר מיד כי אין לו תשוקה הוא חיבל במכונות והתנהג באופן שאילץ את המעביד לפטרו. ביום השני, לאחר שהעובד חזר לעבודה, "השעה" אותו המעביד עד שיסכים לעבוד עבודה רגילה, אך העובד סירב והגיש את התביעה.

בית הדין האזורי לעבודה העדיף את גירסת המעביד, וקבע כי העובד זנח עבודתו שלא בנסיבות המזכות אותו בפיצויי פיטורים.

בערעור קבע בית הדין הארצי לעבודה, מפי סגן הנשיא, השופט סטיב אדלר, כי העובד אכן רצה להפסיק עבודתו אצל המעביד, אך אין לפרש את צורת העבודה שלו כהתפטרות, אלא כהפרה חמורה של משמעת, שכתוצאה ממנה פוטר על ידי המעביד.

דברי המעביד, לפיהם אינו מוכן לקבל את עבודתו של העובד, והוצאת העובד ממקום העבודה, הם שהביאו את היחסים בין הצדדים לסיום.

בית הדין, בהסתמכו על תקנון העבודה שבין התאחדות התעשיינים לבין ההסתדרות הכללית, קבע כי העובד עבר כמה עבירות משמעת, ביצע הפרת משמעת חמורה, ביזבז וקילקל בזדון חומרים, מכשירים ומכונות.

התקנון מאפשר בנסיבות אלה לפטר את העובד ללא פיצויי פיטורים, ללא הודעה מוקדמת ותוך שלילה חלקית או מלאה של פיצויי פיטורים.

בית הדין קבע, כי לאור התנהגותו של העובד, שפעל במזיד על מנת להכריח את המעביד לפטרו, אין מקום לפסוק לו פיצויי פיטורים.

(דב"ע נד/103־3).

הכותב הוא עורך־דין

קשר ישיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
מספר אחד לכל העיתונים
קשר ישיר

פוליטיקה / צבי זרחיה

פרס. נוסע עם רבין

איציק. נציגת הנשים

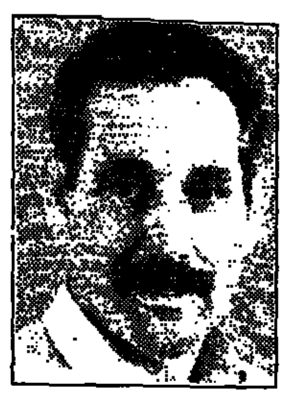

מירום: "חברת נסיעות"

ממשלה גולה

בכנסת מתחבטים כיצד לקיים את דיוני הבית בימי שני ושלישי הקרובים, בשל היעדרותם של תשעה משרי הממשלה, שישתתפו בוועידת קזבלנקה.

בוועידה ישתתף ראש הממשלה, יצחק רבין, שעתיד לצאת מהארץ בתחילת השבוע הבא, כדי להשתתף בחצי יום של דיונים. בוועידה ישתתפו גם שר החוץ, שמעון פרס, ושרים העוסקים בעניינים כלכליים.

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, הודיע כי לא ישתתף בוועידה, בשל כינוס אחר בחו"ל, שבו יטול חלק. גם שר התיירות, עוזי ברעם, לא ישתתף בוועידת קזבלנקה.

בכנסת טוענים כי יקשה על הח"כים להעלות הצעות לסדר ותוקים במליאת הכנסת, מאחר שלא יהיה מי שיוכל להשיב עליהם. בכנסת גם תהו, מי ישמש כממלא מקומו של ראש הממשלה בעת שרבין, ממלא מקומו, שמעון פרס, וגם ישראל קיסר, שמילא בעבר את מקומם של השניים, ישהו בקזבלנקה.

הליכוד הודיע לקואליציה כי לא יעניק פיצוי קיזוזים בהצבעות, בעת היעדרותם של השרים מהארץ. בליכוד אומרים כי אין מדובר בשליחות מדינית, אלא בוועידה כלכלית, ולכן אין מקום לקיזוז קולות.

יו"ר ועדת הכנסת, ח"כ חגי מירום (עבודה), אמר כי "הכנסת אינה אחראית לתכנית הנסיעות הממשלתיות הזו שנקראת ועידת קזבלנקה. אנו מקווים שהממשלה תמצא דרך נאותה להשיב להצעות חוק ולהצעות לסדר שיועלו בכנסת. לא נשבית את בית המחוקקים בגלל היעדרות השרים. בשבוע הבא יתקיימו הצבעות במליאה, הם יעברו ברוב, חרף היעדרותם של השרים".

מריבה על מקומות במטוס לקזבלנקה

בסיעות הכנסת שוררת תרעומת על אופן הרכבת המשלחת מטעם הבית לוועידת קזבלנקה. המשלחת תצא היום על חשבון משרד החוץ, במסגרת של שר החוץ, שמעון פרס. בליכוד נמתחה ביקורת על כך, שחבר הסיעה, ח"כ עובדיה עלי, משתתף במשלחת, ולא ח"כ ממוצא מרוקאי, כמו ח"כ שאול עמור (ליכוד). עמור דובר את שפת המקום, ויש לו קשרים עם הקהילה והממסד שם. את הליכוד ייצג בוועידה גם ח"כ מאיר שטרית. בעבודה קובלים כי ח"כים שאינם ממוצא מרוקאי — למעט ח"כ דליה איציק (עבודה) — לא שובצו במשלחת. לטענת ח"כים בעבודה, איציק הוזמנה למשלחת "כדי לתת ייצוג לנשים בקבוצה". במשלחת ישתתפו גם חברי הכנסת רפי אלול, שלמה כהבוט, יוסי תנתן, אלי דיין, סאלח טאריף (עבודה) ופיני ברש (צומת).

בקשות ייחודיות

חברי הכנסת של העבודה חידשו את מלחמתם המסורתית בשר האוצר, אברהם שוחט, בעת ששר זה הציג באמצע השבוע את הצעת תקציב המדינה ל־95'. חברות הכנסת דליה איציק (עבודה) וענת מאור (מרצ) תבעו להגדיל את התקציבים למעונות לנשים מוכות. איציק אף הצהירה, כי אם לא ייענה שוחט לתביעות, לא תתמוך בתקציב. ח"כ סאלח טאריף (עבודה) התלונן שלא הוקצה די כסף לעדה הדרוזית בתקציב 95'. ח"כ שלמה כהבוט (עבודה) סיפר כי הוא חושש לתמוך בהצעת התקציב מאימת עירי הפיתוח: "יקרעו אותי לגזרים בערי הפיתוח", אמר. אפילו מזכיר מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, מתח ביקורת על "ניסיון האוצר לכופף את משרד החקלאות בנושא התכנון החקלאי".

חברי הכנסת של העבודה, שנועדו עם שוחט ביום שלישי השבוע, רטנו ורטנו, ואולם לשוחט לא היה די זמן להקשיב לכולם, והוא עזב את ישיבת הסיעה באמצעה. איציק טענה, כי שוחט נהג כך ביודעו ש"הח"כים הם חותמת גומי". ובעצם, שוחט הרי יודע כי חרף האיומים, מובטח להצעת התקציב (שאושרה אתמול בקריאה ראשונה) רוב גם בקריאה שנייה ושלישית.

שטרית רוצה הרבה יועצים

ח"כ מאיר שטרית (ליכוד) אינו מסתפק בכך שוועדת הכספים הגדילה לפני 8 חודשים את מימון המפלגות ב־33%, ועתה הוא מציע להגדיל את המימון בכ־16 מיליון שקל.

שטרית העלה באחרונה את העניין, לאחר שהצעת חוק שהגיש זה מכבר, שלפיה 20% מכספי מימון המפלגות יועברו לח"כים ולא למפלגות עצמן, נתקלה בהתנגדות חריפה של גורמי כל המפלגות.

שטרית מציע אפוא, שתקציב מימון המפלגות יוגדל ב־20%, וכי הכספים הנוספים יועברו ישירות לחברי הכנסת, לצורך שכירת יועצים ועוזרים מקצועיים. לדעתו, הח"כים זקוקים לייעוץ מקצועי בנוסף לעוזריהם הפרלמנטריים. גם הצעתו הנוכחית של שטרית זכתה להתנגדות חריפה — הפעם מצד הכנסת. יו"ר ועדת הכנסת, ח"כ חגי מירום, דחה אותה, והודיע שיסכלה.

הח"כים רוצים לישון בירושלים

משתתפי ועידות בינלאומיות הנערכות באחרונה בירושלים, חברי משלחות של ראשי מדינות העושות בבירה, תופסים את החדרים בבתי המלון בעיר, ומקשים על חברי הכנסת למצוא מקום לינה. המצב החריף בימים האחרונים לקראת בואו לישראל של נשיא ארצות־הברית, ביל קלינטון, וצפוי להחמיר בקרוב כשבשבוע תיערך ועידת העסקים. הח"כים קבלו כי לעתים מסרבים בתי המלון להשכיר את החדרים למרבה במחיר, ולא לחברי הכנסת, שבעבורם משלמת הכנסת תעריף נמוך יותר, על פי הסדר בין הבית למלונות. לפיכך החליטה ועדת הכנסת לאפשר במקרים מיוחדים לח"כים ללינה בבית מלון במחיר של 70 דולר ללילה, במקום ב־60 דולר — הסכום המירבי עד כה.

אגב, בשל הדיון שנערך אתמול בכנסת בהשתתפות קלינטון, התאפשר לח"כים ללון ביום רביעי על חשבון הכנסת בבתי מלון בירושלים. בשבועות רגילים הח"כים אינם לנים במלונות בבירה בימי רביעי. בכנסת הסבירו, כי חלק מהח"כים חזרו שלשום עייפים מטקס חתימת הסכם השלום בערבה, ולכן ניתן להם לנוח במלונות בירושלים, לקראת הישיבה שנערכה אתמול בנושא התקציב ולקראת נאום קלינטון.

העוזרים הפרלמנטריים רוצים עוד כסף

עם הגשת תקציב המדינה לאישור הכנסת דורשים העוזרים הפרלמנטרים להגדיל את שכרם. מהתקציב עולה, כי בשכרם של הח"כים ועובדי הכנסת יחול ב־95' גידול של 22% לעומת 94'. העוזרים תובעים, כי שכרם יוצמד לשכר עוזרי השרים. הם מסבירים זאת בכך שעבודתם גדלה מאוד מאז תחילת הקדנציה, וכי בשנתיים הקרובות יחול עליהם עומס רב בשל הבחירות הפנימיות במפלגות. העוזרים אף שוקלים לפתוח בשביתה כללית, אם לא יתקבלו תביעותיהם.

יו"ר ועדת הכנסת, ח"כ חגי מירום (עבודה), אמר כי שכרם של העוזרים, המגיע כיום ל־2,500 שקל ברוטו לחודש (כולל תנאים סוציאליים), הולם את המאמץ שהם מקדישים בעבודה, מאחר שמרביתם עובדים רק שלושה ימים בשבוע. הוא הוסיף, כי אשתקד הועלה שכרם מ־80% ל־90% משרה בשירות הציבורי, ואין להעלותו שוב.

האם שוק המניות צופה את תבוסת הממשלה בבחירות?

כאשר צריך לקבל החלטות השקעה והחלטות עסקיות, אפשר לקרוא מאמר על מה שקרה בעבר ואפשר לקרוא מאמר על מה שיכול לקרות בעתיד. למשל, אתה קורא כעת שהדולר יורד לשפל חדש. כבר בתחילת 1993, בניגוד לתחזיות "המומחים" שהדולר יתחזק, הסביר "למשקיע" מדוע דווקא אחרי שתעלה הריבית בארצות הברית, הדולר יחלש וירד לרמות שפל חדשות.

מאז הופעת החוברת הראשונה של "למשקיע" ב־1975, ידענו כי הסיבה שקוראים אותה היא, ש"למשקיע" עוסק בהתפתחויות שתהיינה בעתיד במשק ובשוק ההון. אחרת, מדוע אריה א. שהיה בין המנויים הראשונים של "למשקיע" ב־1975, הוא מנוי גם ב־1994!!

כמנוי של "למשקיע", הוא יכול לקרוא בחוברת אוקטובר, מדוע שוק המניות אינו ממשיך לרדת ומדוע דווקא אחרי העלאת הריבית, יתכן שתתחדשנה עליות מחירים בשוק המניות. הוא גם יכול לקרוא על אפשרות להתפתחות פוליטית ב־1995 שתגרום לכך, שדווקא אחרי חתימת הסכם שלום עם סוריה, יופתעו המשקיעים הגדולים במניות ובעלי עסקים בארץ.

כדי להתרשם מחוברת "למשקיע", לפני שתחליט אם ברצונך להיות מנוי, אתה יכול להזמין את חוברת אוקטובר 1994. תוכל לקרוא בה גם על הדמיון בין "ישראמקור" ו"טבע" ועל השפעת מחזור העסקים בחו"ל והסכמי שלום על מפעלי תעשיה בארץ.

אתה יכול כמובן לנהוג כמו אריה א. ולהרשם מיד כמנוי לחוברת "למשקיע" שיוצאת לאור פעם אחת בחודש. כמנוי של "למשקיע" תקבל גם את "פקס למשקיע", אשר נשלח למנויים פעם אחת בחודש, כדי לעדכן אותם בתקופה שבין משלוח החוברות. בנוסף לכך נשלח "פקס למשקיע" למנויים, כאשר לדעתנו מתרחשות התפתחויות חשובות למשקיע במשק ובשוק ההון.

לכבוד סימפלקס שרותים והשקעות בע"מ, ת.ד. 31195 ת"א 61311.

א. נא לשלוח לי את חוברת "למשקיע" אוקטובר 1994 תמורת 30 ש"ח.

ב. נא לרשום אותי כמנוי לחוברת "למשקיע" ול"פקס למשקיע" לתקופה של שנה אחת תמורת 450 ש"ח.

(מחק את המיותר)

שם ______

כתובת ______

מס' פקס ______ הפקס מיועד ל־שם ______

מצורפת המחאה על סך ______

חוברות "למשקיע" ו"פקס למשקיע" נשלחים למנויים פעם אחת בחודש לפחות 10 פעמים בשנה. ניתן לבטל מנוי בהודעה של חודש מראש ולקבל החזר יחסית לתקופת המנוי.

קח חלק ביצירת עידן התקשורת החדש בישראל.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירתו של עידן התקשורת החדש במדינה. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות בעלות אופי ייחודי עם אפשרויות להתפתחות בלתי מוגבלת, ואתגרים מגוונים.

למערך שירות לקוחות ייחודי וחדשני בתחומי תקשורת וטכנולוגיה מתקדמים

נציגי/ות שירות לקוחות

בעלי/ות:

- תודעת שירות מפותחת.
- יכולת מכירה.
- יכולת קליטה והתמודדות עם חומר חדש.
- עמידה בעבודה בתנאי לחץ.
- נכונות לעבודה במשמרות משתנות.
- יחסי אנוש טובים ויכולת עבודה בצוות.

עדיפות תינתן לבעלי נסיון תעסוקתי קודם.

מועמדים מתאימים יזכו להקלט בחברה דינמית המשקיעה משאבים ותשומת־לב בפיתוח ובהכשרת עובדים, ומציעה להם סביבת עבודה מרתקת.

העבודה תלווה בהדרכה שוטפת בסביבה ממוחשבת.

"מכון קינן" מוסמך ע"י סלקום לטפל במיון מועמדים למשרות המופיעות במודעה זו. נא שילחו קורות חיים לת.ד. 446 רמה"ש 47103 עבור סלקום, ולציין על המעטפה את שם ומספר המשרה.
סודיות מובטחת

סלקום CELLCOM ISRAEL LTD.
רשת הטלפון הסלולרי החדשה בישראל
ובעלי המניות שלה

שוק ההון

עורך גיא רולניק

עליות על רקע ציפייה לדחיית המס; ישראמקו הודיעה – הקידוח לא כלכלי

עדיין במחזורים דלים אך תוך עליות, לעתים חזקות, הסתיים השבוע בשוק המניות. עיקר העניין בבורסה היה בהערכות שנפוצו, שלפיהן ״יאלץ האוצר לדחות את הפעלת מיסוי הבורסה. באוצר מכחישים

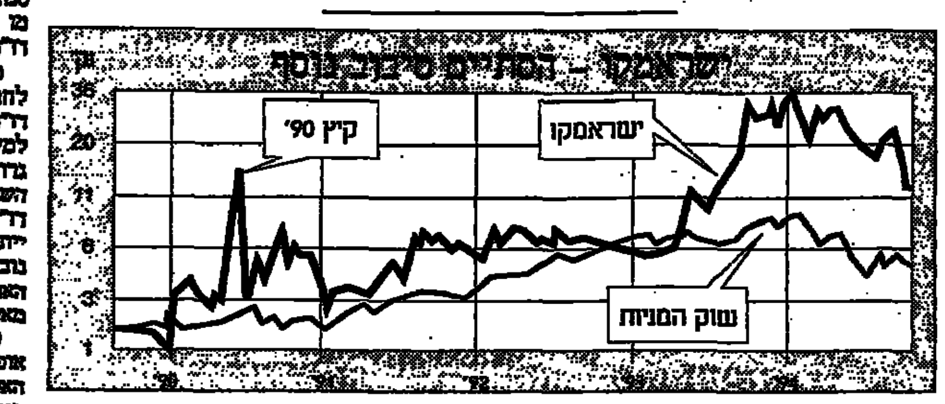

בשבע ועשרים היא הגיעה בפי־קס: ״השותפים לקידוח ״ים־יפו 1״ מודיעים בזה כי ביום 27.10 נסתיימו כל מבחני ההפקה בקידוח. השותפים מעריכים כי על פי הממצאים שהצטברו עד כה, לא קיימת הצדקה כלכלית להפקת הנפט הגז מקידוח זה״.

חלק מהשותפים ביחידות ההשתתפות של ישראמקו הריחו כבר־אה את הידיעה הזאת. היחידה איבדה קרוב ל־50% בחודשים האחרונים. אתמול בבוקר ירדה המניה ב־10%, במחזור של 3.2 מיליון שקל.

שבוע של רשרוש ומחזורים דלים הסתיים אתמול בבורסה באיקוד חיובי, אך עדיין בהיקפי מסחר נמוכים. מדד המשתנים עלה ב־1.53%, הבכר סיים את השבוע בירידה של כרבע אחוז. מניות הכר״ם עלו ב־0.41% – מה שהביא אותן לתשואה שבועית של 1%.

מחזור המסחר בשוק היה אתמול 121 מיליון שקל. גם אתמול היו מניות רבות בכר״ם שנסחרו במחזורים זעומים, תוך תנודות חריפות יחסית. המחזור ברשימה זאת הסתכם ב־32 מיליון שקל בלבד.

את המחזור הגבוה בשוק ריכזה אתמול כימיקלים לישראל – 6.2 מיליון שקל. היא עלתה ב־2.5% והציגה את מחיר 283 הנקודות – 12% מעל מחירה בתחילת השנה. עוד בלטו במחזורים גבוהים יחסית מניות כור, בזק, טבע וכלל תעשיות.

המסחר במניות נפתח בעודפי ביקוש של 61 מיליון שקל, מול היצעים ב־26 מיליון שקל. בלטו בבוקר בלידר בביקושים מניות בי״ל, אי־די־בי, כור, בזק וכמה ניירות המדדים של מניות משתנים, ומולן בהיצעים טבע, פטרוכימיים, טמפו, אורדים, אלרון ושמבור. הביקושים בשלב הלידר בחלק מהמניות הבכירות, שחוזרים על עצמם תקופה ארוכה, מיוחסים על ידי סוחרים בין השאר גם לקניות של משקיעים זרים.

בשלב המר״צ בשעה הראשונה של המסחר במשתנים נסחרו המניות בעלייה של כ־0.7%. בשלב זה החלו להגיע לבורסה שמועות ששודרו אחר כך ברדיו, שלפיהן האוצר ידחה את מיסוי הבורסה. הערכות אלה קיימות בשוק ההון כבר שבועיים, והן מתבססות בעיקר על כך שהחקיקה לא הושלמה ולבקים ידרש יותר מהזמן הקצר שנותר כדי להיערך לגביית המס. השיפור במגמה היה חד יחסית.

המדד של הסיבוב השני רשם עלייה של 0.92%, בשביעי הוא כבר היה 0.98% ובשמיני 1.23%. הסיבוב האחד עשר כבר הראה עלייה של 1.48%. בסיום היום סגר המדד בעלייה של 1.53%.

כמה מהמניות הבכירות יותר בלטו בעליות חזקות יחסית: אסם, שעלתה ב־4%, ים המלח ב־3%, כור ב־2.75% וכלל ישראל ב־2%. למעט ישראמקו, אבג״ק וחצ״ל הבנסיות, לא היו אתמול ירידות חריפות.

התאוששות שהיתה שלשום בשוק איגרות החוב לא החזיקה מעמד זמן רב, ואתמול שוב היתה מגמה מעורבת עם נטייה להיצעים בכמודים.

מבצר הדו״חות הכספיים לרבעון השלישי של השנה מתחיל לצבור תאוצה. חלק מהחברות הישראליות בוול סטריט החלו לפרסם דו״חות, וגם בתל אביב יש סנוניות ראשונות – אתמול פירסמו שתי חברות כר״ם את דו״חותיהן.

כמו תמיד, פעמים רבות יש לחברות המקדימות לפרסם דו״חות סיבות שונות. טכנופלסט, למשל, שהציגה דו״חות כספיים גרועים במחצית הראשונה של השנה, מיהרה לפרסם אתמול דו״חות טובים לרבעון השלישי. ייתכן שהמהירות בפרסום הדו״ח נובעת מהפקיעה הקרובה של האופציה – שעומדת היום קרוב מאוד לכסף.

פעילות ערה עם פקיעה של אופציה היתה אתמול בסקום. האופציה תפקע ביום ראשון, והיא היתה אתמול בתוך הכסף. אתמול היה מחזור גבוה גם במניה – חצי מיליון שקל, וגם באופציה – 316 אלף שקל.

ישראמקו – בדיוק כמו לפני ארבע שנים

ההודעה שהעבירה ישראמקו סותמת, ככל הנראה, את הגולל על קידוח ״ים יפו 1״, שכבר חודשים ארוכים הצית את הדמיון של המשקיעים בישראמקו. מה לא היה לנו בקידוח הזה? נפט בברך הקידוח, שמועות על נפט בכמות מסחרית, שמועות על גז בכמות מסחרית, שמועות ושמועות. ההודעה של אתמול הזכבה באחת את כל השמועות: ״השותפים לקידוח ״ים־יפו 1״ מודיעים בזה כי ביום 27.10.94 נסתיימו כל מבחני ההפקה בקידוח.

״השותפים מעריכים כי על פי הממצאים שהצטברו עד כה לא קיימת הצדקה כלכלית להפקת נפט וגז מקידוח זה. בחינת ממצאים של כל ממצאי הקידוח יבוצע בתקופה הקרובה ועל פיו יוחלט בדבר המשך תוכנית העבודה במבנה שבו נקדח קידוח ״ים־יפו 1״.

״השותפים החליטו כי קידוח ״ים־יפו 1״ יושאר במצב שבו ניתן יהיה לחזור ולהיכנס אליו בעתיד, אם תהיה לכך הצדקה.

״בשלב זה, עם סיום המבחנים, מתבצעות פעולות לשחרור האסדה מאתר קידוח ״ים־יפו 1״ והעברתה לאתר קידוח ״ים מערב 1״ הממוקם כ־32 ק״מ צפונית מערבית לעיר אשדוד, ברשיון ״מד יבנה״. קידוח ים מערב 1׳ מתוכנן לעומק של כ־5,400 מטר והוא אמור להימשך כ־140–150 יום (ללא ביצוע מבחנים)״, כך נאמר בהודעה.

מדהים לראות את הדמיון הרב בין ההודעה של ישראמקו מאתמול, לבין הודעתה של השותפות לפני כארבע שנים. ביוני 90' העבירה ישראמקו הודעה לבורסה על תוצאות מבחני ההפקה בקידוח ״ים 2״. בהודעה ההיא נאמר כי בשכבת הקידוח בעומק 3,935 מטר לא נמצא גז בכמות מסחרית והשכבה אינה בת הפקה. היא שבה והודיעה אז כי בעומק 5,300 מטר הקידוח נביעת נפט בכמות של 800 חביות ביממה באיכות משובחת.

כמו היום – גם אז היו סימני נפט, שלא הגיעו לכמות מסחרית. השותפות אמנם דיברה על ״מבחני איכות נוספים״ אך ספינת הקידוח (היום מדובר על אסדה וזה השינוי היחיד) עזבה בסופו של דבר את האתר בסיום מבחני ההפקה והבטיחה ״התקנה להמתנה עד שיוחלט אם לחזור אליה״. עד היום, אגב, לא חזרה ישראמקו לקידוח זה.

שלמה פרידמן

שוק משעמם?

״השוק משעמם״, טוענים הסוחרים. ״דל, יבש, עונת מלפפונים״, מקוננים כותבי הטורים. ״כלום לא קורה, הכל על הזמן״, מסבירים הברוקרים.

האמנם?

נסו להסביר לכל אלפי המשקיעים בישראל המחזיקים ביחידות ההשתתפות של ישראמקו כי ״כלום לא קורה״, לאחר שהם הפסידו אתמול עוד 10%. הסבירו זאת לעוד רבים מהם, שכבר מופסדים כמה עשרות אחוזים.

נסו להסביר לכל המוני עם ישראל שבחרו לגלגל את האשראי שלקחו לקרן הנאמנות והם ממתינים עמוק לתוך שוק המניות, כי ״כלום לא קורה בבורסה והכל על הזמן״ – לאחר שאתמול התרחב לכם משמנה כששוק המניות טרימסף קפץ ב־1.7%.

נסו להסביר לכל מאות אנשי העסקים העומדים עם טיוטת תשקיף ערב הנפקה בלי יכולת לגבש קונסורציום חתמים, כי ״הכל משעמם״. כמה הם מתאווים להתאוששות השוק, כמה קשובים הם וכל עובדיהם הבכירים, משפחותיהם, ידידיהם ולקוחותיהם לכל איוושה קלה של השוק.

נסו להסביר למשקיעים במניות מולט שהיה אתמול ״משעמם״ בבורסה, לאחר שהם ראו את המניה שלהם יורדת ב־10%.

נסו להסביר לרני פרלסון, בעל השליטה בחברת אסטור שבעוד שבועיים יפקעו האופציות שלה, כי ״השוק משעמם״. נסו להסביר לו, לאחר ששיגר אתמול לבורסה הודעה נוספת על תוכניות, מכירות ותחזיות, כי ״כלום לא קורה״. נסו להסביר לו שהכל משעמם בעוד שהוא עוקב בדריכות אחר כל תזוזה קלה של המניה (שצריכה לעלות ב־27% אחרת אסטור לא תיפגש עם 11 מיליון שקל).

נסו להסביר למאות הבכירים העובדים שמעוניינים לממש חלק מהאופציות והמניות שקיבלו בשנתיים האחרונות, כי ״הכל יבש ודל״. לדידם כל תנודה קלה במניות היא לעיתים 5, 10 או 15 משכורות חדשיות.

נסו, נסו להסביר לכל המוני ישראל המשקיעים בבורסה כבר ישירין או בעקיפין ולכל אלפי הברוקרים, היועצים, החתמים והסוחרים המתפרנסים מהבורסה. נסו להסביר לכל מי שעדיין לא שבע, שמן ולכן גם פעמים רבות אדיש – נסו להסביר להם שהשוק משעמם.

לידר

אי.איי.אס – הפסד של 7 מיליון דולר. ביום שבו הודיעה אי.איי.אס כי סיימה את הרבעון השלישי של 94' בהפסד של 6.9 מיליון דולר, אמר יעקב הרבסט ל״הארץ״ כי הוא ״מרוצה ומרגיש אופטימי יותר מאשר ברבעונים הקודמים״ (עמוד 3ג).

מסע הקניות של קונצרן כור. לאחר שנים ארוכות של צמצומים החלה כור להרחיב בשנה האחרונה את השקעותיה. במחצית הראשונה השקיעה החברה 404 מיליון שקל בהקמת קווי ייצור חדשים ובהרחבות שונות במפעליה הקיימים. רוב ההשקעות מומנו באמצעות מקורות עצמיים (עמוד 6ג).

טכנופלסט – דו״חות טובים לקראת הפקיעה. לאחר שלושה רבעונים קטסטרופליים, הגישה אתמול טכנופלסט דו״ח המציג שיפור בכל הסעיפים, הן מול הרבעון המקביל והן בהשוואה לרבעונים הקודמים (עמוד 7ג).

סיליקום – שיעור רווח גולמי של 75%. סיליקום סיימה את הרבעון השלישי בהגדלת המכירות ל־839 אלף דולר, לעומת 467 אלף דולר ברבעון המקביל. הרווח הנקי הסתכם ב־185 אלף דולר, לעומת רווח נקי של 81 אלף דולר ברבעון המקביל (עמוד 7ג).

ישטק – הפסד של 2.3 מ׳ ד׳ בשני. באיחור של חודשיים פירסמה אתמול חברת ישטק את הדו״חות הכספיים לרבעון השני, לאחר שקיבלה אישור לכלול בדו״חות את מימוש ההשקעה בבנק כרמל. ישטק סיימה את הרבעון בהפסד של 2.3 מיליון דולר, לעומת רווח של 168 אלף דולר במקביל. הפסד זה נגרם מירידת ערך של תיק בטחונות סחירות בסך כולל של 2.47 מיליון דולר (עמוד 7ג).

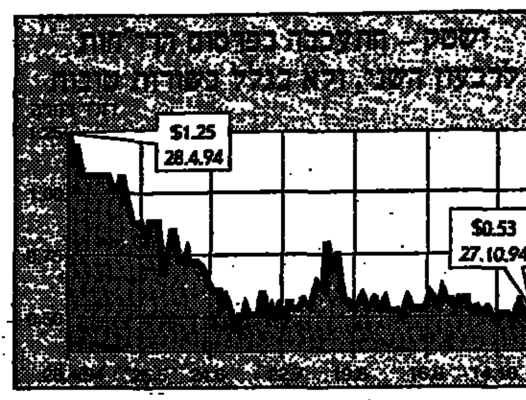

אסטור – מו״מ מתקדם להקמת מפעל בסין. אסטור הודיעה אתמול כי היא וגורם ישראלי נוסף, המעורה בשוק הסיני, מצויים במו״מ מתקדם להקמת מפעל הרכבה משותף למוצרי מים ״בן רגע״ מתוצרתה בסין (עמוד 7ג).

חברה לישראל – רווח הון של 6.5 מ׳ ד׳. בעקבות סיום תהליך ההנפקה של חברת טאואר סמיקונדקטור בארצות הברית וקביעת מחיר ההנפקה על 14 דולר, יסתכם רווח ההון הצפוי לחברה לישראל ב־6.5 מיליון דולר לפחות (עמוד 3ג).

מדדי המניות – בשבוע

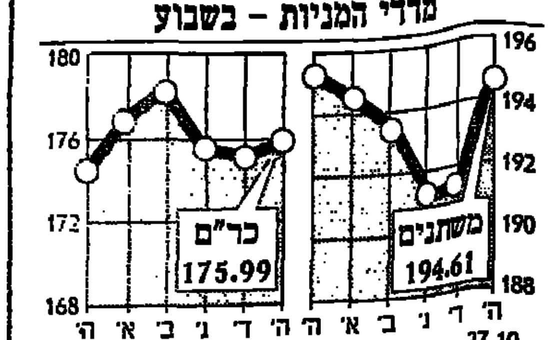

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש״ח

כימיקלים	⇧	6.3
כור בכ	⇧	5.4
בזק 1 ש״ח	⇧	3.7
טבע	⬇	3.5
כלל תעשיות	⇧	2.9

המניות הפעילות בכר״ם

מחזור במיליוני ש״ח

ז׳לר אגח א	⬇	0.8
סקום	⇧	0.5
פיליכטנג 5	⇧	0.5
מליבו אגחב	—	0.3
אלקטרה 1	—	0.3

עליות בולטות במשתנים

העליה ב־%

רוגוזין	⇧	5%
אסם	⇧	4%
אריה	⇧	4%

עליות בולטות בכר״ם

העליה ב־%

טל כבל אג	⇧	10%
ניקוב 1	⇧	10%
תקד	⇧	10%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב־%

ישראמקו	⬇	10%
חצ״ל המלח	⬇	8%
אבג׳ ק 1	⬇	5%

ירידות בולטות בכר״ם

הירידה ב־%

כץ תעשיות	⬇	21%
פיתקית	⬇	10%
מולט	⬇	10%

מדדים מובילים

משתנים	⇧	+1.53%
מעו״ף	⇧	+1.73%
כר״ם	⇧	+0.41%
אג״ח מדינה	⬇	-0.02%

תנועת ניירות ערך

עלו	⇧	410
ירדו	⬇	321
ללא שינוי	—	478

המסחר במשתנים

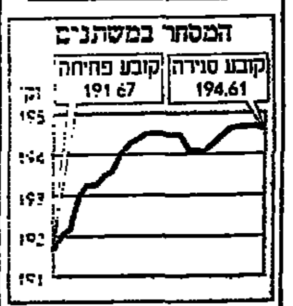

המחזור – 121 מ׳ ₪

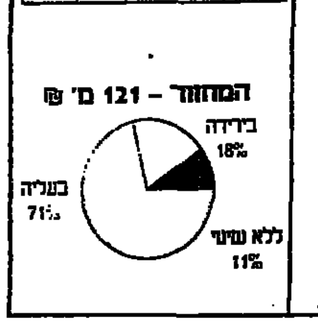

יובל רן ניצח

שווי שוק

גיא רולניק

הרמנו ידיים. נכנענו. יובל רן ניצח. סופית.

מאז שרן החל את הקריירה המטאורית שלו בשוק ההון – לא היה רגע דל. בועות, הנפקות, גיוסי הון, הקצאות, העברות, הולפות, המחאות, רכישות ממונפות – כל המהן אקשן בורסאי מכל הסוגים. בנק ברומניה, מרכז רפואי במזרח אירופה, גיוס הון בוול סטריט, מו״מ לרכישת מאה ושבעה עסקים חדשים ב־23 מדינות, חברה חדשה לליסינג, שתי חברות בשוק ההון, הולפת מניות באוקירדוק, העברת כספים בסקאנדיה, תוכניות חדשות בבינגגו, הולפת מניות בקמור ואגרי, הקצאת מניות תמורת מוניטין בקווי אשראי, הסכם ניהול לעסקי השוק האפור, הערכת שווי של וי״ז והערכת שווי של אשר.

המכבה המשרתף – עסקת בעל עניין. אין לכם ועדה יותר עסוקה בעיר מוועדת הביקורת בדירקטוריון של קבוצת רן. האקרובט הפיננסי הצעיר לא נותן לה יומיים של מנוחה. פעמיים בשבוע עסקת בעל עניין: כאן מקצים תמורת הוזזה ניהול, ושם מעבירים כספים בין החברות. כאן רוכשים חבילות עסק ממניות של חברות קשורות, ושם מקצים לחברות מסונפות.

הכל חוקי, הכל עם גילוי נאות, הכל ידוע – רק צריך לקרוא. ואת עשינו כאן, המכבנו, הכיסף עובר מהחברה הציבורית לידיים הפרטיות, וכאן עושים הנפקה קטנה כדי לעשות אחר כך את המכה הגדולה. פה עושים זכויות כשמחזיקים רק חבילות קטנות, ושם יוצאים באמיסיה גדולה עם שלושה יועצים ועמלה שמנה.

קראנו, הכבנו, עיינו, תשקיפים שלמים בלענו. פה לחפש את מחיר הקנייה ושם לנחור אחר הרגע שבו ״משתחררים מהחבילה״.

אבל השבוע נכנענו. כבר אין כוח, זמן או יכולת. פעם, פעמיים, עשר ו־20 – אפשר עוד לבדוק, לחפור, להשוות ולנתח. אבל בשלב מסוים נשברנו, לא מסוגלים לעקוב, לא מבינים כבר מה קורה, מאבדים את הריכוז; מנסים לצייר עץ חברות, תרשים אלגוריתם, לבדוק בארכיון – לא יעזור. לא מבינים. כבר עייפים. הקש שהבריע אותנו הגיע השבוע בפקס. אוקירדוק (חברה נכדה של הבועה, או שמא חברה אם של הקשורה או בעצם המסונפת לכלולה?) העבירה הודעה לבורסה על עסקה של הקצאות, העברות, או שזה היה בעצם הערכת שווי ההולפות – מילא, לא כל כך חשוב, העיקר שהכל כמיטב המסורת – עסקת עם בעלי עניין כמובן. להלן יבוא קטע שהופיע באותו העיתונים. הוא נכתב על ידי עיתונאי תרדן המתאר את העסקה (ההדגשות הן שלנו, האיפון מתפיעות במקור).

> **השבוע נכנענו. כבר אין כוח, זמן או יכולת. פעם, פעמיים, עשר ו־20 – אפשר עוד לבדוק, לחפור, להשוות ולנתח. אבל בשלב מסוים נשברנו, לא מסוגלים לעקוב, לא מבינים כבר מה קורה, מאבדים את הריכוז; מנסים לצייר עץ חברות, תרשים אלגוריתם, לבדוק בארכיון – לא יעזור. לא מבינים. כבר עייפים**

״לאחר שרכשה אוקירדוק את פעילותה של קווי אשראי ליסינג, רוכשת אוקירדוק את השליטה בחברת ניליביט. העסקה תתבצע באמצעות החברה הבת – ׳החברה לאחריות׳. זאת הוקמה לצורך ריכוז עסקי הביטוח ומוחזקת ב־85% על ידי אוקירדוק. 15% נוספים הוקצו לאחיו של יובל רן – יואב רן. הוא ישמש גם כמנהל ניליביט. השליטה בניליביט היא בידי עודד לוסקי (50%), יואב רן (25%) וחברות תפן החזקות ופרומוס הולדינג (25% בהחזקה משותפת). מתוכם 17.75% בידי פרומוס. בעסקה יוקצו ליואב רן ולעודד לוסקי מניות של אוקירדוק שיהוו 3.25% מההון של אוקירדוק. מחיר המניות בשוק הוא כ־1.3 מיליון שקל. בתמורה יעביר יואב רן את החזקותיו בניליביט לחברה לאחריות. יואב רן העביר הבילה יותר גדולה מניליביט – וקיבל 15% ממניות החברה לאחריות. בעלות העניין הנותרות, תפן ופרומוס, יעבירו את המניות שברשותן (25%) גם הן לחברה לאחריות תמורת קבלת סכום של 1.8 מיליון שקל. כמו כן תשקיע החברה לאחריות מיליון שקל ותקבל בתמורה כ־16% ממניות ניליביט. בסך הכול תביא העסקה למצב שבו תחזיק החברה לאחריות שבשליטת אוקירדוק ויואב רן 67% מהון המניות.

״אם נסכם את שווי המניות שהוקצו לרן ולוסקי יחד עם התמורה שתשולם לפרומוס ולתפן ועם ההשקעה העצמית של החברה לאחריות, נקבל תמורה כוללת של 4.1 מיליון שקל בעד 67% מההון של ניליביט. סכום זה משקף שווי חברה של 6.2 מיליון שקל לניליביט בדומה לשווי שהוערך על ידי מומחה ששכרה אוקירדוק. מחזור הפרמיות השנתית של ניליביט, שהיא חברה בעלת מוניטין, כפי שהגדירה אותה הנהלת אוקירדוק, מגיע ל־15 מיליון שקל. רווחי החברה מעסקי ביטוח לפני ניכוי הוצאות ומס (בזה עוד לא נתקלנו. ״רווח... לפני הוצאות״ – ג״ר) נאמדים בכ־2.2 מיליון שקל בשנה. יואב רן, מנהלה המיועד של ניליביט, אמר היום לגלרבס שלאור השינוי הצפוי בשוק הביטוח הוקמה החברה לאחריות לשם פיזור הסיכונים המגוונים בענף. עסקת רכישת ניליביט, אמר רן, היא אחד מצעדי החברה שמתכוונת להמשיך ולהשקיע בחברות ביטוח נוספות שהשפעה של הפעלת הביטוח הישיר לא צפויה לפגוע בעסקיהן. כמו כן מנהלת החברה לאחריות מו״מ עם חברת אס.אס.גו הבריטית, לשם הקמת מיזם משותף שיעסוק בביטוח ישיר. בנוסף מתכוונת החברה לחזור ולפעול בעצמה בתחום הביטוח הישיר תוך התבססות ברובות לוידס ולא רק בכספי החברה״.

עליות בכבדות: תדיראן – +1.8%; סאיטקס – +3.6%

וול סטריט

צבי רבין

מניית ישראמקו אינק שבה אתמול לרכז את עיקר תשומת הלב של המשקיעים מישראל שלא ידעו על גמר שת הקידוח וזמן מה לאחר פתיחת המסחר. המניה ירדה עם פרסום ההודעה ב־18% למחיר של 1.25 דולר ביום. עושה השוק המוביל שהיה פעיל במניה־מאירסון, שכידוע הוא זה שפירסם בעבר את כל ההמלצות על החברה בין המשקיעים בארצות הברית.

המניות הישראליות חזרו לעלות, לאחר כמה ימים של ירידות. לסאיטקס הספיק יום אחד בלבד של מחזור חריג, ואתמול שבה הפעילות לשגרה ופחות מ־100 אלף מניות הוחלפו ידיים בעליה קלה.

המשקיעים באיי.איי.אס לא התרגשו מההפסד הגדול שרשמה החברה ברבעון השלישי, והיו אף חלק שטענו כי מחיקה זו היתה חייבת להתבצע. ייתכן מאוד שהיא היתה צריכה להעשות כבר לפני שנה וחצי, כאשר איי.איי.אס רכשה את דסיין.

הדו״חות הכספים הצביעו על כך כי הירידה במכירות ברבעון זה היתה מתונה יותר מהרבעונים המקבילים, בעקבות השינוי בתמהיל המכירות של החברה. יש לציין כי בנוסף כי הרבעון השלישי הוא באופן מסורתי חלש אצל איי.איי.אס.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
ג׳יאוטק	⬇	9.0	-2.6%	5.6
אי.סי.איי	⇧	18.9	0.7%	6.3
ישראמקו	⬇	1.3	-14.3%	0.9
איי.איי.אס	⬇	2.9	-2.1%	0.8
מרקורי	⇧	13.9	11.0%	2.9
מדד דאו ג׳ונס	⇧	3875.1	0.7%	
מדד נאסד״ק	⇧	778.7	0.8%	

מניות מבע שבו לעלות לאחר שירדו במהלך השבוע האחרון. אתמול היא עלתה ב־0.55 למחיר של 27 דולר.

ממניה סולידית שנסחרה זמן רב סביב רמת מחירים קבועה, הפכה אמי למניה עם תנודות קיצוניות מדי יום. לפני כמה ימים עמדה המניה על מחיר של 22 דולר לאחר שנפלה למחיר זה משיא של 29 דולר, ואתמול המשיכה המניה מסע עליות רצוף של יומיים למחיר של 24.8 דולר. גם תדיראן שבה למסלול העליות, הבדיקות האחרונות של המסחר התחזקה העלייה. יותר המניה סגרה ב־21.5 דולר במחזור נמוך.

פי.אי.פי בלטה אתמול בעלייה של 5%, אולם המחזור היה נמוך מאוד. מניית מרקורי ממשיכה במסע העליות, ואתמול הגיע למחיר של 14 דולר במחזור גבוה.

מניות סאפיאנס נפלו אתמול ב־8% נוספים, אל מתחת למחיר של 3 דולר. למי ששכח, סאפיאנס נסחרה לפני כשנה במחיר של 28 דולר. חברת סאפיאנס הודיעה אתמול כי חתמה על הסדר עם חברת טלוס, שמבטל את ההסכם שנחתם בין השתיים בתחילת 93'. ביטול החוזה יגרום לירידה של כ־3.3 מיליון דולר בהכנסות העתידיות של סאפיאנס. ההסכם בין שתי החברות נחתם בינואר 93', ולפיו טלוס היתה אמורה לשווק את מוצרי סאפיאנס ואיידה באזורים מסוימים בארה״ב, ביניהם קליפורניה, מרילנד ודירג׳יניה וכן באזור אגן הפסיפיק.

ההסדר שנחתם אתמול אמור להוליך את ההסכם המקורי, כיוון שטלוס לא היתה מסוגלת לעמוד בו. על פי ההסדר, מתחייבת טלוס להעביר 1.2 מיליון דולר לסאפיאנס במהלך 12 החודשים הבאים, במקום כ־4.5 מיליון דולר עליהם התחייבה. בסאפיאנס מקווים להשלים את הירידה בהכנסות באמצעות שיווק ישיר.

הריבית שתקבל יכולה רק לעלות

פק״צ-ברירה

פקדון בריבית קבועה או משתנה לתקופה של 3 חודשים!

ריבית שיא

15.5% לשנה או יותר

ריבית קבועה 15.5% או ריבית משתנה P-1.5%

על הפקדות בסך 50,000 ש״ח ומעלה.

הרווח – כולו שלך

מובטחת לך תשואה שנתית מינימלית של 16.42% שיכולה רק לעלות, אם הריבית תעלה מעל לשער ה״פריים״ הנוכחי (P=17%).

15.5% או יותר. זוהי תמצית הברירה

יש עם מי לדבר.

בנק דיסקונט

הבנק רשאי לשנות או להפסיק את התוכנית בכל עת.

בלנטיין השקעות בע״מ

לשעבר

המטלול תעשיות (נתניה) בע״מ

(״החברה״)

תיקון טעויות סופר בתשקיף מיום 24.10.94 בהתאם לסעיף 225 לחוק ניירות ערך, התשכ״ח־1968 כדלקמן:

1. בעמוד ד־5 בסעיף 4.5 אחרי פסקה רביעית צריכה להתווסף הפסקה דלהלן: דור־ברנר חתמים בע״מ הודיעה לחברה על כוונה להזמין לעצמה (נוסטרו) 3,140 יחידות בהצעה לציבור במחיר המינימלי.
2. בפסקה הראשונה מתחת למשבצת השניה, בעמוד א־9 בסעיף 1.6 בפסקה השניה, בעמוד ז־1 בסעיף 7.3 בפסקה השניה ובעמוד יג־4 בסעיף 13.4 הערת שוליים 2־ההפניה צריכה להיות להערת שוליים 1 בעמוד ג־30 במקום לעמוד ג־31.

קו הקשר

עמק הברכה 5 תל־אביב

מכירה, קניה, השכרה, החלפה

פלאפון, מכשירי קשר, ביפרים

במחירים ובתנאים מיוחדים!

6910274 ,6961673

هكذا من الاصل

אופציות מעו"ף

שחקני הארביטראז' הופיעו בקניות

מחזור המסחר בשוק המעו"ף ממשיך להיות נמוך, אתמול הוא הסתכם בכ-19,160 חוזים – סך של כ-379 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס.

נראה כי המחזור בשוק המניות כל כך עלוב, עד כי יש מול שהתחילו לפני כשנה במסחר במעו"ף – שכן רוב הפעילות במניות הגדולות בשעתיים הראשונות למסחר יוחסה לשחקני מעו"ף. אלה ניצלו את מחירי הסגירה הגבוהים שנקבעו שלשום ואתמול בבוקר-ל' אופציות ה-Call העמוקות בכסף. אופציות אלה נסחרו במחירים המשקפים סטיות תקן של יותר מ-45%, ושחקני המעו"ף ניצלו זאת כדי למכור את האופציות ולהתכסות ברכישת מניות מעו"ף המשמשות נכס בסיס.

מרי צימר ויצחק וייניש מקפיטל מציינים, כי בצורה זו הופיעו שחקני הארביטראז' בקניות לכל אורך היום, במחירים המשקפים מדד של 197.

בשעת המסחר הראשונה הופיעו ביקושים ספקולטיביים למניות ולאופציות ה-Call, בעקבות ידיעה שלפיה המס על הבורסה יידחה בכמה חודשים. סיום המסחר המשיך להפגין אופטימיות של הפעילים, כך שהחוזה לנובמבר נסגר במחיר גבוה של 201.5, המשקף ריבית חודשית של 1.77%.

חברת קפיטל עסקה, בית השקעה, במסחר באופציות מעו"ף

אופציות דולר

עסקה של 50 אופציות בפוט 305 לדצמבר

בהתאם למגמת ההחלשות הדולר בשוקי העולם, תוסף אתמול שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של 0.33% – משער של 3.018 שקלים לדולר לשער של 3.008 שקלים לדולר.

היקף המסחר באופציות שקל-דולר הסתכם אתמול ב-167 חוזים ב-31 עסקות – סך של 5 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס. אתמול נרשמה עסקה גדולה למדי של 50 אופציות ב-Put 305 לדצמבר. כל העסקות האחרות היו באופציות Call בלבד.

נעמי שפירו מבנק הפועלים מציינת כי אתמול היה יום המסחר האחרון באופציות עם מועד מימוש אוקטובר, מבלי שנרשם בהן מסחר. מספר הפוזיציות הפתוחות באופציות לאוקטובר שיפקעו ביום ראשון עומד על 6,350. ביום ראשון הקרוב תירשם למסחר סדרה חדשה למימוש באפריל.

סטיות התקן הגלומות במחירי אופציות ה-Call לדצמבר עומדות ברמה של 6%-7%, ואילו במחירי אופציות ה-Call לפברואר סטיות התקן הגלומות גבוהות יותר, ומגיעות גם ל-10%. נראה כי בטווח הרחוק יש ציפיות לפיחות בשער החליפין של הדולר.

טבלאות המסחר באופציות המעו"ף והדולר מובאות בעמוד [illegible]

מסע הקניות של קונצרן כור

מאת גלית חמי

חברה שנקלעה להפסדים כבדים, ועמדה על סף פשיטת רגל, הפכה כור בשנתיים האחרונות לאחד הקונצרנים עתירי ההון הגדולים במשק, יחד עם קונצרנים מבוססים ותאבים אחרי השקעות חדשות. לפריחה בשוק ההון בתקופה זו היה חלק לא קטן בתהליך הבראת הקונצרן, שהצליח לגייס ב-92'-93' יותר מ-600 מיליון שקל ברוטו, ולהפוך לאחת המניות המועדפות על המשקיעים הזרים.

לאחר שנים ארוכות של צמצומים, פיטורים, סגירת מפעלים ומכירת חברות, החלה כור להרחיב בשנה האחרונה את השקעותיה. במחצית הראשונה של השנה השקיע הקונצרן סכום מרשים של 404 מיליון שקל בהקמת קווי ייצור חדשים ובהרחבות שונות במפעליו הקיימים. רוב ההשקעות מומנו באמצעות מקורות עצמיים, כאשר 164 מיליון שקל מתוכם הושקעו בהרחבת השקעותיה של החברה בנשר, והקמת תנורת מלט רביעית בקו היבש ברמלה, ו-62 מיליון שקל שהושקעו בהקמת חברה חדשה ופיתוח ציוד קשר צבאי חדש בתדיראן. ומה שיותר מעניין הבה שונה מכור של לפני 3, 4 ו-5 שנים, היא תנופה של השקעות בתחומים חדשים שבהם לא היתה לה נגיעה: איכות הסביבה, שירותים פיננסיים ונדל"ן. בעיקר איימה כור לחדור באגרסיביות לענף התיירות, ואף הצהירה כי בכוונתה להגיע לבתי מלון בהיקף של 2,500 חדרים עד 95'.

במקביל הקים הקונצרן מערך של חברות בנות חדשות – כור מפעלות תיירות, כור מפעלות מחזור, כור שוקי הון ועוד מטות שונים לניהול העסקים החדשים.

אלא שמהתבוננות בגרף המניה ניתן לראות כי כור עדיין נמצאת מתחת למדד המניות הכללי. נכון לשלשום רשמו מניותיה של כור ירידה של 24.4% מתחילת השנה, ו-1.4% מתחילת החודש.

חבילת התיירות של כור רוכזה בכור מפעלות תיירות, תחת ניהולו של [illegible]. במסגרתה הוקמה "רשת מלונות ארצית" – מלונות כנרות, שתעסוק בניהול המלונות בכל אזורי הארץ. אלא שמאז רכשה כור מלון אחד בלבד, ושניים נוספים נמצאים בשלבי משא ומתן לרכישתם. מלון כנרות בטבריה, המכיל 112 חדרים, נרכש על ידי כור בדצמבר 93' תמורת 23 מיליון שקל. כור מנהל מו"מ להקמת מלון בן 250 חדרים בכנרת, שבו ישקיעו כ-15 מיליון שקל, ולהקמה וניהול של מלון בן 340 חדרים באילת, שבו ישקיע הקונצרן כ-30 מיליון שקל.

אלא שכור המשיך לנשום בעורפו של ענף התיירות, וכחלק ממדיניות אסטרטגית התקבלה החלטה לחדור לתחום הנסיעות והשיווק של שירותי התיירות. בנובמבר 93', עם האופוריה בבורסה ובשוק הראשוני, רכש כור 15% מחברת כנפיים המחזיקה בחברת ארקיע, תמורת 34 מיליון שקל. מחיר זה מבטא מחיר של 18.81 שקל למניה – וזה למחיר שהוצע לציבור. מאז ועד היום איבדו מניותיה של כנפיים כ-50% מערכם. אלא שבכור עדיין מאמינים שהמחיר שבו בוצעה העסקה מבטא את שוויה. הם מוסיפים כי מדובר ב"עסקה אסטרטגית", ואם היו מעוניינים לעשות רווחי הון מהשקעה זו היו מוכרים את החבילה חודש לאחר ההנפקה – אז נסחרו מניותיה של כנפיים במחיר שיא של 32 שקל למניה.

חצי שנה לאחר מכן, ביוני 94', חדר כור גם לתחום התחבורה היבשתית, ורכש מקבוצת פיאט-לנצ'יה-אלפא, שבבעלות אמנון סיברג, 50% מחברת השכרת הרכב יורודולר תמורת מיליון דולר. סיברג טען אז כי הרקע למכירה היה איומים להחרמת סוכנות פיאט מצד חברות השכרה אחרות בענף, לנוכח הטבות מהן נהנות יורודולר בשל מעורבות בעלי עניין בשתי החברות. אלא שמקורבים בענף השכרת הרכב אומרים כי התירוץ שסיפק סיברג קלוש, וחברות השכרת רכב לא מעטות בארץ ובעולם קשורות לסוכנויות רכב. להערכת אותם גורמים, לבעלי השליטה ביורודולר לא היה עניין רב לחזור על החברה.

גם כאן מסבירים בכור כי מדובר "בעסקה אסטרטגית", במסגרת כוונתה לפעילות בתחום התיירות. ישנן תוכניות לשיתוף פעולה בין שתי החברות, אלא שבשלב זה עדיין לא בוצע דבר. אבל בכור מבטיחים כי קיימות תוכניות. בהנהלת יורודולר מסרו ל"הארץ", כי "כור רכשה את השליטה בחברה משיקולים אסטרטגיים, אלא שבפועל עד היום לא השתנה דבר בחברה מאז העברת השליטה לכור". הם ציינו את נכונותם "לשתף פעולה בכל רגע עם כור".

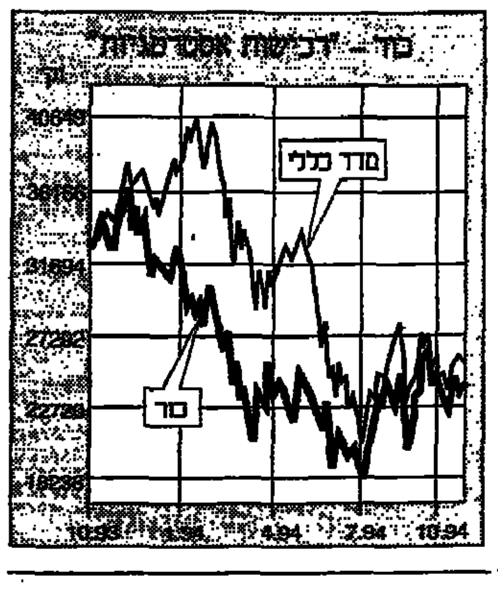

לאחר שנים של צמצומים, החלה כור להרחיב בשנה האחרונה את השקעותיה. במחצית הראשונה של השנה השקיעה החברה 404 מ' ש' בקווי ייצור חדשים ובהרחבות שונות במפעליה הקיימים

נכון להיום כוללת חטיבת התיירות של כור מלון אחד בן 112 חדרים, 13% מכנפיים ומחצית מחברת השכרת הרכב יורודולר. בענף המלונאות מספרים כי כור נכנסה לעסקי המלונאות בתנופה אדירה, פתחה משרדים חדשים, גייסה כוח אדם, הקימה מערך ניהול ארצי, בעוד שכל מה שיש בידה הם 112 חדרים במלון בטבריה.

בכור אומרים כי לא היה ולא נברא, ומסבירים כי הזימון מהשטח. "לא נרכוש מלונות בכל מחיר, ולא ניכנס להשקעות שאינן אסטרטגיות. מבחינתנו, יש יסוד סביר שנעמוד בתוכניות שהצבנו לעצמנו, אך לא בכל מחיר. העסקה היחידה שביצענו עד כה (רכישת מלון כנרות) התבררה כמוצלחת יותר מכפי שתיארנו. לאחר הרכישה התברר כי למלון יש זכויות להקמת 100 חדרים נוספים, ועל הקרקע שנרכשה יש זכויות להקמת 50 יח"ד על הכנרת. מכאן שרכישה זו כבר רשמה רווח על הנייר".

תחום נוסף שאליו נכנסה כור בשנה האחרונה, ולדבריה היא כבר מפיקה ממנו רווחים, הוא תחום מחזור פסולת, המרוכז בחברה הבת כור מפעלות מחזור.

במסגרת פעילות זו הקימה כור בחלקים שווים יחד עם חברה בת ישראלית של חברה בריטית המתמחה במחזור אשפה, את חברת ארץ ירוקה. החברה אמנם לא התחילה את דרכה ברגל ימין כאשר הפסידה במכרז [illegible], אך במהלך המחצית הראשונה של 94' היא רכשה שתי חברות העוסקות בפינוי אשפה, בהשקעה של 30 מיליון שקל.

מלבד כניסת כור לפעילות בתחומי התיירות ומיחזור פסולת, ביצע הקונצרן רכישות נוספות במהלך השנה האחרונה, כאשר הרכישה הגדולה והמשמעותית ביותר היא בברנית. בינואר 94' הגדיל כור את אחזקותיו בברנית באמצעות משאב, הנמצאת בבעלות משותפת לו ולכלל. משאב רכשה במחיר השוק את אחזקות האחים עופר בברנית, 23.1%, תמורת 55 מיליון דולר – המבטאים שווי שוק של 238 דולר. כתוצאה מכך הגדילה כור את אחזקותיה בברנית ל-53% והפכה אותה לחברה בת. מאז איבדה ברנית 2% בלבד משוויה, ונכון לשלשום היא נסחרה לפי שווי שוק של 232.6 מיליון דולר.

חודשיים מאוחר יותר, במארס 94', רכש כור באמצעות כור מזון 51% מההון השליטה בהוד לבן תמורת 15 מיליון שקל. הוד לבן מחזיקה בזיכיון למכירת בשר לרשת מקדונלדס. לנוכח זה מאמינים בכור כי מדובר בעסקה מוצלחת.

תחום פעילות נוסף, שהפך להיות פופולרי בקרב קונצרנים גדולים אליו נכנס כור בשנה האחרונה הוא תחום פעילות בשוק ההון. הכניסה לתחום זה בקרב חברות גדולות, עשויה להקטין את עלות ניהול תיק הנכסים של החברה, ולגוון את מקורות ההכנסה. אמנם במחצית האחרונה של השנה לא הניבה פעילות בשוק ההון רווחים, אך כור כבר הקים את התשתית לפעילות בענף. בנובמבר 93', כור יחד עם הפניקס וי.ל.ר הקימו את חברת ההשקעות פריזמה, שמטרתה להשקיע בחברות ערב יציאתן לבורסה.

עד כה השקיעה פריזמה 3 מ' ד' בגלה [illegible] תמורת 33% ממניותיה, במסגרת הנפקה פרטית שנוהלה ע"י י.ל.ר. עם בנק הספנות הקים כור חברה משותפת, כור שוקי הון, שתעסוק במגוון פעילויות בתחומי שוק ההון. בנוסף, הודיעה כור כי בכוונתה לפתוח את תחום העיסוק בביטוח.

בדרך היו לכור עוד כמה עסקות, שחלקן לא יצאו אל הפועל. מכיר את שיתוף הפעולה עם החברה לישראל בתחום התיירות, שלפיו היתה אמורה החברה לישראל לצרף לכור מפעלות תיירות את שני המלונות המנוהלים על ידה תמורת שליש ממניות מפעלות תיירות. עסקה זו לא יצאה אל הפועל, מאחר שהחברה לישראל היתה נאלצת לשם כך לסיים את חוזי הניהול עם שרתון ועם מוריה.

במקביל עזב דני רובינשטיין את תפקידו כמנכ"ל החטיבה הניהולית של כור מפעלות תיירות, מסיבות אישיות. בכור אומרים כי הדבר לא פגע בפעילות של החטיבה, ואין לו כל קשר לסיכול העסקה עם החברה לישראל.

עסקה נוספת הנמצאת כיום בשלבים של משא ומתן היא רכישת 50% מתעבורה תמורת 45 מיליון דולר. תעבורה, שבשליטת משפחת ליבני, עוסקת בין השאר בעבודות ימיות והובלת מכליות פרטיות, ובאמצעות החברות הבנות היא עוסקת ביבוא משאיות ואוטובוסים מתוצרת דאף ההולנדית, ויבוא צמיגי פירלי. עסקה זו עשויה להתבצע באמצעות משאב, שבבעלות משותפת של כור וכלל.

נכון לסוף הרבעון השני של 94' היה הונה של כור 556.2 מיליון דולר, ושווי השוק היה 1,112.6 מיליון דולר המבטא מכפיל של 10.2.

כור – רכישות והשקעות חדשות בשנה האחרונה

תאריך	החברה הנקנית	סכום*	פירוט
נובמבר 93'	כנפיים (תיירות)	34	עם ההנפקה רכשה כור מפעלות תיירות 15% מכנפיים במחיר שהוצע לציבור. היום שווי השוק של החברה גבוה ב-50% ממחיר הרכישה
דצמבר 93'	מלון כנרות (תיירות)	23	כור מפעלות תיירות רכשה מקופ"ח של ההסתדרות את מלון כנרות ובכוונתה להוסיף למלון אגף נוסף בהשקעה של 16.5 מליון שקל
ינואר 94'	ברנית (מלט וחולין)	146	משאב שבבעלות כור וכלל, מגדילה אחזקתה בברנית, ורכשה את אחזקת האחים עופר (23.1%) במחיר השוק, לפי שווי של 238 מליון דולר. שווי השוק הנוכחי של ברנית 232 מליון דולר
ינואר 94'	אבני לפידות (נדל"ן)	18	כור פועלת יחד עם [illegible] להקמת פארקים תעשייתיים על שטח של 154 דונם באמצעות החברה המשותפת אבני לפידות. חלקה של כור נכסים בעסקה יסתכם ב-18 מליון שקל
ינו'-אפר'	ארץ ירוקה (מחזור פסולת)	15	ארץ ירוקה, בה מחזיקה כור ב-50%, שרכשה מתחילת השנה שתי חברות העוסקות בפינוי אשפה בהיקף כולל של 30 מליון שקל. במכרז הראשון היא לא זכתה
מרס 94'	הוד לבן (מזון)	15	זמן קצר לאחר שרכשה כור מהון 51% מהוד לבן, קיבלה הוד לבן את הזיכיון לאספקת בשר לרשת מקדונלדס
יוני 94'	יורודולר (תיירות)	5	כור מפעלות תיירות נכנסת לעסקי השכרת רכב על ידי רכישת 50% מיורודולר מידי קבוצת פיאט לנצ'יה-אלפא

* במיליוני שקלים

"חוק מנהלי התיקים – הגדלת הריכוזיות וחיסול הענף"

מאת אלי סודרי

בימים אלה משלימים את הכנת החוק החדש להסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ד. החוק מבקש להסדיר, לראשונה בישראל, תחום פרוץ – וטוב שכך. יחד עם זאת, במסווה של עשיית סדר בתחום פרוץ, נעשה ניסיון מכוון או לא (אין הדבר משנה), לחסל עשרות אם לא יותר מנהלי תיקים, המטפלים באלפי לקוחות בהיקף כולל של מאות מיליוני שקלים, על ידי גזירות שהציבור לא יכול לעמוד בהם.

אקדים ואומר כי עשבים שוטים יש לבקות, ואין הכוונה לטעון נגד תקנות שמטרתן לטפל במנהלי השקעות שוטים. בנושא זה אנו מחזקים את ידי המחוקק. החוק המוצע קובע הון עצמי מוערי לחברה שעיסוקה ניהול תיקים. הון עצמי "מוערי" זה יעמוד כנראה על לפחות כמיליון שקלים.

דרישה זו לבדה יוצרת רף כניסה בלתי אפשרי לעשרות מאיתנו, נוטלת ממנהלי התיקים את מטה לחמם, ומונעת מאלפי לקוחות לקבל שירות מאלה שבהם הם חפצים.

יתרה מזאת, דרישה זו קובעת משוואה בה כסף שווה יושר, דבר מקומם לכשעצמו. נדגיש כי לרוב מנהלי התיקים אין בנמצא סכומי כסף בהיקף כזה, וההתנגדות אינה נובעת מחוסר רצון, לשמו אלא מחוסר יכולת.

בנוסף, דרישה זו ואחרות מונעות מרבים ושבים מלעסוק בתחום מלכתחילה – עובדה שתגדיל (בניגוד לטובת הציבור) את הריכוזיות בשוק, ותמנע תחרות חופשית.

הלקוחות של מנהלי התיקים מכירים אותם אישית, ואמונם בהם מוחלט בדרך כלל. מנהלי התיקים גוזרים על עצמם מגבלות רבות עוד לפני שהמחוקק נתן דעתו לעניין, וכל דרישה של הון מוערי אינה מעלה ואינה מורידה משלוותם הנפשית.

למנהלי קופות הגמל, לדוגמה, מאות אלפי עמיתים. לאלה אין שליטה על מדיניות וכיווני ההשקעה של מנהלי הקופות. תדירות עדכון הלקוחות נמוכה ביותר, וכל קשר בין הישגי הקופות לשכר המנהלים מקרי בהחלט.

מנהלי התיקים, לעומת זאת, חותמים עם כל לקוח חוזה אישי המסדיר את מערכת היחסים ביניהם. חוזה זה מגדיר את מדיניות ההשקעה האופטימלית, קובע את שכר המנהלים, ומטיל עליהם אחריות אישית לכל מעשה.

מנהלי התיקים נמצאים במבחן תמידי, וכל פעולה של חוסר שביעות רצון מצד הלקוח מתורגמת מיידית לביטול ההתקשרות – וזו מדיניות ברורה של שכר ועונש.

הדרישה להון עצמי מוערי, כמו גם הדרישה לביטוח אחריות מקצועית לגופים המנהלים השקעות בהיקף של עשרות מיליוני שקלים, אינה מאפשרת קיום או רווח לגופים אלה. דרישות מקבילות, אם היו מוטלות באופן פרופורציונלי לגודלן על קופות הגמל, לא היו מאפשרות להן קיום ועל כך איש אינו חושב, ובצדק. קופות וקרנות (כמו גם מנהלי תיקים) השקיעו לא אחת בחברות כושלות (ראה אראקום, הסנה ועוד רבות אחרות). איתנותם הפיננסית של הגופים הגדולים יותר לא נתנה סעד כלשהו נוסף ללקוחותיהם.

החוק המוצע קובע הון עצמי מוערי לחברה שעיסוקה ניהול תיקים. הון עצמי "מוערי" זה יעמוד כנראה על לפחות כמיליון שקלים. לרוב מנהלי התיקים אין סכומי כסף בהיקף כזה, וההתנגדות אינה נובעת מחוסר רצון לשמו אלא מחוסר יכולת

על מדיניות הבנקים בנושא קרנות נאמנות נאמר כבר כמעט הכל. גם הטיפול התחיקתי בנושא זה נמצא בעיצומו ותוצאתו דומה – "ייבוש" יוזמות וקרנות פרטיות והאדרת המערכת הבנקאית.

ה"סנקציה" היעילה ביותר לחוסר יושר היא העמדה לדין פלילי, עם כל המשתמע לכך. דומני כי המחוקק מינה עצמו ל"שמרטף" של לקוחות מנהלי התיקים, שנותנים שירות לאלה החפצים בו (אסתכן ואומר כי הישגיהם טובים מהישגי מנהלי ההשקעות הגדולים יותר). תנו להם לטפל בלקוחותיהם, שימו עלינו בקרה (הלקוח, אגב, הוא המבקר הטוב ביותר) כמו רשות ני"ע והעיתונות הכלכלית.

לנו, למנהלי התיקים, די בקשיי השוק. אם המחוקק מעוניין להגדיל את הריכוזיות בענף ולחסל אותנו – יש לאמר זאת מפורשות. לעמיתיי אומר – אל תשבו בחיבוק ידיים – הילחמו, הסבירו, נסו לשנות את רוע הגזירה, וגם אם נובס נדע כי נלחמנו. אין זאת התייחסות כוללת לטיוטת החוק. אין אני מתיימר לייצג את עמיתיי. יחד עם זאת בטוחני כי אני מייצג דעת רבים.

הכותב הוא מנכ"ל משותף בחברת משתנים ואגי סודרי, השקעות בניהול תיקים

ניו־יורק / 27.10.1994

שם החברה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	110.01	0.9	---	---	110.41	108.02	---	---	121.52	102.42	---	---	---	---	---	---
מאשטק	21¾	1.8	21½	21¾	21¾	21¼	121,000	2,631,750	26⅞	15¼	-11	739.0	68.5	668.0	915.9	13
מבן	27	0.5	27	27¼	27¼	26¾	119,900	3,237,300	34½	22 5/16	-11	738.0	68.5	542.0	1551.7	23
אר.סי.איי.	18⅞	0.7	18⅞	19	19⅛	18¾	337,800	6,375,975	28½	14¾	-21	283.0	62.0	340.0	1303.2	21
אריטמיקס	2 3/16	0	2⅛	2⅜	---	---	---	---	14	1 15/16	-83	15.8	-0.1	8.8	16.5	---
אריוסופט	8¾	-2.8	8¾	9¼	8¾	8¾	400	3,500	19	6¼	-41	15.3	1.6	9.6	38.5	24
אורבוטק	8¾	-2.8	8¾	9¼	9¼	8¾	4,000	35,000	14¾	7¼	-36	42.5	5.9	102.0	124.4	21
אי.איי.אס.	2 15/16	-2.1	2 15/16	3 1/16	3⅛	2⅞	258,400	759,050	26	2⅝	-79	42.5	5.9	102.0	124.4	21
אי.אס.י.	2	0	2	2⅛	2⅛	2	8,000	16,000	11	2	-80	6.3	-3.3	4.4	11.3	---
אינטרפארם	20	0	---	---	---	---	---	---	20¾	14	-53	28.2	5.1	50.1	118.6	23
אלביט	23½	0	23	24	---	---	---	---	44¼	17	-45	292.0	38.0	683.0	465.1	12
אלדין	9⅜	1.3	9¼	9¾	9⅜	9	6,100	57,187	11½	4	10	10.3	1.8	5.5	37.4	21
אלסינט	2⅛	0	2	2⅛	2⅛	2	5,500	11,687	5	1¾	-56	170.0	16.0	230.0	162.1	10
אלרון	9	0	9⅛	9¾	---	---	---	---	21¼	8½	-58	162.0	8.0	216.0	180.8	23
אם. סיסטמס	4 1/16	0	4	4¼	4 1/16	4	32,300	131,218	14	2⅝	-70	6.9	-3.1	2.4	21.7	---
אורית	1⅝	0	1 11/16	1 13/16	---	---	---	---	6¾	1 7/16	-74	8.5	-3.5	17.3	16.2	---
אמוד	11/16	0	19/32	¾	---	---	---	---	3¾	⅝	-79	10.5	-0.7	8.8	8.2	---
בי.ו.אר.	5⅜	0	5⅛	5⅜	---	---	---	---	19⅝	3½	-72	11.6	-0.1	18.4	32.3	---
ביוטכנולוגיה	1 31/32	-3.1	1 15/16	2	2⅛	1⅞	184,500	363,234	5⅞	2	-63	23.4	-17.4	14.1	88.1	---
גילת	13½	2.9	13¼	13¾	13¾	12¾	68,000	918,000	15	8	---	32.6	5.0	20.4	103.6	21
די.אס.אס.אי.	7⅛	3.6	7⅛	7⅜	7¼	6¾	45,500	324,187	13¾	5½	-45	38.0	1.8	66.1	44.5	25
הכשרת ישוב	14½	0	13¼	14½	14½	14½	200	2,900	30¼	10¾	-50	124.1	3.8	156.0	123.5	32
הלת'קייר	2 1/32	1.6	2	2⅛	2 1/16	1 31/32	26,700	54,234	3¼	1⅜	-35	10.5	0.1	6.6	30.9	309
מימד רביעי	6⅝	-5.4	6⅝	7	7	6⅝	13,800	91,425	24½	3	-73	40.9	-2.3	23.6	74.1	---
מי.ו.ג'י.	1¼	0	1¼	1½	---	---	---	---	4⅝	1¼	-86	7.0	-0.1	2.0	12.9	---
מכטופיקס	5¾	0	5¾	5⅞	5¾	5¾	1,400	8,050	12¼	3⅜	-35	30.5	-1.0	19.0	46.7	---
מלטרוף	3⅝	-3.3	3⅝	3⅞	3¾	3⅝	9,100	32,987	10	1¾	-64	7.3	-4.9	2.4	18.5	---
מלדמה	6	0	5¾	6⅛	6⅛	5⅜	46,900	281,400	18	5½	-65	54.0	9.9	37.0	65.0	7
ישמק	17/32	6.3	½	9/16	9/16	42/128	48,800	25,925	2 9/16	7/16	-76	10.7	1.0	0.4	10.7	11
כרמל	8⅜	0	8¼	8⅝	---	---	---	---	11⅞	8¼	-18	13.7	2.4	74.5	21.8	9
לן-גם	8⅜	0	8⅜	8¾	8¾	8⅜	5,500	46,062	12¾	6	-29	74.4	5.4	59.7	89.4	17
לייזר	5⅝	0	5½	5⅝	5⅝	5⅝	16,100	90,562	9¾	5	-41	9.0	3.3	36.0	32.6	10
לאופטיקס	7	0	7	7¼	7¼	7	2,600	18,200	18¾	5½	-62	33.2	2.9	20.2	53.5	18
מג'יק	6½	8.3	6⅛	6½	6½	6	25,800	167,700	17¾	6	-52	15.7	2.0	18.3	38.5	19
מגל	4½	-2.7	4½	5¼	4 82/128	4½	16,600	74,700	9⅛	4½	-45	13.2	0.5	12.2	23.1	46
מדיסאל	2⅞	0	2½	3⅛	---	---	---	---	13⅝	2½	-76	5.8	-2.0	0.9	25.3	---
נייר חדרה	48⅛	0	48	48¾	---	---	---	---	52	36½	8	145.0	10.6	252.0	176.8	17
נקסוס	5⅛	2.5	5⅛	5⅜	5⅜	5⅛	23,000	117,875	5⅞	2¾	21	7.0	-0.6	0.4	37.0	---
סילוקום	3½	12.0	3⅛	3½	3½	3⅛	5,900	20,650	6	2¾	-18	6.2	0.1	1.3	14.0	140
עותי"פ	2½	0	2½	2⅝	2⅝	2⅜	4,100	10,250	6	2	-47	10.2	-1.4	20.1	18.4	---
עידן	7/16	0	7/16	15/32	---	---	---	---	1 15/16	¼	-74	14.5	-0.9	7.5	14.0	---
עץ לבד	7	1.8	6¾	7	7	7	1,400	9,800	11⅞	5½	-33	25.0	2.9	97.1	20.1	7
פיברוניקס	1⅛	5.9	1⅛	1 3/16	1⅛	1⅛	1,300	1,462	3	11/16	-64	1.7	-7.1	43.0	9.1	---
ראדא	3 9/16	-5.0	3½	3¾	3¾	3½	4,400	15,675	10⅛	2½	-63	13.0	0.2	33.0	20.2	101
רובוטיקס	2⅛	0	2	2 3/16	---	---	---	---	8¾	1⅝	-73	0.5	-5.3	4.0	8.0	---
ת.א.ף.	3⅞	0	3¾	4	---	---	---	---	3⅞	2¼	-51	43.3	-3.7	123.7	80.6	---
תאת	3⅛	0	3⅛	3¼	3¼	3⅛	11,100	34,687	8⅝	2⅝	-60	11.0	4.7	16.2	28.8	6
תרו	6¼	2.0	6	6¼	6¼	5⅞	19,800	123,750	8⅝	4½	-76	17.6	1.9	34.2	56.5	30
תרידאן	21⅜	3.6	21⅛	21½	21⅜	20½	18,900	403,987	26½	14½	-18	208.0	28.2	783.0	409.4	15
אמפל	7⅝	0	---	---	7⅝	7½	66,000	503,250	13⅛	6¼	-33	173.0	5.6	77.0	246.7	44
אלקפריק פיוז'	6½	0	6⅜	6½	6½	6⅜	9,500	61,750	14¼	5½	-43	23.5	-1.2	1.5	53.4	---
אינדיגו	17	0	16½	17	17	17	2,000	34,000	20¾	13	-15	29.0	-25.0	37.6	931.2	---
אפי	24⅞	4.7	24¼	25	25½	23¼	227,300	5,654,088	29½	13¼	49	92.5	14.2	97.4	308.0	22
ניאומק	9¼	-2.6	9⅛	9¼	9⅝	9⅛	633,100	5,856,175	16	6⅜	-38	90.9	-63.0	61.5	492.0	---
די.אס.פי.	23¾	-1.0	23½	24½	24¾	23¾	36,100	857,375	27¼	12¼	51	---	---	---	181.2	---
ישראמקו	1 5/16	-14.3	1¼	1 5/16	1⅜	1 3/16	748,900	982,931	2 11/16	1⅜	-36	21.2	3.3	4.7	38.1	12
מרקורי	13⅞	11.0	13½	14	14	12⅛	213,900	2,967,863	21¾	7	-20	35.2	2.9	16.4	123.3	43
ספיאנס	2⅞	-8.0	2⅞	3	3⅛	2⅝	443,500	1,275,063	23¼	2¾	-85	28.9	-6.3	40.0	46.8	---
פי.אי.סי.	28	4.2	27⅞	28¼	28	27⅛	3,200	89,600	34¾	23⅝	-9	307.0	48.4	65.3	533.4	11
קומברס	12 7/16	3.6	12⅜	12½	12½	12	101,600	1,263,650	15⅝	8	-14	93.3	12.7	77.3	222.7	18
קרן ישראל	13¼	0.9	---	---	13¼	13⅛	3,800	50,350	20¼	11	-9	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהעסקה במניות הרשומות בתחתית לקו חייבים במס.

ברוקר טוב ישראל!

הבינלאומי סלקטיב

קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון

בטוחה

החברה הגדולה בישראל לניהול השקעות, מקבוצת כלל

לסניפיה ברחבי הארץ דרושים/ות

מנהלי תיקי השקעות

כשורים נדרשים:
* ותק בשוק ההון 5 שנים.
* נסיון של 3 שנים בניהול תיקי השקעות.
* השכלה אקדמאית בתחומים רלוונטיים.
* ידע והבנה טובה של שוק ההון.
* יכולת ונסיון שיווקי מוכחים.

מועמדים העונים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב־יד ובצירוף קורות חיים לבטוחה - קרל נטר 8, ת"א 65202 (לידי הסמנכ"ל אישית) - סודיות מובטחת

הודעה על מכירת מקרקעין

מוצעים באה למכירה המקרקעין המתוארים להלן:

חלקה בשטח של 3,231 מ"ר בבעלות פרטית הנמצאת בפינת הדרום־מזרחית של צומת רעננה. החלקה גובלת ממערב בכביש ארצי מס' 4 ומצפון בכביש מס' 40 המוליך לכיוון כפר־סבא ומזרחה.

הסביבה מהווה צומת דרכים מרכזית בשרון. פני החלקה ריקים ברובם להוציא מבנה טרומי. מספרי הרישום גוש 6427 חלקה 13

על המעוניין, לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרויות הניצול של זכויות הבניה בנכס, ולברר ברשויות התכנון והרישום המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והאחרות מכל סוג שהוא.

המקרקעין נשומו בסך של $1,700,000

את חוו"ד השמאי ניתן לקבל במשרד החת"מ תמורת הסך של -.250 ש"ח.

על המעונין בקניית המקרקעין להגיש למשרד החת"מ הצעה בכתב תוך 15 יום מפרסום הודעה זו. ההצעה תפרש את שמו, מענו ומס' זהותו של המציע (ואם היה המציע תאגיד שמו, מענו, ועיסוקו) ואת הסכום המוצע, ותצורף להצעה ערבות בנקאית אוטונומית לפקודת החת"מ בסכום שלא יפחת מ-10% מהמחיר המוצע. סכום הערבות יהיה צמוד לשער הדולר היציג כלפי השקל.

המכירה כפופה לאישור ראש הוצל"פ.

יורם צח, עו"ד - כונס נכסים
אמיתי, צח את אמיתי - משרד עורכי דין
רחוב יהודה הלוי 90, תל אביב 65275
טל: 03-5610833 פקס: 03-5611681

חוף האלמוג אילת בע"מ

הודעה לבעלי המניות

בהמשך לזימון אסיפה כללית שלא מן המניין של כל בעלי מניות החברה שתתכנס ביום 2.11.94 שעה 10:00 במשרדי החברה ברח' רמות־ים 6 הרצליה פיתוח, מבקשת החברה להודיע על תיקון טעות סופר שנפלה בנוסח ההחלטה הרגילה העומדת על סדר היום ואשר לפיה יחולקו מניות ההטבה מתוך רווחים שנצברו בחברה ולא מתוך סכומים שנרשמו בספרי החברה כפרמיה על מניות.

יתר פרטי הזימון - ללא כל שינוי.

בפקודת הדירקטוריון

638-20-20

מי שלא זוכר - לא מוכר! לוח העיר

איי.איי.אס: הפסד של 7 מ' ד' והרבסט אופטימי

על חברת איי.איי.אס אפשר לומר הרבה דברים, אך על דבר אחד אין ויכוח – יעקב הרבסט, נשיא החברה, היה ונשאר אדם מאוד אופטימי המאמין בחברה שאותה הוא מנהל.

ביום שבו פירסמה החברה כי היא סיימה את הרבעון השלישי של 94' בהפסד של 6.9 מיליון דולר, לעומת רווח

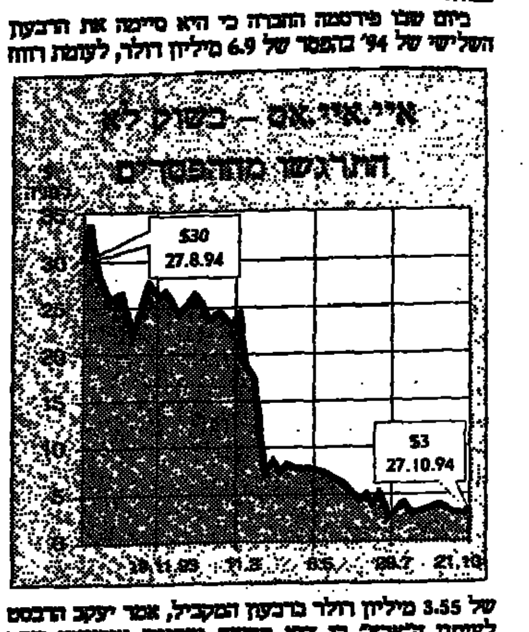

של 3.55 מיליון דולר ברבעון המקביל, אמר יעקב הרבסט לעיתון "הארץ" כי הוא מרוצה ומרגיש אופטימי יותר מאשר ברבעונים הקודמים.

"החלטתי לנהוג ברבעון זה באגרסיביות, ולהפריש באותו תר פעמי ציוד שהיה במלאי, אשר ישמש כחלקי חילוף לתחזוקת מחשבי מיינפריים", אמר הרבסט. להערכתו, ציוד זה כלה, ולא יהיו לו קונים בשוק. סך הכול הפרישה החברה ציוד בהיקף של כ-7 מיליון דולר.

איי.איי.אס במיליוני דולר	'94	'93
הרבעון השלישי		
סה"כ הכנסות	22.7	26.0
רווח גולמי	7.6	10.6
רווח תפעולי	(7.2)	4.1
רווח נקי	(6.9)	3.5
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	66.5	79.2
רווח גולמי	23.1	32.6
רווח תפעולי	(6.0)	14.0
רווח נקי	(5.3)	10.9
מחיר המניה	.0	
שווי שוק	37.8	

בנוסף, רשמה החברה הפרשות קבועות שווה ב-3 כתוצאה מאינטגרציה של שתי חברות שרכשה ברבעון זה, והכירה אותן מהרבעון הקודם. הפרשות אלו הסתכמו ב-1 מיליון דולר. מכירות החברה ברבעון המדווח הסתכמו ב-20.4 מיליון דולר, לעומת מכירות בסך 23.6 מיליון דולר במקביל אשתקד – ירידה של 13%. ברבעון השני המצב היה גרוע אף יותר, כאשר מכירות החברה נפלו אז ב-32% לעומת הרבעון המקביל.

השיפור ברבעון השלישי הושג בשל שינוי תמהיל המכירות החברה, המכירות החלשות של החברה עם נתוני רווחים נמוכים ממשיכים לרדת ואילו מכירות של מוצרי תקשורת ורשתות עלה ברבעון גם כתוצאה מעלייה במכירות החברה וגם כתוצאה מרכישות חדשות שביצעה איי.איי.אס.

המשקיעים במניה אכן אימצו את הגישה האופטימית של החברה, לפיה מחיקה זו תועיל לה בטווח הארוך, ומחיר המניה ירד קלות עם פתיחת המסחר ל-3 דולר במחזור נמוך.

סיליקום – שיעור רווח גולמי של 75%

ימים לאחר שסיליקום הודיעה על הסכם שיתוף פעולה חשוב לשיווק מוצרי החברה בקנדה, פירסמה החברה את הדו"חות הכספיים לרבעון השלישי.

סיליקום, המייצרת ומשווקת מוצרי קישוריות בין מחשבים נישאים לרשתות תקשורת מקומיות, סיימה את הרבעון בהגדלת המכירות ל-839 אלף דולר, לעומת 467 אלף דולר ברבעון המקביל. הרווח הנקי הסתכם ב-185 אלף דולר, לעומת רווח נקי של 81 אלף דולר ברבעון המקביל.

סיליקום באלפי דולרים	'94	'93
הרבעון השלישי		
סה"כ הכנסות	839	467
רווח גולמי	523	249
הוצאות הנהלה	70	50
רווח תפעולי	136	87
הכנסות מימון	52	—
רווח נקי	185	81
ינואר-ספטמבר	'94	'93
סה"כ הכנסות	2,280	965
רווח גולמי	1,432	514
הוצאות הנהלה	167	101
רווח תפעולי	415	78
הכנסות מימון	110	—
רווח נקי	615	62
רווח למניה	0.14	0.02
מחיר המניה	3.5	
שווי שוק	14	

שיעור הרווח הגולמי של סיליקום – 75% – מצביעים על היותה חברת היי-טק. הרווח הגולמי עצמו עמד על 523 אלף דולר. ברבעון המקביל עמד שיעור הרווח הגולמי על 50%. סיליקום היא חברת היי-טק הפועלת בשוק עם שיעורי צמיחה גבוהים במיוחד, מאחר שמוצריה מיועדים לשוק הרשתות המקומיות ולשוק מחשבים נישאים.

לחברה מוצר חדיש הנקרא PLA (POCKET LAN ADAPTER), המשמש לקישור מחשבים נישאים לרשתות תקשורת מקומיות LANs. מוצר זה פונה לשלושת פלחי השוק השונים של פרוטוקולי התקשורת, ETHERNET, TOKEN RING ARCnet. עיקר מכירות החברה נובעות ממוצר זה, ואולם ברבעון זה מכרה החברה גם מהמוצר החדש PCMCIACARDS. מוצר זה מהווה כיום כ-14% ממכירות החברה, ולהערכת המנכ"ל אבי איזנמן מכירותיו ימשיכו לעלות.

בעלי המניות העיקריים של החברה הם אבי איזנמן (14.5%), יהודה זיסאפל (21%) וזוהר זיסאפל (22%). משקיעים פרטיים ועובדי החברה מחזיקים ב-17%, והשאר נמצא בידי הציבור.

ישטק – 2.5 מ' ד' הפסד בבורסה

באיחור של חודשיים פירסמה אתמול חברת ישטק את הדו"חות הכספיים שלה לרבעון השני, לאחר שקיבלה לכך אישור כדי שתוכל לכלול בדו"חות את מימוש ההשקעה בבנק כרמל.

ישטק מצטרפת לרשימת החברות הקטנה והמצומצמת ברשימת הישראליות שנסחרות בבורסה שמעבר לים, המדווחות על הפסדים בניירות ערך. הישראליות אינן משקיעות כלל במניות, אלא באגרות חוב צמודות או בפקדונות צמודים. הדוגמא הטובה ביותר לכך היא סאיטקס, שאת כל הר המזומנים שלה השקיעה בפקדונות צמודים בלבד.

ישטק סיימה את הרבעון בהפסד של 2.3 מיליון דולר, לעומת רווח של 168 אלף דולר ברבעון המקביל ב-93'. הפסד זה נגרם מירידות ערך של תיק בטוחות סחירות בסך כולל של 2.47 מיליון דולר.

הכנסות החברה עלו ברבעון ב-20% והסתכמו ב-370 אלף דולר. העלייה בהכנסות נבעה ממכירותיה של החברה הבת DATA LINK האמריקאית. הוצאות החברה גדלו והסתכמו ב-3.5 מיליון דולר – עלייה של 96% לעומת הרבעון המקביל. הוצאות הנהלה הכלליות הסתכמו ב-733.9 אלף דולר, לעומת 129 אלף דולר ברבעון המקביל אשתקד.

אטמור – מו"מ מתקדם להקמת מפעל בסין

שבוע וחצי לפני מועד פקיעת האופציה של אטמור, הודיעה אתמול החברה כי היא וגורם ישראלי נוסף המעודה בשוק הסיני, מצויים במו"מ מתקדם עם חברה סינית להקמת מפעל הרכבה משותף למתקני מים "בן רגע" מתוצרתה בסין. להערכת הצדדים למו"מ, צפי ההזמנות למתקני מים מתוצרת המפעל צפוי להגיע בשנת הפעילות הראשונה לכ-60 אלף יחידות, בהיקף כספי של כ-2 מיליון דולר.

בנוסף, הגיעה אטמור לסיכום עם חברה ברזילאית להפצת מתקני המים שלה בברזיל. לחברה הברזילאית מחזור מכירות שנתי של 200 מיליון דולר לשנה. אטמור נמצאת כרגע, בשיתוף עם נציגה הישראלי של החברה הברזילאית, בשלב עיצוב מתקני מים לשוק הברזילאי, ותוך כ-3 חודשים

דו"חות, הודעות וניתוחים

יש מקווים באטמור להתחיל במשלוחים ראשונים, כשכל משלוח יהיה בהיקף כספי מינימלי של 250 אלף דולר.

עוד מדווחת החברה, כי המשלוח הראשון של מתקני מים שנשלח בתחילת אוקטובר לקזחסטאן נקלט בשוק בהצלחה מרובה. בחודש הקרוב עומדת להגיע לארץ משלחת ממדינה זו כדי לסכם הזמנה בהיקף 2 מיליון דולר של מתקנים מפורקים שיורכבו שם. אטמור מייצאת את מתקני המים "בן רגע" לכמה מדינות. באחרונה, בעקבות פעולות שיווק אינטנסיביות, מדווחת החברה על גידול ניכר ביצוא מתקנים מתוצרתה למדינות שונות במזה"ת, במזרח אירופה (בפרט במדינות חבר העמים) ובמזרח הרחוק. להערכת החברה, עסקות היצוא יהוו השנה כ-70% ממחזור מכירותיה של אטמור.

באוקטובר חתמה החברה על הסכם יצוא בהיקף של מיליון דולר למכירת 20 אלף מתקני מים בשנה הקרובה במצרים ובמדינות המפרץ הפרסי. עד כה ייצאה אטמור את מתקני המים מתוצרתה לכמה מדינות ערביות, ביניהן סוריה, מרוקו ומצרים, באמצעות צדדים שלישיים בלבד. התקדמות תהליך השלום במזה"ת הובילה לכך שעסקת יצוא זו למדינות ערביות מבוצעת לראשונה בדרך ישירה וגלויה.

באוקטובר דיווחה החברה על זכייה ב-72% מסך המכרז השנתי של משרד הביטחון, כאשר חלקה של אטמור מסתכם ב-3.2 מיליון שקל. ברבעון השני של השנה דיווחה אטמור על גידול חד במכירות, שהסתכמו ב-4.8 מיליון שקל ביחס ל-3.8 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד, ומול 3.1 מיליון שקל ברבעון הראשון של 94'.

טכנופלסט – דו"חות טובים לקראת האופציות

לאחר שלושה רבעונים קטסטרופליים, הגישה אתמול טכנופלסט דו"ח המציג שיפור בכל סעיפיו, הן מול הרבעון המקביל והן מול הרבעונים הקודמים. הניסיון מלמד כי מרבית הדו"חות המוגשים בתחילת עונת הדו"חות הם המשופרים דווקא. אבל לטכנופלסט יש סיבה טובה נוספת להגשת הדו"ח בעיתוי זה: האופציות. אופציה 1 של טכנופלסט עומדת לפקוע ב-6 בנובמבר, כלומר בעוד כשבוע. מצבן של האופציות גבולי מאוד: תוספת המימוש היא 7.86 שקלים ומחיר המניה עומד על 7.96 שקלים. 3.7 מיליון שקל עתידה טכנופלסט לגייס אם ימומשו כל האופציות, ומה טוב יותר מאשר דו"ח טוב בעיתוי הנכון כדי להבטיח את המימוש?

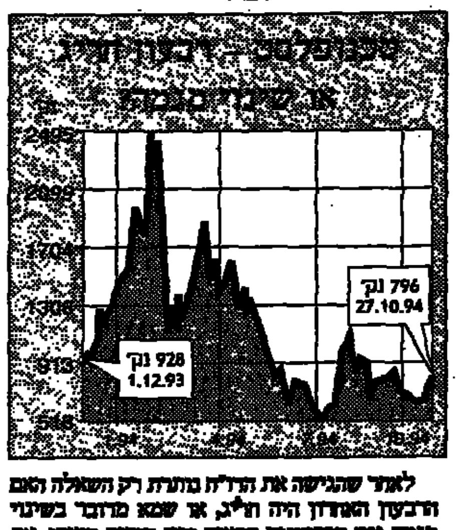

לאחר שהגישה את הדו"ח נותרת רק השאלה האם הרבעון האחרון היה חריג, או שמא מדובר בשינוי מגמה וגם הרבעונים הבאים יהיו טובים כמותו. את התשובה לשאלה זו נדע, כמובן, רק לאחר שיחלפו עוד כמה רבעונים. בינתיים, בכל אופן, רשמה המניה שיפור של 54%, לעומת מחיר השפל שאליו הגיעה (יחד עם כל הבורסה) ב-4 ביולי. אלא שהיא עדיין נמוכה ב-14% לעומת מחיר ההנפקה.

טכנופלסט באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	6,121	4,551
רווח גולמי	2,868	1,915
הוצאות הנהלה	760	920
רווח תפעולי	1,308	995
הכנסות מימון	171	(227)
רווח נקי	1,194	435
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	16,180	14,484
רווח גולמי	4,601	5,529
הוצאות הנהלה	2,317	2,628
רווח תפעולי	2,284	2,901
הכנסות מימון	4,133	477
רווח נקי	(2,264)	2,168
רווח למניה (ש"ח)	(0.45)	8.49
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.51)	
הון עצמי	18,161	
שווי שוק	44,218	

מאז הנפילה הגדולה בתוצאות הפעולות ברבעון הרביעי של 93', הציגה טכנופלסט שיפור בהיקף המכירות מדי רבעון. גם ברבעון זה נמשכה העלייה במכירות. ברבעון השלישי הן הסתכמו ב-6.1 מיליון שקל – עלייה של 12% לעומת הרבעון השני של השנה ושל 34% לעומת הרבעון המקביל.

טכנופלסט עוסקת בייצור מוצרי פלסטיקה במכניקה של הזרקה תרמופלסטית. אחד הלקוחות הגדולים של החברה הוא אלבית, שבעבורה מייצרת טכנופלסט את מארזי הטלוויזיות שאלבית מייצרת.

לא רק במכירות היה שיפור – החברה גם התייעלה והדבר ניכר היטב ברווחיות הגולמית. הרווח הגולמי ברבעון השלישי של השנה היה 34% מהמכירות, לעומת 24% ברבעון הקודם. עם זאת, לעומת הרבעון המקביל חלה ירידה ברווחיות – שהיתה אז 42% מהמכירות. איתמר פטישי, יו"ר והמנכ"ל החברה, מסביר בסקירת המנהלים כי הירידה ברווחיות הגולמית בהשוואה לרבעון המקביל נבעה מירידה במכירות מוצרים, מוצר שתרומתו לרווח הגולמי היתה גדולה. העלייה ברווחיות הגולמית לעומת הרבעון הקודם נבעה מתרומתה של מכונת ה-1,400 טונות וממעבר לייצור סדיר ובסדרות ייצור ארוכות יותר מבעבר. עם זאת, נמשך העיכוב באספקת תבניות לטלוויזיות 28 אינטש מאלבית. במקביל קיבלה החברה הזמנה מאלבית בהיקף כספי של 1.5 מיליון דולר.

התייעלות נוספת מוצאים בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות. אחרי עלייה תלולה מאז ההנפקה רשמה החברה ירידה בסעיף זה. פטישי מוסיף בסקירת המנהלים כי ברבעון השני וברבעון השלישי של השנה עלו מחירי חומרי הגלם שהחברה צורכת. עם זאת, פטישי מעריך כי עליית המחירים לא תשפיע על הרווח הגולמי, כיוון שמרבית מחירי המוצרים ללקוחות מוצמדים בנוסחאות הצמדה הכוללות מרכיב עלות חומרי גלם.

טכנופלסט עומדת לחתום בימים הקרובים על עסקה לפיה תרכוש 25% ממניות צ.א.ג, העוסקת בפיתוח ובשיווק מוצרים לרשתות "עשה זאת בעצמך". תמורת המניות תשלם טכנופלסט 1.4 מיליון דולר.

שלמה פרידמן

דן רנט: עסקת בעלי עניין של 50 אלף דולר בחודש

דן רנט איקאר שיגרה אתמול לבורסה הודעה על עסקת בעלי עניין. מדובר במתן שירותי הסעה לעבודה ומהעבודה לנהגי קואופרטיב דן. הקואופרטיב הוא בעל השליטה בגר מר – החברה האם של דן רנט איקר.

מבנה העסקה כולל תקופת ניסיון של חצי שנה, שבה יינתן שירות ההסעות באמצעות אוטובוסים זעירים, בשלבים. כל שלב בתוך תקופת הניסיון יתוגמל בנפרד, ובעבור שלב א' תשולם לחברה תמורה חודשית של 50 אלף דולר. התמורה בעבור השלבים הנוספים טרם נקבעה, ושני הצדדים יסכימו עליה במשך התקופה. אופן חישוב תמורה זו נעשה בתחשיב כלכלי שהביא בחשבון את עלויות מתן השירות, בתוספת אחוז רווח כנהוג בעסקות מסוג זה.

ועדת הביקורת של החברה דנה בעסקה ומצאה כי לאחר בחינת פרטי העסקה ותנאי ההתקשרות המוצעים, שנקבעה כי מדובר בעסקה בהתאם לתנאי השוק, כי העסקה כלכלית ומועילה מבחינת החברה והיא "צפויה להצמיח רווח לחברה ולהיטיב עם כלל בעלי המניות". בוועדת הביקורת השתתפו אלי היימן, יעקב אבן וטד סילברמן. שני האחרונים הם הדירקטורים מקרב הציבור ואילו היימן חבר בקואופרטיב דן.

העסקה נדונה גם בישיבת הדירקטוריון שבה, מטבע הדברים, היה רוב לבעלי העניין בעסקה.

דן רנט הודיעה גם כי לשם אישור העסקה ולשם תיקון תזכיר החברה תתכנס אסיפה כללית של בעלי המניות ב-23 בנובמבר. לצורך אישור העסקה יידרש רוב רגיל ולתיקון התזכיר רוב של 75%. עם זאת, לא צפויה בעיה באסיפה, היות שאגד מחזיקה ב-79% ממניות החברה.

חברה לישראל – רווח הון של 6.5 מ' ד'

בעקבות סיום תהליך ההנפקה של חברת טאואר סמיקונדקטור בארצות הברית וקביעת מחיר ההנפקה על 14 דולר, יסתכם רווח ההון הצפוי לחברה ב-6.5 מיליון דולר לפחות. רווח נוסף עשוי להיווצר בעקבות מימוש יותר של 450,000 מניות רגילות נוספות, באם החתם יממש את זכותו לכך.

זלר אבלגון – האסיפה אישרה

לקראת ההנפקה המתקרבת של זלר אבלגון, אישרה האסיפה הכללית של החברה להגדיל את ההון הרשום של החברה ב-12.5 מיליון שקל – מ-7.5 מיליון שקל ל-20 מיליון שקל. האסיפה, שהתקיימה ב-26 באוקטובר, אישרה גם ייעוד לחלק מכספי ההנפקה הקודמת, באוגוסט השנה. 8.6 מיליון שקל מההנפקה זו ישמשו לפירעון הלוואה שקיבלה זלר אבלגון מהחברה האם – זלר אבלגון שירותים פיננסים.

בדש – 100% באלון חיתום

חברת בלנטיין (לשעבר המטלול) הודיעה כי בדש השקעות, המחזיקה ב-33% ממניותיה, הודיעה לה כי ב-17 באוקטובר 94' רכשה את מלוא האחזקות באלון חיתום וניירות ערך. מעתה אלון היא חברה בת ב-100% של בדש השקעות. ב-18 באוקטובר היתה האחזקה הכוללת של הקבוצה (בדש השקעות, בדש אחזקות ואלון חיתום) במניות בלנטיין 589.9 אלף מניות.

דוניץ – אשר המיזוג עם דוזיק

האסיפה הכללית של בעלי המניות בדוניץ אישרה ביום שני פה אחד את המיזוג בין דוניץ לבין "דוזיק", חברה למימון השקעות ודוניץ ניהול השקעות.

המיזוג יתבצע בדרך של העברת כל נכסיהן והתחייבויותיהן של החברות הנקלטות לאחים דוניץ. מאחר שאחים דוניץ מחזיקה ביותר מ-99% ממניותיהן המונפקות של החברות הנקלטות, ועל פי החוק לא ניתן להקצות לאחים דוניץ מניות של עצמה במסגרת מיזוג זה, יתבצע המיזוג ללא כל תמורה בעד העברת העסקים, הרכוש, הזכויות וההתחייבויות של החברות הנקלטות לאחים דוניץ.

המיזוג כפוף לכל האישורים הדרושים על פי דין, לרבות אישורי מועצות המנהלים והאסיפות הכלליות של החברות המתמזגות, אישור בית המשפט המחוזי למיזוג ואישור נציבות מס הכנסה.

מנתור – בוחנת השקעה בפיקנטי

בעקבות פניית רשות ניירות הערך, מודיעה מנתור כי בהתאם למדיניותה היא בוחנת כניסה להשקעות ריאליות בתחומים שונים. בהקשר זה קיימה החברה מגעים ראשוניים לבחינת השקעה בקבוצת פיקנטי. המגעים טרם התגבשו לכלל הסכמה, ובשלב זה עדיין לא דנו במחירים ובהערכות שווי.

אקסלנס – פתיחת מסחר

ב-31 באוקטובר יחל המסחר במניות החברה. מניות אקסלנס יוסחרו בכר"מ במסגרת הרשימה המקבילה ענף חברות השקעה. שער הפתיחה למסחר במניות הנ"ל יהיה 1045%.

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	סכום**	תאריך	החזקה
אביס	מגדל ביטוח	2273	39,696	902	19.10.94	0.24
אינטרנשל	אסקור	853	6,000	51	28.10.94	75.76
אורדות אל' א	רפקו	87.5	65,060	58	20-23.10.94	—
איגוט	איפיסי	420-461	21,934	96	10-23.10.94	3.57
בר	שלובות	266-269	14,580	39	10-11.10.94	0.59
דולב אל' א	מניקס	102.5-1056	31,419	32	5-9.10.94	—
דנבאר משאבים	עידן יעוץ	5695-5750	1,800	103	18-19.10.94	0.12
חברה לישראל	ארנם משה	24961-24963	600	150	18-19.10.94	0.01
חברה לישראל 5	ארנם משה	24075	531	128	18.10.94	—
ילד	ילד ויתום	501	4,507	23	20.10.94	0.39
יעד	דדון ואבנר	641	4,218	27	13.10.94	0.07
לביש	שפיר אריה	3805-4109	1,990	88	19-28.10.94	6.64
לביש	הוד טל	3024	1,905	58	13.10.94	0.28
מלת	מגד אורלי	477-507	10,018	49	18-28.9.94	3.16
מליבו	שניידר יוסף	880	20,000	176	21.8.94	7.25
מלל	זוהן משאבים	517	10,000	52	19.10.94	13.35
נגר	גורי משה	284	19,622	56	12-16.10.94	54.52
מפעלי נגב	קיסאל להבין	159-189	214,423	367	4-23.10.94	1.32
קליין	שער ורצל	1227	5,000	61	18.10.94	0.13
שיא	שיא ייזום	2319-2606	6,000	148	28.9-12.10.94	0.76
תום אופ' 1	בירן גן	43	33,395	14	19-23.10.94	—
תום אופ' 1	בירן צבי	43	33,395	14	19-23.10.94	—

בעלי עניין מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	סכום**	תאריך	החזקה
בנק פיתוח	שפיר אריה	650-755	15,000	105	5-11.10.94	7.91
יעלית	פרידמן דוד	1620	284,000	1,681	—	7.64

* עסקות מחוץ לבורסה ** הסכום הוא באלפי שקלים

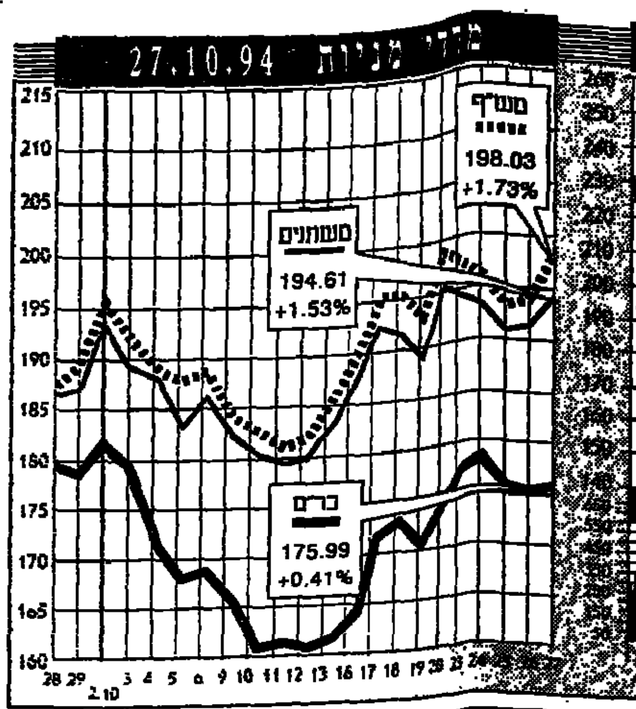

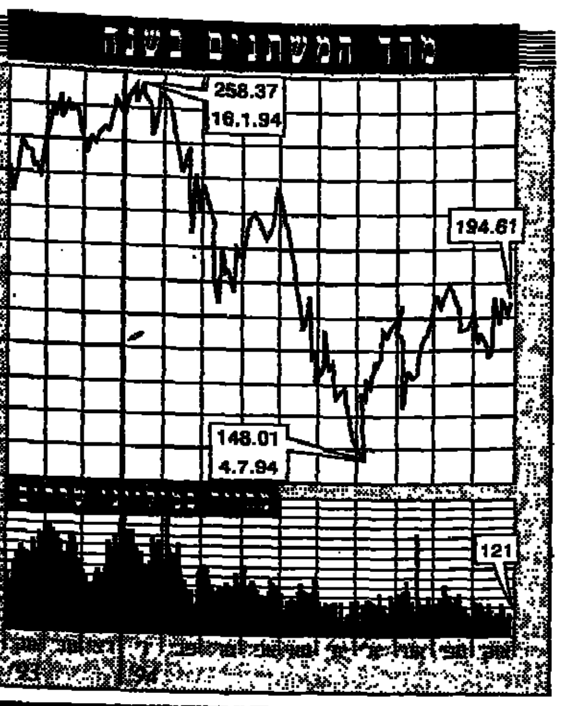

מדדי מניות

שם המדד	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי דולרי מתחילת השנה
כללי	185.10	1.14%	1.85%	-31.48%	-38.84%
ברים	175.99	0.41%	-1.61%	-45.08%	-50.97%
משתנים	194.61	1.53%	3.79%	-21.42%	-29.86%
מעו"ף	198.03	1.73%	4.46%	-19.17%	-27.85%
אופציות כללי	98.88	-0.16%	-10.84%	-72.12%	-75.11%
אג"ח להמרה כללי	178.29	0.32%	-8.02%	-19.41%	-28.06%
בנקים מסחריים	216.40	2.00%	6.43%	-14.90%	-24.03%
בנקים למשכנתאות	204.85	0.32%	3.99%	-23.54%	-31.75%
חברות ביטוח	204.10	0.04%	-8.46%	-41.36%	-47.65%
מסחר ושירותים	169.28	0.86%	1.38%	-34.28%	-41.33%
נדל"ן וחקלאות	166.06	0.55%	0.98%	-41.54%	-47.81%
חברות תעשיה	186.71	1.32%	2.44%	-28.59%	-36.25%
חברות להשקעה	209.35	1.29%	1.23%	-33.48%	-40.62%
חיפושי נפט	97.73	-4.20%	-21.47%	-64.07%	-67.93%
מקבילה	224.46	-0.24%	-5.37%	-52.39%	-57.50%

מדדי איגרות החוב

שם המדד	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	139.30	-0.02%	0.16%	8.85%	-2.84%
כללי ממש.	138.65	-0.05%	0.07%	8.92%	-2.77%
צמוד למדד ממש.	138.96	-0.02%	0.04%	9.83%	-1.96%
צמוד ומט"ח ממש.	140.17	-0.24%	0.35%	1.75%	-9.17%
כללי קונצרניות	143.58	0.13%	0.74%	8.22%	-3.40%
צמוד למדד קו'	143.14	0.17%	0.82%	9.06%	-2.65%
צמוד ומט"ח קו'	148.46	-0.31%	-0.50%	-2.21%	-12.71%
מק"מ	119.97	0.03%	1.00%	7.81%	-3.76%
גילון	121.30	0.04%	1.25%	6.18%	-5.22%
צמוד ממש. 0-2 שנים	138.70	0.06%	0.86%	12.76%	0.66%
צמוד ממש. 2-5 שנים	138.65	0.06%	0.31%	11.37%	-0.59%
צמוד ממש. 5-7 שנים	140.28	0.12%	-0.14%	10.44%	-1.41%
צמוד ממש. 7-10 שנים	142.81	-0.13%	-0.92%	7.86%	-3.71%
צמוד ממש. 10-15 שנים	138.67	-0.20%	-0.17%	6.42%	-5.01%

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב-%
1	לחתו מ"ל	-7.6%
2	תשלח 1	-1.4%
3	חוסקאר	-0.7%
4	אמת 2	-0.7%
5	חום	-0.6%
6	הספוירה	-0.5%
7	ציוד רדום	-0.3%
8	אן אם סי	-0.1%
9	חסון	0.3%
10	דפרון 2	0.4%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	האג"ח להמרה	פרמיה ב-%
1	דוא א'	-4.4%
2	כלל תעשיות 8	-0.7%
3	אימקו ב'	-0.7%
4	מבנו 5	-0.7%
5	האריס 2	-0.3%
6	בנק לסחר סדרה 1	-0.1%
7	קרדו השקעות 2	0.0%
8	גבינגר *	0.1%
9	אלקית	0.2%
10	ישפרה	0.4%

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	תמסק אופ' 1	-29.0%
2	בזק בי אופ' 1	-27.0%
3	אוסטמק אופ' 1	24.5%
4	אמטור אופ' 1	-23.2%
5	רחושל אופ' 1	-23.0%
6	סרג אופ' 2	-22.8%
7	תופים אופ' 2	-20.2%
8	גמא אופ' 1	-20.2%
9	בימשר אופ' 1	-19.5%
10	אפטבן אופ' 1	-19.0%

אג"ח ממשלתיות

ממוצע שנים לפדיון	תשואה שנתית (נטו)	תשואה שנתית (ברוטו)
0.5 - 1	1.0	2.8
1 - 2	1.1	3.0
2 - 3	1.4	3.1
3 - 5	1.7	3.2
5 - 7	1.8	3.2
7 - 10	1.8	3.3
10 - 13	1.8	3.3
13 - 17	2.1	3.5

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
1114	99.78	17.05%	5
1124	99.50	16.50%	12
1134	99.22	16.35%	19
1144	98.96	15.85%	26
1154	98.65	16.25%	33
1214	98.53	14.45%	40
1224	98.07	16.35%	47
1234	97.74	16.70%	54
1244	97.61	15.60%	61
115	97.26	16.10%	68
125	97.03	15.80%	75
135	96.77	15.75%	82
145	96.50	15.75%	89
215	96.19	15.90%	96
225	96.00	15.55%	103
[illegible]	95.88	15.00%	110
245	95.38	15.90%	117
315	95.11	15.90%	124

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
325	94.84	15.90%	131
335	94.65	15.65%	138
345	94.37	15.70%	145
355	94.04	15.90%	152
415	93.77	15.90%	159
425	93.86	14.95%	166
435	93.34	15.65%	173
445	93.04	15.75%	180
515	92.74	15.85%	187
555	91.75	15.75%	215
715	90.44	15.80%	250
815	89.49	15.70%	278
915	88.28	15.65%	313
1015	87.19	15.75%	341

"הקרן הטובה ביותר:
קרן מרכזית מעו"ף!"

קרן מרכזית מעו"ף הגיעה למקום הראשון בחודש ספטמבר
היא יותר זולה מהשקעה ישירה במניות,
היא יותר נזילה מאופציה והיא הכי נאמנה למקור!

- ההפרש בין שער קניה ומכירה כ-0.25% בלבד! (הקרן נסחרת ללא שיעור הוספה)
- הקרן משמשת כנכס בסיס נזיל וזול לאופציות מעו"ף
- לפחות 90% מנכסי הקרן מושקעים במניות המעו"ף לפי משקלן היחסי במדד המעו"ף, לכן היא מייצגת באופן הטוב ביותר את מדד המעו"ף.
- הוראות קניה ומכירה לקרן מתקבלות עד השעה 14:00

חדש! נפתח סניף בחיפה!

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

נאמן הקרן: - חברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ
תל-אביב: אחד העם 28, טל. 03-5194111, פקס 03-5194100 בני-ברק: רח' רבי עקיבא 14, טל. [illegible] נתניה: רח' [illegible] 15, טל. 09-826127, פקס 09-[illegible]
חיפה: ארלוזורוב 11, טל. 04-667788, פקס 04-666888

שווקים

התחדשו העליות בניו יורק

גם באירופה וטוקיו נרשמו עליות מחירים, למרות שהדולר עדיין חלש

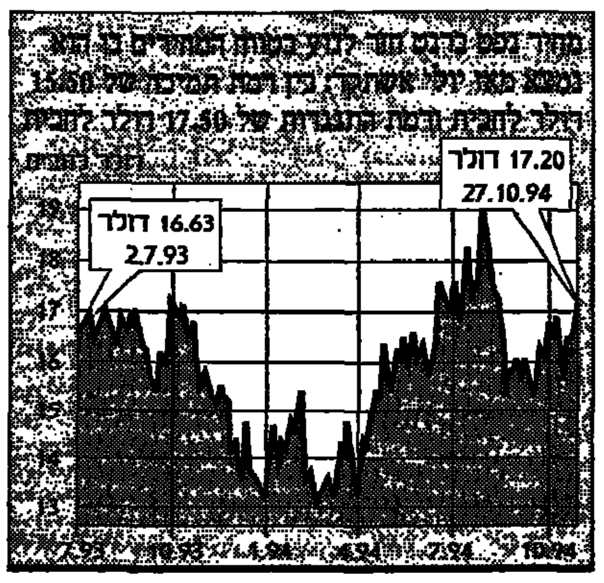

מאת גל הראל

ריביות

היום מתפרסם בארה"ב נתון התמ"ג לרבעון השלישי של '94. בשוקי ההון האמריקאים, וכן גם באירופה ובמזרח, נבנתו המשקיעים כבר בראשית השבוע ל"כוננות ספיגה" לקראת פרסום הנתון הזה.

הרציונל של המשקיעים הוא, שאם צמחה ארה"ב בתקופה זו בשיעור גדול, למרות המש העליות הריבית שבוצעו מראשית השנה, אזי קרוב לוודאי שהריבית תועלה שוב בקרוב. במקרה כזה מעריכים המומחים, יהיו ירידות מחירים בשוקי ההון האמריקאים. מדד דאו ג'ונס, לדוגמה, העומד על כ–3,860 נקודות, צפוי לרדת לסביבות ה–3,675 נקודות.

מה נחשבת לצמיחה חזקה מדי? רוב הכלכלנים מסכימים, שעלייה בשיעור שבין 2.5% ל–2.8% במונחים שנתיים היא יפה, אך לא בגדר הה מדי. אך כל צמיחה מעבר לכך תגרור מיד מדיניות מוניטרית מרסנת.

ברבעון השני של '94 צמחה הכלכלה האמריקאית ב–4.1% – מכיוון שעיקר הצמיחה נבע מהצטברות מלאי, היו כלכלנים רבים שטענו כי במחצית השנייה של השנה – כשלא יימצאו קונים למלאי הזה – יקטן שיעור הצמיחה.

אך הנתונים לחודשים יולי ואוגוסט הראו, כי קצב המכירות עלה על קצב הצטברות המלאי, כלומר הצרכן האמריקאי ממשיך לקנות למרות הריבית היקרה יותר. את זאת קשה לכלכלנים להסביר, במיוחד לאור העובדה שלא חלה בתקופה זו עלייה בשכר הריאלי.

יש המסבירים זאת בחלקו הגדול של מגזר השירותים בתוצר האמריקאי. לדבריהם, מגזר זה רגיש פחות לעליות בשיעורי הריבית ולכן ככל שגדל חלקו בכלכלה, כך היא נעשית רגישה פחות לעליית הריבית.

הסבר אחר הוא, כי מבחינה היסטורית העלאת שיעורי ריבית משפיעה במלואה על הכלכלה האמריקאית רק שנה לאחר ביצועה.

שוק ההון האמריקאי טולטל מראשית השנה בשל הציפיות, והתגשמות הציפיות, להעלאת הריבית. בשבוע האחרון התחזקו הציפיות גם בשל היחלשות הדולר והקריאות לתמוך בו באמצעות העלאת הריבית בארה"ב.

עתה סבורים רוב הכלכלנים, כי העלאה של חצי אחוז נוסף בריבית לטווח קצר צפויה לפני סוף השנה, קרוב לוודאי ב–15 בנובמבר, מועד פגישתם הבאה של ראשי הבנק.

הבעיה היחידה היא שריבית גבוהה יותר, בנוסף להשפעתה השלילית על מחיר איגרות החוב והמניות, לא נראית כנחוצה כמידור עבור הכלכלה האמריקאית בשלב זה: שיעור האינפלציה בארה"ב עומד מראשית השנה על כ–2.7% במונחים שנתיים.

אומנם בחודשיים האחרונים חלה עלייה נוספת במחירון של התשומות, עובדה שרבים מצביעים עליה כאותות ללחצים אינפלציוניים בעתיד הקרוב. אך הניסיון מראשית השנה מראה, כי גם עליות חדות במחירי התשומות לא מצאו ביטוי בעליית המחירים לצרכן, הן בשל הגידול החד בפרודוקטיביות של העובד האמריקאי, והן בשל ריסונו של הרכיב הגדול ביותר בעלויות הייצור – השכר הריאלי.

מזרח רחוק

מדד ניקיי בבורסת טוקיו התחזק אתמול ב–0.25%, למרות שהדולר שוב נסגר אתמול בטוקיו מתחת לשער 97 ין ולדומות המכרז המאכזב של חברת הטבק הלאומית.

עליות המחירים נבעו בעיקר מפרסום הדיעה של חמש יצרניות מוצרי האלקטרוניקה הגדולות ביפאן, כי הן קצרו רווחים נאים במחצית השנה שבין אפריל לספטמבר, למרות שעיקר תוצרתן של חברות אלו מיועד ליצוא, ולמרות שבתקופה זו תוסף הין ב–4.2% מול הדולר.

רווחיה של חברת נק הכפילו בחצי שנה האחרונה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ואילו רווחיה של חברת מיצובישי כמעט ושולשו. חברות טושיבה, היטאצ'י ופוג'יצו דיווחו על עליות דרמטיות פחות ברווחים, אך עצם העובדה שלא נגרמו הפסדים אף לאחת מהחברות האלה מרהימה כשלעצמה.

החברות הודיעו כי עמדו במסלה הקשה באמצעות ייעול וקיצוץ עלויות דרמטיים. אמצעי מרכזי לקיצוץ העלויות היה העברת מפעלים אל מחוץ ליפאן, למדינות דרום מזרח אסיה, או לארה"ב.

מה שמתבטא ברמת המיקרו בשמירה על רווחיות, מתבטא גם ברמת המקרו: מאז ראשית השנה ממשיך העודף המסחרי של יפאן, עם ארה"ב ומדינות אסיה לגדול (בספטמבר גדל היצוא היפאני לארה"ב ב–6.9%), ורק העודף המסחרי עם אירופה הצטמצם בתקופה זו.

עם זאת, יש לזכור כי לא כל ענפי התעשייה היפאניים הצליחו להתמודד בהצלחה עם התיסוף החד של הין בשנה האחרונה. ענף מרכזי שמכירותיו נפגעו הוא ענף המכוניות: יצוא המכוניות היפאניות לאירופה ירד בספטמבר ב–15%, למרות שהביקוש למכוניות באירופה גדל בחודש זה. גם המכירות של מכוניות יפאניות בארה"ב יורדות בהדרגה, אם כי מכוניות וחלפים למכוניות עדיין מהווים יותר ממחצית העודף המסחרי של יפאן עם ארה"ב.

וול סטריט

התייצבות המחירים בוול סטריט ביום רביעי פינתה אתמול את מקומה לתנופת עליות מחודשת ובמיוחד במגזר מניות ההיי־טק. בהתאם לכך קפץ מדד נסד"ק בקרוב לחצי אחוז, כבר בשעת המסחר הראשונה. מניות השוק הרחב יותר עלו בפחות, והכברות מסוימת הורגשה במגזר המניות הכבדות – כמו ביום רביעי. בהתאם לכך התחזק מדד דאו ג'ונס בשעות הבוקר רק בכ–0.30%.

את מניות ההיי־טק הובילה סקסס אינסטרומנטס, שמחירה עלה בעקבות העלאת דירוג שקיבלה מחברת הברוקרים מריל לינץ'.

אירופה

מגמת המסחר באירופה היתה אתמול מעורבת: בפאריס, בלונדון, באמסטרדם ובמילנו נרשמו עליות, אך בפרנקפורט ובציריך המשיכו המחירים לרדת.

בלונדון ובפאריס עלו המחירים כתיקון טכני, בשל התחזקות איגרות החוב המקומיות והעליות בוול סטריט.

במילנו קיבל השוק עידוד מהצעת הרכש (בסך שני טריליון לירות איטלקיות) שהגיש בנק קרדיטו איטליאנו לבנק קרדיטו רומנולו. בעקבות זאת עלה מחירן גם של מניות בנקאות אחרות.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הפרשות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1208	5.66
לירה אירית	2.416	5.38
פרנק בלגי	20.571	5.33
מארק גרמני	1	5.1
פרנק צרפתי	3.4241	2.99
כתר דני	3.9085	2.65
אסקודו פורטוגלי	102.15	1.8
פזטה ספרדית	83.2	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.4994	1.4987	1.4973
פרנק שווייצרי	1.2537	1.2527	1.2482
ליש"ט	1.6363	1.6356	1.6349
ין	97	96.9	96.94
דולר קנדי	1.3493	1.3488	1.3486
פרנק צרפתי	5.1325	5.1285	5.1303
אקו	1.2745	1.2735	1.2731
ד' אוסטרלי	0.7443	0.7438	0.7419
ד' סינגפור	1.4717	1.4707	1.4647
לירטה	1531.25	1530.7	1531.09

*מטבע דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חודי'	6 חוד'	שנה
דולר	5.688%	6.000%	6.563%
שטרלינג	6.000%	6.563%	7.438%
ין	2.375%	2.513%	2.813%
פר"ש	4.000%	4.219%	4.625%
מארק	5.161%	5.286%	5.643%
אקו	5.992%	6.234%	6.797%
פר"צ	5.625%	5.875%	6.375%
גילדן	5.190%	5.340%	5.740%
ד' קנדי	5.470%	5.980%	6.850%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 7.75%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	5.680%	5.180%
6 חודשים	5.930%	5.240%
1 שנה	6.500%	5.620%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.11%
שנה	6.20%
10 שנים	7.87%
30 שנה	8.05%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3875.15	26.92	0.70%	3875.15	3849.58	3.22%
	S&P 500	465.85	3.23	0.70%	465.85	462.68	-0.14%
טוקיו	ניקיי 225	19796.36	50.01	0.25%	19919.88	19724.44	13.66%
הונג קונג	האנג סנג	9304.58	52.14	0.56%	9341.4	9256.21	-21.73%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2356.69	-0.6	-0.03%	2363.89	2353.02	-2.84%
לונדון	FTSE 100	3029.6	29.7	0.99%	3029.6	2993.8	-11.37%
פרנקפורט	דקס	2013.2	-7.3	-0.36%	2023.57	2010	-11.18%
פאריס	CAC 40	1858.11	26.57	1.45%	1858.31	1838.22	-18.07%
מילנו	MIBTEL	9805	27	0.28%	9839	9752	-1.95%
ציריך	SMI	2458.6	-18.6	-0.75%	2487.5	2443.5	-16.88%
אמסטרדם	EOE	403.87	4.72	1.18%	403.94	399.9	-2.51%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב נוב' (דולר לאונקייה)	389.6	-0.2
כסף נוב' (סנט לאונקייה)	538.8	9.2
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	426.6	-0.4

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	389.3
כסף (דולר לאונקייה)	5.41
פלטינה (דולר לאונקייה)	424
פלדיום (דולר לאונקייה)	159.75

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
ריכוז תפוזים נוב'	105.25	-0.45
כותנה נובמ'	72.45	0.54
קפה דצמ'	192	1.2
קקאו דצמ' (דולר לטונה)	1356	21
סוכר מרץ	12.96	0.1

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה נובמ' (סנט לבושל)	553	5
חיטה דצמ' (סנט לבושל)	398.5	-2.5
תירס דצמ' (סנט לבושל)	218.5	3.25
בקר חי דצמ' (סנט לליברה)	69.825	0.1

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2659
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5885
עופרת ספוט (דולר לטונה)	656.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1111.8
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1824.3
ניקל ספוט (דולר לטונה)	7204

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	17.2
ברנט נובמ'	16.8
דובאי ספוט	15.75
[illegible] ספוט	15.65
[illegible] ספוט	18.22
נפט לחימום ספוט	47.05

מוצרים מזוקקים (דולרים לטונה)
אירופה ים תיכון (מקביל לאיכות להחזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	191
נפטא פו"ב	162

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה נובמ' (דולר לטונה)	3550	39
קקאו דצמ' (ליש"ט לטונה)	958	9
סוכר אוקט' (דולר לקילו)	131.5	-0.25

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
234.96	1.66	0.71%

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב - 03-6917211
השמיים פתוחים
ELAL אל על
CARGO מטענים

שערי מטבע חוץ / 27.10.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קנייה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קנייה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קנייה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קנייה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.07	2.93	3.07	2.94	3.07	2.9841	3.0262	2.9806	3.0227	2.9833	3.0247	3.0080	-0.33%	-0.17%	0.74%	-10.08%
1 מארק גרמני	1.96	2.05	1.97	2.06	1.96	2.06	1.9961	2.0242	1.9950	2.0232	1.9980	2.0258	2.0116	-0.07%	3.29%	16.89%	4.34%
1 לירה שטרלינג	4.78	5.01	4.81	5.03	4.81	5.04	4.8850	4.9539	4.8775	4.9464	4.8904	4.9584	4.9227	-0.05%	3.38%	11.54%	-0.43%
1 פרנק צרפתי	0.56	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5835	0.5917	0.5829	0.5912	0.5819	0.5901	0.5876	-0.05%	3.05%	15.99%	3.54%
100 ין יפני	3.03	3.18	3.04	3.18	3.04	3.18	3.0891	3.1327	3.0846	3.1281	3.0898	3.1328	3.1082	0.10%	1.60%	16.41%	3.91%
1 גילדן הולנדי	1.75	1.83	1.75	1.83	1.74	1.83	1.7816	1.8067	1.7762	1.8013	1.7771	1.8018	1.7949	-0.08%	3.31%	16.67%	4.15%
1 פרנק שווייצרי	2.35	2.46	2.36	2.47	2.35	2.46	2.3949	2.4287	2.3909	2.4247	2.3940	2.4274	2.4103	-0.01%	2.78%	19.55%	6.72%
1 כתר שוודי	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4212	0.4271	0.4207	0.4267	0.4202	0.4261	0.4245	-0.56%	5.60%	18.41%	5.70%
1 כתר נורבגי	0.45	0.47	0.45	0.47	0.45	0.47	0.4592	0.4656	0.4585	0.4651	0.4592	0.4657	0.4627	-0.06%	3.98%	16.49%	3.99%
1 כתר דני	0.50	0.53	0.50	0.53	0.50	0.53	0.5111	0.5183	0.5104	0.5177	0.5113	0.5185	0.5150	-0.16%	3.79%	16.73%	4.20%
1 מארק פיני	0.64	0.68	0.65	0.68	0.64	0.68	0.6561	0.6654	0.6572	0.6666	0.6564	0.6655	0.6632	-0.20%	7.47%	28.40%	14.62%
1 דולר קנדי	2.17	2.28	2.18	2.28	2.17	2.27	2.2129	2.2441	2.2109	2.2421	2.2093	2.2400	2.2314	-0.29%	-0.45%	-0.72%	-11.38%
1 דולר אוסטרלי	2.15	2.27	2.14	2.29	2.15	2.28	2.2160	2.2473	2.2124	2.2436	2.2109	2.2416	2.2327	0.21%	0.25%	10.35%	-1.49%
1 ראנד דרא"פ	0.77	1.00	0.61	0.87	0.67	0.85	0.8528	0.8649	0.8524	0.8645	0.8540	0.8659	0.8599	-0.27%	2.07%	-2.14%	-12.64%
10 פרנק בלגי	0.95	1.00	0.95	1.00	0.95	1.00	0.9708	0.9845	0.9687	0.9824	0.9706	0.9842	0.9776	-0.05%	3.25%	18.25%	5.56%
10 שילינג אוסטרי	2.78	2.92	2.79	2.92	2.79	2.92	2.8331	2.8731	2.8316	2.8716	2.8391	2.8786	2.8575	-0.21%	3.29%	16.73%	4.20%
1000 לירטה איטל'	1.91	2.02	1.91	2.03	1.92	2.01	1.9555	1.9831	1.9503	1.9779	1.9558	1.9830	1.9692	0.01%	1.68%	12.84%	0.72%
100 פזטה ספרדית	2.33	2.49	2.37	2.53	2.35	2.47	2.4001	2.4340	2.3989	2.4328	2.3952	2.4285	2.4186	0.06%	2.99%	15.55%	3.14%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.8038	3.8575	3.8007	3.8544	3.7991	3.8520	3.8360	0.16%	3.00%	15.06%	2.71%
1 דינר ירדני	4.17	4.43	4.19	4.48	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2864	-0.33%	-0.52%	2.54%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0180	0.00%	1.69%	2.27%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9776	-0.34%	-1.68%	3.93%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3880	3.4360	3.3838	3.4316	3.3876	3.4347	3.4136	-0.20%	1.31%	7.22%	-4.29%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 27.10.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6110	1.4953	0.9678	1.2480	5.1191	1.6759	1.5275	3.0769
1 לירה שטרלינג	1.6365	---	2.4472	1.5838	2.0424	8.3776	2.7426	2.4998	5.0355
1 מארק גרמני	0.6688	0.4086	---	0.6472	0.8346	3.4234	1.1207	1.0215	2.0577
100 ין יפאני	1.0333	0.6314	1.5451	---	1.2895	5.2897	1.7317	1.5784	3.1784
1 פרנק שווייצרי	0.8013	0.4896	1.1982	0.7755	---	4.1019	1.3429	1.2240	2.4655
1 פרנק צרפתי	0.1953	0.1194	0.2921	0.1890	0.2438	---	0.3274	0.2984	0.6011
1 גילדן הולנדי	0.5967	0.3646	0.8923	0.5775	0.7447	3.0546	---	0.9115	1.8360
1000 לירטה איטל'	0.6547	0.4000	0.9789	0.6335	0.8170	3.3513	1.0971	---	2.0143
10 פרנק בלגי	0.3250	0.1986	0.4860	0.3145	0.4056	1.6637	0.5447	0.4964	---

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

הוצאת פוקוס מחשבים
ספרים טובים על מחשבים

- הסידרה הוויזואלית ל-DOS 224 עמ' - 49 ש"ח
- המדריך למחשב האישי IBM PC ותואמיו 208 ע' - 39 ש"ח
- התחל והרץ עם DOS 6.2 192 ע' - 39 ש"ח
- ספר הפקודות של DOS 6.2 208 ע' - 39 ש"ח
- הכל על תקלות מחשב ותיקון 368 ע' - 89 ש"ח
- מדריך נורטון למחשב האישי ★ הכל אודות DOS וניהול דיסק קשיח 448 ע' - 89 ש"ח
- המדריך השלם לפקודות Windows 320 ע' - 59 ש"ח
- מדריך הישרדות ל-PC 384 ע' - 69 ש"ח
- המדריך הקצר לקניית PC וציוד היקפי 152 ע' - 33 ש"ח
- המדריך השלם לפקודות Word 6 220 עמ' - 59 ש"ח
- מדריך למעבד התמלילים דגש 1.1 כולל דגש אישי 160 עמ' - 49 ש"ח
- המדריך לתקשורת באמצעות מודם כולל BBS במתנה (600K) לינס ל-3 חודשים 160 ע' - 39 ש"ח
- מדריך למעבד התמלילים קיוטקסט 5.5 272 ע' - 49 ש"ח
- המדריך ל-Norton Commander 4 176 ע' - 45 ש"ח
- ספר הפקודות של Norton Utilities 7 217 ע' - 45 ש"ח; עדכון לגירסה 8, 56 עמ' - 20 ש"ח
- ספר הפקודות של QBASIC 208 ע' - 39 ש"ח
- Windows-שיפור ביצועים 160 עמ' - 69 ש"ח
- מדריך לעבודה בריאה מול המחשב 160 עמ' - 49 ש"ח
- מדריך לאנטי-וירוס Viruscan 120 עמ' - 33 ש"ח
- מדריך מס, 1 לשיפור ביצועים 168 עמ' - 33 ש"ח
- 70 תוכנות-חופשיות לניהול המחשב ספר ותוכנות - 49 ש"ח
- המדריך לצילום והפקה בווידאו 270 ע' - 54 ש"ח

בואו לראותנו בתערוכת פיס-94
בגני התערוכה, ביתן 32 (7-10/11/94)

להשיג בכל חנויות הספרים והמחשבים המובחרות
הזמנות בכרטיסי אשראי בטל': (03) 677-38-98
בין השעות 09:00 - 13:00
במודעפון 38 38 38 (03)
ובהמחאות: ת"ד 863 ר"ג, 52108

הוועדה הציבורית לקביעת שיעור יחידת המימון לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג – 1973

טלפון: 02-753132 פאקס: 02-353495

הודעת הוועדה

על הוועדה שהוקמה לפי סעיף 1א (א) של חוק מימון מפלגות, התשל"ג – 1973 (תיקון מס' 16 התשנ"ד) מוטל מכח סעיף 1 ב לחוק לקבוע את שיעור יחידת המימון, כאמור בסעיף 3 לחוק.

כל החפץ להביא כל דבר ועניין לידיעת הוועדה בקשר לתפקידה זה מוזמן להמציא לוועדה בכתב את תמצית הדברים או את תוכנו של כל מסמך שברצונו להביא לידיעת הוועדה.

את אלה יש להמציא לוועדה תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זאת לפי הכתבת הבאה:

הוועדה הציבורית לקביעת שיעור יחידת המימון
על ידי היועץ המשפטי של הכנסת.
הכנסת, קרית הממשלה, ירושלים.

הוועדה תשקל ותחליט אם להסתפק בחומר שיומצא או להזמין את הפונה להשמיע את דבריו בפניה.

שושנה נתניהו
שופטת בית המשפט העליון (בדימ.)
יו"ר הוועדה

לע"מ

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 30 באוקטובר עד 3 בנובמבר

המיכרז המדובר (1)	מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	מועדים: יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיזערית	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	0515 1115	1.11.94 1.11.94	2.11.94 2.11.94	3.5.95 1.11.95	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 110 110	✽	20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0855 0246	1.11.94 1.11.94	1.3.95 1.3.95	30.8.95 28.2.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15	✽	20% 20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 1115	2.11.94	✽	1.11.95	363 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15	✽	20% 20%
אופציות לרכישת דולרים (5) 3 חודשים	411131 411132	1.11.94	יום המכרז	2.2.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✽	✽
אופציות לרכישת דולרים (5) 3 חודשים	411151 411152	3.11.94	יום המכרז	2.2.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✽	✽
אופציות לרכישת דולרים (5) 6 חודשים	411130	1.11.94	יום המכרז	5.5.95	6 חודשים	5000 יחידות	✽	✽
הלוואות לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)	✽	31.10.94	31.10.94	28.11.94	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	14.8	✽

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה הנבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורטות להלן ותפורסמנה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם: למק"מ 1115 – שגיא: 4122–4124 גליל 3752, 3791–3792, 3904
3755–3756, 3862–3865, גבע 4601–4607, 4609–4610
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.

הערות:
(*) פרסים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

לע"מ

בעולם

עלייה של 150% ברווחי סאן

מאת אבי בליזובסקי

ברבעון הראשון של שנת העס־קים שהסתיים ב־2 באוקטובר די־ווחה חברת המחשבים סאן על עלייה של 33% בהכנסות, עקב עלייה של כמעט 50% באספקת יחידות. ההכנסות ברבעון היו 1.273 מיליארד דולר – עלייה של כ־33% מ־960.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של החברה הוכפל ויותר ברבעון זה, ל־38.4 מיליון דולר, בהשוואה ל־16.6 מיליון דולר ברבעון הראשון אשתקד.

סאן נהנתה ברבעון זה מביקוש עולמי חזק לכל קווי המוצר העיקריים שלה. אספקת היחידות זינקה בכמעט ב־50% ביחס לרמות השנה שעברה, ל־74,000 מערכות. יחידת תוכנת המערכות של סאן הפיצה ברבעון הראשון יותר מ־82,000 רשיונות יוניקס/סולאריס. החודש הבריזה החברה על סולאריס 2.4, המביעה המוקד זהה לרוחב פלטפורמות ירביקס ו־X86 (PC). סולאריס 2.4 מציעה גם ביצועים משופרים, תכונות ניהול אמינה חשיות, ואמינות ואיכות גבוהות יותר.

בהגיבו על התוצאות אמר סקוט מקניילי, יו"ר ומנכ"ל סאן: "האסטרטגיה שלנו מוכיחה את עצמה. אנו רואים את הרווחים מהשקעותינו בטכנולוגיות כמו ריבוי-עיבודים ורשתות תקשורת. בתוך 12 שנים בלבד הפכנו לחברה של 5 מיליארד דולר, עם יותר ממיליון רשיונות יוניקס מותקנים בעולם. אנו מוסיפים עתה כמעט 300,000 מערכות מדי שנה לבסיס ההתקנות של יותר ממיליון מערכות, מוצרינו מבוססי-SPARC וסולאריס חזקים מאוד, והמודל הפיננסי שלנו מאפשר לתרגם חוזק זה לגידול ברווחים".

הכנסות שיא לצ'יפקום ברבעון

מאת אבי בליזובסקי

חברת צ'יפקום הודיעה על הכנסות שיא לרבעון השלישי ולתשעת החודשים הראשונים של 1994. תנופה נמשכת בערוץ מכירות באמצעות VAR ובשותפות האסטרטגית לפיתוח טכנולוגי ושיווק עם חברת IBM, תרמו רבות לתוצאות הרבעון השלישי.

זהו הרבעון ה־14 ברציפות, מאז הנפקתה לציבור במאי 1991, שצ'יפקום מדווחת על הכנסות שיא. צ'יפקום הינה רווחית השיגה צמיחה בהכנסות במשך 23 רבעונים רצופים.

החברה דיווחה על מכירות בסך 71 מיליון דולר לתקופה, עלייה של 69% לעומת מכירות הרבעון השלישי של 1993, שהסתכמו בסך 42 מיליון דולר.

בהתאם להודעתה, השלימה צ'יפקום את רכישת חברת David Systems. רכישה זו נרשמה לפי שיטת רכישה חשבונאית, ובהתאם לכך כללה צ'יפקום ברבעון הנוכחי חיוב חד פעמי לפני מס בסך 7,900,000 דולר תמורת עיבם המשותף של פרויקטים בתחום המו"פ של DSI. כמו כן השלם המיזוג בין חברות צ'יפקום ו־ARTEL תקשורת בנובמבר 1994.

בתשעת החודשים הראשונים של 1994 הגיעו הכנסות צ'יפקום לסך 184 מיליון דולר, עלייה של 65% לעומת התקופה המקבילה ב־1993 – 112 מיליון דולר. הרווח הנקי עלה ב־34% ל־10,253,000 דולר, לעומת רווח נקי של 7,657,000 דולר ב־1993.

צ'יפקום, שנוסדה ב־1985, מתכננת, מייצרת ומשווקת רכזות מיתוג תכנות וחסינות כשל ועוד מוצרים לרישות מחשבים. מוצרים אלה משמשים ארגונים גדולים להיכוד וניהול בין מחשבים, תחנות עבודה, מערכות כבלים ומוקלים של תקשורת בתוך בניין שלם או בין קבוצת בניינים.

נינטנדו צופה מכירות חזקות של משחק טלוויזיה חדש

ניו יורק (בלומברג). יו"ר נינטנדו אוף אמריקה, הווארד לינקולן, אמר שהמכירות של משחק הווידיאו דונקי קונג קאנטרי שייצא בקרוב לחנויות צפויות לעלות על 100 מיליון דולר.

היחידה האמריקנית של חברת נינטנדו היפאנית קיבלה כבר הזמנות ל־2.2 מיליון יחידות מקמעונאים בארצות הברית, כמות הגדולה ב־200,000 מן הכמות שהחברה תהיה מסוגלת לספק.

הקלטות של משחק הווידיאו, שיגיעו לחנויות בשלהי החודש הבא, יעלו לקונה 69.95 דולר.

נינטנדו היא יצרנית משחקי הווידיאו הגדולה בעולם.

עלייה של 15% ברווח של גודייר ברבעון השלישי של השנה

השיגה שיא של כל הזמנים ברווח לתשעת החודשים הראשונים

אקרון, אוהיו (בלומברג). חברת הצמיגים גודייר, המרוויחה מן העלייה הנמשכת בייצור המכוניות בארצות הברית והמכירות גבוהות יותר בשוק הבינלאומי, דיווחה על עלייה של 15% ברווח הנקי ברבעון השלישי של השנה.

לגודייר היה רווח נקי של 151.3 מיליון דולר, או דולר למניה, לעומת רווח של 131.2 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

ההכנסות עלו ב־7.2% ל־3.12 מיליארד דולר, לעומת 2.91 מיליארד דולר בתקופה המקבילה.

התוצאות עולות על ההערכה הממוצעת של 99 סנט למניה שהתקבלה בסקר של 6 אנליסטים. מחיר המניה של גודייר עלה ב־0.375 דולר ל־34.375 דולר בנפח מסחר של 1.6 מיליון מניות.

מכירות גבוהות יותר של ציוד מקורי הצמיגי הולמה העלו את הרווחים, אמר סטנלי גולט, היו"ר והמנכ"ל של החברה.

המכירות בכל העולם של צמיגים ומוצרים ושירותים הקשורים בהם עלו ב־7.2% ל־2.68 מיליארד דולר, לעומת 2.5 מיליארד דולר ברבעון המקביל. מכירות הצמיגים לפי יחידות עלו ב־9.3%.

המכירות בארצות הברית, השוק הגדול ביותר של גודייר, עלו ב־7.7% ל־1.83 מיליארד דולר, לעומת 1.7 מיליארד דולר. המכירות בארצות הברית היוו 59% מכלל הכנסותיה של החברה.

המכירות באירופה עלו ב־4.6% ובאמריקה הלטינית ב־4.4%. גם המכירות באסיה ובקנדה עלו.

גם קו צינור הנפט של גודייר עזר לרווחים. לצינור הכל־אמריקני היה רווח של 7.9 מיליון דולר, לעומת הפסד בסך 2.4 מיליון דולר בשנה הקודמת.

כדי לאזן את העלייה במחירי הגומי הגולמי, העלתה גודייר את מחירי הצמיגים ב־2%–4.5% החל מהחודש. יצרני צמיגים אחרים מיהרו להשוות את מחיריהם. היה זה הסיבוב השני של העלאות מחירים השנה. גודייר ומתחרותיה העלו את מחירי הצמיגים ב־3% מוקדם יותר השנה.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה הרווח הנקי של גודייר ב־57% ל־430.5 מיליון דולר, לעומת 274.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות עלו ב־4% ל־9.08 מיליארד דולר, שיא של החברה לתקופה.

נקסטל ומוטורולה ימכרו תדרים לפני הברית ביניהן

וושינגטון (בלומברג). משרד המשפטים האמריקני, אחרי חקירה נגד מונופולים, צפוי לדרוש מנקסטל קומוניקיישנס ומוטורולה למכור עודפי רדיו סרטים לפני השלמת תוכנית הברית ביניהן, דיווח העיתון "וול סטריט ג'ורנל". אנשים המקורבים לנושא אומרים שייתכן שהחברות ייאלצו למכור עודפים בתדר 900 מגה־הרץ שהן משתמשות בו כרגע לשירותי ידיעות רגילים. נקסטל אמרה כי היא מצפה בימים הקרובים להחלטה שלא תפגע בעסקה. החקירה נגד מונופולים נכנסה להילוך גבוה מוקדם יותר השנה, אחרי שמנהלים במתחרה של נקסטל, ג'יאוטק קומוניקיישנס, נפגשו עם אנשי משרד המשפטים. ג'יאוטק, מניו ג'רזי, מתכוננת למכור שירותי תקשורת אלחוטית במזרח ארצות הברית בשימוש בטכנולוגיה שונה מזו של נקסטל.

בשנה שעברה פנתה ג'יאוטק אל נקסטל ואל מוטורולה וביקשה מהן לרכוש כמה עודפי רדיו שהיו בבעלותן של שתי החברות. מורגן אוברייין, היו"ר של נקסטל, הסכים למכור אבל בתנאי שג'יאוטק תשתמש בציוד של נקסטל.

עלייה של 9% במכירות של דיימלר־בנץ ב־9 החודשים הראשונים של השנה

סך כל המכירות הגיע ל־73.2 מיליארד מארק

שטוטגרט, גרמניה (בלומברג). דיימלר־בנץ, החברה התעשייתית הגדולה ביותר בגרמניה, הודיעה כי המכירות בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה עלו ב־9% בשל עלייה בביקוש למכוניות המאר של החברה וכן בשל עלייה בשירותים הפיננסיים שלה.

המכירות לתשעת החודשים הגיעו ל־73.23 מיליארד מארק (49 מיליארד דולר), לעומת 66.94 מיליארד מארק בתקופה המקבילה אשתקד. כך מסרה החברה אתמול לבעלי המניות שלה.

המצב הכלכלי המשתפר בשוקי המפתח של החברה, בעיקר מחוץ לגרמניה, וכן הירידה המשמעותית בעלויות בכל היחידות העסקיות של החברה תרמו לעלייה במכירות, הודיעה דיימלר. רק 37% מכלל המכירות של דיימלר היו בגרמניה.

דיימלר הודיעה כי היא מצפה שהמכירות לכל השנה יעברו את הסכום של 100 מיליארד מארק. החברה לא מסרה כל תחזית הכנסות, אבל אמרה כי היא מצפה שהמגמה החיובית תימשך גם ברבעון הרביעי כאשר המצב הכלכלי ישתפר עוד יותר והמאמצים לקיצוץ בעלויות ייכנסו לפעולה.

מרצדס בנץ, חולקת המכוניות המשאיות של דיימלר, סיפקה את עיקר מכירות הקבוצה ודיווחה על עלייה בסך 13% במכירות ל־51.2 מיליארד מארק, לעומת 45.42 מיליון מארק בתקופה המקבילה אשתקד.

העלייה [illegible] שם עלו המכירות ב־20% ו־17% בהתאמה. בגרמניה עלו ההכנסות ב־6%.

בתקופת ינואר־ספטמבר מכרה מרצדס 456,100 מכוניות פרטיות, עלייה של 29% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות של היחידה ממכירת מכוניות נוסעים עלו ב־13%, ואילו אלה של יחידת המשאיות עלו ב־12%.

מרצדס אמרה שלגבי השנה כולה היא צופה עלייה של יותר מ־15% במכירות של מכוניות נוסעים, ואילו מכירות המשאיות יעלו ביותר מ־13%.

ביקוש חזק לשירותים פיננסיים ולביטוח וכן לשירותי טלפון נייד העלה את המכירות בקבוצת השירותים של החברה ב־17% ל־7.8 מיליארד מארק, לעומת 6.76 מיליארד בתקופה המקבילה.

רווח לסאאב בתשעת החודשים הראשונים של השנה

שטוקהולם (בלומברג). יצרנית המכוניות סאאב הודיעה, כי בד בבד עם עלייה של 14% במכירותיה רשמה, לראשונה מאז שהפכה לחברה עצמאית ב־1990, רווח בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

סאאב רשמה רווח לפני מס של 284 מיליון קרונות (40 מיליון דולר) לתקופה שבין ינואר לספטמבר השנה, לעומת הפסד של 1.05 מיליארד דולר בתקופה זו אשתקד, לאחר שמכירותיה עלו ב־13.8%, ל־13.06 מיליארד קרונות. הרווח הנקי של סאאב עלה ל־160 מיליון קרונות, לעומת הפסד של 1.07 מיליארד קרונה בשנה שעברה.

הוליווד על נהר האן

יצרני הסרטים בדרום קוריאה לא נמנעו פעם מהשלכת נחשים לבתי קולנוע שהציגו סרטים של הוליווד. עכשיו הם מוצאים דרכים טובות יותר להתחרות

Forbes

ב־1985 הצליחו הנושאים ונותנים בענייני סחר של ארצות הברית להכריח את הממשלה הקוריאנית להפסיק להגבלות לרעה את הסרטים מתוצרת הוליווד. קודם לכן יכלו רק אנשים שהפיקו סרטים קוריאניים ליבא סרטים זרים – סרט זר על כל 4 סרטים קוריאניים.

כאשר הסיר נחמר זה והפסק וסרטים אמריקניים זרמו פנימה, החל ב־1988, כעסו המפיקים הקוריאנים. בריונים שהועסקו על ידם השליכו נחשים ופצצות עשן לבתי קולנוע שהציגו סרטים אמריקניים, ועודדו הפגנות אנטי אמריקניות מחוץ לבתי הקולנוע.

אבל ההסכם הזיק מעמד. בשנה שעברה ראו הקוריאנים 342 סרטים זרים, בהשוואה ל־51 בלבד ב־1986. סרטים זרים, כמעט כולם שוברי הקופות של הוליווד, תפסו 85% מן ההכנסות בסך 235 מיליון דולר בקופות בתי הקולנוע של דרום קוריאה. התפוקה של סרטים קוריאניים ירדה מ־110 ב־1989 ל־64 בשנה שעברה.

אבל יצרני הסרטים הקוריאנים שמרו על צורה אחת של הגנה: בתי הקולנוע חייבים להציג סרטים מקומיים 100 ימים בשנה. אמר סון סאק, העומד בראש החברה הממשלתית לעידוד סרטים קוריאניים: "אלמלא הכריח החוק את בעלי בתי הקולנוע להציג סרטים שנוצרו בקוריאה 100 ימים בשנה, היו יצרני הסרטים עסוקים כחברות זבובים".

אבל האם ההגנה היתה באמת טובה בשביל תעשיית הסרטים הקוריאנית? ייתכן שלא. רבים מן המפיקים הבימאים הצעירים במדינה חושבים אחרת. לדבריהם ההגנה הממשלתית, לא התחרות הזרה, היא שגרמה להתמוטטות ייצור הסרטים בדרום קוריאה. הם טוענים שבמקום לעשות סרטים טובים יותר בעזרת הרווחים שלהם מרישיונות יבוא לסרטים, הרימו פשוט יצרני סרטים קוריאנים רבים את הכספים למקרקעין, או לעסקים בארצות הברית. כאשר הקוריאנים כבר עשו סרטים, היו אלה סרטים בתקציב נמוך ביותר, ללא איכות אבל עם הרבה בחורות עירומות.

כאשר הם נאלצים בשל הסכם הסחר להתחרות על קהל הצופים, מתחילים המפיקים הקוריאנים לייצר סרטים טובים יותר. בשנה שעברה יצא לאקרנים הסרט "סופיונג'י", מחזה דמעות על משורר עממי משוטט, שהיה הסרט המקומי הראשון שמכר יותר ממיליון כרטיסים במחיר של 4,000 וון (5 דולרים) לכרטיס. בהשוואה לכך מחזיקה פאראמונט בשיא עם הסרט "רוח רפאים", שמכר 1.7 מיליון כרטיסים, ואחריו "פארק היורה".

"שני שוטרים", סרט פעולה/קומדיה שיצא לבתי הקולנוע בשנה שעברה, גבר על "מת להיות 2" ההוליוודי, כשמכר 869,000 כרטיסים והכניס 4.3 מיליון דולר. אומר קאנג וו סוק, 34, המפיק והבימאי של הסרט: "התחרות עזרה לשפר את האיכות".

סרטים קוריאניים מופקים עדיין בתקציבים נמוכים מאוד. עלויות ההפקה זעירות לעומת הוליווד: בימאי קוריאני מעולה מרוויח אולי 60,000 דולר לסרט, ואפילו שחקנים מפורסמים עובדים תמורת 125,000 דולר או פחות – סכומים שאינם מוכרים בהוליווד. אבל המשמעות של תקציב נמוך היא גם הכנסות קטנות בקופה. הסרט הקוריאני הממוצע מכניס רק 470,000 דולר ואינו מצליח לכסות את עלויות ההפקה שלו. אפילו הלהיט הגדול של לי־טאי־וה, "סופיונג'י", הכניס רק 6 מיליון דולר, ועוד כמיליון דולר תמורת זכויות הכבלים והווידיאו שלו, וללי היה רווח נקי של 2.8 מיליון דולר בלבד.

כדי לעודד השקעות בתעשיית הסרטים שלה, שינתה באחרונה ממשלת קוריאה את סיווג הסרטים מענף שירותים לענף ייצור. כתוצאה מכך יכולים מפיקים קוריאנים, בפעם הראשונה זה עשרות שנים, לממן בקלות את סרטיהם באמצעות הלוואות מבנקים.

סיאול מסירה גם את האיסור שלה על השקעה בסרטים של הצ'ייבול, אותם קונגלומרטים ענקיים השולטים בכלכלה. קבוצות דייוו וסמסונג כבר נכנסו לענף. הממשלה גם פורשה סוף סוף את פיתוח הטלוויזיה בכבלים בקוריאה, וזה יוצר הון לסרטים, משום שמפעילי הכבלים יקנו הפקות קוריאניות.

"אנחנו נעשים מערביים יותר, לכן ראיית סרט טוב על התרבות שלנו היא משולחת", אומר לי, המצפה עכשיו 3.8 מיליון דולר על "רכס הרים טייבק", סרט על קונפליקט אידאולוגי בכפר קטן לפני מלחמת קוריאה. "יש בקוריאה קהל לסרטים קוריאניים".

בימאים מעשים חושבים שיהיה קהל לסרטיהם גם מחוץ לקוריאה. מעודדים מהצלחתם של סרטים סיניים כמו "היי שלום, פילגשי" (הכנסה של 5.2 מיליון דולר) בארצות הברית, הם מקווים להרחיב את הצגת הסרטים מעבר לערים הגדולות בעלות אוכלוסייה קוריאנית, שם ההכנסה הממוצעת של סרט היא 80,000 דולר.

קאנג, המפיק/בימאי של "שני שוטרים", אומר שהוא מקווה שאולפנים אמריקניים ישקלו את הפצת סרטו בארצות הברית. "אני מקווה להצלחה בגודל של "הפסנתר", אומר קאנג, כשהוא מתייחס לסרט הניו זילנדי המפתיע שגרף השנה 3 פרסי אוסקר והיו לו הכנסות מעל ל־40 מיליון דולר.

אבל תומס גריי, המפיץ בארצות הברית סרטים מן המזרח הרחוק, מתלונן שכמה מפיקים קוריאנים אינם ריאליסטים ודורשים עד 350,000 דולר תמורת זכויות הפצה בארצות הברית של סרטיהם. "הם רואים מה עשה 'היי שלום, פילגשי' ורוצים בכסף בסדר הגודל הזה", אומר גריי. "אני אומר להם להפיק קודם כמה סרטים טובים".

ברכות למר גורי מלצר

טלרד
עולם של תקשורת
שפע ברכות
למר גוריון (גורי) מלצר
לרגל מינויו ליו"ר חברת בזק
עלה והצלח ויישר כח
מאחלים:
הנהלת טלרד
ומשפחת טלרד

מעבדות גלקסי אלקטרוניקס (1985) בע"מ
גלקסי
ברכות חמות
למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר חברת בזק
שפע ברכות והצלחה לאורך כל הדרך

גוונים
למר גוריון מלצר
שפע ברכות והצלחה
לרגל מינויו ליו"ר חברת בזק
בית גוונים
טלויזיה בכבלים

שפע ברכות
עלה והצלח!
GALCOM
גלקום

למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר
חברת בזק
האשר שיתוף פעולה פורה
TEVEL תבל
טלויזיה בכבלים

כבלנט
למר גורי מלצר
לרגל מינויך ליו"ר
חברת בזק
שפע ברכות והצלחה לאורך כל הדרך

ברכות חמות
למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר חברת בזק
ברכה והרבה הצלחה
י. ציגלר הנדסת חשמל בע"מ
סוכנים בלעדיים של: SIEMENS

סלקום CELLCOM
למר גורי מלצר
ברכה
לרגל מינויך ליו"ר
חברת בזק
יישר כח!

DARCOM
שפע ברכות
למר גורי מלצר
לרגל מינויך ליו"ר
חברת בזק
דארקום בע"מ הקישון 10 בני ברק
טל. 03-5777555 פקס. 03-5777577

ברכות
למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר
חברת בזק
דאטה קול
מ.ס.מ. בע"מ

ברכות חמות
למר גורי מלצר
אהרן הלוי
מערכות דואר קול
בהשכרה או רכישה
רח' עובדיה 35 חיפה 34563
טל: 177-022-9090

מיטב הברכות
למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר
חברת בזק
ברכה והרבה הצלחה

AT&T
מברכת את
מר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר בזק

ביפאקול
איחולי הצלחה בתפקידך החדש
יו"ר חברת בזק
ביפאקול בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

טלדור
מברכים את
מנכ"ל בזק
מר גורי מלצר

יורוקום eurocom
למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר
חברת בזק
איחולים לאורך כל הדרך

למר גורי מלצר
לרגל מינויו ליו"ר
חברת בזק
איחולים לאורך כל הדרך
טבוו יעקב
קבלנים לעבודות עפר
צנרת ובניה

המדור הופק ע"י דניק שיווק ופרסום טל. רב קווי 03-6701144 פקס. 03-6701145

קח מכוניתך

תן אותה למוסך. 03-372180 (בשבת 03-5034289)

עד 250 סמ"ק

250 סמ"ק ומעלה

בתי ספר לנהיגה

עתיקות

מכירות ושרותים

הנכם מוזמנים בזה להציע הצעות לרכישת ציוד וריהוט ביתי, אותו ניתן לראות במחסני אפרמסון פ"ת דרך ראש העין. 03-9344440

את ההצעות יש להגיש לכונס הנכסים עו"ד דפנה ויינשטוק 09-987105

בתי אבות

למבוגר טיפול מלא, מסור ומקצועי, בבית כפרי. 09-686342

עבודות קבלניות

מציעים למכירה

ציוד משרדי

מכירה/השכרה ציוד ברמה מקצועית. 03-6131333

הלבשה והנעלה

וידאו ומצלמות וידאו

חיות בית

להזמנות

אבנים משתלבות, אפורות, סוג ב', במזומן. 03-9389355

מאגר מדבקות

נייר, קשות, מדפים ומקררים. 03-9302186, 03-9310719

למכירה אינטגרטור

חריטקר, 5300B, כחדשה + חצי שנת אחריות. 02-389662

אמנות עתיקות

אסטרולוגיה

בריאות

טלפונים ומכשירי קשר

סולן תקשורת פלא-פון

השכרה-מכירה-התקנה

דגמים חדשים כולל אביזרים

פתוח 24 שעות

ת"א: פרישמן 13 03-522-9424

ירושלים: לונץ 2 מדרחוב 02-258-908

ניר צבי: צאלון 5 08-231-302

טלוויזיות

מוסיקה וכלי נגינה

פסנתר

רק ברסיטל!!!

TRADE IN ברסיטל

פסנתר חדש החל מ- 4,200 ש"ח בלבד

בתוספת הפסנתר הישן שברשותך

תל אביב: דיזנגוף 94 (קומה א') 03-5229954

רעננה: בן גוריון 3 09-421513

תמרים/ות

גרוב בלייבטרה

פלאפון

מבחר פלאפונים

אביזרים לפלאפון

ציוד תקשורת מתקדם

מחשבי מקינטוש

ציוד היקפי למחשבים

03 6996464

פקס' 03 6996446

יש קויק

מבצע

שי בסך 1000 ש"ח על קנייה/ החלפת פלא-פון

החלף ישן בחדש

050-365544

והסוכן יגיע אליך

י. ישראלי בע"מ

בית החליל

גליקסון 4 ת"א

טל: 5287059

חלילי צד זה אנחנו

חדשים, משומשים, תיקון ומכירה

אלי סבק

תיקון כלי נשיפה

מוסיקה כלי נגינה

מכירה, קניה, תיקון וכיוון.

מוצרי חשמל

מקררים

קנים

מערכות סטריאו

סטריאו

AMC

M&K

AVANCE

DYNACO

VNDERSTEEN

09-558004

מערכות סטריאו AIWA

KESLER STEREO

(ABSOLUTE SOUND)

אבן גבירול 47, ת"א

טל: 03-6965459

אל תשמע לאחרים...!!!

JPW * DENON * JBL

מחשבים

מחשבי "אולימפוס"

486 DX-386 DX

03-664855

03-5105360

מוזגנים

מכונות כביסה

מכונות תפירה

דיוור-קל

תוכנה לדיוור ישיר

03-9222551

נופש וקייט

ספרים

סירות וגלשנים ואופנועים

קומפיוטרים

הכי זול בארץ

מחשב 486-33

4 מגה זיכרון

דיסק 365 מגה

2 כוננים TEAC

מסך ACER 0.28

כרטיס קול + רמקולים

מקלדת + עכבר

כולל מ.ע.מ.

3,790 ש"ח

צלצלו עכשיו!

טל. 03-6724569

עד גמר המלאי

מחשב שיש לך גם סבא

DX2-486 -66MHZ V.L.P

3,350 ש"ח בלבד

שי מחשבים

486-33

S.VGA

3,400

ציוד אמבטיות

ציוד האזנה

במבצע!

INTEL 486 DX2-66

3,400 ש"ח S.VGA

ציוד למסעדות ובארים

תריסים

אלומיניום נס ציונה

08-407699

תריסי דני/יפו

050-357395

שיפוצים

קוסמטיקה

ריפוי והרזיה

שיעור

שידוכים

למודה

03-5468810

מהפכה

האזן/י למידע... 24 שעות

03-5442268

04-770142

"קשר"

השיטה השוויצרית הכרויות לפנויים/יות בהתאמה עצמית מהטלפון בביתך...

בונוג

בתי גונה

הכרויות

פנויים/ות

רשום קבלנים

ריקודים

הצעות עבודה

קורסים וחוגים

לב-המחשב

סוקולוב 32 חולון

03-5040188

לרגל פתיחת סניף נדוס
ברח' קרליבך 23 ת"א
דרושים/ות
עובדים (עבודה במשמרות)
* מוציאי מנות
* עובדי גריל
* קופאיות
* עובדי מטבח
* עובדים כלליים
לפנות במקום
03-5628496
תנאים טובים למתאימים

03-5101026
משכל מכירות
1. יבוא יצוא
2. אנגלית עסקית
3. פקידים רישיים
4. שיווק בינלאומי
אפשרות להשמה בעבודה

דרושות
סטודנטיות
בעלות אינטליגנציה
והופעה נאה במיוחד
שפה נוספת- יתרון
לעבודת אירוח וליווי
אנשי עסקים ואחמיים
במועדון חברים סגור
טל. מיום א' 03-6967569

קריירה
דרושים/ות
לחברה גדולה
ומובילה בתחומה
* מחסנאים/ות
* מפטים/יות
נסיון צבאי- יתרון
* עובדים/ות
בלתי מקצועיים
03-5780291,03-2000500

ביה"ס לאיפור קבוע
לידיה לאופר
03-5772088
כ"ים מס' 1
בארץ
(14 שנות נסיון)
ליוצרי מקצוע משתלם
ערכה עבודה
2,600 ש"ח + מע"מ
24 תשלומים בכרטיסי אשראי

קרן יהב - עובדים בשבילך
ללקוחותינו באזור המרכז
דרושים/ות
מלגזנים
נהגי ג'
מסגרים
רתכים
חורטים
מפעילי C.N.C
עובדי ייצור
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

דרושה
לחברת קד"מ
מנהל/ת הפצה
עבודה מול לקוחות
וכ"א.
-קורות חיים-
ת.ד. 28443 ת"א 61283
עבור הפצה

אכא
שרותי כח-אדם
כלכלן/ית
עובדי ייצור
לפ"ת ראשל"צ
משוחררת צבא
מוקדנית- בד"ב
עובדים מקצועיים
לכל האזורים
03-5606111
לבונטין 28 ת"א

בהזדמנות-
עבודה מעולה
לאיש מכירות ושיווק
בסיס+עמלות
טל- 6131688 מרק

קרן יהב - עובדים בשבילך
דרושה
לחברה צעירה ומוססת
בעל תעודה
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

גרפיקאי/ת
לעבודה במקינטוש
נדרש נסיון בתוכנות:
רב - דף, פוטושופ ופרי הנד
+ עדיפות לרקע בעבודות צבע ותוכנות שרטוט
קורות חיים לת.ד. 11371 ת"א עבור "מקינטוש"

יהב תעסוקה
למפעל גדול
דרושים
* עובדי ייצור
* מחסנאים
* מלגזנים
* נהגי ג'
בתנאים טובים
03-5754821

לחברה בתחום הדפוס:
צעיר/ה בוגר/ת
לתפקיד מעניין
פקס: 03-7511742

מופאור
מדריכים/ות
לעבודה באריאל בימי ו'
טל: 09-955726

למפעל פלסטיק
בעל רשיון במכלגה חסות
משכורת טובה
03-5510657

לחברת סיעוד
דרושים:
1. עו"ס/ית+ רכב לת"א
2. רכז/ת כ"א+ ידע הקלדה+ דוברת/ת
מדיש לאזור השרון
03-9333341
בערב: 09-929930

למטבחי רגבה
הרצליה
דרוש
מרכיב מקצועי
טל. 09-500225

15 ש"ח לשעה מובטח!!!
+ בונוסים למצטיינים.
משמרת בוקר/ערב
אפשרות לקידום
טל. בוקר- 03-6969622
ערב- 050-242263

דרושה
בחורה אחראית
למפעל הבוטיק
"ליאורה הרצליה"
בפורום בהרצליה
(6 שעות) תנאים מצויינים.
טל: 09-563952, 09-576367

איסטמן ניהול ואירגון פרוייקטים וקידום מכירות
לתערוכות בינלאומיות
דיילות נאות לפני ואחרי צבא
עבודה מעניינת ומשתלמת
למתאימות עבודה לטווח ארוך!
03-5270498

שומרי תיסוף
אחרי צבא + רשיון נהיגה,
לעבודת שנה מעניינת.
03-6393532

להפצת עלונים
על ידיות הדלתות, עשרה
ימים, 1200 ש"ח, רכב חובה.
03-371942

להפצת עלונים
רכב חובה, 13 ש"ח לשעה.
03-371942

למטבחי שבים:
1. נגרים 2. מעצבי מטבחים.
03-5270304

מחבש אתגר?
קריירה? שינוי?
תוספת הכנסה?
עצמאות?
פרטים בטל':
03-6393281

למוצה המקומית אזור
דרושים/ות
מדריכים/ות למועצות משפחתית
המשרה חלקית
בשעות אחה"צ
כישורים: השכלה
פדגוגית או אקדמית
במעוי ההתנהגות והחברה
לפרטים אילנה
מזכירת מחי חינוך
טל: 03-5563938

יוצאי צבא
עד 30, סבבים + מוטיבציה
למבנים קלים ומהירות.
03-9604119

לחברה מסחרית גדולה
בתחום השיווק
דרוש/ה
למוסך המרכזי
באזור המרכז
חשמלאי/ת מלגזות מנוסה
מגורים באזור ת"א
תנאים טובים למתאים/ה
טל. 03-800235/6

לקייטרינג פזית
דרושים
* טבחים
* עוזרי טבחים
* קונדיטורים
* רבי מלצרים
* מלצרים
* אחראי משמרת לאירועים
תנאים טובים למתאימים
-בדירת הגבעה-
טל. 09-402268
03-9369302/4

לבית מלאכה
לאלומיניום, עובדים רציניים.
03-9654505, 03-9610688

קרן יהב - עובדים בשבילך
דרושה
מוקדניות
הרצל 63 ראשל"צ
טל: 03-9662219
03-9674771

קריירה
מחסנאים/יות
עובדים/ות כלליים/יות
מגורים גוש דן,
רמלה, לוד
ב"ת 03-5780364
בר 03-200050

בהזדמנות
עבודה מצויינת
בסיס גבוה+עמלות
לטלמרקטינג
(נסיון קודם חובה)
לשעות הערב
טל- 7519162 דלית

דרוש בחור
עם אופנוע/קטנוע, לעבודה
כמורן נייד. 03-5252583

סבלים עם נסיון
להובלת דירות, שכר גבוה.
03-9329305

דרושים
יוצאי צבא, לעבודת פיקוח,
שכר הולם. 03-6721339

עובדים
מקצועיים/לא מקצועיים,
לאזור ראשל"צ - פ"ת.
03-5606111

להקמת יחידת בריאות
מכירות, דרושים מועמדים
בלי חושש לבוא, לראות,
למכוח 03-5627270

"אם אתה
לוקח את עצמך עם טיפה
ושש המונה, אצלינו תמצא
עניין, ראש צעיר, ושכר
טוב." 03-5627270

למוקד טלמוקד
דרושות/ים מוקדניות/ים,
בוגרי 12 שנות לימוד
ולאחר שרות צבאי. נא
לפנות בכתב יד לת.ד.
49219 ת"א 61492

ג'ובינג
טלפנו אלינו...
ואנו נעשה את השאר
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות
סוג 3,2 עם נסיון
מזכירה
מזכירה בכירה
+ניסיון
כתבנית
רצוי עברית-אנגלית
מקדמי מכירות
באמצעות הטלפון
אנשי מכירות
טל. 03-7522203/7529843

לחברה
העוסקת בשיווק ישיר,
דרושים אנשי/נשות
טלמרקטינג, לעבודה בשעות
הערב. 03-9269455

למסעדה בת"א
שליחים + רו גלגלי, שכר
גבוה. 03-5445254

דיילים/ות
לקידום מכירות, הכשרה
במקום, בשכר טוב.
03-5611131

לאחזקת מבנים
חשמלאי מוסמך + ידע
כללי. 03-6990702,
09-444020

1370 ש"ח
בשבוע, מגיל 18 ומעלה.
050-307685

סטודנטיות וקיבוצניקיות
למופעי חשפנות קלים,
עם/בלי מסיכה, 25,000-
20,000 ש"ח לחודש +
מגורים. 03-5224959

מנהלי עבודה
למחלקת אריזה + רקע טכני
ניהול עובדים. 5252583-
03-9313345 ,03

לירון משאבי אנוש
לסניף ראשל"צ
דרושים
לאזור התעשייה חולון
- מלטן
- עובד ייצור
(למפעל קרטונים)
- נגר (למסטורי עץ)
- עובדות ייצור
למפעל למזון
ראשל"צ 03-9670795
בית שמש 02-918988

ל"הרסו"
עובדים + טרקטוריסטים,
לחיפה, נתניה ות"א, 2,500.-
04-9830182

לפרסום, להמכירות
מכירות שבתות ובלונדיניות
יפהפיות, שיער ארוך 18-25,
גובה 1.75 מ'. 050-291462,
03-9269239

בפתח תקווה
לאריזה קלה, לרציניים
ואחראים, 17:00-08:00.
03-9211216

להפצת עלונים
בת"ד, רכב/אופנוע, שכר
מצויין. 03-6393195

דרושות יועצות יופי!!!
למ' הקוסמטיקה "מוסכלה",
מציעה תפקיד רב אתגר,
לנשים המאמינות ביכולתן.
תנאים מצויינים + הכשרה
מקצועית. 03-9226802,
03-5272002

לירחון הורים וילדים
1. ראש צוות מכירה+רכב
2. סוכנות מכירה נמרצות
3. אנשי טלמרקטינג מנוסים
4. קלדנית מנוסה
טלפון בשעות 8:30-16:30 03-6133558

קרן אדם
דרושים
מאזור השרון, נתניה
פ"ת, ר"ג ות"א
* מלגזנים+ רשיון
* עובדי מחסן
* נהגים ועוזרים
בעלי רשיון ג'
* עובדי ייצור למפעלים
* מחסנאי מוכשר
09-440395

לאיחוד הבולי"ן
הרצליה, דרושים סוכנים/ות
גם ללא נסיון. 09-561573,
09-589719

לצעירה, דיילת
סטודנטית, (חטובה, לא
גבוהה), 1,500 ש"ח בחודש,
יום אחד בשבוע. כיתבי
לתרבותי בא, ת.ד. 10005,
ר"ג (לירידות)

לחברה מובילה בשיווק חומרי בנין וכלי עבודה דרושים/ות:
עובד ייצור | נהג | עוזר מחסנאי
מנוס | רשיון ג', מעל גיל 24, נסיון באלמנט | רצוי רשיון נהיגה
עדיפות לתושבי ר"ג, ב"ב, פ"ת, ת"א והסביבה
תנאים טובים!!! טל. 03-5795430

משוחרר/ת צבא
נמרץ/ת, אחראי/ת + בגרות,
לקבועה. 03-5780290/1
יעל

דיילות יוצאות
לפרויקטור העניים ברמת השרון,
16-10 באוקטובר. 6888106-
03

דיילות/ים
למבצע פרסום מידי,
בשעות הבוקר, שכר מצויין.
03-6888106

עובדים/ות
לחברת מזון 03-9327045,
40922 מבר 03-5206666
דורון

דנאל בע"מ
כח אדם וסיעוד
סטודנטים/ות
לעבודה קבועה במשמרות צהריים וערב
בדוכנים הממוקמים ברשתות שיווק בקניונים.
אפשרות לעבודה חלקית.
ת"א- 03-5222266, ר"ג- 03-6736883, חולון- 03-5038494
פ"ת- 03-9347260, רעננה- 09-918487, נתניה- 09-622380
צלצל דנאל זה עובד

לקבלן שיפוצים:
עובדים ניסיוניים, עם/בלי
נסיון. 03-5193503

לחב' קוסמטיקה בינלאומית
דרושות נשים בעלות יוזמה,
לעבודה ריווחית ומהנה,
בתנאים מצויינים!
03-5444072, 03-493050

למפעל מתכת דרושים:
נהג ג' ועובדים כלליים.
03-493549

חרטים
להרכבת אלומיניום, עם/
בלי נסיון. 03-6918981,
050-297188

דרושים בעלי רכב
להפצת עיתונים בימי שישי.
03-371942

ל"עמית למלונאי"
דרושים: מלצרים/יות עם
נסיון למלונות ואירועים,
מלצרים/יות ללא נסיון
(הדרכה תינתן) ועובדים
כלליים. 03-5271570

ל"סיניורסמיר" פ"ת
אחראי/ת משמרת,
שליחים/ות ועובדי/ות
דלפק, לפני/אחרי גיוס,
שכר גבוה. 03-9305083

להפצת עלונים
בתיבות דואר, מינימום 12
ש"ח לשעה, רכב/אופנוע
חובה. 03-6888106

למוצר מדוע עסקי
אנשי מכירות ומשווקים
בטלפון. 03-6723622

מיקסם טכנולוגיות בע"מ
דרוש
מפעיל סקנר SCITEX
לעבודה במשמרת ערב
טל: 03-6888001, לפנות לרמי

עובדי ג'ינון

לבליבו בשרון
איש מכירות + רקע טכני,
רצוי ידע בתחום ההשקה.
09-406888

ד פ ו ס

לבית דפוס ותיק בת"א
דרושים/ות
מדפיס מקצועי
לדפוס מדבקות
עובדים
בלתי מקצועיים
בעלי חוש טכני
תנאים מעולים למתאימים
לפנות לטלפון
03-380321/03-381032

הנהלת חשבונות

בנ"ת איינשטיין
+ עבודות משרד, יתרון
להנהח"ש. 03-9312355,
03-9340878

יהב תעסוקה
לחברה גדולה
דרושים
מנהלי חשבונות
סוג 2, 1 או 3
בתנאים מצוינים
03-5754821

רוזנה 3
לחברת היי-טק באיזור פ"ת,
לחצי משרה. 03-9319252

עובדי ביטוח

גזירה ותפירה

אנשי אחזקה

א ח י ו ת

דרושים/ות
כבדיפות
אחים/יות מוסמכים
לצרכי ביקור והדרכה
לאיזור ר"ג ות"א
חלקי/ת משרה
רשיון נהיגה חובה -
רכב יתרון
פרטים בטלפון:
03-5308402 (רב קו)

רואה חשבון
לרו"ח מבקר/ת מנוסה
וסטודנט/ית אפשרי חלקית/
התמחות. 03-5628419

חרטים מסגרים
מסגר/איש אלומיניום
רצוי רשיון נהיגה.
03-373301, 03-376458

מתחנת עיבוד שבבי בבית
דרושים
4 חרטים
קונבנציונלים מנוסים
לעבודה קבועה,
תנאים טובים.
טל. 03-9347811

חשמל אלקטרוניקה

דרושים/ות
חשמלאי/ת רכב ומתקיני אזעקות מנוסים
להתקנה של מכשור אלקטרוני מתקדם לרכב
(נסיון בדיזל - יתרון)
בפסנית
03-9648088, 03-9656060

מור פור לס יש עבודה עובדה!!!
* אלקטרונאים/ות יוצאי צבא
* מתוונים/ מלחימים/ות
* הנדסאים/ טכנאים/ות אלקטרוניקה
* מחסנאי/ת
* מחסנאי/ מגטי/ת יוצא צבא
* מסגרים/חשמלאים/ות
רח' הבונים 7, ר"ג טל. 03-7527811

עובדי מחשב
לחברת מחשבים
צעירה ודינמית, דרוש/ה
איש/ת תמיכה למערכת
MICROSOFT WINDOWS.
03-5753370

מתכנת/ית QBASIC
+ נסיון, רצוי ידע
בACCESS/VB, נ"ש.
03-5404514

ט כ נ א י ם
ה נ ד ס א י ם

דרוש/ה בדחיפות
טכנאי קירור מוסמך
לעבודה
במעבדת שרות בת"א
טל. 02-900517

לאחידיבל שף
הנדסאי/טכנאי/שרטט נוף
כבישים, שליטה באוטוקד,
תנאים מצויינים. 03-497786

קרן יהב - עובדים בשבילך
דרושים/ות
טכנאי מכונות
טכנאי אלקטרוניקה
ידע במחשב
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
03-9674771

לחברה מובילה בתחומה
דרוש
טכנאי אלקטרוניקה
לתיקוני וקמן, דיסקמן,
מערכות סטריאו
והמפקס דיסק
טל. 9631560 למנהל עבודה

מ ה נ ד ס י ם
א ד ר י כ ל י ם

שוביב אדריכלים
דרוש/ה
אדריכל/ית
דובר/ת עברית
טלפון: 03-5272336
03-5443566

לחברה קבלנית דרושים
* מהנדס בנין
נסיון של 5 שנים ויותר
לניהול פרויקטים
* מנהל עבודה
נסיון של כ5 שנים באתר
03-5225529

לחברה יחודית בעיסוקיה
טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה
במרץ ובעל נסיון
פריך לרכב ומתעבים
לעבודה מעניינת ובלתי שיגרתית
אפשרויות קידום מהירות
03-9221717

מכרון الاجل

هكذا من الاصل

הצעת חוק קרנות הפנסיה תעלה ביום ב' לקריאה שנייה ושלישית

כלל ומגדל פנו לבג"ץ לקיים דיון נוסף בעתירותיהן נגד משרד האוצר

מאת צבי זרחיה ורונית מורגנשטרן

ועדת הכספים אישרה אתמול את הצעת חוק קרנות הפנסיה–קרנות חדשות. ההצעה תעלה ביום ב' לקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת. בעד ההצעה הצביעו הח"כים גדליה גל (עבודה), ענת מאור (מרצ), אלי גולדשמידט (עבודה), גדעון שגיא (עבודה) ורענן כהן (עבודה), שאינו חבר בוועדה. נגד ההצעה הצביעו הח"כים מהליכוד, רן תיכון ואריאל ויינשטיין.

על פי הצעת החוק יוארך תוקף חוק קרנות פנסיה–קרנות חדשות עד ל-31 במארס 95'. החוק קובע כי קרנות פנסיה חדשות אינן רשאיות לרכוש אג"ח מיועדות בעלות תשואה מובטחת. הארכת החוק נועדה להעניק לשר האוצר תקופת זמן לגבש מדיניות פנסיונית כוללת ופתרון לבעיית הגירעון האקטוארי של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

מנכ"ל האוצר, אהרן פוגל, אמר כי אם החוק לא יוארך, קרנות הפנסיה הוותיקות עלולות להדרדר מוטס. מרכז האופוזיציה בוועדה, ח"כ תיכון, אמר כי "ב-86' הציגה הממשלה את הרפורמה בשוק ההון והבטיחה להעביר מהעולם את האג"ח המיועדות, ואכן הנפקתן של אג"ח אלה לקופות הגמל הופסקה מיד. תוך חודשים מספר היו אמורים להפסיק הנפקת אג"ח מיועדות בריבית קבועה של 5.2% לקרנות הפנסיה. אולם, מאז ועד היום מבטיחים לנו להשוות את התנאים בין אלה שחוסכים באמצעות קופות הגמל לאלה שחוסכים באמצעות קרנות הפנסיה, אבל הדבר לא קורה".

ח"כ ויינשטיין אמר, כי טענת האוצר, שלפיה מאות מיליוני שקלים יברחו מקופות גמל לקרנות החדשות, אין לה אחיזה במציאות, לנוכח קיומן של קרנות פרטיות מתחרות, ובשל הקנסות הגדולים המוטלים על שבירת החסכונות.

עו"ד מיכל שקד, המייצגת את חברת הביטוח מגדל, הגישה לוועדה מסמך, שבו טענה כי התיקון המוצע על ידי הממשלה הוא צעד נוסף בתוכנית, שמטרתה לקבע את המונופול הקיים לתקופה בלתי מוגבלת.

חברות הביטוח כלל ומגדל פנו אתמול לבג"ץ בבקשה לקיים דיון נוסף בעתירותיהן נגד משרד האוצר בנושא קרנות הפנסיה. החברות מבקשות מבג"ץ לאשר את הדיון בעתירותיהן ולקבל את דעת המיעוט של השופט דב לוין, שקיבלה את העתירות.

בשבוע שעבר דחה בג"ץ את העתירות, אך קבע בפסיקתו, בין היתר, כי לולא החוק, שאינו מתיר הקמת קרנות פנסיה חדשות עם אג"ח ייעודי, היו העותרות זוכות בעתירתן.

בדעת המיעוט שלו קבע השופט לוין, כי "חוק קרנות הפנסיה פוגע בזכות היסוד של העותרות, בחופש העיסוק, פגיעה שלא ניתן להצדיק ... שכן מידת הפגיעה עולה על הנדרש בנסיבות המקרה. על כן חוק זה בטל והוא חסר נפקות".

החברות טוענות, כי הלכת שופטי הרוב סותרת בעליל הלכות קודמות של בית משפט זה, וכי החשיבות הקונסטיטוציונית של זכות היסוד לחופש העיסוק מצריכה התערבות בהחלטתם של שופטי הרוב.

שיחה

עם נוגה בוטנסקי, יו"ר האגף לצעירים, נוער וספורט בהסתדרות: על כוונת התנועות הקיבוציות לפרוש מההסתדרות

הקיבוצים זקוקים לסיוע פוליטי

התנועות הקיבוציות מושות לפרוש מההסתדרות. כנציגת המגזר הקיבוצי בהנהגת ההסתדרות, את תומכת במהלך?

רעיון הפרישה התעורר נוכח העובדה, שהחל מינואר 95' לא ייגבה מס אחיד מחברי ההסתדרות. לפיכך לא נותר עוד הטעם לקבל שירותים הנובעים מחברותנו בהסתדרות, ובראשם שירותי בריאות. אני תומכת בבחינה מחדש של מהות הקשר בין הקיבוצים לבין ההסתדרות. מדובר בשני אפיקים: אידיאולוגי ומעשי. באפיק הראשון, יש, לטעמי, קשר אידיאולוגי בין הקיבוץ ובין ההסתדרות: ערכים של שוויון, הדמוקרטיה, שיתוף והקטנת פערים כלכליים.

באפיק השני עולה השאלה, אם תמורת הסכום שייגבה מהקיבוצים, כדי שימשיכו להיות חברי ההסתדרות, באמצעות חוק מס ארגון או בדרך אחרת, הם יקבלו "סל שירותים" שעונה על צורכיהם. הקיבוצים צורכים שירותי חינוך, תרבות והדרכה, ולא פחות מכך הם זקוקים לתמיכה פוליטית, כגון בהסדר הקיבוצים או בבעיות קרקע וחקלאות. צריכה להיות הכוונה שהקיבוצים יוכלו להיעזר בהסתדרות, כדי שאתמוך בהישארות הקיבוצים במסגרתה.

עובדי מועצות הפועלים יצטרפו ביום שני הבא יחד עם חלק מעובדי ההסתדרות נגד הפיטורים של מאות מהם. את תומכת במאבקם?

זכותו של כל עובד להיאבק על כבודו, שכרו וקיומו. לא ייתכן שהקריטריונים היחידים בנושא הפיטורים יהיו ותק ומעמד של עובד זמני. יש עובדים זמניים עם ותק קטן, העולים בכישוריהם על עובדים קבועים עם שנות ותק רבות.

האם את מרוצה מתפקודו של הברגלד בראשות סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות? את מצדדת באיחוד של סיעות העבודה ורמון?

שאלות קשות. סיעת העבודה אינה מגובשת. בוועידת הבחירות בספטמבר, כל אחד מושך לכיוון אחר. הברגלד אינו מצליח לאחות את הפלגים. איני יודעת אם מישהו אחר היה מסוגל לעשות זאת. אני בעד מיזוג הסיעות אם יימצאו עקרונות משותפים לעבודה. אני גם בעד החזרת רמון, פרץ ואביטל למפלגת העבודה.

מאת חיים ביאור

כספת / רונית מורגנשטרן

ריבית של 40.5% בשוק האפור

חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, שעבר בכנסת ב-93', קבע כללים מחייבים למתן אשראי בשוק האפור – תחום שהיה פרוץ עד לאותו מועד. בין השאר קבע החוק, כי העלות הכוללת של האשראי בהלוואה מסוג זה לא תעלה על פי שניים ורבע, מהעלות הכוללת הממוצעת לאשראי לא-צמוד שנותנים הבנקים.

מאז סוף 93' נמצאת הריבית במשק במגמה של עלייה מתמשכת, ומאחר שעל כל ייקור של אחוז בריבית הנובה בבנקים, רשאיות חברות השוק האפור להעלות את הריבית המירבית ב-2.25% – התייקרה עלות ההלוואות החוץ-בנקאיות בצורה חדה. אם בינואר 94' אסור היה למלווה אפור לחייב לקוח בריבית הגבוהה מ-34% במונחים שנתיים, הרי שכיום הריבית המירבית שהוא רשאי לגבות הגיעה כבר ל-40.5%.

זה בפירוש לא סוף פסוק. לצורך קביעת הריבית המירבית בהתאם לחוק, נקבע כי בנק ישראל יפרסם מדי חודש את העלות הממוצעת של ההלוואות בבנקים. אלא שהנתונים שהוא מפרסם מתעדכנים באיחור של כחודשיים. כך, לדוגמה, נתוני הריבית שפירסם ביום ב' שעבר התייחסו לעלות האשראי באוגוסט. כיוון שמאז אוגוסט עלתה הריבית פעמיים, כל פעם באחוז וחצי, אפשר להסיק מכך, שעד דצמבר יוכלו המלווים בשוק האפור לייקר את הריבית שלהם עד לגבול של 47%.

מי שנדרש להלוואה מסוג זה, עשוי למצוא נחמה פורתא בעובדה שעל אף עליית הריבית בשנה האחרונה, הריבית במשק עדיין נמוכה בהרבה ממה שרווחה בסוף שנות ה-80'. כך, לדוגמה, בינואר 88' היתה העלות הממוצעת של האשראי בבנקים 49%. פירוש הדבר, שאילו החקיקה היתה קיימת אז, היו חברות השוק האפור רשאיות לגבות היום ריבית של 111% ללא כל עוררין.

מרית גילת

עוד אמתלה לגבות עמלה

אם אינכם מודעים עדיין לכך, הרי שהשימוש במכשירי הכספומט"ח, בהם ניתן להמיר שקלים למטבע זר, כרוך בתשלום עמלה בסך 5 דולרים לפעולה.

ד"ר מנחם פישר, מנהל מרכז בריאות האשה ומחלקת נשים בקהילה בקרית שמונה, לא ידע זאת. פישר יצא בחודש שעבר לצרפת, ובעת שהה בנמל התעופה בן-גוריון, ביקש להוציא ממכשיר הכספומט"ח 300 פרנק צרפתי. כאשר הופתע לגלות, כי העמלה שנגבה ממנו בבנק לאומי בגין פעולה זו הסתכמה ב-5 דולרים על 100 מהסכום.

"אני מלין על עמלה מגוחכת זו, אלא על הסתרה שבשום מקום על המכשיר או בסביבתו אין שלט המצביע על כך שהפעולה כרוכה בתשלום נוסף. אם הונאה אין כאן, הטעיית הציבור לקוחות הבנק – ודאי שכן", קבל פישר.

דוברת בנק לאומי, ריקי כרמי, אמרה בתגובה, כי בעלוני הפרסום של הבנק, המצויים בכל סניפי הבנק, מצוין כי הוצאת מט"ח ממכשירי הכספומט"ח כרוכה בעמלה של 5 דולרים. "הלקוח מקבל בסוף הפעולה פתקית שבה מצוינת העמלה", אומרת כרמי. לדבריה, החוק אינו מחייב שילוט ליד הכספומט"ח, המציין כי נגבית עמלה בגין הפעולה.

100 שקל ליום במקום רכב חלופי

הפוליסות לרכב חלופי, שרוכש מבוטח כתוספת לפוליסת ביטוח מקיף, מקבל המבוטח רכב חלופי, במקרה של נזק לרכב המוזיר בתקופתו לימים מספר, או במקרה של גניבת הרכב.

עתה הגיע, סוכן ביטוח ותיק, מסוכנות הביטוח אורי, העובדת עם חברת הפניקס, מנסה לשכנע את החברה לשנות את התפיסה, לפיה רכב חלופי מהווה פיצוי למבוטח. הוא מציע, כי במקום לתת למבוטח רכב חלופי, שהוא לרוב רכב בקבוצה נמוכה (סוג A), בעל נפח מנוע קטן, לא אטרקטיבי, ולרוב גם ללא מזגן, ניתן ליצור מסמך של פיצוי כספי לפי ערך מסוכם, ללא קשר להוצאה שנגרמת למבוטח בפועל.

לפי ההצעה, יקבל המבוטח כ-100 שקל בגין כל יום שהרכב יהיה מושבת, לפי מספר הימים שניתן בכיסוי של רכב חלופי. כלומר, במקרה של גניבה, החל מהיום השמיני לגניבה ועד מלאות 45 יום לאירוע. במקרה של תאונה – מהיום הרביעי לאירוע ועד לגמר התיקון, אך לא יותר משבוע ימים. זאת, לאחר קבלת הערכת שמאי.

"המבוטח יקבל קצת יותר מ-100 שקל ליום ויעשה בו מה שהוא רוצה: ייסע במוניות, ישכור רכב בחברה שהוא רוצה, או כל דבר אחר", אומר אורי. הכוונה היא למכור את המוצר הנ"ל במקביל לרכב החלופי ובתמורה לאותה פרמיה.

שר האוצר אישר הפקעה של 4,822 דונם להגדלת נתב"ג

מאת גדי מלץ

שר האוצר, אברהם שוחט, אישר אתמול החלטה להפקיע 4,822 דונם של קרקעות לצורך הגדלת שטח שדה התעופה בן גוריון. ההחלטה התקבלה על ידי ועדה מייעצת לענייני הפקעות, בראשות מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, עודי וכסלר.

לפני כחצי שנה החליטה הממשלה להרחיב את שדה התעופה בן גוריון. לשם כך החליט מינהל מקרקעי ישראל לאשר הקצאת קרקעות. שר האוצר חתם על הפקעת הקרקעות לפי סעיף 5 לפקודת הקרקעות.

הוועדה המייעצת לענייני הפקעות הקימה ועדת משנה מיוחדת שפעלה כחצי שנה. ועדת המשנה סיירה באזור ושמעה את התנגדותם של כל בעלי השטחים הרלוונטיים. המדובר בשטחים של יישובים חקלאיים ויערות ואדמות חקלאיות.

במסקנותיה קובעת ועדת המשנה, כי אין ספק שהרווח שיימצא למדינת ישראל משדה תעופה הולם גובר על הפגיעה בבעלי הזכויות באותן קרקעות. רוב הזכויות המופקעות הן זכויות חכירה, כאשר הזכויות מוגבלות לשימוש חקלאי. זכות החכירה צפויה לבוא לסיומה עם אישור תוכנית המתאר להרחבת השדה.

נמסר, כי בעלי הזכויות יקבלו פיצוי על הפקעת הקרקעות, כפי שמגיע להם על פי החוק.

מחירי העגבניות הגיעו לשיא: 9.5 שקל לקילו

ייובאו 500 טונות עגבניות בשבוע

מאת עמירם כהן

מחירי העגבניות הגיעו בימים האחרונים לשיא של 7 שקלים לקילו (עגבניות מתוצרת) כשמחירן ברשתות השיווק הגיע ל-9.5 שקלים לקילו. מחיר זה מבטא עלייה של 200% בארבעה חודשים.

מנהל המחלקה לשיווק במשרד החקלאות, גוריאל שרם, מסר כי הסיבה לעליית המחירים היא מחסור שנגרם מהקטנת שטחי הגידול, כתוצאה מחששם של המגדלים ממחירים נמוכים לאחר משברי העודפים בשנה שעברה.

מנהל היחידה לפיקוח על כניסת תוצרת מהאוטונומיה, מיכה רגב, אמר כי בשבועות האחרונים נכנסות מרצועת עזה כ-400 טונות עגבניות לשבוע. כמות זו, המהווה כ-15% מסך השיווק של העגבניות בארץ (כ-2,500 טונות בשבוע), אינה מספיקה כדי להשפיע מהותית על המחירים.

בפגישה שהתקיימה אתמול בלשכת שר החקלאות בתל-אביב, בהשתתפות סמנכ"ל המשרד לסחר חוץ, צבי אלון, ומזכיר ארגון מגדלי הירקות, שלום בליזר, החליט שר החקלאות, יעקב צור, לייבא עגבניות בהיקף של 500 טונות בשבוע, על מנת למתן את מחירן.

נמסר, כי היבוא ייעשה מהולנד או מצרפת, כשהמחיר הסיטונאי של העגבניות המיובאות יעמוד על 6-4.5 שקלים לקילו.

בתחילת השבוע הבא תתכנס ישיבה נוספת בלשכת שר החקלאות בהשתתפות המגדלים, המשווקים ונציגי רשתות השיווק, כדי להחליט על אופן היבוא, כשתנאי לקבלת רישיון יהיה, שמחיר העגבניות המיובאות יהיה נמוך מזה של השוק המקומי.

אם ייעשה היבוא כפי שהוחלט אתמול, תהיה זו הפעם הראשונה בתולדות המדינה שבה מייבאים עגבניות מחו"ל.

נמסר, כי לאחרונה חלה ירידה מסוימת במחירי הפירות, ואפרסמונים נמכרים ב-3.5 שקלים לקילו, אבוקדו – עד 5 שקלים לקילו, בננות – עד 3.5 שקלים לקילו, אגסים – 10-5 שקלים לקילו ותפוחים – 9-6 שקלים לקילו.

להערכת משרד החקלאות, תחול בקרוב התמתנות נוספת במחירי התפוחים, לאחר שתפוחי היבוא החלו להגיע מצרפת ומאחר שהציבור החל לקנות פרי הדר, שמחירו עד 4 שקלים לקילו.

משרד השיכון יחלט ערבויות ל-4 חברות שלא עמדו בתנאי מכרזים של המשרד ביד חנה

מאת נעה השרמן

משרד הבינוי והשיכון החליט לחלט ערבויות מקבלנים שזכו במכרזים לבניית 427 דירות ביד חנה. מדובר בחברות מריו לוניק, מוסקוביץ', בוני התיכון ואלמוג. משרד השיכון יחלט כ-25% מהערבויות שניתנו לקבלנים, שהם כ-500 אלף שקל לקבלן.

חילוט הערבויות יבוצע מאחר שהחברות לא עמדו בלוחות הזמנים שקבע משרד השיכון במכרזים ובחוזים עם הקבלנים, הן מאחרות בגמר ביצוע עבודות היסודות בכל חודש וחצי.

כן הוחלט לחלט גם את ערבויות חברת שרבט, שזכתה במכרז לבניית 38 דירות בביתר, ולא עמדה בלוחות הזמנים שנקבעו בחוזה. לדברי מנכ"ל משרד השיכון, אריה מזרחי, המשרד יחלט את מלוא הערבויות שנתנה החברה, המסתכמות ביותר ממיליון שקל.

מנכ"ל משרד השיכון הדגיש, כי משרד השיכון לא יהסס להפקיע קרקע מחברות שלא יעמדו בלוחות זמנים בעתיד.

דנקנר ופריצקר מכרו בספטמבר 9 דירות במגדלי ים ב-3 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברות דנקנר השקעות ופריצקר הבונות יחד את מגדלי ירושלים, בסמוך למרדכוב, מכרו בספטמבר 9 דירות ב-3 מיליון דולר. בפרויקט, המשתרע על 27 דונם, 3 מגדלים בני 15, 17 ו-19 דירות. שווי הפרויקט כ-15 מיליון דולר.

איש עסקים ישראלי רכש בספטמבר בפרויקט 4 דירות, מתוכן 2 דירות בנות 2 חדרים כל אחת בשטח של 62 מ"ר. מחיר דירת 2 חדרים בקומה השנייה הוא 246 אלף דולר. דירה זהה בקומה שמינית עלתה 310 אלף דולר. דירת 3 חדרים בקומה 5, 100 מ"ר, נרכשה ב-400 אלף דולר. איש עסקים אחר רכש דירת 3 חדרים בקומה 10 תמורת 487 אלף דולר. שני אחים מארצות-הברית רכשו דירת 4 חדרים בקומה 15, ששטחה 125 מ"ר, תמורת כ-600 אלף דולר.

עודפי ביקוש של 16.5 מיליארד ש' במכרז היומי

מאת גדי מלץ

שיעור הריבית הממוצע שנקבע אתמול במכרז השבועי של בנק ישראל לבנקים, בהיקף של שישה מיליארד שקל, היה 15.51% – בדומה לשבוע שעבר. ריבית הסגירה נקבעה ל-15.5%. שיעור הריבית הממוצע שנקבע במכרז היומי לבנקים היה 15.5%. ריבית הסגירה נקבעה אף היא ל-15.5%. בנק ישראל הקטין את סכום המכרז ב-1.4 מיליארד שקל ל-11 מיליארד שקל. הביקוש למכרז הסתכם ב-27.5 מיליארד שקל.

במסחר במטבע חוץ נרשמו עודפי ביקוש בסך של 1.5 מיליון דולר, ובנק ישראל לא התערב.

נדל"ן / זיו מאור

300 אלף דולר ל-5 חדרים בהדר יוסף

דירת 5 חדרים, ברחוב שלונסקי בשכונת הדר יוסף בתל אביב, נמכרה תמורת 300 אלף דולר (60 אלף לחדר). שטח הדירה 150 מ"ר והיא ממוקמת בקומה שנייה בבניין עם מעלית.

330 אלף דולר לבית ברמת החייל

בית ישן בן 2 חדרים, בשכונת ישגב ברמת החייל, נמכר תמורת 330 אלף דולר. שטח הבית כ-60 מ"ר והוא בנוי על מגרש ששטחו 260 מ"ר.

1,200 דולר לחודש ל-4 חדרים בשיכון דן

בית בן 4 חדרים, במזרח שיכון דן בתל אביב, הושכר תמורת 1,200 דולר לחודש. שטח הבית 110 מ"ר והוא בנוי על מגרש של חצי דונם.

1,600 דולר לחודש ל-4 חדרים בצהלה

דירת 4 חדרים בצהלה הושכרה תמורת 1,600 דולר לחודש. שטח הבית 120 מ"ר והוא על מגרש של חצי דונם. העסקה בוצעה על ידי תיווך דניס ברק.

ACER - המסך שעולה... על כל המסכים!

אתה תציג את הדרישות
אנחנו נציג בפניך
את צג ACER !

יורוקום גאה להציג בפניך את ACER צג שהוא מושג. הצג הנמכר ביותר בישראל. הצג שעומד בפני כל מבחן אשר בפניו הוא הוצג: מקום ראשון במשאל ובמבחן "אנשים ומחשבים". הצג בעל האיכויות המעולות, שיעמוד בפני כל דרישה שתציג בפניו. כי לדרישה שלך מגיע צג ACER.

כל צג מושג! ACER

Acer

יורוקום
טכנולוגיה משרדית מתקדמת

נציגים ומשווקים בלעדיים
תל-אביב: 03-6131555 ירושלים: 02-235007 חיפה: 04-421222 באר שבע: 07-234344/8

הארץ

יום שישי כ״ג בחשוון תשנ״ה
28 באוקטובר 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל׳ 5121212
ת״ד 233 תל אביב 61001; פקס׳ 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסנהדרין 2, טל׳ 6–254245–02, ת״ד 273 י-ם 91002; פקס׳ 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל׳ 7–623166–04, ת״ד 5259 חיפה 31052; פקס׳ 04-670715
שירות תלונות למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו״ל: הוצאת עיתון הארץ בע״מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1990–1939

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

בדמשק אין תוזה

אפשר להתפעל מאוצר המלים העשיר שעומד לרשותו של נשיא ארה״ב, כשהוא מסיק לשלום צודק, כולל ובר קיימא במזרח התיכון; הופעתו אתמול לפני עיתונאים בדמשק שימשה הוכחה נוספת לאמנות הרטוריקה שלו. מותר להניח שלא חסך מאמץ כדי לשכנע את נשיא סוריה, חאפז אל אסד, שיגמיש את עמדתו במגעים הנועדים להביא לידי שלום חוזי בין סוריה וישראל.

מהערתו כי השלום חייב לערוב לביטחונם של כל עמי האזור מותר להסיק, אולי, כי בפגישה בארבע עיניים ביקש להמחיש לעמיתו הסורי את החששות הממלאים את לב הישראלים כשהם לומדים על הדרישות שהוא מעלה כתנאי לחתימה על שלום חוזי בין שתי המדינות. אבל מדברי אסד במסיבת העיתונאים אין להתרשם כי הפצרותיו של הנשיא קלינטון הצליחו אצלו שינוי.

אסד אינו מתנתק מתהליך השלום. אבל הוא ממשיך לדבוק בתנאי של נסיגה ישראלית מוחלטת מרמת הגולן ומאזור הביטחון שישראל בשעת עליו בדרום לבנון. שם התואר "מוחלטת" פירושו כי אסד אינו מסתפק בפינוי צה״ל, אלא עומד גם על עקירת כל היישובים. נשיא סוריה מודה בתקפותה של החלטה 338 של מועצת הביטחון, אשר מחייבת את כל מדינות ערב שנלחמו בנו במלחמת ששת הימים לשאת ולתת עם ישראל באופן ישיר – ולא באמצעות מתווך. אין הוא מתכחש למחויבות זו, אולם הוא מוסיף לפרש את החלטה 242 בניגוד לפירוש הישראלי, הנשען על הנוסח האנגלי. אסד מתעקש על גרסתו ולפיה ישראל חייבת להסיג את כוחותיה הצבאיים מכל השטחים שצה״ל כבש ב-1967. מגרסה זו לא הצליח ביל קלינטון להרחיק את מארחו.

על רקע זה יקשה להגיע לידי הבנה עם הסורים. סירובו של אסד לוותר על החזרת כל רמת הגולן ודחיית כל הצעה של ישראל לפשרה טריטוריאלית – אפילו תשאיר את רוב הרמה בידי סוריה – אינה יכולה שלא לחזק את ההתנגדות בתוך ישראל לממשלת רבין-פרס.

הייתכן כי לא אכפת לחאפז אל אסד אם תביעתו להחזרת כל הגולן תשפך שמן על מדורת האופוזיציה בכנסת ובציבור הישראלי? כלום אסד יכול להיתפס לאשליה כאילו ממשלה אחרת בירושלים תבוא לקראתו יותר משהממשלה הנוכחית מוכנה לבוא?

כמו שר החוץ הסורי פארוק א־שרע, בראיון לטלוויזיה הישראלית, ניסה גם אסד להעמיד פני תם כאשר נשאל על עמדתו בנוגע לטרור. על שאלת אחד העיתונאים השיב בשאלה שכנגד, שממנה השואל היה צריך להשתכנע כי סוריה מעולם לא ביצעה פיגוע טרוריסטי נגד מטרות כלשהן בתוך ישראל. תושבי קרית שמונה ומקומות יישוב אחרים בגליל העליון נזכרים בפיגועים אין ספור, אשר ארגון החיזבאללה לא היה מעז לבצעם לולא היה בטוח כי השלטון בדמשק מעניק לו גיבוי. אסד אינו רשאי לרחוץ בניקיון כפיו מכל מעורבות בטרור; הוא מעורב בו למעלה מראשו.

אסד הבטיח "חיים נורמליים" לאזרחי ישראל כתוצאה משלום עם סוריה. היתה זאת הנקודה החיובית היחידה שאפשר לציין מכל שיצא מפיו במשך חצי שעה. עדיין נשאר בעינו הרושם כי אסד איננו חוזר כמיהה לשלום עם ישראל. עם זאת, הוא חושב שכדאי להוסיף להיצמד לתהליך השלום כדי שיוכל, ביום מן הימים, להכתיב את השלום לפי תנאיו.

שתי התקוות, שני הוויתורים

מאת דן מרגלית

משהו השתבש אתמול במפגש בין הנשיא ביל קלינטון לעמיתו הסורי חאפז אל־אסד. הדבר ניכר על פניהם במסיבת העיתונאים, שהחלה במתינות שגרתית ומשעממת, והתפתחה לאטה לחילוקי דעות מנומסים אך מהותיים. המגד לוקת ביניהם בלטה כל כך שלא היה כלל צורך בהערתו של קלינטון, שהשלום לא ייחתם בעת מסע הנוכחי. לא יכול להיות אחרת.

הסכם השלום עם ירדן הוא התגרות באריה מדמשק. קלינטון הזכיר את ההסכם בתחילת דבריו, והדגישה יתרה, והיתה בכך עדות כי המפגש בין השניים לא הניב פירות מדיניים. אילו היתה פריצת דרך, היה קלינטון מקל על מארחו ומבליע את עניין ההסכם עם ירדן.

השוני התעצם בהתייחסות אל הטרור. אמנם אסד טען כי שאלה זו לא עלתה כלל לדיון כעניין העומד לעצמו; ונשיא סוריה סבור כי אין לייחס לעניין זה משמעות עליונה ושאינו תנאי למימוש החלומות המדיניים של עמי המזרח התיכון – אבל קלינטון לא הניח לו. הוא כרך את שמו בגינוי הפיגוע בלב תל־אביב והביע את ביטחונו כי איש שיחו מתעב את הטרוריסטים בדיוק כמותו. אסד מיצמץ ושתק.

האיש שתבונתו, והדרתו ועוצמתו היו נושא להערצת מריטאי המערב, מאז שוחח אל תוך הלילה עם הנרי קיסינג׳ר – לא היה אתמול במיטבו. אולי מפני שכרידתו בזירה המדינית מתנגת את אותותיה, ואולי משום שהשנים והאמתן המשפחתי פגעו בכושרו. משהו בבקשותו העינית של אסד כלפי כל אפשרות של מפגש עם אישיות ישראלית, מתוק את ההתרשמות שביטא שר החוץ, שמעון פרס, לאחר החגיגה הישראלית־ירדנית בערבה: השלב הבא יהיה בהתקדמות נוספת עם הפלשתינאים, ובהמתנה ממושכת שסוריה כופה על עצמה שלא בטובתה.

חבל, מפני שהממשלה בהנהגת יצחק רבין ושמעון פרס העזה בארץ כן שלישי ניכר לערער על הגבולות המוסכמות, שהלכו והתבססו מאז 1967, ולפיהן הגולן הוא חלק בלתי נפרד מישראל. הם כבר הביעו כי בגבול השלום עומק הביטחה. אם אין בכך כדי להניח את אסד מעבר לנכונות להשתמש במלים "יחסים נורמליים" – ייתכן כי זמנו באמת חלף, ולא הוא המנהיג שיוכל להביא את השלום, או לכונן אותו בקצב הנחוץ למזרח התיכון.

מבחינה זו לא ברור אם השיג ביקור קלינטון בדמשק את מטרתו. שפת הגוף שלו ושל אסד ומבטיהם אמרו הרבה, אם לא הכל, אלא אם כן מדובר בשני שחקני בימה שהעולם לא ידע כמותם במאה ה־20. לנשיא ארה״ב יש סיבה להתאכזב מאסד ויש לו טעם לחוש בנוח בשיחותיו גלויות הלב עם רבין. הערוץ הגלוי של המגעים הגדולות טרם התגשם. רצונה של ישראל בשלום לא קודם אם לשפוט עלפי מסיבת העיתונאים ששודרה אתמול מדמשק. ולאדריה, התקווה להתקדם אל היעד מבוססת על שתי אפשרויות:

● שיחות פרטיות אכן מתקיימות בערוץ חשאי. הן השגריר איתמר רבינוביץ, הן גורמים מדיניים אחרים משוחחים עם הסורים בגינה המעידה כי הפערים המעשיים אינם כה גדולים כפי שעולה מתצלומי המנהיגים.

● יש התמרות גבוהה, ששר החוץ פרס קלע למטרה בהערתו כי ההסדר הבא ייעשה עם הפלשתינאים. הסכם אוסלו עומד עתה בראש סדר היום. אמנם לצה״ל קשה להתפרס מחדש ביהודה ושומרון, ולממשלה קשה להיפרד מנופים יקרים, ובעיקר, רבין חש ברע מפני שהוא מבין כי הקמת מועצה פלשתינית כזאת או אחרת היא סימן מובהק לריבונות בלתי נמנעת. אך ויתור כזה לפלשתינאים אינו בהכרח קל מן הנסיגה מהגולן. בשני המישורים טווח ההסדר כבר ברורים. יש בהם יסוד של טוטליות, נסיגה מלאה או ריבונות מלאה, ורק סדק זעיר של תקווה, כאילו אפשר ליישם כמה מחידושי ההסכם עם ירדן גם בסעיפים שונים בהסדרים הצפויים עם אש״ף וסוריה.

●

למגינת לבה של האופוזיציה, הממשלה מנסה את שני הכיוונים. אין לה סיבה להפסיק. יאסר ערפאת יקדים את חאפז אל־אסד? לישראל המעוניינת בהסכמים מדיניים אין סדר הדברים חשוב. בשני המקרים ותרים לתקווה גדולה, ובשני המקרים המחיר כבד.

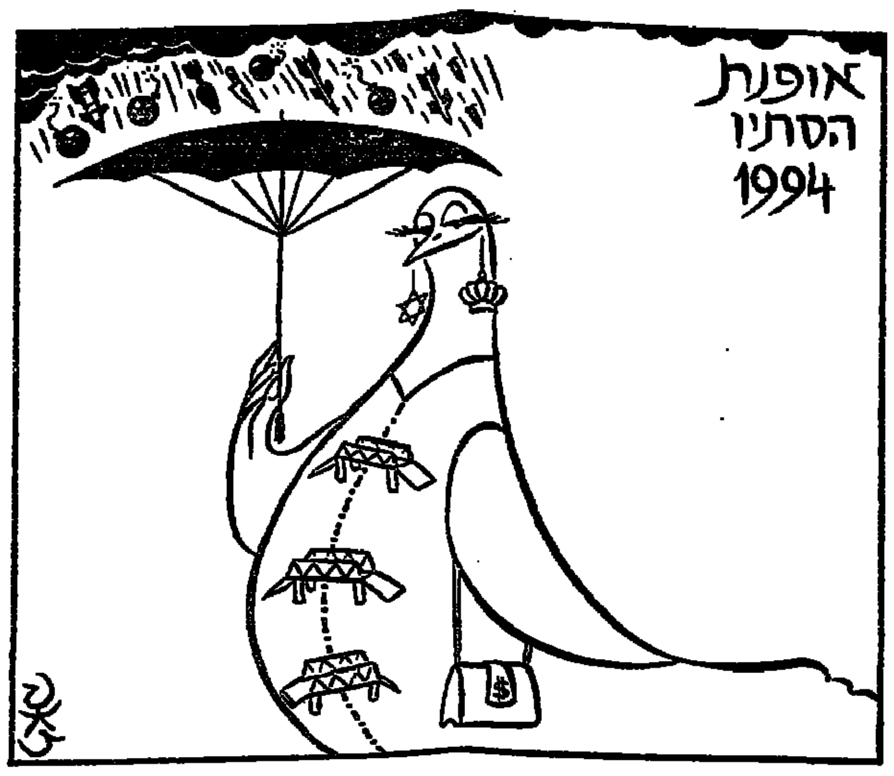

כל כך טוב שצריך לדאוג

מאת גדעון סאמט

> נראה שרבין היה מעדיף עכשיו פסק זמן. אש״ף עוד צריך להוכיח כושר שליטה. אסד מעצבן וסוריה לא בורחת. קלינטון קיבל סוכריה. כל העולם נוהר לירושלים. מה רע?

בכטנם של יהודים, בעלי הדאגנות הכרונית, צריך לחלחל חשש אחרי השלום המושלם עם ירדן. איך יכול להיות שהדבר הזה הולך לנו חלק כל כך. משהו מוכרח להיות לא בסדר. אל דאגה: יש סיבות לדאגה. למשל, ההצגה החוזרת של הנשיא אסד אתמול. בין שנתקדם מהר ובין שניתקע, יש צרות בדרך. הן נובעות גם מהדוגמה המופתית של ירדן.

מה יכול להיות בעייתי בהישג המפלא הזה? שהוא מוצלח במידה כזאת שאנחנו עלולים להשקיע בו את אמונתנו הבלעדית, להשתעבד לו. עוד לפני הטקס כבר נאמר כל מה שנכון ונחוץ להיאמר על דוחק העניין הפלשתיני ועל תורית המבורע שהצטמרה ליאסר ערפאת בתוך הטקס המשכר של חגיגת הסיף. הבעיה עם השלום הירדני היא שבאופן משלה דוחקה השמש בערבה את העננים. היא סינוורה באור היקרות שלה.

אותו המעלות המופלגות של ההבנה הלבבית עם חוסיין היא הבשרת לבבות ישראלית מעמיקה יותר לפיתויי השלום. אבל זה מוסיקה הערבה הזאת נשמעת לפעמים כמו שריקה מפחדת שלנו באפילה שמסביב. כל ילד יודע שעם הפלשתינאים והסורים זה לא יכול להיות נחמד ואריסטוקרטי כל כך. ההבדל הזה אחראי לרוח "אש״ף יוק" הבלתי מציאותית שיופצה בערבה. כמו בטקס הדר ביקשו כולם להרחיק את השדים ערפאת ואסד, שלא יפריעו בתוך גני.

בהדוקה הזאת שלנו יש כמובן חלק לקבוצות חמאס רצחניות ולתעתועיו המתחבים של ראש אש״ף. היא קשורה לאופק האגבדניסטי שבו נשיא סוריה מנהל את עניני המו״מ. במסיבת העיתונאים אתמול היה מרגיז ועיקש כתמיד. אבל לא נפקדה תרומתו של יצחק רבין. עוצמת ישראל ומעמדה הפוליטי, כמו עוצמתו של ראש הממשלה, התחזקו במידה כזאת שאפשר לומר היום שלפי פי רבין יישק דבר השלום. בידו לזרז ולעכב, ליזום או לייבש יוזמות. לכתרות ההשפעה המשתקת של הטרור, הוא בעיקר זה שהכביס את ערפאת והפלשתינאים למקרר.

עכשיו יוכל רבין לנסות להקפיא גם את סוריה. ממסיבת הדברים בערבה עבר קלינטון למדבר הצינה המתנכל של אסד. רבין יכול להוליך עם הנשיא הדרות לא סימפטיות על הקליינט הקשה מדמשק. אבל לגמרי לא ברור באיזו מידה נרע לעכל התנהגות סורית שונה ממה שראינו עד אתמול. נניח ששינוי בדבריו של אסד יעמיד לפני רבין את ההכרח להבהיר את רמזותיו ולהגביל לנסיגה מלאה מן הגולן. איך ינע אז?

אם ראש הממשלה ישקע בספקותיו, ארה״ב לא תמלא רק את התפקיד הצות של מתווך. בראשונה בתולדות התהליך הנוכחי היא עשויה לשוב למנהג ישן שנזנח. פעם קראו לזה לחץ. כיוון שלא היה נחוץ, לא הורגש בשלב הפלשתיני והירדני. את תיק אוסלו הפלנו על האמריקאים די בהפתעה. עם ירדן זאת היתה חגיגה נמשכת של התרוממויות נפש מסוררות.

נדמה שהישגים מצויינים בשנה האחרונה יצרו ברבין איזו רתיעה מהתאוצה של התהליך כולו. בדוילת הדרך עבר זמן עד שהחל להרגיש בנוח, פחות או יותר, עם ההסדר הפלשתיני. עדיין אפשר להבחין לא פעם ברתיעתו אפילו בשפת הגוף, שלא לדבר על מה שמשמיע פיו. עכשיו מצטבר הרושם שאילו הדבר תלוי בו, רבין היה מעדיף פסק זמן. אש״ף עוד צריך להוכיח כושר שליטה. אסד מעצבן. סוריה לא בורחת. קלינטון קיבל סוכריה. כל העולם נוהר לירושלים. מה רע?

מה שרע הוא שהזוק בתנאים הנוחים האלה יהיה לישראל קל, ולכאורה גם מוצדק, לתלות באחרים את האשמה בחוסר ההתקדמות. אם תשאלו את שמעון פרס, הוא בעד ויתור מלא על רמת הגולן תמורת שלום מלא וסידורי ביטחון – בלי רחוות ובלי תירוצים. הוא יכול להביא כראיה את הדינמיקה הסוחפת של הסכם מרגע שעוד מתחיל לקרום עליו. ואילו יצחק רבין איננו האיש שירים ראשו מעל הקשיים האלה וירוזף קדימה.

חלק מהנופנות החמצמצה שהוא משדר כלפי הערבים דבק גם בפרס. שר החוץ נראה לו כבעין סוכן של ההליך המזורז. הוא לא רק מלביש אותו באופן אינסטינקטיבי, כפי שעשה שוב כאשר כרך בנאום את שר החוץ עם אליקים רובינשטיין ואפרים הלוי, בלי להזכיר את שמו. הנוסח שחולק מראש גם זה לא היה. הוא משדר בעיקר חוסר נחת כלפי מה שפרס מייצג.

בקצב ובתנועה עשוי ראש הממשלה לשוב עכשיו לתקופת ההיסוס הנגששת של ראשית הפריצה. הצד השני יוכל לספק לו סיבות רבות, כשם שבמשך שנים לא היה קשה להסביר מדוע אי־אפשר לעשות עסק עם מנוולים. ואולי אפילו לא יאונה לנו רע. אסד ימשיך בשלו. אמריקה לא תלחץ. הפלשתינאים יגמרו את השעות אלה לאלה.

אפשר יהיה לחיות עם זה. לזמן מה. בליווי המרגיע של תחושת הצדק הישנה שלנו ועם הירודרים שימשיכו להגיע מהמזרח הערבי והמערב. ניסע לעמאן. נהיה עסוקים בשרטוט המזרח התיכון החדש. עד שיתברר שוב שאת השלום הזה אי־אפשר לעשות לחצאין. ואז קלינטון ירצה להיבחר מחדש וגם כאן יתקרבו בחירות, תוכל לומר שלום לשלום עד להרעה הבאה. זה מה שלא טוב ברוטם הבטעה, בתחושה הפרטינה השבוע, שהכל נראה כל כך טוב.

חזרנו לרבין. מרהים להטוב עד כמה הגיוס הלאה, לטוב ולרע, הוא בידו.

התקציב הנשכח

מאת אברהם טל

נאום התקציב של שר האוצר והדיון בקריאה הראשונה של הצעת תקציב 95' היו לאירועים שוליים בשבוע גדוש חגיגות מדיניות. אבל הדבר לא יציל את בייגה שוחט מדרישות, לחצים ותביעות. משיסתיימו החגיגות, יתחדשו הביקורות על הרכב התקציב ומבנהו מצד אחד, והמאבק של אינטרסנטים על תוספות מצד שני. כמה הערות על התקציב, לתועלת המבקרים והתובעים.

א. איך מומנה ההצלחה

בתקופת כהונתה של ממשלה זו האטה הצמיחה, פחתה האבטלה, עלתה רמת החיים, שופרו תשתיות ונמשכה קליטה מוצלחת של העלייה. אומרים שרק "שינוי סדרי העדיפויות" איפשר זאת. לזה בחוברת "עיקרי התקציב" אמנם מראה, שבין 1992 ל-1995 הצליחה הממשלה "לשחרר" 26 מיליארד שקל (במחירי 95') לייעדים הבאים: 11 מיליארד שקל למשרדים חברתיים, 1.5 מיליארד לתשתיות, 4.5 מיליארדים להפחתות מסים, 7 מיליארדים להפחתת הגירעון ו-2 מיליארדים לשונות. אבל מבין "שוחרר" 26 המיליארדים רק 3.5 מיליארדים נבעו מהפחתה בתקציב השיכון, ואילו 22.5 מיליארד מגידול בהכנסות המדינה ממסים, מלוות וכו׳. כלומר, יותר משקיצצו בהוצאות, נתנו מורם הכנסות מוגבר.

ב. היו מיליון עולים?

ראשי האוצר מתגאים בקליטה טובה של העלייה בדיור ובתעסוקה תוך כדי גידול בצמיחה ועלייה ברמת החיים, ומזכירים את החרדה הגדולה שאפפה את מקבלי ההחלטות כאשר פרץ זרם העלייה מברית המועצות ב-1989. נכון, אבל כדאי לזכור: התכנון היה למיליון עולים עד סוף 1994; בפועל הגיעו 590 אלף בלבד. ערבויות למלוות מארה״ב (שני מיליארדי דולר בשנה) קיבלנו על בסיס תחזית העלייה המקורית.

ג. למה התנפח התקציב

בניגוד למדיניות המוצהרת, ההוצאות בתקציב גדלות, ריאלית, לעומת תקציב 94' (ב-6.5%) ומהוות כמעט 50% מתמ״ג, לעומת 47%-48% בשנתיים האחרונות. הגידול נובע מעליית התקציבים לשירותים חברתיים, לרשויות המקומיות ולמפעלים ומגזרים בקשיים. מאחורי חלק מהסעיפים מסתתרות תוספות שכר, שלהערכת האוצר היו גדולות ב-94' ב-20% מהמתוכנן. הן מנפחות את תקציב 95' ביותר מ-3 מיליארד שקל ומצמצמות את מרווח התמרון התקציבי.

ד. מי לא בונה לנו דירות

קצב התחלות הבנייה הציבורית "צונח" ב-92' בידי הממשלה במסגרת סדר העדיפויות החדש, מתוך כוונה לפנות מקום לבנייה הפרטית. זו התמוטטה ומוסיפה לפגר: 14,100 התחלות במחצית הראשונה של 94' לעומת 16,150 במחצית השנייה של 93'. התוצאות רשומות במדד מחירי הדיור, מדד המחירים הכללי ושערי הריבית השקלית לזמן קצר.

ה. לא מתרשמים מ-10 מיליארד

בחוברת "עיקרי התקציב" מוקדשות שלוש שורות למאזן התשלומים ("מסתמנת עלייה בגירעון") ובצדן דיאגרמה, שממנה עולה כי הגירעון יגיע השנה לשיא – קרוב ל-10 מיליארד דולר. באוצר לא מתרגשים: הגירעון נובע בעיקר מיבוא מוצרי השקעה וחומרי גלם, חלקו בתמ״ג הגיע לשיעור סביר, יש במה לממן אותו (ערבויות אמריקאיות).

ו. האם התליב ימשיך לגדול

האוצר צופה ל-95' גידול של כ-5% בתוצר המקומי, כ-6% בתוצר העסקי. בנוגע ל-96'–97' התחזית פחות החלטית. לפי הלוכה פסימית, בהנחה שתוספת השכר במגזר הציבורי יוהלח למגזר העסקי ולא יקוזו, המספרים הם 3.5% ו-3.7% בלבד, והאבטלה תחזור ותעלה מ-7.5% ל-8.7%.

ז. מקצצים, מקצצים, וזה עולה

מספר העובדים במשרדי הממשלה ("שיא כח האדם") – אחרי קיצוץ של 3% – יעלה מ-68,114 ל-68,906.5, רוב התוספת במשרד המשטרה.

ח. תמונת מתקן האוטנטיים

מרבים לדון ולנתח את הסעיפים הפיקנטיים ("כמה עולה לנו ראש הממשלה לשעבר יצחק שמיר"), אבל היה מעניין יותר לדעת, למשל, מה מסתתר מאחורי סעיף הרזרווה הכללית – 3.17 מיליארדי שקלים. בדרך כלל הסעיף הזה מחולק מראש ליעדים שמסיבות כלשהן לא מעוניינים לפרטם בתקציב. הרזרווה האמיתית טמונה דווקא בהכנסות – סעיף תקבולי מסים: האומדן תמיד נמוך מהמימוש. השנה, למשל, יגבו 4.4 מיליארדים מעבר לאומדן, ואלה ישמשו למימון התקציב הנוסף.

ט. ממי מתאמצים לגבות

חלקם של העסקים (חברות, עצמאים וכו׳) בתקבולי מס הכנסה ירד מ-64% ב-87' ל-55% ב-94' (יישאר כך ב-95'), וחלקם של השכירים עלה מ-36% ל-45%. בין הסיבות המוצהרות לכך: "מאמצי הגבייה של האגף".

י. הערה לסיום

האוצר יגיש בחודש הבא תקציב נוסף ל-94', שסכומו לא יודע – לא סכום כולל ולא הרכב. כל ההשוואות בין הצעת תקציב 95' לתקציב 94', המובאות ב-30 חוברות התקציב לנוחות הח״כים, הן בעירבון מוגבל, מאחר שלא נכללות בהן ההקצבות הנוספות.

זעקת הבורגנים

מאת דב אלפן

מכל "הסיפורים הבלגיים" שהצרפתים אוהבים לספר על שכניהם, המפורסם ביותר הוא הסיפור על הזוג שרצה להחליף את הטפטים בדירה, אך לא ידע להעריך כמה גלילים עליו לקנות. הם פנים לשכן מלמעלה, בעל דירה זהה ששופצה לא מזמן, והוא משיב להם באריכות: "13 גלילים קניתי בדיוק 13 גלילים". בני הזוג המאושרים רצים לחנות ופותחים במבצע הדבקה קדחתני. בסיומו נשארים בידיהם, למרבה ההפתעה, שלושה גלילים מיותרים. הם עולים בכעס לשכן, וזה עונה בשלוות: "כן, בדיוק, גם לי נשארו שלושה גלילים".

לא בלגים אנחנו, ובכל זאת שאלנו את שכננו בפאריס איך מקימים אופרה. הוא השיב לנו באריכות, ועכשיו גם אנחנו תקועים כמוהו עם טפטים מיותרים. והביקורות הפושרות (והקטלניות) שפורסמו השבוע על "בוריס גודונוב", ההפקה הראשונה שהועלתה במשכן לאמנויות הבמה, הן רק סנונית ראשונה. בקרוב נקבל את כל התחלואים של האופרה בבסטיליה כאן, במרכז תל-אביב.

הפאריסאים יכולים לפחות להתנחם בכך שהם גרים בפאריס, ושסביב הפיל הלבן שהוקם בכיכר הבסטיליה פועלת עיר מערבית – עם מסורות חינוך היום עד שעות הערב, עם תשתית תברואה ברוב מתקדמות בעולם ועם מערכת עידוד ליצירה אמנותית, המקיפה רבבות אמנים במאות מוסדות. בתל-אביב האמנים חיים מהלמדות, ההורים הם המממנים את בתי הספר והרחובות הם מהמלוכלכים בעולם – אבל יש לנו בית אופרה מפואר כמו בסידני, כמו בלונדון, כמו בוינה. כפראפראזה על אמירה של ז׳ורז׳ קלמנסו אפשר לקבוע, שישראל היא המדינה היחידה שדילגה ישירות משלב הברבריות לשלב הדקדנטיות, בלי לעבור קודם דרך הציוויליזציה.

בינתיים הסתיים רק השלב הראשון של הבנייה, אבל הפרויקט כבר עלה 210 מיליון שקל. מה היה אפשר לעשות בכסף הזה? להתקין מזגנים משוכללים בכל הכיתות בישראל, מגן הילדים עד השמינית (מקהלה: "דמגוגיה זולה, דמגוגיה זולה"); להבר את כל הקשישים בישראל לעיתוני הבבלים עד סוף חייהם (מקהלה: "פופוליזם נמוך, נמוך"); לממן שנת יצירה של 1,750 סופרים, אמנים, מחזאים, תסריטאים, במאים ומלחינים (מקהלה: "פטטי להחריד; פטטי להחריד"); לקנות מנוי שנתי לבריכה עירונית ולתיאטרון ברנות לכל הילדים השורדים מתחת לקו העוני בישראל (מקהלה: "קומוניזם קיצוני קומוניזם קיצוני"); והיה אפשר, אם חייבים, להעניק במתנה לכל מנויי ומנויי האופרה הישראלית חבילה של 14 אלף דיסקים וקלטות וידאו של כל האופרות הקיימות (מקהלה: "קומוני סטורו קומוני סטורו").

הכסף שהוזרם לבניית המשכן הוא רק ההתחלה, כי עכשיו אין ברירה אלא לממן את החזקתו ואת הפעלתו מדי שנה בשנה. התקציבים שיזרמו אליו יעצבו בהכרח משאבים מתחומי אמנויות אחרים, מודרניים יותר. משעשע לחשוב שהנימוק להחלטה הזאת, כפי שהשמיעו פרנסי העיר ותומכי הפרויקט, הוא שלאופרה יש יותר מ-15 אלף מנויים. אנשים המביעים מדי יום בוז עמוק לשיקולי רייטינג מצטטים פתאום באמצעות מספרים. יש בישראל מאות אלפי חובבים של מוסיקת פופ. האם המדינה מייבאת שיש איטלקי ומשקיע קטיפה צרפתיים כדי להקים היכל פאר לזמרי פופ? ההצעה להקמת בית אופרה חדש חייבת להיות אמנותית בלבד.

וכאן, כמובן, טמונה הבעיה: אין שום הצדקה אמנותית לבניית המשכן. במדינה שאין בה איצטדיון כדורגל ראוי לשמו, היכל התרבות ואולם "צוותא" סיפקו הדרות אמנותיות סבירות בהחלט. המשכן לאמנויות הבמה אינו קשור לאמנויות. הוא בא לבטא את זעקתו של מעמד מדוכא במדינה הישראלית: הבורגנות.

אין זה מקרה, לכן, ששלב א׳ בבניית המשכן היה הקמת האופרה. אין עוד אקט של צריכה תרבותית שמאפשר הצגה ראוותנית כל כך של שיוך מעמדי. ז׳אנר מוסיקלי מיושן, שמרני, יקר להפקה, משעמם מאוד; רוב המעריצים שלו הם אנשים שדווקא המשמעויות של המעמד משכו אותם – מלאים כמובן בפקידים בכירים, בנבחרי ציבור, בעיתונאים ובחברי הבולה שהתלהבותם קשורה בעיקר לעובדה שהם קיבלו את הכרטיסים חינם.

במשך תקופה ארוכה נעדרו ילידי הארץ מאולם האופרה. הפועלים היו עניים מדי, ואילו האריסטוקרטים המעטים בלאו הכי סיפקו את צורכיהם היקרים בחו״ל. עלייתו של מעמד בורגני חסר כל רגישות חברתית, שאינו מקביל בשום אופן למעמד הביניים השורר במערב, היא שאיפשרה את הקמת המשכן הזה.

המשכן לאמנויות הבמה אינו אכסניה לאמנות. הוא מונומנט להוזר ברשה קיצוני, לאסימלציה חברתית, לרוח השטות החולפת עכשיו בארצנו. לפי שעה הוא מכונה על שמה של גולדה מאיר; מארי־אנטואנט תהיה בחירה סבירה הרבה יותר.

כל החיים לפניהם

מאת יואל אסתרון

היתה להם הזדמנות לשקול את המעשה פעם נוספת. סמוך לרצח יצאו שני הנערים מהמכונית של דרק רוס ושוחחו ביניהם. תרשה של הרגע האחרון לא חלה. לפי גזר הדין, בלשונו, "הנאשמים חזרו למכונית ויחד במכונת הנאשמים לא הסתפקו בירייה אחת, אלא ירו חמש יריות. האקדח שנודד כו הרעיונות אינו אוטומטי והיה צורך בלחיצה על ההדק כדי לשחרר עוד ועוד כדור".

האם התחרטו לאחר מעשה, לנוכח הדם הפורץ מבני פרץ לקו בהלם? לא, לפי עדותם. הם ניקו את בגדיהם, והביאו את האקדח והלכו הביתה. "למחרת לקחו את האקדח ממקום מחבוא וחזרו לשגרת חייהם. לא רק חזרו לשגרת חייהם, אלא התפארו באוזני חבריהם בביצוע המעשה". אחרי שנתפסו ואושפו בבית הדין, ניצל אחד מהם את הרשות להשתמש בטלפון כדי לאיים על חברים שפיטפטו: גם אותם חשב לחסל.

מי שקורא את גזר הדין מקבל מנות גדושות של חיבוטי נפש. השופטים מזועזעים כנדרש ומבטאים את סלידתם בתצופה. אך בסופו של דבר גברה החמלה שבליבם והם הסתפקו ב-16 שנות מאסר. בעוד כעשר שנים יהיו הרוצחים בני 25 ובני חורין. צה״ל לא יגייס אותם. כל החיים לפניהם.

במאה שעברה, כשפרקליטי אירופה נהנו ממיטב התרבות הקלאסית, היו בספרי החוקים שלה עשרות פשעים ועבירות שעונשם הם מוות, לבוגרים וילדים כאחד. "קטני קטנים" (כלשונו הדרומוה של החוק הישראלי) הוצאו להורג על גניבת תכשיט או באשמת "שוטטות".

עונשים דרקוניים לא נעלמו מספרי החוקים גם בסוף המאה העשרים: במזרח התיכון, באסיה ובאפריקה גוזרים בתי משפט דין מוות לא רק על מי שהמית אדם, אלא גם על פשעים אחרים – שוד, גניבה, אונס. על רוצחים מאיים עונש מוות ברוב מדינות העולם, גם באירופה ובאמריקה.

האם מדינות הנמנעות מגזר דין מוות הן מדינות נאורות יותר? זו כמובן המחשבה המקובלת. אני מבקש להציע מדינה מסובכת יתר. מדינה יכולה לקבוע בספר חוקיה הגנות מפליגות על זכויות האדם, אך "כבוד האדם וחירותו" אינם צריכים להישמר לו אחרי שהורשע לפי כל כללי החוק והצדק בעבירות חמורות ביותר.

כששוחרר הפיצוחים אליהו בהרי, בן 78, מקבל "מאסר עולם" על רצח אשתו יש לעונש משמעות של מאסר עולם, אך בדרך כלל רוצחים יוצאים לחופשי מבתי הכלא בישראל אחרי "מאסר עולם" של 17 שנים, ולעתים גם פחות מזה. רוצחים קטינים נחלצים ממאסר אחרי שנים מעטות. עורך דין ששי בן, פרקליטו של אחד הנערים שרצחו את דרק רוס, הגיש לבית המשפט טבלה של עונשים קלים להפליא שהוטלו על קטינים. רובם ככולם יוצאים לחופשי בשנות העשרים שלהם. נער אחד, שנידון לשמונה שנים על רצח, הספיק לרצוח שוב לפני שמלאו לו 30. הפעם גזר עליו בית המשפט "מאסר עולם". כלומר, בגיל 47, לכל המאוחר, יוכל שוב לקטול אדם. כמובן, אם לא יתפתה לכך קודם לכן, באחת מחופשותיו.

מדינה נאורה חייבת להקשות על שליחי החוק בכל הליכי המעצר והחקירה – להקפיד על כל פסיק בהדרה לפרטיותו של אדם, להגן על זכויותיהם של חשודים, להקשיח את תנאי הראיות (מצלמות וידאו בחדרי החקירות, למשל). אך מדינה נאורה חייבת גם להטיל עונשים כבדים, לפי החוק, על עבירות חמורות; בוודאי על העבירה החמורה מכולן. רק כך ידורגו חיי אדם במקומם הנכון בסולם הערכים – בראש.

הארכון הזקן, דרקון, שכתב את חוקי דרקון, הטיל עונש מוות על כל עבירה פעוטה. סולון ביטל את כולם, אך גם הוא לא חדל מחיי אדם לרוצחים. הותיר סולון עונש מוות. הזיגוג הזה באריאופאגוס של אתונה נמשך עד לבתי המחוקקים של סוף המאה העשרים. בין הרתעה וחמלה, בין עין תחת עין ושיקום.

נאה לדרוש חמלה ויאה לעודד שיקום. אנשים נאורים עושים זאת (עד שפושע פולש לחייהם הנאורים). חמלה גם חוסכת כסף רב: כל אסיר עולה לציבור עשרות אלפי שקלים בשנה – נימוק להקל בעונשים, להרבות בחנינה. סכום כזה לתקציב עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, מורים. בלי הסטטיסטיקה מאפשרים עתה לכבות כיום חמלה, אך המסקנות אינן חד־משמעיות. חלק מהמשוקמים חוזרים לסורם.

כבד שני, אף לא ברור שהרתעה יש בכם. ארצות הברית היא לעניין זה מעבדה משוכללת. חלק ממדינותיה עדיין מוציאות פושעים להורג. מדינות אחרות חדלו. חוקרים מצאו שההבדלים בין המדינות במספר מקרי רצח לנפש אינם מובהקים. גזר דין מוות, כתברר, אינו מרתיע פושעים. לא נוכל איפוא להסתמך בנימוק זה כדי להצדיק חומרה בענישה.

אך האם יש בכלל להזדקק לנימוקים כגון הרתעה כדי להצדיק עונשים חמורים ביותר על הפשעים החמורים ביותר? הערך של חיי אדם, כשלעצמו, די בו לקבוע את העונש החמור ביותר על מי שהורשעו ברצח – בוגרים, קטנים ו"קטני קטנים".

הערך של חיי אדם, הוא עצמו, אמנם אינו מאפשר למדינה מה שאין להרשות לאזרחיה – להמית אדם; אך הערך הזה מחייב להטיל על רוצחים (להבדיל מפושעים בהריגה) מאסר עולם בלי הנחות. המדינה, בחוקיה, צריכה להטיל על בתי המשפט את החובה לתרגם ערך זה לעונש המתאים על מעשה רצח – בלי סייגים להתנגשות בחיבוטי נפש קשים. בין שיורתעו, ובין שאין בכך הרתעה, יידעו רוצחים שמבית הכלא ייצאו רק לבית הקברות. לא נוציא אותם להורג, אך גם לא נאפשר להם לחיות בינינו.

האגודה לחינוך ע״ש גולדה מאיר — מדרשת אלון
קרן פרידריך-אברט — בישראל

בשיתוף עם

היחידה לחינוך לדמוקרטיה ולדו-קיום
במשרד החינוך, התרבות והספורט

ישראל בעידן של שלום

תחרות עבודות לתלמידי כיתות י׳ - י״ב

<u>המטרה:</u> עידוד ההתעניינות והמחקר בנושאים שיש בהם כדי לחזק את יסודות הדמוקרטיה בחברה הישראלית לקראת עידן של שלום.

<u>תנאים להגשת החיבורים:</u>

1. בתחרות מוזמנים/ות להשתתף תלמידי/ות בתי-ספר על-יסודיים בכיתות י״א-י״ב, (ללא הבדל דת וגזע).
2. העבודה תכלול לא פחות מ 3,500 מילים וניתן לצרף תמונות ותרשימים. כן יצוינו מקורות וביבליוגרפיה. המעוניינים בפרטים נוספים: יתקשרו למשרדנו: 03-5242226.
3. העבודות, בעברית או בערבית, ב - 5 עותקים מודפסים, יוגשו עד ה-15 במאי 1995, לכתובת הבאה:
האגודה לחינוך ע״ש גולדה מאיר, רח׳ בוגרשוב 5, תל-אביב 63 808.
4. ועדת השופטים תבחר מתוך החיבורים שיוגשו לה, את שלושת הטובים ביותר לפי דירוג:
פרס ראשון - 2,500 ש״ח, פרס שני - 1,500 ש״ח, פרס שלישי 1,000 ש״ח.

אם לא יימצאו חיבורים מתאימים, יישמרו כספי הפרסים לתחרות בשנה הבאה.

חשבון / חנה קים

עכשיו, לאחר שקיר הברזל נפל

הסקרים על שולחנו של רבין מראים כי גם לאחר הסכם השלום עם ירדן, הפער בין נתניהו לרבין הוא כ-3% בלבד. הפיגוע בדיזנגוף גרע כ-0.7% מהתמיכה בגוש השמאל

יום לפני הטקס בעין עברונה, לאחר שתנועתו של זאב ז'בוטינסקי ניתרה בראשונה על גדה אחת וקיר הברזל נפל, התעכבו כמה וכמה חברי כנסת מהליכוד בחזה מנופח. אחד השרים לשעבר אמר שאכן מדובר בתופעה מוזרה, אבל דווקא השבוע "הליכוד באופוריה". הליכוד? באופוריה?

"ביבי נתניהו הוא ראש הממשלה הבא", אמר ח"כ מיכאל איתן. סקר חדש, מתברר, בהזמנת נתניהו, שהגיע לידי חברי הכנסת, מגלה פער בין נתניהו לבין יצחק רבין, והפעם נתניהו הוא המוביל. גם מי שאינו תומך בנתניהו חושש שהוא אינו ראוי להיות ראש הממשלה (ומדובר בחלק ניכר מחברי הכנסת של הליכוד), וזה באפשרות שהליכוד יחזור לשלטון, דווקא בשבוע שנחתם הסכם השלום עם ירדן.

נכון שהקונסנזוס חיבק את ההסכם עם ירדן, נכון שרבין נהנה מתמיכה גדולה בציבור גם לאחר הכשל הצבאי בביר נבאללה, נכון שמי שמדבר כשנתיים לפני הבחירות על כיבוש השלטון משול לשמעון פרס ותבל-יירים, שאמרו דברים דומים בשלוש מערכות בחירות שבסופן הליכוד הרכיב את הממשלה. אבל עוד פיגוע כזה בדיזנגוף, חוששים בלשכת ראש הממשלה, יקשה מאוד על יצירת קרקע נוחה להסכם עם סוריה. ההוכחה האחרונה לכך היא הרגשות המעורבים שבהם קיבלו אזרחי ישראל את ההסכם עם ירדן. שעה שכתבינו בעמאן דיווחו, בנימה של דאגה כבושה, על אדישות ברחוב הירדני ועל הפגנות מתוכננות של החמאס, היתה אדישות גם ברחוב הישראלי. שם, כמו כאן, התקשורת מילאה תפקיד מרכזי בעד השלום.

אולמרט וקלינטון. "יש בלבי נוהג מקובלים"

שוחט ורמון. תחילתה של ידידות מופלאה

בלשכת ראש הממשלה תיארו את השמועה על הסקר החדש של נתניהו כ"בלבול מוח", אבל באותה נשימה הוסיפו שבסקרים המוגשים היום לרבין אין הכרעה ברורה בין גוש השמאל לגוש הימין. במצב מאוזן ללא פיגועים, אומרים שם, רבין אמנם מוביל, אבל בכל מקרה – מדובר בהפרש של 2%–3%. הפיגוע בדיזנגוף גרע כ-0.7%. כמעט מגדם.

החברה הישראלית ממשיכה להיות חצויה בין ימין לשמאל. גם לאחר הסכם השלום עם ירדן. יש מאוכזבי צומת המחפשים בית, יש ליכודניקים שיצביעו למפלגת העבודה אם מצב הביטחון האישי יהיה סביר, ויש גם מאוכזבי מפלגת העבודה. אבל גם בלשכת ראש הממשלה יודעים שמהמכה שהימין ספג בבחירות האחרונות אפשר רק לנסוק. אחד ממקורביו של דוד לוי אמר השבוע שגם הוא שמע על הסקר החדש שהזמין נתניהו, אבל כדאי לשים לב שבסקר הזה, כמו בסקרים הקודמים, נתניהו זוכה באחוזים גבוהים מפני שהוא מייצג את הימין. יש פער בין התמיכה האישית בו לבין התמיכה בו כמועמד הימין. בסקרים המוגשים לרבין, הפער בינו לבין נתניהו הוא כ-10%, בתשובה לשאלה מיהו המועמד הראוי להיות ראש ממשלה. הפער מצטמצם כשהשאלה היא לאיזה גוש ישלשל הנשאל בסקר את הפתק.

המפה הפוליטית בישראל משקפת מאבק צמוד מאוד. הפרלמנט הירדני אישר את ההסכם עם ישראל בהתנגדות של 17 חברים, ובפרלמנט הישראלי נמצאו שלושה מתנגדים ושבעה נמנעים. אבל כשעוד איש מהרחוב שואל אל מול המצלמה בערוץ הראשון או השני את השאלה הנרגנת ההיא – מי ייתן לנו ביטחון שמוליכו של חוסיין או אסד יכבד בהסכמי השלום – אותה שאלה ניתן לשאול גם על הממשלה הבאה בישראל. ח"כ מאיר שטרית, למשל, חושב שהליכוד יצטרך לשנות את מצעו, אם ייחתם הסכם בין סוריה לישראל שיכלול את החזרת הגולן לפני הבחירות הבאות לכנסת. שטרית לא משוכנע שרוב חברי הכנסת של הליכוד חושבים כמוהו. אז מה רוצים מהירדנים.

ראש העיר, הנשיא ביל וש"ס

ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, הנוהג לנווט בתכיפות ביצחק רבין, התפנה השבוע לנווט גם בנשיא ארה"ב. כדאי לקלינטון, אמר, לבקר יחד אתו ברחובי ירושלים המאוחדת, משום שהנשיא צריך לדעת ש"כשהוא מבקר בבירת ישראל יש כללי נוהג מקובלים". בעיקר כדאי לקלינטון להכיר בעובדה העצמה כי "הוויכוח שלו לא יהיה רק אתי, אלא עם דעת הקהל בארה"ב". אם ביל לא יעשה את מה שאהוד מציע – הוא עוד עשוי לגלות כי מתחת לאפו מתנהל פוטש בדעת הקהל האמריקאית.

קלינטון החליט לבסוף לוותר על הסיור, אם כי לא ברור אם נבהל דווקא מאולמרט. מה שברור הוא שיש היום שני אישים המקדימים את עניין המזה"ת על ירושלים: יאסר ערפאת ואהוד אולמרט.

יש להניח שלטדי קולק כזה נשיא לא היה מסרב, ולא רק מפני שהוא מעולם לא התנגד לפטור-אורטודוקסי עם אח"ם כלשהו. דווקא בזמן שהשגרירות האמריקאית שוקלת לעבור מתל אביב לירושלים, כפי שגילה אמנון ברזילי ב"הארץ" השבוע, החליט אולמרט לזקוף קומה ולהזכיר בגעגועים את הנשיא ג'ורג' בוש, שעד לפני הבחירות האחרונות נחשב בקרב חלקים בימין כצורר ישראל.

כל זה אינו מפתיע, שכן מאז שנבחר לראשות העיר הספיק אולמרט להצטייר כאיש ריב ומדון. הוא מסוכסך עם לשכת ראש הממשלה, הוא מסוכסך עם כל מי שאינו חולק לו כבוד, הוא לעולם אינו מתעמת עם שרי הממשלה, אלא מדבר רק בגובה עיניו של רבין.

ככל שהוא מתנשא על עמיתיו הפוליטיים, הוא משתדל לרצות את החרדים. השבוע החליט אולמרט להחריף עוד סכסוך, הפעם מקומי, וסגר את המיקרופונים של חברי האופוזיציה בישיבה של מועצת עיריית ירושלים. חברי האופוזיציה דרשו לשמוע מדוע אולמרט אינו מקיים הצבעה למועצה הדתית העירונית, כפי שהתחייב בתצהיר לפני בג"ץ. אולמרט טען שבתצהיר לבג"ץ דובר על דיון במועצת העיר, לא בהצבעה. אבל באופוזיציה טוענים שהוא חושש שנציגים רפורמים יישבו מעתה במועצה הדתית, וכדי לרצות את החרדים הוא דוחה את ההצבעה על ידי סגירת מיקרופונים.

בעוד אולמרט מסתכסך עם כולם, עדיין שמורה בלבו פינה חמה לאריה דרעי. אולמרט, טוען ארנן יקותיאלי, חבר מועצת העיר, מעביר למוסדות ש"ס בעיר, שבראשם עומדים מקורבי אריה דרעי, כספים של משרד הפנים. העירייה משמשת "צינור" להעברת הכספים. מבקרת המדינה רשמה על השיטה הבלתי-חוקית הזאת דו"ח מפורט, שממצאיו כלולים, בין השאר, בתיק הציבורי של דרעי.

דרעי ואולמרט הכחישו ב"כל העיר" כי הכספים שהועברו למוסדות ש"ס בעיר הם כספי משרד הפנים, וכי העירייה משמשת "צינור". יקותיאלי, לעומת זאת, מחזיק בידיו מסמכים המוכיחים, לדבריו, כי "דרעי חזר לסורו ואולמרט נוקט היום בשיטת הזרמת הכספים הפסולה למוסדות ש"ס".

הקשר בין אולמרט לדרעי ראוי להתייחסות נפרדת. בזמן ששני חבריו, דן מרידור ורוני מילוא, הביעו עמדה נחרצת נגד שתיקתו של דרעי בחקירת המשטרה, אולמרט לא גינה אותו על כך, ואף העניק לו גיבוי נגד "התקשורת העוינת". אולמרט, אגב, הכחיש בתחילה שנפגש עם דרעי בעניין העברת כספים למוסדות ש"ס בעיר, אבל דרעי הודה שהוא והרב עובדיה יוסף אכן נפגשו עם אולמרט בעניין זה. השבוע התבקש אולמרט לענות שוב על השאלה אם נפגש עם דרעי בעניין מבני החינוך החרדי בעיר. "כן", הוא ענה לשאלתה של ארנן יקותיאלי במועצת העירייה. "שוחחתי עמו על נושאים שונים הקשורים בירושלים, בעיריית ירושלים ובמערכת החינוך בעיר", השיב אולמרט. אז אולמרט כן נפגש עם דרעי, אבל הפגישה הזאת היתה מקרית, ודרעי הזדמן לתלמוד תורה "בני ציון", בדיוק כשאולמרט הגיע לשם. במקרה הם נפגשו, במקרה הם שוחחו על "נושאים שונים", ובמקרה הנושאים האלה קשורים ל"מבני החינוך החרדי בעיר". תגי אליאס, דוברו של אולמרט, אומר שהבוס שלו בוחר שלא להגיב על כל האמור לעיל, או כלשונו: "על גיבוב השטויות האלה".

ה"שטויות" האלה נכבשו באחרונה בתלונה שהגיש יקותיאלי למבקרת המדינה.

התקציב, שוחט ורמון

בייגה שוחט קיבל השבוע בונוס מיוחד מאיתן-הבר-הפקות: אם בכל שנה מתקיים רישאל ארוך של דיונים מתישים בכנסת סביב הקריאה הראשונה של התקציב החדש (דיון המלווה בזעקות השווא השנתיות, להצגים מוכבים וחששיים של הקיבוצים החרדים וקבוצות לחץ של התעשיינים ושאר שתדלנים) – הרי השבוע נפתח הדיון בתקציב בספיח וזכה לדיון המדיני על חוזה השלום עם ירדן, מול אולם ריק (חוץ מהופעת האפר-זיציוני המסורתי של ח"כ דן תיכון). למחרת, ביום שלישי השבוע, התחדש הדיון בתקציב, רק לאחר סוף הדיון המדיני, כשרוב חברי הכנסת כבר הלכו להתמרק לקראת הטקס בעין עברונה. וביום חמישי, עם בואו של הנשיא קלינטון בישראל, אושר התקציב בקריאה ראשונה, בקול ענות חלושה.

כך לא התקיים עדיין דיון על אמיתות הצהרתו של שר האוצר כי "לא נפגע בכנם של השכירים" והסכמות החדשות המתגבשות בינו לבין חיים רמון, שיקבלו ככל הנראה ביטוי בתקציב החדש, לקראת אישורו בקריאה שלישית בכנסת. בין שוחט לרמון מתחילה היום ידידות מופלאה ומפתיעה, שהרי השניים התקיפו זה את זה אך לפני חודשים ספורים. מנכ"ל ההסתדרות אמור בדרך כלל לתקוף את מדיניות האוצר, אבל אינטרסים קירים מאחדים היום את השניים.

במסגרת עסקת החבילה במשק, הודיע שוחט השבוע, יוחזרו השכירים על תוספת היוקר בתחילת השנה, אבל ישלמו פחות מס בריאות. רמון מסכים לכך, עמיר פרץ מביע התנגדות, אבל שוחט מוכן בתמורה להסיר משולחנו של רמון שלוש בעיות עיקריות, ובכל מקרה, הכסף יבוא כמובן מקופת המדינה.

רמון הודיע שאת רוב הגירעון האדיר של קופת חולים אין בכוונתו לכסות מכספי ההסתדרות (ויש לה ביה שאם חיים הכרפלד היה אומר דברים דומים – רמון היה תוקף אותו מיד, וטוען כי הוא סוחט כספי ציבור). רמון מבשל היום הסדר עם שוחט, שלפיו הממשלה תקנה את נכסי המקרקעין של קופת חולים, ובתמורה תזרים המדינה מיליארדים לכיסוי גירעונות הקופה. כך תמשיך המדינה להזרים כספי ציבור להסתדרות.

מודל החיקוי של רמון הוא התרגיל שעשה יהושע רבינוביץ בתקופת כהונתו כראש עיריית תל-אביב כדי להתמודד עם המצוקה הכספית הגדולה של העירייה, הגיע רבינוביץ להסדר עם האוצר, ולפיו הזרימה המדינה יותר מ-30 מיליון דולר לקופת העירייה תמורת מכירת נכסי בית החולים איכילוב לממשלה. הממשלה לא היתה זקוקה לאיכילוב, העירייה המשיכה להיות אחראית על ניהול בית החולים, הממשלה נהפכה לבעלת הקירות והרצפה של חדרי הניתוח. רמון חוזר היום על תרגיל הגוש התל-אביבי של מפא"י ההיסטורית.

הבעיה השנייה שרמון מנסה לפתור בשיתוף פעולה עם שוחט היא מימון ההסתדרות. כל שכיר שאינו חבר ההסתדרות נדרש היום, על פי חוק הגנת השכר, לשלם להסתדרות מס ארגון. חברי ההסתדרות משלמים את המס במסגרת תשלום המס האחיד, שיחדל להתקיים באחד בינואר, עם תחילת תוקפו של חוק הבריאות הממלכתי. ההסתדרות יכולה לתבוע שכיר שאינו משלם מס ארגון אבל מעולם לא עשתה זאת. מס הארגון מגיע היום להסתדרות מעובדי המדינה ומכמה גופים גדולים כמו חברת החשמל. לאחר שחוק הבריאות הממלכתי ייכנס לתוקפו, תישאר ההסתדרות ללא מקורות למימון המנגנון שלה. רמון, שטען לפני הבחירות כי ההסתדרות חייבת להיות ממומנת על ידי חבריה והם יצטרפו אליה מרצונם החופשי, מבשל היום הסכם קיבוצי עם המעסיקים, שלפיו ינוכו דמי מס הארגון משכרו של כל עובד שאינו חבר הסתדרות. כך ירחיב רמון את מנגנון הכפייה על השכירים.

ההסכם הקיבוצי בין ההסתדרות למעסיקים עשוי לקבל בקרוב מעמד של חוק, מכוח צו הרחבה בחתימת שר האוצר. באמצעות התרגיל הזה יעקוף רמון את הצורך להתמודד בכנסת על חוק מס הארגון, שהתברר כי לא יזכה בה ברוב. בתמורה להסדר הזה ייהנו המעסיקים מביטול תוספת היוקר והקטנת עלויות העבודה, ושר האוצר ייהנה מצמצום עליית המדד והצריכה הפרטית. כך גם ישלמו המעסיקים, בפעם הראשונה, על ארגוני העובדים, שהרי הזרמת מס הארגון להסתדרות תיעשה מתשלומות הבנק של המעסיקים.

העובדה שעד כה לא פירסם רמון מה יהיו דמי החבר להסתדרות, ואיך יהיה אפשר להצטרף אליה, מעוררת את החשד כי המנכ"ל החדש אינו מעוניין להפיח חיים בארגון הזה ולהפוך אותו לארגון עובדים מיליטנטי, אלא להשאיר את ההסתדרות בידי כמה קבוצות פוליטיות, והראשונה הקבוצה הפוליטית שלו, ולהמשיך להישען על מימון ציבורי באמצעות המעסיקים והממשלה.

הבעיה השלישית שרמון מעוניין להעביר משולחנו לשולחן הממשלה היא קרנות הפנסיה. גם כאן אמור שוחט להוציא לו את הערמונים מהאש: רמון מבשל עכשיו הסכם עם הממשלה ולפיו היא תקבל את הבעלות על קרנות הפנסיה ותכסה את הגירעון. מה הממשלה מקבלת בתמורה? שום דבר, מלבד בעלות על קרנות מתמוטטות.

מי שמשלם בעד פתרון שלוש הבעיות של רמון הם אזרחי המדינה, שהרי מדובר בכספי ציבור שיועברו לכיסוי הבעיות המעיקות של ההסתדרות. רק שהפעם מדובר בעסקאות סיבוכיות, סמויות מן העין. אם למפא"יניקים הקשישים של ההסתדרות הוזרמו כספי ציבור ישר מקופת המדינה, המפא"יניקים של החיים החדשים עושים את זה באופן הרבה יותר אלגנטי: הם מוכרים למדינה חובות, ומקבלים בתמורה כספי מדינה.

פינת הפינוי הזוחל

משרד עורכי הדין כספי מייצג לא רק תושבים ומושבות מהגולן, אלא גם קבוצת תושבים מבקעת הירדן, ביניהם חברים מקיבוץ גלגל, המבקשים להצטרף להסדר הפיצויים של תושבי הגולן.

משרד כספי מגבש היום מודל שיתאים לחברי קיבוצים המתפנים מבתיהם, השונה ממודל פינוי הקיבוצים סופה וחולית שבסיני, שהתפנו תמורת הקמת שני קיבוצים חלופיים בתוך הקו הירוק. מאחר שחלק ניכר מחברי הקיבוצים בגולן ובבקעה אינם מעוניינים להקים קיבוץ חליפי בתחומי הקו הירוק, מגבשים היום עוה"ד רם כספי ושלמה שפיר אלטרנטיבה לקיבוצניקים, החיים מעבר לקו הירוק למעלה מ-25 שנה, עבדו את גיל התמישים, אין להם רכוש פרטי, והם אינם מעוניינים להמשיך ולחיות במסגרת קיבוצית לאחר הפינוי מבתיהם.

אם בזמן הפינוי מסיני חלק משרדו של עו"ד כספי עם משרדו של עו"ד אמנון גולדנברג את מלאכת ייצוג המפונים (ושני המשרדים גרפו הון לא קטן), בפינוי הגולן יש למשרד כספי היום הגמוניה על רוב המושבות, הקיבוצים, היישובים והמפעלים בגולן. עו"ד רם כספי מייצג את מוסדות התק"ם והקיבוץ הארצי, ועו"ד שלמה שפיר ממשרד עורכי הדין כספי מייצג את המשפחות בקיבוצי הגולן והבקעה, האגודות השיתופיות, המושבים וחלק גדול מתושבי קצרין.

הנה תזכורת ללוח הזמנים של פינוי סיני: משרד כספי החל לטפל בפינוי התושבים באוקטובר 79', כשלוש שנים וחצי לפני ביצוע הפינוי באפריל 82'. חוק הפיצויים למפוני סיני נחקק שלושה ימים לאחר ביצוע הפינוי. הפעם פועל משרד כספי לחוקק את חוק הפיצויים לפני ביצוע הפינוי. "אני סבור שצריך לאפשר למתיישבי הגולן לישון יותר בשקט כבר היום, ולחוקק מסגרת לפיצויים שתיושם רק לאחר שהממשלה תחליט על פינוי", אומר עו"ד רם כספי. "יש לקבוע קריטריונים שיביאו בחשבון את כל הנאמנות של התושבים, כדי שגם אם הממשלה עדיין לא יודעת איפה יעבור קו הביטחון בגולן – התושבים לא ירוצו ברגע האחרון אחרי הזנב של עצמם".

תצלום: [illegible]

תמונות המלך ונסיך הכתר, בחלונות ראווה בעמאן

מזרח תיכון חדש?

אנשי הכלכלה הירדנים עדיין מתייחסים בספקנות ובחשש להתפתחות באזור בעקבות השלום. הממלכה ההאשמית ספגה מכה קשה במלחמת המפרץ, ועדיין לא התאוששה ממנה. אם לא יתחולל בה שיפור כלכלי ניכר, ייהפך חזונו של פרס לבדיחה עגומה

מאת רוביק רוזנטל

עמאן

"יש רק אמת מידה אחת לחוזה השלום" – אומר באסם (שם בדוי; רוב רובם של הירדנים עדיין אינם מוכנים לומר דבר בשמם לפני עיתונאים) – "אם נכפיל את התוצר הלאומי הגולמי שלנו. אם הוא יוכפל – אנשים יאהבו את השלום. אם לא – הכל יעבוד נגדו".

באסם הוא תעשיין, בעל מפעל קטן לכספות. הוא פלשתינאי, משפחתו ירושלמית. ב-67' עזב אביו את ירושלים והשאיר בה כמה חנויות. דוד התחייב לשמור על החנויות וכך יש לבאסם אופציה כלכלית בירושלים, אם ייפתחו השערים. באסם כבר היה כמה פעמים בישראל, ובדק את שוק הכספות. הוא איננו אופטימי. יש תחרות בשוק ויהיה קשה לחדור אליו. ומכל מקום, עדיין אין אישור למכירת כספות ירדניות בישראל, ואם יינתן, הוא ייעשה באופן מבוקר ומודרג.

אנשי הכלכלה הירדנים עדיין מתייחסים בחשש רב למזרח התיכון החדש, המזוהה בנשימה אחת עם שמעון פרס. אף על פי שפרס אינו הדמות המרכזית בחוזה השלום הישראלי-ירדני, הוא הדמות הישראלית הבולטת ביותר בעיני הירדנים, בוודאי יותר מיצחק רבין המסמל את הצבא. פרס נוגע שוב ושוב, בדיבוריו על מזרח תיכון חדש, בעניין הקריטי של השלום עם ישראל – הכלכלה ורמת החיים. ירדן ספגה במלחמת המפרץ מכה קשה שפגעה בכל שכבות האוכלוסייה. הדינר, אחד המטבעות הגבוהים והיציבים בעולם, עבר פיחות כואב, והמסר העובר מכל ראיון הוא: "אנחנו עניים יותר".

המכה שספגה ירדן מעידה על מצבה. "תמיד היינו מדינה נתמכת" – אומר חסן, איש עסקים בתחום תעשיית הנייר – "תמיד מישהו בא לעזור לנו. עד 91', במשך 20 שנה, התקיימנו בתמיכת מדינות המפרץ. הן הזרימו לכאן כספים, פרויקטים, ומאות אלפי ירדנים הלכו לעבוד בשדות הנפט בסעודיה ובכווית. במלחמה זה הסתיים ביום אחד, והירדנים לא הצליחו לחזור לשדות הנפט. גם הסעודים והכוויתים נחלשו".

הירידה ברמת החיים בירדן מקרבת אותה למצבן הקשה של סוריה ומצרים, אם כי ירדן עדיין שומרת על פער גדול לטובתה. עמאן עצמה יכולה להעיד על כך. תיירים המגיעים אליה מתפעלים מהאזורים המטופחים, והבניינים היפים, הנראים בדרך משדה התעופה. עמאן בנויה על שבעה הרים והבנייה בה מתפשטת בדרך המזכירה כפר ערבי. יש בה שכונות וילות באזורים שונים, ולכל וילה סגנון בנייה לעצמה, לעתים קרובות מצועצע וראוותני. על אחת הגבעות מתנשא "הבית הלבן", העתק מושלם ומוקטן-משהו של בית הנשיא בוואשינגטון.

באזור מרוחק יותר ממרכז העיר, פרוור עבדון, שוכן אזור המיליונרים של עמאן. לאורך רחובות ללא מדרכות ניצבים ארמונות של עשירי ירדן. כמה מהמבנים נאים למדי, כמה מהם מפלצתיים. בכל בניין בריכת שחייה, לכמה מהם מגרש טניס ובדרך כלל גן גדול ומטופח. פרוור המיליונרים הוא אזור מתהווה. שטחים רבים בין הבתים ריקים, חלק מהבתים בבנייה, ולאורך הבתים שעברתי לידם הבניינים סבלים את הריהוט. בקצה האזור הוקם המבנה החדש של שגרירות ארצות הברית, ובכללו בית השגריר, מבנה מרהיב בהיקפו ובעיצובו, ובמרחק ממנו שגרירות בריטניה השוכנת לא הרחק ממנו. על הר אחר, במרכז העיר ממש, שוכן ארמון המלך. הוא בנוי כך שאי-אפשר לצפות בו בנסיעה בכביש. בדרך היורדת העירה עוברים ליד חומה ארוכה – ביתה של המלכה זיין, שנפטרה לפני שלושה חודשים.

לעומת העושר הזה, אין עוני מרוד כמו שרואים בקהיר. למשל, מחנה הפליטים אל-חוסיין הוא אזור עוני, אבל גם בו מורגש פיתוח. נסללים כבישים. יושבים בו פליטי 48', בניהם ונכדיהם. רוב תושבי עמאן חיים בהרים הדרומיים-מזרחיים, ג'בל היטאג' וג'בל אשרפייה, וג'בל עמאן שבמזרח העיר. הכל מגדירים את תושבי השכונות האלו כ"מעמד בינוני", אך זה מעמד בינוני במונחים ירדניים, שכירים שהכנסתם החודשית כ-300 דולר. הבתים ישנים ומוזנחים והצפיפות רבה. מתחת לפני השטח צומח הפער בין שכונות העשירים לאזורי "המעמד הבינוני" ועלול להפוך מקומות אלה לשכונות עוני בעתיד הלא-רחוק.

מה יעשה חוזה השלום לפער המתרחב הזה? נוהה, אשת אקדמיה חריפה, שמשפחתה גורשה מיפו ב-48', מפקפקת מאוד בחזון המזרח התיכון החדש. השלום יביא פרויקטים ומשקיעים, אבל במבנה הקיים בירדן תשתמש בו קבוצה מצומצמת, שתקים את הפרויקטים בעזרת כוח אדם ירדני זול. העניים יהיו עניים יותר, העשירים – עשירים יותר. גם חסן ובאסם מודים שהיתרון היחסי העיקרי של ירדן במהלכים הכלכליים הבאים הוא כוח העבודה הירדני הזול וחומרי הגלם הזולים.

השוק הישראלי אינו מצית את דמיונם של חסן ובאסם. הפוטנציאל שלו אינו גדול והוא אינו מצפה לסחורות ירדניות דווקא. השוק הפלשתיני בגדה המערבית ובעזה קורץ יותר אך הוא קטן. השוק הגדול באמת, האבוד לפי שעה, הוא השוק העיראקי. כאן מדובר בהיקפים אדירים, בחוזי שיווק גדולים לעשרים מיליוני העיראקים. אבל עיראק היום בהסגר. העיתונות הירדנית עוסקת בהרחבה בהתמוטטות הכלכלה ורמת החיים בעיראק. מי שרוצה ללמוד עליה, צריך לצאת לרחובות עמאן. לפני שנה ישבו ברחובות השוק בעיר כמה עשרות נשים עיראקיות, לבושות שחורים ומכרו את מרכולתן העלובה. היום גדל שם מספרן של העיראקיות עד להבהיל. הן ממלאות כל קרן רחוב. על פיסת בד הן מציעות כמה סכיני גילוח ופריטי לבוש. הצעירות מציעות שעונים. המצרך המבוקש ביותר הוא סיגריות, כאשר העיראקיות גילו גישת שיווק חדשה – קופסת סיגריות פתוחה, ומי שעובר יכול לקנות סיגריה יחידה, להדליקה ולהמשיך בדרכו.

מדי שנה עוברים בירדן כ-300 אלף תיירים, מספר דל יחסית. ירדן לא הצליחה לעשות לה שם של ארץ תיירות, אף על פי שאפשר לטייל בה בהנאה באזורים מרהיבים. הסכם השלום מאפשר כיום לתיירים ישראלים להגיע בקבוצות לירדן, והמהלך כבר החל. הירדנים חוששים – בצדק – מ"תיירות שבת": הישראלים ייצאו בבוקר מביתם, יטיילו בעמאן וסביבתה, יאכלו חומוס ירדני (העשוי תמיד באותה דרך, בטחינה ולימון), ויחזרו בערב לביתם. בינתיים, תיירות כזאת אינה אפשרית, אך ככל שתתקדם הנורמליזציה ויתאפשר להיכנס לירדן במכונית, צפויה הצפה ישראלית.

ג'מיל (שם בדוי), ארכיטקט ירדני, חושש מתופעה זו. היא תעורר רגשות אנטי-ישראליים ותביא במוקדם או במאוחר פיגועים בישראלים. עד כמה רגיש הנושא, אפשר ללמוד מכך שכמעט לא נכתב בתקשורת הירדנית על דקירת האורח הישראלי בשבוע שעבר, ובשום מקום לא צוין שהגיע מישראל. בכל מקרה, התיירות נראית כרגע התחום היותר ממשי בצמיחה הכלכלית הירדנית בעקבות השלום.

כלי התקשורת הירדנית, המבטאים רובם ככולם את עמדת השלטון, מודעים לציפיות הרבים בתחום הכלכלי. בטלוויזיה הירדנית הובא כבר אתמול ראיון ארוך של מומחה מקומי על הפרויקטים הצפויים עם ישראל, באזור הירמוך ובקעת הירדן. מדברים הרבה על שיתוף הפעולה בים המלח ועל תעלת הימים שאולי תציל מכליה את ים המלח, ועל פרויקט הכבישים המשותפים. לרוב אנשי העסקים השכירים אין נגיעה לפרויקטים אלה. המעטים המתחילים במגעים עם ישראל, עושים זאת בהסתר, בצינורות לא מקובלים, ולאו דווקא בעידוד השלטון. נוהה אומרת: "תשכנעו אותי שיצמח פה שגשוג כלכלי מן השלום, אני עוד לא מבינה איך זה יקרה".

חסן, המציג עצמו כאופטימיסט, שם אצבע על מקום אחר: הסיכוי הטמון בשלום, לדעתו, אינו בקשרים המשותפים עם ישראל, אלא בשינוי מעמדה של ירדן בעולם בעקבות השלום. ירדן נפגעה קשות ממלחמת המפרץ. היא מדינה מבודדת הנושאת חוב לאומי מן הגדולים בעולם, אם לא הגדול ביותר. השלום אמור להביא קודם כל מחיקת חלק גדול מהחוב. אחר כך, אומר חסן, אולי יבואו השלום והיציבות. הוא מייצג משקיעים מכל העולם, מאירופה, מיפאן ומארצות הברית. למה לא יבנו כאן מכוניות, למשל? אחר כך תביא היציבות באזור תיירים רבים יותר, וירדן תוכל להראות את המורשת לעולם ולהיבנות ממה שיש לה. אם כל זה לא יתגשם, ייהפך חזונו של פרס לבדיחה עגומה.

תצלום: [illegible]

כוחות צבא שומרים על הסדר בבירת ירדן, בעת הפגנה של מתנגדי ההסכם

ולבסוף תבוא המלחמה הגדולה

בנצרים כבר לא מתרגשים מהדיבורים על ההתנחלות כ"קוץ בלב יישוב פלשתיני". הם למדו לא לחשוש יותר מהשמאל, הליכוד בסתירותיו ושונא את השלום לא פחות מהם

מאת עדה אושפיז

נצרים, אוקטובר 1994. המחסום המהבהב בכניסת נצרים, שמתנוסס מעליו דגל ישראל גדול, טובע בחול הסוטות הרוחמיות. פועלים ערבים עמלים בשמש הקופחת להשלים את גדר המערכת המפרידה בין ישראל לרצועה. החייל במגדל השמירה מודיע מהבינית, בלי שישאל, הבעת פניו משועממת, כי רכב הליווי יגיע בעוד דקות מספר. דרך עוקפת זו ליישוב נפתחה אחרי נסיגת צה"ל מאזורים ברצועה, כדי להסדיר לתושבים את הגנת המשטרה הפלשתינית. שני ג'יפים של ליווי מובקים הלוך ושוב יומם ולילה. עומס התנועה אינו רב. גם רכב יהודי מקבל ליווי, בלי שיצטרך להמתין לשיירה. חוצים את שכונת סג'עייה. חולפים על פני נשים פלשתינאיות קשות יום, סלים על ראשיהן, ילד על המותן, מבטים שקטים נוקבים, שורות עשנים מפורזות של פסולת וקלאיות, הרבה מאוד דגלים פלשתיניים. שלווה מטעה.

נצרים עצמו מוקף גדר, שמור היטב. צה"ל תרם פלוגת חיילים להגן על 32 המשפחות של ההתנחלות המבודדת באמצע הרצועה, בין דייר בלאח לחאן יונס. מנצרים אי־אפשר לראות את הפלוגה, אבל התושבים המובילים לאוכלה מתוך ביטחון רווי סיפוק, מצביעים כלאחר יד לכיוון כלשהו ומקרינים את התחושה ש"הפלוגה, פה" עומדת לרשותם, כמטחווי יד.

מאחורי השלט "ברוכים הבאים לנצרים" ספונים תושבי היישוב בתחומם, מוגנים עד כמומה אחת, מגמלית, ההולכת ומתעבה, כמובן, כחומת הגיבורי הצבאי. שהייה של כמה שעות במקום מחזיקה את תחושת הניתוק של המבקר מבחוץ. בניגוד ליישובים אחרים בגוש קטיף, אין זה יישוב של שוחרי איכות חיים. רובם בני בוגרי "מרכז הרב", שגדלו על מצוות ארץ ישראל השלמה במציאות הרוטינית של כיבוש והוחנכו להיות בין השניים, דור שני של מתנחלים ובני משפחות דתיות מבוססות, מצביעי מפד"ל מסורתיים, אינטלקטואלים, אשכנזים ויוצאי עדות המזרח, מהם שהרחיקו לכת יותר מהוריהם בהתרדתם. ילדי השמנת של הציבור הדתי־לאומי.

בשעות הבוקר נראה נצרים כיישוב רפאים. רוב תושביו יוצאים לעבודה מתוך הקו הירוק. אשפה, אופניים זרוקים, משחקי ילדים, מיטות ומזרנים ישנים מוטלים פה ושם בפתחי הבתים. אחרי הצהריים מתמלאות את החצרות הצמודות בהלץ – מורשת הקיבוץ הדתי שקדם ליישוב הקהילתי הנוכחי מייסודה של "אמנה" – ילדים משתובבים, המשחקים בבתקים ובדובים, צעירות מטופחות בכיסויי ראש סרוגים, המלוות את ילדיהן בכוונה גדולה למועדונית, לחוגי ציור ומלאכת יד, צעירים מזוקנים, ציציותיהם משתלשלות מחולצותיהם, מלמולים רכים, סבלניים, הדורים ותחושת ערך עצמם וצדקתם. בערבי שבתות הולכות המשפחות לחוף הים המאובטח שלהם.

בשבוע שעבר, בעקבות הפגנתם של אנשי החמאס בצומת נצרים, נשמעו בכנסת קולות שסרוה למצוא כי עלות הביטחון של נצרים היא כ־15 מיליון שקל וה־20 אלף ימי מילואים בשנה. בנצרים לא מתרגשים מזה. הכרזותיו של ח"כ דן כהן על "קוץ בלב היישוב הפלשתיני", "נטל ביטחוני", כבר אינן עושות כאן שום רושם. מול סיסמאות ריקות אלו, שולפים בני נצרים את תוכנית האצבעות של גולדה, שייחדה ליישובם תפקיד ביטחוני מובהק, ומרחיבים את הדיבור על החשיבות האסטרטגית של יישוב יהודי בלב הרצועה, המאפשר לצה"ל לנתק באמת את צפון הרצועה מדרומה ומקל על פעילותו בשטח, כמו בעת החיפושים אחר חוטפי החייל נחשון וקסמן. בנצרים יודעים היטב שגם אזנם של השמאלנים ("לא רוצים להשתמש במלה הזאת, בואי נגיד אנשי שמאל, טוב, בשביל לא להעליב") כרויה לנימוקים מסוג זה. הרי אנשי השמאל הם הזקוקים לנימוקים כאלה כאוויר לנשימה, הרבה יותר ממי שדי לו ב"אהבת ארץ ישראל".

בתחילה, כשהתחולל המהפך השלטוני, כל ידיעה הרשמית ש"מורידים" את היישוב התקבלה כוודאות. אבל מאז "נפל דבר בישראל", כדברי שלמה קוסטינר, מזכיר היישוב. היום חשים תושבי נצרים ככדור במשחקי השמאל עם עצמו. לאיש בממשלה אין אשליה שחיסול נצרים יביא את השלום, הם משוכנעים. השמאל המתחמק מפתרון קבע, המסרב להתמודד עם משמעות הסכם השלום שלו – בוחר לו מדי פעם שעירים לעזאזל, חוליות חלשות מבחינת דעת הקהל הישראלית ברגע זה או אחר: תל־רומיידה, נצרים.

הויכוח אינו על נצרים, אלא על ירושלים, הם מרגישים. אילו היה הדבר תלוי בשמעון פרס, כל יישובי גוש קטיף, הגולן ויש"ע מזמן לא היו קיימים. אבל המסר שקיבלו לאחרונה מרבין הרגיע אותם. רבין מבין – הוא אמר זאת במפורש לצבי הנדל, ראש מועצת יישובי גוש קטיף – שעקירת יישובים "תחתוך בעם" והוא אינו מוכן לעשות זאת בשביל הסכם ביניים. רבין הוא איש חזק. הוא לא טיפש. הוא יודע שנצרים הוא מבחן לשלום. אם השלום יעלה יפה, איש לא יזרוק לפלוגות צבא כאן. אלה שבוחשים בקדרה, מתוך יסודי מבפנים, משום שנדחפו לתמוך ברבין, בניגוד למושגי המוסר שלהם, הם נערי המקהלה של פרס ("פרס הוא רב־נרצח"). הם אלה שמפריחים שמועות, באים בדרישות, כדי להפיג את טעמה המר של הצביעות, אבל בסופו של דבר גם הם לא יעזו לעקור יישובים. האמת עושה את דרכה לאט.

מי שביקר בגוש קטיף ערב הסכם השלום, מתקשה לשכוח את ההשתלחויות נגד "ממשלת הבוגדים". בסערת רגשותיהם ועלבון המפלה בבחירות, ראו אז ב"שמאלנים" אויב מספר אחד של האומה, השמיצו, קללו, סיפרו בדיחות ארסיות. תסריטי אימים חזו עקירת יישובים ולהלדפין, הרג יום־יומי בידי "המחבלים התמושים" של המשטרה הפלשתינית. התחושה היתה ש"השלום השמאלני" בשער. אם יהיה לשמאל הכוח, שום דבר לא ימנע ממנו להפקיר חבלי ארץ ולהקים מדינה פלשתינית, התנבאו. השבוע, בנצרים, לא נותר מאומה מכל זה. המנגינה השתנתה.

יש שמודים בגלוי כי טעו, לא העריכו נכון. "בגדול" אמנם צדקו, הם טוענים: הפלשתינאים נמלכו בדעתם והעתיקו את הטרור מההתנחלויות לכל הארץ, אבל המאורעות לא התגלגלו בדיוק כפי שחששו. נסתרות דרכי האל. כוונות הגיבורי הצבאי ושגרת הסכם השלום, הם התעשתו. מה שנראה להם ערב ההסכם כמהפך שמשמעו קרע בעם, התבדה. למעשה, הם לא נשארו מחוץ למשחק. הם אינם מבודדים. למפד"ל יש מסורות ארוכות למדי של שיתוף עם המערך. לא אלמן ישראל.

השמאל הוא לא בדיוק שמאל, התברר להם בדיעבד, למרבה האירוניה. גם הוא אינו מאוהב בשלום הזה, גם הוא מבין שרק בכוח יוחזק את הסדר. נאומו של רבין לאחר הטבח בירושלים, קריאתו "לצוד ולהרסל" את אנשי החמאס, היו משב רוח רענן. הם שכחו לו שאמר "אם נצרים יישוב, אני קוקלאנד". אז הפגינו נגדו, אבל בסך הכל הם מכבדים את כוח עמידתו ונחישותו שלא לעקור יישובים.

הם גם אינם רוצים לדבר סרה בשמאל. הם מוכנים להודות שגם הוא רוצה בטובת העם. יש טובים ויש רעים. היום, מסתבר, רבין הוא האיש הטוב ופרס הוא האיש הרע. הוא הנושף בעורפו של רבין את מהלכי הפיוס. בגלל דיבורי השלום שלו, עוד בממשלת האחדות, פרצה למעשה האינתיפאדה. אבל אפילו הוא תועלתני. התסריטים והתוכנות בנצרים מתאימים עצמם למציאות החדשה. למרבה האבסורד, נדמה לרגע שדווקא הפרגמטיזם והדה־פרגמטיזציה של השמאל נתפסים בנצרים כמקור אופטימיות משיחיות־למחצה. מלת המפתח שהשתרבבה בכל המונולוגים היתה "אחדות העם". הסיפון המוכר של "כולנו יהודים, דם אחד" קיבל איזה רגש חדש. זו עתה משימת הקודש העיקרית. צריך לחתור להידברות בתוך העם. זה אפשרי. הקבעת הסטוריות בין שמאל וימין, בעיקר בדגשי סאב לאומיים, הן הזכות לאחדות הזאת, הוזקה מכל נסיבות היסטוריות מקריות.

דומה שהתוצאות המעשיות הנרקמים בנצרים בימים אלה עומדים בסימן הבדלת וטשטוש כל הקווים האדומים בפוליטיקה הישראלית, המאיימים אותה. כאחד מבחוץ. מאפיין אותם גם המאמץ המוחבר, כחלק ממלאכת הקודש החדשה־הישנה למען אחדות העם, לנצור את הלשון, לא להשתמש במלים בוטות שירגיזו את השמאל, לא להישמע גזעניים, לא להסיף יותר מדי, להימנע מביטויים משיחיים.

"יש מציאות, צריך להיות אתה", אומר אליהו אוזן, בן 33, יוצא תוניס, בעל מירות. אחד ממשקי הקלאים של היישוב. בבעלותו מטעי מגוון חממות לגידול חסה ללא תולעים. הוא מעסיק שני פועלים מעזה לתיקון יריעות החממות רק משום שלא מצא פועלים יהודים, "מסיבות מובנות, זו עבודה מסובכת". הוא חיפש בנרות ונכשל, לצערו. גם בקטיף נאלץ להעסיק גויים, כי היתה שנת שמיטה. בימים שעובדים אצלו ערבים, הוא דואג להיות המוש, "דבר מינימלי". הוא יודע שגם רעבים שם, בעזה. הסגרים יעילים רק להגברת הילודה, הוא אומר, אבל מעולם לא פגש ערבי שהיו לו שאיפות לאומיות. די להם באוכל ועבודה.

"צריך להיות מציאותי", הוא משנן, "יש דברים שמתערבים לזמן מה, אבל שום דבר לא בטל, האמת עושה את דרכה. השמאל אינו יודע מה הוא רוצה. אין לו תפיסה של שלום לדורות. הוא אומר דבר והיפוכו, לכוד בסתירותיו. אתמול יצר תלות כלכלית בין הרצועה לישראל, למחרת הפיגוע בתל אביב, דיבר על הפרדה. ככה אי־אפשר לעבוד. בעיני אין הבדל בין המדברים על הפרדה לבין הכהניסטים. מה זה הפרדה שכזה. שיהיו רחוקים מאתנו, שיאכלו אחד את השני. זו אותה תפיסה של כהנא, רק הפתרונות שונים".

הפתרון של אוזן הוא, כמובן, דו קיום תחת שלטון ישראלי. הפלשתינאים יצטרכו להשלים עם מעמדם כמיעוט ובתמורה יקבלו "מדינה דמוקרטית שיוכלו להתגאות בה" וימלטו בעוד שיניהם מ"פלשתין שלא ספק תהיה דיקטטורה". אם ירצו, ייחשבו ל"מורדים בהיותם מיעוט". בלחץ התחרות מי מוסרי יותר, השמאל או הימין, התנבא לו גם הטיעון הבא: זה לא מוסרי לתת לפלשתינאים מדינה, כשיודעים בעליל שזו תהיה מדינה של רוצחים. טוב, לא רוצחים, אבל זה עם שהרצח אצלו יותר מוטיבי. לצורך העניין, גם לדמוקרטיה לא מגיעה מדינה. גם לא לגרמניה.

"יש בתוכנו מי שמטשטש את שונות שני העמים בישראל, מאבק תרבויות, אמנתו אז הם, מתבטא בסגנון מגלגלתי־ביתתי", שב אוזן ומתנבא. "אני לא רוצה להישמע מדכא בשער, אבל התוהם היא דמיונית, השורש הוא אחד. אני לא דמוקרט, זה לא סוד, האם אני כולא את כאבי, זה רק מפני שאני מאמין בכל לבי שהדבר הבלתי מוסרי ביותר הוא לפלג את העם".

בביתה של שלומית ויז, בת 24, מורה בתיכון, מטפלת בשלושה ילדים, אשה נאה, חסובה, מטפחתה השחורה מהודקת לראשה בטכניקה בעקל ערבי, שורר רק מה צבעונית, מעשה ידיה – החיוכים אינם מסתירים את הטינה כלפי ממשלה ש"התרבות היהודית אינה נר לרגליה". על הקיר תלויות שתי מפיות ממוסגרות, שרקם עליהן "אשת חיל מי ימצא" ו"ברוך הגבר אשר יבטח בה'", מתנת נישואים. היא ובעלה, תלמיד בישיבת "אור עציון", הגיעו לנצרים מתוך תחושת שליחות. "מישהו מכוון את כל המהלכים האלה", היא אומרת בקול שקט, מתנגן, עיניה מפיקות צדקות. ושכנותה, אסי הלר, בת 34, אם לשבעה, ממשיכה מאותו מקום ובאותו ניגון: "לא תמיד אנחנו מבינים את כוונותיו, לפעמים המהלך גדול מכדי שנבין. אם ארגוסו מגיעה הגאולה, ותפקידנו לעשות את מה שאנחנו מצווים לעשות, בלי להתחשב בסערות פוליטיות".

שלומית ואסי אינן מוכנות להקטין את הקשיים של עידן השלום. אמנם יש ביטחון, הן מודות, מרגישים ששומרים עלינו, יש עירנות, יש איכפתיות, אבל זה לא נעים. הקושי העיקרי הוא הצורך בליווי צבאי בכניסה וביציאה מהיישוב, "זה מבריל, זה מאוד מעיק". הילדים פחות ניידים, זה לא קל. כל נסיעה לטיפת־חלב כרוכה בתכנון. הן מנסות לעשות הכן קטן גם מהיריות ששומעים לפרקים ("אי־אפשר לדעת מה זה, אימונים, חתונה, לוויה, חיסול חשבונות אישיים, אבלם הכל הולך"). שלומית זוכרת כי לפני שנפתחה הדרך העוקפת, נאלצו הילדים בשובם מבית הספר בגוש דקלים לראות "שוטרים פלשתינאים צוחקים, מלגלגים, עושים סימן ו', מתפרקים, נתנים שום שולטים עליך". היו ילדים שעיניהם דמעו. "מה הם עושים פה, אמרו, אסור להם להיות כאן, זו לא הארץ שלהם". שלומית החרישה, גם היא היתה קצת להתצה. אפילו היום שב לפעמים ילד מבית הספר בוכה. עוד דגל ישראל הוסר ממקום שהתנופף בו קודם. יש תסכול רחוב לראות את ההתקפלות, מישירה אסי מבט מתריס, הילדים שואלים שאלות קשות: איך זה שהחיילים הגיבורים שלנו לא יכולים להגיב, מה נשיב להם?

בשביל שלמה קוסטינר, חובב ההיסטוריה, אחדות העם, הקשר העמוק בין ישראל לארצו, משתקפים כבר ב"שיח לוחמים" והוויכוחים עם ההיסטוריונים החדשים. אילו היה כאן רק עניין ביטחוני, אילו הוויכוח היה רק על גבולות, הוא לא היה מגיע לאוקסבות כאלה. דברים אחרים לגמרי מסתתרים מאחורי כל זה, עדות ניכרת לאחדות העם האימננטית. המאבק הוא לא רק על ארץ, אלא על זהות רוחנית. הוא לא רוצה להישמע כאילו כל התשובות אצל הדתיים. גם בשמאל יש אנשים שעובדים קשה למען עם ישראל, אבל אפילו מייסדי דגניה הכינרת לא פיללו לבנים שיתעבבו במאבים ויזריקו סמים. זה לא סוד שקיבוצי השומר הצעיר יושבים על אדמות ערביות. לא יהיה מנוס מבירור עמוק – האם אנחנו פה בכוח או בזכות. והפתרון הוא פשוט. כשהיהודים הגיעו לכאן, הארץ היתה ריקה, חרבה. די לקרוא את ספרי המסעות לארץ ישראל, רשמי המסע של רבי בנימין מטודלה, מרק טוויין, יוספוס פלאוויוס, כולם מעידים שהארץ היתה ריקה. היא לא סלחה על גירוש היהודים. אדמת הארץ נענית רק ליהודים. היא התחילה לפרוח רק עם בואם.

"עם ישראל יכול לחיות את חייו רק בארץ ישראל", ממלמל קוסטינר, בולע את מלותיו, "אני לא רוצה שישתמע מדברי שצריך לעלות על רבת עמון הארץ ישראל המובטחת. הדבר מותנה בזה שנאמין ונדע. זה צריך להיות גאולת הכלל, ואז אינני יודע מה יקרה, ההיסטוריה זזה כל הזמן. אני מדבר רק באופן עקרוני. מה האלטרנטיבה שלנו, לגזור את התנ"ך לגזרים? לחילונים יש מושג מוטעה על מדינת הלכה. מה הם חושבים, הבורסה תשתנה, אם תהיה כאן מדינת־הלכה? תרבות היא יצירה. אני בהחלט רוצה שהאופי הממלכתי, התחיקתי והתרבותי שלנו יהיה יהודי. אני לא חושב, למשל, שספרות צריכה לטפל במין, אבל לא בטוח שכולם יילכו בשטריימל. הציבור צריך להיות חדור הכרה, כדי שיוכל לקבל עולה של מדינה כזאת".

"לחילונים יש מושג מוטעה על מדינת הלכה. מה הם חושבים, הבורסה תשתנה? תרבות היא יצירה"

באחד הקצוות של קשת הדעות נמצא רמי שריר, בן 35, רווק, לבוש באופנת מסורתית, מורה בישיבה ותלמיד למושבים, שנפגע מידי ביום הראשון של נסיגת צה"ל מעזה. הוא, אישית, אינו מוכן לראות את עצמו כקורבן השלום. זה היה אירוע חד־פעמי, הוא אומר. המשטרה הפלשתינית עושה את מלאכתה היטב, נוהגת במשמעת. בכלל, הוא חושב שהוא קצת שונה מרוב יושבי הגוש. הוא בהחלט מבין את החיילים שהראו אוזלת יד בחאן יונס. אחרי ככלות הכל איך אפשר להילחם באוכלוסיה אזרחית שאתה שולט בה. לכן הוא מקבל את הסכם השלום, אפילו אינו מתנגד להקמת מדינה פלשתינית בעזה. הטוב ביותר היה, אם אפשר, לגרש את הפלשתינאים לארצות מוצאם, למדינות ערב, אבל זה לא מעשי. לכן מוטב להקים מדינה ואז יהיה לצה"ל חופש פעולה לפגוע בהם. אם אתה אחראי לטיפת החלב של התינוקת ולכיבוד של האורח, לא קל לירות בהם, אבל אם תהיה להם מדינה, תמיד יהיה אפשר לעשות מיבצעי דין וחשבון.

הנבואה ניתנה לשוטים, הוא מוכיח לעצמו בחיוך, אבל הוא מעז להתנבא שהסדר הקבע יכלול מדינה פלשתינית גדולה. למגינת לבו, גם ייעקרו יישובים. אלא שהצד השני לעולם לא יסתפק בכך ולבסוף תבוא המלחמה הגדולה, "שבה יתרחשו נסים כאלה וכל כך הרבה תופעות לא־מוסברות, שבסופה יגיעו אנשים להכרה במלכות השם". אז תיכון מדינת הלכה. הוא מעדיף שלא לדבר על כך: העם אינו בשל. הסוים לו שלבים, אבל כשיראה את האור, הדברים יקדו מעצמם.

נצרים. הקושי העיקרי הוא הצורך בליווי צבאי בכניסה וביציאה מהיישוב

תצלומים: ניר שודר

אוזן וקוסטינר (משמאל). מה האלטרנטיבה שלנו, לגזור את התנ"ך לגזרים?

תיאומים אחרונים לפני טקס החתימה על ההסכם עם ירדן. היעד הבא שרבין מעדיף: סוריה

תצלום: אלכס ליבק

שבוע / עוזי בנזימן

1. חמוץ־מתוק

ההבדלים בהופעתם ובסגנון דבריהם של יצחק רבין ושמעון פרס, כפי שבאו לידי ביטוי כה בולט בטקס החתימה על חוזה השלום עם ירדן, שיקפו לא רק אופי ואישיות שונים אלא גם גישות נבדלות לתהליך המדיני. פרס היה במצב רוח מרומם, רבין נראה חמוץ ונשמע לחוץ. פרס דיבר בביטחון, בשמחה, כמעט בהומור, רבין קרא מן הכתוב והביט לעו מפעם לפעם. פרס הקרין אופטימיות, רבין שידר איזו רצינות כבדה. שר החוץ נראה כמי שצועד קדימה ויודע את דרכו, ראש הממשלה הצטייר כמי שסיים מהלך והוא מתבונן בו ושוקל את השלכותיו.

הביטויים החיצוניים הללו משקפים את הלך רוחם של שני האישים: רבין מתלבט מה לעשות עם הסכמי אוסלו; פרס מבקש להזדרז קדימה אל עבר יישום שלביהם הבאים. רבין רואה בהסכם עם ירדן טבעת נוספת באזיקים שהוא מייחל, בסתר לבו, להביח על ידיו של יאסר ערפאת; פרס תופס אותו כנקודת זינוק למימוש חזונו על מזרח תיכון חדש. לא כל סעיף בהסכם ולא כל פרט בטקס ראו רבין ופרס עין בעין.

שר החוץ לא התלהב מההתחייבות שנתן ראש הממשלה לחוסיין בנוגע למעמדה של חצר המלוכה ההאשמית במקומות הקדושים לאיסלאם בירושלים. לא רק משום שהכבוד הזה זו עומדת בסתירה מסוימת למכתב ששיגר פרס לערפאת (באמצעות שר החוץ הנורווגי) ביחס למעמדם של הפלשתינאים בירושלים, אלא גם משום שבלבו הוא יודע כי להידברות הישראלית־ירדנית בסוגיה זו יש ריח של מזימה: היא אינה תואמת את רוחו של הסכם אוסלו והיא מטילה ביצים של השרצות על המבצע הישראלי־פלשתיני.

גם בעניין אי־הזמנתו של יאסר ערפאת לטקס נגרר פרס לתמוך בעמדתו במוליכו של ראש הממשלה בלי שלבו היה שלם אתה. יש להניח שפרס הבין כי נוכחותו של ערפאת רלוונטית מאוד לטקס וכי עשוי להיות לה גם ערך מדיני נוסף: מעין גושפנקה של אש"ף לשלום הישראלי־ירדני. אלא שלשכת ראש הממשלה, בתיאום עם חצר המלוכה בירדן, הכתיבה את המהלכים בעניין זה.

בסביבתו של ערפאת מכחישים את הגרסה הישראלית־הירדנית, כאילו הוא אותת שלא יזמינו אותו משום שאין ברצונו לקחת חלק בטקס. יש להניח כי משחש ערפאת שחוסיין ורבין נרתעים מלהזמינו, קבע אש"ף עמדה רשמית המסתייגת מהחגיגה בערבה והסתפק בשיגור ממלא מקומו של שגריר הארגון בעמאן. ההחלטה שלא להזמין את ערפאת נשענה על סיכום ישראלי־ירדני לארח בטקס שרי חוץ בלבד; הואיל וערפאת נחשב לראש יישות אין הוא נמנה עם דרג המוזמנים. אלא שלתרגיל הזה היה מחיר: בגינו נמנע גם נשיא מצרים מלבוא.

מכל מקום, ערפאת נפגע מיחסם של רבין וחוסיין כלפיו. במיוחד חרתה לו ההודעה החד־משמעית שהפיצה לשכתו של ראש הממשלה, כי הוא אינו מוזמן לטקס (ולכן סלולה הדרך לחברי הכנסת של הליכוד להשתתף בו). בחוג הסובב את ערפאת מצטיירים עוזריו הקרובים של רבין כמי שפיתחו משטמה אישית כלפי ראש אש"ף וכמי שפועלים נגד מימושם של הסכמי אוסלו. בעיקר כועסים שם על שהיחס המר של לשכת ראש הממשלה לערפאת משפיע על כלי התקשורת ובאמצעותם הוא הופך למרכיב חשוב בהעכרת האווירה בין שני הצדדים.

2. מר

ערפאת אינו היחיד כשהוא חושד ברבין שיש לו הרהורי כפירה על הסכמי אוסלו. דומה שיחסו של רבין לערפאת ולאש"ף קלוע משתי צמות: האחת, התנהגותו האישית של ראש אש"ף, בעיקר בתחום מניעת הטרור. השנייה, תפיסתו האסטרטגית של ראש הממשלה, שמוטב להקדים שלום עם סוריה למימוש השלבים הבאים של הסכמי אוסלו.

רבין מאוכזב ממידת מעורבותו האישית של ערפאת בסיכול פעולות טרור נגד ישראלים ובהענשת האחראים להן. הוא סבור שראש אש"ף אינו מגיע לשולחן הדיונים בידיים נקיות בתחום זה. קיימת גם הציפייה, שלפי שעה אינה מתממשת באופן משביע רצון מנקודת מבט ישראלית, למאבק נמרץ של הנהגת אש"ף בחמאס. העניין הזה נבחן פעם נוספת בעצם הימים האלה: בעקבות הפיגוע בלב דיזנגוף פתחה ישראל בפעולות סיכול ומניעה נרחבות נגד ראשי החמאס. מבצע זה כרוך בפעילות של שלטונות ירדן נגד מטות החמאס בעמאן ושל הנהגת אש"ף ברצועת עזה.

בחוזה שנחתם שלשום עם ירדן רואה רבין נדבך חשוב בחומה שבה הוא מבקש להקיף את אש"ף: לאחר מצרים וירדן עליו להשיג הסכם גם עם סוריה (וממילא עם לבנון) ואז יהיה בעמדת מיקוח משופרת לאין ערוך בהתדיינות עם אש"ף. לתפיסה זו שותפים אחדים מחשובי המנהיגים הישראלים, ובהם נשיא המדינה והרמטכ"ל. השלום עם ירדן נתפס בעיני רבין כמקרב את מימושה של האופציה הזאת משום שהוא מגביר, לכאורה, את הלחץ על הנשיא אסד לקדם את המשא ומתן עם ישראל. התסריט הזה נשען, בין השאר, על הנחה שהמעורבות האמריקאית בהסדר הישראלי־ירדני יוצרת מומנטום מסוים האמור להשפיע גם על השליט הסורי.

לא ברור אם בפועל מתרחשים דברים ממשיים בין ישראל לסוריה. בשבועות האחרונים היו סימנים להידברויות לא רשמיות בין שני הצדדים בתחום הסדרי הביטחון. לעומת זאת, מדברים שאמר רבין בימים האחרונים, בחוגים סגורים ובפומבי, משתמעת הכחשה שמתנהלים דיונים כלשהם בנושאים אלה בין שני הצדדים. מכל מקום, מגמתו להעדיף הסדר עם אסד על קידום ממשי של הסדר עם אש"ף מעידה, שבינו לבינו הוא השלים עם המחיר שיהיה על ישראל לשלם כדי להשיג שלום עם סוריה.

לערפאת אין אשליות: בסביבתו מעריכים שתוקפו של ההסכם עם ישראל נסדק ומייחסים התפתחות זו לכביש עוקף אוסלו שסללו רבין וחוסיין; אין מבינים שם די בהשפעה הגדולה, המכריעה, שיש לפעולות החמאס הפלשתיניות על מצב רוחו של ראש הממשלה ועל דעת הקהל הישראלית. אומרים שם שרבין עושה טעות גורלית כשהוא משליך את יהבו על קשר עם משפחה אחת, חצר המלוכה ההאשמית, במקום לבסס את הפיוס הישראלי־ערבי על השגת הבנה עם העם הפלשתיני. אחמד טיבי קבע שראש הממשלה ממשיך להתייחס לערפאת כאל יריב שנאבקים בו ולא כאל שותף לתהליך מדיני.

יועציו של ערפאת עוסקים בימים אלה בניתוח חוזה השלום הישראלי־ירדני ובהשוואתו עם ההסכמים שחתמה ישראל עם אש"ף (באוסלו, בקהיר ובפאריס). בין השאר בוחנים את הסעיפים הכלכליים בשתי מערכות החוזים: עד כמה הם משלימים או סותרים. שימת־לב מיוחדת הם נותנים למעמד שקיבלה ירדן בירושלים בהתאם לחוזה השלום, והכוחים שונות נערכים להיאבק בו.

חוששים שם גם שרבין מעכב במתכוון את התהליכים האמורים להוביל לקיום בחירות למועצת האוטונומיה, משום שהוא חושש מהסעיפים הקובעים כי לקראת הבחירות ייסוג צה"ל ממרכזי הערים בגדה. ככל הידוע, הביא ערפאת חששות והשגות אלה לידיעתו של הנשיא ביל קלינטון כאשר נפגש אתו שלשום.

ערפאת. האיש שלא הוזמן

תצלום: אלכס ליבק

3. חריף

בליכוד גורסים שרבין עשה שגיאה פוליטית חמורה, מנקודת מבטו, כשאץ להחתום על חוזה השלום עם ירדן. אילו היתה לו סבלנות – ואולי נכון לנסח זאת: אילו היה ציניקן – היה מעצב לוח זמנים שלפיו היה ההסכם עם חוסיין מגיע סמוך לבחירות הבאות לראשות הממשלה ובכך מזכה אותו בנקודות חשובות בהתמודדות. אלא שרבין נהג כפטריוט, מודים בליכוד, היכה בברזל בעודו חם ובכך העדיף את האינטרס הממלכתי על שיקולים פוליטיים ואישיים.

התגובה נגמרת, טוענים בליכוד, מעתה צפויה לממשלה דרך חתחתים בזירה המדינית. על־פי גרסה זו, קל היה, יחסית, להגיע להבנה על פינוי עזה ולהסכם עם ירדן שאין בו כרוך בפינוי יישובים, משום שחוזרת הסכמה לאומית רחבה בנוגע לשני מהלכים אלה. מעתה צפויות לממשלה צרות צרורות בחזית הפנימית, אם תבקש לממש את ההמשך הבא בהסכמי אוסלו או אם תחתור להשיג הסדר עם סוריה. הטענה היא שהממשלה תיתקל בהתנגדות ציבורית עזה ותקיפה לצעדים שיהיו כרוכים בנסיגה מהגולן או בהגבלת תנועותיהם של המתיישבים היהודים ביהודה ושומרון כתוצאה משינוי בהיערכות צה"ל, כפי שמתחייב בהסכמי אוסלו.

הניתוח החריף הזה, שנועד להפגין ביטחון עצמי בצדקת דרכו של הליכוד ובסיכוייו הפוליטיים, מתעלם ממשקלו של הצמד רבין־פרס בדעת הקהל ומיעילותו של שיתוף הפעולה ביניהם. טענת הליכוד שהשניים עבדו עד עתה משוכות נמוכות אינה מדויקת: עובדה שכשיצחק שמיר היה בשלטון לא הושג הסכם עם ירדן, וצה"ל לא יצא מעזה. נדרש הצירוף המיוחד של יזמתו וכוחו הציבורי של פרס ושל סמכותו ואמינותו של רבין כדי לחולל את התפנית המדינית המכריעת של הכרה באש"ף ולגרוף את תמיכתו של רוב הציבור הישראלי בה. התכונות האישיות שהניעו את צעדיהם של השניים עד כה יעמדו להם, מן הסתם, גם במשא ומתן על הנהגת האוטונומיה וגם בהידברות עם אסד. יתרה מזאת, כל הסכם מעבה ומשפר את תבנית השלום המוצגת לציבור הישראלי ומשפיע על יחסו להסכמים שבדרך.

ואכן, במפלגת העבודה יש חוגים שכבר הוגים בשלבים הבאים של התהליך המדיני. אלה סבורים שעל רבין ופרס למצות את הצלחתם ויוקרתם ולפעול במרץ להשגת הסכם עם אסד ולמימוש השלב הבא של הסכמי אוסלו. אסכולה זו גורסת שאין ליצור פער רחב מדי בין הסכמי קבע עם המדינות הגובלות בישראל לבין הסדר ביניים עם אש"ף. לשיטתם של אלה (רומזה שיוסי ביילין נמנה עליהם), יש להאיץ את המשא ומתן על הסדר קבע גם עם אש"ף, כדי שלא ליצור סתירות ומתחים בין ההסדרים שישראל מכוננת עם מצרים, ירדן, סוריה ולבנון לבין ההסדרים שיונהגו בגדה המערבית וברצועת עזה. בעלי דעה זו בעדים לומר, כי בשנתיים שנותרו לכהונה צריכה מפלגת העבודה לסיים את המשא ומתן עם סוריה, לבנון ואש"ף ולהביא לכך הר הישראלי הישג חסר תקדים: חיסול האיום האסטרטגי שנשקף למדינה מאז כינונה. פעולות טרור של ארגוני הסירוב, אם יימשכו, יוצגו כמטרדים מכאיבים, לא כסכנה קיומית. וגם אם הבוחר לא יתרשם בהתנצאה, חיוני להשיגה והיא עדיפה על הבקיק האווירה בשלטון, טוענים חוגים אלה.

לא ודאי שיצחק רבין יסכים ידיג על כיוון המחשבה הזה. הוא אינו רוצה לסכן את מושכות השלטון מידיו או כאחדותה של מפלגת העבודה. אם מותר לנחש, הוא מעדיף משא ומתן עם סוריה על הבכוק המו"מ עם אש"ף, בין השאר משום שנראה כי ביכולתו להשפיע על ציבור המתיישבים בגולן הרבה יותר מאשר על המתנחלים בגדה.

4. מכרז

במשרד החוץ ממתינים לראות אם לשכת ראש הממשלה תבקש להוסיף ולנהוג את היחסים עם ירדן או שתעביר אותם לתחום המקובל: תעביר אותם לטיפולו. לכאורה מוטל עתה על המשרד למצוא שגריר מתאים לעמאן, אבל החוששים שם שרבין, או שחריה, יבקשו לנכס לעצמם גם תפקיד זה.

לפני שמשרד החוץ עולה על בדיקות בעניין זה עליו למלא את שורותיו: רשת הקשרים הדיפלומטיים הנרקמים וההולכים עם העולם הערבי מעידה שיש צורך דחוף בעשרות מורחבים חדשים.

תיקון קטן לדיבר השישי

האיסור "לא תרצח" מתייחס לרצח של יהודים בלבד, טוענים כמה רבנים מן הימין. וזהו רק אחד מפירות הפולמוס ההלכתי המתנהל עכשיו בהתנחלויות על הריגת גוי, נקמה ושאר שאלות שמעורר הזמן

מאת נדב שרגאי

הרב שלמה גורן אמר פעם, כי מי שטוען שיש הבדל בין עונשו של רוצח גוי לעונשו של רוצח יהודי אולי צודק, אבל לא כל דבר צריך להיאמר. גורן עצמו אמר מאוד הרבה דברים שחוללו סערות גדולות. הוא פירסם פסק הקובע כי על פינוי חברון מאתרי ההתיישבות היהודית בה חל הכלל של ייהרג ואל יעבור, הקדים את הרבנים הראשיים לשעבר בקריאתו לחיילים לסרב פקודה במקרה של פינוי יישובים. אולם בעניין אחד, הסוגיה של הריגת גוי, הקפיד הרב גורן שלא להביע דעה, לא בפומבי לפחות. מעצרו של הרב עידו אלבא מחברון, הנחשב לסמכות הרוחנית של ההתארגנות המחתרתית של הימין הקיצוני, עורר מחדש פולמוס רבני בסוגיה זו.

עידו אלבא כתב חיבור הלכתי של 14 עמודים הנושא את הכותרת: "בירור הלכות הריגת גוי". המסקנות ההלכתיות של אלבא, "לעיון ולא למעשה", כפי שניסח זאת, הן בין השאר כי "האיסורים 'לא תרצח' ו'שופך דם האדם' אינם שייכים ביהודי שהורג סתם גוי, ואין בזה איסור מן התורה כלל". וכן, לשיטתו של אלבא, "במלחמה, כל עוד שלא הוכרעה המלחמה, מצווה להרוג כל גוי מהעם שנלחמים עמו, אפילו נשים וילדים, שאף כשאינם מסכנים ישירות את הבא להורגם, יש לחשוש שיסייעו לאויב בהמשך המלחמה".

אלבא אינו הרב הראשון הבוחן את עמדת ההלכה בעניין הריגת גוי. האינתיפאדה הביאה לעיון מחודש בשורה של הלכות, פסקים וכתבים בני מאות שנים, פרי עטם של הרמב"ם ורבנים אחרים. אלבא עומד לדין משום שעל־פי החשד לא הסתפק בבירור עיוני בלבד.

עוד לפני עשר שנים ניתן פומבי לניצנים הראשונים של הויכוח ההלכתי בסוגיה. מנחם ליבני, מראשי המחתרת היהודית, כתב אז בין כותלי בית המעצר את מסמך הרבנים, ובו סיפר על פגישה שהשתתפו בה הרבנים דב ליאור, אליעזר ולדמן ומשה לוינגר. "בתמיכת הרבנים", כתב ליבני, "הוחלט פה אחד שיש לבצע פיגוע המוני בנפשי" (ולדמן, אגב, הכחיש מאוחר יותר כי תמך בהחלטה). כעבור שנים אחדות פירסם הרב יצחק גינזבורג, ראש ישיבת קבר יוסף שבשכם ורב היישוב יצהר, פסק הלכה קצרצר, שהבדיל בין דם יהודי לדם של גוי. מעל דפי ביטאון המתנחלים "נקודה" התנהל באותם ימים ויכוח תיאורטי לכאורה, סביב הטענה שהדיבר "לא תרצח" אינו חל על הריגת נוכרים.

"יש צורך לבצע בדק בית בחלקים של הסמכות הרבנית", אומר הרב יואל בן נון על רקע מעצרו של אלבא והתבטאויותיו של אהרן דומב בעניין העשבים השוטים הגדלים בקרית ארבע. בן נון מדבר על "דמויות רבניות בקרית ארבע ובכמה יישובים נוספים, שממשיכות ללמד ולחנך תלמידים צעירים, שלא במסגרת מערכת החינוך הפורמלי, שעצם הריגת גוי־ערבי, בוודאי ובוודאי במצב של מרד ומלחמה, או שזו מצווה, או שזו על כל פנים לא עבירה, ובוודאי לא עבירה חמורה". בן נון אינו מוכן לנקוב בשמות הרבנים האלה, אבל לדעתו, הם לוקים בחוסר הבנה משווע של המקורות ההלכתיים.

זאת ועוד: בן נון אינו פוסל את האפשרות שחלק מהרבנים האמורים אמנם מבינים את המקורות ההלכתיים, אך סבורים כי רק דרך זו, אף שהיא נוגדת את ההלכה, תרתיע את הערבים מלהפעיל טרור ואת הממשלה – מלגלות חולשה כלפיו. הוא מוסיף כי מדובר גם בגורמים פסיכולוגיים עמוקים יותר של מבנה אישיות". תביעתו: "הוקעה חד משמעית ופומבית, מצד כל העולם הרבני, מקצה עד קצה, של הדמויות האלה, עד כדי חרם עליהם, שיגרום לכך שלא יוכלו ללמד יותר".

בן נון אינו נוקב בשמות, אבל די ברור למי הוא מתכוון. מלבד גינזבורג ואלבא

"במלחמה מצווה להרוג כל גוי מהעם שנלחמים עמו, אפילו נשים וילדים, שאף כשאינם מסכנים ישירות את הבא להורגם, יש לחשוש שיסייעו לאויב בהמשך המלחמה", כתב עידו אלבא

ישנו הרב ישראל אריאל, שהשווה בין ברוך גולדשטיין, מבצע הטבח במערת המכפלה, לבין הרוגי המלכות.

גם אריאל סבור כי האיסור לא תרצח "לא נאמר על רוצח גוי". הוא מסתמך על הרמב"ם, שכתב: "כל ההורג נפש אדם מישראל עובר בלא תעשה, שנאמר: 'לא תרצח'". על הלכה זו של הרמב"ם מסתמכים גם הרב גינזבורג והרב אלבא. השלושה מצטטים מנוסח רמב"ם המכונה רמב"ם פרנקל, שהוא הנוסח המקורי שנמסר מחדש במהדורה מתוקנת. נוסח אחר היה זה של מהדורה המצונזרת של הוותיקן, ששינתה את הדברים המקוריים של הרמב"ם. בהלכה שהרב אריאל מסתמך עליה נכתב בנוסח המצונזר: "כל ההורג נפש בן־אדם עובר בלא תעשה, שנאמר: 'לא תרצח'". לגרסת הוותיקן, האיסור הוא איפוא כללי, אוניברסלי ומתייחס לכל אדם באשר הוא אדם. אולם כאמור, נוסח זה לא יצא, ככל הידוע, מתחת ידו של הרמב"ם.

הרב יהודה זולדן ציטט בעבר מעל דפי "נקודה" לקט של מקורות הלכתיים, הסותרים לכאורה את דעתו של ישראל אריאל. זולדן טוען, כי גם לשיטת הרמב"ם במהדורתו המתוקנת אין כל היתר לרציחת גוי. הוא מסתמך בין היתר על ר' יוסף קארו, מחבר השולחן ערוך, שכתב בפירושו לרמב"ם כי ההורג גוי פטור מדיני אדם, אך חייב מיתה בידי שמים. "האם חיוב מיתה בידי שמים קל בעיניו של הרב אריאל?" שואל זולדן. "הטוב שבגויים הרוג בזמן מלחמה", מצטט הרב זולדן מקור נוסף, התלמוד הירושלמי, ומוסיף: "אבל שלא בשעת מלחמה ושלא על ידי מי שמופקד על כך – מניין?"

זולדן מוחה בדבריהם של כמה רבנים שנאה לכל גוי באשר הוא גוי, בלי הבחנה בין ידיד לאויב. התופעה הזאת, הוא אומר, אינה עומדת במבחן דבריו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק, שכתב: "אהבת הבריות צריכה להיות חיה בלב ובנשמה, אהבת כל אדם בייחוד ואהבת כל העמים כולם... והשנאה צריכה להיות רק על הרשעה והזוהמה בעולם".

ביטוי אחר למורכבות של הסוגיה נתן באחרונה הרב דניאל שילה מקדומים. שילה נשאל על־ידי עיתונאי, אם מותר לפגוע ברכושם ובגופם של תושבים ערבים בשטחים, והשיב: "אם יכולה להיות לכך הצדקה לטווח ארוך, כלומר, שהדברים האלה ירתיעו את הערבים, אז בדיעבד אני יכול להתיר פגיעה כזאת. יש מושג הנקרא קנאות ה': אלה הלכות ומעשים שאתה לא מתיר מראש, אבל לאחר מעשה אתה לא מגנה, אלא מאשר אותם. כמו למשל להרוג חבר בכנופיית מחבלים בלי משפט, אף אם הוא לא מאיים עליך באותה שעה ממש. זו קנאה מותרת. אני לא אורה לעשותה, אבל אפשר להתיר אותה לאחר מעשה".

גישה נוספת מציג הרב שלמה אביגר, מהמתונים שבין רבני יש"ע. בספרו "שו"ת אינתיפאדה" כותב הרב אביגר, כי "רגשי נקמה, אף כי אינם דבר אידיאלי, אינם מהווים דבר בלתי מוסרי". לדבריו, "בנהגל, הנקמה משרתת את המוסר, כי אם כל מי שפוגע בחברו ייפגע בחזרה, הוא יחדל מלפגוע, וגם אחרים ישמעו וייראו ולא יוסיפו עוד, אבל כל זה אמור בארץ שבה אין משטרה. אם יש משטרה, כל אזרח מתרחק מוכרח או מחויב לנקום ולעשות דין לעצמו".

לפני חודשים אחדים התבקש הרב אביגר, מראשי ועד רבני יש"ע, להתייחס למקרה של יורם שקולניק, שרצח מחבל כפות בדר־רום הר חברון. וכך כתב אביגר בעלון יישר בן, בית אל: "ודאי שמן התורה אסור להרוג גוי, וגם כאשר מדובר ברודף, הרודף קשור, ודאי אסור להורגו. אבל כל זה נאמר ברודף הפועל באורח חד פעמי. אך אדם שהחזק להרוג, הרי הוא במצב של רודף תמידי, ויש להורגו כדי להציל את הקורבנות הבאים ממנו. עניין זה", מסייג אביגר את דבריו שלו, "אינו ניתן בסמכות של כל אחד, אלא רק של בית דין, ולכן בהחלט יש כאן (במקרה של שקולניק, נ"ש) עבירה על חוקי המדינה, אך לא עוון של רציחה, כיוון שיש לפנינו 'גברא קטילא', אדם הרוג מבחינה הלכתית".

אביגר מציין באותה הזדמנות, כי לסערת הרגשות יש מקום ומעמד בהלכה בנדון של שקולניק ומוסיף כי "כבר היו דברים מעולם", "שמחבלים גם אחרי שנלקחו בשבי, היזיקו והרגו, או שבעת פעולות צה"ל העמידו פנים שהם מתים, וניצלו זאת כדי להרוג, ויש הוראה בצה"ל שאחרי פעולה נגד מחבלים, כשהורגים, יורים ליתר ביטחון כדור בראשו של כל הרוג. לכן ההערכה שעדיין נשקפת סכנה בנידון שלנו (מקרה שקולניק, נ"ש) אינה בהכרח בלתי מציאותית".

אחת הבעיות ההלכתיות הקשות שעוררה האינתיפאדה היא אם מותר לחלל שבת כדי להציל חייו של מחבל פצוע, וגם השאלה הזאת נשזרת בוויכוח ההלכתי על הריגת גוי. עימות בעניין זה התנהל בעבר מעל דפי "עת עפרה", עלון היישוב עפרה. חגי בר גיורא טען, שאסור לחלל שבת בשביל ריפוי חולים גויים. הוא התבסס על הלכה שאין

יואל בן נון אינו פוסל את האפשרות שחלק מהרבנים הפוסקים כי הריגת ערבי אינה עבירה אמנם מבינים כי דרך זו נוגדת את ההלכה, אך סבורים כי רק היא תרתיע את הערבים

מיילדים עכו"ם בשבת ועל הלכה נוספת, הקובעת שרופאים הנוספים כדי לרפא עכו"ם הם מחללי שבת גמורים. בר גיורא סייג מעט את דבריו ואמר שיש לדון כל מקרה לגופו ואין דומה ערבי שנפצע בתאונת דרכים לערבי שנפצע כשרצה לפגוע ביהודים. בעפרה חוללה העמדה של בר גיורא סערה זוטא. הרב יהודה זולדן הביא בתגובה שורה של פסיקות המתירות לחלל שבת בשביל ריפוי גוי, מחשש לאיבה הגורר לה שיעורר סירוב אצל הגויים, עד שרופאים נוכרים יסרבו לטפל ביהודים.

רבני יש"ע עוסקים כיום בשורת שאלות הלכתיות שעורר הזמן. רוב הפסקים שלהם כבר פורסמו. ככל שגוברת המבוכה של האוכלוסייה הדתית בשטחים נוכח מדיניות הממשלה מתחזק מעמדם של הרבנים, ובייחוד של ועד רבני יש"ע, ונחלש באותו זמן מעמדה של מועצת יש"ע. הבשורות הטובות הן, שוועד הרבנים משדר לציבור מסרים של הרגעה ומתינות יחסית, והגישה של גינזבורג ואריאל אינה פופולרית שם. הבשורות הפחות טובות הן, שרבנים כמו גינזבורג ואלבא אינם מקבלים מרות מצד הגוף המרכזי של רבני יש"ע ופועלים בדרך כלל במנותק מן ההנהגה הרבנית המוכרת.

אלבא. לעיון, לא למעשה

אריאל. ראה בגולדשטיין הרוג מלכות

מיהו ויקו האמיתי?

ג'אמבטיסטה ויקו, שהשנה מציינים 250 שנה למותו ולהופעת ספרו הגדול, "המדע החדש", היה מבשר התיאוריה הרואה את "העם" כמקור התרבות ואת בני־העם כמעצבי ההיסטוריה שלהם

מאת יורם ברונובסקי

רגעי המפנה בתולדות התרבות – וביתר דיוק: תולדות המודעות העצמית של האדם – הם על פי רוב רגעים נסתרים, החולפים בלי משים ומתגלים בעוצמתם רק מקץ שנים רבות. הוא הדין בהוגים המגדירים את רגעי המפנה הללו או מגלמים אותם: חוק נסתר קובע, כביכול, שהם יפיקו את תורתם בלי שהיא תיבחן או תיאמן על־ידי בני זמנם. במקרה הטוב, הם מתגלים מקץ כמה דורות, ולפתע מתברר שהוגה נידח, נשכח כמעט, היה הראשון שהבחין באמת בסיסית מסוימת, הראשון שנתן ביטוי חדש להגות ולתרבות בכללה. ספק אם יש עוד מי שמדגים את הכלל הזה של תגליות תרבות כמו ההוגה הנפוליטני בן המאה ה־18, ג'אמבטיסטה ויקו, שהשנה מלאו 250 שנה למותו ולצאת ספרו הגדול "המדע החדש", הספר שקבע תקופה והוא עלום כמעט עד היום. יש שישיגו על הטענה זו ויאמרו שבימינו אי־אפשר עוד להתאונן על התעלמות מויקו.

זה כשלושה עשורים מתנהלת מערכה נמרצת, גם מחוץ לאיטליה, לקביעת מקומו של ויקו כאחד הגדולים והמופלאים שבהוגי האנושות. אחד הפעילים ביותר במערכה זו הוא ישעיהו ברלין, החכם היהודי האנגלי הדגול, בעל היוקרה המיוחדת במינה. חוקרי תרבות רבים אחרים כותבים על ויקו במרץ רב, בשפות רבות. גם כמה מלומדים ישראלים, דוגמת עמוס פונקנשטיין ויוסף מאלי, הירימו תרומות למחקר יצירתו של ההוגה הזה, הנידח והמרכזי באותה עת. השנה מציינים את שנת ה־250 למות ויקו ולהופעת ספרו הגדול במהדורתו המלאה, בשורה של סימפוזיונים בינלאומיים ופרסומים רבים בשפות המערב. השם ויקו כבר חדר, לפחות בצרפת ובאנגליה, לפובליציסטיקה הכללית. מושגים ממשנתו – בייחוד צמדי הניגודים "ורום" ו"קרטום" ("אמיתי" ו"ודאי") ומושגי ה"קורסו" וה"ריקורסו" (המעגל והמעגל החוזר) נעשים מטבעות לשון.

אף על פי כן, יקשה לטעון ששמו של ויקו מוכר כשמו של שפינוזה או קאנט – הוגים אחרים, מחוללי מפנה, בשיעור קומתו. אם ניקח את התרבות העברית כאמת מידה, נגלה עד כמה מעט יכול ללמוד על ויקו מי שקורא עברית בלבד: כמה מסות על ויקו בתרגום העברי של הקובץ "נגד הזרם" של ברלין, פרק בספר "אל התחנה הפינלנדית" מאת אדמונד וילסון, שתורגם לפני שנים רבות, מסה מאת יוסף מאלי בחוברת "זמנים", וזה פחות או יותר הכל. גם הישראלים שכתבו על ויקו, כתבו בדרך כלל את חיבוריהם באנגלית.

איש לא חשב ליזום תרגום חיבור כלשהו מאת ויקו עצמו. והרי לשם הכשרת הקרקע ל"מדע החדש" – הספר הגדול, הקשה והמזהיר – אפשר לתרגם את האוטוביוגרפיה המקסימה שכתב הנפוליטני, או לקט מתוך כתביו. כך, באמצעות לקט מתוך כתביו, הביא בשעתו את דברו של ויקו לקהל הרחב המגלה המרכזי שלו, ההיסטוריון הצרפתי הרומנטי ז'יל מישלה. אגב, הפרק המאזכר את ויקו בספרו הנ"ל של אדמונד וילסון קרוי "מישלה מגלה את ויקו". ובגילוי זה מתחיל המסאי האמריקאי את תולדות הסוציאליזם, שבהן עוסק ספרו.

האם מוצדק לראות את ויקו כמקור הרעיון הסוציאליסטי? זו תפיסה מגוחכת ואירונית לחלוטין של תורת ויקו, אף על פי שווילסון לא התכוון לעסוק בה כשלעצמה אלא בפרשנות שנתן לה מישלה. מכל מקום, הכותרת של וילסון יפה. הרי ויקו הוא סופר שתמיד עליך לגלותו לעצמך, וכשאתה מגלה אותו, אתה עומד נדהם לפני התופעה המזהירה שלו. וכך, מוצדק לא פחות יהיה לכתוב מסה בשם "ג'יימס ג'ויס מגלה את ויקו", שהרי הסופר האירי גילה את הגותו של הנפוליטני והיא היתה לו מקור השראה רוחני מרכזי. אפשר להביא עוד דוגמאות רבות לגילויים אישיים כאלה של "המדע החדש".

החוקרים עוסקים כבר שנים בחיפוש הניצנים הויקואיניים הנסתרים במחשבה המערבית של מאתיים השנים האחרונות. האם הכיר הרדר את כתביו? מה מהגותו היה עשוי להחדיר לכתבי גתה או ניטשה? מה ידעו עליו הגל או קירקגור? ייתכן שאצל כולם מתגלים משקעים של מחשבת ויקו, אך האם הכירו בעליל את כתביו? והאם הכיר את כתביו רבי נחמן קרוכמל, הוא רנ"ק, שכה הרבה יש במשנתו מתורת ויקו?

אכן, עובדה אירונית היא שהשפעתה של תורת ויקו ניכרת לרוב, במשך שתי המאות האחרונות, והוא עצמו נשאר כמעט עלום כל אותו הזמן. "גורלו המיוחד של האדם הזה, שהיה בעל אינטואיציות עמוקות כל כך, שהוא יצא מתוך קברו כאשר אין בו עוד צורך, כי הכל מכירים את תורתו" כך כתב בשנת 1838 אחד ממגליו של ויקו, וישעיהו ברלין הביא את הדברים האלה בראש המדור על ויקו בספרו "ויקו והרדר". אך אותו מגלה של ויקו, שמצא בו השראה לתורותיו הסוציולוגיות, טעה בדבר אחד: אף על פי שתיאוריות ויקו נפוצו כמו בלי משים בין אלף אחד הוגים, תורת ויקו שימרה את ייחודיותה עד ימינו. אמנם הוא נראה כיום מעל לכל כמי שבישר על בוא הדברים, "פרה־הקורסור" (רץ לפני המרכבה) של מגמות שונות, ועדיין פתוחה משנתו לשואבי השראה רבים. ככל הגות גדולה, גם תורה זו מחדשת את משמעויותיה וניתנת לפרשנות לאינסוף. וכך, ויקו היוצא כפעם בפעם מקברו העלום יכול תמיד ללמדנו משהו.

מגדולי הרנסנס ירש ויקו גם את עניינו ב"חוכמת העברים". חידת העם היהודי העסיקה הרבה את ההוגה האיטלקי הזה, שאחד מידידיו הנדירים היה מלומד יהודי מליבורנו, יוסף אטיאס

ג'ובאני בטיסטה (ג'אמבטיסטה הוא קיצור מקובל) ויקו נולד בשנת 1668 בקרב דלת העם של נאפולי, ומת בעיר הולדתו מקץ שבעים ושש שנים מלאות תלאות חומריות קשות, ובעיקר פעילות אינטלקטואלית נמרצת וגולת־הכותרת.

25 השנים האחרונות של חייו הוקדשו לחיבור הספר "המדע החדש", שהשרטוט הראשון של משנתו נעשה בשנת 1719 – אף שיש מראים את שורשיו בכתביו המוקדמים הרבים למדי של ויקו, ובייחוד במסתו הלטינית "על חוכמתם הקדומה ביותר של האיטלקים". "המדע החדש" הופיע בראשונה בשנת 1725, הורחב במהדורה נוספת של שנת 1730 ולבסוף זכה בגיבוש ובהרחבה הסופיים שלו בשנת 1743. הספר ראה אור באוגוסט 1744, כחצי שנה לאחר מות מחברו, בינואר 1744. שפת כתיבתו הטבעית של ויקו היתה הלטינית, כפי ששפת דיבורו הטבעית היתה העגה הנפוליטנית הרחוקה למדי מן האיטלקית הספרותית. ויקו שקד הרבה על לימוד האיטלקית, ויש תולים את הסיבוך הבארוקי של הסגנון הויקואני בכך שהוא כתב בשפת־לימודים מאולצת. אבל ויקו שאף להכרה ועל כן עשה את המאמץ הזה לכתוב בשפה שלא היתה שפתו. ראיה לחלומו לחרוג מחוץ למעגל המלומדים אפשר למצוא בנטישתו את הלטינית הטבעית לו ובבחירתו לכתוב בשפה זו המוכרת יותר לבני חברתו. זה לא עזר לו הרבה.

איך להגדיר את ויקו? פילוסוף, היסטוריון, פואטיקן, אנתרופולוג? כל התארים הללו נכונים, אך ויקו הוא יותר מכל אחד מהם, והוא גם יותר מהיכתום יחד. הוגה־תרבות – זו יכולה להיות ההגדרה הרחבה ביותר, אבל גם היא מתעלמת מאיזו נימה אישית יחודית מאוד, נימת שירה אפשר לומר, העוברת במפעלו של ויקו. דיוקנו המלא של ויקו עדיין רחוק מלהצטייר לפנינו, כנראה. עדיין עלינו להסתפק בתפיסת כמה מפניו, ובהצבעה על כל אחת מהן לחוד. ויקו הידוע ביותר הוא ויקו הרומנטי, ויקו כמבשר התיאוריה הרואה את "העם" כמקור התרבות, ובהרחבה, התיאוריה הרואה בבני־העם את מעצבי ההיסטוריה שלהם. האוטונומיה האנושית מופיעה אצל ויקו (כבעל החינוך הקתולי האדוק) במלוא תפארתה, ומבחינה זו ויקו הוא יורש הבשורות הרנסנסית האיטלקית, נצר של פיקו דלה מירנדולה. מהוגי־הרנסנס הוא ירש גם את עניינו ב"חוכמת העברים". חידת העם היהודי מעסיקה הרבה את ההוגה האיטלקי הזה, שאחד מידידיו הנדירים היה יהודי מלומד מליבורנו, יוסף אטיאס.

ויקו הוא הראשון שכתב על הדמיון הקולקטיווי, על היצירה העצמית כיסודה של כל תרבות. ויקו כמבשר הרומנטיקה הוא שהשפיע על מישלה ועל מארקס, ואולי גם עוצב במידת מה בידיהם. חוקרי ויקו האיטלקים, בני הדורות האחרונים, טרחו במיוחד על הצגת ויקו כמחבר מארקסיסט, כאבי תורת מלחמת המעמדות וכיו"ב.

אבל ספק אם זה "ויקו האמיתי", על משקל "המדרש האמיתי" שלו. אכן, ויקו של מארקס ואפילו של מישלה הוא רציונליסטי מדי, איש תקופת ההשכלה. אבל ויקו המהפכני באמת הוא, כמדומה, ויקו האנטי־רציונליסט, ההוגה הנדיר שהתקומם, כמעט בלב עידן ההשכלה, נגד התפיסה המגבילה של הטבע האנושי, המעלה לדרגת אל את השכל ורואה בו חזות הכל. ויקו היה ער לסכנות שבהאלהת השכל וניבא את העריצות המדינית העתידה להיוולד מתוך האלהה כזאת. הוא יצא נגד דקארט, אבי הרציונליזם הצרפתי שהחל להיות לאופנת הזמן. ויקו ייחס חשיבות רבה יותר לדמיון ולהתרגשות – וזה הסתכם לדידו במושג השירה. הוא הראשון שראה באגדות ובמיתוסים לא רק אוסף סיפורי־בדים חסרי־שחר אלא אמיתות פיוטיות, הבעות עמוקות ומרהיבות לפעמים של פילוסופיה עצמית.

מבט כזה על המיתוס, ועל הדת, הוא מבט מהפכני בתכלית, מנוגד לתפיסה הרציונליסטית של אבות המדע המודרני של הדתות, דוגמת ג'יימס פרייזר. תפיסת הדת והמיתוס הוויקואניים קמים לתחייה רק אצל חוקרי הדת והפסיכולוגים בני־זמננו, מלומדים כדוגמת יונג, מירצ'אה אליאדה או גרשם שלום.

ישעיהו ברלין הציע לראות את ויקו כנציג מובהק של "ההשכלה שכנגד", אותו זרם שמרני־רומנטי שהועלם מנגד היסטוריוני־האידיאות של כמה דורות, אף שבקרבו פעלו כמה הוגים גאוניים, בעלי אינטואיציות יחודיות. ויקו הוא ראש וראשון להם. שתי הפנים של ויקו הידועות ביותר כיום הן כמעט פנים סותרות. זה רק מדגים לעושרה של ההגות הזאת. מלבד שתי פנים אלו יש עוד רבות אחרות, שאין המקום אפילו לרמוז להן. חקר התרבות נתון עתה בתהליך של חיפוש וגילוי של ויקו האמיתי, חיפוש וגילוי שראוי כי גם אנו נצטרף אליו. מכל מקום ברור היום כי ויקו דייק בהכרזתו שהוא ממציא, כמעט יש מאין, מדע חדש.

תשמחו לשמוע שבעסקית שלנו אין הנחה על הסטייק

כי בעסקית של וויטהול משלמים רק עבור הסטייק, כל השאר כלול כבר במחיר

זהו, נגמרו הימים של "בצהריים מספיק לאכול משהו קטן". מהיום פשוט נכנסים לוויטהול, מזמינים את הסטייק הטוב בעולם, בקר נברסקה משובח ומיושן, משלמים בין 32-54 ש"ח, (בהתאם לגודל הסטייק) ומקבלים באותו מחיר שתיה קלה, או בירה או אם תרצו - יין. מקבלים גם לחם וחומאה וצ'יפס או תפוח אדמה. כמובן, גם בר סלטים חינם, ועוד בר סלטים ועוד, כמה שתרצו חופשי חופשי. רק רגע, אל תשכחו את הקפה או התה. או חבל על הזמן, בואו כבר היום לוויטהול בין 12:00 - 18:00 (בימים א'-ו') להשביע את התאווה לבשר ולטרוף ארוחה שלמה במחיר הסטייק בלבד.

steak house® WHITE HALL

שגרירות נבראסקה בישראל

תל-אביב רח' מונדי 6 טל': 03-5249282

הרצליה פיתוח בית מרכזים 2001. רח' משכית פינת שד' הגלים. טל: 09-580402

חיים עם הטרור

אחרי הפיגוע הקטלני בתל־אביב ליבו הפוליטיקאים וכלי התקשורת את הפאניקה בציבור ובכך שירתו את מטרותיו של החמאס. אם מביאים בחשבון כי האלימות האיסלאמית צפויה ללוות אותנו עוד שנים, צריך ללמוד לחיות בצדה

מאת אהוד שפרינצק

שבוע הטרור הקשה שפקד את ישראל עורר מחדש את הוויכוח על הדרך להדברת הטרור. במישור הטקטי ברור כי יש להילחם בלי הפסקה בזרועות הצבאיות של החמאס והג'יהאד האיסלאמי, ואסור להתייחס לטרור שהם מפעילים כאל אסון שאי־אפשר למנעו. ניסיונן של אומות רבות בלוחמה טקטית בטרור מלמד כי יש דרכים להתמודד עמו וכי אפשר לצמצם את ממדי הטרור ואת הנזקים שהוא גורם.

כשמדובר במישור האסטרטגי, פני הדברים שונים. נראה כי אנו נמצאים בשיאו, או קרוב לשיאו, של גל אדיר של אלימות פונדמנטליסטית מוסלמית, שלא יחלוף במהרה. הטרור של החמאס הוא חלק מגל זה, ולפיכך אי־אפשר לקשור אותו באורח פשטני עם פיגועים או אי־פיגועים של השטחים.

אינני שותף לחרדתם של רבים מפני הקמתה של אימפריה פונדמנטליסטית באזורנו בקרוב. קנאי האיסלאם חלוקים באמונותיהם היסודיות, מפולגים וחסרי משאבים פוליטיים וכלכליים שיאפשרו להם להשתלט יותר על כמה מדינות. אלא שהכרה זו אסור שתביא לזלזול ביכולתה של האלימות המוסלמית לגרום חוסר יציבות של ממש באזור, ובתוכו ישראל.

טרור, שהוא בדרך כלל נשקן של קבוצות קטנות, אינו דורש משאבים רבים. קיומם של כמה מוקדי השפעה מדינית ודתית קיצונית, כמו איראן וסודאן; של תנועות לוחמות רבות־עוצמה כמו החיזבאללה ופיס (באלג'יריה); של כיסי עוני ופיגור כלכלי־חברתי ברחבי המזרח התיכון; של קהילות אמידות של מהגרים מוסלמים אדוקים במערב ושל חיילים מוסלמים שלחמו באפגניסטן – קיומם של כל אלה מבטיח עוד שנים לא־מעטות של טרור.

מבחינות רבות דומה הטרור האיסלאמי לטרור השמאלני שהטיל אימתו על המערב במשך כחמש־עשרה שנה, החל בסוף שנות השישים. גם לטרור ההוא, שביצעו כנופיות כמו באדר־מיינהוף הגרמנית, לא היה סיכוי לשנות את המפה הפוליטית. אבל היתה לו תשתית מדינית ולוגיסטית שאיפשרה לו לשרוד זמן רב ולהטריד את אירופה כולה.

תופעה דומה צפויה כנראה באזורנו בעשור הקרוב – הטרדה מתמדת ולפעמים כואבת של קבוצות טרור איסלאמיות. בין שיושג שלום כולל ובין שלא, ישראל מסמלת, ותמשיך לסמל, את ההשפלה ההיסטורית הגדולה ביותר שנחל העולם המוסלמי מאז מסעי הצלב. עצם קיומה של ישות לא־מוסלמית בקרבתן של מצרים, לבנון, איראן, סודאן וירדן תחשוף אותה בתקופה זו לאלימות פונדמנטליסטית.

השאלה איננה אפוא כיצד להילחם בטרור אלא כיצד לחיות בצדו במשך שנים. לשם כך יש להבין תחילה מה הטרור מבקש להשיג. טרור הוא בראש וראשונה לוחמה פסיכולוגית. המחבל שפוצץ אוטובוס בתל־אביב בשבוע שעבר לא נשלח על־ידי מפקדיו כדי להוסיף עוד עשרים ושניים הרוגים למניין הקורבנות הישראלים. הוא נשלח לרצוח מספר קטן של אנשים כדי לזעזע את המורל של חמישה מיליון בני אדם. המטרה העיקרית של מנהיגי הזרוע הצבאית של החמאס היתה ליצור בישראל זעזוע קשה, פאניקה המונית, תחושה שבכל אוטובוס יכול להיות מחבל. המטרה המשנית היתה להשליט בארץ אווירה של מרה, חיפוש מרבי של אשמים ושעירים לעזאזל, הפצת האשמות הדדיות בעוד המתים מוטלים לפנינו – כולם צעדים המובילים להרס הלכידות הפנימית.

כאן ראוי להזכיר, כי טרור הוא נשקם של החלשים. באמצעים דלים, ולכן כה קיצוניים, מנסים החלשים לעורר תחושה שהם נוראים ומאיימים. בעקבות שבוע שבו צלחו תוכניותיהן של חוליות עז א־דין אל־קסאם, שכחו הישראלים כי הכוח הצבאי שעליו מדובר זה כרגע אינו מונה אלא כמה עשרות מחבלים מבוקשים, הנמצאים תחת לחץ אדיר של יחידות המסתערבים של צה"ל והשב"כ. ביום הדמים הקשה נכנסו חוליות הרצחנים הקטנות לתודעה הקולקטיבית הישראלית כשוות ערך לצבאות הגדולים ביותר בתולדותיו של עם ישראל.

אלא שהן לא עשו זאת לבדן. בליל יום הדמים עמדו לצד המחבלים ראש ממשלת ישראל וראש האופוזיציה. בנאומו לאומה יצר רבין את הרושם שהחמאס – תנועה דתית וחברתית לא־המונית שתומכים בה אלפים ותומכים בה רבבות – עוסק כולו בטרור. ראש הממשלה הציג את החמאס כ"ארגון נוראי", מעין תמנון השולח את זרועותיו לכל עבר. לצורך ההמחשה הזאת גויסו גם הפיגועים בארגנטינה ובלונדון, שכלל לא בוצעו על־ידי אנשי חמאס. ובנימין נתניהו, מומחה בינלאומי לטרור, קבע אל מול פני האומה כי הגענו למצב שישראלי היוצא בבוקר לעבודתו אינו יכול להיות בטוח עוד שיחזור הביתה בשלום.

אולם חיים עם הטרור משתתפים בראש וראשונה על סירוב עקשני להיות מתנה בלוחמה הפסיכולוגית של המחבלים. חיים עם הטרור מתאפיינים באיפוק, בנחישות, בהבנה הולמת של הסכנה ובמיוחד בגישה של "עסקים כרגיל". בשום אופן אין להדחיק ולהכחיש את המתרחש, אבל אם הטרור אינו בבחינת סכנה קיומית לקולקטיב הישראלי, ואם סכנתו לאורח היא מועטת, הרי הוא לאומי לנפחו לממדים מפלצתיים.

משימה זו של התמודדות עם הטרור אי־אפשר להטיל על הישראלי היחיד. כאשר משפחה ישראלית מקשיבה להכרזותיהם של מנהיגי המדינה בנוגע לאיום הגלום בחמאס, צופה במשך שעות בתמונות הזוועה של עורכי הטלוויזיה על צילומי תקריב של הגופות המרוסקות בכיכר דיזנגוף, ולמחרת היום קונה את עיתוני הצהריים ובהם עשרות פוטוסטורים רבועים של כותרות אימה בארגון התמונות זוועה – מתמוטטת מערכת החוסן שלה כנגד הלוחמה הפסיכולוגית של האויב. זמן רב יסבלו בני המשפחה מחרדות בלילה, יהססו ללכת ברחוב ביום, יחששו לנסוע באוטובוס, יטלפנו לבית הספר פעמיים ביום לשמוע שהילדים בסדר ולמעשה ייכנסו לגטו מנטלי עמוק מהסוג שבו חיו יהודים לפני שהיתה להם מדינה.

ההתמודדות עם הטרור אין פירושה רק היכולת לגבש גאווה לאומית. יש לה גם השפעה ישירה על הטרוריסטים ועל המוטיבציה שלהם להמשיך ולהתגבר. ככל שהשפעת הטרור על קהל היעד גדולה יותר, כן גוברים הביטחון העצמי של המחבלים ונכונותם לסכן את חייהם. את הצלחת פעולותיהם או כישלונן אין המחבלים מודדים על־פי מספר הקורבנות שהפילו, אלא על־פי יעילותן בהפחדת הציבור הישראלי ובשיבוש שגרת חייו.

לאחר השבוע הקשה של הטרור האיסלאמי – שהחל בהתקפה במרכזה בירושלים, נמשך בחטיפתו והירצחו של נחשון וקסמן והסתיים בפיגוע האוטובוס בתל־אביב – ראוי שמעצבי דעת הקהל בישראל יעשו חשבון נפש. על שרי הממשלה, חברי האופוזיציה, חברי הכנסת הבולטים, הפרשנים למיניהם, המנהלים של ערוצי הטלוויזיה ועורכיהם של עיתוני הצהריים לשאול את עצמם אם הציגו את האירועים בפרופורציה הראויה, או אולי ליבו את ההיסטריה ושירתו בכך את מטרות האויב.

בעניין זה דרוש שינוי של ממש בגישתם של מעצבי דעת הקהל. ואין מדובר בצנזורה או בתמימות פיות. המדובר בשליטה עצמית, באי־הפרזה רטורית וברישונם של יצרי דיווח ותשיפה של התקשורת. ומדובר גם בחינוך. בצד חינוכם של הישראלים למעבר מעידן המלחמה לעידן השלום, עיסוק שמשרד החינוך משקיע בו רבות כיום, יש לחנכם לחיות עם הטרור. אם אכן נגזר עלינו לחיות בעשור הקרוב בצד גילויי טרור, ראוי שנרגיל להתמודד אתם בעוצמה שקטה ומתוך לכידות לאומית. עצם ההתמודדות הזאת תכה את המחבלים ותסייע בהפחתת הטרור.

הפרופ' שפרינצק מלמד למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים והוא חוקר אלימות פוליטית וטרור

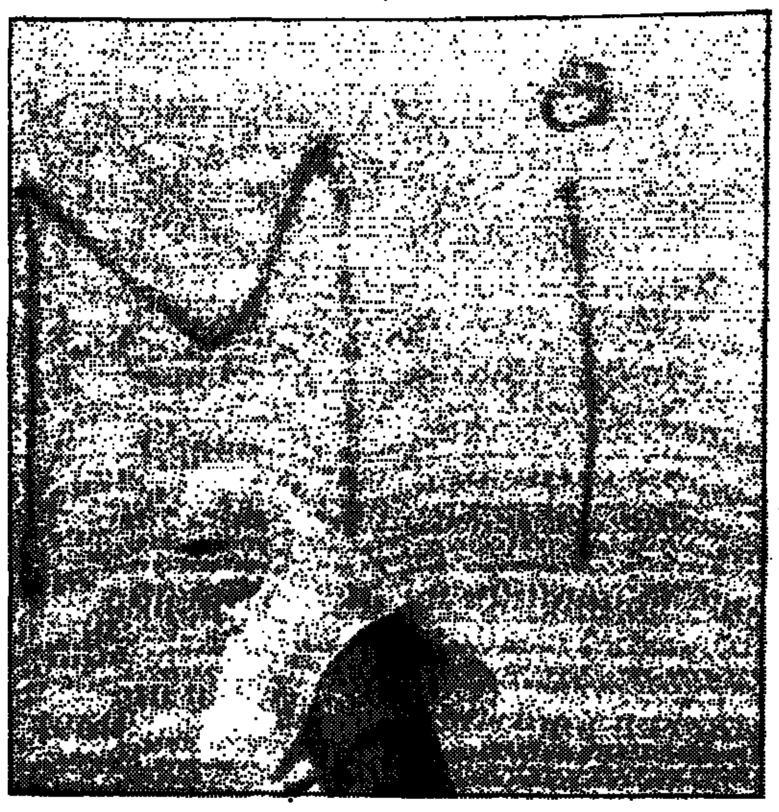

מסורל ברחובות אלג'יר. לצד כתובת קיר של המיליציות האיסלאמיות

תצלום: רויטרס

1979. הצגת תמיכה של הצבא בחומייני

תצלום: איי־פי

סירוב פקודה בקזווין

קצינים איראנים בכירים, חלקם מחיל האוויר וממשמרות המהפכה, מחו באחרונה בגלוי על מדיניותה של ההנהגה הפוליטית באיראן, אולם החשדנות הפוליטית והצבאית והקשיים הכלכליים אינם מחלישים את האיום הגלום במדינה זו. מהו טיבו של איום זה?

מאת צבי בראל

ראש הממשלה יצחק רבין נוהג להצביע על איראן כעל המקור לטרור הבינלאומי. עד כה לא נמצאו הוכחות משפטיות חותכות לכך שמבצעי הפיגועים בבואנוס איירס, בלונדון או בפנמה באו מאיראן. החקירה בארגנטינה הגיעה למבוי סתום ככל הנראה וגורמי מודיעין משערים כי איראן או הארגונים המסונפים לה משתמשים בקבלני משנה, ובהם חבלנים ממדינות מזרח אירופה ואנשי סאווא"ק לשעבר. טרוריסטים שכירים שאינם מותירים טביעות אצבעות. אולם גם להשערה זאת אין הוכחות בינתיים.

אין פירושו של דבר כי איראן נקייה ממעורבות בטרור בינלאומי או ממתן תמיכה לטרוריסטים. השאלה היא כיצד מתייחסים לאיום הגלום בה. האם הקריאה למלחמה באיראן יש לה סיכוי, או שמא יש מקום לנהל עם מדינה זו משא ומתן, כפי שמנהלים עם צפון קוריאה ועם פקיסטן או עם מדינת טרור שכנות? האם היותה של איראן מדינת איסלאם הופכת אותה למסוכנת, או שמשא ומתן אתה עשוי לנטרל את הטרור הקרוב יותר אליה? ואם כן, עם מי מנהלים שם דיאלוג?

הגנרל עזיז אללה אמיר רחמי, היה מפקד המשטרה הצבאית האיראנית ויצא לגמלאות לפני כחודש, בעקבות התקוממות האלימות שפרצו בערים משהד וקזווין. הגנרל רחמי חיבר איגרת מחאה המיועדת "לעם האיראני ולמולות, מקור כל רע". את האיגרת הבריח לחו"ל והיא צוטטה אחר כך באיראן.

רחמי מזהיר את אנשי הדת מפני האסון שיפקוד את איראן אם לא ישנו את מדיניותם. "המערב", הוא מסביר להם, "אינו רק תמונות השחיתות שאתם מפרסמים באיראן. אתם, דוגמת אנשי הדת, נוסעים בעצמכם במטוסים, ברכבות, במכוניות, משתמשים בטלפון וצופים בטלוויזיה. אתם יודעים היטב כי כל אלה באו אלינו מן המערב והוכחות הטכנולוגיה המערבית. מדוע אם כן אתם משקיעים לציבור?" הגנרל דורש מאנשי הדת לחדול מפעולות הטרור נגד האוכלוסייה, לאפשר בחירות חופשיות ולעודד את "המוחות" האיראניים שברחו בעקבות המהפכה לשוב אל איראן בכבוד כדי לפתח ולקיים את משקה.

רחמי עדיין חי ואיגרתו אף איננה יחידה במינה. באוגוסט שלחו ארבעה קצינים בכירים איגרת אזהרה דומה להנהגה הפוליטית. הקצינים, המשרתים בחיל האוויר, במשמרות המהפכה, בכוחות הקרקע ובמשטרה, מביעים, "בשמם של קצינים רבים אחרים", את דאגתם מהפיכתו של הצבא לכלי שרת בידיהם של הפוליטיקאים למטרות שלא להן נועד. "הצבא", הם כותבים באיגרת, שהוברחה גם היא לחו"ל ופורסמה בעיתון הבריטי "אינדיפנדנט", "אינו יכול להישאר עוד אדיש בשעה שהמדינה מאוימת מבחוץ ועומדת לפני פירוק מבפנים".

שמותיהם של הקצינים פורסמו, ותפקידיהם הרמים אולי מגינים עליהם מפני התנכלות השלטונות, אולם זה אינו העיקר. נראה כי הצבא אינו מוכן עוד לשתוק ולמלא כל גחמה של השלטונות הפוליטיים, ומעתה הוא יבחר את המשימות הנראות לו חיוניות לביטחונה הלאומי של איראן.

האירוע שחולל את המפנה היה כנראה המהומות בקזווין. עיר זו, המרוחקת כמאה וחמישים קילומטרים מטהרן, דורשת להיחשב מחוז נפרד ולא חלק ממחוז הבירה. מיליון וחצי תושבי קזווין חשים זה זמן רב כי למרות עושרה של העיר ועוצמתה הכלכלית, אין הם זוכים לשירותים ראויים, ויותר מכך, הם ממשיכים מכיסם את שירותי עיר הבירה אך בעצמם מקבלים חלק זעיר מן המגיע להם. על רקע זה פרצו המהומות, והמפגינים לא נרתעו מלשרוף מבני ציבור, להשמיד תמונות של חומייני ולפגוע בפקידי ציבור שנשלחו מטהרן. על־פי דיווחים איראניים רשמיים, נהרגו בהפגנות שלושים בני אדם ונפצעו יותר משלוש מאות.

המשטר האיראני אמנם החליט להיענות לתביעות תושבי קזווין ולנתק את העיר ממחוז הבירה, אולם מחלוקת פוליטית בבירה הפכה את ההחלטה על־פיה. שוב פרצו מהומות והפעם החליט שר הפנים האיראני, עלי מוחמד בשארתי, הממונה על ביטחון הפנים והמקורב לראש המדינה עלי חמנאי, לבוא בעצמו למחוז ולהורות לצבא לדכא את המהומות. אולם כאן הוא נתקל בהפתעה הראשונה מסוגה בתולדות המהפכה. מפקד גדוד השריון המוצב באזור קזווין סירב להורות לחייליו להיכנס אל העיר ולדכא את המהומות. המפקד הודיע לשר הפנים כי ימלא רק את פקודות מפקדיו ולא פקודות המגיעות מאיש פוליטי.

ההפתעה הזאת גרמה להנהגה הפוליטית לנסות להפעיל את המנגנון הפוליטי בתוך הצבא ולהתחיל במסע איומים על הקצינים שנחשדו ב"חוסר נאמנות" ובבגידה עם מסרבי הפקודות מקזווין. אלא שאז נולד המהלך הצבאי "היחידותי" בדמות מכתב הקולונלים, אשר עצר, לפי שעה לפחות, את הכוונה לערוך טיהור מסיבי בשורות הצבא.

אבל עמידתו של הצבא על שלו לא הפריעה למשמרות המהפכה. שלוש מאות אלף אנשי המשמר נחשבו לכוח הנאמן ביותר של השלטון, אולם גם בתוך שורותיהם יש מחלוקת רעיונית בין תומכי ראש המדינה חמנאי לבין תומכיו של ראש הממשלה עלי אכבר רפסנג'אני. המחלוקת הזאת גרמה בשבועות האחרונים לטיהור הראשון מסוגו בשורות המשמרות: כארבעת אלפים חיילים וקצינים, נאמני רפסנג'אני, הוצאו לפנסיה מוקדמת.

מספרם הרב של אנשי המשמרות שהודחו יכול אולי להצביע על כך שהמודיעין האיראני גילה אפשרות של קשר נגד השלטון, או לפחות חשד בכך, אולם סביר יותר כי מדובר בהמשכו של מאבק הכוח בין חמנאי לרפסנג'אני. רפסנג'אני עומד לסיים את תפקידו בשנה הבאה ועל־פי החוקה לא יוכל להיבחר מחדש. מקורביו של חמנאי חוששים שרפסנג'אני ינסה לנצל את התקופה שנותרה לו כדי להפיל את חמנאי.

החשש מפני הפיכה צבאית רודף את המשטר מאז מהפכת חומייני לפני חמש־עשרה שנה. חומייני הוא שהורה להקים את משמרות המהפכה ככוח נאמן לשמירת שלטונו, ואת הצבא הסדיר הרחיק מהבירה ומסביבתה. המולות שלקחו את השלטון לאחר מות חומייני הלכו לחשוד כי גם משמרות המהפכה אינם נאמנים דיים ולפיכך הקימו כוח חדש, גדודי המרדוכאים, שגויסו בעיקר מן הכפרים ומן השכבות העניות בערים. עכשיו נראה כי החשדות הפנימיים בין הגורמים הפוליטיים המפוזרים מפני נאמנויות כפולות של הכוחות המזוינים לסוגיהם מעוררים חשד גם בגדודים החדשים, ולפיכך מקים השלטון כוח חדש בשם "יחידות כרבלא".

כל הכוחות הללו אינם מצוידים בנשק מודרני או בעוצמה היכולה להעמידם כמתחרים לצבא הסדיר, אולם הדבר אינו מונע מן השלטון לערוך מפעם לפעם הצגות ראווה שמטרתן להרתיע מפני הפיכה צבאית. לפני כמה שבועות הכריז המשטר על תרגיל הגנת פנים שבמסגרתו הוצבו גדודי המרדוכאים בעשרות אתרים חיוניים בעיר הבירה וב־22 ערים גדולות באיראן. הם הקימו מחסומים, בדקו עוברים ושבים, עצרו מכוניות, חיפשו בבתים וכלאו לשעות אחדות, ואף לכמה ימים, תושבים שנחשדו בפעילות חתרנית. המשטר אמנם הודיע כי מדובר בתרגיל בלבד וכי כל העצורים שוחררו, אולם היה זה אות ברור לחששו מן הצבא ומיחידות משמרות המהפכה, שלא שותפו בתרגיל הגדול הזה.

לדעת פרשנים, לא עומדת להתרחש באיראן הפיכה צבאית. גם המחאות שביטאו הקצינים הבכירים למולות עדיין אינן מעידות על כוונה להדיח את שיטת המשטר, אלא רק לנסות לשפרה. גם ההפגנות עדיין נמצאות תחת שליטה, ובאמצעות המעצרים והכות מצליח המשטר למנוע התפרצויות גדולות עוד יותר. החידוש הוא בינתיים בכוונתם של אנשי צבא להתחיל לדבר בקול רם. אולם לצד אלה ממשיך המצב הכלכלי להידרדר, וחוסר שביעות הרצון מתפשט במגזרים שונים. הראשונים שבהם הם סוחרי הבזארים, החלפנים ובני המעמד הבינוני, הנתונים תדיר להתקפות השלטון. פשיטות על בתי החלפנים, החרמת רכוש ומעצרים בשל הפקעת מחירים הם עניין יום יומי. אל סוחרי הבזאר הצטרף עכשיו הצבא הסדיר.

ההמונים הם, כך נדמה, כבר רגילים למצוקה. הגידול העצום במספר האוכלוסין, שצמח מכ־38 מיליון נפש לפני המהפכה ליותר מחמישים מיליון השנה, יוצר מחסור מעיק ביחידות דיור. על־פי נתונים שאספו גורמים בינלאומיים, איראן זקוקה לכחמישה מיליון יחידות דיור כדי להתגבר על מצוקה זו ולקלוט גם את מיליוני הפליטים החוזרים אליה מאפגניסטן וממדינות איסלאם שכנות. המשטר האיראני צריך לייצר כעת כשלושה וחצי מיליון מקומות עבודה חדשים, ועוד כמיליון וחצי מקומות עבודה מדי שנה בשנה, כדי להתגבר על האבטלה והאינפלציה. על־פי הנתונים הרשמיים מדובר באינפלציה של 30% בשנה, אבל המצויים בשווקים מצביעים על שיעור כפול. השירותים העירוניים בכל הערים הגדולות קורסים, רשת המים אינה מסוגלת לספק את הצריכה הגדלה והולכת והתחבורה הציבורית מבוססת על אוטובוסים מיושנים ומוניות מתפרקות.

בכל אלה צריך המשטר להמשיך ולספק מזון בסיסי למיליוני המשפחות השכולות ולאנשי הצבא, להמשיך ולקיים את רשת החינוך הדתית ואת מוסדות הסעד המסורתיים. החוב החיצוני הוא כ־30 מיליארד דולר וכמעט שאין תקציבי פיתוח. אפילו חימושו של הצבא נעצר, והצוללת השלישית שאיראן היתה אמורה לקבל מרוסיה, כחלק מעסקה ישנה שנחתמה, עברה לצי הרוסי משום שאיראן אינה יכולה לעמוד בתשלומים בעדה. רוסיה אמנם הודיעה לארצות הברית אחרי פיגועי הטרור בבואנוס איירס ובפנמה כי תפסיק לקיים עסקות נשק עם איראן כמדינה פוליטית, אולם נראה כי היא בעצם ניצלה את ההזדמנות כדי לחדול משיתוף פעולה כלכלי עם מדינה פושטת רגל.

> **"בשמם של קצינים רבים אחרים" הביעו ארבעה קצינים בכירים את דאגתם "מהפיכתו של הצבא לכלי שרת בידיהם של הפוליטיקאים למטרות שלא להן נועד. הצבא אינו יכול להישאר עוד אדיש בשעה שהמדינה מאוימת מבחוץ ועומדת לפני פירוק מבפנים", כתבו**

> **החשש מפני הפיכה צבאית רודף את המשטר זמן רב. חומייני הקים את משמרות המהפכה כדי להבטיח את שלטונו, המולות שירשו אותו חשדו שאלה אינם נאמנים דיים ויסדו את גדודי המרדוכאים, ועכשיו גם אלה חשודים בחוסר נאמנות והמשטר מקים כוח חדש – "יחידות כרבלא"**

קשיים כלכליים, תסיסות פוליטיות וציבוריות והתפוררות השירותים הציבוריים אינם עושים את איראן לתת־מדינה או לאיום חלש יותר. אפשר להצביע על חצי תריסר מדינות הנמצאות במצב דומה לזה של איראן והאיש אינו חוזה את התמוטטותן – עיראק, למשל, פקיסטן ואפילו רוסיה. איראן עדיין רואה עצמה כמעצמה אזורית בעלת שליחות בינלאומית, לפחות בכל הנוגע לעולם המוסלמי. מצב רשת הביוב בטהרן אינו מפריע לה להתמודד עם סעודיה על השפעה במדינות המוסלמיות בקווקז, או לטפח את תוכניותיה לבנות כוח גרעיני.

במפרץ הפרסי ממשיכה איראן לקטום נגזה את מדינות המפרץ המוסלמי שליטתה על שלושה איים. פעמים אחרות נוטה לה קים ברית הגנה עם מדינות המפרץ, אך נרתעת בעיקר בשל התנגדותה של סעודיה. עם חלק ממדינות אירופה, לעומת זאת, ובמיוחד עם גרמניה וצרפת, היא מקיימת יחסים דיפלומטיים וכלכליים הדוקים. איראן ממשיכה לממן פעולות של החיזבאללה והטרוריסטים בסודאן ובאפגניסטן וחלק מהמתנהרות האיסלאמיות במדינות הקווקז. על־פי ידיעות שלא אושרו, העבירה לה קזחסטן טכנולוגיה גרעינית ואולי אף ראשי נפץ, ומומחי גרעין ממדינה זאת, כמו מצפון קוריאה ומסין, ממשיכים לעבוד בשטח מרכזי הגרעין הפעילים באיראן. אבל האם הפעילות הזאת הופכת את איראן לאיום גדול יותר מפקיסטן, מסודן או מצפון קוריאה? האם שש מדינות הקווקז המוסלמיות יציבות יותר?

כראמה לא מאמינה בנוסטלגיה

העיירה, שרשמה את הפרק המזהיר ביותר בתולדות המאבק הפלשתיני המזוין נגד ישראל, בעצם כבר כמעט שאינה קיימת. תושביה המעטים חיים בדלות, וסיפורי הגבורה מאז מעניינים אותם בדיוק כמו הסכמי השלום

מאת שאול צדקא

הדבר האחרון שאפשר לגלות מתחת לאבק העיירה העלובה הזאת הוא גאווה יתרה. אפילו זיכרונות מן "הקרב ההוא" מעלים כאן מעטים בלבד. במקום שבחודאל זה, סמוך לנהר הירדן וקילומטרים ספורים מגשר אלנבי, אין תרועות הניצחון, הקרבים אינם נחים על זרי דפנה.

כראמה, זו שרשמה את הפרק המזהיר ביותר אולי בתולדות המאבק הפלשתיני המזוין בגדה המערבית, בעצם כמעט שאינה קיימת. בעיירה, שמנתה 120 אלף תושבים, רובם ככולם פליטים, נותרו היום 7,000 בלבד. עשרות אלפים מאסו בחיי העוני והביזיון של המקום והמירו אותם במחנות פליטים אחרים. רובם עברו למחנה בקעה הסמוך לעמאן.

רחוב אחד בלבד חוצה את היישוב ובקושי רב מצאתי באזור מקום ראוי לשבת בו. מיושביו של בית הקפה היחיד ביקשתי לשחזר את אירועי 21 במארס 1968. "הצבא הישראלי הגיע באישון לילה, הקיף את העיירה, הגיע אל הגבעה שמולך והתחיל לירות..."

שלוש פלוגות שריון מחטיבה 7, שני גדודי צנחנים ועשרה מטוסים נשלחו ב־21 במארס 1968 כדי לפוצץ את המחנות והמפקדות שהקימו המחבלים בעיירה כראמה לאחר מלחמת ששת הימים. על־פי ההגדרה של צה"ל היתה זו "פעולת גמול ומנע" והיא הסתיימה בהשתלטות ישראלית על גשרי הירדן אלנבי ודמיה.

הפעולה החלה לפנות בוקר, אולם כרוזים שהפיץ חיל האוויר והודעות מיוחדות ששודרו בקול ישראל בערבית בישרו עליה קודם לכן. הידיעה המוקדמת נתנה את האות למנוסה גדולה של אנשי פתח, ובהם יאסר ערפאת. אש ארטילריה ירדנית הסבה אבידות ראשונות לצה"ל כבר בתחילת הפעולה, ורק לאחר שעתיים וחצי הצליחו החיילים להשתלט על העיירה כולה. הם פוצצו בה 170 בתים ונקלעו לקרבות מגע בשטח בנוי, שהקשו עליהם לסגת מן העיר בצהריים, כמתוכנן.

חיל האוויר השליך 180 טון פצצות על כראמה, אולם יתרון אווירי זה סייע לצבא אך במעט. 28 לוחמים ישראלים נהרגו, שלושה הוכרזו נעדרים ועוד שניים נהרגו בתאונות דרכים בעת הנסיגה. עשרות רבות נפצעו. מבין הפלשתינאים נהרגו 128, הירדנים איבדו בפעולה כ־38 חיילים. לאחר המבצע שיחררה ישראל שבויים ירדנים בתמורה להחזרת גופותיהם של הנעדרים, אולם הארונות שהוחזרו היו מלאים אבנים.

לוח הזיכרון לזכר הקורבנות הפלשתינאים בכראמה

במשך שנים טענה ירדן כי ישראל זממה להשתלט על גב ההר כדי להגיע לעמאן. ארגוני המחבלים, שהגדירו את הקרב כנקודת מפנה, זכו בעקבות הפעולה לגל גדול של מתנדבים חדשים שהרחיב את שורותיהם.

בכראמה של היום יודעים רק מעטים מה בדיוק אירע באותו קרב. מעטים גם רוצים לדעת. סיפורי הגבורה של אז מעניינים אותם בדיוק כמו ההסכם בין ישראל לבין אש"ף.

על הדלות הנוראה של כראמה יכולים להעיד מאות הזבובים אשר מילאו את חללו של בית הקפה ולא הטרידו את מנוחת יושביו. מסביב לשולחן "פספי" ישבתי עם יוסוף, מוחמד ואנור. הם היו נערים כאשר פשט צה"ל על העיירה. הם אמנם היו עדי ראייה לאשר התרחש באותו לילה, אבל אין זה מעסיק אותם. ממילא עבר מאז 26 שנים. נכון, הקרב הידוע נלמד בבית הספר המקומי, שהקים אונר"א, אולם הנוער אינו מתרפק על הזיכרון.

בכראמה בתים עזובים רבים. בשנים האחרונות תפסו אותם פועלים מצרים שמצאו כאן את פרנסתם בענף החקלאות. בעיירה מיוצגות כל המפלגות וגם מקומו של חמאס לא נפקד, אבל אין הן פעילות. התושבים, פליטי 1967, רוצים לחזור למדינה הפלשתינית שתוקם, אם תקום, מרחק קצר ממקום מושבם. במקום נותרו בעיקר בעלי האדמות החקלאיות. קשה להניח כי המלך חוסיין השקיע כאן אי־פעם פרוטה.

בכניסה לכראמה, בתוך גינה מטופחת, ניצבת אנדרטה המספרת את סיפורו של אותו לילה, ובמרכזה פסל ברונזה של חייל המחזיק בידיו רובה מכודן. מסביב קבועים לוחות זיכרון של כל חללי הקרב. האחראי על גינת הזיכרון השתתף במערכה. "ניצחנו אז", הוא אומר, אבל לא בזימה של התרוסה ויהודה. השנים שחלפו הקהו את עוקצו של הניצחון.

גילויי עוינות כלפי ביקור של עיתונאי ישראלי בכראמה לא היו. להיפך. התושבים המקומיים עקבו בקשב רב אחר השיחה ותרמו מידע משלהם. מתנה עיירה זו, שידעה ימים טובים יותר, עייפה מלעסוק בהתנצחויות ובחשבונות פוליטיים. אנשיה מצפים לפירוק, הפעם מרצון, ובפעם האחרונה.

האוטופיה העתיקה של האנושות

עם כל פרסום חדש שלו, עם כל ראיון שהוא מעניק, מתחדש הוויכוח על ארנסט נולטה ועל התזות שלו בנוגע לאשמת הנאצים ומידת החד־פעמיות של מעשיהם

דר שפיגל

ארנסט נולטה הוא ההיסטוריון הכי שנוי במחלוקת בגרמניה מאז "ויכוח ההיסטוריונים" באמצע שנות ה־80, שהתנהל בשאלה עד כמה ייחודית היתה השמדת היהודים במשטר הנאצי. בראשונה התפרסם נולטה, שלמד פילוסופיה והיה תלמידו של מרטין היידגר, תודות לספרו "הפאשיזם בתקופתו" שיצא לאור ב־1963. ב־1986 פירסם את התזה שלו, שעל־פיה ארכיפלג גולאג קדם לאושוויץ ו"ההשמדה המעמדית" שימשה דגם להשמדה הגזעית שעשו הנאצים. בספרו האחרון, "נקודות מחלוקת – מחלוקות בהווה ובעתיד על הנאציונל־סוציאליזם" (הוצאת פרופילאן, ברלין, 493 עמוד), הוא מתקרב לדעות ההיסטוריונים ה"רוויזיוניסטים". הוא הוצא מקהילת ההיסטוריונים וכיום הוא נהנה מתמיכה רבה בזירת הימין החדש.

להלן קטעים מראיון אתו.

פרופ' נולטה, האם אתה ימני קיצוני?

נולטה: תומס מאן אמר פעם: כאשר הסירה פונה שמאלה, אני פונה ימינה, ולהיפך. כרגע ראויים הזרמים הרוחניים של הימין הקיצוני לתמיכה רבה יותר מאשר השמאל הקיצוני.

מתקבל הרושם שאתה נתון במצב מלחמה עם הדמוקרטיה הפרלמנטרית. הקמת הדיקטטורה הנאצית לא היתה בעיניך אלא "התחדשות של יחסי כוח ברורים", במקום "הסטירה הזמנית של שיטה שאיננה מסוגלת לשלוט" (רפובליקת ויימאר). חסידי עולמו הרוחני של היטלר לא יכלו לבטא את הדברים בדרך אחרת יותר.

זו חזרה על תפיסתם של אנשים מסוימים – סיפור ישן ומוכר. שב ושב קרה שהדברים שאני מציג כדעתו של היטלר מיוחסים לי ומתוארים כעמדתי.

לא ציטטנו את אדולף היטלר, אלא את הניסוחים שלך. כתבת פעם שהשמדת היהודים היתה הרצח ההמוני הגדול ביותר והמבעית ביותר בהיסטוריה העולמית ואין דבר שישתווה לו. האם זו עדיין דעתך?

מובן מאליו, אבל כאן עלי לתקן דברים שכתבתי בספרי "הפאשיזם בתקופתו". כתבתי: אין דבר שאפשר להשוותו לכך, גם לא הרצח ההמוני שחולל סטאלין בעמו ובמפלגתו. אבל להשוואה יש משמעות כפולה. השוואה בהקשר הזה פירושה העמדה על אותו מישור, ראיית שני הדברים כשווים, וזו ההשוואה שאיני עושה. היום הייתי מקפיד יותר על הבחנה זו.

האם יש לך ספק בייעוד ההשמדה ההמונית של היהודים בגז, או שמא אתה סבור, כפי שכתבת עוד באחרונה, כי עדויותיהם של פושעים וניצולים הן בגדר הוכחות מבוררות?

איני יכול להוציא מכלל אפשרות שרוב הקרבנות לא מתו בגז, וכי גדול יותר מספר הנספים במגפות, תנאים קשים, התעללות או הוצאות להורג בירייה. איני יכול לפסול את חשיבותה של הבדיקה בתאי הגזים בחיפוש אחר שרידי חומצה פרוסית, בדיקה שהמהנדס האמריקאי פרד לויכטר עשה בראשונה.

אתה סבור שהדוח לויכטר, שלא מצא שרידי גז ציקלון בברקאות הגזים של אושוויץ, הוא מחקר מדעי רציני?

לא, אבל זו נקודת מוצא, ביחוד אם מביאים בחשבון ששרידי חומצה הידרוציאנית כמעט אינם ניתנים להשמדה.

אבל לכך יש הסבר. החומצה נספגה ונבלעה במקום ללא זכר בבטון. דברים אלה ידועים זה כבר. המחקר חשף את חוות הדעת של לויכטר כמו שהיא: איוולת מדעית להאריה בשירות תעמולה ניאו־נאצית. נוסף על כך, מה משנה אם יוכח שלא שני מיליונים אלא מיליון אחד נרצחו בגז?

אבל המדע שואף לדיוק. אני מאמין שבסופו של חשבון נועדה חשיבות רבה יותר לעדויות על אושוויץ ומקומות אחרים. יש דברים שאי־אפשר להמציא. אבל הייתי רוצה לבדוק אם גם בהשקפות לאורתודוקסיות יש אולי גרעין קטן של אמת.

בספרך "נקודות מחלוקת" אתה הפרופסור הגרמני הראשון המעניק לרוויזיוניסטים גושפנקא של מכובדות, למשל לאודו ולנדי, מחברם של ספרים אסטרולוגיים, שאתה עצמך אומר עליו שהוא מקורב לנאצים ותיקים. זו הדרך טיעונו של וולנדי: יכם לאדם מרי־מיטוויו יהיה ברור שמי שמתבר אך ורק מפירי איוולת כאלה הנרקחים במטבחי הרעל של תעמולת המלחמה של בעלות הברית ראוי לגיבוי למיתוס על המתה מרושעתי. האם זה מדע?

האיש השקיע עצמו בנושא והוא יודע הרבה. נכון שהוא מציג את החומר שלו בדרך הרצידית במובהק.

אתה רואה "גרעינים" לרוויזיוניסטים, בכך, למשל, שההיסטוריון ארנו מאייר תיאר עדויות ממקור ראשון על תאי הגזים כ"נדירות ובלתי מהימנות"?

אתם מזלזלים בעבודתי וגם בידע שלי. לא אמרתי שזה גרעין, אלא שהרוויזיוניסטים יכולים לראות זאת כגרעין... עובדה היא שעדויות של עדי ראייה נדירות במיוחד. הדבר המשכנע במיוחד אותי עצמי שאכן היתה השמדה המונית בגז הוא השימוש הרווח במלה "אנושי" בהקשר זה, גם אצל היטלר עצמו. באחת מהתבטאויותיו האחרונות אמר היטלר שהוא חש סיפוק על שהאחראית לכל האמונות הרעות החולות (הכוונה ל"יהדות העולמית") מכפרת כעת על הווה, אם כי בדרך אנושית.

אתה כותב שהיתה "כוונה" לחולל "מוות חסר כאבים", ומוסיף שהיסטוריון אמריקאי מלמד כי הקורבן מאבד את הכרתו לאחר 40 שניות ובעבור דקות ספורות הוא מת. אבל המוות באושוויץ היה שונה לגמרי. האם אתה עצמך סבור שאנושי יותר היה למות בגז במהותה מאשר לרעוב עד מוות?

בבקשה מגזז מבין שזה עיוות של המושג "אנושי". אך העיתון "טאץ" ציטט את המשורר יוסף ברודסקי שאמר כי היה מעדיף למות בתאי הגזים ולא לסבול ייסורי רעב במשך חודשים בגולאג.

אגב, ברודסקי לא גווע ברעב אלא היה לחתן פרס נובל. אבל אתה משמיע את הציטוט מה מדבריו כדי לתמוך בתזה הנאצית בדבר מוות אנושי חסר כאבים.

זו איננה תזה נאצית, מפני שעל המוות הזה לא דובר מעולם בגלוי. הייחוד ההיסטורי של הנאצים אינו דווקא בגודש של מעשי אכזריות יוצאי דופן. מעשי אכזריות איומים ומבעיתים היו בהיסטוריה האנושית.

מהו איפוא הדבר חסר התקדים?

השמדת בני אדם מפני שראו בהם מחוללי התפתחות היסטורית גדולית וביצוע המשימה הזאת ללא כוונה אכזרית, כפי שמבקשים לחסל מזיקים שאין כל כוונה לגרום להם כאבים.

כבר בספרך הראשון על הפאשיזם היו קטעים המובילים למגמתך הנוכחית. כך, למשל, טענת אז שהיטלר צדק לשיטתו.

כוונתי בהחלט איננה להפחית מחשיבותו של "הפתרון הסופי" אלא להבליט, להוכיח שהוא גרעין האידיאולוגיה הנאצית. הנאציונל־סוציאליסטים צדקו לשיטתם, בעיני מי ששותף לפחד של היטלר מפני אותה מגמה בהיסטוריה ובעולם, שהיידגר כינה ציוויליזציית השלום העולמית, שסופה ממשלה עולמית. על־פי אמונתו של היטלר, לתהליך המודרניזציה הזה, כמו לבולשביזם, היו אחראים בני אדם ספציפיים, היהודים. במסגרת האמונה הזאת הוא צדק. אבל הוא לא צדק משום שראשית, אי־אפשר לעצור התפתחות כזאת, ושנית, כיוון שהיהודים אכן היו קשורים אליה כמו שבסופו של חשבון כל דבר קשור למשהו, אבל אי־אפשר לראותם כמחוללים.

אינך מזכיר אף פעם שהאנטישמיות לא צצה בראשו של היטלר, אלא היתה נפוצה מאוד בחברה הגרמנית והוא ניצל אותה [illegible].

כל פירוש חל רק על קטעים של המציאות. אבל אני מאמין שהתמקדתי בהיבטים המהותיים. הייתי הראשון שנתן ביטוי היסטורי לתיאוריה של הטוטליטריות, שיש בה גזירה שווה בין השמדת הקולאקים להשמדת היהודים, וכך פיתחתי פראדיגמה חדשה החשודה בעיני רבים, מפני שנראה כי היא דומה במידת־מה לתמונת העולם הנאציונל־סוציאליסטית. אבל יש דמיון רב יותר בינה לבין התפיסה הקומוניסטית. והיא נבדלת משתיהן בשל הדיוק מ"מלחמת האזרחים העולמית" של המאה העשרים. ההשמדה המעמדית ברוסיה הסעירה את היטלר יותר מאשר את הבורגנים שהיו הקורבנות הפוטנציאליים. הם לא התייחסו ברצינות רבה מדי ל"דיקטטורת הדמים הרוסית" כפי שכינה אותה היטלר. הם היו אנטי קומוניסטים מתונים. הוא היה אנטי קומוניסט קיצוני... הנאציזם היתה התגובה הקיצונית על ניצחון האידיאולוגיה הבולשביקית ב־1917. היטלר רצה לבסס מחדש את טבעו הלוחמני של הגרמני, שנהרס עקב אשר פיה זו.

באחרונה אתה מדבר אפילו על "הגדולה הטרגית" של הנאציונל־סוציאליזם ומורה ב"הצדקה ההיסטורית" לקיומו, כאילו היתה זו התפתחות בלתי נמנעת.

ברור היה לי שדיבורים אלה על הגדולה הטרגית יתקבלו כשגויים ומעליבים. היתה גדולה בניסיון להגשים את האוטופיה העתיקה ביותר של האנושות, כפי שנעשה לאחר 1917 ברוסיה. גדולה היא בעיני אך ורק הדבר היוצא מגדר הרגיל, כמו הניסיון לשנות לטובה את מכלול החיים האנושיים.

אתה מדבר עכשיו על המארקסיזם או הנאציזם?

על שניהם. הנאציזם היתה התשובה היוצאת מגדר הרגיל על הניסיון היוצא מגדר הרגיל, וגם לו חייבים לייחס סוג של גדולה.

אתה מדבר אפילו על "ציפייה להזדמנויות חיוביות" בנאציונל־סוציאליזם.

איני מכחיש שבנאציונל־סוציאליזם היו מרכיבים חיוביים ומגמות חיוביות. גם כאן אפשר לראות עד נקודה מסוימת עיוות של כוונות שהיו טובות ביסודן, או למחות מקובלות. ואמנם אני חייב להוכיח לכם שהיו אנשי אס־אס רבים מספור שהצטרפו לארגון זה מסיבות אידיאליסטיות, מפני שהאמינו כי הם חייבים לתרום להגנת גרמניה מפני הקומוניזם?

צר לך על הפרויקט הנאציונל־סוציאליסטי שלא מומש, שהגרעין שלו הוא "רוח קיבוצית המכוונת מלמעלה ואי־אפשר לערער עליה".

השאלה איננה אם צר או לאו. אבל התחרות לפתרון הנמנע מקיצוניות הקפיטליזם האמריקני או הקומוניזם הסובייטי, כלומר השאיפה לדרך שלישית, שרירה וקיימת גם כיום.

והיכן הפרויקט?

בכישלונה של האוטופיה הסוציאליסטית, כי הכוונה היתה טובה מבחינות רבות. גם התשובה הנאציונל־סוציאליסטית נכשלה ויותר אותה גרמניה. האם זה מרגיז אתכם?

אתה טוען שהחברה הרב־תרבותית כוונה בדעתה להרשיע אותנו שבגבות "שמשייבים" להן את האשמה של פרוץ מלחמת עולם הראשונה והניצחון הנאציונל־סוציאליסטי, וגם להניח את מפעל חייך, כלומר, "המשך פיתוח הפרשנות של הנאציונל־סוציאליזם". האם אתה מאמין במזימה עולמית מאז 1914, ושמא אתה רוצה בדרכך להניח לעבר להימוג סוף סוף?

כמה מהשאלות שלכם אינן נראות לי. מטיפי החברה הרב־תרבותית מתכוונים גם לממש בעקיפין מה שרצו הסוציאליסטים ומה שהוציאה לפועל גרמניה המזרחית, כלומר, חיסולה של השכבה המנהיגה הגרמנית. ואני יוצא נגד זה מפני שההיסטוריה האירופית מלמדת אותי כי לשכבות אלו היו חולשות רבות, אבל גם הישגים גדולים. הבורגנות המשכילה, המקצועות החופשיים, העיתונות החופשית, היוזמות – אלה דברים נדירים, מערביים ספציפיים, שאינם נפוצים בשאר חלקי העולם. הניסיון לסלק ולחסל שכבות אלו היה מחריד ונזקו רב מתועלתו.

כאשר היטלר פתח במלחמה, האם היה זה לדעתך ניסיון להשגת מעמד הולם בעולם? הרי זה רוויזיוניזם מובהק.

אל תתעלמו מההקשר שבאמרו בו אותם דברים. אמנם כן, לא כל התפיסות שלי נשארו בעינן. ב"פאשיזם בתקופתו" גם נאמר: וכך החלה מלחמת ההשמדה, השעבוד והגזל האיומה ביותר שהתרחשה אי־פעם בהיסטוריה. ב"מלחמת אזרחים אירופית" אני מעלה את השאלה אם אין לראות את מלחמת התוקפנות הזאת גם כ"מלחמת הכרעה שהיתה בלתי־נמנעת". היום אני מפקפק מאוד אם יש לתאר כתוקפניות את המלחמות השונות שניהל היטלר. לפחות כל עוד אומרים שסטאלין "רק העלה תביעות" כלפי פינלנד. ולדבר על התקפת צרפת במאי 1940, הרי זה מגוחך.

האם הבנו אותך נכון – לא היתה תוקפנות?

בכוונותיה, היתה מלחמת העולם השנייה גם מלחמה לאיחוד אירופה. גרמניה היא המדינה הגדולה ביותר באירופה, ואילו איחדה גרמניה את אירופה...

...ברייך גרמני רבתי, עם מדינות גרורות ועמים עבדים, במלחמה ואלימות.

אל תנסו לדחוק אותי לפינה שאיני נמצא בה. עליכם להביא בחשבון כי אני דוחה מעמקי לבי את התפיסה שיש להשמיד את היהודים כמחוללי כל הרע בעולם, שיש לשעבד את האוכלוסייה הרוסית, לספח חלקים רבים של רוסיה לגרמניה. ובכל זאת, אפשר לראות את מלחמת העולם השנייה כמלחמה שהתנהלה למעשה על איחוד אירופה. השימוש באלימות ממלא את ההיסטוריה כל כך, שממנו בלבד אי־אפשר להסיק את פסק הדין המרשיע הנחרץ הזה.

תחבולת האיחוד האירופי של היטלר הופיעה רק כאשר כבר הפסיד בעצם במלחמה מפני שהאנגלים היה זקוק לבוא אדם חדש. מה היתה אז "התמורה השקולה", לדעתך, שגרמניה היתה צריכה לאמץ? ומה צריכה להיות עמדתה היום?

גם אז היא היתה צריכה להיות מה שגרמניה, שנוצחה פעמיים במאה העשרים, משיגה כעת על־ידי כל הסימנים בדרכים אחרות. כלומר, להיות, יחד עם צרפת, מעצמה מנהיגה של אירופה מאוחדת. אירופה זו תהיה, כמובן מאליו, אחת המעצמות העולמיות.

הבורגנות המשכילה, המקצועות החופשיים, העיתונות החופשית, היוזמות – אלה דברים נדירים, מערביים ספציפיים, שאינם נפוצים בשאר חלקי העולם. הניסיון לסלק ולחסל שכבות אלו היה מחריד ונזקו רב מתועלתו

ארנסט נולטה. "התשובה הנאציונל־סוציאליסטית נכשלה ויותר אותה גרמניה"

המאהבת של השטן

הן שדדו, רימו, שוטטו, התהוללו וסיימו את חייהן על עמוד התלייה – ספר חדש שיצא לאור בגרמניה מגולל את סיפוריהן של הכייסת אליזבתה גאסנר, הקלפטומנית פרידריקה דאליץ וחברותיהן, השודדות הגדולות של המאות ה־18 וה־19

דר שפיגל

כבר בגיל 12 היא נחשבה לפושעת לכל דבר, והיה ברור כי סופה לתלייה. סיפורים הילכו על יופיה ותאוותנותה המסוכנים. בת העשרה, שגדלה בקרב כנופיית שודדים ופונקה על־ידי אם גנבת מומחית, שוטטה בדרכים ובשווקים, "שיקרה, רימתה ושדדה כל מה שרק יכלה להניח עליו יד". בהתמדה הלכה וגברה השתוללותה עד שלבסוף היא התמסרה להפקרות פרועה ו"שכבה עם כל מי שנקרה בדרכה". היתה זו היא שדחפה את ראש כנופיית השודדים פרידריך שהאן, שעל־פי הסיפורים נפל שדוד לרגליה, לתעלולים מטורפים. שמה של הנערה היה כריסטינה שטינגר, ובעיני אנשים מכובדים, עמודי התווך של הקהילה, היא היתה הוכחה חיה כי האשה היא מקור כל הרע, ואפילו השודד האכזרי ביותר הוא בעצם קורבן לזדון לבה.

שטינגר היתה אחת השודדות הידועות לשמצה שפעלו במאות ה־18 וה־19 בגרמניה, תקופת השיא של פעילות כנופיות פשע בארץ זו, בעיקר בשוואביה ובגבול הריין. שודדי דרכים ומציתים זרעו שם חורבן – לא אחת באכזריות רבה. ביניהם נודעו כנופיית שינדרהאנס והשודדים אברהם לנגנאזה (אף ארוך), איציג שנוט, "ייקאוק הפרזל" וגומקה האלגנטי, השיכור תמיד. בשובלן של חבורות אלו, שלעתים קרובות היו מאורגנות היטב ככנופיות משפחתיות, נגררו גם פרוצות נודדות, אקרובטיות ונשים חמושות למיניהן, וגנבות מרהבי המדינה.

ספר שיצא לאור בעת מציג ביוגרפיות ותיקים פליליים של ימים עברו. הספר, "השודדות הגדולות" (בעריכת שלושה חוקרים המתמחים בהיסטוריה של העולם התחתון, היינר בצקה, כטינה היגרמית והנס זוקוביץ, בהוצאת אייכבורן, פרנקפורט על המיין), נועד, לדברי העורכים, "לתעד פיסה של היסטוריה חברתית של נשים" ולהזכיר לקורא "גורלות יוצאי דופן של נשים". למשל, הגנבת השווייצית קלרה ואנדל, ושודדת הים האנגליה שהפכה לאגדה, אן בוני, שהיתה לבושה בבגדי גבר ופעלה באיים הקאריביים.

אם עד המאה ה־18 זכו נשים כאלה מפעם לפעם לתיאור אוהד בספרות ודמותן השיקה לפעמים בדמות האשה הלוחמת, שהיתה נפוצה בחיים ובספרות יותר מכפי שנוטים לחשוב, הרי לאחר מכן, ובעיקר במאה ה־19, הן שובצו בשני סטריאוטיפים בלבד: המפלצת הכעורה בשולי החברה, אבקאורס ועלובת־נפש, או המפלצת היפהפייה והמסוכנת המפילה גברים ברשתה.

בכל מקרה לא היו חייה של השודדת רומנטיים. כדרך כלל זו היתה שודדת שווקים וכנסיות או פרוצה שגם חיזרה על הפתחים. אחת מאלה היתה ליזל הזקנה, ששוטטה עם כנופייתה באזור רודנוה וכייסה אורחים טובים. שודדת אחרת כונתה "פרצוף אפונה" בגלל פניה המחוטטים באבעבועות שחורות. הגבר שלה כונה "הסמבל בעל הפה העקום", והשניים שמחו כשהצליחו לגנוב בשר חזיר מעושן ממזווה של איכרים.

הנשים שתוארו כ"בעלות תאווה לא מרוסנת" נחשבו רעות ומעוררות סלידה במיוחד: מגולות יפות שהסתירו מתחת לשמלה מוט ברזל והשטן הוא שמצא לו משכן בפלג גופן התחתון. הן ארבו ל"מטומטמים שהיה להם כסף באמתחתם יותר מאשר שכל בראשם". מול בחורות דמוניות כאלה לא נותר למשטרה ולמערכת המשפטית אלא להצטלב. בעיני המעמד העליון נחשבו הנשים האלה "מפלצות" שגם חרגו מכל הגבולות של בנות מינן. רבות מהן לא היו אלא קורבנות של אמות המידה המיניות הכפולות השקריות: הן הצטרפו לשודדים כיוון שגורשו מבית משפחתן ונכפתן בגלל הריון מחוץ לנישואים.

אחת מאלה היתה הכייסת הפרנקונית הנודעה אליזבתה גאסנר, "פרועה וחופשיה כאילו לקחה למאהב את השטן עצמו". ב־1788 סיימה את חייה על עמוד התלייה. מזמור דומה היתה קרוצה "שלייפרברבל" (כינבל הסחובה, הלקנית), שעודדה את זעמם של האיכרים כאשר "בחוצפה בל תיאמן סחבה תרנגולות מתחת לעיני אנשים".

"דחף לגנוב שאי־אפשר לעמוד בפניו" הוא שהוביל את פרידריקה לואיזה דאליץ לעבריינות כבר. היא נולדה במשפחה שחיה בשולי העולם התחתון, שוטטה וגנבה יחד עם מולי, צייק מגזיל התחתונים, ברחובי מכמוניה והברנדנבורג, והגיעה לבסוף לכנופיה של הורסט המצית. הנשים בכנופיה זו נהגו לשמור זרים ממטליות כתובה ולהשליך אותם, טבולים בזפת ובגפרית, על בקתות הקש של איכרים.

ב־1813 ניתנה פרידריקה לואיזה למות על המוקד. "במצב רוח עליז", כך מסרו התליינים, "היא הכריזה יום לפני מותה: היום אני כלת האל, מחר אנשא לאל". בקריאת כאב "אה, אלוהים" היא עלתה נחושה ומאופקת למוקד, לשביעות רצונו של פקיד ההוצאה להורג, שהמליץ בה לנהוג "באורח הגון ומנומס" ו"להציב לפני הציבור דוגמה טובה". זו גימה אופיינית מאוד למאה ה־18 ולתחילת המאה ה־19. אנשים שהביעו זעזוע מההוצאות להורג שנעשו אז בכיכרות, ובהם הסופר הנרי פילדינג, שאבו ניחומים מן הדוגמה המבישה של מראות כאלה על המוני הצופים: רק הפחד והאימה שמטיל מראה של הוצאה להורג, גרסו, אולי בלי להבין את מלוא משמעות דבריהם, יכול לשמש הצדקה למוות כה אכזרי – לעתים קרובות בשל גניבה זעירה – של אדם ברוא אלוהים. כנופיית הורסט העלתה באש בתים ב־45 כפרים וערים, אבל כלת האל פרידריקה לא הרוויחה מכך דבר; הכנופיה סיפקה לה את מחייתה וזהו לא.

בכנופיות האלה שימשו הנשים לעתים קרובות שליחות וסיירות, ופרקו בתים ויישובים בחיפוש אחר שלל לשודה. מתחת לשמלותיהן שנתפרו בקפידה הן יכלו להסתיר את המלקוח בלי שיבחינו בכך. כאשר נתפסו חבריהן השודדים, הן מיהרו להבריח לכלא משורים ולשחד את הסוהרים. אלה התבוננו תמיד בחשד במבקרות, כיוון ש"הן נוהגות להסתיר מטבעות זהב באיבר המין ובפי הטבעת". קל לאתר אותן, אמרו, "כאשר רואים שהן מתקשות להתיישב".

בדרך כלל התייחסו הגברים בכנופיות לנשים שלהן כאל נכס פרטי. כל אחד מהם הגן בחירוף נפש על "הטריטוריה המינית" שלו. הגברים בכנופיה שחצו את הגבול היו צפויים לעונשים קשים. זה היה גורלו של השודד פלאקוקלום, "פרא אדם שאין כמוהו" שנתן עינו באשה של מנהיג כנופיית שינדרהאנס. יום אחד שתה לשוכרה והתפאר על ביתה של אמי היפה, והסיר את בגדיו ובמשך שעות הטריד אותה באיומים. ומפני שסירבה, קרע השודד את בגדיה ונמלט תחת מטר קללותיה. אבל במחרת גילה מנהיג הכנופיה את מעלליו של פטישיסט הלבנים והרג אותו נבלה. או "דמם ברגליו את הנעה וגרר אותה בקול צחוק פרוע בתוך המטבח".

הגנבת השווייצית קלרה ואנדל

שודדת הים האנגליה שפעלה באיים הקאריביים, אן בוני

אוניברסיטת תל-אביב

בית הספר להיסטוריה ע"ש זלמן ארן
המכון להיסטוריה גרמנית

קולוקוויום להיסטוריה גרמנית

אוניברסיטת תל-אביב, ספריית וינר
בימי שלישי, בשעות 18.00–20.00

1 בנובמבר 1994
Prof. Dieter Timpe, University of Würzburg
The Ancient Germans
Arminius (Hermann) in Legend and History

15 בנובמבר 1994
דר' אילן גור-זאב, אוניברסיטת חיפה
פילוסופיות היסטוריה באסכולת פרנקפורט

29 בנובמבר 1994
גלעד מרגלית, האוניברסיטה העברית
בין גזענות לגזענות – הגזענות בצל הנאצים

13 בדצמבר 1994
רפאל גרוס, האוניברסיטה העברית, אוניברסיטת אסן
Carl Schmitt and the Jews

27 בדצמבר 1994
דר' פרנק שטרן, אוניברסיטת תל-אביב
תדמיות הנגד של הזכרון: האשה היהודית בקולנוע הגרמני אחרי 1945

10 בינואר 1995
פרופ' סטיבן אשהיים, האוניברסיטה העברית
Nietsche, Antisemitism and the Holocaust

24 בינואר 1995
פרופ' משה צימרמן, האוניברסיטה העברית
היסטוריוגראפיה על יהדות גרמניה 1918–1938 – פרשה סגורה?

– הציבור מוזמן –

אל מטאדור
מושג חדש
בתרבות הבילוי בישראל.
מסעדה בינלאומית עם קריצה דרום אמריקאית
החל מיום שישי הבא, 4.11.94
ב-22:00, הזמרת נאוה ארבל
בערב מיוחד עם מוזיקה סוחפת,
ריקודים וארוחות גורמה בת
ארבע מנות בניצוח השף דודו
קיבוץ השונים - בפארק המושבה, אירועים ומסיבות
לפרטים נוספים והזמנות טל. 03-9386507, 050-367360

האוניברסיטה העברית בירושלים
המחלקה לגיאוגרפיה
מזמינות את הציבור לערב עיון בנושא:
גבולות
לזכרו של
פרופ' שלום רייכמן ז"ל

בתכנית:
פרופ' שלמה אבינרי – האוניברסיטה העברית בירושלים
גבולות, זכרון ופוליטיקה
פרופ' יובל פורטוגלי – אוניברסיטת תל-אביב
ממדים חברתיים וקוגניטיביים של הקו הירוק
פרופ' יוסי שלהב – אוניברסיטת בר-אילן
זיקה לטריטוריה ותיחום הריבונות

הערב יתקיים ביום ב' 31.10.94, שעה 18:30
בבית מאירסדורף, חדר 405
האוניברסיטה העברית, הר הצופים

מכרז האו"ם
מנגנון האו"ם לפיקוח על הפסקת האש (UNTSO) מציע למכירה למרבה במחיר, על בסיס "כפי שהוא היכן שהוא" את כלי הרכב הבאים,
ארבעים ושישה (46) פולקסווגן פאסאט, פולקסווגן קומבי, פולקסווגן פיק אפ, שברולט קפריס, שירוקי, שברולט פיק אפ וג'יפים (המכירה ליצוא בלבד).
טפסי מכרז ניתן לקבל וכן לראות את כלי הרכב מיום ב' 31.10.1994 ועד יום ו' 4.11.1994 בין השעות 8.00 – 12.00.
המועד האחרון לקבלת הצעות הוא יום א' 6 בנובמבר 1994.
מידע נוסף ניתן לקבל טלפונית במחלקת התביעות של UNTSO בטלפון 02-734223/4/5/6 שלוחה 416

חדש!
בחוף הצוק הדרומי
להנאת הקהל נפתחה מסעדה חדשה בין המרשאות לים באווירה צעירה ודינאמית. צוקארה מציעה לאורחיה: מוסיקה רקע ותפריט עשיר ומגוון הכולל: בשר, סלטים מבחר משקאות. ניתן לערוך ארועים במקום.

מדרון חלקלק המוביל לרצח

התיקון לחוק העונשין שהתקבל במחטף בכנסת נותן למעשה היתר גורף להמתת חסד וסותר את פרשנותו של בית המשפט העליון לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. המדינה היחידה בעולם המתירה המתת חסד היא הולנד, ושם כבר ממיתים גם יילודים וחולים סנילים

מאת אברהם שטינברג

שום דיון ציבורי או מקצועי של ממש, ואף לא דיון ראוי במליאת הכנסת, לא קדמו לקבלתו של התיקון לחוק העונשין בבית המחוקקים לפני כחודשיים. התיקון התקבל בקריאה שנייה ושלישית באמצעות מחטף בשעת לילה מאוחרת. אחד מסעיפיו קובע כי לא תוטל אחריות פלילית על מי שעשה מעשה באדם, בהסכמתו ולטובתו, תוך כדי פעולה רפואית. למעשה, מכלול הניסוח הפשטני הזה היתר גורף להמתת חסד. לפני שבועיים הגישו חברי הכנסת מן המפד"ל, יצחק לוי ושאול יהלום, הצעה חדשה לתיקון החוק, ועל־פיה תיתוסף לנוסח של אותו סעיף הסתייגות: "למעט מעשה שתכליתו קיצור או הפסקת חיי אדם". האולם הסתייגות דומה הועלתה בעת הדיון בתיקון ונדחתה. כדי להבין את משמעותו התמוהה של התיקון לחוק ראוי לסקור את הבעייתיות שבמגמת החקיקה הזאת במדינות המערב ובישראל.

הקידמה באמצעי החייאה ובשיטות של טיפול נמרץ הרחיבה את האפשרות להארכת החיים במידה שלא היתה ידועה בעבר, והארכת חייו של חולה במחלה קשה מלווה לפעמים באיכות חיים ירודה מאוד ובסבל גופני ונפשי עז. סוגיה זו היתה לאחת הבעיות המוסריות הקשות ביותר בימינו. במקרים רבים השאלה איננה עוד אם אפשר להאריך את חייו של החולה הסופני, אלא אם ראוי ורצוי להאריכם. על כף המאזניים מונחים חיי האדם מחד גיסא, וסבלו (ולפעמים סבלם של הקרובים אותו ואף של החברה כולה) מאידך גיסא.

במשך פחות מעשרים שנה חלה בעולם המערבי הידרדרות מהירה ביחס לחולים סופניים ולחולים ש"איכות חייהם" ירודה. עד שנת 1976 לא עלה על הדעת במדינות המערב (לפחות באופן רשמי וחוקי) כי מותר לעשות פעולה ישירה שתביא למותו של אדם, גם אם הוא עומד למות וסובל. באותה שנה נפסק לראשונה בארצות הברית כי מותר להפסיק את פעולתה של מכונת הנשמה שחולה סופני מחובר אליה, בידיעה שפעולה זו תביא למותו מיד. בתי המשפט בארה"ב קבעו כי הימנעות מפעולות החייאה זהה מבחינה מוסרית וחוקית להפסקת פעולות החייאה שכבר מבוצעות בחולה.

בשנים שלאחר מכן נמשכה מגמה זו בארה"ב ונקבע כי מותר להימנע, ואף להפסיק, לא רק פעולות החייאה אלא כל טיפול מאריך חיים (תרופות, דיאליזה, ניתוחים וכדומה). לפני כעשר שנים נפסק שם, כי גם מזון ונוזלים הניתנים לחולים סופניים באמצעים רפואיים נחשבים לטיפול, ולפיכך מותר להפסיק לספקם ובכך להביא למותם של החולים ברעב. ולפני כמה שנים הותר כל האמור לעיל לא רק בנוגע לחולים סופניים, אלא גם בנוגע לחולים ש"איכות החיים" שלהם ירודה מאוד, כמו סנילים, מחוסרי הכרה וכיוצא באלה. עם זאת, אסור בארה"ב להרוג בפועל חולים או לסייע להם להתאבד.

בהולנד הרחיקו לכת אף יותר. שם נקבע כי מותר לרופא להרוג חולים בפועל באמצעות הזרקת חומרים ממיתים, כלומר לבצע המתת חסד – אותנזיה אקטיווית. עד לאחרונה נחשבה פעולה זו בלתי־חוקית, אך בתי המשפט פטרו את מבצעיה מעונש. כיום המתת חסד היא חוקית בהולנד. על־פי החוק, היא מבוצעת בחולים המצויים בהכרה מלאה, בעלי כושר שיפוט תקין, המבקשים כי ימיתו אותם והבוחנים היטב את משמעות החלטתם, ונוסף על כך שני רופאים לפחות מאשרים כי הם חולים במחלה סופנית, חשוכת מרפא, הגורמת להם סבל קשה. אולם על־פי נתונים שפורסמו באחרונה, נעשית כיום בהולנד המתת חסד גם ביילודים ובילדים קטנים הנוטים למות, במחוסרי הכרה, ב"צמחים" ובחולים סנילים. לפני כשנה בית המשפט העליון אף פטר מעונש פסיכיאטר שהמית בפועל חולה שסבלה מדיכאון. על־פי הערכות, מבוצעות בהולנד בכל שנה 5,000–2,000 הריגות בפועל של חולים.

גישה זו לחייו של החולה הסופני מעוררת בעיות מוסריות כבדות משקל, והטענה כי החברה המערבית הנאורה היא אחראית ושקולה, ואין לחשוש כי תידרדר למעשים לא־מוסריים ולא־אנושיים, אין בה ממש. בהיסטוריה ידועות דוגמאות לגישות קיצוניות בעניין זה, כמו תורתו של אפלטון, שגרסה כי אין להשאיר בחיים נכים ומוגבלים, בהיותם מעמסה על החברה, התקבלה הלכה למעשה במדינת ספרטה היוונית. תורה זו באה לידי ביטוי מזעזע לפני זמן לא רב בגישתם של הנאצים כלפי חסרי הישע והיוצאים דופן, גם מבני עמם. בתוכנית אותנזיה שהפעילו נרצחו כ-275 אלף בני אדם, ובהם זקנים, הומוסקסואלים, נתמכי סעד, חולי רוח, מפגרים ומשותקים.

כיום הולך וגובר קולם של המצדיקים המתת חסד פעילה במצבים שונים, הנובעים משינויים בשיקולים פילוסופיים, חברתיים וכלכליים. אחד השינויים האלה הוא ההמעטה בערך של חיי האדם כערך עליון ועצמאי והרגשת ערכה של איכות החיים.

עניין זה מעורר קשיים מוסריים, שכן איכות חיים היא בדרך כלל מושג סובייקטיווי וערכי ולא מצב ביולוגי־רפואי מוגדר, ולכן אנשים שונים בזמנים שונים עשויים להגדיר בצורות שונות לחלוטין את דרגת איכות החיים שבה "כדאי" לחולה להמשיך לחיות.

הגנה מפני האשמה פלילית

בישראל קבע בית המשפט העליון (ע"א 506/88, יעל שפר נ' מדינת ישראל) כי גרימת מותו של אדם בפועל, גם כשהוא חולה במחלה סופנית, גם כשהוא סובל וגם כאשר הדבר נעשה בידי רופא – היא בלתי־חוקית בעליל. קביעה זו מושתתת על חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ובעיקר על סעיפים 2 ו–4 שלו.

האמנם, גם אם יש בארץ מיעוט קטן של רופאים הסבורים כי המתת חסד בתנאים מוגדרים היא מוסרית, איש לא העז לבצע פעולה כזאת באופן רשמי ובגלוי. עתה, עם קבלת התיקון לחוק, עשוי לחול שינוי קיצוני בעניין זה, בלי שהציבור, משרד הבריאות, משרד המשפטים ורוב חברי הכנסת יהיו מודעים למשמעותו.

מעל דפי "הארץ" התפרסמו שלושה מאמרים ("הזכות למות והחובה לחיות" מאת אורית שוחט, 1.8; "הגג לפני היסודות" מאת עמוס שפירא, 9.8; "צרותיו של מאבד" מאת עמנואל גרוס, 2.9) שהדגישו את הפרשנות המרחיבה של סעיף התיקון לחוק הנדון ואת הסכנות הטמונות בו. גם הנהלת החברה הישראלית לאתיקה רפואית פירסמה התייחסויות חמורות מאופן קבלתו של התיקון לחוק וניסוחו המעורפל והבעייתי, וקראה להסתדרות הרפואית ולמשרד הבריאות להקים גוף שיבחן את ההיבטים המוסריים של הטיפול בחולה הסופני ויגבש כללים להתנהגות אתית.

לעומת אלו התפרסם ב"הארץ" מאמרו של מרדכי קרמניצר ("זהירות בדיני נפשות", 13.9), ובו פרשנות מצמצמת מאוד של סעיף החוק הנדון. קרמניצר, המעיד שהשתתף בחידוד של הצעת החוק, קבע כי כדי לפרש את הסעיף כך שיכלול היתר להמתת חסד אקטיווית צריך לעבור שלושה מחסומים המוגדרים בסעיף החוק, ולדעתו, "הסיכוי שבישראל, מדינה יהודית־דמוקרטית שבה יחס מיוחד לערך החיים, ידלג בית המשפט על־פני המחסומים שהוזכרו... הוא קלוש".

דברים אלה מעוררים תמיהה: ראשית, אף אחד מהמחסומים שהציג קרמניצר אינו בבחינת מחסום של ממש, שכן יש כיום בעולם מגמות הנשענות על אידיאולוגיות שעל־פיהן קיצור חייהם של חולים סופניים בפועל הוא למעשה "טיפול רפואי", המבוצע "לטובתו" של החולה, ואפשר לקבל את "הסכמתו כדין" לכך ולמלא בכך את "דיבור".

שנית, כמה מחברי הכנסת הספורים שהשתתפו בדיון על חוק זה במליאת הכנסת אמנם הציעו כי ייאמר במפורש שהסעיף איננו כולל "מעשה שתכליתו קיצור או הפסקת חיי אדם", או שהפעולה נעשתה לצורך "שיפור בריאותו של אותו אדם", אך הסתייגויותיהם נדחו, כאמור.

שלישית, משפטנים מומחים רבים אכן מפרשים את הסעיף באורח הכולל היתר גורף להמתת חסד אקטיווית.

רביעית, הסעיף הזה מופיע במסגרת סעיפי הגנה מפני האשמה פלילית, ובהולט יש מקום לחשש שבתי המשפט יפרשו אותו בהרחבה כדי לפטור רופא שביצע המתת חסד פעילה מאשמה פלילית.

וחמישית, הסבירות שמבצעה של המתת חסד יעמוד לדין היא נמוכה, שכן סביר שהדבר ייעשה בהסכמת בני המשפחה של החולה ורופאו. לפיכך

אותו מיעוט של רופאים, הסבורים שיש הצדקה להמתת חסד, עלולים לנצל את האפשרות לפרשנות המרחיבה של התיקון לחוק ולבצע המתת חסד בפועל

התמורה העיקרית של סעיף זה היא בכך שאותו מיעוט של רופאים, הסבורים שיש הצדקה להמתת חסד, ינצלו את האפשרות לפרשנות המרחיבה ויבצעו המתת חסד בפועל.

הנוסח המעורפל (כנראה במתכוון) של החוק החדש דירדר את מדינת ישראל לתחתית המדרון המוסרי ביחס לחיי אדם ופגע קשה במעמדם של החולים הסופניים והזקנים. על־פי נוסח החוק אפשר להמית בפועל אפילו חולה שאינו לוקה במחלה סופנית או שאינו סובל. אין בחוק הגדרה למי מותר לרצוח את החולה – האם לרופא, או לכל אדם? אין בו הגדרה מפורטת על מהות ה"הסכמה" של החולה לפעולה כה קיצונית: אין בו שום מנגנונים להבטחת תנאים מינימליים, כמו הצורך ביותר מרופא אחד לקבוע את מצבו של החולה, ופירוט הדרכים הנאותות לוודא שרצונו של החולה למות הוא כן ומבוסס, ולא דחף רגעי.

התיקון לחוק זה קבע נורמה מוסרית־משפטית תמוהה, והוא סותר ומקעקע באורח בוטה את פרשנותו של בית המשפט העליון בנוגע לאחד מחוקי היסוד במדינה. מן הראוי לבטלו ולהשאיר בתוקף חוקי את פרשנותו של בית המשפט העליון. לחלופין, אם צודק קרמניצר בפרשנותו, יש לתקן את נוסח החוק בשימוש בלשון ברורה וחד־משמעית, כך שלא יהיה אפשר לפרשו כמתיר המתה בפועל של חולים, או "סיוע" של רופא להתאבדותם.

מן הראוי לחתור למציאת האיזון הערכי בין החובה לטפל בחולה היחיד ולהאריך את חייו, מחד גיסא, לבין החובה למנוע ממנו סבל חסר תוחלת, והצורך החובה כלפי החברה כולה בקביעת קדימויות נאותות, מאידך גיסא. חולה סופני, הלוקה במחלה שממנה או מסיבוכיה הישירים ימות בוודאות, וסובל ממנה, יש להתחשב בסבלו ולהימנע מטיפולים שיאריכו את חייו. בכל מקרה אסור להפסיק טיפולים אם יגרום הדבר ישירות ומיידית למותו של חולה, וודאי שאסור לנקוט פעולה מכוונת שתהרוג את החולה או לסייע להתאבדותו. בדרך זו אפשר לפעול לטובתו של החולה ולמנוע ממנו סבל חסר תוחלת, ועם זאת נקבע קו אדום, המרחיק את החברה ממעשי הרג ומונע הידרדרות במדרון החלקלק המוביל לרצח.

הד"ר שטינברג הוא רופא בכיר במרכז הרפואי שערי צדק ומנהל המרכז לאתיקה רפואית בבית הספר לרפואה בירושלים

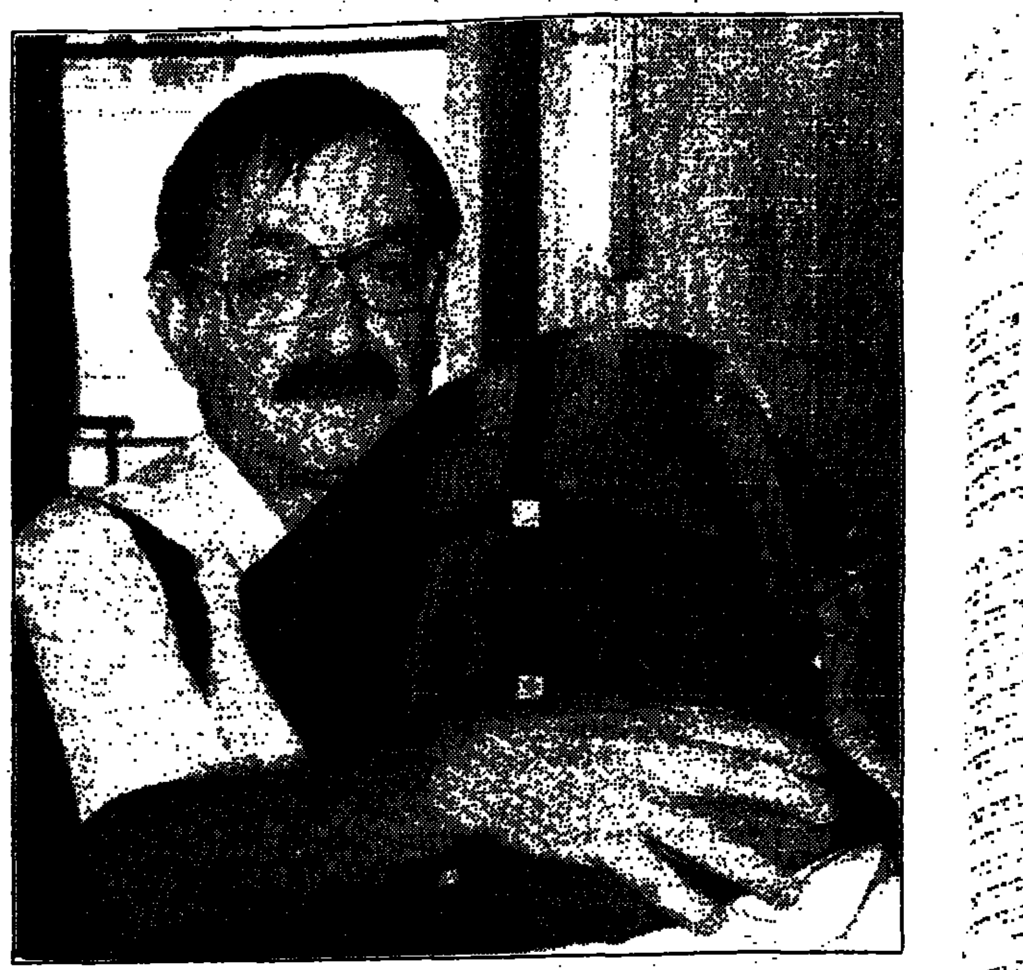

בעלה של הנאשמת מכסה את פניה ביציאה מבית המשפט

תצלום: עדי קרן

שכר ההתעללות

אילו ניתנה לסניגורים במרכז הארץ הזכות לבחור להם את רשימת השופטים המקלים שיישבו במשפטי לקוחותיהם – קרוב לוודאי שהיו כוללים בה את השופט המחוזי נתן עמית מתל־אביב

מאת צבי הראל

לפני כחודשיים דחה השופט נתן עמית בקשה לעצור את החוקרים הפרטיים חגי מועקי ויעקב אשל עד תום ההליכים, אחרי שהואשמו, פעם נוספת, בביצוע האזנות סתר. כתב האישום הנוסף נגד השניים הוגש זמן קצר אחרי שהפרשה הראשונה הסתיימה בבית המשפט העליון, באוגוסט 1993. בפרשה הראשונה הורשעו מועקי, אשל והנאשמים אחרים בעבירות של האזנות סתר לביתו של העיתונאי מרדכי גילת מ"ידיעות אחרונות". הנאשם העיקרי בפרשה זו היה אלי צברי, עוזר לשעבר של הח"כ אריה גמליאל (ש"ס).

השופט עמית לא נעתר לבקשה לעצור את מועקי ואשל, ולא במסגרת מעצר בית, כחלופה למעצר רגיל, בשל התחייבותם של הנאשמים לפרוש מעסקי החקירות הפרטיות. ימים אחדים אחרי החלטת השופט עמית (18.8.94) הפך בית המשפט העליון את החלטתו והורה על מעצרם של מועקי ואשל עד לתום ההליכים. שופט בית המשפט העליון, שלמה לוין, תמה כיצד אפשר להאמין למועקי ואשל, שגם אחרי הסתבכותם הראשונה הצהירו כי לא יעסקו עוד בהאזנות סתר.

בסוף החודש שעבר שוב מעד השופט עמית מעידה משפטית: הוא החליט לגזור שישה חודשי עבודות שירות על הזבה ורדן, מטפלת במוסד למפגרות שהורשעה בהכאת מפגרת עיוורת ובגרימת נזקים קשים בחלקי גופה. אמת מידה אחת למעידת השופט היא שהנאשמת הורשעה בעבירה של תקיפת חסר ישע, שהעונש המרבי עליה הוא תשע שנות מאסר. אמת מידה נוספת היא נסיבות המקרה ותוצאותיו.

ורדן (בת 55) מרעננה משמשת מטפלת האחראית על ביתן במעון למפגרים "שקמה" ברעננה. המפגרת החוסה היא בת 45, גדולת גוף, יושבת במעון 24 שנים. בחוות דעת פסיכולוגית שהוגשה לבית המשפט היא תוארה כ"בעלת פיגור בינוני, בשני התחומים, האינטלקטואלי וההסתגלותי, שמסוגלת למסור אינפורמציה תקינה על עצמה, על סביבתה הקרובה, על רגשותיה, מחשבותיה – ורצונותיה". בדו"ח אבחנתי קודם נכתב כי "יש פיגור ברמה של גיל שמונה".

אלו העובדות שהיו בסיס לכתב האישום, שהגישה עו"ד הדסה באור: ב־9.5.92, בשעה עשר וחצי בבוקר, טיפלה ורדן בחוסה. בעת ויכוח בין החוסה לנאשמת משכה החוסה בשערותיה של הנאשמת ושכבה מעליה. בתגובה לכך קיללה הנאשמת את החוסה וקראה לעזרה. לשמע קריאותיה של הנאשמת נכנסה לחדר המטפלת ציפורה כהן, הפרידה בין השתיים והשכיבה את החוסה במיטה. בינתיים עזבה המטפלת כהן את החדר ונשארו בו הנאשמת והחוסה. אז, כחמש דקות אחרי האירוע, תקפה הנאשמת את החוסה: היא הפילה אותה ארצה והכתה אותה במוט של מגב בכל חלקי גופה. הנאשמת גרמה לחוסה חבלות חמורות: שבר ברגל ימין ושבר ביד שמאל ופגיעות חמורות בכף יד שמאל וביריך שמאל ובגב. פרט לספק בעניין הטענה שהנאשמת גרמה שבר ברגלה של החוסה – אימץ השופט את כל העובדות האלה.

העדה המרכזית של התביעה היתה החוסה עצמה. בתשובה לשאלת בית המשפט אמרה העדה: "אני לא יודעת בת כמה אני. אמרה לי אבל אני שכחתי. אני יודעת מה זה בית משפט. אני יודעת שצריך להגיד אמת. אני מדברת עברית. נולדתי בעיראק. אני יודעת קצת לקרוא כתב ברייל. אני מכירה את הזבה. שם המשפחה שלה הוא ורדן. היא עבדה בביתן שלנו. אני לא יודעת כמה שנים היא עבדה. היא עזבה. האירוע קרה ביום חול. היא אמרה לי שזה שבת ואני רציתי ללכת למע"ש (תעסוקה לעיוורים המוגבלים). היא קיללה אותי ואני קיללתי אותה. היא הרביצה לי ואני הרבצתי לה. ואחר־כך היא הרביצה לי חזק. אני הרבצתי לה בידיים שלי. היא הרביצה לי במקל ספונג'ה. היא הרביצה לי בגב בכל מיני מקומות. בגלל המכות שקיבלתי עשו לי גבס" (העדה מצביעה על יד ימין ועל רגל שמאל).

השופט עמית: "את סיפרת שהיה סיפור עם מקל ספונג'ה. מתי זה היה, אחרי שציפורה כהן שטפה לך את הפנים?" (הכוונה היא אחרי שציפורה כהן הפרידה ביניהן).

החוסה: "כן, אחרי שציפי שטפה לי את הפנים, הזבה ורדן הרביצה לי עם מקל ספונג'ה".

הסניגור, עו"ד אברהם אורן, ביקש לערער את אמינותה של העדה ובאחת השאלות הראשונות הוא שאל אותה: "את אוהבת את הזבה ורדן?"

החוסה: "כן ולא".

עו"ד אורן: "היא היתה מטפלת טובה?"

החוסה: "קצת רעה".

זה היה קו ההגנה המרכזי של הנאשמת: ורדן הותקפה על־ידי החוסה ועשתה מה שעשתה במסגרת הגנה עצמית. גרסה זו הופרכה לחלוטין לא רק על־ידי החוסה עצמה ועל־ידי כמה מעובדי המוסד. אחת הראיות החשובות היתה מצבה הגופני של החוסה לפני שציפורה כהן הפרידה ביניהן – לעומת מצבה הגופני של החוסה לאחר שהותקפה במקל ספונג'ה. יתר על כן: מעדותה של ציפורה כהן עולה כי הנאשמת ביקשה מכהן לעזוב את החדר של החוסה ולגשת לטפל בחוסות אחרות. עוד אמרה לה הנאשמת, כי היא (הנאשמת) כבר תדע איך להסתדר עם החוסה.

בפתח ניתוח עדותה של החוסה קבע השופט עמית, כי בעצם היותה מפגרת אין כדי ליטול ממנה את הכשרות להעיד, ועליו לבחון את דבריה לגופו של עניין. וכך כתב: "עדותה של המתלוננת, אף שהיו בה אי־דיוקים, הועלתה בצורה הגיונית, אמינה ומהימנה, ואני מאמין כי פני הדברים הם כפי שהמתלוננת הציגה אותם. בנקודה הקריטית של ההכאות במקל הספונג'ה, אין לי שום ספקות לקבוע שאני מאמין למתלוננת ולעדי התביעה, ואינני מאמין לנאשמת. גם אין לי ספק שלאחר שהנאשמת השתחררה מאחיזתה של המתלוננת, על־ידי ציפורה כהן, ונשארה לבדה בחדרה, היא נתקפה חמת זעם ורגע, וכילתה חמתה במתלוננת במקל הספונג'ה שמצאה בהישג ידה במקלחת הצמודה לחדר. אני סבור שהמתלוננת, אולי דווקא משום פיגורה והתנהגותה כילדה בת שמונה, איננה מסוגלת לשקר או לבדות דברים ממש באותו רגע. הודעתה המיידית על כך לכל מי שטיפל בה היא בבחינת חיזוק ניכר לעדותה. מה שנעשה (על־ידי הנאשמת – צ"ה) היא פעולת תקיפה וענישה לשמה, כנקמה על מה שעשתה בה המתלוננת קודם לכן, ואין בינה לבין הגנה עצמית ולא כלום".

הביטוי המעשי למעידתו של השופט עמית הוא בגזר־הדין: לא נמצא בו שיקול הכוונת הראוי של שני אינטרסים נוגדים. מצד אחד, האינטרס הציבורי, ומצד שני, נסיבותיה האישיות של הנאשמת הכם שזו הרשעתה הראשונה והיא סובלת מאסתמה ומחליים אחרים. העונש הקל של השופט מעורר עליו ביקורת מצד אחר: השופט עצמו מצטט את פסיקת בית המשפט העליון הקובעת כי "חומרתם המיוחדת של מעשים כאלה בכך שהם מבוצעים נגד מי שאין בכוחו הפיסי, ואין באפשרותו הנפשית, להגן על עצמו ואף להתריע על כך" – לשון בית המשפט העליון. נסיבה נוספת שהשופט היה צריך להתייחס אליה בחומרה היא מערכת התנובעת בין הנאשמת לא היתה על החטא, אף לא לרגע, ולא הביעה חרטה כלשהי.

בשבוע שעבר התקיימה ישיבה בתיק זה והנאשמת הוזמנה לשמוע את סוג עבודות השירות שהוטלו עליה. נמסר לה כי את עבודות השירות היא תעשה במוסד "יד שרה". באותה ישיבה הודיעה התובעת לשופט עמית את ההודעה הבלתי נמנעת: פרקליטות המדינה תגיש בקרוב ערעור על קולת העונש. השופט קבע כי את עבודות השירות תחל הנאשמת לעשות באמצע דצמבר, אולם עד אז יהיה לפרקליטות די זמן להגיש ערעור, ובתוך כך לבקש לדחות את עבודות השירות עד למתן פסק דין בערעור.

פתאום החבר'ה קוראים אנגלית!

מנוי על אחד מ־4 העיתונים באנגלית קלה של הג'רוזלם פוסט, מכניס לחבר'ה את האנגלית לראש...

השפה האנגלית מניעה את העולם, אז למה לכלוא אותה בין 4 קירות של כיתת לימוד? היא נראית הרבה יותר טוב מעל דפיה של עיתונות חופשית. רק מי שיפגוש אותה כך, ועדיף מגיל צעיר, גם האנגלית שלו תיראה בהתאם... עבור ילדיך ועבורך, ירחוני האנגלית הקלה של הג'רוזלם פוסט הם הזדמנות נהדרת לשפר את השליטה באנגלית - בהנאה מירבית!

כל כתבה מלווה במילון מונחים המתרגם את המילים הקשות לעברית ולערבית.

STUDENT POST
רמת אנגלית גבוהה
לתלמידי תיכון ולסטודנטים מתקדמים

HEY THERE!
רמת אנגלית בינונית
לתלמידי ח'-ט' ולסטודנטים בדרגה בינונית

YOURS
אנגלית קלה
לבני נוער ולמבוגרים כאחד

ZOOM
אנגלית לילדים
לתלמידים בכיתות ד'-ה'-ו'

מנוי שנתי - רק 75 ש"ח

טלפן: 022-2277

אל: עיתונים באנגלית קלה, ת"ד 81, ירושלים 91000
ברצוני להיות מנוי על (סמן בבירור את העיתון המבוקש):
1☐ ZOOM 2☐ YOURS 3☐ HEY THERE! 4☐ STUDENT POST

שם משפחה: ______ שם פרטי: ______ גיל: ______
כתובת: ______ עיר: ______
מיקוד: ______ טלפון וקידומת: ______
מצ"ב המחאה על סך ______ ש"ח, לפקודת הג'רוזלם פוסט.

מתנה! כובע מצחיה לכל מנוי חדש

THE JERUSALEM POST

هكذا من الاصل

תרבות וספרות

עורך בני ציפר

פנלון

הוראטיוס וורגיליוס

מתוך "שיחות המתים"

תירגם מצרפתית עמינדב דיקמן

ורגיליוס: הלא שלווים ומאושרים אנו על כרי־דשא אלה, העומדים לעד בלבלובם, לגדת פלג זה, שכה צלול הוא, סמוך להדשות אלה, טובות־העיתות!

הוראטיוס: אם לא תישמר לנפשך, עתיד אתה לחבר אקלוגה, ואל להם לצללי הרפאים לחבר שכמותן. ראה את הומרוס, הסיודוס ותיאוקריטוס: עטורים זרי־דפנה, שומעים הם את שיריהם מושרים בפי בני האדם, אבל אין הם מחברים עוד דבר.

ורגיליוס: שמח אני לשמוע ששיריך שלך עדיין מענגים את אנשי הספר כעבור מאות רבות כל כך. לא טעית שעה שאמרת באודות שלך, ובנימה בוטחת כל כך: כל כלי לא אמות.

הוראטיוס: אמת, יצירותי עמדו בפני הזמן, אבל יש לאהבך כשם שאוהבך אני כדי לא לחוש קנאה בתהילתך. הן מעמידים אותך במקום הראשון אחרי הומרוס עצמו.

ורגיליוס: בנות השיר שלנו אין להן לקנא זו באחותה: סגנונותיהן שונות כל כך זו מזו; מה שנפלא בך, הרי זה המגוון. האודות שלך ענוגות הן, באצלותיהן, לעתים תבופות הדורות הן עוז ותקיפות, מהירות הן ונשגבות. הסאטירות שלך פשוטות ותמות, קצרות ממולחות: יש בהן הבנה עמוקה של האדם, הגות מרצינה ותנועה נעימה המתקנת את אורחות בני האדם ומלמדת להם בינה תוך שעשוע. "אמנות הפיוט" שלך מראה כי היו לך כל הידיעות, כל הכוח וגאוני־הרוח הנחוצים כדי להוציא לפועל את הכבירות שביצירות, אם לשם פואמה אפית, אם לשם טרגדיה.

הוראטיוס: כלום עליך לדבר על מגוון, אתה, שמסכת באקלוגות שלך מיכתו מלאת חתום של תיאוקריטוס ה"גיאורגיקה" שלך משופעת בציורים מן הערבים ביותר לעין; אתה נוסק זה ולהט על הטבע כולו. ואילו ב"איניאיס" שלך, לבסוף, פורצים בכל ספר וספר ההוד מלא היופי, ההוד, עוז ושגבו של הומרוס.

ורגיליוס: אבל הלא עקבתי אחריו שעל שעל, ותו לא.

הוראטיוס: לא עקבת אחרי הומרוס כלל ועיקר שעה שעגית באהבתה של דידו. ספר רביעי זה שלך הוא יצירה מקורית בתכלית. וכן אין ביד איש לשלול ממך את השבח על שעשית את הירידה שאולה יפה יותר מאשר העלאת הנשמות הנמצאות ב"אודיסיה".

ורגיליוס: בספרי האחרונים יש הזנחה. לא היה ברעתי להותירם ואינם מושלמים.

הוראטיוס: מה חבל היה לו כן עשית! היתה זו עדינות רוח מופלגת מצדך; הלא היטב ניכר שמחברה של ה"גיאורגיקה" היה בידו להביא לידי גמר גם את ה"איניאיס" בדרגה שווה של שלמות. לדיוק אחרון זה הריני שם את לבי פחות מאשר לנסיקת באודותיה, להולכת שפי היצירה בכללה, לעוז ולהעזתן של התמונות. אם אדבר עמך בגילוי־לב, כי או אם יש דבר מה המונע ממך לשוות להומרוס, הרי זה עצם היותך מעודן יותר, מסוגף יותר, מושלם יותר, אבל פשוט פחות, חזק פחות, פחות נשגב; כי הלה מעמיד את הטבע כולו לעיניך במשיכות בהו יחיד.

ורגיליוס: מודה אני שנרעתי מן הטבע משהו מפשטותו, למען אתאים עצמי לטעמיו של עם רמי־הוד ומעודן ביחס לכל הנוגע לגינונים. הומרוס דומה כמי ששכח את הקורא כדי לחשוב רק על ציור הטבע לאמיתו. בזאת נופל אני ממנו.

הוראטיוס: לעולם נותר אתה אותו ורגיליוס ענו, שכה קשה לו להראות פניו בחצרו של אוגוסטוס. אמרתי לך בחירות לשון את אשר חושב אני על אודות יצירותיך, אמור נא לי איפוא את פגמי יצירותי אני. אכן האכן כלום סבור אתה שאין בידי להכיר בהם בעצמי?

ורגיליוס: יש, כך נדמה לי, מקומות אחדים באודות שלך שאפשר היה להשמיטם בלא לפגוע במאומה בנושא, ואין הם מתאימים לכוונת יצירתך. אינני פוסח על דחף הרגש הנחוץ לאודה; אבל ישנם דברים שלהם, אשר דחף רגש נאה לא יוקף להם. ויש באודות שלך גם כמה מקומות נפלאים והוריי רגשה, שם תבחין אולי, כי דבר מה חסר בהם – או לתואם, או לפשטות הרגש. מעולם לא עלה בידי איש, כאשר עלה הדבר בידך, להעניק קישור מוצלח כל כך למלים, למען תישאנה משמע יפה בלהיית קיצור ועידון; המלים נעשות חדשות בתכלית מן השימוש שאתה עושה בהן. אבל לא הכל רוחם שווה בשווה בשיריך: ישנם דברים שנטה אני להאמין שמסר לסלים הם יותר מדי.

הוראטיוס: במה שנוגע לתואם, אין תימה בלבי על שכה מהמיר אתה. אין עוד דבר כה מתוק וכה והדר תואם כשורותיך; שמען לבדו נוסך רוך ומגיר דמעות מן העין.

ורגיליוס: האודה דורשת תואם אחר, ממין שונה לגמרי, שהשכלת למצוא כמעט תמיד, הר אם מגוון הרבה מזה שלי.

הוראטיוס: ובכל זאת, לא יצרתי אלא יצירות קטנות, גיניתי את אשר רע הוא; הוריתי מהם חוקיו של מה שהוא טוב; אבל מעולם לא הוצאתי לפועל משהו כביר כעין הפואמה ההירואית שלך.

ורגיליוס: כאמת הוראטיוס יקירי, הנה זה שעה ארוכה מרעיפים אנו מחמאות איש על אחיו כאנשים ישרים, הריני מלא בושה; נסיים בזה.

פנלון, או, בשמו המלא, פרנסואה דה סאליניאק דה לאמוט פנלון, נולד ב־1651 ומת ב־1715. ב־1677 הוסמך פנלון כחוקר בתיאולוגיה, ואחר כך מונה ארכיבישוף העיר קמבריה. את מיטב הילד המפורסמו השקיע בכתבי פלמוס והי שכיוון נגד בעלי רבבו מאלבראנש ובוסואה. למן שנת 1689, במשך עשר שנים, כיהן פנלון כמחנך של נכדו של לואי ה־15 מלך צרפת. למען חינוכו זה תירגם בפרוזה את האודיסאה, כתב את הרומאן "עלילות אריסטונואוס", את "שיחות המתים" (1712) ו"משלים" (גם הם בפרוזה). המפורסמת ביצירותיו של פנלון היא הרומאן הפילוסופי־אוטופי "הרפתקאות טלמכוס"; גיבורו של רומאן מנדד זה מתוודע בהרפתקאותיו השונות למשטרים ממשטרים שונים ולתהלואותיהם ופגמיהם.

יורם ברונובסקי

האחיות שמוצאן זהה

הפרסים, מאת אייסכילוס, תירגם מיוונית אהרן שבתאי, הוצאת שוקן, המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, המפעל לתרגום ספרי מופת, עורך יהונתן נדב, 1994, 163 עמודים

"אייסכילוס בן אופוריון האתנאי פה נח / שומרת על קברו גלה שופעת החיטים / יודעת על עוזו המהולל החורשה המרתונית / והם הכיר אותו ברמדי, החייל ארך־התלתל".

מרובע זה אמור להיות הכתובת שחיבר אייסכילוס, הראשון בין שלושת מחברי הטרגדיות הגדולים של יוון (525–456 לפנה"ס), למען תיחקק על קברו. אין ודאות שהוא אמנם חיבר אותה, אך יש בה מאפיין המקל על ייחוסה למשורר הקדום שידוע עליו כי לחם בגבורה בקרב נגד הפולש הפרסי, בקרב מרתון, בשנת 490 לפנה"ס.

נדמה שמתאים לרוחו הזוילית, האצילית והלוחמנית של אייסכילוס, שלא לרמוז כלל ביצירותיו אלו להיותו משורר פורה, מחברם של כתשעים מחזות (שמתוכם שרדו שבעה עד ימינו), ולהסתפק באזכור העוז שגילה בעת קרב מרתון. הגדולה האמיתית היא גדולת הלוחם, מטעימה במובלע הכתובת על הקבר, ולאו דווקא גדולת המשורר.

קוואפיס, באחד משיריו הידועים, "עלמים בצידון, שנת 400 לספירה", תבע את עלבון השירה מידיו של המשורר הגדול. אייסכילוס, לו ניתן לו לשמוע את התגובה הזאת של הצאצא המאוחר שלו – או אף של הדמות המרובות בשיר, דמותו של צעיר הלניסטי הקורא תיגר על המרובע המיוחס לאייסכילוס – היה ראוי מאשים אותו בריפיון גופני ורוחני כאחד, ובכל מיני המעללים שנושא עמו הדקאדנס.

ההבדל בין שני המשוררים היוונים הוא שקוואפיס קרא את "הולדת הטרגדיה" של ניטשה, ואילו אייסכילוס היה גיבורו הראשי של ניטשה, כשם שהיה בעליל המיילד הראשי של הטרגדיה היוונית. באייסכילוס פיעמה עדיין אותה רוח דתית־מיסטית שהיא, כפי שלימדנו ניטשה, התנאי לטרגדיה הצרופה, הלא־משותת. זאת היתה עדיין רוח הקרב כפשוטה.

החוקרים מתווכחים עדיין אם הטרגדיה הראשונה של אייסכילוס, מבין אלה ששרדו, היא "נטושות החוסר" (תרגום שבתאי, 1990), או שמא היא "הפרסים", המחזה שתורגם זה מקרוב בידיו המוצלחות, האמונות יותר ויותר, של אהרן שבתאי. שוב, מבחינה מהותית נוח לחשוב את "הפרסים" דווקא לטרגדיה הראשונה המוכרת לנו – אף שמבוצעות אודות "נטושות החוסר" הוא מחזה פרימיטיבי יותר – דווקא בשל הקשר שמתקשר המחזה המיוחד הזה בביוגרפיה של המשורר, במאורע המרכזי של חייו המסתבר מן המרובע הנ"ל.

הנה כי כן, אפשר לומר ש"הפרסים", המחזה המתייחד מכל הטרגדיות היווניות המוכרות בהיותו מחזה היסטורי ולא־מיתולוגי, מיוחד גם בהיותו המחזה "האוטוביוגרפי" היחיד, בכל מקרה היחיד המתייחס לאירועים שהתחוללו לא רק בחיי המחבר, אלא גם בהשתתפותו הפעילה.

נהוג לציין את העוצמה המיוחדת של תיאור קרב סלמיס, בפי השליח המספר על התרחשותו באוזני המקהלה של זקני־פרס והמלכה אטוסה, בטורים 353–514, כקשורה בזיכרון האישי־החוויתי של המשורר את האירועים כמות שהיו באמת. לעדותה של ביוגרפיה עתיקה המצויה בידינו השתתף אייסכילוס, כנראה כאחד התותרים, בקרב סלמיס. ברור שלא היה או כבר החייל הגיבור של קרב מרתון, וייתכן שבתיאורים אחדים של הקרב בפי השליח הוא נשען על דיווחים עקיפים שונים. הקרב האישי הגדול שלו נשאר קרב מרתון, שבו גם נפל אחיו. אם לתיאור קרב סלמיס בפי השליח יש עוצמה ישירה כזאת, ייתכן שזה בזכות הזיכרון שנשא עמו גיבור מרתון במשך קרוב לעשרים שנה, עד לחיבור המחזה בשנת 472 לפנה"ס.

מידת מעורבותו של אייסכילוס בקרב סלמיס היא עניין לוויכוח, אך הוא הכיר או חקר את הרקע ההיסטורי די הצורך לדייק למדי. מכאן הדמיון שבתיאור הקרב ב"הפרסים" עם התיאור המפורסם של קרב־סלמיס בספר השמיני של "ההיסטוריות" להרודוטוס. יש אמנם גם הבדלים מרתקים בין שתי הגירסאות על הקרב. למשל, כשמשווים בין רשימת שמות המפקדים הפרסים הניתנת אצל אייסכילוס, לעומת זו הניתנת אצל הרודוטוס, ניכרים הבדלים רבים: הסיבה עשויה להיות נעוצה בצורך הפיוטי המיוחד שיש לשמות הפרסים אצל אייסכילוס, צורך שההיסטוריון אינו מעוניין בו.

ועם זאת ראוי לזכור שההיסטוריון הכיר ככל הנראה את המחזה של אייסכילוס, ועשוי היה להיות מושפע ממנו. ומי יודע אם לא יאה לאייסכילוס התואר שהוענק להרודוטוס, "אבי ההיסטוריה". אבי הטרגדיה הוא גם אבי ההיסטוריה. כך או כך, לטרגדיה הזאת יש גם ערך ודאי כמסמך היסטורי. הטרגדיה היוונית הראשונה מיוחדת בכך שהיא כמעט היסטוריה בת־הזמן. העלאתה מאוחרת רק בשמונה שנים למאורע המרכזי המתואר בה.

יש עניין בבחינת "הפרסים" כיצירה היסטוריוגרפית. אולי אפשר לומר אפילו: היסטוריוסופית, שכן מעבר לתיאור ההיסטורי המרהיב כרוכה כאן, כבכל יצירת־מופת היסטורית, תיזה מהותית, המסבירה את השתלשלות המאורעות. התיזה היא שפרס נידונה היתה לנחול מפלה במלחמתה עם יוון, מפני שמשטרה הטוטליטרי היה בעוכריה. אייסכילוס מופיע כאן כדוברה ומהללה של הדמוקרטיה האתונאית, אפשר לומר: התועמלן של המשטר הדמוקרטי. בכוח המשטר הזה ניצחה אתונה את הפרסים. אהבת החופש של העם הקטן היא שהביסה את המונרכיה הפרסית העריצה. שוב, יש עוד סמלי רב לסברה שהיה זה פריקלס, הנודע במנהיגי הדמוקרטיה האתונאית לעתיד לבוא, שהיה המפיק ("כורגוס") של הצגת "הפרסים".

אבל, עדיין יותר מאייסכילוס ההיסטוריון, ואולי אף "אבי ההיסטוריה" ההיפותטי, יקר לנו אייסכילוס המשורר, אבי הטרגדיה. "הוא העלה את מספר השחקנים מאחד לשניים", כותב אריסטו בהערת־אגב על אייסכילוס בפרק הרביעי של ה"פואטיקה". הערת־אגב זו מציינת, טען בודהום במסמו "על צי־עותה של ההיסטוריה", את אחד מאירועי־המפנה של תולדות האדם. בהעלותו את מספר השחקנים מאחד לשניים פתח אייסכילוס פתח לדיאלוג, וממילא לדיבור, וממילא לאירוניה.

אך המפנה הזה אך בקושי התחולל במחזה המוקדם, אולי המוקדם ביותר, שהוא "הפרסים". כאן קרובה עדיין הטרגדיה למקורה בשירה הפולחנית. כאן עדיין המקהלה היא הדוברת המרכזית, ועל־פי רוב מגיע שחקן יחיד לנאום באוזניה. מושג הדיאלוג רק מתחיל להצטייר, ואך בקושי המסגאה האינדיבידואליות.

קושי סגבי מופלא כמעט שהעמיד לעצמו אייסכילוס נעוץ בצורך להביא את נקודות הראות השונות והסותרות של הכוחות המתנגשים בעלילה המתוארת מפיותיהם של בני צד אחד בלבד, הצד הפרסי. הפרסים נושאים כאן, בהכרח, את שבחי הדמוקרטיה האתונאית. קסרקסס, ועוד יותר מכך דריוס אביו, הם כביכול המקטרגים הראשיים על עצמם, על משטרם ועל שאיפותיהם המלכותיות.

במבואו הנרחב כתמיד (וכתמיד, קצת מסובך מדי) עומד שבתאי על הניגוד מזרח־מערב שביסוד "הפרסים", מחזה המתווה בכך את אחד מנושאי היסוד של התרבות המערבית. אם אין במחזה הזה דיאלוג של רטוריות, יש בו דיאלוג, או לפחות התנגשות, של אידיאות יסוד המגולמות לדידנו על ידי מושגי המזרח והמערב. המעניין הוא עד כמה יסודי המתח הזה לדרמה האייסכילאית בכללה, עד כמה הנושא הגלוי של "הפרסים" הוא הנושא, הסמוי יותר, של יתר הדרמות המוכרות לנו (ואף אלה שעל אודותיהן מצויות מסורות בידינו, או אף שרידים מתוכן), החל מ"נטושות החוסר", עם התאמורה המצרית שלהן, ועד הטרילוגיה הגדולה, שבה מודגש הניגוד בין הפאר המזרחי הריקטוניקן לבין הצניעות הערכית של היוונים – למשל, כאשר אגממנון מגיע בקליטמנסטרה לבל תערוך לו קבלת־פנים מזרחית, ולבל תסגוד לו כאילו היה אלוהים, כדרך המזרח.

ועם זאת, היוונים, ואייסכילוס בתוכם, למדו לא מעט מן המזרח, ואולי מן המזרח דווקא נובעת העוצמה הפיוטית המיוחדת שיש למחזה זה, שעדיין איננו מחזה במלוא מובן המלה בעינינו, שהוא עדיין שיר פולחני, בקושי דרמטי. כבר נרמז על כוחם הפיוטי המיוחד של הקטלוגים במחזה – רשימת שמות המפקדים והמנהיגים של צבא קסרקסס, תיאור אילן־היוחסין של מלכי פרס וכיו"ב. במקור שזורה "הפרסית" הזאת, המאגיה המילולית־הברברית המעורפלת, בתוך המארג הלשוני היווני, הנשגב במכוון. וכך, באחד מרגעי השיא של המחזה פונה המקהלה אל רוחו של דריוס, המלך המת, בלשון "באלן, ארכאיוס באלן" – המלה "באלן" הנדירה, המיוחדת לאייסכילוס, פירושה ככל הנראה "מלך" והיא, אולי, ממוצא מזרחי – קשורה במלה "בעל". שבתאי תירגם "בעלי בעל קדומי" (טור 658) ואי אפשר אחרת. אך המשחק המזרחי־המערבי הרק נעלם, כמובן, בתרגום.

יימצאו כאן לרוב סימפוניות מופלאות של צלילים מאגיים. המאגיה (מלה פרסית) של השירה נפגשת עם העוצמה של הרציונליזם האתונאי, בכל־כול. ב"הפרסים" השיג אייסכילוס שיא מוקדם של אמנות־השירה, אם לא בהכרח של האמנות הדרמטית. שבתאי התמודד כדרכו באומץ וביכולת מרשימה עם השירה הגדולה הזאת, ולא אשמתו היא שההיבט הסיפורי־הטעמלני של המחזה הוא הנעדר בתרגומו. היופי השירי המכשף כרוך למקור היווני־"פרסי", המערבי־מזרחי, ולו בלבד.

ואולי הרעיון העולה מן "הפרסים", ושראוי יותר מכל להטעימו, הוא זה המופיע בסיפור־החלום הנבואי של המלכה הפרסית, החלום על אודות "האחיות שמוצאן זהה" שלאחת מהן ניתנה ארצות יוון, והשנייה ירשה את ארץ הברברים. המזרח והמערב הן יישויות מנוגדות, אבל ביסוד הכל אלה הן אחיות.

בוריס פסטרנק

משתים

תירגם מרוסית מרק דרצ'ינסקי

אשתה מרירות נרקיס ומתק מים שמים,
ומתוכם – סלון בוער של בגידתך,
מרירות של אספות הומות לתוך הליל,
ומיפתח חרוז מרירות להם אשתה.

אנחנו, בני סרנות, דוחים צלילות דעת,
ללחם המכסה תכרה איבת–עולם.
הרוח הלילית בהדרות ובעת
מלאה כוסות–ברכה, ברכה לכשלה.

אורחינו במשתים הם תורשה ומות.
יבצו צמרות לעת זריחה שקטה,
שירה כעכברון בסל מתמהמהת
ולכלוכית תרוץ, תחליף את תלבשתה.

נקי הרצפות, הוסרו שרידי הפשת
השירה, שלוה כמו נשיקת ילד.
בורחת לכלוכית – יש בכרכרת–כשת,
ויש ביחוף רגלה, ללא פרוטה ביד.

תגובות

האקדמיה לא ויתרה

יעל לוזון ("תרבות וספרות", 21.10) מורצת בחיצות נעורים אל דלתותיה הפתוחות לרווחה של ויכוח ישן נושן (לפחות 130 שנה) אם צריך או כדאי להתערב בהתפתחות הלשון, או שמא שב ואל תעשה עדיף ("הנח לחשגר" זה שם ספרו המפורסם של ר' א' הול, 1950). אין ברצוני להמשיך את הוויכוח הזה, גם מפני שלא אוכל לחדש בו דבר (אין צריך לומר שגם בדברי לוזון לא נמצאו חידושים).

הרבה עליי להעיר על כמה מקביעות הכתבת שמשום כבודה אגדים כאורדיקים. היא מלינה על שהאקדמיה הפכה את הנשר לעיט ואת העיט לנשר, אבל האמת היא שזו היתה (והינה) דעתם של הזואולוגים, אבל האקדמיה קבעה כמקובל זה דורות, בדיוק כפי שרוצה לוזון (יעויין בזיכרונות האקדמיה ללשון העברית יט־ב (תשל"ב־תשל"ג), עמ' 95.

האקדמיה לא ויתרה לנו על "תקומנה" ו"תלכנה", כי זכתה העשותה מלאכתה כבר בידי הנבאים לפני אלפיים שנה, שאמרו תמיד רק "תקומו" ו"תלכו" (או יקומו, ילכו).

נכון שהצורה התקנית היא מכבי והרוח במלרע, אבל רק בור גמור יאמר גם צוינות, האין להאשים בכך את האקדמיה.

"אורחים צייתנים, אפילו אומרים (הפיסוק וסדר המלים במקור – ג"ב) מקרר – אינני יודע למי מצייתים האורחים האלה, אבל לא לאקדמיה ללשון. המלה מקרר הופיעה כך לראשונה ברשימת מונחים של ועד הלשון משנת 1928 ומאז לא שונתה, וכך היא מופיעה בכל מילוני האקדמיה ללשון.

נראה לי שקודם שתבוא לוזון להאשים את האקדמיה בהיפר־אקטיוויות, היה עליה לגלות אקטיוויות מעטה ולבדוק את העובדות שעליהן היא מבססת את תלונותיה.

גבריאל בירנבאום
המזכיר האקדמי, האקדמיה ללשון העברית

ברשימתה על בעיות העברית ותפקיד האקדמיה ללשון העברית הדגימה יעל לוזון את דבריה, בצד ביקורת עניינית, על ידי דוגמאות שונות המבוססות על שמועות ומחוסרות כל בסיס, למשל:

נשר – eagle : האקדמיה אישרה מונח זה וביטלה את המונח "עיט", שפירושה כל ציפור־טרף העטה על טרפה. את המלה "עיט" במשמעות eagle הביטו בשעתו הזואולוגים, אך האקדמיה לא קיבלה את דעתם. vulture נקרא נשר קרח לדעתה (ולא עיט).

מקרר – קביעת האקדמיה "מקרר" הוא המציאת אחד השרדניים.

צמיג – tire הוא שם־עצם הקשור ברכב; צמיג – שם תואר המציין viscous, תכונת נוזל דביק (כגון דבש).

מכל – reservoir משורש "כול", במשקל מרזן, מצר, בעוד מיכל – פלג.

תקליטור טרם נדון באקדמיה.

הוויכוחים בקשר לשמות צמחים ובעלי־חיים תנ"כיים (שושנה, שפן, נמר, חולד) נערכו על ידי הבוטנאים והזואולוגים ששיכבו את ועד הלשון (לא תמיד) לקבל את דעתם.

האקדמיה אישרה הרבה מונחים שנוצרו בפי העם, כגון: יישום, איוש, גיבוי. לבקשת בעלי־המקצוע ודרשה פעלים ממלים זרות: לאגלז מאנגליזה, לסנתז מסינתזה, לפלמר מפולימר. כללי הדקדוק פושטו כדי להקל על העם; ביטלו את ההוסף־קמץ הדרג וקבעו צירופים, סיבולים, וכן סרטוט, קסקסים במקום שרטוט, קשקשים.

שרגא אורמאשר

ברשימתה "לא אכלתי קפלטקי ולא קניתי קומפרטל" עוסקת יעל לוזון בשלושה נושאים עיקריים.

האחד הוא הלעז החולק והפושה בפרסומת, נושא שעליו נכתב הרבה בשנים האחרונות. לא קל לפתור בעיה זאת, העושה את עירנו ומושבותינו, בשלטי הפרסומת שבהן, למצעות את דגל הלאומניות. גם הפרסומת האלקטרונית נותנת ידה לכך, והדברים ידועים. "קח צ'אנס" בפרסומת הקבועה של מפעל הפיס היא דוגמה אחת מני מאות ואלפים.

הלשון המשודרת היא הנושא השני אשר לו נזקקת לוזון. דברי קינה הנה היא משמיעה לנו. הלשון המשודרת (מזונה, כמובן, ללשון הקריינים) היא "שפה מתורה ומאולצת", שבה כל המלים ("כל המלים" – שמעו שמעו) נשמעות במלרע. אנו קוראים שלשון זאת היא "שפה של הנר־המלוכה השידורית" וכיוצא בזה דברים שאין הדעת תופשת אותם. אינני יכול להאריך כאן בעניין זה, ולא אומר אלא שמציאת רמות שונות של לשון היא דבר מובן מאליו בכל לשונות התרבות.

הנושא השלישי הוא האקדמיה ללשון העברית. בראשית דבריה מציינת לוזון את חשיבות תרומתם של ועד הלשון העברית ויורשתו, האקדמיה, להעשרתו של אוצר המלים בתקופת השיבה המלאה אל העברית (מונח זה לתקופת התחייה נראה לי יותר מן המונח "תקופת התחיה" או "תקופת ההדיאה" מפני שהעברית לא היתה מעולם לשון מתה). אבל לאחר מכן היא מכבירה עניינים מטרימים, כגון המונח עיט ל־eagle, אשר נדונו הרבה, ושהם טפלים להלוטין ביחס למכלול – למפעלותיהם האדירים של המוסדות הנזכרים בביסוסו של אוצר המלים של כל אחד מאתנו, ולמעשה בייצובו של דיבור עברי שאיננו בליל בלול של מלים שמקורן בלשונות שונות רבות.

אף מפריעה ליעל לוזון העובדה, שהאקדמיה ללשון מתקנת תקנות באשר למשקליהן של מלים: זעזוע של ממש מהווה לדידה הגיית המלה "מקרר" (ולא "מקרר") או "צמיג" (ולא "צמיג"), האם נותנת עליה זעזוע גם כשהיא שומעת את הגייה "מוחשב" ולא "מחשב", הגייה שהיתה מקובלת עד לפני שנים אחדות. שימוש במלים, ובעיקר של מונחים ומשקלים, הוא בהחלט רבה מאוד עניין של הרגל, ובמידה מסוימת עניין של טעם.

עם זאת, יש תוקות בשימוש במשקלי השמות. אבל רק דרך של הנמקה איגיונית (וספק על דרך הרציונת ספק על דרך ההיזה), אני משתמש במונח "איגיון" בהוראת "אבסורד") יכולה להוביל משאלה זאת של הרגל וטעם אל קביעתה של לוזון "שהאקדמיה והחוגים התומכים בה מתייחסים לילידי הארץ ששפת־אמם עברית כאילו היו עולים חדשים".

קביעה חשובה קובעת יעל לוזון בסופו של מאמרה: "השפה אינה רכושם הפרטי של המומחים. היא לא הכבא של האקדמיה. היא שייכת לכל אדם שהיא שפת אמו ושאינו נבער מדעת". הדברים נלעגים ותמוהים כאחד. עד כה לא ידענו שלאקדמיה מגמות רכושניות, עד כדי כך שהיא מבקשת להפקיע, ללא פיצויים, את רכושו של העם.

שלמה מורג

בתיה גור

נימה של מתבגר מלא תלונות

ריקוד משפחתי, סיפורים, מאת דייוויד לוויט, תירגמה מאנגלית מרב זקס־פורטל, זמורה ביתן, 1994, 183 עמודים

"ריקוד משפחתי", קובץ של תשעה סיפורים, הוא ספרו השלישי של דייוויד לוויט המתורגם לעברית. קדמו לו "חיבה הדדית" ו"הלשון האבודה של העגורנים", רומאן שבו ניסה לוויט לצייר את עולמם של ההומוסקסואלים היוצאים מהארון בניו־יורק. מה שהעסיק אותו ברומאן הסרטני, הסנטימנטלי והשטחי ההוא, חוזר ומטריד אותו (ואת קוראיו) גם באחדים מסיפורי הקובץ הזה.

ב"הלשון האבודה של העגורנים" האזין דייוויד לוויט בצער גדול ובלי ריחוק לבדידותם של גברים הומוסקסואלים בעולם הניו־יורקי ובחוג משפחתם (בספר ההוא קיבלה הרעיה את מיניותו של בעלה, או ביקשה לקבלה, ולא עמדה במבחן שהציבה לעצמה) ואילו ב"טריטוריה", הסיפור הפותח את קובץ הסיפורים, הוא מתבונן בניל המבלבל ההומוסקסואל ובאמו. ניל בא לבלות חופשה קצרה בבית אמו המתגוררת כמעט כלל לבדה (האב נמצא במסעות עסקים, על פי עדותו הלא־מסכנת של המספר). במאמץ רב הצליח ניל להסתגל – בתוך מה שמבקש להיות "שיבה מאוחרת" מעוצבת כדבעי – אל בית אמו (שממנו נעדר שנתיים), אל עיסוקיה, שלושת כלביה, חברותיה, פעילותה הפוליטית (היא שמאלנית אדוקה היושבת מתוך לסופרמקט לפני שלט "אימהות, למען ילדיכם – תימכו בעתיד ללא נשק גרעיני") ואל רגליה השזופות (שלוש פעמים מזכיר אותן המספר).

אחר כך מצטרף אל ניל, לחופשה הזאת, אהובו. מכבר קיבלה אמו (בפתיחות המתחייבת מאשה בעלת השקפות כשלה) את היותו ההומוסקסואל, ואף דוחקה בו בעקיפין – דרך משאלתה שלה להפגין בפניו באיזו נאורות היא יכולה לנהוג – להשתתף במצעדי "עליזים". עכשיו הוא מעמיד אותה (ובעיקר את עצמו) במבחן הקשה מכל: האם תוכל לקבל את האידיאה של מיניותו גם מול התממשותה ברמתו של אהובו, האם תוכל לחבב אותו?

במשך הביקור של ויין, אהובו מזה עשרה חודשים, מתברר לגיבור שהשאלה המבריחה היא אם יוכל ניל עצמו לקבל את עצמו, ולהפר שורה של איסורי טאבו בנוכחותה של אמו. וכך הוא מוצא את עצמו מחויב בהפגנתיות בידו של ויין ליד השולחן בארוחת הערב ובוחן את הבעות הפנים של אמו, ומתעלס עם ויין בגן, בלילה, תחת כיפת השמים, מפחיד את הכלבים, ובסופו של דבר טורד את מנוחתה של אמו, וגורם שתראה את שניהם בין השיחים. הסיפור הזה, מאחר שהוא הראשון בקובץ ומפני שהוא נוגע במעמקים של שאלת הזהות המינית, יכול היה להתחיר וחשם הדיף על קוראיו אילו נכתב כראוי. מצד התמרים הוא נוגע בעניינים אמיתיים, כגון שלאדם עצמו קשה לקבל את נטייתו המינית יותר מאשר, נניח, את התנגדותה של אמו, וכי לפעמים דווקא הקבלה הגמורה (בעיקר מצד הוריו) והעדר הגבולות החיצוניים הם מעוררי הקשיים האמיתיים.

לוויט תיאר באופן משכנע את האופן שבו נדחק ניל לפרובוקציות כלפי אמו, כדי שתביע התנגדות, הקורא מבין שכך נוהג הגיבור מפני שהוא זקוק להתנגדותה כדי להתגבש לעומתה ולמצוא בעצמו את האומץ הנדרש להיות הוא עצמו. מבחינה זאת, אפשר לזקוף לזכותו של לוויט את העובדה שויתר על המכשלות הבנאליות הסטריאוטיפיות שגודרות אחריה התימה ההומוסקסואלית (התנגדות ההורים וגידוי חברתי) ועסק בשאלות הבעייתיות באמת: יכולתו של אדם לקבל את זיקתו המינית מתוך עצמו, אי יכולתם של ההומוסקסואלים לקשור קשרים שאינם בני חלוף, שאלת יכולתם לאהוב באמת את בני מינם, הסלידה העצמית שהם רוחשים כלפי מיניותם, הבושה, האשמה והפער בין עמדה פתוחה ומקבלת לבין מבחן ממשי, מעשי, בקבלה. באופן דומה נמנע לוויט מסיטואציות בנאליות גם בסיפורים האחרים שבקובץ.

כך סוזאן קפלן, הגיבורה ב"ריקוד משפחתי", הסיפור שהקובץ נושא את שמו, היא אשה גרושה שנישאה מחדש והוגגת את גמר לימודיו של בנה. לרגל האירוע מתכנסים בני המשפחה האחרים – ביניהם בתה ובעלה לשעבר של הגיבורה וחברתו החדשה, אמה וכמובן גם אהובו החדש של חתן המסיבה (בכל סיפורי הקובץ נוגע לוויט בהומוסקסואליות) – והתיאור המרכזי כאן הוא של גיבורה שלמרות הצלחתה (היא נישאה מחדש, רוחה, הנעשרה) מציפה אותה אומללות גדולה מפני שעדיין לא החלימה מאהבתה לבעלה לשעבר.

בין היתר מטפל הסיפור הזה במתחים הארוטיים שבין סוזן קפלן לבין בתה הבוגרת, ושיאה הדרמטי של העלילה הוא ריקוד של הבת עם אביה, ושל האם עם מי שהיה בעלה. המספר הכל־יודע, המרקד בין תודעת האם לתודעת הבת (ומציץ גם לזו של הבן) אינו מפיל לרגע את המחיצה בין הקורא לגיבורים. הוא מספר עליהם אבל אינו נוגע אף פעם בלבם.

למרות האומץ שמגלה לוויט בהתירה אל אמיתות שמתחת לקונוונציות, מותירים הסיפורים האלה, וגם יתר סיפורי הקובץ, את תחושת ההחמצה שהותירה גם לקוראי "הלשון האבודה של העגורנים". אפשר לומר שהוא "פוליטיקלי קורקט" אבל כאומן, המשתוקק לברוח מציאות אמינה, נכשל לוויט בכל אחד מהסיפורים באופן שבו נכשל ברומאן שלו. את השאלות המרתקות ומלאות הפוטנציאל הוא מציג ברצינות תהומית ובלי איפוק מינימאלי של פאתוס. בצד גיבוריו הוא מקונן על קשיי החיים, ואפילו כשהוא מתכוון לתיאורים אירוניים – כמו בעיצוב ההתנהגות הפוליטית של אמו של ניל, ב"טריטוריה", או פעילותן של הנשים השתורות מחברת הקייטרינג ב"ריקוד משפחתי" – מתלווה לתיאור נימה של מתבגר מלא־תלונות.

לוויט, סופר מתחכם, מודע היטב לבעיית השחיקה של מוטיב השיבה המאוחרת בספרות בת־זמננו, מצהיר בסיפור הפותח כי "ניל סבור שלאחר שתי שנות העדרות, עליו לחוש נוסטלגיה, צער ושמחה עם שובו הביתה. הוא עוצם את עיניו ומנסה למצוא מוסיקת רקע הולמת לסצינת השיבה הקלנועית". המודעות הזאת והפעולות המתוארות, לשון ההווה המאפיינת את רוב הסיפורים, נתפשות כמו התחנדנות ורצון לשאת חן בעיני הקורא.

בהמשך נאמר כאן: "חוויות היצירה שלו (בניסיון למצוא מוסיקת רקע הולמת, ב.ג.) מופרת ברעשי הטריז של אמו – הצלו הצורמני, הכינור המייבב, הפסנתר המגמגם – בשעה שהיא וליליאן הולאנד ושרלוט פראר צוללות במוצרט. הנעימה הגרמנית העליזה אינה תואמת כלל את מה שניל מנסה להרגיש". כלומר, פסקה שלמה מקדיש לוויט ל"מוסיקה הגרמנית העליזה" (מוצרט היה אוסטרי) של שלישיה לא ידועה שהוא שומע מאז ילדותו את אמו וחברותיה מתאמנות בנגינתה, אבל את צליליה הצורמים והבלתי הולמים לא נוכל לשמוע מבעד למלים. אפילו הדיעה הרביעה שהוא מביא כדי לצייר או להמחיש מתיחות מינית עוברת כאן כהצהרה ריקה. משהו במעבר מהדיעונות החומרים לעיבודם המימטי נעלם.

התחושה העיקרית שהקורא נותר אתה (מלבד רגעים מעטים כמו בפסקה הראשונה של הסיפור הפותח, המתארת את החום השולט לפני הסופרמרקט) היא שהסופר יצק מלים לדפים מתוך תודעה נבונה, נוסחאית. המצבים שהוא מתאר, כך נדמה לא פעם, לא עברו בכלל דרך מחוזות הרגש שלו, ואת התמונות, כך נדמה, הנה שכל קר, ואילו עיני הכותב היו עצומות בפני תמונות ממשיות של תודעתו.

במוצאית הקובץ מתייגע הקורא ממצבור התיאורים של בשים בודדות (בלון עייפות, כל הזמן) שבולן דומות זו לזו. אין הבדל עקרוני בין מימוש דמותה של הגיבורה המתוסכלת מ"ריקוד משפחתי", לבין סיליה, המתוארת בסיפור "מסידות", החותם את הקובץ. סיליה היא אמנם נערה צעירה, בוגרת קולג', המגלה סוף שבוע עם שני חבריה הקרובים, שניהם הומוסקסואלים המעורבים בקשר רומנטי נפתל זה עם זה, אבל עייפותה וייאושה מעוצבים באופן זהה לזו של אמו של ניל ולזו של סוזן קפלן מ"ריקוד משפחתי".

אולי אי אפשר לתלות בתרגום לעברית את הטעם המצמץ שמותירים סיפורי הקובץ, ובכל זאת, אפשר היה להקפיד שיהיה טוב בהרבה מזה העומד כאן: לא זו בלבד שהמשפטים מתורגמים תרגום מילולי, מסורבל ומעצבן, אלא שאיש לא טרח לתקן את השגיאות בעברית.

יוסף שרון

בשרב הכבד

רחשים מהשיחים החלו בי, אף מן המרפסת נשמעו הקולות בחזרות,
הם לבשו צורות אדם, ובשיאם אנקות אשה.
היתה דממה, ושמיעה שאין מה לעשות בה,
מישהו או מישהי בוכים,
באותן עינים ובאותם פיות, אולי,
כבי השומט עצמו בחשך, כמו כפרה על הכל,
כמו יעל שפוגשת את אם סיסרא.
אינני יודע מאיזו קומה באו,
השעה היתה אחת בלילה, שעת ערגות בליל שרב,
כמו מונגולים דוהרים ברחב קרים ממרחבי מונגוליה,
וריק החמלה השיבה להם איזו אבדה, אבדה רחוקה.

תרבות וספרות

משה צימרמן

הדילמה הציונית

על פי תהום, המדיניות הציונית ושאלת יהודי גרמניה, 1933–1938, הוצאת מאגנס, 1994, 328 עמודים

שתי שאלות קשות מציבה תקופת הרייך השלישי לציונות בראייה לאחור – שאלת שיתוף הפעולה בין הציונות והנאצים ושאלת חוסר המעש בהצלת יהודי אירופה מן השואה. אף על־פי שאנו מודעים לצורך לפעול על פי הכלל "אל תדון אדם עד שתגיע למקומו" ואף על־פי שאנו רחוקים מזמרתו של שופט שהכריע לכף חובה על "כריתת ברית עם השטן", בכל זאת השאלות ראויות להישאל ולהיענות בלי צדקנות. השאלות מעסיקות חוקרים וגם הדיוטות, והעיסוק מתמקד מטבע הדברים בתקופת מלחמת העולם ובשלב השיא של השואה. אם לתמצת את הדברים, הרי זה גרעין הוויכוח: מה עשה קסטנר שלא צריך היה לעשות, ומה לא עשה בן גוריון שצריך היה לעשות.

אולם בהיסטוריה של הרייך השלישי כבר למדנו, שאת השאלות יש להציב בנוגע לשלבים המוקדמים של ההתפתחות – כאשר המפלצתיות עוד לא הגיעה למצבים הפוטרים את המתמודדים עמה מכל אשמה ואחריות עקב חריגותה מכל דמיון וקנה מידה. המדיניות הציונית ויחסה לשאלת יהודי גרמניה היא מקרה מבחן קריטי – ותוצאת המבחן בעיני ההיסטוריון מסמרת שיער: לא רק ששיתוף הפעולה עם הנאצים מתגלה בכל ציניותו, לא זו בלבד שהציונות מגלה שוויון נפש לגורל יהודים שאינם ציונים, אלא ששתי השאלות נקשרות זו בזו: אם לשתף פעולה כדי להציל – ניחא. אולם לשתף פעולה כדי להציל

הציונים לא הוזמנו לפגישה, כנראה מפני שלא נראו חשובים דיים למשטר החדש. מנהיגי הציונים בעלמה – הם רצו להיות בין הנפסדים. לא זו בלבד שהמינו את עצמם – הם היהודים שהציעו מיד את שירותם למשטר (המכתב בעניין ממועץ להיטלר עצמו). כאן קלע שוב ניסוחו של המחבר: "בלומנפלד (מנהיג ציוני גרמניה) ניצל את הסיטואציה הפוליטית המיוחדת כדי להעלות את קרנו של ארגונו בעיני המשטר וכדי להבליט את התועלת הרבה שזה עשוי להפיק משיתוף פעולה עם הציונות" (עמ' 50).

זו היתה תחילת הדרך: הציונים, שמראש טענו שהאמנציפציה מובילה להתבוללות מסוכנת, שיתפו פעולה עם הנאצים שביקשו לבטל את האמנציפציה עם האסימילציה. תזכיר שהעביר בלומנפלד חמישה חודשים לאחר עליית הנאצים לשלטון אל היטלר קובע: "השקפות אלה (של האידיאולוגיה הנאצית על טיבו של לאום) תואמות את תפישת היסוד אשר אותה מייצגת התאחדות ציוני גרמניה מיום הקמתה" (עמ' 481). מכאן היסוד לדו־קיום בין יהדות עלפי הציונות והגרמניות עלפי הנאצים בגרמניה. "ברצוננו לשלב את קהילתנו במרקם הכללי של המדינה החדשה, הבנויה על עקרון הגזע"!

ואם יתמה הקורא, על מה ולמה מורדו מנהיג הציונים בגרמניה להציע שת"פ עם היטלר – התשובה מצויה בהקשר: הציונים מתמודדים לא רק מול "האגודה המרכזית" המייצגת את רוב היהודים, אלא גם מול אגודת "הלאומנים הגרמנים היהודים" בהנהגת מקס נאומן, שבגלל קרבת רעיונותיה לאלה של הנאצים נחשבה לבעלת סיכוי להפוך למנהיגת יהודי גרמניה בחסות המשטר. שבה המוטיב העיקרי הוא העליונות הפוליטית בתוך המחנה היהודי, וכדי

המנדטורית.

כאן חשוב להדגיש: מנקודת הראות של ציוני גרמניה והביקורת עליהם, סוגים אלה של שת"פ שונים תכלית שינוי משת"פ שהוביל לתוכנית הג[illegible]רת ביזמת רופין (עמ' 56) או ל"הסכם ההעברה" של כספי היהודים מגרמניה לארץ ישראל מאז 1934. כאן שיתוף הפעולה אינו מונחה על ידי שיקול אידיאולוגי או פוליטי צר, אלא על ידי ההכרה, כי בשל מטרת הנאצים יש להציל גם רכוש מן השרפה. לכן מרושעת כל כך הביקורת הרוויזיוניסטית־ציונית מאז ז'בוטינסקי ועד ארוחין בלק (בספרו על הסכם ההעברה) – השונה כל כך מן הביקורת שבמאמר זה – ככל שמדובר בציונות הגרמנית: המבקרים יוצאים מן ההנחה האבסורדית כאילו חרם יהודי על גרמניה עשוי היה להועיל בהפלת הרייך השלישי וכאילו מוטב היה לא להציל כספי יהודים במפעל ה"העברה". הם מוכנים מראש או בדיעבד להקריב את יהודי גרמניה, בני הערובה. גם זה סוג של שת"פ עם הנאצים.

ואם בהסכם "העברה" וההנהגה הציונית בכלל אנו עוסקים – הרי הגענו לשאלה השנייה שהבנו לעיל: ההפקרה הציונית של יהודי גרמניה מתוך שיקולים ציוניים פלשתינוצנטריים. כאן בא לידי ביטוי לא רק שיתוף פעולה של ההסתדרות הציונית (לא הגרמנית) עם הנאצים לתועלת ארץ־ישראל אלא גם האדישות לגורל יהודי גרמניה מצד ציוני ארץ־ישראל והעולם.

כשלא היה בלומנפלד עסוק ב"שאלת השאלות" – תפיסת הבכורה בפוליטיקה היהודית הגרמנית על ידי הציונים – גילה כמובן הבנה רבה יותר מההנהגה הציונית בכל הנוגע לגורל יהודי גרמניה. נגד אוזרת "העסקים כרגיל" שמיד לאחר תפיסת השלטון,

המדיניות הציונית ויחסה לשאלת יהודי גרמניה בשלביו הראשונים של הרייך השלישי היא מקרה מבחן שתוצאתו מסמרת שיער: לא רק ששיתוף הפעולה של הציונים עם הנאצים מתגלה בכל ציניותו, לא זו בלבד שהציונות גילתה שוויון נפש לגורל יהודים שאינם ציונים, אלא ששתי השאלות נקשרו זו בזו. המסר העולה מספרו של דניאל פרנקל הוא שההיסטוריה של הרייך השלישי אינה סיפור פשוט של "רעים" ו"טובים". זהו סיפור המלמד עד כמה קל ל"טובים" להילכד ברשתו של הרוע – בין אם הם גרמנים שהיטו עיניהם מראות, בין אם פולנים או הולנדים ששיתפו פעולה, ובין אם יהודים שחשבו שבידיהם הסמכות והיכולת להעדיף העדפות

את הציונות הארץ־ישראלית אגב הפקרת ציבור יהודי גדול – הכיצד?

ספרו של דניאל פרנקל, שהוא סיכום יותר מאשר פריצת דרך, הוא זו יאה לתלות בו את הוויכוח היום. אולי מה שלא הולידו החוקרים לפניו יוליד דווקא סיכום זה – ויכוח על המחיר שמשלמת היהדות על הצלת הציונות.

בסיפור שלפנינו יש שני גופים מעורבים מחלוקת – הציונות הגרמנית וההסתדרות הציונית המעוגנת בארץ ישראל. אלה שניים שאינם אחד ובכל זאת הם. אגב העיסוק בהם מצוי כותב שורות אלה באותו מצב שבו נמצא מי שהדין ניצל ב"רכבת קסטנר" והוא מבקש להוקיע את גורל יהודי הונגריה והוא חב את חייו לגיבור שאותו הוא הולך לבקר, ובכל זאת כפיות הטובה כפויה עליו הר כגיגית.

יהודי גרמניה בעת עלייתו של היטלר לשלטון היו פחות מאחוז אחד באוכלוסייה. מספר חברי ההסתדרות הציונית באותה עת היו כשלושה אחוזים של האוכלוסייה היהודית הנזכרת. הציונות הגרמנית היתה איפוא ארגון פוליטי שולי, אם גם רעשני. ארגון שולי זה שאף לעשות פוליטיקה, וכמו כל גוף פוליטי לא הירהר הרבה אחר מחיר המעשה. התוצאה ב־1933: שיתוף פעולה עם המשטר הנאצי. שיתוף הפעולה הניב פרי – לשני הצדדים – הציונות הגרמנית נהפכה למנהיגת היהודים בגרמניה והרייך השלישי מצא מכשיר מסייע ל"הפרדת" האוכלוסייה ה"ארית" מהיהודית.

התנועה הציונית בגרמניה פרחה קמות לאחר מלחמת העולם הראשונה אך קמלה לקראת סוף שנות העשרים. כל כמה שיישמע הדבר נורא, הרי עליית הנאצים הוציאה את התנועה מן המיצר, במיוחד את ההנהגה הפלשתינוצנטרית שלה. גם בוועידה של התנועה בספטמבר 1932, כלומר לאחר הניצחון המוחץ של הנאצים בבחירות ביולי, וגם בחודש ינואר 1933, ערב עליית הנאצים לשלטון, עולה השמחה לאיד: "אמרנו" אומרת ציונות גרמנית שהצליחה להעלות לארץ ישראל בכל ימי הרפובליקה של ויימאר רק כאלפיים איש עמדה לפני שעת הקונינקטורה הגדולה. פירושה של שעה זו בשבילם היתה אחת: שהם יכוהו צויקת דרכם מול הארגון הגדול של יהודי גרמניה, "האגודה המרכזית", שלחם עד כה על שוויון זכויות היהודים בגרמניה.

"על סמך של השתלטות הנאצים", קבע המחבר, "חזרה בה למעשה הציונות הגרמנית מהתלוננה הקודמת להיאבק על שוויון זכויות יהודי מלא ובלתי מוגבל בתוך גרמניה" (עמ' 40). הברית עם הנאצים – שמטרתם היתה להשיב את שוויון זכויות היהודים אחור – הוכנה איפוא עוד קודם שעלו הללו לשלטון. הברית לא היתה ברית ההסכמה האידיאולוגית בלבד, אלא גם ברית התכנון האסטרטגי: הם ציונים שביקשו למצוא את הרמיזון בין הלאומנות ה"עממית" של הנאצים ושל הציונים והיו שבר קשר לבוא בדברים עם אנשים מן המפלגה הנאצית.

בכגון דא נהגו הציונים כמו הקומוניסטים: כדי לפגוע את האויב הגדול שבעיניהם המערכת הפוליטית היו מוכנים לשתף פעולה עם היריב שמן הקצה השני. הקומוניסטים קיוו לצאת מנצחים מן המערכה נגד הרפובליקה של ויימאר והנאצים כאחד, והציונים קיוו לצאת מנצחים מן המערכה נגד הגישה האסימילטורית של יהודי גרמניה ("האגודה המרכזית") והסוציאליסטיות כאחד. שניהם – הקומוניסטים והציונים יצאו וידיהם על ראשיהם, כידוע.

עד כמה היה השיקול של הציונים מונחה על ידי השאיפה להגדיל את כוחה של התנועה בתוך הזירה היהודית בגרמניה יותר מאשר על ידי כל שיקול אחר מלמדת התגובה לאחר עליית הנאצים לשלטון: המקרה המובהק היה מקרה הישיבה שהומצה על ידי האיש מס' 2 בהיררכיה הנאצית – גרינג – עם ראשי יהדות גרמניה ב־25 במארס 1933 (הישיבה יום לאחר שעבר "חוק ההסמכה" שעיגן את הדיקטטורה ההיטלראית ובעל הנפה שבפתח נגד המסחר היהודי ב־1 באפריל). הפגישה הוזמנה כדי לאיים על היהודים בתוצאות קשות אם לא ישכנעו את אחיהם במערב מלהודיע מ"ידיעות זוועה" על הרייך השלישי מזמן הזמן נגדו. היתה זו פעולת סחיטה לשמה שהופעלה נגד הארגונים היהודיים בגרמניה.

קורט בלומנפלד

להגיע לכך היו מוכנים לא רק אנשי נאומן, אלא גם הציונים, להרחיק לכת בהצעת שיתוף פעולה עם המשטר הנאצי. האירוניה היא שהצעת השת"פ הציונית הועדפה על ידי המשטר, שהרי היה מעוניין בבעל ברית למלחמה באמנציפציה היהודית, כן, ליציאת היהודים מגרמניה.

זאת ועוד: כאשר פורסמו חוקי הגזע של נירנברג ב־1935 יכול היה עיתון הס"ס לקבוע בביעות, אף על בסיס של ממש, כי החוקים תואמים את רוח "התנועה הרעיונית הגדולה בתוך היהדות עצמה, דהיינו הציונות"... ומה עלה בגורל מנהיגי אותה תנועה גדולה? מרביתם ניצלו את התנועה הציונית כ"הגברת ביטחון", לעזוב את גרמניה לארץ ישראל (עמ' 467). קורט בלומנפלד, גיבור הפלשתינוצנטריות – יוספוס פלאוויוס מודל 1933 – לא עזב את גרמניה אלא לאחר עלות הנאצים לשלטון, יחד עם 400 פעילים מהשורה הראשונה (עמ' 159) והותיר ליורשיו האומללים כמו בנו כהן, לנהל תנועה ציונית שכוונתה עתה לעמוד בכירה ביהדות גרמניה בתנאי גטו מודרני.

כאן הערה להוזהים מוטחי הציונות הרוויזיוניסטית: שיתוף הפעולה מן האגף הזה היה חמור עוד יותר: אמנם זה המשיך ללחום את המלחמות נגד הציונות של הרוב כאילו הנאצים אינם בשלטון. לא מעט עדויות יש, שהציונים הרוויזיוניסטים גלתמו בדיקטטורים, בעיקר מקרב תנועת "ההולך", על ידי הכתמתם ב"מרקסיסטים" – "אנשי ההכנסיה הנפרצים שבהם השתמשו הציונים הרוויזיוניסטים כדי להביאיש את דימה של ההנהגה הציונית המבוססת בעיני שלטונות הרייך השלישי" או אף להביא לתאסרים (עמ' 145, 174). שמות מלשינים רוויזיוניסטים שליך הגסטאפו ידועים להיסטוריונים, כמובן.

ולא זו בלבד: באפריל 1934 התארגנו הרוויזיוניסטים בהנהגת משתף הפעולה בה"א הידיעה, גאורג קארסקי, ל"ארגון ציוני המדינה" בחסות הגסטאפו. כשהתפרסמו חוקי נירנברג, התפרסם בעיתונו של גבלס "Angriff" ראיון עם אותו קארסקי – התואב לעמדת הבכורה בהנהגת יהדות גרמניה בחסות הנאצים, המותר להנהגת "הארגון הארצי של איגודי התרבות היהודיים", השואף להיות הקומיסר לענייני הגירת (גירוש) היהודים מטעם המשטר – בשבח החוקים, ובשבח ההפרדה התרבותית בין היהודים לגרמנים (עמ' 190). אגב, שת"פ זה נחשף כבר אז, והוליד משפט דיבה שהתנהל בארץ־ישראל

ההודעות על "שלא אירע שום פוגרום בגרמניה" (ע' 44) ההדה, שהנאצים ישתמשו ב"אמצעים אחרים" במלחמתם ביהודים. אין לבוא בטענות על ההנהגה הציונית מחוץ לגרמניה שלא הבינה את המתרגע העמיק כל זמן שלא הולד העוכרות לדבר: ולא היה מי שיסביר להם כמה המצב חמור. אולם עד כמה היתה ההנהגה הציונית מחוץ לגרמניה אטומה מלמדות עדויות אין ספור מן השנים בהן כבר לא היה אפשר שלא לדעת: ד"ר סנאטור, שכבר היה בארץ, הציע קונקורדט עם הנאצים, חיקוי לזה הקתולי־נאצי (עמ' 495). גרוע מזה: כמעט שלוש שנים לאחר עליית היטלר יכול היה אוסישקין לקבוע בטיפשות שאין למעלה ממנה, כי יש צר להיות בבך "שהיטלר קבע רדיפותיו מבחינת הגזע ולא מבחינת הדת. במקרה האחרון היה הדבר מביא לידי שמד של מוצאית יהודי גרמניה" (עמ' 283). הערה זו בלבד, על רקע העובדה שרדיפת הגזע הביאה במקום שמד השמדה של מוצאית יהודי גרמניה, די בה להציב את אוסישקין במקום כבוד לצד בלעם או זמרי מגב, מבין המפתח לספר הוא ירושלמי לבטח – אחרת לא היה כותב "אושיסקין" בעמ' 323).

הסכם ה"העברה" היה בוודאי המתוק שיצא מן העז לציונות הארץ־ישראלית. ולו ראו זאת אך ורק כך – ניחא. ברם, היות המדיניות הנאצית "פרו־ציונית" גרמה את "פרישתם המעשית של מוסדות התנועה הציונית היישוב בארץ מעל ההתנגדות הלוחמנית לנאצים" (עמ' 52). ההאשמה שמטיח מחבר הספר חמורה וצודקת: "מנהיגיו הנלהבים ביותר של ההסכם בארץ לא חשבו באותה עת על הצלת נפשות כמטרה בפני עצמה, אלא ביקשו למלט את רכושה של יהדות גרמניה למען ארץ ישראל". כפי שאמר אוויל ציוני אחד, הרצפלד, בסוף 1933: "אנו מתפלספים יותר מדי. השאלה היא לא (ש) הצלת יהודי גרמניה, השאלה היא ארץ ישראל" (ע' 4–125).

וייצמן אכן הודה בסוף 1935 כי התמיכה בעלייה מגרמניה נבעה בעיקר מהחשש ממיתון כלכלי בארץ "שאין לשער כלל את תוצאותיו הפוליטיות ההסוריות" (עמ' 195). כאשר ביקש מקס וורבורג (שהיה מקורב לשאכט, שר הכלכלה הגרמני) להפעיל תוכנית הגירה מאסיבית של יהודים מגרמניה, לא חשבה ההנהגה הציונית על הצלת יהודים אלא רק על הנחת שיקבל המפעל הציוני בארץ, ולכן תרמו את תרומתם להכשלת התוכנית (עמ' 220). סיסמתו של בן גוריון, שהוא מעדיף על הצלת כל ילדי גרמניה על ידי הגירתם לכל מקום, את הצלת המחצית בתנאי שיגיעו לארץ, היא המאפיינת את ההנהגה הציונית (עמ' 293).

אותה עמדה התגלתה גם אגב הדיונים בוועידת אוויאן בשאלת הפליטים היהודים, שממנה אף פחדו, שמא תפגע בארץ־ישראל. וגם אם נתחשב בלחץ שבו פעלה הציונות אז, לפני פרוץ המרד הערבי ואחריו – בכל זאת יש בכך עדות חד משמעית על המוכנות להפקיר חיי היהודים בגרמניה ולהתרכז בארץ־ישראל באופן אדיוסינקרטי. על כך ידעה גם הגסטאפו שהיו לה מרגלים ציונים בתוך התנועה הציונית, וכאשר ביקר אייכמן בארץ ב־1937 שמע את ישירות (עמ' 265).

שיאו השיטני של האבסורד: כשעלתה האפשרות לקלוט יהודים היושבים בפולין וכאשר היתה התגובה: "החלק הפוליטי עלול להיות מסוכן לנו בארץ" (עמ' 256) – יהודי קומוניסט הכלוא בדכאו מוטב שיידקב שם ואל ייהפך ל"מבשלה" בא"י. בנד קום כלשהו בעמקי הדמיון מנקרת השאלה – מה היתה התגובה לו קמה הצעה דומה בעניין עצירי אושוויץ? וכיצד הגיבו רבים על שליחות ברנד?

הנה כי כן מציג לפנינו הספר זווית נוספת של הדילמה הציונית, שממנה נראית הציונות לוקה בחסר. אולם לא על הציונות של אז ראוי הקורא להלין. המסר הוא רוצב בהרבה: ההיסטוריה של הרייך השלישי אינה סיפור פשוט של "רעים" ו"טובים". זהו סיפור המלמד עד כמה קל ל"טובים" להילכד ברשתו של הרוע – בין אם הם גרמנים שהיטו עיניהם מראות, בין אם פולנים או הולנדים ששיתפו פעולה, ובין אם יהודים שחשבו שבידיהם הסמכות והיכולת להעדיף העדפות.

זה מול זה

ארתור רמבו ופול ורלן

סונט על החור של התחת

תירגם מצרפתית משה בן־שאול

אפל ומקמט כפרח הצפרן הסגלה
נושם, ספון בענוה בקצפי רך
של אהבה, במתיקותו נמשך
אל אחורים לבנים עד לב המכפלה.

נימים זולגות שם כדמעות חלב כלן
בוכות מתחת רוח אכזרית אשר תפת,
חולפת בין גבישי חמר ארם משלך
להיותו אובד במדרונות המצולה.

אף בכוסי־דותי חלומי בצמד אליה, משתוקק
ונשמתי כבר מקנאה בחמר השקט
בהיות עיניה המסמקות ובכיס הדמעות

זה עלפונו של זית, זה החליל הלטפני,
צנור שבו יורד תופין שמימי, מרצפני:
זו כנען הנשית בטחב מכלאותו

השיר "סונט חור התחת" שייך לאסופה ובה כ־30 עמודים של טקסט בכתב־יד, ציורים ועמודים ריקים, שנתגנה בפריז ב־1871 על ידי ארתור רמבו, פול ורלן וחבורתם, שהתכנסו מעת לסוכיכו של "מלון הזוטרים" בפאריס, כפינת התהוות רוח האקולי־דה־מרסין. לא היה זה הנג רשמי, אלא כמה יוצרים בוהמיים, שהתלימו לשים ללעג את השירה הפארנאסית המכובדת והמקובלת. השיר מובא בשני תרגומים שונים, של משה בן־שאול ושל דורי מנור

סונט חור התחת

תירגם מצרפתית דורי מנור

אפלולי בחביון קפוליה, כעין פרח צפרן סגל,
הוא נושם: כל־כולו ענוה, בסתרו של השחב חבוי;
עוד רטב משירי אהבה, הדולפת בשביל הרווי,
עד לשפת המדרון, בין פלחי הישבן הלבנה, העגל.

שם חוטים דקיקים נמטרו, התיפחו כדמעות של חלב
תחת רוח קדים אכזרי, שבשעת זעפו הורידם
אל מקום הקרישים הקטנים – גושישים של חמר אדמדם, –
במורד המדרון נקהלו, ואבדו בחגוי שפוליו.

– חלומי יוזהג לאיאחת עם הפה היונק השני;
תתקנא או רוחי למראה התשמיש החמרי, ותבוא
לקנן בו אנחות תאוה, להדמיע טפות של שני;

הוא חליל מלטף ומדיח, הוא זית בשעת שלהובו,
הוא צנור הפליטה לתופיף־השקר, מעין האלים –
והוא ארץ מבטחת נקבית, משפעת לחות ונוזלים.

מעולם הספרות והאמנות / רות אלמוג

משחק המאה של קנזבורו אואה

קנזבורו אואה הוא הסופר היפאני השני הזוכה בפרס נובל. קודמו היה יאסונארי קאוואבטה שזכה בפרס ב־1968 והכלל לא היה מוכר בעת ההיא במערב, ממש כאואה כיום, הגם שספריו ניתרגמו ללשונות רבות וביניהן לאנגלית ולצרפתית. אואה מתייחד בתערובת של הגות פוליטית־אקולוגית ביקורתית חריפה ודמיון שופע שאין דומה לו ביפאן.

רבה היה מאוד היוגי' מאקמורה, עיתונאים ומתרגמים, היו בין אלה שראנו לפרסם את שמו, והם כותבים עליו מאמר נרחב ב"לה מונד" השבוע.

אואה נולד בשוליים ובחר להישאר בשוליים, הגם שלא הצליח בכך בעקבות פרסומו כסופר. הוא נולד ב־1935 באי הדרומי שיקוקו וכתב ספרים רבים, רומאנים וגם מסות ספרותיות או פוליטיות.

אואה צעיר מן הסופר אבה קובו, מועמד ותיק לפרס נובל, בעשר שנים, ובמותו היה ליורש טבעי של המועמדות הזאת. זאת בשל מקוריות סגנונו המעונה, שופע הדימויים והמטאפורות, המצטיין בתיאורים מפורטים העוקבים אחרי פיתולי התודעה והתחושות הדקות ביותר, וכן אחרי המורכבות הרגשית והתמורות ביחסי אנוש והמשוקים רבי הסתירות של יחסי הכוחות הפוליטיים. הוא יחיד במינו בשל סגנונו, וגם בשל המבנה רב העוצמה של כל אחד מן הרומאנים שלו.

קודם שהתפרסם בספרו "עניין פרטי", שהיה הצלחה גדולה בעיני הביקורת, החל אואה בסוף שנות החמישים לפרסם סיפורים בכתבי עת תוך כדי היותו סטודנט לספרות צרפתית. אחד מסיפוריו זכה בפרס בשנת 1958. כבר ביצירותיו המוקדמות, כותבים דה סקאטי ואקמורה, ניתן להבחין באוריינטציה הכפולה של יצירתו בעתיד, ההתגייסות הפוליטית והבירור הפסיכולוגי הקשוב לכל ריטוטי התודעה.

ב־1964, בסיפורו "אגוי, מפלצת העננים" סיפר על הולדת בנו המפגר, אשר על הישארותו במשפחה התעקש ואף הרבה לספר עליו, עד כדי כך שהיקארי (שפירושו בעברית אור) בנו, נעשה מודע וקרוב לקוראיו. תוך עירוב האופי האנקדוטי הפרטי של אסונו, יצר אואה תערובת ויזיונארית מרהימה של סיפורו הפרטי, המיתולוגיה האישית שלו, זיכרונות ילדותו ותולדות יפאן.

ברומאן "משחק המאה" בא לכלל ביטוי מלוא כישרונו. רומאן זה שהופיע ב־1967 מתאר את הדקום הנפשי והחברתי של שני אחים החוזרים לכפרם, כשכל ההיסטוריה הפוליטית של יפאן נחשפת דרך סיפורם, למן מרידות האיכרים ומהפיכות הסמוראים, המאבקים נגד המנהיגים הנתונים להשפעה זרה. באמנותו של אואה נעוצה בפיוס שעשה בין משהו מעין נטוראליזם, לקטעים אוטוביוגרפיים, והתבוננות אקולוגית ופוליטית וכאמור דמיון שופע.

בספרו מ־1986, "סיפור פלאי היער", הוא מטפל בצורה חושנית בתעתועים הקרובים ללבו, בניית האיים הבודדים מרדניים (מכאן הסיפור המיתי על יסוד כפר ביער אבוד), בריאת מיתוסים דתיים ופוליטיים והייז הבוגרים של בנו היקארי. באמנות שאין לה אח ורע מעביר אואה הגות תיאורטית חריפה על מושגים אנתרופולוגים, והיה פיוטית על ההיסטוריה ואגדות על בריאת העולם, וכן תיאור נוגע ללב של הרגישות המוסיקאלית של בנו. בסיוע ידידו המלחין טורו טאקמיטסו הצליח הסופר ללמד את היקארי את כללי ההלחנה המערבית. התוצאות איפשרו מתן פיצוי מלא על בעיית המגבלות המנטלית.

זה שנים אחדות שאואה הולך ומתרחק מן הבריון ואף הבריז כי לא ישוב לכתוב רומאנים. עכשיו הוא נים מוקדשים לחיפושיו האינטלקטואליים, לייסורי הנפש שלו ולהודעות פוליטיות. בהוצאת "גאלימאר" ראו אור כמה וכמה מן הרומאנים שלו בתרגום מיפאנית.

Le jeu de siecle
Lettres aux annees de nostalgie
Gallimard

בהוצאת "האמיש המילטון" הופיע ספרו של רוי פורטר, "לונדון – היסטוריה חברתית" והוא לדעת "אינדיפנדנט" ספר חכם מאוד, חשוב מאוד וזועם מאוד. "חכם", כותב "אינדיפנדנט", "מפני שהוא כתוב על ידי רוי פורטר ויש להוסיף ולומר שזה הדבר הטוב ביותר האמיץ ביותר שכתב מעולם".

"חשוב", מפני שהוא הופך את כל תולדותיה המיוחדות של לונדון למובנות ונגישות בדרך שלא נודעה עד כה. והוא זועם מפני שהוא פותח ומסיים בגינוי נוקב של הניהול הכושל בתקופת תאצ'ר, שבעטיו היתה הגדולה המפורסמת בערי העולם לעיר מתפוררת, אומללה ומעוררת רחמים.

פורטר מציב את תולדות העיר בהקשר הרחב ביותר, מעניק משקל נאות לכוחות האובייקטיביים המעצבים עיר – גיאוגרפיה, הדמוגרפיה מסחר, לחצי אוכלוסיה, כוחות שוק. הוא מציב את תולדות לונדון בהקשר של תולדות האומה, תולדות אירופה העולם הרחב. הוא מאכלס את העיר במבחן של דמויות – בעלי אחוזות, קבלנים, שופטים, חוקרים, יושבי שכונות עוני, פושעים וחסרי בית.

לכל אורך הספר מביא פורטר בחשבון שלונדון תמיד היתה, לאורך כל ההיסטוריה הארוכה שלה, מטרופולין רב־תרבותית – נמל גדול, מרכז תעשייתי, מושב הממשלה, מקומה של חצר המלוכה. אין עוד בירה מערבית שהיתה בה פעילות כה מגוונת. דבר נוסף שלוקח פורטר בחשבון הוא שאת לונדון אפשר להבין רק כמשחק הדדי מתמיד בין בניינים ותושביהם, שכן גברים ונשים ביקשו לעצב את סביבתם האורבנית אך עוצבו על ידיה בעצמם.

פורטר מוביל את קוראו בחיפזון דרך לונדיניום הרומאית, הריסתה על ידי המלכה הבריטונית בודיקה, התיישבות הסקסונים, בניית המגדל הלבן, בניית כנסיית וסטמינסטר. דרך נקודות אלה כבר מתגבשת העיר כמרכז של סחר פנימי ואירופי, כתואר המתח בין הממשלה המלוכה, וההרכב הקוסמופוליטי של האוכלוסיה.

כשהוא מגיע לתקופת טיודור מאיט פורטר את הקצב ומרחיב, כי לונדון השתנתה וגדלה בעקבות הרפורמציה. פירוק המנזרים הוליד פריחה בסחר קרקעות, וב־1600 היתה לונדון אחת מחמש הגדולות שבערי אירופה. כה פורחת היתה כלכלתה עד שצמיחתה לא נפגעה בשל המגיפה השחורה, מלחמת האזרחים או אף השריפה הגדולה. ב־1700 היתה לגדולה בערי הנצרות. במשך המאה ה־18 התבססה כמטרופולין של העולם. מצד אחד היתה שוק ביתי ענק, במובן אחר – הבירה הפיננסית של הגדולה באומות הסחר.

בין 1800 ל־1914 גדלה אוכלוסייתה פי שבעה ורציפיה היו ההומים בעולם, מלונותיה וחנויותיה רבי הדר ושפע. היה גם צד אחר לעיר, כוליה, שכונות הסוחרים ברציפים, ג'ק המרטש ועוד.

עם היעלמה של האימפריה הבריטית הוחלה גם התפוררותה של לונדון. טוקיו וניו יורק תפסו את מקומה. האוכלוסייה הוחלה להידלדל ובתקופת מקמילן והרולד וילסון גרמו הקבלנים נזק נורא בשטרי סה בפראות ובנו שכונות עוני לגובה. אבל כל אלה הם כאין ואפס, טוען פורטר, לעומת כוחות החוק הופשים ששיחררה מרגרט תאצ'ר. בשנות השמונים קרס הבסיס של התעשייה והרציפים שבבה. לראשונה בתולדות העיר היתה האבטלה לבעיה שאינה ניתנת לפתרון וכתוצאה פשע ואליבות. רבו חסרי הבית ותופעות הלוואי של אלה. כאן בבריטניה, כותב פורטר, לא היתה עוד אשה שהסבה נזק ללונדון כתאצ'ר.

אין להבין עיר אלא בפרספקטיבה היסטורית, כותב "אינדיפנדנט", והספר הזה מספק את הפרספקטיווה הזאת בצורה מבריקה.

London A Social History
by Roy Porter
Hamish Hamilton,L20

פרס "הרסה" לספרות ע"ש הרולד ריבלו יחו השנה שניים: הסופרת קריל היל והסופר מיכאל בלומנטל. בוועדת הפרס ישבו אליזבל, תומס קילי ומי שזכתה בפרס בשנה שעברה, מייל גזאן גרבר.

פרס הרסה לספרות מוענק מדי שנה ליצירה ספרותית העוסקת בנושא או בנושאים קשורים ביהדות, מהותה ומורשתה.

ניקוס קודיאס

ערפל

תירגם מיוונית רמי סערי

עם רדת ערב הערפל גבר –
האור בראש התרן כבר מזמן אבד –
עלית לראות אותי על גשר הפקוד,
ולא הודעת לי על בואך דבר.

מסיק הדודים מכבים. אני מלה.
הגורל את רגליו בשלשלת כבל.
לעולם אל תביטי בחוטי־החשמל
כשהם מתגעשים. זה יחסר לך בחילה.

שמלתך כל כלה רטבה ובהורה.
בשער של ראשך ללאות נעשה.
הרחק בצרום, במי פורט פנסה,
בעונה הזאת יורד גשם נורא.

רב־החובל מבקש את הרות.
טוקוכיה נראית כל קו רחוקה.
המיר והצפיה הוספים מכה –
פריסקוב וסודפדו בים הפתוח.

לכי את זקוקה לבית קבוע.
באת לראותני, אני לא ראית דבר.
מאז שעת חצות אני רק עבר,
אלפי מילין מההברידים טבוע.

(מתוך "ערפל", 1947)

בכורה עולמית ליצירה מוסיקלית על פי פרנץ קפקא

ג'וזפינה הזמרת או עם העכברים
מאת רון וידברג

היצירה על פי סיפורו של פרנץ קפקא תנוגן לראשונה ביום 3 בנובמבר 1994 בשעה 21:00 במוזיאון תל־אביב בקונצרט מוסיקה טובה.

המנצח: איתי טלגם
סולניות: עדי עציון - סופרן, אווה בן צבי־סופרן
כן משתתפים: חן צימבליסטה, עוזי פינטוס

עוד בקונצרט
מרדכי סתר: אלגיה לקלרניט
ארי בן שבתאי: קרנות ונבלים
ג'ון אדמס: סימפוניה קאמרית

صورة عن الاصل

Microsoft SOLUTION PROVIDER
EYRON

דרושה
איש/אשת תמיכה ויישום
למערכות
Microsoft Windows
- יכולת אישית גבוהה ללימוד מהיר ועבודה עצמאית.
- ידע וניסיון בעבודה על גבי מחשב אישי.
- שליטה במערכות ההפעלה Windows, Dos.
- הכרת התוכנות Word, Excel.

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 3522 רמת גן

תקציבאי מורעל*
למשרד פרסום קטן, צעיר ומתפתח
- נסיון של שנתיים לפחות כתקציבאי
- נסיון בעבודה עצמאית מול לקוחות ומדיה
- כושר הבעה ושכנוע בכתב ובע"פ
- ראש טוב, ראש גדול, ראש פתוח

לפנות בכתב לת.ד. 11086 ת"א
* נשמח לקבל פניות גם מתקציבאיות מורעלות

לרשות העתיקות דרושים/ות
מפקח/ת במדור פיקוח על סחר בעתיקות (50% משרה)
דרישות התפקיד:
- 12 שנות לימוד
- נסיון בשירות ביחידת שדה בצה"ל
- בוגר/ת קורס פיקודי - יתרון
- ידיעת השפה הערבית - יתרון
- יכולת הידברות עם סוחרי עתיקות
- רשיון נהיגה
- נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות
- מגורים באיזור ירושלים

* הערה: המשרה מאויישת (משרה 47/94)

סגן/ית מנהל היחידה למניעת שוד (רכז/ת מודיעין)
דרישות התפקיד:
- השכלה תיכונית (השכלה אקדמאית - יתרון)
- ניסיון בשירות ביחידת שדה בצה"ל ובוגר/ת קורס פיקודי
- יכולת ניהול חקירות וריכוז מידע מודיעיני
- הכרת הארץ, יכולת התמצאות בשטח וקריאת מפות טופוגרפיות
- ידיעת השפות: עברית, אנגלית, ערבית - יתרון
- כושר גופני גבוה
- מגורים באיזור ירושלים
- נכונות לעבודה בכל ימות השבוע ובשעות לא שגרתיות
- רשיון נהיגה

(משרה 48/94)

מפקח/ת מניעת שוד שפלה מרכזית
דרישות התפקיד:
- 12 שנות לימוד
- נסיון בשירות ביחידה קרבית בצה"ל
- בוגר/ת קורס פיקודי - יתרון
- התמצאות בשטח, יכולת ניווט, יכולת קריאת מפות טופוגרפיות
- כושר גופני גבוה
- נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות
- רשיון נהיגה
- ידיעת השפה הערבית - יתרון
- מגורים בתחום האגורפי של העבודה

(משרה 49/94)

צייר/ת (50% משרה)
דרישות התפקיד:
- תעודת בוגר של בית ספר לאמנות או לציור ו/או נסיון בציור ממצא ארכיאולוגי

* הערה: המשרה מאויישת (משרה 50/94)

המעוניינים יפנו בכתב יד עד ליום 31 באוקטובר 1994
לתחום משאבי אנוש ת.ד. 586 ירושלים 91004

RENT A RELIABLE CAR
רלייאבל השכרת רכב
דרוש/ה
- דייל/ת השכרה
נסיון בענף או בתיירות-יתרון
ידיעת עברית/אנגלית-חובה
רשיון נהיגה-חובה
דרוש/ה
- נהג/ת
- עובדים כלליים
לאחר שירות צבאי
רשיון נהיגה-חובה

לפנות אישית למשרדנו במרכז ביה"ח אל ביום שישי 30/10/94 בשעות 14:00-18:00

PAZGAS פזגז
דרושים/ות
קוראי מונים
עם קטנוע למשרה מלאה
פקיד/ה הנהח"ש
רמה 2 עם נסיון
פקיד/ה הנהלה
נסיון בהפעלת מחשב (קומפק)
עברית אנגלית כולל תמצות
עדיפות לתושבי תל-אביב
לפנות לאילנית מלפון 03-5108191

טופ בשובר סל
דרוש/ה
עוזר לנושא תיפעול והדרכת קצבים ברשת ה"שופר-סל"
הכישורים הנדרשים:
- עדיפות למנהל תיפעול או מנהל עבודה במשחטה או מפעל בשר.
- נכונות לעבודה מאומצת בסניפי הרשת בכל הארץ

קורות חיים נא לשלוח: למחלקת משאבי אנוש
ת.ד. 84 פתח-תקוה 49100
עבור: עוזר במחלקת בשר
יענו מועמדים בעלי כישורים מקצועיים בלבד
שופר-סל

---

indigo
אינדיגו חברה עתירת ידע בקרית ויצמן, פיתחה טכנולוגיה חדישה המהווה פריצת דרך בתחום הדפוס האלקטרוני. במהלך החודשים האחרונים פרצה אינדיגו לשוק הדפוס העולמי עם מוצר מהפכני אשר זכה להכרה עולמית.
כרסם/ת BM
לעבודות כרסום מכניקה עדינה, בניית אבי טיפוס וייצור דגמים למחלקת פיתוח.
- בוגר/ת בי"ס מקצועי.
- בעל/ת 5 שנות נסיון ומעלה בתחום הרלוונטי.

פנה/י בכתב בציון קוד המשרה המבוקשת אל: אינדיגו בע"מ ת.ד. 150 קרית ויצמן, רחובות 76101. פניות טלפוניות לא תענינה.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
- סודיות מוחלטת מובטחת -
בוא להכניס צבע לחייך. אינדיגו.

ל- ביפאקול
דרוש/ה
ראש גדול
לעבודת ערב במשרה מלאה
- * רקע טכני וגישה למחשבים
- * ניהול צוות ושרות לקוחות.
- * מעל גיל 26.

לפנות בכתב יד ל"ביפ-א-קול" בן יהודה 35 ת"א (לדורית בן-גל).

אחים הירשברג ושות' כימיקלים בע"מ
Hirshberg Brothers & Co. Chemicals Ltd.
דרוש/ה
מחסנאי/ת מנוסה
- נסיון קודם חובה
- ידע בתפעול מחשב
- ידע בסיסי באנגלית

נא לפנות טלפונית בין השעות 14.00-16.00 לאבי
טל: 09-521669

דורותיה
לחברה עתירת ידע
בתחום הביטוח והפיננסים
דרושים
3 מפיצים
אחרים משולים
03-673 24 80

פרסונל בע"מ
מזכירה בכירה
- ★ כושר ארגון
- ★ מאוד אינטליגנטית
- ★ מעבד תמלילים

תנאים מצויינים
טל. 03-5233717

פרסונל בע"מ
רכז/ת כח-אדם
- ★ חרוץ/ה
- ★ אנרגטי/ת
- ★ אינטליגנטי/ת

03-5233717

לרשת בתי מלון
במשרד הראשי בת"א
דרושים/ות
למשרה מלאה
פקיד/ת הזמנות
ידע בעיבוד תמלילים הכרחי
אנשי/ות מכירות
לתיירות פנים וחוץ
מנהל/ת + סמנכ"ל/ית
לשיווק ומכירות
ידע ונסיון בענף המלונאות-חובה
לפנות לאליעזר 03-5224493
14:00-18:00-מ

לעיתון הארץ
דרוש/ה בחיפה
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 03:30-06:30

נא להתקשר החל מיום א'
לטלפון: 04-627124

למוסד בנקאי דרוש/ה
מפעיל/ה איש/ת תמיכה ב P.C.
הכישורים הדרושים:
- ידע ב - WINDOWS / DOS.
- הכרות של חומרה ורשתות תקשורת.
- ידע ב - V.M.S - יתרון.

נא לשלוח פרוט חיים בצירוף כתב יד
לת.ד. 52144 ת"א
רק פניות מתאימות תענינה
- סודיות מובטחת -

Pizza Hut
לסניפנו ברמת אביב ג' דרושים/ות
- שליחים/ות
- עובדים/ות מטבח
- טלפנים/ות

ראיונות יתקיימו בימי א' מ-12:00-18:00
לקבלת פרטים נוספים לפנות לטל: 03-6427251 לרמי

לסניפנו ברמת גן דרושים/ות
- שליחים/ות
- עובדים/ות מטבח
- טלפנים/ות
- קופאים/ות

ראיונות יתקיימו בימי א' מ-16:00-18:00
לקבלת פרטים נוספים לפנות לטל: 03-6195389 לסוזנה
הפיצה האהובה בעולם.

למוסד ציבורי
בתחום התקשורת בירושלים
דרוש/ה
ללשכה המשפטית
עורך/ת דין
צעיר/ה לאחר התמחות.
דרושה ידיעת השפה העברית על בוריה, רצויה שליטה בשפה האנגלית (בע"פ ובכתב).

המועמד/ת שייבחר יועסק עפ"י חוזה במשרה מלאה. הדרגה ותנאי השכר ייקבעו בהתאם לכישורי המועמד/ת.

בקשה בצרוף קורות חיים, תעודות והמלצות, יש לשלוח עד 18.11.94 לת.ד. 6741, ירושלים.

לחברה לאלקטרוניקה (הייטק)
העוסקת בייצוא בקידמת הטכנולוגיה
דרושים/ות
הנדסאים/יות
מאיזור מגורים נהריה-עכו
במגמות: אלקטרוניקה, מכונות, מיכשור ובקרה
עם ניסיון בתהליכי ייצור וכתיבת נוהלים
נא לפנות לת.ד. 1215, א.ת. ק. ביאליק 27000, או טלפון 04-761114 לנתי

דנאל בע"מ
כח אדם וסיעוד
סטודנטים/ות
לעבודה קבועה במשמרות צהריים וערב, בזוכים הממוקמים ברשתות שיווק בקניונים.
אפשרות לעבודה חלקית.
ת"א-03-5038494, חולון-03-5222266, ר"ג-03-6736883
פ"ת-03-9347260, רעננה-09-918487, נתניה-09-622380
צלצל דנאל זה עובד

לנוער הלאומי
דרושים
רכזים במשרות חלקיות
לעבודה בסניפי התנועה
לאחה"צ והערב
03-5103455 ,03-660240

לסטודיו של סימבול פרס דרוש/ה
ביצועיסט/ית
שליטה מלאה
בבריסטול-בטושוש ועבודה ידנית.
נסיון של שנה לפחות
מוטיבציה גבוהה!
לפנות לדוה: 03/5174322 בין 10.00-13.00

דרוש/ה
עובד/ת לאיוש ואבטחת תחנת שאיבה קטנה באיזור צומת גלילות
עבודה במשמרות בנות 12 שעות.
15 משמרות בחודש.
- ◆ בריאות תקינה.
- ◆ מתאים לסטודנטים/יות - ניתן ללמוד בשעות העבודה.
- ◆ בעל/ת כלי רכב (מכונית, אופנוע).
- ◆ עדיפות לתושב/ת גוש דן, משאי/ות נשק וחצאי/ות צבא.
- ◆ שכר נטו כ-2,800 - 3,000 ש"ח לחודש.

מועמדים/ות רציניים/ות להתקשר לאבי בטל': 03-5610589

לחברה גדולה בתל-אביב
דרוש/ה
טכנאי/ת שירות
למכונת צילום מסמכים
- בעל/ת רקע טכני במכשירנות/אלקטרוניקה ומכניקה.
- רשיון נהיגה - הכרחי.
- נסיון בתחום צילום מסמכים - יתרון.

מועמדים מתאימים ישלחו קורות חיים בכתב יד לת.ד. 247 ת"א.
-סודיות מוחלטת מובטחת-

לחברה המובילה בתחומה
דרוש/ה
רכז/ת כח-אדם
עם הרבה מרץ...
- * ראש צעיר עם השכלה אקדמאית
- * נכונות לעבודה מאומצת
- * משרה מלאה (5 ימים בשבוע)

נא להפנות קורות חיים לת.ד. 4890 ת"א מיקוד 61048
לציין ע"ג המעטפה "עבור ענת".

למפעל מתכת גדול באזור חיפה
דרוש/ה
מהנדס/ת מבנים
למתן תמיכה טכנית וייעוץ למשתמשים במוצרי החברה
הכישורים הנדרשים:
- 2-3 שנות נסיון
- התמצאות בקונסטרוקציות
- שליטה ב-AutoCAD ובתוכנות תישוב הנדסי
- חרוץ, נמרץ ובעל יוזמה
- קשרי אנוש טובים

המועמדים העונים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב-יד בצרוף קורות-חיים ונסיון בעבודה לת.ד. 4364 חיפה, 31043. עבור מס' 17
- סודיות מובטחת -

לחב' הייטק מובילה בתחומה
דרושים/ות:
עורכי/ות מעגלים מודפסים
נסיון במערכת ממוחשבת
הנדסאים/יות אלקטרוניקה
תנאים מעולים למתאימים
נא לשלוח קורות חיים
לת.ד. 8349, רמת גן מיקוד 52183

לחברה מובילה בתחום מערכת אור קוליות ממוחשבות
דרושים/ות
נציגי/ות מכירות מנוסים
קורות חיים ופרוט נסיון
לת.ד. 312 רמת השרון 47103
או בפקס 03-5496117

אסם
והחברות השלובות בע"מ
דרוש/ה
חשמלאי/ת מוסמך/ת
- ניסיון מוכח בתעשיה.
- ידע בפיקוד ובקרה
- מגורים בגוש דן.
- 6 ימי עבודה בשבוע.

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 1578 ת"א 61020 לידי גב' אברון דויטל, בציון המשרה המבוקשת.
רק פניות מתאימות תענינה

לחברה בתחום המזון בפ"ת
דרושה
מזכירה עברית/אנגלית
כולל הדפסה ע/א
נא לשלוח קורות חיים
לפקס: 03-9225801
בדואר: ת.ד 423 פ"ת לידי אורית

המגן לצרכן בתנופת צמיחה

נציגת מכירות	רכזת פירסום
טלמרקטינג	אחראית מחלקת מודעות ברשת שבועונים יהודית
מבולפלת, לרכש מודעות	
03-294088	תנאים טובים למתאימים

לחברה לאלקטרוניקה (הייטק)
העוסקת בייצוא בקידמת הטכנולוגיה
דרושים/ות
- מהנדס/ת אלקטרוניקה
ידע בתקשורת ספרתית - עם נסיון ב R.F.
- מהנדסים/ות ייצור
ליישום תהליכים ותוכנות חדשות
- הנדסאי/ת אלקטרוניקה
ידע בתקשורת ספרתית - נסיון ב-R.F
- מהנדס/ת מכונות נסיון 5 שנים
- שרטט/ת מכונות נסיון באוטוקד 12

נא לפנות לת.ד. 1215, א.ת. ק. ביאליק 27000, או טלפון 04-761114 לנתי

עיריית טירת כרמל-המחלקה לחינוך
דרושים/ות
לפרוייקט בתחום הגיל הרך:
מנחה יצרתית לקט-גן
- גן-ילדים לבני 3-2 (6 ימים בשבוע)
- השכלה פורמלית בתחום הגיל-הרך (אמנים/טיפול/סמינר)
מנחה להורים
בוגר/ת החוג לחינוך/עבודה סוציאלית/פסיכולוגיה
לפנות לענת בר 04-371567, 04-571147
בטירת הכרמל נותנים:
עדיפות לתושבי המקום. הזדמנות!

לחברה לייצור ושיווק מוצרי אריזה וקרטון
דרושים
- מחסנאי
- עובד שטנץ
- נהג חלוקה

(רשיון ג' הכרחי)
03-5533767

הנדסאי(ת)/מהנדס(ת) חשמל
לתפקידים הבאים:
1. לחברה הנדסית לתכנון ופיקוח במתקנים תעשייתיים.
2. לניהול פרויקטים בחברת תוכנה. ידע בכתיבת תוכנה על בקרים.

חבר
טל. 04-677433
פקס. 04-677439

קואופרטיב
מוכרנים/ות למחלקת חשמל
לפנות 09-985059/66

לחברת ספנות - סוכנות אוניות
דרושים/ות
אנשי מכירות
- רצוי נסיון קודם.
- אנגלית טובה הכרחית.

לפנות בכתב ובצרוף קורות חיים לת.ד. 74 חיפה 31000

אורטל
עובדי/ות בנין
מקצועיים/ות
טל' 02-259393

אורטל
פקיד/ת בנק
רצוי אקדמאי/ת
טל' 02-259393

לחברת מזון המובילה בתחומה לסניפה בחיפה דרוש/ה
מכונאי/ת רכב משא
- רקע ונסיון במכונאות רכב.
- רשיון נהיגה למשאית-חובה.
- מגורים בחיפה וסביבותיה.

מתאימים יפנו לטל. 04-462020
ללילך מכח-אדם לקביעת מועד לראיון

לענתות -
יישוב קהילתי כפרי
מזכיר/ת יישוב
לפרטים: טלפון: 02-351388
בערב: 02-868639, 02-869789

לשחק אבטחה בע"מ
דרושים/ות
מפקחי/ות אבטחה וניקיון
- לעבודה במשמרות לילה
- העבודה בקניון ירושלים
- תנאים מעולים למתאימים

ערן 02-793777

LINK Magazine
ירחון העסקים הבינלאומי
עורך/ת הבאה לדפוס (טראפיק)
נסיון הכרחי, אנגלית טובה
פניות: 03-5628511

למוזיאון "קפה" בת"א
מנהלת חנות + מוכרות מנוסות. 04-574211

[illegible]

דוגמניות צילום
[illegible]

לצילום/מצלמה
פנים חדשות בכל הגילאים
03-5288404, 03-5282125

[illegible]

לרשת מכוניות אופנה
דרושה מנהלת בעלת נסיון, לחנות במחוזותיה, תנאים טובים למתאימים לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 3487, רמת גן

דרסוס
בית אופנה לגבר
מוכר מנולה

מוכרים/ות קופאים/ות

לניהול חנות אופנה
ברמת השרון, מנוסה בעלת הופעה. 03-5624022 לצבי

מוכרות
לרשת בתי אופנה עלית, בצפון ת"א השרון. 03-5496411, 09-456770 ובערב 09-424858

לאופנת קטמנדו
רעננה, מנהלת חנות + מוכרת מנוסה. 09-913601

המכללה ללימוד אוטוקד
קורס 12 AUTOCAD בסיסי פתיחה 6.11.94
קורס תלת מימדי + SOLID פתיחה 20.11.94
מהנדסים-הנדסאים משרטטים
טל: 03-6721940

עובדי מוסך

למוסך באזור השרון
דרושים
פחח וצבעי רכב
כולל ציוד
אפשרות בקבלנות או אחוזים.
09-505042

קורן יהב עובדים בשבילך
דרושים/ות
מהנדס/ת בנין
לתכנון קונסטרוקציות + פיקוח
רצוי נסיון באוטוקד 12
הרצל 63 ראשל"צ
טל: 03-9662219
03-9674771

מכונאים
בוגרי 12 שנות לימוד בי"ס מקצועי מגמת רכב, מכניקה
בוגרי חיל האויר, חימוש
רצוי נסיון בתעשיה
תושבי פ"ת, כ"ס, ר"צ, ב"ב, חדרה, נתניה.
לקביעות במשמרות
תנאים מעולים
03-5254680

1. מנהל מוסך ותק שנתיים
2. עובדים מקצועיים ותק שנה
3. עובדים לא מקצועיים שכר הולם + אחוזים
03-6815778, 03-9625169

יהלומים וצורפים

לעבודה בסניף ירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות אזורי
כישורים נדרשים:
- כושר ניהול צוות עובדים.
- נסיון בניהול משא ומתן מסחרי
- השכלה אקדמית (שיווק, מנהל עסקים, כלכלה)
- גיל רצוי עד 35

יש להפנות קורות חיים בכתב יד לת.ד. 127 נתניה- עבור ניצה

דרושים/ות
טכנאי/ת-הנדסאי/ת אלק'
לשירות וגיבוי מערכות
- חרוץ/ה ובעל/ת מוטיבציה גבוהה.
- בעל/ת יכולת עבודה בצוות.
- ידע באנגלית טכנית.

מזכיר/ה בכיר/ה
- אנגלית ברמת שפת אם.
- כושר ארגון והריצות.

נא להתקשר לטל: 050-302754, 050-305600

לחברה אמריקאית להפקות
דרושים/ות
ניצבים/ות, מפיקים/ות עורכים/ות ואנשים ליחסי ציבור
לסרט תעודי
אפשרות לעבודה במשמרות פעמיים שלוש בשבוע
מגיל 25 ומעלה.
קורות חיים להפנות לת.ד. 5870 חיפה 31078

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
אנו מחפשים בררת
ממס "ניקים"
- * לעבודה בבאר-שבע או באשדוד
- * שכר מעולה ותנאים מצוינים למתאימים.

אשדוד 08-560975
ב"ש 07-437917

למפעל פרטי בא.ת. חולון בתחום התקשורת
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 3
נסיון של 2-3 שנים בעבודה עם ממוחשבת
טל: 03-5597141

לשיווק מידע עיסקי
מנהלי/ות תחומים
אנשי שיווק ומכירות
03-6723622, 02-720666

טכנאי(ת)/הנדסאי(ת) אלקטרוניקה או מחשבים
לשרות לקוחות החברה
- יוצא/ת צבא
- בעל/ת רשיון נהיגה

תנאים מעולים למתאימים כולל רכב צמוד.
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 45905 חיפה.

מזכירות

יחצנות + אנגלית + נסיון, קורות חיים במנהל, ת.ד. 1987 ר"ג

דרושה מזכירה א/ע, בעלת אישית גבוהה, תנאים מעולים, "גוטקלאב" 03-5271561

למשרד עו"ד דרושה מזכירה
★ לניהול משרד
★ רצוי עיבוד תמלילים
★ אפשרי סטודנטיות
03-5254680

קרן יהב עובדים בשביל
דרוש/ה
מזכיר/ה בכיר/ה
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

לעמותה באוניברסיטת ת"א
כושר ביטוי בע"פ ובכתב, ניהול משרד, ניהול כספים
עיבוד תמלילים (QTEXT) א-ה 08:00-16:00
תנאים טובים
קורות חיים לת.ד. 39324 תל-אביב 61392

מזכירות כ"א
03-5254680

למשרד יבוא
ידע בגרמנית + עברית + נסיון. 03-5491469 בערב

למכללה למבוגרים
בתל-אביב, מזכירות רציניות, 40+, 03-5243580, 03-5223024

למשרד מהנדסים
לניהול משרד + קוטקס + נסיון. 03-5496642

לחברת הייטק
דרוש/ה מזכיר/ה, נסיון בעבודה משרדית, ידע באנגלית, בעל/ת יוזמה ויחסי אנוש מעולים, הפנה: יהודה, ת.ד. 13300 ת"א, 61131

מזכירה
לניהול משרד + הדפסות (מאפשרות למשרה חלקית), לפנות בכתב: ת.ד. 4264 תל-אביב, 61042

מוכנים/ות

מרקון בע"מ
דרוש ו
סוכן לענף חיות מחמד
לפנות טלפונית בשעות: 10:00-12:00
03-5253401 לג'קי

סוכן מכירות
לים עבודה מלא
08-492442

דרוש/ה סוכן/ת
לחנות חומרי חשמל, רצוי ידע בנושא
לפנות לדוד 03-5566333

דרוש סוכן מכירות
למפעל בענף המזון
לפרטים: 08-255176

להברת בלוק
אמריקה בע"מ, דרוש איש שיווק למוצרי בטון איכותיים. 03-9389355

למובטל בן
בבני-ברק, גוש ב', לחלוקה. 03-6181889, 03-6187162

להברת להלוחים לרכב
בת"א, סוכן נסיעות + רשיון 03-373080

להברה מובילה
בענף המזון, סוכן/ת מכירות, נהג/ת, לאזור המרכז + רשיון נהיגה. 09-958149, 09-954497

מחסנאים

מחסנאים ועובדי מחסן
לחברה בתל-אביב
03-6824857, 03-6831094

עובדי מחסן
עובדי מחסן
בכלבו מקצועיים
03-5254680

נגרים

נגרים רצפים
צבעים, לסדרת רהיטים, תנאים מצוינים. 03-6836975

עובדי בניין

נהגים

רוקח!
לחברת מזמינים, רשיון ב' + אופנוע + תחזוקה 03-5370106

נהגים/ות אוטובוסים
מושרון, לעבודה + תנאים, אפשרי ללא נסיון 5706065-03

ספרים/יות

עובדי מתכת

מסגר
לעבודה מגוונת, שכר גבוה תנאים טובים 09-500738

עובדי ייצור

פנסיונרים

שרטטים וגרפיקאים

מודיע
גרפיקאי/ת פוטושופ + פריהנד, נסיון מבוגר אוזי 03-6958302

גרפיקאית
למשרד הפקות, נסיון בקורל והנמנות. טלפון 03-6960780

"אור לאור"
המרכז הגדול בישראל לליימודי מקינטוש
ת"א 03-5251253
ירושלים 02-233188/9

רוקחים לבורסים

רפואת שיניים

רפואה אלטרנטיבית

מורות וגננות

עורכי דין

דרוש/ה
מורה למכון להכשרה בוגרים לקויי למידה
התחומים הדרושים:
מחשבים, פקידות, צילום בידאו
טל: 09-901879

עובדי מעד

נעם בע"מ
שרותי סיעוד לקשישים ונכים
★ מטפלות/ים זרים וישראליים בבית ובבית חולים
★ תוכניות מיוחדות גם ל-24 שעות
★ לפרטיים וזכאי ביטוח לאומי, משהבי"ס וקופית.
רח' הירדן 15 ת"א
טל: 03-5103898
03-661169

עובדי נקיון

עוזרות ומטפלות

הצעה מיוחדת!!!
למטפלת בקשישה בשעות הבוקר. 03-5612292

סיעודית בע"מ
טל: 03-5333524
03-5333930

למעונות ויצ"ו
באיזור ת"א השרון, דרושות מטפלות אחראיות קבועות, בעלות נסיון וידע בחינוך בגיל הרך. 03-6991990

מטפלת
צעירה ומשכילה
לטיפול ב-3 ילדים
מרוחנכים (3,7,9)
בשעות 13:00-21:00
שכר גבוה!
03-5221727

מלצרים/יות
עם נסיון או בלעדיו
הכשרה תינתן במקום
03-9623311

פקידים וח קלדניות

למוקד שרות לקוחות
בחברה לציוד משרדי
ויניר בתל-אביב
למשרה מלאה/חלקית
מוקדנים/יות
קורות חיים ת.ד. 43200
תל-אביב מיקוד 61430

מרכזנית
פקידה
מזכירה
קלדנית
03-5225423
03-5225529

לבית המשפט
בכפר-סבא
כתבנית
16.00-21.00 א-ה
03-6919991

להברת תיירות
דרוש/ה
פקידה
שעות גמישות
03-6481765

פקידה
לבית ספר
בשעות אחר הצהרים והערב
נא להתקשר מ 16:30
03-5627231

טבחים וקונדיטורים

ביג'י
דרושים/ות טבחים ועוזרי/ות טבחים/ות
03-5615282/3

מלצרים/ות

בית
שרותי סיעוד ורווחה מגוונים בבית הקשיש
למחלקת הסיעוד
מטפלים/ות בכל רחבי הארץ
• לטיפול בקשישים בבתיהם, שעות גמישות
• אפשרות ללינה כולל משכורת טובה וכלכלה
תנאים טובים
בדבר פרטים:
• י-ם, 02-231024 • ת"א, 03-5289990
• ר"ג, 03-6720697 • פ"ת, 03-9340275
• רעננה, 09-912386 • חיפה, 04-676403

סיטרסף
מטפלות ועובדות משק בית
03-5105740 03-6919519

הפתרון
עבורך
לאופר
ומטפלות
לילדים.
177-022-6617
08-439910

בוחר השרון
דרוש קונדיטור, בעל נסיון, לעבודה קבועה. 09-434350

דרושים/ות
או-פר
מטפל/ת
לילדים
לאזור
המרכז השרון
והשפלה
08-439910
177-022-6617

דנאל
מטפלים/ות
לטיפול בקשישים בבתיהם
עובדים/ות
לעבודות משק בית קלות
מטפלים/ות
לטיפול והשגחה
עם מגורים וכלכלה
רח' היובל 4 רעננה
09-918532 - 09-918487

עובדי מטבח

שליחים/ות

להברה יהודית
בתחום הפרסום, אנשי מכירות, למתאימים בסיס + אחוזים. 03-5618363

להברת שיווק
איש/ת מכירות + רכב, משכורת + עמלות. 03-5242029

מקדמי מכירות ודיילות

לטלמרקטינג בת"א
רצוי בעלי נסיון, אפשרי סטודנטים. 03-5376576

איש/ת מכירות
בעל/ת נסיון בפניאומטיקה והידראוליקה. 03-5491469 בערב

ברשת השרון
נציג/ת מכירות, למערכות אור-קוליות ממוחשבות. 03-5493565

להברה מבוססת וותיקה
איש/ת מכירות
+שיווק+נסיון
בניהול מערך מכירות
ת.ד. 20535 ת"א

דרושים מלגנים
לטלמרקטינג, בסיס + עמלות + בונוסים, אפשרי ללא נסיון. 03-6388811

24+ בעלי נסיון
לחברת הייטק, בסיס + אחוזים. 03-9319252

מעבדת תמלילים
עברית/אנגלית, למשרה חלקית, בהוד השרון. 09-421768

פקידה כללית
+ הדפסה למשרה מלאה בת"א 03-6051891

חיילת משוחררת
+ נסיון בהדפסה ויחסי אנוש טובים, תנאים מצויינים. 03-6891244

למחסן הפצת ספרים
פקיד/ה עם נסיון במכירות, ידע במחשב, קשר עם לקוחות. 03-6838866/77 לזאב

למשרד ראשי
בגבעתיים, פקידה למשרה, 30 שעות שבועיות, ידע בהנה"ח, חשבשבת, הפעלת מחשב, ע/ת תוכנות כללית, קורות חיים והמלצות לת.ד. 6010 תל-אביב 61060 סודיות מובטחת

פקידות + פקידת בנק
ידע בפקידות/אשראי. 03-5606111

למלון קילטון
צעירים/ות יצוגיים/ות + אנגלית, למשרה מלאה. 03-5201824

לצעירה, חיילת
סטודנטית (מבוגרת) לא גדולה, 1,500 ש"ח בחודש, יום אחד בשבוע, כתובי לתרבותי גאה, ת.ד. 10085 ר"ג (לירוחה)

דרושים
שיווק ללא וספה
03-5763939

יועץ/ת השקעות
בעלי מוטיבציה, לעבודה קבועה. 09-585020

לביא קלאסי
שליחים בראש טוב, הרבה כסף. 03-5624244

לפרוייקט פרסומי
אורך טווח, דרושים אנשי מכירות שאפתניים. 03-9269453

לטלמרקטינג
מכוסה + המלצות, להלוקה, משכורת + בונוס, בת"א. 03-5628419

שמירה ואבטחה

יוצאי הצבא
נתב"ג, יוצאי, לשמירה בקונפיגוציה ת"א ירושלים. 050-293630

עד גיל 55, לפ"ת ת"א. 03-5278375, 03-5226647

ביקוש עבודה

אנשי מכירות נמרצים
בעלי נסיון + רכב, בסיס + עמלות. 03-5289661

איש מכירות
בענף מתכת ואביזרים, תנאים טובים. 09-929491

לטלמרקטינג
שעות גמישות, בימודגן רק לבעלי/נסיון. 03-7513445

ל"לידה-אולקה פרסומים"
העוסקים באוריילות פנים, פקידה דרושה. 03-5660232, 050-218392

פקידה בגיל 25-45
ממודרת, למשרד כ"א, מאזור תל-אביב. 03-5754821

פקידה
לכינוס בהרצליה, אחרי שרות צבאי, תוכנת הרצליה. 09-585511

مكذا من الأصل

مكنز من الأهل

מכתבים למערכת הארץ

שותפים שווים?

בתגובה על "שותפות גורל" מאת יוסף אלגזי ("הארץ", 24.10)

יוסף אלגזי תיאר את תגובתה של האוכלוסייה הערבית על פיגוע הדמים באוטובוס בתל־אביב כנובעת מ"שותפות גורל" וציין כי "הסיכוי לשלום מחזק בקרב הערבים בישראל את התחושה של שותפות גורל". לא הייתי נחפז להסיק מסקנות כאלה. שותפות גורל מסוג זה תיווצר, אם בכלל, בעקבות שינויים של ממש בנוסחת היחסים בין האוכלוסייה הערבית הפלשתינית לבין המדינה.

דווקא ההתקדמות בתהליך המדיני יוצרת תחושות של תסכול ומעוררת את סוגיית עתידה של האוכלוסייה הערבית במדינת ישראל. באיזו מידה יכולה אוכלוסייה זו להיות שותפה שווה בקביעת קווי התפתחותה ואופיה של המדינה? האם ישראל היא מדינת היהודים או מדינת כל אזרחיה?

שותפות גורל אמורה להיות דו־צדדית, ובינתיים דווקא ממשלת העבודה־מרצ מנעה מהאוכלוסייה הערבית כל אפשרות לשותפות בקבלתן של החלטות מדיניות גורליות. ראש הממשלה הגדיר בבירור את מקומם של נציגי אוכלוסייה זו בכנסת. המרב שהם יכולים להשיג הוא לשמש חלק מגוש חוסם לטובת מפלגת העבודה נגד הימין, אבל שותפים שווים ומקבלי החלטות – לא. זו איננה הדרך לשותפות גורל.

אמיר מחול
חיפה

טרור איסלאמי קדום

טרור איסלאמי שיעדיו פוליטיים אינו עניין חדש. זריעת אימה בשיטות טרור, ובהן רצח של יריבים פוליטיים, היתה מקובלת בעולם המוסלמי כבר במאות ה־11 עד ה־13.

גרעין של לוחמים דתיים, שנמנו עם פלג של כת האיסמעיליה, פעל כדי לצבור כוח פוליטי בעולם המוסלמי שבמזרח. הם לא יכלו לצאת למערכה צבאית גלויה וחזיתית בשליטים ועל כן נאחזו במבצרים הרריים בפרס ובסוריה ומשם הטילו חיתתם על אזורים נרחבים. אחד המרכזים האלה התקיים במשך 150 שנה על גדות הים הכספי.

מתנדבים מתאבדים, שכונו "פדאיון" (כלומר: הפודים נפשם למען אללה), יצאו למשימות רצח מן המרכזים ההרריים או בהשראתם. הם פעלו מתוך הכרה דתית ובאמונה פנאטית למנהיגיהם וזרעו מוות בקרב מתנגדיהם. אחת ממטרותיהם היתה להטיל מורא ולחולל מהומות בקרב האוכלוסייה.

בפי מתנגדיהם כונו מתנדבי פלגות המוות "חששין", לאמור שסוממו ב"חשיש" לפני צאתם לפעולה כדי שיפעלו כמוטל עליהם, ולו מתוך שכרון חושים והזיות. המלה assassin, שפירושה באנגלית ובצרפתית רוצח, מקורה בשמם של אותן יחידות מוות.

פעולותיהן נמשכו בלי הפרעה ושליטי הארצות התקשו במלחמתם בהן, עד שבשלהי המאה ה־13 חיסל הסולטן הממלוכי ביברס את המרכזים שמהם יצאו המחבלים המתאבדים ושם קץ לפעילות זו, ועם זאת לא נמנע מלהשתמש בהם כרוצחים שכירים למטרותיו.

מנינה ועמיאל גרייצר
אשקלון

לא מפני שהן נשים

בתגובה על "המטרה – שוודיה" מאת דורון סטניצקי ("הארץ", תגובה, 25.10)

דורון סטניצקי טוען, כי רק כניסה מסיבית של נשים לפוליטיקה, כפי שאירע לאחרונה בשוודיה, תביא קץ לאלימות בגרון ולהפלייתן לרעה. בנורווגיה עומדות נשים בראש הממשלה, בראש האופוזיציה ובראשן של שתי המפלגות המובילות האחרות. 40% מחברי הפרלמנט הנורווגי הן נשים. האם עובדות אלה הביאו לצמצום מספר הנשים המוכות בידי בעל שיכור? אין תרופות פלא.

האומנם משוכנע סטניצקי, שגולדה מאיר או בבה אידלסון היו דוחות על הסף "הסכם בנוסח התנצעה של ש"ס המבטיח את האפליה לרעה של נשים על־פי חוקי הדת", אילו סברו שהדבר יזיק למפא"י? מינו של אדם אינו ערובה ליושר אינטלקטואלי. לא כל פוליטיקאית עדיפה על גבר רק משום שהיא אשה.

עם זאת, גם אני מקווה שנשים תבלוטנה בעשייה בתחומים שונים "ויצאו מהחממה וייכנסו למטבח הלוהט של הפוליטיקה". אבל המלה "מטבח" אולי אינה במקומה בהקשר זה.

בכל מקרה יש לקוות שלא תהיה משטרה ולא שר משטרה יפטור "בתוך חמש דקות כל שוטר שלא טיפל כראוי בתלונה של אשה מוכה". גם לשוטר החשוד בעבירה זו מגיע הליך הוגן.

מיכאל י' ברנר
ירושלים

למה לא ללמוד בתל־אביב

אוניברסיטת תל־אביב דרשה השנה מחלק מהסטודנטים, במפתיע, תוספת של אלפי שקלים על שכר הלימוד. התעריפים שהיא גובה בעד כל שירות לסטודנט הם בבחינת שערורייה – מחירו של תדפיס ציונים, למשל, הועלה בתחילת החודש בכ־30% ועומד על 23 שקלים. וזה לא הכל. "התוכנית הכי ל"פקולטתית" שהונהגה במדעי הרוח גוזלת כישרון, ולמרות זאת לא בוטלה. הספרייה המרכזית באוניברסיטת תל־אביב היא הגרועה מסוגה בישראל ומפגרת אחרי אחיותיה בחיפה ובירושלים על־פי כל קריטריון אפשרי. האדמיניסטרציה התל־אביבית ידועה בחוסר איכותה ובחוסר יעילות. ועוד יש לדבר כי שביתת המרצים שהתקיימה בשנת הלימודים הקודמת לוותה בעימותים אלימים עם אגודת הסטודנטים בגלל קשיחותה של הנהלת המוסד. אולי כדאי לסטודנטים פשוט "להצביע ברגליים".

רן דהייזנג
תל־אביב

הטלוויזיה של השבוע

מרגלית. בלט לטובה

שילון. שיממון ארוך

כל כך צעירים, וכבר משעממים?

מאת אורית שוחט

בכל פעם שמנחה של תוכנית טלוויזיה אומר, "הערב לא נהיה ציניים, הערב לא נתחכם, הערב נשמח ביחד", זה סימן שצריך לעבור מיד לערוץ אחר. ים של קלישאות המתחפשות לרגעים של חסד הוא ערובה לשעמום קולוסלי. כך היה באולפנו של גבי גזית ביום שלישי, וכך היה באולפנו של דן שילון ביום רביעי, שהיה מלא מפה לפה בבני נוער מפורסמים, מתנגנים ומשמימים.

"השלום בשבילי הוא תקווה", אמרה אחת. "השלום בשבילי הוא שמחה", אמרה אחרת. השלום בשבילי הוא שילוב של שמחה, תקווה וגם עצב, אמר השלישי, או אולי הוא אמר שהשלום בשבילו הוא מבט לעתיד וקץ לדמעות. מול שבאולפן של הערוץ הראשון ישב נער אחד שאמר כי מטרת השלום היא השלום עצמו. זה לא מביא למשהו, לא מוליד משהו, לא מתחיל משהו, זו המטרה. כמה עצוב היה לראות ילדים צעירים כל כך מדברים בקלישאות שיצקו למוחם המבוגרים. אף אחד מהם לא צופה בגידי גוב? לאף אחד אין איזו מחשבה מקורית?

על רקע השיממון הארוך באולפן של שילון בלט לטובה האולפן של דן מרגלית בערוץ הראשון. גם שם היתה הגזמה באורך ובגודש (ועל ההיבט הגודרניקי של "משדרים מיוחדים" צריך לתת את הדעת), אבל שם לפחות ניכרה מחשבה, הכנה וניסיון להביא אנשים מעניינים עם סיפורים ולהטוטים, כמו שוטרי מעבר מגרלבאום משני הצדדים, מרגלים לשעבר, יעל דיין ועוזי דיין, שמעון פרס ואליקים רובינשטיין מצד עושי השלום, עיתונאי אופוזיציונר ממצרים ששר "כל העולם כולו גשר צר מאוד" עם מורה לערבית מאולפן עקיבא, הבן של הצנחן המנוח אריק רגב, שהצליח לצקת תוכן במושג יתום־מלחמה, ושלמה בראבא בקטע מושלם של יצחק המבקר בפטרה.

שיר השלום של יעקב רוטבליט, שלפני 25 שנה נאסר לשידור מפני שהוא פוגע במורל החיילים, הפך להמנון השלום עם ירדן בשני הערוצים, בשני ביצועים טובים, האחד של חיה סמיר והאחר של סי הימן.

השקפית שליוותה את שידורי הערוץ השני ביום החתימה על הסכם השלום ביטאה יותר מכל את סגנון ההפקה של השלום הזה. "הסכם השלום מוגש לכם בחסות ידיעות אחרונות" אמרה הפרסומת, והשלום אכן הופק על־ידי כתב "ידיעות אחרונות" בעבר, איתן הבר, ונראה כמו עמוד ראשון של עיתון ערב עוד לפני שהודפס העמוד הראשון של יום המחרת עם הבלונים הצבעוניים.

גם רשימת המוזמנים לטקס כאילו נבחרה מתוך מוספי השבת. לא הצלחתי לראות אם אשתו של שימי תבורי שעזבה אותו וחזרה אליו היתה בין אלפיים המוזמנים, אבל הרב חמרה מסוריה, שהוא הסלבריטי הכי־הכי טרי, היה גם היה, וגם מנחם דגלי היה, וירדנה ארזי, וטוביה צפיר, וסמדר הרן, ושלמה פיוטרקובסקי, מקבל המשכורת הגבוהה ביותר במדינה, וגם יהודה וקסמן, האב השכול של המדינה, שכתבת הערוץ הראשון, קרן נויבך, הצליחה לשאול אותו את השאלה הכי מרת טעם שנשמעה באותו יום על המסך – "איך עברו עליך השבועיים האחרונים, מר וקסמן?"

גם הנאום של יצחק רבין נכתב על־ידי כתב העיתון של המדינה, ובסגנונו. אולי זה טוב, כי הוא מבטיח שהשלום יהיה פופולרי כמו העיתון, אבל בנאום הזה היו כמה מלים של חזון בסגנון של עיתון ערב, שבהחלט מעוררות דאגה. מתברר שאיתן הבר מאוד לא אוהב את הצחיחות של הערבה, והנוף המדברי לא מדבר אל לבו. בקרוב מאוד, הבטיח הנאום, האזור הזה ישתנה ללא הכר.

הפרחת השממה בסגנון של עיתון ערב, פירושה שעוד לפני שנספיק להזות את הגשר הצנוע המחבר אותנו עכשיו לירדן כבר יישנעו לאזור המבטיח הזה מאות יזמים, שאתמול היו בין המוזמנים ומחר יהיו בין הקבלנים, ויפריחו את הערבה ברשת של בתי מלון מהודרים ומחוברים למקשת בטון אחת, שבתוכם יהיו מגרשי הוקי על קרח, תשלובת קניונים מצופה בפסיפס בצבעי הרי אדום וקיונו דמוי יונה עם עלה של זית ובו נברשות מכתיירן. השלום הזה, על־פי חזונו של הבר, שרמזים לו נשמעו שלשום בנאום, עוד יהפוך את הירדן הקדוש לאגם מלאכותי שאפשר לדוג בו דגי מושט.

בכל הנאומים, ובכל השעות הארוכות של מלל שנדרשו את חגיגת השלום עם ירדן, לא נמצא אפילו נואם אחד, או תלמיד אחד, או זמר אחד, או מרגל לשעבר אחד, באף אחד מהאולפנים המיוחדים, שיאמר כי השלום הכולל שהוא רואה בעיני רוחו הוא שלום עם הפליטים הפלשתינאים, שאולי יזכו סוף סוף לנטוש את מחנות הפליטים ולזכות באזרחות ובחיים הוגנים. המלך השאיר אותנו עם ארץ ישראל השלמה ונבלע במלכותיות מנוכרת וקפואת חיוך לתוך הדרי הארמון שלו.

לא־כלום חֲנֵני

מאת אורי קליין

גוב. ילדותי במכוון

למרות השוני המוחלט לכאורה ביניהם, נדמה שגידי גוב הבין טוב יותר מכל עמיתיו מה שהבין ג'וני קרסון, גדול המנחים של תוכניות האירוח לשעות הערב המאוחרות בתולדות הטלוויזיה האמריקאית: שבמסגרת טלוויזיונית זו, הראיון פירושו לא לדבר על כלום. קרסון לא שאל ולא חקר, אלא שוחח ובעיקר פיטפט. מרואייניו ענו לו באותה לשון: פטפוטם המשותף היה כאילו חלק משיחה שהחלה קודם לשידור ותימשך אחריו. קרסון ידע כיצד לשוות לשיחה כזאת אופי רכילותי נינוח. היתה תחושה שהוא נהנה מהמפגש וגם שומר מרחק. המרואיין המוצלח היה זה שהצליח לשעשע אותו, לעניין אותו לכמה דקות וגם להפתיע אותו. לעתים הוא הזדהה עם אורחו לחלוטין ונכנס עמו לשיחה אינטימית, שהוכיחה ששניים מכירים זה את זה היטב וכבר ניהלו שיחות כאלו בעבר. ולעתים הזדהה עם הקהל באולפן, שהתייחס לדברי המרואיין בתדהמה משועשעת.

פניו המופתעות של קרסון מול המצלמה, למשמע גילוי חשפני זה או אחר, היו לבדיחה שציפו לה. אף על פי שלכל שיחה שכזאת היתה מטרה – קידום המכירות של ספר, סרט או תקליט חדש – ידע קרסון כיצד להלך סביב היעד ולמתן את עוקצו היח"צני. המרואיין בא לתוכנית כמעט במקרה, כמעט במקרה יש לו מוצר חדש שהוא רוצה לדחוף אותו. ועכשיו, בוא ונפטפט קצת על לא־כלום.

גם גוב מעביר את התחושה שהשאלות לא ממש מעניינות אותו, שהן כמעט בדיחה, שצריך לשאול אותן אך התשובות עליהן ידועות מראש. לא החקירה היא עיקר העניין בתוכניתו, אלא המפגש עצמו, בינו לבין אורחו. בתוכנית ששודרה השבוע הוא שאל את מנחם פרי על מצבה של הספרות העברית היום, שניהם חייכו. זו שאלה מתחייבת, אך גם חלק מקנוניה שבה מראש לא מצפים לדיון מעמיק בסוגיה שהיא מעלה. "היה יכול להיות גרוע יותר", ענה פרי וגוב הניד בראשו: אוקיי, עברנו גם את זה ובואו נעבור לעניינים חשובים לאפשרות כמו שתיית יין הילולים חדש (פקק הבקבוק שלו סירב להיחלץ, אך גם זה, אמר גוב, לא נורא, אפשר לעבור הלאה). ונחזור שוב אל אחד מהמצעצעים הרבים שמונחים על השולחן המפריד בין המראיין לאורחו.

כל זה חביב ומשעשע, וגוב, בדרכו הישראלית החברמנית, יודע, כמו קרסון האמריקאי כל כך בזמנו, כיצד למשוך אותנו אל תוך עולמו: נעים לנו בחברתו. עצם הזמנתו של פרי לתוכנית אומרת משהו על אופיה: הוא ייצג בה את עצמו וגם את חנוך לוין, מחבר הספר "הג'יגולו מקונגו", המסרב להתראיין. פרי ערך את הספר, ונוסף על השיחה שעסקה בו ובלוין הוזכרה אהבתו של פרי לאופרה ולאוכל טוב. בין השאר דיקלם פרי מהזיכרון שיר שלוין כתב למסיבה פרטית של אנשי "סימן קריאה", כתב העת לספרות שפרי עורכו, והתוצאה היתה משעשעת מאוד. לכבוד האירוע הזה התחילה התוכנית "לילה גוב" בשידורה של סדרת מערכונים מאת לוין, שלוין עצמו ביים בראשונה לטלוויזיה: אין ספק, רעיון מצלח הישג. המערכון הראשון, "בבית המלון", היה סימפטי, אך לא יותר מזה.

גוב, כמו קרסון וכמו כל מנחה של תוכנית אירוח שקם בעקבותיו, נוהג לפתוח את תוכניתו במונולוג המורכב מסדרה של בדיחות. כמו קרסון, ובעקבותיו דייוויד לטרמן, גוב מפגין מודעות לאירוע הטלוויזיוני ומצליח לנצל לטובתו גם את הבדיחה המוצלחת וגם את זו שאינה מוצלחת, ושוב, לא הבדיחה היא העיקר, אלא האיש האומר אותה, הקשר ביניהם והסיטואציה הטלוויזיונית שסובבת אותם. הוא נהנה ממעידותיו הלשוניות (אולי יותר מדי אפילו) ואינו מסתיר את העובדה שהוא נעזר במנגנון טלוויזיוני, שלעתים תומך בו ולעתים בוגד בו.

גוב הופך את המונולוג למין התפרצות משועשעת וסתמית. בתוכנית האחרונה, למשל, הוא עסק במעברים החדים במצבי רוח שאיפיינו את חיינו כאן באחרונה (והגדיר אותם כחיבור בין בידור לשואה), אמר שהמלה "תחת" מרגיעה אותו ועסק ארוכות בשאלת גודלו של אבר המין של הלווייתן הלבן. זה "ילדותי במכוון", האמור להוסיף לחנו של גוב. עליו להיזהר שלא לעבור את הגבול אל הילדותיות שחדלה להיות חיננית. לעומת קרסון, שסגנונו נבע ממקצועיות מוחלטת, גוב מנסה להעביר לנו את ההרגשה שבעצם אינו יודע מה הוא עושה שם, והוא שמח אם כמה מהדברים שהוא מנסה לעשות אכן מצליחים לעבוד. זו התדמית המסוימת שלו, והיא נלווית למרכיבים האחרים הבונים את אישיותו: הזמר האהוב, יוצר "כוורת" ו"זהו זה", המפגין תחושת נעורים נצחית שהיא מלבבת ומעט מגושמת.

גוב מנסה להפוך את החובבנות לעוקץ, וכן לשבור את המחיצות בינינו לבינו. יותר מכל מנחה אחר, הוא אצלנו בסלון, הוא בעצם זמר שבמקרה מנחה תוכנית אירוח: בסופה של כל אחת מתוכניותיו יזכיר לנו שהוא בעיקר זמר. בתוכנית האחרונה ריאיין, מלבד פרי, את רמי פורטיס ודוגמנית צעירה ומורדה. תחושת הנונשלאנטיות שורה על התוכנית כולה ואינה משתנה ממרואיין למרואיין. זו אולי המגרעת העיקרית שלה: שהיא נוטה למונוטוניות ובעיקר היא ארוכה מדי. התוכנית האחרונה ארכה שעה וחצי (כולל פרסומות) וזה הרבה מדי. ששים דקות היו מהדקות את התוכנית ומרכזות את החן של גוב. חצי השעה הנוספת עלולה להעניק ללא־כלום החנני של התוכנית תחושה של מריחות זמן ולגלוש אל המודרני, כי הרי גם לא־כלום שכזה צריך לפעול בגבולותיו הנכונים ולגרום לנו לצפות ללא־כלום הבא.

מוזיאון תל אביב לאמנות
TEL AVIV MUSEUM OF ART

פעילות השבוע
3.11-28.10

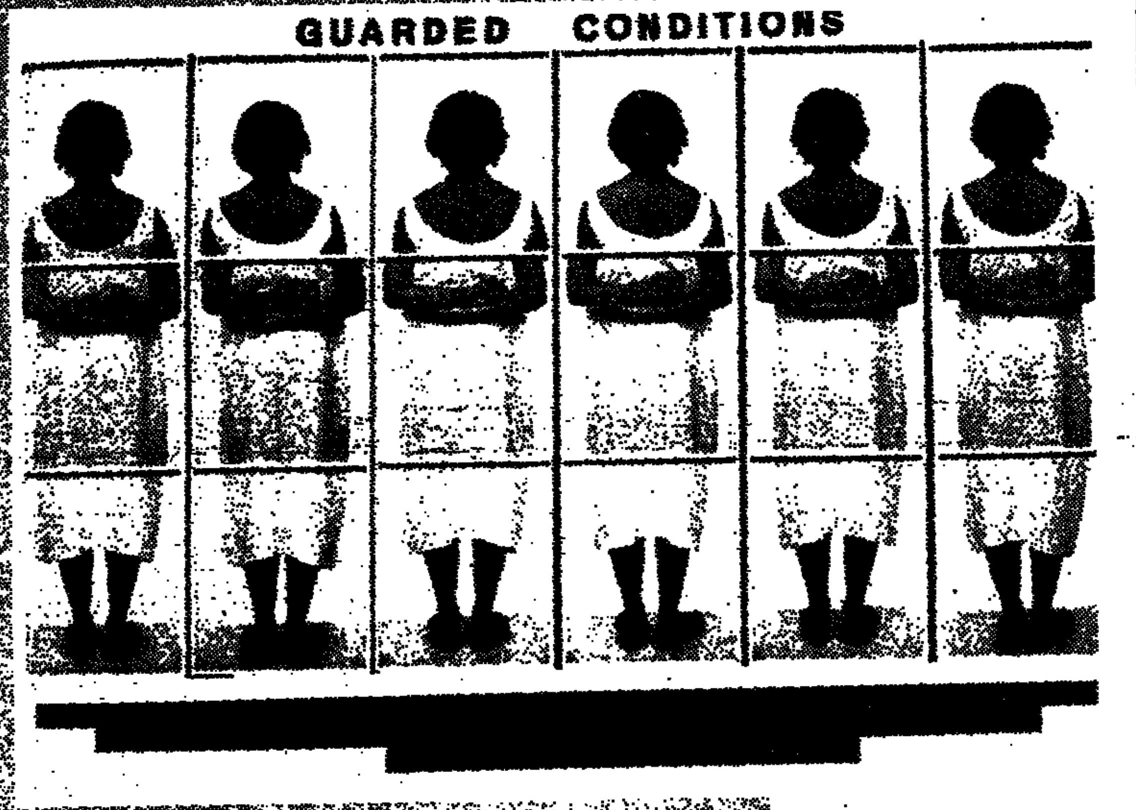

לורנה סימפסון, מצבים בפיקוח, 1989

תערוכות
פמלה לוי, ציורים 1994–1983
ציור פיגורטיבי המשלב יסודות סוריאליסטיים ומיתולוגיים.
דיוקנאות משפחה הולנדיים במאה ה־17
יצירות מאוסף המוזיאון, מאוסף הרייקסמוזיאום באמסטרדם ומאוסף מוזיאון ישראל.
שיח גלריה בתערוכה: שבת, 29.10, 11.30; יום רביעי, 2.11, 11.30
עולמות נפרדים – מבחר עבודות
אמנות ישראלית מן השנה האחרונה.
שיח גלריה בתערוכה: יום שישי, 28.10, 11.30; יום שלישי, 1.11, 20.00
גדר ברושים עין הפריזמן מיסטר מתוקי
גלריה מרי פאוזי מתארחת במוזיאון.

אוספים
אמנות אירופית במאות 16–19
הציור האימפרסיוניסטי והפוסט־אימפרסיוניסטי
אוסף משה ושדה מאיר
אמנים יהודים באירופה בין שתי מלחמות העולם
פיסול מאוסף המוזיאון
גדולי האמנות במאה העשרים, אוסף מינה־בלומנטל
שיח גלריה באנגלית באוספי המוזיאון: יום רביעי, 2.11, 11.30

ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות בת זמננו
לורנה סימפסון – למען הצופה
עבודות צילום המשלבות אסטרטגיות אופוזיציוניות של הפמיניזם עם אלה של המיעוט השחור.
90 ← 70 ← 90
ניסיון למפות את הצילום העכשווי המקומי.

מוסיקה
יום שישי, 28.10, 14.00; מוצ"ש, 29.10, 20.30
סדרת באך־הנדל
הקאמרטה הישראלית, רחובות: מקהלת אווה סול מלאסוריה.
י.ס. באך – המיסה הגדולה בסי מינור.
יום חמישי, 3.11, 21.00
חן צ'ימבליסטה ועודי פינטוס
זוכי פרס המועצה לתרבות ולאמנות.
בשעה 21.30
קבוצת מוסיקה נובה
מנצח: איתי טלגם; סולניות – סופרן: עדי עציון; אווה בן־צבי.
בתוכנית: סתר, בן שבתאי, וייסברג, אדמס.

נותרו מקומות בודדים לסדרות המוסיקה 1994/5
לקבלת פרטים ולהרשמה טל: 03-6957361 שלוחה 224/5

מוסף שבת
שבת, 29.10, 11.00
אבי בטלהיים מארח את בנימין בן אליעזר, ניצה שאול, רפי ויינשטוק, קבוצת מוסיקה נובה, איתמר לוי, יפה ירקוני.

מפגשים
רסיסי סתיו יום שני, 31.10, 11.30
שיחות חתך ומבט רענן על יצירות מתערוכות המוזיאון: הדיוקן באמנות – מהמאה ה־17 ועד היום.
תמונה בפוקוס יום חמישי, 3.11, 17.00
מוצגת השעה עם תמונה של קאמי פיסארו.

קולנוע
היומן של נני מורטי
איטליה, 1993, 100 דק'. תסריט ובימוי: נני מורטי. פרס הבימוי, קאן 1994. תרגום לעברית.

לילדים
מדוורים "ציורים" – מרכז סאלא לפעילות אמנותית
משגרים מכתבים, גלויות ואגרות ברכה, בהשראת ציורים במוזיאון. משחקים, הפעלות והתנסויות אמנותיות לילדים ולכל המשפחה.
עד 11.11
שבת, 29.10, 11.30
האשה שגרה בתמונה – מופע גלריה
לכיתות ב'–ח' ולהורים.
הנסיכה מבבל מציורו של ון דונגן ופרידריקה בר מציורו של קלימט הופכות לדמויות ססגוניות במחזה. עם עידית לימור וסיגל פירחי־עמיר.

מרכז החינוך לאמנות
פתיחת שנת הלימודים 1.11.94
סדנאות אמנות תשנ"ה – הרשמה מאוחרת.
ציור, פיסול, קרמיקה, צילום, וידאו, תיאטרון. לילדים, לנוער ולמבוגרים.
דפדפת מידע טל' 03-6919155. השתלמויות מורים.

מציעים לך
חברות במוזיאון תל אביב לאמנות
פרטים והרשמה:
בטל' 6957361 שלוחה 266

שעות הביקור
ימים: א', ב', ד', ה': 18.00–10.00
יום ג': 22.00–10.00
יום ו' ושבת: 14.00–10.00

מוזיאון תל אביב לאמנות
שד' שאול המלך 27, טל' 6961297

החנות
ימים: א', ב', ד', ה': 21.00–10.00
ימים ג': 22.00–10.00
ימים ו': 14.00–10.00
שבת: 14.00–10.00; 22.00–19.00

ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות בת זמננו
שד' תרס"ט 6, טל' 5287196

ספריית המוזיאון
סגורה לצורך שיפוצים

תערוכות ניידות
השאלה: א'–ה' 13.00–10.00

מרכז החינוך לאמנות
רח' דובנוב 8, טל' 6919155
פרטים והרשמה:
ימים א'–ה': 19.00–9.00

כניסה חופשית למוזיאון למחזיקי GoldMasterCard

יותר ממה שהעין רואה

אזור ירושלים

דירות למכירה

בבית הכרם
(עוזיאל), בתחילת בניה, דירות מ-3–4 חדרים + מרפסות פתוחות, מעלית, חניה פרטית, מחסן, פרטים ותכניות 794494 "יוחי כהן"

וילות ובתים

בגילה
(גבה ביותר), 8, גינות, מרפסות הכל מפונקים, נוף מרהיב, חניה מקורה, בלעדי בשיר"ן באמצעות "אנגלו סכסון" 251161 (מל"ך)

בנווה שאנן
בדו-משפחתי, 2 + 6 וגינה גדולה, $710,000, בלעדי ל"רון" מכונות לבנים" (מל"ך) 733332

במבשרת
דו-משפחתי, 5 + 3 יחידה נפרדת, גינה, $350,000, בלעדי ל"בתים" 737095

בשערי חסד
לרציניים, במיקום שקט ויפה, 2 יחידות נפרדות + גינה ותכניות בניה ל-2 קומות נוספות $750,000 "אחוזת בית" 3"2"662111 (מל"ך)

פרטי, בגילה
חצי מרה + גינה, 02-361954, 050-291129 בערב 02-767370

בלעדית
"הבית" 611222, בתלפיות, בית משלה, 7.5, 3 קומות, $620,000, 3.5 אכסניות.

קוטג'ים

במלחה החדשה
קוטג' 3 מפלסים במיקום נהדר, מרווח ומפואר במיוחד, 2 חניות מקורות + גינה לאיכלוסה 272878 - 050 - ישראל

במבשרת
(שכונה ג') קוטג' 6 חדרים, מרפסת, גינה, $340,000, בלעדי ל"בתים" 737095

במעלה אדומים
7, גינה גדולה, מרפסות, אפשרות בייסמנט 100 מ"ר, נוף מרהיב, "יערים" 259776

בלעדית
ל"הבית" 611222, במלחה, קוטג' חדש, 6, 220 מ"ר, גימור כבקשתך, מיידית, $440,000

בגבעת מרדכי
5.5 + הסקה ומיזוג פרטיים, חניה מקורה ומחסן, $450,000, 787134 בחול

פנטהאוז

בגבעת אורנים
פנטהאוז יוקרתי, 6 + מרפסה לנוף + מחסן, מעלית ומחסן, "בן צבי" (מל"ך) 630066, 631664

4 חדרים ויותר

נוף ללא גבולות!
בגילה ה', 5, מרפסת 30 מ"ר, אפשרות מגורים, משקעת ומטופחת, $215,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "אנגלו סכסון" 251161 (מל"ך)

בקטמון הישנה
4, ק"ב, מעלית, מרפסת סוכה, שקטה, חניה מקורה ומחסן, בלעדי בשיר"ן באמצעות "קפיטל" (מל"ך) 794911

מציאה בארנונה
4 כ"ס, גינה גדולה, מחסן וחניה, יפהפיה ומשקעת, $315,000, בלעדי בשיר"ן באמצעות "נרקיס נכסים השקעות" (מל"ך) 249249

מציאה!
במקור חיים, 4, 118 מ"ר, מרווחת, מרפסות, מחסנים, בלעדי ל"אריאב נדל"ן" 794594

בבית
4.5, משקעת + מרפסת + נוף, בלעדי ל"נדל"ן העיר" 250770

במלחה החדשה
פנטהאוז, 4 + מרפסת, נוף, מרווחת, מעלית, מחסן, חניה מקורה, $300,000, בלעדי ל"אנגלו סכסון" (מל"ך) 251161

בבן זכאי
5, ק"ד, (130 מ"ר) מרווחת + מרפסת שקטה, 160,000, "דינשטוק" 666943

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי

הודעה בדבר מכירת מקרקעין

מכרז מס' 22/94

האפוטרופוס הכללי מזמין בזה הצעות לרכישת הנכס דלא ניידי הבא:

מגרש בחולון ששטחו 278 מ"ר, הפונה לרחוב השריון באיזור בניה צמודת קרקע בחלק המזרחי של חולון.

המגרש רשום בלשכת רשם המקרקעין בחולון כחלקה 855 בגוש 6020.

על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרויות הניצול של זכויות הבניה בנכס ולברר ברשויות התכנון והרישוי המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והמגבלות החלות על נכס זה.

טופס הצעה ניתן לקבל במשרדנו בתל-אביב.

הצעות ניתן להגיש אך ורק על גבי טופסי הצעות ביום 22.11.94 עד שעה 12.00 במשרדי האפוטרופוס הכללי בתל-אביב רח' בן יהודה 14. ועדת המכרזים תשב באותו יום ובאותו מקום בשעה 12.30 ותדון בהצעות שהתקבלו.

הצעה שתתקבל באיחור מכל סיבה שהיא, לא תובא לדיון.

המציעים מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.

על המציע לצרף פקדון בשיעור 10% מגובה הצעתו, בשיק בנקאי לפקודת האפוטרופוס הכללי.

הצעות שהוגשו שלא בהתאם לתנאי המכרז לא יובאו לדיון.

המכירה כפופה לאישור בית המשפט.

אין האפוטרופוס הכללי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

בענין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם גב' עירית עומר במשרד האפוטרופוס הכללי ירושלים טל' 02-316709 בימים א', ב', ג', ה' בין השעות 9.00 – 13.00.

י. גבריאלי, עו"ד
משנה לאפוטרופוס הכללי

ירושלים, 14.10.94

בבית הכרם
6 חדרים (250 מ"ר) גינה נפלאה, 2 חניות + יחידה נפרדת מושלמת "אבי קורן בע"מ" 719740 (מל"ך)

בטלביה
(טולכה), בבנין מטופח, 4, בסטנדרט מעולה, שתי כניסות, קומה נוחה אמבסדור 618101

בגבעת הבירה
במרווח, 4, מרווחת, מסודרת, מרפסה לנוף, מחסן, בלעדי לאמבסדור צפון 815122

ברסקו
למהדרי התלמה, 5, ק"ב, עסקית ומשפצת + מרפסת, $299,000 בלעדי ל"עדי נכסים" 662288

בטלביה
בבית ערבי, 4 מיוחדת, ק"ב, + מרפסת ונוף $405,000 בלעדי ל"אחוזת בית" 3"2" 662111 (מל"ך)

בקרית משה
5 + גינה + מרפסת + חניה פרטית, חדשה ומשוכללת, בלעדי לת.ק.מ 513773 (מל"ך)

ברחביה
עסקה בראית, 4.5, ק"ב, מסודרת ומטופחת + מרפסת, רק $280,000 "אחוזת בית" 3"2"662111 (מל"ך)

בארנונה
הזדמנות בריה, 4.5, בכפר עציון, נוף לים המלח, ק"ב, מרפסת, $238,000 בלעדי ל"אבי קורן בע"מ" 719740 (מל"ך)

"הבית" 611222, ברחביה, חייבת להמכר, 4, 132 מ"ר, נוף מקסים, מעלית, בהזדמנות, $310,000

"הבית" 611222, ברחביה, 4, 146 מ"ר, נוף עוצר נשימה, חניה, מעלית, מיידית, $430,000

בבית הכרם
(עוזיאל), 4.5 + מרפסות + מחסן, ביתנים טובים, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שיר"ן (מל"ך) 513773

בתלפיות (ארנונה)
4.5 + מרפסות + חניה, מטופחת ומסודרת, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שיר"ן מל"ך 513773

בבקעה + רחביה
דירות פאר, 4 חדרים, 050-225862, 02-438367

ארמון הנציב

בארמון הנציב
במיקום מצויין, 4, משקעת ומטופחת, מרפסת, מחסן, נוף, $190,000 "סוכנות אבן פינה" 793485

בית שמש

גילה

בגילה
במיקום מצויין, 4, משקעת, מרפסת גדולה, מחסן, נוף, $190,000 "סוכנות אבן פינה" 793485

בתלפיות
לזוגיים 4.5, כ"ב, 198 מ"ר + גינה 80 מ"ר נוף, בלעדי ל"אריאב נדל"ן" 794594

בגילה
4 + פ"א, יפהפיה ומטופחת, ק"ד עליונה, $122,000, המפתחות ב"תיווך דניאל" 867222

בגילה ה'
(האודם), 4, מסודרת, נוף יפה, שקטה, $145,000, (לפינוי אוזן), "רום אנגליה" 766650 (מל"ך)

מבשרת

מעלה אדומים

נווה יעקב

פסגת זאב

4 ח'
כ-120 מ"ר, מרפסת, ק"א, אבן, משקעת, ביתנים, $182,000, בלעדי "אריאב נדל"ן" 794594

במזרח
4, דו-פלקס, 120, מרפסת גג, נוף, מחסן, דודית ומשקעת "תווך אבי דוחן" (מל"ך) 612233

במזרח
4, ק"א, יחידת הורים, 4 + גינה, $173,000, פ"א, יחידת הורים, $190,000 "תווך אבי דוחן" 612233 (מל"ך)

מחירים במערב
כ-מושיא, שמש, נוף, מרפסת, גינה, כניסה נפרדת ויחידת הורים, 637857

רמות

ברמות
4 + גינה + מרפסת, 4 + מרפסת, $151,000, $146,000, ש.ג.מ, 250935, 252704

3-3.5 חדרים

בקרית יובל
(סנדויל), 3, ק"ג, 87 מ"ר + מרפסת, מפתחות ב"דינשטוק" 666943

בארנונה
בבנין חדש, 2 + חניה מקורה (מתבקר כ-3) גינה, $192,000 "סוכנות אבן פינה" 793485

מכרזים (מס' 16 - 10)

הכונס הרשמי - כמפרקה של קהילת ציון אמריקאית - בפירוק, מזמין בזה הצעות לרכישת נכסי דלא ניידי הבאים:

1. חלקה 60 בגוש 11016 בקרית אונו (מכרז מספר 10).
2. חלקה 78 בגוש 11010 בקרית אונו (מכרז מספר 11).
3. חלקה 56 בגוש 11016 בקרית אונו (מכרז מספר 12).
4. חלקה 64 בגוש 11014 בקרית אונו (מכרז מספר 13).
5. חלקה 69 בגוש 11016 בקרית אונו (מכרז מספר 14).
6. חלקה 70 בגוש 11016 בקרית אונו (מכרז מספר 15).
7. חלקות 82 ו-83 בגוש 11009 בקרית אונו (מכרז מספר 16).

הצעות בכתב - לגבי כל מכרז בנפרד - יש להגיש על גבי טפסי הצעות לצורך מכרזים אלו - שניתן להשיגם במשרדו של ב"כ הכונס הרשמי עו"ד מיכאל גולדשטיין מרחוב ההסתדרות 7 ירושלים, טל' 02-236448.

את ההצעות - לגבי כל מכרז בנפרד - יש להגיש כמפורט להלן:

1. לגבי מכרז מספר 10 (חלקה 11016/60) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 20/11/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
2. לגבי מכרז מספר 11 (חלקה 11010/78) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 23/11/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
3. לגבי מכרז מספר 12 (חלקה 11016/56) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 27/11/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
4. לגבי מכרז מספר 13 (חלקה 11016/64) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 30/11/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
5. לגבי מכרז מספר 14 (חלקה 11016/69) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 4/12/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
6. לגבי מכרז מספר 15 (חלקה 11016/70) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 7/12/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.
7. לגבי מכרז מספר 16 (חלקות 11009/82+83) - יש להגיש את ההצעות אך ורק ביום 11/12/94, עד שעה 11.30 לפני הצהריים, במשרדו של עו"ד מ. גולדשטיין בכתובת דלעיל. ישיבת ועדת המכרזים התקיים בנוגע למכרז הנ"ל בו ביום במשרד הנ"ל בשעה 12.30.

- מגישי ההצעות לרכישת הנכסים הנ"ל מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.

על המציעים לצרף להצעותיהם פקדון - בהמחאה בנקאית - בשיעור 10% מגובה הצעותיהם.

המכרזים יתנהלו עפ"י תנאי המכרזים, כמפורט בנספח לטופסי ההצעות. הצעות שתוגשנה שלא בהתאם לתנאים הנ"ל - לא תובאנה לדיון.

הכונס הרשמי אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

המכירות כפופות לאישור בית המשפט המחוזי בירושלים.

בגין פרטים נוספים, ניתן להתקשר עם עו"ד מ. גולדשטיין (טל' 02-236448).

תאריך: 24/10/94

שמואל צור
הכונס הרשמי

תיווך "מבט"
מלך
רח' בן יהודה 5
טל' 252119 251862

- במציאה, בשח"ל 3, משקעת, חדש + מחסן, 2.5 בבקעה, $155,000, ק"א $105,000
- במלחה הישנה קוטג' במציאה, במלחה הישנה 2 ערבי מקורי, אפשרויות בניה + חצר $160,000
- במדרחוב 4.5 למשרדים, $800. בקרית יובל 2.5 מרוהט $500. 2 מרוהט $470
- במציאה, 3 + מרפסות. 3, $160,000, משופצת $105,000, 3 $130,000
- במציאה במושבה הגרמנית 3, ק"ק + חצר $195,000. 4.5 ק"ב $165,000

"הבית" 611222, ברחביה, 3, 70 מ"ר, קומת קרקע, משקעת, שקטה, מרכזית, מיידית, $325,000

בבית הכרם
הזדמנות והשקעה 3 + נוף בבנין מטופח, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שיר"ן 513773 (מל"ך)

בקרית משה
השקעה, דירה יפה, 3.5 + מרפסות, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שיר"ן 513773 (מל"ך)

1.5—1 חדרים

להשקעה!
בבנין חדש 2 דירות סטודיו, מטבחון, ריהוט מלא, מעלית, שטיחים, מיזוג, רק $88,000, אנגלו סכסון 251161 (מל"ך)

נווה יעקב

דירות בשכ"ח

בשכונת הבירה
4 גדולה + 2 אמבטיות, ארונות + מחסן, $1150 "תווך ארי" 817312 (מל"ך)

3 וילות
להשכרה מיידית ברמות ב' בבנה ביותר, בסביבת הר' בלעדיים $1000-1200 ל"אלי הון נכסים" 866864, 865789

2.5-2 חדרים

דירות
בעיר גנים, 2-2.5 חדרים בשכירות חודשית, מיידית 251166

ברמות, קוטג'
מרפסת, גינה, חניה, מחסן, מטבח מסודר, מיידי $1150 "דעתך" 861642 (מל"ך)

במוסמוה 3 חדרים
נוף, שקט, מיידי, בארמון הנציב 718230

דירות מרוהטות

בגבעה הצרפתית
4, מרוהטת קומפלט, $700, מיידית לטווח ארוך. בלעדי לאמבסדור צפון 815122

שותף/שותפה

דירות בדמ"פ

ברמ"ש
בתלפיות, 2.5 + מרפסות, יפה, בלעדי לת.ק.מ. באמצעות שיר"ן 513773 (מל"ך)

בקשות דירות

עסקים

למכירה
בשכ"ה מיני-מרקט פעיל מאוד, מיקום מרכזי 251131

"הבית" 611222, דרוש שטח מתאים למסעדה, בשכר חודשי, באזור טוב, לפנות למל"ך

מחסנים

להשכרה
בית נקשה, מבנים בגליל 1000 מ"ר, 500 מ"ר, 300 מ"ר, תיווך "אבנר" 345216

למפעל עתיר ידע
מתבקש/ת למשרה מלאה, רצוי רשיון על מלגזה, 245515, 248504

חנויות

להשכרה
באמריקן פינת יהודה, 160 מ"ר, לכל מטרה, לטווח ארוך, "בן צבי" (מל"ך) 631664, 630066

להשכרה בבן-יהודה
לחנות 54 מ"ר, אפשרות לגלריה, מיידי, "אבי קורן בע"מ" 719740 (מל"ך)

משרדים

להשכרה במרכז
משרד מרוהט, 2 חדרים, $480 685072

משרד להשכרה
במרכז, 4 חד' קומה בניסה, מרווחת, מיידית, $1100 (מל"ך) 686218

ארגונה 60 מ"ר + שרותים
"הדר" 374286

בתלפיות
להשכרה במרכז העיר, דירה/משרד, 3 חדרים, ק"ב, בלעדי לאמבסדור 618101

בשכ"ח
בניין היסוד 4 ומרוחות מעלית + חניה, לתקופה ארוכה, בלעדי ל"תווך אבי דוחן" 612233 (מל"ך)

להשכרה
לתקופה ממושכת משרדים בבנין "אורגיל", 250 מ"ר או פחות, "מנשיין" 252578

להשכרה
שטחים גדולים וקטנים בדוגמה, תלפיות, כלל, גם לטווח ארוך, בלעדי לאנגלו סכסון (מל"ך) 251161

מבני תעשיה

להשכרה
בשכונת תל ארזה, מבנה מסחרי בשטח של כ-840 מ"ר, לטווח ארוך, בלעדי ל"טוביה ביד" 256231 (מל"ך)

מגרשים

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו

דייהטסו

הונדה

טויוטה

לנציה

לאדה

מיצובישי

ניסאן

סובארו

סוזוקי

סיאט

סיטרואן

פולקסווגן

פונטיאק

פורד

בתי חולים

בתי מרקחת

עזרה ראשונה

חירום

שירותים

24 שעות

مكرر من الاهل

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי

הודעה בדבר מכירת מקרקעין

מכרז מס' 21/94

האפוטרופוס הכללי מזמין בזה הצעות לרכישת הנכס דלא ניידי הבא:

מגרש בשטח של 537 מ"ר, בשכונת נווה אביבים סמוך לרחובות אשכול, אפשטיין ודרך חיפה בצפון תל-אביב.

המגרש רשום בלשכת רשם המקרקעין בתל-אביב כחלקה 107 בגוש 6630.

על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרויות הניצול של זכויות הבניה בנכס ולברר ברשויות התכנון הרישוי המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והאחרות מכל סוג שהוא.

טופס הצעה ניתן לקבל במשרדנו בתל-אביב.

הצעות ניתן להגיש אך ורק על גבי טפסי הצעות ביום 22.11.94 עד שעה 11.00 במשרד האפוטרופוס הכללי בתל-אביב רח' בן יהודה 14 ועדת המכרזים תשב באותו יום ובאותו מקום בשעה 11.30 ותדון בהצעות שתתקבלנה.

הצעה שתתקבל באיחור מכל סיבה שהיא לא תובא לדיון.

המציעים מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.

על המציע לצרף פקדון בשיעור 10% מגובה ההצעה, בשיק בנקאי לפקודת האפוטרופוס הכללי.

הצעות שתוגשנה שלא בהתאם לתנאי המכרז לא יובאו לדיון.

המכירה כפופה לאישור בית המשפט.

אין האפוטרופוס הכללי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

בעניין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם גב' עירית עומר במשרד האפוטרופוס הכללי ירושלים בימים א', ב', ג', ה' בין השעות 9:00–13.00 טל 02-316709.

ירושלים, 14.10.94 — י. גבריאלי, עו"ד, משנה לאפוטרופוס הכללי

רנו אקספרס
1992, ראשונה, מצב מעולה.
375811 ,384777

טרקטורונים

אופנועים

הצעות עבודה

לאביב
חיילים/ות משוחררים ועולים/ות לאריזה, שכר גבוה.
245568

לאביב
מזכירה אנגלית + הדפסה, חצי משרה למוסך.
245567

לאביב
מתמטאי אמינה, נסיון צבאי, למפעל הייטק.
249619

לאביב
פקידה מנוסה לבית אבות יוקרתי, אחה"צ.
247771

ל"מעבורות זר"
לבורנט/ית רפואי/ת וקלדנית מנוסה לחצי משרה, אחה"צ.
251488

דרושים – מלצרים/ות דוברי אנגלית, – מפקח/ת משק בית, נסיון הכרחי, – מחסנאי טכני + רשיון נהיגה, נסיון הכרחי.
756666 ,756642

צעירים בריאים
לצוות דינמי, זכאות למענק.
711004

ביטוח

מסחריות

להברה תקשורת
בעלי/ות רקע באלקטרוניקה וחשמל,
עבודה קבועה
תנאים מעולים
2 5 8 3 5 3

למשרד ממשלתי
מזכיר/ה
עברית + תמלילנות, בעל/ת תעודת בגרות, לכוונות לשעות נוספות
02-255002

לעמותה ציבורית
מזכיר/ה דו לשונית
צעיר/ה ודינמי/ת + תמלילנות
עברית ואנגלית כשפת אם
02-255002

לפרוייקט תקשורתי
עבודה בטלמרקטינג
משמרות בוקר ו/או ערב, מתאים לסטודנטים.
02-255002

לתיגבור
נהג/ת מעל 15 טון
ניסיון
תנאים טובים.
02-240438

לתיגבור
תמלילן/ית וורדמיל 4.5
משרה מלאה
תנאים טובים.
02-244081

לתיגבור
עולה חדש/ה לעבודת ייצור במפעל
קבוע
02-244081

לתיגבור
חרט/ת קונבנציונלי כרסם C.N.C
02-240438

לתיגבור
מנהח"ש 3
8:00-15:30
מיידי!
02-240438

לתיגבור
תמלילן/נית
עברית+אנגלית
למשרד ממשלתי.
02-240438

לתיגבור
הנדסאי/ת אלקטרוניקה
למפעל Hi-Tec
02-240438

למשרד ממשלתי
כתבן/ית עברית
משרה קבועה
שעות מרובות
02-240438/9

לתיגבור
נהג/ת מלגזה
רגילה/חשמלית
לעבודה במפעל.
02-240438

להברת HI-TEC
מחסנאי/ת טכני
אנגלית טובה.
02-244081

לתיגבור
מזכיר/ה
שליטה בלוטוס ואנגלית EXEL
02-240438

לתיגבור
חייל/ת משוחרר/ת טכנאי צריח
חימוש צב"מ
02-240438

סטודנט/ית
בשילובי תמנוא המעות רבות שמתאמה למערכת הלימודים.
02-255002

ללשכה ממשבל
מנהל/ת לשכה
יצוגי/ת, דעמי/ת, ואינטליגנטי/ת, העבודה כרוכה בשעות נוספות
02-255002

לתיגבור
עובד/ת סוציאלי/ת
הכרות רוק
סיעוד תורבה
משרה גמישה מיידי
02-244081

לתיגבור
עובד/ת מטבח
לשעות 7:00-15:00
02-244081

לתיגבור
מטפל/ת סיעודי/ת
לשעות 18:00-20:00
אזור ק. משה.
02-240438

לתיגבור
חשמלאי/ת ו/או ע. חשמלאי/ת
מיידי וקבוע.
02-240438

לגולד-וורק כח אדם
• מהנדס/ת תכנה/מחשבים C++
• מתכנתים • מהנדס/ת תעשיה וניהול
• מוכרות בבירה • והני משאה • מלצרים/יות • עובדי יצור
02-258353

לחברת או.אר.אס (ORS) דרושים/ות:
- לפרוייקט גדול בתעשייה-בוחרים/ות בעלי/ות רקע באלקטרוניקה/הלחמה/חיווט/מכניקה. פרופיל צבאי 72 ומעלה.
- חשמלאי/ת מתח גבוה עם רשיון לעבודות אחזקה כלליות במוסד מסודר. דרוש ידע באינסטלציה ובגרות.
- עובדי/ות ייצור עם נסיון לשעות רבות ומשמרות.
- מוקדן/ית בוגר/ת יחידה קרבית לעבודה מסודרת. גילאי 22-38.
- שרטט/ת אוטוקד לשרטוט אלקטרוני לפרוייקט זמני בבית שמש.
- מנופאי/ת צריח מנוסה לעבודה בפרוייקט בניה.
- מזכיר/ה דובר/ת אמהרית ואנגלית למשרה מלאה.
- פקיד/ת קבלה דובר/ת גרמנית ואנגלית לעבודה במשמרות.

נא להתקשר לטלפונים 02-256511/2, בין השעות 8:30 - 16:30
עובדים קבוע עם או.אר.אס

לחברה מסחרית גדולה דרושים/ות
- טכנאי/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה למגוון משרות
- מתדלקים/ות לתחנות תדלוק 9:00-18:00
- חשמלאים/יות בכל הרמות למגוון משרות
- עובדי/ות ניקיון למשרה מלאה
- מסגרים/יות, רתכים/יות, אלקטרונאים/יות, מכונאים/יות
- לחברה המשווקת ציוד רפואי - איש/ת מכירות, בעל/ת רקע בתחום הרפואי (כימיה, ביולוגיה, רפואה, מעבדנות)
- מהנדס/ת אזרחי/ת לתפקיד מהנדס מועצה מקומית, עם כל הניסיון הנדרש
- למוסך גדול - מנהל/ת מחסן, מחסנאי/ית, בוחן/ת רכב ומכונאים/יות
- נהגים/ות מעל 15 טון למספר הצעות עבודה
- טכנאי/ת / הנדסאי/ת / מהנדס/ת מיזוג אוויר

נא להתקשר בין השעות 8:30-16:30, לטלפונים 02-256511/2

בוא/י להיות אדון לעצמך!

בוא/י להיות דוור/ית במנפאואר
ותוכל/י להנות מעבודה בזמן שלך ובקצב שלך!

*כרטיס טיסה חינם לאירופה (הלוך ושוב) לאחר 10 חודשי עבודה או שווי הכרטיס!

אם יש לך:
* כושר גופני טוב
* יכולת קריאת כתובות בעברית ואנגלית

מובטח לך:
משרה מלאה - שכר חודשי גלובלי + בונוסים + הוצאות נסיעה
* עבודה עצמאית
* תחילת עבודה 07:00 - סיום עבודה גמיש ומותנה בקצב אישי
* אפשרות להקלט ברשות הדואר

סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

תיאטרון "המרכבה"
סדנא "גשטאלט" (תרפית התבניות) ומשחק
עבודה אישית וקבוצתית עם:
מודעות חלומות ויחסים אישיים, תרגילי התיאטרון המקצועי. מיועדת לשחקנים, רקדנים, זמרים, אומנים, סופרים וגם אחרים המעוניינים לגלות ולפתח שורשי יצירותיהם.
במאי: פרנקלין ודסנר-437189, 02-832143
משתתפים מוזמנים להשתתף בהצגות תיאטרון המרכבה

הצהרה על נכס בהקדש

להווי ידוע שהחדים עמד להגיש בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים, להצהיר כי קיים הקדש חכי יחזקאל לוי, וכי נכסי ההקדש הנמצאים ברחי אדוניה הכהן 28 ירושלים, כללים מקרקעין הידועים כגוש 30084 חלקה 113 והמטלטלין הנמצאים בבית הכנסת הנמצא במבנה שבמקרקעין הנ"ל.
לפי בקשת ב"כ האפוטרופוס הכללי מוזמן כל מי שיש לו התנגדות לבקשה לפנות לחיים בכתב.
קריאה זו מופנית גם ליורשי האחים, יהודה בן יעקב לוי, מתתיהו בן יעקב לוי, ורפאל בן יעקב לוי.

ש. בן אליהו, עו"ד
רחי עזרת ישראל 17 ירושלים.
טי"ל: 02-255364 ,243343
פקס: 02-255364

לגולד-וורק כח אדם
• מוקדנים/ות להברת תקשורת
• מנהל/ת קבלה למלון • איש אחזקה למפעל
• הנדסאי אלקטרוניקה • מוכירה • HI-TEC
02-258353

לתיגבור
טבח/ית
למוסד ציבורי גדול 7.30-16.00
מיידי
02-240438

חיילים/ות משוחררים/ות
לעבודות שונות
במגזר העסקי והציבורי
מאגרי אנוש 02-234441

נהגים/ות
בעלי רשיון ג'
לעבודת חלוקה.
תנאים טובים.
מאגרי אנוש 02-234441

אורטל
שליחים/ות
בעלי/ות רשיון לוספה
טל' 02-259393

לעמותה ציבורית
מנהל/ת משרד
מנוסה, סובלני/ת ואחראי/ת + תמלילנות
עברית/אנגלית
02-255002

אורטל
נהג/ת ג'
ידע באנגלית
תנאים טובים
טל' 02-259393

לתיגבור
חשב/ת
לחברה מסחרית
עבודה מול ספקים.
02-240438

לגולד-וורק כח אדם
• חדרניות לחופש
• הנדסאי תעשיה וניהול
• קופאיות • והנים (ו)
02-258353

טכנאי/ות מחשבים
רקע בתוכנה וחומרה
מאגרי אנוש 02-234441

למלון ווינדמיל
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג 2
נסיון + אנגלית
לאריאל 02-663111

לחברה גדולה
מזכיר/ה אישי/ת
לתפקיד דינמי מורכב בתנאים ותמטל עובדים
משרה מלאה וקבועה
טל' 02-235959

אורטל
מזכיר/ה
ידע בא-ב
לשעות מרובות
טל' 02-259393

אורטל
מחסנאי/ת
ידע במחשב
טל' 02-259393

לחברת תקשורת דינמית
דרושים/ות
נציגי/ות שרות טלפוני
בעלי רקע טכני
למשרה מלאה וקבועה
טל' 02-235959

לתיגבור
למפעל תעשייתי יוקרתי
* אלקטרונאי/ת - חווט/ת
* מרכיב/ה טכנאי/ת - בוגרי ביה"ס מקצועי
תנאים טובים למתאימים
02-244081

מדריכ/ה לשעות 12.00 – 16.00

דרוש/ה צורף/ת
משבץ/ת מקצועי/ת לזהב ולכי כסף.
375155

לבית הולד אמ"ת
גננת, פסיכולוג/ית קליני/ת, רצוי מוסמך או פסיכולוג/ית חינוכי/ת מוסמך – לטיפול בילדים במסגרת פנימית. לחצי משרה, בעיקר בשעות אחה"צ. מזכירה בחצי משרה לשעות אחה"צ + אינטרנט.
765866 ,765066

לביפר תקשורת
בירושלים מוקדנים/ות לעבודה במשמרות
02-294635 ,03-5205182

לחברת וילה בושיטיים
דרושים/ות קופאים/ות ואיש/ת יחסי ציבור דובר שפות זרות רצוי ברמנית. תנאים מצויינים למתאים/ה + הסעה מאורגנת.
המעוניינים לפנות לטלפון:
07-584437 07-584435

למפעל מצליח
דרוש/ה עובר/ת לטלמרקטינג בשעות הבוקר.
251031

לחברת בניה
בירושלים דרוש איש מכירות באתרי בניה + רכב
פרטים: 255407 ,232192

גולד-וורק כח אדם
• לרשת שוק- קופאיות, עובדים למחלקת ירקות, עובדים למחלקת בשר
• לתעשייה- בוגר צבא: טכנאי צבע, צריח
• מנהלת משרד: עב/אנג • איש UNIX • ברסט
02-258353

לתיגבור
קלדן/ית
לשעות אחה"צ
מיידי
02-240438

להברת נתיב - 2
סטודנט/ית
* ללווי נכה צה"ל בשעות הבוקר
לנורית טל' 02-235523

אורטל
מעבד/ת תמלילים
קיוסקסטי א-ב/וורדמיל
טל' 02-259393

למשרד ממשלתי
כתבן/ית אנגלית
מנוסה
משרה מלאה וקבועה
טל' 02-235959

אורטל
מזכיר/ה
לניהול משרד עו"ד
טל' 02-259393

לתיגבור
למשרד ציבורי גדול
פקיד/ת מודיעין
עבודה במשמרות
02-240438

למשרד ממשלתי
מזכיר/ה
לתפקיד מגוון ומעניין
הדפסה טובה
משרה מלאה וקבועה
טל' 02-235959

לחברת הייטק
✓ מזכיר/ה מנוסה
✓ פקיד/ת קבלה
אנגלית – יתרון
עיבוד תמלילים – חובה
02-259596

לתיגבור
מנהל/ת מחסן בכיר/ה
ניהול ואירגון מלאי רצוי ידע בתוכנה, שכר מתאים
02-244081

לחברת תקשורת
אחראי/ת מוקד שידורים
רקע באלקטרוניקה
הכרת וידאו ואודיו-יתרון
משרה חלקית
טל' 02-235959

לתיגבור
חייל/ת משוחרר/ת
לעבודת ייצור מועדפת
במפעל/מלון - מיידי
02-244081

למשרד ממשלתי דרוש/ה
מתרגמ/ת מנוסה, עברית/אנגלית, אנגלית/עברית + הדפסה
שכר גבוה למתאימים.
256511

לתיגבור
למשרד ממשלתי
מזכיר/ה
עב'/אנ' תמלילנית
משרה קבועה 8.00-17.00
02-240438

לתיגבור
מפעיל/ת מחשב VAX-VMS
נסיון וידע ב-SQL
02-244081

לתיגבור
למוסד ציבורי רפואי
צבעי/ת
גנן/ת
משרות קבועות
02-240438

למוסד ממלכתי
סטודנטים/יות
לתפקידי מכירות
שעות גמישות
עית + הוצאה יוצאנית
טל' 02-235959

הנהלת חשבונות

מזכיר/ה / מעבדת תמלילים מנוסה,
שליטה בוורדמיל או תוכנה אחרת.
256512

רוברט הלף ROBERT HALF
קורסי ✓חשבשבת
* הנהח"ש
* קלדות
* שיווק ומלאי
מכפל – משכורת
02-259595

פקיד/ה מנוסה
רצוי ידע בהדפסה
לשעות 14/15 עד 18/19.
256512

חשב/ת שכר מנוסה
למגזר הציבורי/פרטי. אפשרות למשרה חלקית.
256511

לחברת יבוא ושיווק
סוכנ/ת מכירות
לעבודת שטח
תנאים טובים
+ רכב חברה
טל' 02-235959

לחברה צעירה ודינמית
פקיד/ת קבלה
בעל תודעת שרות
וידע בעיית
למשרה מלאה וקבועה
טל' 02-235959

לחברה מסחרית
טכנאי/ת אלקטרוניקה
לתיקון מוצרי צריכה בתיים.
תנאים טובים.
טל' 02-235959

שומרים/ות
אפשרי בלוי מקצועיים/ות או מקצוענים/ות
לעבודה ברשתות השיווק
מאגרי אנוש 02-234441

לחברה לשירותי כ"א
לעבודת ראיון והשמה
בתור/ה רציני/ת אינטליגנטי/ת ונמרצ/ת, בעל/ת יכולת שיווקית.
עדיפות לבעל/ת נסיון בתחום.
טל' 234441 פקס. 235978

לתיגבור
לחברה קבלנית
מסגר + ידע בריתוך
שכר גבוה
02-244081

לתיגבור
איש/ת שיווק
מכירות שטח,
אולם תצוגה
אחזקת רכב
02-240438

חשמל אלקטרוניקה

מוכרים/ות

טכנאים הנדסאים

למשרד אדריכלים
דרושה הנדסאית בנין מוסמכת, נסיון וידע בעבודה באוטוקאד.
251938

מהנדסים אדריכלים

עובדי מוסך

מוכירות

למשרד שי"ר מזכירה עם נסיון לעבודה מלאה.

למבללה למבוגרים
בירושלים מזכירות 15.00 – 13.00 – 21.00 ,8.00 (לסרוגין).
255299

למגוה קוהלתי רמות
מזכירה מנוסה לקבלת קהל, משמרות יום וערב, למשרה חלקית.
861803

סוכנים/ות

ליבואנים
מזכירה + נסיון, ידע בהנה"ח סוג 2,
233139

דרושים
מלקי תוצרת חלב וגלידה עצמאיים, רכב מתאים + ערבויות.
512181 אילה

אם את/ה
רציני/ת, בעל/ת רכב ומחפש/ת עבודה רווחית ומעניינת מגבות גוליך מובילה – מקסף איתנה תנתן הדרכה.
249261

נגדים

נהגים

בצ"מ מל מריילר
+ מנוף 5 שנות נסיון.
761806 ,964848 ובערב

עובדי ניקיון

מורים/ות גננות

דרוש/ה מורה לחינוך
משלים לעבודה עם מנגלים. פרטים:
430474 ,431052

פקידים/ות וקלדניות

לבית מסחר לחלקי חילוף בתלפיות
דרוש/ה
פקיד/ה
עד גיל 50
קורות חיים ונסיון
קודם ת.ד. 1433 י-ם

אשכולות בנייה
קורס כתבנות חינם!!!
לנרשמים עד סוף דצמבר
לאחר מקורסי
עיבוד-תמלילים
02-259595-ו-

מנפאואר
למשרד ממשלתי
מזכיר/ה
* כתבנית מלאה
* נסיון מזכירותי - רצוי
שכר החל מ- 12 ש"ח לשעה
משרה מלאה לתקופה ממושכת
כולל שעות נוספות
טל': 02-256440

למשרד עורכי דין כתבנית בשעות 15.00 – 19.00

מקידה מחבנות
יעילה המצנת ע/ת למשרה מלאה בירושלים. לפנות ל' לציפי 03-5657717

פקיד/ת גבייה
מנוסה למעקב אחרי תשלומי לקוחות למשרה מלאה בירושלים. לפנות ל' לציפי 03-5657717

מקדמי מכירות

לחברת טמפו-קרמיק
דרוש/ה איש/ת מכירות לאולם תצוגה.
717788

עוזרות ומטפלות

לאמריקני מיעוד
מטפל/ת לזקן/ה, נסיון, שפות.
322422 ,322841

לניהול בית + 2.
3 ימים בשבוע, תנאים טובים.
788299

מטפלת מנוסה
לתינוק 3 חודשים, בביתו במסנת זאב, יומיים בבוקר ויומיים אחה"צ.
836870

עובדי מתכת

עובדי ייצור

CNC פרסם
מתחשב חרט קונבנציונלי (נסיון שנתיים) למפעל תעשייתי.
233111

רפואת שיניים

עובדי מטבח

שליחים/ות

שליחים רציניים
+ וספה לעבודה קבועה, 5000 ומעלה.
235868

מלצרים/יות

בקשות עבודה

גרפיקאים

להדכה בכקר
צעיר/ה, אחרי צבא, שלוותי בתנובות גרוצות למשבצת עב.
2331169

מציעים למכירה

מוצרי חשמל

מערכות סטריאו

רהיטים

כלי נגינה

מחשבים

חיות בית

טלפונים ומכשירי קשר

מכונות תפירה

כלאבונים

מבצע ב"קיק סף"
החלפת פלאפונים ברכון למתקפלים, ההחזמות.
388848

ציוד לעסקים

בריאות

שיפוצים

שירותי ליווי

"שיא"
בחורים חתיכים, צעירים אטרקטיביים לנשים מפנקים בדיסקרטיות. גברים ונשים + חשפנים.
236292

ציוד משרדי

שיעורים פרטיים

אסטרולוגיה

דרוש/ה בדחיפות
טכנאי קירור
מוסמך
נסיון שנה לפחות
באזור הדרום
טל. 02-900517

בידור

בתי הארחה

הכרויות

משרד החוץ · נציבות שירות המדינה

משרד החוץ מציע לך להצטרף לשירות החוץ לעבודה שיש בה גיוון רב ואתגרים אישיים, מקצועיים ולאומיים, בעלי חשיבות ממדרגה ראשונה בארץ ובחו"ל.
אם הנך בעל מוטיבציה גבוהה ונכונות לעבוד במלא המסירות - הינך מוזמן להגיש מועמדותך לקורסי הצוערים.

המשרד מציע לעובדיו, ולמועמדים המייעדים עצמם לשירות החוץ, משימות מקצועיות מרתקות בארץ ובחו"ל. התפקידים כוללים ייצוג המדינה ב - 107 שגרירויות וקונסוליות ברחבי העולם, ושרות במטה השותף בכל מרכיבי המו"מ לשלום עם מדינות ערב והמנהל את יחסי החוץ של מדינת ישראל.

שירות החוץ נמצא בתהליך של התמקצעות גוברת והולכת. נפתחות מגמות חדשות לניהול הנציגויות והמטה (מגמת המנהל), למחקר וקשרים דיפלומטיים עם מדינות ערביות ומוסלמיות (מגמת מז"ת ואיסלם) ולעבודה מדינית-כלכלית (מגמת *כלכלה ושיתוף פעולה בינלאומי*). במקביל, נמשכת ההכשרה בתחום העבודה הדיפלומטית המסורתית (מגמה כללית).

על יסוד תפיסת שירות החוץ כמלאכה המחייבת שילוב מומחיות מקצועית בנושאים ספציפיים עם השכלה וידע כללי במגוון נושאים, יתקבלו מועמדים/ות שהכשרתם האקדמית היא בתחום אחד או יותר מתוך מכלול *מדעי הרוח והחברה*, הטבע והמשפטים וכן מהמדעים המדויקים והטכנולוגים.

על המועמדים/ות להפגין סקרנות ועצמאות אינטלקטואלית, כישורי הבנה וניתוח מדיניים וכלכליים, מטען תרבותי, שליטה בשפות, יכולת תקשורת בין-אישית ועבודה בצוות, וכן יוזמה וכושר ביצוע.

על מנת לאתר עובדים העונים על דרישות אלו, מקיים משרד החוץ תהליך מיון קפדני, מסודר ואובייקטיבי בשיתוף עם נציבות שירות המדינה.

בעמוד זה מתפרסמים מכרזים להתמחויות להן זקוק משרד החוץ. מומלץ כי המעוניינים/ות ישקלו בקפידה התאמתם/ו למגמות השונות ויגישו מועמדותם/ן להתמחות התואמת את כישוריו/הם ונטיותיו/הם.

בתחילת נובמבר תתקיים באוניברסיטאות השונות סדרת מפגשים שמטרתם מסירת מידע מירבי על שירות החוץ ומסלול ההכשרה (פרטים בלוחות המודעות באוניברסיטאות).

בתום התהליך, המורכב משלבים שונים המתפרסמים לאורך כתשעה חדשים מיום פרסום המכרז, מוזמנים אלו שעמדו בו בהצלחה, להצטרף לקורסי הצוערים בהתמחויות השונות.

המועמדים שייבחרו יעברו תקופת הכשרה של שנתיים הכוללת קורס עיוני בן 4.5 חדשים, התמחות ועבודה מעשית במחלקות המשרד.

בתום תקופת ההכשרה, אם יעמדו הצוערים בדרישות, ייקלטו בשרות החוץ הישראלי וישולבו בתפקידים בנציגויות בחו"ל ובמטה בארץ. על המועמדים/ות להיות מוכנים/ות למלא כל תפקיד בארץ ובחו"ל, לרבות בארצות קשות שירות.

בתקופה של מפנה ביחסיה הבינלאומיים של מדינת ישראל ופתיחת אופקים דיפלומטיים חדשים לעיצוב פני המזרח התיכון בעידן של שלום, הנך מוזמן/ת להצטרף לשירות החוץ וליטול חלק בעשיה הניצבת במרכז ההוויה הישראלית.

מכרז לצוערים/ות התמחות מדינית כללית

מק/1/95

תיאור התפקיד
התמחות כללית בתחומי העבודה המיוחדים של משרד החוץ - המדיני, המדיני/כלכלי, המדיני/משפטי, התקשורתי, המחקרי, הטאגרפי, התרבותי והתמחות כללית בתחומי עבודת המינהל המיוחדים של משרד החוץ - מינהל נציגויות, נושאים קונסולריים, משאבי אנוש, מיחשוב ומידע, כספים, נכסים ותקציבים.
הדרגה: 35-38 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

תנאי העסקה
א. בתקופת הצוערות יועסק המתמחה עפ"י חוזה מיוחד בתנאי שכר כולל.
לכל צוער תינתן הלוואה עומדת שתהפוך למענק לאחר תקופת שירות רצופה של 5 שנים.

דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמית מלאה - (לפחות תואר ראשון). ראה בנוסף הערה ה' שלהלן.
ב. התמצאות בבעיות מדיניות ובנושאים כלליים אחרים לרבות: *כלכלה ומשק הארץ, יהדות, מזרח תיכון, הסטוריה, גאוגרפיה, חברה ומדינה, משפט בינלאומי*, תרבות ואמנות, *מינהל, מיחשוב*, כושר ניסוח, כושר לניהול מו"מ, כושר הסברה והבעה בכתב ובעל-פה, ידיעה מושלמת בכתב ובעל-פה בשפה העברית, שליטה לרבות כושר דיבור שוטף באנגלית. רצויה ידיעה בשפה זרה נוספת כמו: ערבית, צרפתית, ספרדית, גרמנית, רוסית, יפנית, סינית, קוריאנית, הונגרית, צ'כית, פולנית, טורקית ובהזינית.
ג. גיל - עד 33
ד. עמידה בבדיקות רפואיות ובטחוניות.
ה. אזרחות ישראלית לרבות בן או בת הזוג.
ו. תהליך המיון אותו ידרשו המועמדים לעבור (בחינות בכתב, מרכזי הערכה, ועדת בוחנים) ייערך על ידי נציבות שירות המדינה. (הודעות על מועדי הבחינות ישלחו בנפרד).

מכרז לצוערי/ות מינהל

מק/2/95

תיאור התפקיד
התמחות כללית בתחומי עבודת המינהל של משרד החוץ: משאבי אנוש, טיפול בנושאי רווחה ומשפחה, *הנהלת חשבונות, ניהול כספים, מיחשוב ותקשורת, משאים קונסולריים ונכסים.*
הדרגה: 35-38 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

תנאי העסקה
א. בתקופת הצוערות יועסק המתמחה עפ"י חוזה מיוחד בתנאי שכר כולל.
ב. *לכל צוער תינתן הלוואה עומדת שתהפוך למענק לאחר תקופת שירות רצופה של 5 שנים.*

דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמית מלאה - (לפחות תואר ראשון). ראה בנוסף הערה ה' שלהלן.
ב. כושר לניהול מו"מ, כושר הבעה בכתב ובעל-פה, ידיעה מושלמת בכתב ובעל-פה, בשפה העברית, *שליטה לרבות כושר דיבור שוטף באנגלית או בערבית או בצרפתית או בספרדית או בגרמנית.*
התמצאות כללית בבעיות מדיניות ובנושאים כלליים אחרים לרבות:
כלכלה ומשק הארץ, יהדות, מזרח תיכון, היסטוריה, גאוגרפיה, חברה ומדינה, תרבות ואמנות, מינהל ומיחשוב.
ג. גיל עד 33
ד. עמידה בבדיקות רפואיות ובטחוניות.
ה. אזרחות ישראלית לרבות בן או בת הזוג.
ו. תהליך המיון אותו ידרשו המועמדים לעבור (בחינות בכתב, מרכזי הערכה, ועדת בוחנים) ייערך על ידי נציבות שירות המדינה, (הודעות על מועדי הבחינות ישלחו בנפרד).

מכרז לצוערים/ות התמחות מזרח תיכונית

מק/3/95

תיאור התפקיד
ההתמחות תתמקד במסלול המזרח-תיכוני, בהיבטים מדיניים ומחקריים ותכלול גם הכשרה בתחומים הבאים: המדיני, הכלכלי ומשפט בינלאומי. תקופת הצוערות נמשכת כשלוש שנים. במהלך תקופת הצוערות יעבור הצוער קורס בסיסי בהתמחות בחטיבות המשרד העוסקות בנושאי המזרח התיכון.
לאחר מכן אם יעמוד המועמד בדרישות, ייקלט בשירות החוץ הישראלי.
הדרגה: 35-38 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

תנאי העסקה
א. בתקופת הצוערות יועסק המתמחה עפ"י חוזה מיוחד בתנאי שכר כולל.
ב. לכל צוער תינתן הלוואה עומדת שתהפוך למענק לאחר תקופת שירות רצופה של 5 שנים.

דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמית מלאה - תואר ראשון לפחות בנושאי מזרח תיכון.
ב. ידיעה מושלמת בכתב ובע"פ בשפה העברית, ויכולת טובה מאוד בשפות ערבית ואנגלית, יכולת כתיבה ניירות סיכום והערכה וכושר ניסוח בע"פ, עדיפות תינתן לבעלי נסיון בתחום המחקרי.
ג. התמצאות בבעיות מדיניות ובנושאים כלליים אחרים לרבות: יהדות, הסטוריה, גאוגרפיה, חברה ומדינה, כלכלה ומשק הארץ, מינהל, משפט בינלאומי, מיחשוב, תרבות ואמנות, בושר לניהול מו"מ, כושר הסברה והבעה בכתב ובעל-פה, רצויה ידיעה בשפה זרה נוספת לאמור לעיל כמו: תורכית, פרסית, צרפתית, ספרדית, גרמנית, רוסית, או כל שפה זרה אחרת.
ד. גיל עד 33
ה. עמידה בבדיקות רפואיות ובטחוניות.
ו. אזרחות ישראלית לרבות בן או בת הזוג.
ז. *תהליך המיון אותו ידרשו המועמדים לעבור (בחינות בכתב, מרכזי הערכה, ועדת בוחנים) ייערך על ידי נציבות שירות המדינה*, (הודעות על מועדי הבחינות ישלחו בנפרד).

מכרז לצוערים/ות באגפי הכלכלה ושיתוף פעולה בין לאומי

מק/4/95

תיאור התפקיד
ההתמחות תתמקד במסלול הכלכלי, כלכלי מדיני, כלכלה וסחר בין לאומיים, שיתוף פעולה כלכלי, ארגונים *כלכליים בין לאומיים, היבטים כלכליים מזרח תיכוניים. ההתמחות תכלול גם התמחות כללית בתחומי* העבודה האחרים של משרד החוץ.
הדרגה: 35-38 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

תנאי העסקה
א. בתקופת הצוערות יועסק המתמחה עפ"י חוזה מיוחד בתנאי שכר כולל.
ב. *לכל צוער תינתן הלוואה עומדת שתהפוך למענק לאחר תקופת שירות רצופה של 5 שנים.*

דרישות המשרה:
א. השכלה אקדמית מלאה - (לפחות תואר ראשון). ראה בנוסף הערה ה' שלהלן.
ב. התמצאות בנושאי כלכלה ומשק בארץ ובנושאים כלליים אחרים לרבות: התמצאות בבעיות מדיניות, יהדות, מזרח תיכון, הסטוריה, גאוגרפיה, חברה ומדינה, משפט בינלאומי, תרבות ואמנות, מינהל, מיחשוב, כושר נימוס, כושר לניהול מו"מ, כושר הסברה והבעה בכתב ובעל-פה, ידיעה מושלמת בכתב ובעל-פה בשפה העברית, שליטה לרבות כושר דיבור שוטף באנגלית. רצויה ידיעה [illegible]
ג. גיל עד 33
ד. עמידה בבדיקות רפואיות ובטחוניות.
ה. אזרחות ישראלית לרבות בן או בת הזוג.
ו. תהליך המיון אותו ידרשו המועמדים לעבור (בחינות בכתב, מרכזי הערכה, ועדת בוחנים) ייערך על ידי נציבות שירות המדינה. (הודעות על מועדי הבחינות ישלחו בנפרד).

הערות ל-4 המכרזים:

א. הצערים שיעמדו בדרישות ההתמחות ישולבו בתום תקופת הצוערות בשירות החוץ. עליהם להיות מוכנים למלא כל תפקיד בישראל או בחו"ל לרבות בארצות קשות שירות.
ב. המועמדים שהינם עובדי מדינה קבועים יועסקו בתקופת הקורס וההתמחות בתנאי מעתל (בהסכמת האחראי במשרדם).
ג. לגבי מועמדים שיגישו מועמדותם ליותר ממכרז אחד וימצאו מתאימים, בסיום הליך המיון, ליותר ממכרז אחד, הנהלת משרד החוץ שומרת לעצמה
ג. את הזכות לקבוע לאיזה מסלול יופנה המועמד, בהתאם לצרכי המשרד.
ד. הנהלת משרד החוץ שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את השתתפותו בקורס או את התמחותו של צוער אם יימצא בלתי מתאים לדרישות התפקיד.
ה. רשאי להגיש מועמדותו גם מי שאינו בעל השכלה אקדמית מושלמת אך, עומד לקבל תואר ראשון בתום שנת הלימודים תשנ"ה 1995. מועמד כזה יהיה חייב להמציא בעת ההרשמה אישור על לימודיו בשנת הלימודים האחרונה לתואר ויהיה זכאי להתקבל לקורס הצוערים על תנאי עד להגשת אישור קבלת תואר ראשון ולא יאוחר מ-31.10.1995.
ו. בקשות יש להגיש באמצעות טופס מדף 2115, אליו יש לצרף העתקים מאושרים של המסמכים הנדרשים, קורות חיים ושתי תמונות. את הטופס ניתן להגיש בכל אחת מהלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה.
ירושלים - הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 34076, מיקוד 91340
תל-אביב - הקריה, קלמן מגן 10, מיקוד 61070.
חיפה - רח' חסן שוקרי 11, מיקוד 33105.
באר-שבע - רח' החלוץ 136, ת"ד 10050.
את טופס 2115, ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות הנ"ל ובמשרדי המועצות והרשויות המקומיות. תו"ל רשאי להגיש מועמדותו גם במכתב רגיל, במקרה זה עליו לציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.
ז. בכל מקום שבו מפורט תיאור תפקידים בלשון זכר הכוונה גם ללשון נקבה וכן להיפך, תינתן הזדמנות שווה, לאשה וגבר בעלי כישורים מתאימים להתמודדות על אותה משרה.
ח. על המועמדים לראוג, שבקשותיהם, בצרוף העתקים מאושרים של המסמכים הנדרשים וכל מסמך אחר שברצונם להגיש (בצרוף תרגומם הנאמן לעברית, אם הם ערוכים בלועזית), יגיעו לנציבות שירות המדינה, בשלמותם, ***מוקדם ככל האפשר*** ולא יאוחר מהתאריך המפורט להלן, אחרת לא תובאנה בקשות אלו בחשבון.
ט. כל צוער אשר יפסיק מיוזמתו השתתפותו בקורס ו/או בהתמחות בטרם יסתיימו, יחוייב בהחזר ההלוואה ובתשלום ההוצאות הישירות לתקופת השתתפותו.
י. בתקופת הקורס הצוערים המתגוררים מחוץ לירושלים, יהיו זכאים להחזר הוצאות נסיעה או לינה ובתקופת ההתמחות בארץ - להחזר הוצאות נסיעה או השתתפות בהוצאות שכר דירה בשיעור שייקבע ע"י נש"מ.

מועד משוער לפתיחת הקורס: אוגוסט 1995.

המועד האחרון להגשת בקשות הוא: יט' בכסלו התשנ"ה 22.11.1994.

האם כבר הולמת לפגישת עבודה?

התשובה תלויה בך!

לפני שנה יצאנו לדרך בתנופה, כהבטחה גדולה "חברה חדשנית שמהווה ציון דרך בחשיבה העיסקית בישראל". כיום - אנו מהווים הוכחה לעשייה כלכלית ולהצלחה אישית. 13 שנבחרו מתוך מאות, עשו זאת: הם ו"אופטימה" הצליחו מעל ומעבר. **איך הם עשו זאת?** הם הביאו דחף עז להצלחה, מסירות והשקעת מאמץ, אהבת מכירות, יוזמה ושאיפה להגשמת מטרות עסקיות. **ומה נתנה להם "אופטימה"?** משרדים בלב הסיטי של ת"א, סביבת עבודה מושלמת מבחינה טכנולוגית ותומכת מבחינה אישית, הכשרה למקצוענות ולמצויינות, מסלול פתוח לקידום מהיר ותגמול עפ"י הצלחה אישית.

דרושים/ות
עוד 9 מצליחנים שיעשו זאת בגדול!

אם אתם בני 25 עד 36, תושבי גוש־דן, נסו להשיג פגישה! שלחו קורות חיים אל: "אופטימה - פתרונות כלכליים לפרט", מונטיפיורי 31, בנין "לב תל־אביב", ת"א 65201. טלפון: 03-5253134.

שנה ל"אופטימה" - זה הזמן לבנות את העסק שלך - איתנו!

ליבפנזון

אופטימה
פתרונות כלכליים לפרט
מקבוצת מגדל

דלק מוטורס mazda
לחברת דלק מוטורס, יבואנית מאזדה בישראל,
דרוש/ה
טכנאי/ת / הנדסאי/ת שירות
לעבודה המשלבת אתגר מקצועי במערכות מורכבות של אלקטרוניקה/מכניקה ברכב
הכישורים הדרושים:
- יכולת טכנית גבוהה
- נסיון במכונאות רכב (תישקל מועמדותם של בוגרים מצטיינים חסרי נסיון)
- יחסי אנוש מעולים
- גיל – עד 30

מקום העבודה: אזור התעשיה, חולון
שעות העבודה: מהשעה 07:30 עד 17:30, 5 ימים בשבוע
קורות חיים נא להפנות בכתב אל מנהל אגף השירות דלק מוטורס בע"מ, רח' המגן 23, אזה"ת חולון 58813
- סודיות מובטחת -

שיכון אבטחה שמירה ושירותים בע"מ
אחראי ליחידת אבטחה
עד גיל 30 – בוגר קורס פיקודי (עדיף קצין)
נכונות לעבודה מאומצת עם אתגר.
תנאי שכר מעולים.
בירור טל' 02-257002 שעה 12 כניסה ג' 8-

לטיפול במתמכרים לסמים
דרוש/ה
אח/ות חובש/ת
אחראי/ת ובעל/ת ניסיון, רצוי בבריאות הציבור
קורות חיים במכ' יד לת.ד. 8186 ת"א-יפו

קנה אבנה
לקנה גבעה חיבה
מוכרנים/ות למחלקת השמל ולמחלקות השונות
בעלי/ות רקע טכני ונסיון במכירות
לפנות: [illegible]

דרושים/ות
חובשים/ות
מכל הארץ
לליווי רפואי בטיולים
טל. 04-338738

לעבודה קבועה ומשתלמת בתעשיה דרושים/ות:
חשמלאים
עוזרי חשמלאים
עם רשיון לאחר שרות צבאי, עדיפות לבוגרי חיל האויר
הנדסאי מכונות
לתכנון ו/או בקרת איכות. נדרש נסיון מוכח באוטוקד
מסגרים
קריאת שרטוט + ריתוך
צבעי תעשייתי
מחסנאים
נא לפנות לשרון בטלפון: 03-6919630

לאתר מכירות קמעונאיות חדשני ויחודי
דרושים/ות:
א. רוקח/ת מורשה בעל/ת נסיון בניהול בית מרקחת
ב. עובדים/ות בתחומים הבאים:
1. סגני/ות מנהלים/ות
2. קופאים/ות (שעות עבודה גמישות, מתאים גם לסטודנטים/ות)
3. דיילים/ות למחלקת חברים
4. קופאי/ת ראשי/ת
5. מלגזנים/ות
6. אחראי/ת מחלקת מכלת
7. סדרנים/ות למחלקת מכלת
8. ירקנים/ות
9. עובדי/ות מחלקת בשר
10. עובדי/ות נקיון
11. עובדים/ות למחלקת מזון מהיר
12. עוב/ת צמיגיה (פנצ'ריה)

מועמדים מתאימים יפנו ל"לין ביכלר"
טל': 04-666913, 04-626602
בין השעות: 8:30-18:00

לחברת ביטוח גדולה באזור השרון
דרוש/ה
עובד/ת תיקיה
עורך/ה נמרץ/ת
ל-5 ימים בשבוע
שעות העבודה 16:00 - 12:00
אפשרות להגדלת המשרה בעתיד
נא לפנות לטלי: 09-584491 ליהודית

תיל · השמה · תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ
לחברה ארצית ליבוא ושווק בתחום המסחרי דרוש/ה
אחראי/ת מכירות
לאזור הצפון
★ נסיון קודם במכירות
★ חוש מסחרי ויכולת שכנוע
★ אנגלית ו/או גרמנית - יתרון
★ בעל/ת אחריות, מוטיבציה ויכולת קידום נושאים
★ רשיון נהיגה חובה
העבודה באזור חדרה וצפונה
נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 ת"א 67132 בציון משרה מס' 860 ע"ג המעטפה - רק פניות מתאימות תיענינה -

אריה 36 ברג **יותר מביטוח**
בהרצליה כפר-סבא
ניתנת אפשרות חד-פעמית לאנשי מקצוע בענף הביטוח להצטרף לאחת הסוכנויות המובילות בארץ:
חתם/ת אלמנטרי - עם נסיון מוכח בביטוחים עיסקיים.
אחראי/ת על שיווק ביטוח חיים - בעל/ת נסיון מוכח בענף ביטוח חיים ובעל/ת רשיון תקף. המועמד/ת המתאים/ה יוכשר לטפל בשיווק תוכניות ביטוח מיוחדות ללקוחות המשרד
אחראי/ת תביעות אלמנטרי - בעל/ת נסיון מוכח בטיפול בתביעות
סודיות מובטחת !!!
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב-יד עם ציון נסיון וקורות חיים לת"ד 335 כפר-סבא

דרוש/ה
איש/ת שיווק מנוסה
רצוי מתחום הפרסום או הביטוח בירושלים
בעל/ת ידע וחוש טכני בסיסי,
לניהול סניף בירושלים של חברה ארצית גדולה בתחום הפרסום.
נתונים דרושים:
* גיל מעל 25
* רצוי בוגר/ת לימודים אקדמאים
* יכולת ארגון, ניהול ויצירת קשרים מעולים
* דינמיות
והעיקר רצון להתקדם ולהצליח!
הנהלת החברה ממוקמת בגוש דן. לתאום פגישות 03-240811 לפנות לזיוי

לחברת יחסי ציבור מצליחה ודינמית בחיפה
דרושים
1. פקידות יח"צ
(22-30) אנטליגנטיות, דינמית, בעלות הופעה יצוגית ויפה!
2. סגני/ות מנהלים
(35-28) צעירים ודינמים, בעלי תואר אקדמאי חובה! הופעה יצוגית+יחסי אנוש חובה, נסיון ניהולי יתרון
3. מנהל סניף
(45-33) בעל נסיון עשיר בניהול ב"א ו/או מתן שירותים+המלצות, תואר אקדמאי, הופעה יצוגית ויחסי ציבור מעולים חובה!
משרה 1: 04-336161 (מיה)
משרות 3/2 עבור הנהלה מרכזית ת"א קורות חיים מודפסים בלבד נא לשלוח בפקס 03-6723730
03-6723730 המשרות בחיפה

לטיפול במתמכרים לסמים
דרוש/ה
חובש/ת אח/ות
אחראי/ת ובעל/ת ניסיון
טלפון 06-346-125

مكان الاعلان

דנאל
כח אדם ושיווק
יוצאי/ות צבא
לעבודות מגוונות
זמניות וקבועות
תנאים מצוינים
למתאימים/ות
רמת גן 5 אשדוד 08-563876/9
צלצל דנאל זה עובד

דנאל
כח אדם ושיווק
דרושים/ות
בחורים/ות
לפני ואחרי צבא
למגוון עבודות
בלפור 3, חיפה 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

השיטה O.R.S סניף כברי
ל-לקוח שלנו ביהוד
דרושה **מזכירה**
בעלת הנתונים הבאים:
הדפסה * כושר התבטאות * תקשורת טובה עם אנשים
לפרטים נא לפנות לאורית טל' 04-256501

לחברה גדולה בתחום מוצרי הבנייה
דרוש/ה
יוזר בהרכבת רהיטים למטבחים
לעבודה באזור חדרה - נתניה
פרטים נא לפנות החל מיום א'
טלפון: 04-307583

ב.י.פ BIP
יישומים פסיכולוגיים בע"מ INSTITUTE OF PSYCHOLOGY
לאחד מלקוחותינו
בירושלים דרוש/ה
מזכיר/ה
* חרוצה ובעלת יוזמה
* הדפסה בעברית (רצוי גם אנגלית)
* כושר הבעה טוב בע"פ
* נכונות לשעות עבודה רבות (אופציה למשמרות)
נא לפנות ל-
ב.י.פ. יישומים פסיכולוגיים בע"מ
ת.ד. 26004 ת"א 61260

קמרה אובסקורה
בית ספר לאמנות
דרוש/ה
פקיד/ה
למזכירות בית הספר
- מישרה מלאה (בוקר – אחה"צ)
- אחרי צבא
- יחסי אנוש טובים
- יכולת עבודה מול קהל

טל': 03-5371871/63

קמרה אובסקורה
בית ספר לאמנות
דרוש/ה
עובד/ת
בישורים נדרשים:
- ידע בהפעלת ציוד צילום סטודיו וציוד וידאו
- יכולת ניהול מחסן ציוד
- יחסי אנוש טובים
- עבודה במשמרות

טל': 03-5371871/63

למפעל מתפתח באזור קרית גת
דרושים/ות
מסגר/ רתך
ידע ב CO_2 ואלקטרודות
יתרון לבעלי/ות נסיון בתעשיה
עובדי/ות ייצור
בעלי/ות רקע טכני
מתאים לתושבי/ות אשקלון, קרית. אשדוד והסביבה
פרטים בטל: 07-724442, 07-751957

דרושות
אחיות
מוסמכות מעשיות
לעבודה בבית ספר באשדוד
תנאים טובים למועמדות
בפרטים נא לפנות
לחברת מתן 03-5229910

למפעל באשקלון
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות - סוג 3
בעל/ת נסיון מוכח בתעשיה
הנדסאי/ת תעו"נ - לתפקיד אחראי ק/ט מבעלי ק"ט אוטומטי. (אפשרות - למתחילים/ות)
תנאים טובים למתאימים
פרטים בטל: 07-724442, 751957
או קו"ח לשלוח לת.ד. 614 אשקלון

לביה"ס תיכון כנות
דרושים/ות:
מורה לאולפן-עד משרה
מורה לפקידות ומנהל-חצי משרה
בדבר פרטים נא לפנות ל-08-574520 לציפי.

לחברת מזון המובילה בתחומה
לסניפה בחיפה
דרושים/ות
נהגים/ות לחלוקה
רשיון 03 חובה (מעל 15 טון יתרון)
תנאים טובים למתאימים/ות
מעומדים/ות יפנו לטלפון: 04-462020
לאיריס מכח אדם לקביעת מועד לראיון.

למפעל קיבוצי באזור גדרה
דרושים/ות
מפעילי/ות מכונה -רצוי נסיון בענף העץ
נהג/ת פורטריילר/מעבאי- בעלי/ות נסיון
לתושבי/ות באזור הסביבה
פרטים בטל. 07-724442,751957
או קו"ח לשלוח לת.ד 614 אשקלון

מיגור
לבית מגורים לקשיש בת"א
דרוש/ה
רכז/ת מועדון
במשרה חלקית
דרישות התפקיד:
* דובר/ת אידיש
* הבנה ונסיון בתחום האומנויות
לשלוח קורות חיים לבית מגורים לקשיש ליד ורדה, דרך השלום 100 ת"א

למפעל קיבוצי באזור גדרה
דרושים/ות
מפעילי/ות מכונה -רצוי נסיון בענף העץ
נהג/ת מלטריילר/מעבאי- בעלי/ות נסיון
לתושבי/ות באזור הסביבה
פרטים בטל. 07-724442,751957
או קו"ח לשלוח לת.ד. 614 אשקלון

פרסונל בע"מ
מנהל חשבונות בכיר
תנאים מצוינים
טל. 03-5233717

משמרות MISHMAROT
דרוש/ה
עובד/ת ייצור
לעבודה במפעל בקרית גת
שעות העבודה 07:00-16:30
5 ימים בשבוע
טל. 07-230239

דמיר
שירותי כח אדם בע"מ
דרוש/ה
איש/ת אחזקה
* רקע בחשמל, מכניקה, ומסגרות
07-438917
08-560957 ,07-750970

דרוש/ה
מפקח/ת קומה
נסיון בענף המלונאות
לטלפן בשעות הערב 02-869898
העבודה באזור ים המלח

לחברת מחשבים
מנהל/ת חשבונות
אחראי/ת, ייצוגי/ת
נסיון מוכח בגביה מלקוחות
02-707840

"לעמית למלונאי"
כח אדם "יעוץ והדרכה לענף המלונאות
דרושים:
למלון גדול באילת
- מנהל/ת משק
- מנהל/ת משאבי אנוש
- מנהל/ת מכירות שיווק
- נסיון מוכח בענף המלונאות

לבתי מלון בירושלים
- טבחים/ות סוג 3-2
- מלצרים/ות עם/בלי נסיון
- עובדי נקיון

03-5235042
03-5271570

אלדור מחשבים בע"מ
לסניפינו בירושלים דרוש/ה
טכנאי/ת שרות
- בעל/ת תעודת טכנאי/ת או הנדסאי/ת אלקטרוניקה/מחשבים.
- לאחר שירות צבאי, רצוי בתחום.
- נסיון מוכח בתחום מערכות P.C וציוד היקפי.
- בעל/ת רשיון נהיגה לרכב- חובה.
- לבעל/ת תעודת מוסמך CNA נובל- עדיפות.

פתרונות אל דור ה-2000
נא לפנות בצירוף קורות חיים
למנהל כ"א -
מר' אלדור מחשבים בע"מ,
ת.ד. 24201, תל-אביב 61241
פניות מתאימות בלבד תיענינה.

למלון מונסטה ירושלים
דרושים
- **מנהל/ת מזון ומשקאות**
- **מפקח/ת ומבצע/ת מנוסה**

לעבודה תכנון וביצוע
- **פקיד/ת קבלה מנוסים/ות**

לפרטים נא לצלצל לטל' 02-528221
בין השעות 09:00–18:00
או לכתוב לת.ד. 3835 י-ם 95435
סודיות מובטחת

זמיר
שירותי כח אדם בע"מ
בוא להרוויח!!
סטודנטים/יות
לעבודות סיור, רשיון נהיגה חובה
מוקדנים/יות
לעבודה במשמרות
נא לפנות לספיר באר שבע 07-437917

פקידה לניהול משרד שיווק
רצוי עם ידע בהנה"ח

דיילות/ים לקידום מכירות בחנות המסורה
ממכס בנתב"ג לעבודה במשמרות
נא להתקשר 050-345609
03-6954460
- סודיות מובטחת -

בירושלים ואשדוד
מנהלי/ות חנויות
נסיון בניהול ו/או במכירות
גיל: 25–35
תנאי שכר טובים למתאימים

למפעל בהקמה באזור אשקלון
דרושים/ות
חשמלאים-מוסכים ועוזרים
מכונאים- בעל/ת נסיון מוכח בתעשיה
מאשקלון, ק. מלאכי והסביבה
פרטים בטל': 07-724442, 751957
או קו"ח לשלוח לת.ד. 614 אשקלון

עיריית רעננה
אגף החינוך והרווחה
למחלקה לשרותים חברתיים
דרושים/ות
1. פקיד/ת סעד לחוק הנוער
עובד/ת סוציאלי/ת. העדפה לבעלי מינוי של פקיד סעד לחוק הנוער.
2. עובד/ת סוציאלי/ת כוללני
נא לפנות בכתב למחלקה לשרותים חברתיים בעיריית רעננה, רח' רמבים 12. לברור טלפוני נא לפנות למזל טל: 09-903193

א. הבונים בע"מ
עבור אחד מלקוחותינו
דרושים:
אנשי מכירות
בעלי/ות נסיון
רציניים/יות ושאפתנים/יות
טלפקס' 08-361774

לחברת שיווק מזון גדולה
דרושות
מנהלת אזור (לא משרת)
השכלה תיכונית
משרה חלקית
בעלת רכב
אזורים: כפ"ס, הוד השרון, רמה"ש, רעננה
טל: 08-222377

לחברה המשווקת מוצרים לתעשיה
דרושים/ות לאיזור פ"ת
- פקידת מכירות
- עובדי מחסן
- איש אחזקה לשעות אחה"צ

03-9221658 להתקשר אחה"צ לסיגל

The Best Of Israel
לסניפנו בת"א,ירושלים,חיפה והצפון נתניה והשרון.
אנשי מכירות שטח
רק: בעלי הופעה ייצוגית
מוטיבציה גבוהה וכושר שיכנוע
אנו מציעים:
הכשרה מקצועית, משכורת מכובדת, בונוסים ועמלות!
טל 03-6131596/7/8 לאורה

חברת קוסמטיקה אכותית
בעלת נוסחאות בנלאומיות
מחפשת
זכיינים אזוריים עצמאיים
להפעלת רשת דיילות בשווק יעודי
לבעלי קשרים, יוזמה ויכולת השקעה כספית
ינתנו רווחים גבוהים, בונוסים ועוד.
לפרטים: FAX: 04-410403 טל: 04-416770

לכפר הילדים והנוער
"משען" "עלומים" בכפר-סבא.
דרושים/ות
עובד/ת סוציאלי במשרה מלאה
מדריכים/ות במשרה מלאה.
מפעילים/ות למשחקיה בחצי משרה.
בפרטים נוספים לפנות למזכירות טלפונים:
09-950139 09-950539

לאלמון יעוצים בע"מ בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת יבוא
לפנות בכתב -רח' דאול ולנברג 4 תל-אביב

זמיר
שירותי כח אדם בע"מ
מפעל מסודר צריך אותך!
משחיזן-בעל נסיון
התקשר אלינו עכשיו כי אצלינו תרוויח יותר!
אשדוד- 08-560957 אשקלון- 07-750970

ד.נ.ע.ד. מחשבים בע"מ
דרושים/ות למשרדנו בכפר-סבא
1. תוכניתני/ות מג'יק /PC
בעלי נסיון מוכח
2. תוכניתני/ות קובול AS/400
בעלי נסיון מוכח
לפנות לטלפקס 09-456824
או ת.ד: 302 הוד השרון

זמיר
שירותי כח אדם בע"מ
מפעל מסודר מחפש
מסגר/ית רתך/ית
רצוי צנרת
* עבודה קבועה
* תנאים טובים
אשקלון - 07-750970
אשדוד - 08-560957
ב"ש - 07-437917

אריה 36 בע"מ **יותר מביטוח**
בהרצליה כפר-סבא
ניתנת אפשרות חד-פעמית לאנשי מקצוע בענף הביטוח להצטרף לאחת הסוכנויות המובילות בארץ:
חתם/ת אלמנטרי-
עם נסיון מוכח בביטוחים עיסקיים.
אחראי/ת על שיוק ביטוח חיים-
בעל/ת נסיון מוכח בענף ביטוח חיים ובעל/ת רשיון תקף. המועמד/ת המתאים/ה יוכשר לטפל בשיווק תוכניות ביטוח מיוחדות ללקוחות המשרד
אחראי/ת תביעות אלמנטרי-
בעל/ת נסיון מוכח בטיפול בתביעות
סודיות מובטחת!!!
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב-יד עם ציון נסיון וקורות חיים לת"ד 335 כפר-סבא

זמיר
שירותי כח אדם בע"מ
דרושים/ות
עובדי/ות ייצור
אצלנו יש עבודה במפעל מסודר
עם ארוחות והסעות
התקשר עכשיו
לסניף הקרוב אליכם

לחברת פרסום יהודית דרוש/ה
מזכירה בדם
- בעלת נסיון בארגון וניהול עצמאי של משרד
- מסורה, חרוצה, אחראית ודייקנית
- שולטת בעבודה מול מחשב
- בנויה לעבודה מאומצת
- יתרון לאקדמאית, ייצוגית, בעלת נסיון במשרדי פרסום/שיווק

כן ה בכתב יד, בצירוף קורות חיים מלא, נסיון ושכר מבוקש, לת.ד. 52579 עבור מזכירה בדם.

Optimedia
Electronic Publishing
תוכניתן/ית Windows
דרושה שליטה מעולה ב- Windows, c\c++,Assembler
תוכניתן/ית Macintosh
System Programmer
דרוש ראש צוות ברמה
עובדי משמרת
לעבודה מול מחשב, במשמרות נוחות, יוצאי צבא, בעלי אנגלית טובה.
(למשרה זו יש להתקשר אחרי 16:00)
רח' יהודה המכבי 49 א' תל אביב
טל: 03-5445246 פקס: 03-5445299
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים.

מנהל/ת משק
לבית מלון בת"א
נסיון במלונות 5-4 כוכבים הכרחי
ת.ד. 26317 ת"א

למפעל מתכת באזור התעשיה פתח-תקוה
דרושים/ות
1. מנהל/ת ייצור
נמר"ץ, סמכותי ואמין,
לניהול צוות של כ-50 איש
נסיון במפעל מתכת הכרחי.
2. מחסנאי/ת
לעבודה מאומצת. נסיון במחשב+נסיון במפעל מתכת - יתרון
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 3294 פתח-תקוה 49130

לחברה מסחרית בתחום הדפוס והעיתונות
דרוש/ה
איש/ת מכירות
- גיל 25-35
- השכלה תיכונית לפחות
- כושר ביטוי וניהול מו"מ
- ידיעת השפה העברית על בוריה
- הופעה נאה

מועמדים /ות מתאימים יפנו למירב בטלפון: 03-5730397 לקביעת ראיון

דרושים/ות
אנשי תוכנה
בעלי נסיון בתחומים הבאים:

משרה מס' 1001 - RT, ידע בקונטרולר 8051, ידע בתקשורת. נסיון ב-C - יתרון
משרה מס' 1002 - כתיבת אפליקציות תחת WINDOWS, ידע ב- C++, רצוי נסיון בבסיס נתונים PARADOX
משרה מס' 1003 - רצוי ידע ב- COMPILERS, C/C++, UNIX, MS/WINDOWS/NT, NOVELL
משרה מס' 1004 - UNIX SYSTEM ADM רצוי בסביבת RS/600
משרה 1005 - סביבת IBM/MF נסיון באסמבלר - IMS/DB/DC, DB2, CICS ידע בטאפיינס יתרון
משרה מס' 1006 - VISUAL BASIC
משרה מס' 1007 - DBA תאום, תעוד RDB/VAX
משרה מס' 1008 - מנתח מערכות עיסקיות ב- MAGIC. הכרת שפות דור רביעי - יתרון.
משרה מס' 1009 - מנתח מערכות VAX/VMS, C, - CLIENT SERVER WINDOWS, SQL
משרה 1010 - C, WINDOWS, SQL
משרה 1011 - C/C++, WINDOWS, NOVEL/NETWAR
משרה מס' 1012 - תמיכה טכנית PC, חומרה/תוכנה, ציוד היקפי
משרה מס' 1013 - ADABAS NATURAL 2,1
משרה מס' 1014 - ORACLE - DBA, מכונה
משרה מס' 1015 - COBOL, נסיון 4 שנים
משרה מס' 1016 - מדריכי ישומים
משרה מס' 1017 - מנהלי פרוייקטים בינוניים וגדולים
משרה מס' 1018 - UNIX/INTERNAL, TCP/IP
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 20424 ת"א 61203 בציון מס' המשרה המבוקשת. סודיות מובטחת
רק מועמדים מתאימים יענו

נעמן
לרשת חנויות נעמן פורצלן המתחדשת
מנהלי/ות חנויות
נסיון בתחום המכירות ו/או ניהול
נסיון בסלמרקטינג, הופעה נאה
שאיפות לאקדמאיות
מוכרות
בגרות 12 שנות לימוד
בעל/ת מוטיבציה
נסיון במכירות
נכונות לשעות עבודה ארוכות

The Best Of Israel
לסניפנו בת"א,ירושלים,חיפה והצפון נתניה והשרון.
אנשי מכירות שטח
רק: בעלי הופעה ייצוגית
מוסיבציה גבוהה וכושר שיכנוע
אנו מציעים:
הכשרה מקצועית, משכורת מכובדת, בונוסים ועמלות!
מתאים גם לסטודנטים עם נסיון
טל 03-6131596/7/8 לאורה

לארגון ציבורי גדול בחיפה
דרוש/ה
מנהלן/ית
דרישות התפקיד:
* בעל/ת תואר ראשון במנהל עסקים/כלכלה.
* נסיון מעשי, אדמיניסטרטיבי ולוגיסטי בהפעלת מערכות ציבוריות וצוות עובדים.
* כושר הבעה בכתב ובעיפ.
* יחסי אנוש טובים.
* מגורים - מרחב חיפה.
* תנאי שכר בהתאם לכישורי המועמד/ת.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בצרוף קורות חיים בכתב יד בעט כדורי על דף חלק ותמונה. כמו כן יש לצרף צילומי תעודות.
ת.ד. 256 חיפה, מיקוד 31000

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
מחסנאי (מפ"ס) למכירות בדלפק
כישורים:
* רקע טכני בחשמל/ מכניקה
* נסיון מוכח במחסנים
* מגורים באיזור המרכז
* תנאים טובים למתאימים

דרושים-
- **מחסנאים**-רצוי ידע במחשב
- **עובדים למחסן קרור**- מחולון, בת-ים רשל"צ
- **נהגים**-עד ומעל 15 טון
- **רתך,מסגר,בחח,כרסם**
- **עובדים בלתי מקצועיים**-מאזור פ"ת
- **עובדים בלתי מקצועיים**-מאזור חולון
- **מוכירות בכירות**+אנגלית

טל: 03-5660394

למעבדת דפוס באזור יבנה
דרושים/ות עובדים/ות
לאחר שרות צבאי,
אפשרי מתלמדים
לפנות לרונית או לחנה
טל: 08-439211/2

למפעל מזון ברמת השרון
דרושים/ות
- **מכונאי אחזקה**
- **הנדסאי מכונות מכשור ובקרה**

כישורים: • נסיון בתחום שנה לפחות
• גיל עד 30, עדיפות לבוגרי בי"ס מקצועי ולמגורים באזור.
קורות חיים לפקסימיליה:
ההדשות 19 רמת השרון לידי בני או בפקס - 03-5400544

מכון ויצמן לחינוך מדעי ולמספורט
דרוש/ה
מנהל/ת מחלקת גן ושרותים
כישורים:
* נסיון וידע מוכח (תעודות) בטיפול בגן
* יחסי אנוש טובים
* יכולת לויזם ולייעל
* נסיון מוכח בניהול ובפיקוח על צוות עובדים
על המעוניינים להגיש את מועמדותם בכתב למכון ויצמן מחלקת משאבי אנוש דאר מכון ויצמן מיקוד: 42902
עד לתאריך 31/10/94

לחברה בתחום הדפוס:
צייר/ה אנימציה
לתפקיד מעניין
פקס: 03-7511742

למדריך עסקים הדפוס הותיק
דרושים/ות
אנשי מכירות
לרכישת מודעות
משכורת בסיס+ אחוזים
אפשרות לטווח ארוך
03-5759450
03-5773900

קרן אדם
דרושים
מאזור השרון, נתניה פ"ת, ר"ג ות"א
* מלגזנים+ רשיון
* עובדי מחסן
* נהגים ועוזרים בעלי רשיון ג
* עובדי ייצור למפעלים
* מחסנאי מוכשר

09-440395

לחוד העיר
הבית של אזור המרכז
מוכירות מנוסות
לעבודה קבועה וזמנית,
מעבד תמלילים
אפשר רקע בעבודות
03-5252583
03-9313345

לשילוב
מראיינות
לסקרים טלפונים
בשעות הבוקר והערב
03-7520555/0

למוסד ציבורי בת"א
דרושה
מזכירת מנכ"ל
* הדפסות עברית-אנגלית (אנגלית ברמת שפת אם).
קורות חיים לשלוח ללנ"י המלך ג'ורג' 37 ת"א 63299

מזכירה
דו לשונית

מנהח"ש
מדופלם/ת
בהרצליה ותל-אביב
03-938435

לחברה העוסקת ביבוא ושיווק
דרוש/ה 37348
מזכיר/ה
בעל/ת תעודה מוכרת בהנהח"ש (דרגה 3)
+ נסיון מוכח
גיל 25 - 35
טל: 03-6192597
לעומר או אמיל

לביה"ס התיכון
כפר הנוער
יוהנה ז'בוטינסקי
דרושים/ות
מורה ללשון
עם נסיון בהכנה לבגרות
מורה לאולפן
טל: 08-282131

לחברת מולטימדיה דרוש/ה
עוזר/ת הנהלה
- אנגלית שוטפת (קריאה כתיבה ודיבור)
- עבודה על WORD
- יכולת ורצון ללמוד
נסיון הכרחי
ידע בהנהלת חשבונות-יתרון
קורות חיים מודפסים באנגלית בלבד
לפקס - 03-6820889

לביה"ס תיכון "קרני" בגבעתיים
דרושה
מזכירת בית ספר
בישורים נדרשים:
✓ מיומנות גבוהה בניהול משרד,
✓ עבודה עם קהל
קשר עם מוסדות חוץ.
✓ שליטה בעבודה עם מחשב ועיבוד תמלילים.
טל: 03-6730943
ב'-ו' 08:00-13:00

לחברה העוסקת באביזרי קוסמטיקה ותיאטרון דרושים:
מזכירה יעילה בעלת חוש הומור
איש מכירות בעל "ראש גדול"
עוזר/ת הפקה "סמזרית"
שלח/י קורות חיים לפקס: 03-6423585
או לת.ד. 11169 תל אביב 61111
סודיות מובטחת

למשרד סיעוד ברמת השרון
דרושה
עובדת סוציאלית/ אחות סיעודית
למשרה מלאה (מפוצלת)
03-5401410
03-5405457

מועצה מקומית אזור
מחלקת החינוך
דרוש
מרכז נגבב בונר צופים
טל: 03-5563938

לחברת הדרכה
דרושים
מדריכי מחשב צעירים ונמרצים
בבתי-ספר יסודיים
אזור חולון בת-ים
03-5323126

מימוש פרוייקטים
דרושים/ות
מזכירה אינטליגנטית
- נמרצת, וחרוצה
- שליטה באנגלית
איש מכירות מנוסה
- לפרוייקט פרסומי
- בסיס + אחוזים
קורות חיים בפקס
03-5251282
טל: 03-5287817
לפנות לרחל עד 14:00

רכז/ת ארגונית
חצי משרה נסיון-הנהח"ש
מגייס/ת כספים
(אנגלית)
רבע משרה, נסיון הכרחי
שילוב המשרות אפשרי
טל. 03-5101366 לעמותת שחר

1600 ש"ח +
+ בסיס + אחוזים
+ נסיעות לעבודת שיווק בצוותים לאחה"צ
050-313619
03-5206666 מנוי 47383 יובל

להברה גדולה בתחום התקשורת
דרוש/ה
מזכירה להנהלת החברה
- שעות העבודה 14:30-20:30, א'-ה'
- 3-4 שנות נסיון
- הדפסה עברית/אנגלית (רצוי קיוסקטון)
- יחסי אנוש מצוינים
- אנגלית ברמה גבוהה
- עבודה בתנאי לחץ, כושר ארגון

נא לשלוח קורות חיים לרח' המרד 8 ת"א 68125 או בפקס 03-5176015 עבור תמי

דנאל כח אדם וסיעוד
מנהל/ת מפעל
נסיון מוכח בתעשיה
רצוי מהנדס/ת תעו"נ
מנהל/ת מחסנים
העבודה מפתוח ליצור
רצוי נסיון
איש/ת רכש
נסיון בשוק המקומי
טל' 06-421316/9
צלצל דנאל זה עובד

הנדסאי/ת תעשיה וניהול
טל' 04-335044/5

TMR
תמר - תעשיות מ.ר. אלקטרוניקה בע"מ
לסניף השירות בתל-אביב
טכנאי/ת אלקטרוניקה במגמת מחשבים
למתן שרות למערכות ממוחשבות
הכישורים הדרושים:
- ★ השכלה – טכנאי/ת אלקטרוניקה במגמת מחשבים.
- ★ ידע במערכות אלקטרומכניות.
- ★ ידע במחשבי P.C.
- ★ ידע במערכת הפעלה DOS.
- ★ עדיפות לבעלי/ות ידע במערכת NOVELL.
- ★ העבודה כרוכה במתן שרות ללקוחות בשטח וגם תמיכה טלפונית.
- ★ התפקיד כרוך בשעות עבודה חריגות ונדרשת מוטיבציה גבוהה.
- ★ מקום מגורים – תל-אביב והסביבה.
- ★ בעל/ת רשיון נהיגה

נא לפנות בכתב לחברת תמר אלקטרוניקה בע"מ, רח' יקנעם 5, ת"א ניתן לפנות גם טלפונית 03-6916678 ליאיר – סודיות מובטחת –

N.C.C. בית מערכות
ב-N.C.C. הוכח, למעשה שאיפות מקצועיות ולבנקיות, לעבור עם כ-100 אנשי מקצוע מעולים ולהיות חלק מקבוצה איכות המובילה טכנולוגית בעולם מזה 11 שנה!

לעבודה באיזור חיפה דרושים/ות בעלי/ות נסיון מוכח לתפקידים הבאים:

מהנדסי/ות תוכנה – RT — משרה 1001
בוגרי/ות מדעי המחשב, 3 שנות נסיון בפיתוח בסביבת Intel, מעבדי DSP, C

מהנדס/ת תוכנה – RT — משרה 1002
בוגר/ת מדעי המחשב, 3 שנות נסיון בפיתוח בסביבת Unix, X-Win, Motif, TCP/IP

מנהל/ת ואיש/ת תמיכה לרשתות PC — משרה 1003

מהנדס/ת תעשייה וניהול — משרה 1004
בעל/ת התמחות במערכות מידע

מתכנן/ת / מתכנת/ת ל- PC, Unix, Oracle — משרה 1005

נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ונסיון ובציון מס' המשרה אל חברת N.C.C. התא המסוף 55 ת.א 67253, או לפקס 03-5616084. סודיות תשמר בקפידה!

ל"נחליאל"
1. משפחת רופא
2. משפחת אחות
למשרה מלאה
מגורים במקום חובה
06-248370, 234824

קידומים פרסונל
אנשי/ות מחשבים מצטיינים/ות
עדיפות לבעלי/ות נסיון ב- C++

קידומים פרסונל
לצוות עסקי בעל קשרים בינלאומיים
מזכיר/ה ארגונית
שליטה בע/א + הדפסות
תנאים מעולים
טל: 02-259277

מכון התקנים הישראלי
דרושים
הנדסאי/ת מכונות/ מיזוג אויר
הכישורים הדרושים:
- ★ רצוי נסיון בתחום בדיקות טרמודינמיות.
- ★ ידיעת השפות עברית ואנגלית חובה.

המתאימים ישלחו קורות חיים למכון התקנים הישראלי, משאבי אנוש, רח' חיים לבנון 42 רמת אביב 69977 (נא לציין מס' דרישה 190)

מכון התקנים לקידום האיכות

תשלובת אלוני
שיש • מרצפות • כלים סניטריים • קרמיקה • ...
לאולם התצוגה החדש בראשל"צ
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירה
המשרה מיועדת גם למועמדים מעל גיל 45
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 5194 חיפה-לידי סטלה

מלון המלכים
דרושים/ות
מנהל/ת קבלה
נסיון בתפקיד במלונות 4-5 כוכבים – הכרחי.
מועמדים/ות העונים לדרישות יפנו לטלפון 02-201201 או 02-201210 – אתי.

משרד החוץ
ירושלים
למשרד החוץ דרוש/ה
טכנאי/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה
דרישות התפקיד:
נסיון בתקשורת ספרתית
במחשבים אישיים (PC)
רשתות תקשורת
מרכזיות טלפונים, TX-1 קודל
מחסנאי/ת מפ"ט/ית לציוד מחשב ותקשורת
דרישות התפקיד:
ידע בעל קשר
נסיון בניהול מלאי ציוד קשר, ומחשבים
העבודה כרוכה במגורים באזור ירושלים
מועמדים העונים לדרישות אלה מתבקשים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ל:
משרד החוץ, הקריה, רוממה, ירושלים עבור מחלקת הקשר
רק מתאימים יענו

המשטרה אתגר
למשטרת ישראל מחוז שומרון ויהודה
דרושים/ות
מועמדים לתפקידי סיור, בילוש, מודיעין וחקירות
בעלי 12 שנות לימוד, בריאות תקינה,
עדיפות ליוצאי יחידות שדה בצה"ל
ידיעת השפה הערבית - יתרון.
על המעוניינים לפנות לטלפון 02-279292
או ללשכת גיוס ירושלים לטלפון 02-391474

TOWER SEMICONDUCTOR LTD.
טאואר סמיקונדקטור, מקבוצת DSSI והחברה לישראל, היא חברה עתירת ידע הממוקמת שבה מושב בטכנולוגיה מתקדמת ומייצאת את מרב תוצרתה לחו"ל. על לקוחותיה הבינלאומיים נמנות חברות מובילות כהיולט פאקארד (HP), נשיונל סמיקונדקטור ומוטורולה. אנו מצויים בגידול מואץ מול שווקי העולם ומציעים לך תנאי העסקה לטווח ארוך תוך הבטחת אתגרים מקצועיים ותגמול הולם. עכשיו בא נדבר על העתיד שלך.
עובד/ת לתיקוני Probcard
תאור התפקיד:
עבודה עדינה תחת מיקרוסקופ
דרישות התפקיד:
יכולת מוטוריקה עדינה • יכולת עבודה תחת מיקרוסקופ
אנגלית טכנית • נסיון בהלחמות וחיווט • נסיון קודם – יתרון
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, תעודות וציונים אל: טאואר סמיקונדקטור, ת.ד. 619 מגדל העמק 10556, למחלקת משאבי אנוש, ולציין שם התפקיד. סודיות תשמר בקפידה.
TOWER [illegible] במגדל העמק

ל.י.ה.ב סניף ירושלים
דרושים/ות
מאבטחים למוסדות חינוך
דובאי 03 פרופיל 65 ומעלה
[illegible]
למבחר עבודות אבטחה
לאחר שרות צבאי מלא, עבודה מיידית לבעלי נשק אישי
טל. 02-528822 (רב קווי)

לכפר הנופש בקיבוץ
אם בית
✓ רווקה.
✓ אנגלית הכרחית.
לפרטים 02-945201

טלסיס בע"מ
חברה מובילה בענף הרכיבים האלקטרוניים
דרושים/ות
מהנדס/ת אפליקציות (משרה 1)
בעל/ת ידע ונסיון בתחום ה-PLD.
[illegible] (משרה 2)
לרכיבים אלקטרוניים מן המלאי.
ידע באלקטרוניקה ונסיון במכירת רכיבים – חובה.
למתאימים - תנאים טובים מאד!
לפנות בכתב לטלסיס בע"מ, ת.ד. 58153 קרית עתידים, ת"א 61581. סודיות מובטחת!

למלון **Holiday Inn**
CROWNE PLAZA
JRUSALEM
דרושים/ות בעלי יכולת למצוינות ואיכות
מבקר/ת מזון ומשקאות
- בוגר/ת לימודי מנהל בתי מלון
- נסיון במלונאות

פקיד/ת קבלת סחורות
- הכרת המחשב

מתאם/ת ארועים
- בוגר/ת לימודי מנהל בתי מלון
- נסיון במלונאות

מתאם/ת הדרכה
- השכלה אקדמאית רלוונטית
- נסיון במלונאות והדרכה

לתאום ראיונות נא להתקשר למשרד משאבי אנוש טל: 02-581328
בוא לעבוד Inn אפריקה ישראל תיירות ונופש

אמניה
לחברה דרושים/ות
נהגים/ות
מנוסים/ות מעל 15 טון
נסיון בהובלת מכולות ומשאיות - יתרון
לפנות לטל. 09-654225/6 עבור חיים

אלקטרה מוצרי צריכה
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירות מנוסים
לעבודה ברשתות השיווק בכל רחבי הארץ
★ התמצאות במוצרים לבנים ובמוצרי אלקטרוניקה בירורית ★ העסקה על בסיס שכר ועמלות ★ נסיון קודם הכרחי
מועמדים מתאימים יפנו בצירוף קורות-חיים אל: אושרית הולצמן, אלקטרה סחר, ת.ד. 4455, א.ת. חדש ראשל"צ 75704, או בפקס 03-9614496
העולם מתמזג עם אלקטרה

תמר TMR
תעשיות מ.ר. אלקטרוניקה בע"מ
דרושים/ות
טכנאים/ות אלקטרוניקה / מכשור ובקרה / מחשבים
למתן שרות למחשבים ולקופות רושמות
הכישורים הדרושים:
- העבודה כרוכה במתן שרות ללקוחות.
- התפקיד כרוך בשעות עבודה חריגות ונדרשת מוטיבציה גבוהה.
- יתרון לבעלי/ות ידע בתחום מחשבים DOS ו- NOVELL.
- בעלי/ות רשיון נהיגה.

סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב לת.ד. 2324 חיפה 31022
ניתן לפנות גם טלפונית 04-414319 ולבקש את שלמה

---

brother
איש מכירות
מעולה בתחום המחשבים
ידע ונסיון טכני חובה!
סוכן מכירות
מנוסה בתחום המיכון המשרדי.
איש מכירות
מנוסה למוצרי חשמל ביתיים
טל: 02-249773 למנשה
תנאים טובים למתאימים – סודיות מובטחת

---

team תים
תים מחשבים ומערכות בע"מ
COMPAQ
לסניף חיפה והצפון דרוש/ה
טכנאי/ת שירות
למחשבים אישיים וציוד היקפי
דרישות התפקיד:
- שליטה במערכות הפעלה DOS ו-WINDOWS.
- הכרות עם רשתות תקשורת מקומיות.
- ידיעת השפה האנגלית.
- נסיון של שנתיים לפחות במתן שירות למחשבים אישיים וציוד היקפי.
- רשיון נהיגה.

5 ימים בשבוע 8:00–17:00. תנאים טובים!
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון לתים מחשבים, רח' טשרניחובסקי 35, בנין טרקו ככר סטלה מאריס חיפה 35709. סודיות מובטחת.

דרוש/ה
טכנאי/ת הנדסאי/ת תעשיה וניהול
לעבודה במפעל ביבנה
- * עד גיל 28.
- * לבעלי רכב – יתרון.
- * עדיפות תינתן לבעלי נסיון מוכח בתפקיד ניהולי.
- * העבודה במשמרות.

לפרטים, נא לשלוח קורות חיים+המלצות לעומר רח' -שידלובסקי א.ת. יבנה 70650 ת.ד. 633

לחברת מזון המובילה בתחומה לסניפיה בחרבה, בצריפין ובראשל"צ דרושים/ות
טכנאי/ת רכב משא
חשמלאי/ת רכב משא וכללי
- סוג מקצועי ונסיון קודם-הכרחי,
- רשיון 03 חובה (מעל 15 טון-יתרון).

יש לפנות בכתב לת.ד. 669 בני ברק 51104 או לטל. 03-6712265 (לשלמה) 03-6712266 (לאיתן)

עבור חברת כח-אדם ארצית
איש/ת שיווק ורכז/ת כ"א
לגיוס עובדים / פיתוח ויצירת קשר עם לקוחות
הכישורים הדרושים:
- * השכלה אקדמאית * צעיר/ה ונמרץ/ת
- * נכונות לעבודה מאומצת * יוזם/ת ובעל/ת "פלפל"
- * אוריינטציה שיווקית ותודעת שירות גבוהה

נא לשלוח קורות-חיים לת.ד. 37120 ירושלים מיקוד 92370 - עבור "נמרץ/ת"
סודיות מובטחת • רק מתאימים ייענו.

א.י. הבונים בע"מ
עבור חברה מובילה בתחומה דרושים
אנשי מכירות
בעלי/ות נסיון
רציניים/ות ושאפתנים/ות
רכב - יתרון
טלפקס: 08-361774

קבוצת הגליל המערבי
הגפ"ת תוכנה מבכבי הסובה בישראל
דרושים/ות
למחוז הצפון
למינהלת מחוז
עוזר/ת לאיש אחזקה מחוזי
דרישות התפקיד:
טכנאי/ת הנדסאי/ת. חשמלאי/ת מוסמך/ת.
בעל/ת נסיון בתחום אחזקת מבנים, חשמל ואינסטלציה.
רכב-חובה.
קורות חיים נא לשלוח אל: מינהלת מחוז הצפון ת.ד. 5199 חיפה 31051 בציון שם המשרה.

לסניף נצרת
פקיד/ת קבלת קהל
דרישות התפקיד:
השכלה על תיכונית (רצוי אקדמאית).
נסיון בעבודה בסביבה ממוחשבת.
תעודת מכירה רפואית-רצוי.
תודעת שרות גבוהה.
קורות חיים נא לשלוח אל: סניף נצרת, קניון לב העיר, נצרת 17000.
- רק פניות מתאימות תיענינה -

מזכיר/ה ארגונית
רצוי משרה נסיון+הנהלת חשבונות
מנהל/ת חשבונות (אנגלית)
רמב משרה, נסיון הכרחי
שילוב המשרות אפשרי
טל: 03-5191346 לתאמת תור

דנאל כח אדם וסיעוד
לסניפנו בחיפה
רכז/ת כח אדם
לעבודה בגיוס, מיון והשמת עובדים
השכלה אקדמאית ונסיון – יתרון
קורות חיים לשלוח לת.ד 45208 חיפה
או לפקס 04-624232
צלצל דנאל זה עובד

דנשר
דרושים/ות
באזור ירושלים
סוכנים
לענף המזון (מכולת, מינימרקט)
- ◆ קשרים וחוג לקוחות–יתרון
- ◆ בעלי רכב פרטי
- ◆ למועמדים המתאימים בסיס + אחוזים גבוהים + אחזקת רכב

לפנות בטל': 03-9233230 או בצירוף קורות חיים לת.ד. 3575 פ"ת, לעו"ד/יפעת

לקבוצת עלית
לרשת חנויות עלית
דרושים/ות
מנהל/ת חנות
בחיפה ועכו
דרישות התפקיד: — משרה מס' 1
- ידע ונסיון בניהול חנות.
- השכלה תיכונית.
- ידע בסיסי בהנהלת חשבונות.
- נסיון בניהול צוות - יתרון.
- אחראי/ת בעל/ת יוזמה, דינמי/ת ועצמאי/ת.

אנשי/נשות מכירה
בשיטת הונסל
לסניף המכירות של עלית צפון
דרישות התפקיד: — משרה מס' 2
- 12 שנות לימוד.
- נסיון קודם במכירות - יתרון.
- כושר שכנוע ויכולת ניהול מו"מ.
- מוטיבציה לעבודת שטח מאומצת.
- רשיון נהיגה (למכאנאית-יתרון).

למשרה זו ניתן לפנות גם בפקס מס. 03-9231037

טכנולוג/ית המפעל
צפת
דרישות התפקיד: — משרה מס' 3
- מהנדס/ת כימיה או מזון.
- נסיון של שנתיים.
- עברית ואנגלית ברמה גבוהה.
- מגורים - צפת והסביבה הקרובה.

נא להפנות קורות חיים מפורטים ל: משאבי אנוש עלית, ת.ד. 17 רמת-גן 52122
ולציין על המעטפה את מספר המשרה.
רק פניות מתאימות תיענינה
- סודיות מובטחת -
טוב לי עם עלית

דרושות
מטפלות/ים
לעבודה במחלקה סיעודית
בבית - אבות אפקה.
שעות העבודה גמישות.
נא לטלפן: עמותת לב–זהב
03-6992036, 6995531

למעבדה הנדסת מיזוג (הצהללת ההנדסית) באילת
דרוש/ה
טכנאי/הנדסאי חשמל
- יתרון למנוסים במערכות D.C.
- רציני, אחראי ודינמי.
- מכל רחבי הארץ.
- התקשרות למינימום שנתיים וכרוכה במעבר לאילת.
- שכר גבוה מאוד ותנאים סוציאליים מלאים.

טלפון: 711990, 04-711453

דנאל כח אדם וסיעוד
למפעל תעשייתי
יוצאי/ות יחידות קרביות
לעבודות משמרות.
תנאים טובים.
רח' בלפור 3 חיפה
טל. 04-679944
צלצל דנאל זה עובד

לוח העיר
הכל של אזור המרכז

עד עכשיו לא היה מקום לאנשי המכירות הגדולים בירושלים
"עבדתי כאשת מכירות בקלאב הוטל, לפני שהגעתי לראיון עם מנהל 'מוריה' שהשכנעתי להצטרף. היום אני מצטיינת, בעלת הכנסה גבוהה והקריירה מבטיחה ורק עכשיו אני מבינה שעד כה עבדתי עבור אחרים."
אורית

"שמי שי ולפני כשנה התחלתי לעבוד 'במוריה' כאיש מכירות. היום אני מפקח עם סוכנים שעובדים עבורי, משרד מפואר, רכב והרבה כבוד."
שי בן גביר

"את כאותר, עד לפני שנה עבדה כפקידה בביטוח. פגשנו ב'מוריה'. 'כסוכנת מכירות מצליחה עם תנאים מעולים העבודה מעניינת יש לי כאן את כל הכלים לקריירה מצליחה, עצמאית ומכניסה'."
כאותר

דרישות התפקיד:
גיל 25-35
השכלה גבוהה
יכולת ביטוי בכתב ובע"פ
הופעה נאה ויצוגית.

למתאימים
תנאים מצוינים:
שכר בסיס
רכב צמוד
בונוסים
וקידום מהיר

התקשרו ישירות להנהלה 02-794054
"מוריה" - עכשיו יש מקום להצליח!

דנאל כח אדם וסיעוד
למחלקה המשרדית דרושים/ות
פקיד/ת שירות
נסיון בעבודה עם לקוחות – רקע במחשב
פקיד/ת "יצוא"
בעל/ת נסיון בתחום
מזכיר/ת מחלקה
אנגלית ברמה גבוהה, יכולת ניהול משרד
בלפור 3, חיפה 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

לכיכר העיריה
דרושים/ות
קציני/ות ביטחון
לצורך הרחבת יחידת אבטחה עילית
בוגרי קורס פיקוד,
לעבודה במשמרות, מתאים גם לסטודנטים/ות.
לפנות לאמנון בטל' 02-297722

מודיעין אזרחי
סניף ירושלים
לאבטחת מוסדות
בירושלים, גוש עציון, מעלה אדומים, סלז סטון, מטה בנימין
דרושים/ות
- * **מאבטחים** עד גיל 45 * **שומרים** עד גיל 60
- * **מאבטחים יוצאי צבא** רובאי 03
- * **מאבטחות** - בוגרות ק. פיקודי או מדריכות ביוח שדה
- * **מאבטחים ושומרים** יוצאי צבא זר דוברי עברית

שכר גבוה עד 15 ש"ח לשעה
נא לפנות למשרדי החברה רח' הסורג 2
בימים א-ה בין השעות 09.00-17.00
אל תיתן לפורצים להפתיע אותך
התחבר עוד היום למוקד הבטחון של מודיעין אזרחי
בתנאי מבצע (כולל לחצני מצוקה) אנו מפעילים מוקד ברמה אי כתנאי משטרתי

למפעלנו במישור אדומים דרוש/ה
מנהל/ת אחזקה
עם נסיון רב בעיקר
בהידראוליקה, פניאומטיקה
ובניהול צוות עובדים.
תנאים טובים לאדם המתאים
לפנות ליוסף לייבה בטלפון 02-355180
אקסטל אלומיניום
פרופיל של מקצוענים
מערכות פרופילי אלומיניום לבניין ולתעשייה

صكذ من الاحل

מחפש ג'וב עולמי?

קורס מלווי קבוצות לחו"ל של "מגה"

מגה, חברת טיולים צעירה חדשנית ודינמית מגדילה את צוות מלווי הקבוצות לחו"ל.

- הלימודים מיועדים לבעלי תעודת בגרות ומגמתם להקנות כלים וידע להנהיג - קבוצה, ארגון וביצוע כל הסדורים בסיור, להדריך את אנשי הקבוצה באתרי ביקור ולהנחותם בנושאים יומיומיים בזמן שהותם בחו"ל.
- תחילת הלימודים נובמבר 1994, למודי ערב פעמיים עד שלוש בשבוע.
- ידיעה טובה של השפה האנגלית - חובה. שפות נוספות יתרון.

לפרטים והרשמה: "מגה" מחלקת הדרכה בן-יהודה 92 (ק"ג) ת"א, טל: 03-5242233

MEGA מגלים עולם בשביל

למוסד ציבורי (לא גדול) בירושלים

דרוש/ה

קצין/ת ביטחון

תאור התפקיד
- ✓ אחריות לביצוע משימות הביטחון ובטיחות אש
- ✓ הפעלת מערך אבטחה מצומצם של מאבטחים ושומרים
- ✓ כתיבת נוהלי ביטחון, הדרכה והכשרה של צוותי האבטחה

דרישות התפקיד
- השכלה תיכונית לפחות
- קצין מילואים ביחידת שדה, או קצין משטרה משוחרר מיחידה מבצעית
- כושר הבעה בכתב ובע"פ וידיעת השפה האנגלית
- בעל נסיון ניהולי בתפקידי אבטחה

מגורים בירושלים חובה

נא להפנות קורות חיים בכתב יד ל"פילת" דרך פ"ת 4 ת"א, 67012 ולציין על המעטפה משרה 4720

פילת

דרוש מנהל שיווק

לקאנטרי קלאב

באזור גוש דן

(רצוי בעל רכב)

מועמדים אך ורק בעלי ניסיון

יפנו לת.ד. 15250 ראשל"צ מיקוד 750..

למוסד מקאי בתל-אביב

דרוש/ה

פקיד/ת גביה

אקדמאי/ת

יכולת ניהול מו"מ

ת.ד. 2255

ירושלים 91022

מהנדס/ת מכונות

ידע בשרטוט, אפשרי נסיון מועט

הנדסאי/ת אלקטרוניקה

בדיקות סופיות, עדיפות למצטיינים

מאגרי אנוש 02-234441

שילוב

לבית תוכנה

מהנדס/ת תוכנה

נסיון של שנתיים ב-WINDOWS

ידע בבסיסי נתונים

02-255002

לחברת מחשבים

איש/ת אחזקה

צעיר/ה, בעל/ת כשר סכני, גישה למחשב ונכונות לעבודה משרדית.

02-707840

שילוב

בוגר/ת אוניברסיטה

לעבודה לניהול כח אדם בבית מלון + גישה למחשב

02-255002

מדריך/ה תעסוקה

פיזיוטרפיסט/ית

אחים/יות

כוחות עזר

02-234255

02-248621

שילוב

אנשי/ות תמיכה וסיוע למשתמשים

נסיון ב-DOS, WINDOWS

+ רישיון נהיגה, נכונות לשעות נוספות

02-255002

עיריית תל-אביב-יפו

דרושים/ות

מינהל החינוך והתרבות

המחלקה לגני ילדים

מנחים/ות

תיאור המשרה:
עבודה עם קבוצות קטנות של ילדי גן בתחומים הבאים:
מדע, מחשבים, טבע וחשיבה יצירתית.
הפעילות תתקיים בשעות הבוקר במרכז משאבים בק.שלום.
לפרטים נא לפנות למחלקה לגני-ילדים—לגב' יהודית רם בטל': 5218051.

גננים/ות

תיאור המשרה:
עבוד מועדוניות גן.
עבודה עם אתגר, עם ילדים בני גיל 3—5
בימים א'—ה' בשעות: 13:00—16:15
כמו כן בחלק מהחופשות בגני הילדים ובחופשת הקיץ.
המועדונית בין השעות 08:00—16:00 כולל יום שישי 08:00—13:00
לפרטים נא לפנות לגב' אורנה סטון מח' גני ילדים עיריית תל-אביב-יפו טל': 5218196.

לפנימית ילדים בצפון תל-אביב

עובד/ת סוציאלי/ת

דרישות המשרה:
נסיון בטיפול אינדיבידואלי וקבוצתי

מדריך/ה חינוכי/ת

חצי משרה
העבודה בימי שישי—שבת ובשעות הערב
דרישות המשרה:
נסיון והשכלה מתאימה.
לפרטים נא לפנות לריקה כוכבי טל': 6055946, 6042848.

תרביסט/ית באומנויות

לשעות אתה"צ
אגף קהילה נוער וספורט
לקונסרבטוריון ביד אליהו

מזכיר/ה

לחצי משרה.
תיאור המשרה:
– עבודה עם קהל
– תפעול וניהול משרד
דרישות המשרה:
– נסיון קודם
דובר/ת עברית רהוטה
ידע ברוסית יתרון
לפרטים נא לפנות אל מנהלת הקונסרבטוריון בשעות: 17:00—19:00
טל': 391441, 397335.

למרכז בארבור

מדריכ/ה לצהרונית

דרישות המשרה:
בעל/ת נסיון בעבודה עם גיל הרך/גנן/ת
עבודה בימים א'—ה' בשעות 13:00—16:00
לפרטים נא לפנות לטל': 397335, 391441/0.

האגף לשרותי רווחה
למעון הרב תכליתי—קרית שלום פרוייקט טיפולי לגילאי 0—6

עובד/ת סוציאלי/ת

לעבודה ב—3/4 משרה.
דרישות המשרה:
ידע ונסיון קודם בעבודה עם הגיל הרך.
עבודה עם מסגרות בקהילה ובצוות רב מקצועי.
לפרטים נא לפנות לגב' ברוריה כ"ץ טל': 5218316.

תל אביב. אתגר בלי הפסקה

תיל

השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ

למפעל מזון באזור פ"ת

דרוש/ה

מזכיר/ה בכיר/ה

למשרה מלאה

- ★ בעל/ת נסיון בניהול משרד
- ★ שליטה טובה בעברית ובאנגלית כולל הדפסות
- ★ עדיפות לבעל/ת רקע ביבוא/יצוא

- תנאים טובים למתאים/ה -

נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 ת"א 61132 בציון משרה מס' 852 ע"ג המעטפה - רק פניות מתאימות תיענינה -

---

לבית גלי ב"ש

דרוש/ה

סגן/ית מנהל

- מעל גיל 25 ● כושר ונסיון ניהולי
- הופעה ייצוגית
- תודעת שרות מפותחת

גלי

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 4429 רמת אליהו, מיקוד 75143 לידי סיגל

"בריטניקה לנוער"

דרושים/ות

מקדמי/ות מכירות

משולים בטלפון

למטרת השתלבות בפרוייקט

טלמרקטינג מתקדם.

תנאים מעולים למתאימים!

נא לפנות לאמיר טל. 03-6130434

חנה קורן מכון לגרפולוגיה מחלקת השמה

לעבודה מעניינת ורב גונית

מזכיר/ה

- נסיון של שנתיים לפחות.
- שליטה במעבד תמלילים ע/א.
- אנגלית ו/או צרפתית ברמה גבוהה - יתרון.

נא להפנות קורות חיים בכתב-יד ...

---

intel inside

אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות

לאינטל אלקטרוניקה בע"מ

לתמיכה ושיפור מערכות ציוד משולבת, לתחזוקה שוטפת ולביצוע פרוייקטים

דרושים/ות:

טכנאים/יות הנדסאים/יות

במקצועות:

אלקטרוניקה/מכונות/מכשור ובקרה

בעלי נסיון בעבודה טכנית, ידע ורקע באלקטרוניקה

העבודה בירושלים, במשמרות

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים אל: ת.ד. 3173 ירושלים, 91031

אינטל פסגת הטכנולוגיה

יעל תוכנה ומערכות

לפרויקטים רחבי היקף בירושלים ובמרכז

מנתח/ת מערכות מתכנן/ת מתכנת/ת

הכישורים הנדרשים

- 2-4 שנות נסיון
- היכרות עם בסיס נתונים טבלאי/ SQL
- יתרון - UNIX, VAX/VMS, C, INGRES
- יכולת עבודה עצמאית ובצוות
- שליטה בעברית ובאנגלית

נא להפנות קורות חיים לפתי משאבי אנוש רח' בן גוריון 22 בנבת שמואל 52573

אתה בחברה טובה. יעל.

לבי"ס תיכון "קלעי" בגבעתיים

דרושה

מזכירת לבית ספר

כישורים נדרשים:
- ✓ מיומנות גבוהה בניהול משרד,
- ✓ עבודה עם קהל
- קשר עם מוסדות חוץ.
- ✓ שליטה בעבודה עם מחשב ועיבוד תמלילים.

טל. 03-6730943 בין 08:00 13:00

לחברה ארצית מצליחה

דרוש/ה

איש/ת מכירות

לאיזור הדרום

בעל/ת ידע

נסיון במכירות

טל': 03-6957206

שכר בסיס

+ אחוזים

+ רכב צמוד

לטיפול במתמכרים לסמים

דרושה/ה

חובש/ת אח/ות

אחראי/ת ובעל/ת נסיון

טלפון 06-346-125

חורים

מקבוצת עמינח

לאזור ירושלים דרושים

מרכיבי רהיטים

להובלה והרכבה של ארונות קיר וחדרי שינה

- בעלי רכב מסחרי. * נסיון בהרכבות.
- אחרי שרות צבאי. * יחסי אנוש טובים.

(מודעה זו מיועדת לנשים ולגברים)

נא לפנות בטלפון לחני 02-718323

Pizza Hut

לסניפנו

בקניון ערים כפ"ס דרושים/ות

שליחים/ות

צעירים/ות, נמרצים/ות, יוצאי צבא

תנאים טובים למתאימים

ראיונות יתקיימו בימי א' מ—12:00—18:00

לקבלת פרטים נוספים לפנות לטל: 09-959697 לשי

הפיצה הטובה בעולם.

חברת גֶטֶר (2000) בע"מ

גֶטֶר מיכון משרדי (2000) בע"מ

אנו מחפשים:

טכנאי/ת למכונות צילום מסמכים

כישורים נדרשים:
- טכנאי/ת / הנדסאי/ת אלקטרוניקה
- רשיון נהיגה
- יתרון לבעלי נסיון בתחום מכונות צילום מסמכים
- יתרון לבוגרי קורס חש"מ מד"א
- מגורים – חדרה, זכרון יעקב והסביבה

לתיאום ראיון לפנות לטל' 06-376-1576 ליגאל

עמיגור

AMIGOUR נהול נכסים בע"מ

מפעלי דיור של הסוכנות היהודית

לבית מגורים לקשיש באופקים:

1. מנהל/ת בית מגורים ב- 75% משרה

דרישות התפקיד:
- בוגר/ת בעבודה סוציאלית או הסמכה מקבילה
- נסיון קודם בעבודה עם קשישים
- דובר/ת אידיש ו/או רוסית

2. אם בית ב- 100% משרה

דרישות התפקיד:
- נסיון קודם עם המלצות בטיפול בקשישים
- עדיפות לדוברי אידיש ו/או רוסית

לשלוח קורות חיים לסניף עמיגור: רח' קדש 679/1, אופקים.

לבית מגורים לקשיש בנתיבות:

1. מנהל/ת בית מגורים ב- 75% משרה

דרישות התפקיד:
- בוגר/ת בעבודה סוציאלית או הסמכה מקבילה
- נסיון קודם בעבודה עם קשישים
- דובר/ת אידיש ו/או רוסית

2. אם בית ב- 100% משרה

דרישות התפקיד:
- נסיון קודם עם המלצות בטיפול בקשישים
- עדיפות לדוברי אידיש ו/או רוסית

לשלוח קורות חיים לסניף עמיגור: רח' ירושלים 34, נתיבות

להברה מובילה בתחום

EDUTAINMENT

דרושים:

1. מתכנת C\C++, BORLAND PASCAL
2. מתכנת C, PASCAL, ASM
בעל נסיון של 3 שנים לפחות בפיתוח יישומי Real-time ב-ASM ל-PC.
3. גרפיקאים/אנימאטורים עם נסיון בגרפיקה ממוחשבת

עדיפות תינתן למועמדים דוברי אנגלית כשפת אם

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 588, רעננה עבור: IESD - מנהל פרוייקטים.

סודיות מובטחת

המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד

מכללת מקס פיין

דרושים/ות

מורים/ות מעולים/ות לחשמל ולרכב

להוראה בקורסי ערב למבוגרים

לפרטים בשעות 16:30—20:00

03-5627231

עמל 1 החטיבה להכשרת מבוגרים

Best Western

רשת בסט ווסטרן

מרחיבה את פעילותה בישראל

עבור המלון בתל אביב דרושים/ות:

- פקידי/ות קבלה עם נסיון קודם לעבודה במשמרות אחה"צ/ערב.
- פקידי/ות קבלה למשמרת לילה (NIGHT AUDITOR)
- מזכיר/ת מנכ"ל
שפת עברית ואנגלית ברמת שפת-אם, הדפסה בשתי השפות-מעבד תמלילים.

המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 3218 ת"א 61031 בצרוף קורות חיים.

ERROCA אירוקה

רשת הנויות מס' 1 למשקפי שמש

דרושות/ים לסניף ירושלים

מוכרות/ים

- ◆ הופעה נאה.
- ◆ עד גיל 26.
- ◆ לא מעשנות/ים בכלל!!!
- ◆ עבודה במשמרות.

לפרטים נא לפנות לטלפון: 177-022-0030

לחברה ארצית גדולה ומבוססת

הנדסאי שרטט/ת אדריכלות
- לעבודה בתחום הבניין, התנועה והתחבורה
- נסיון מוכח בשרטוט אוטוקד 12

הנדסאי/ת מהנדס/ת
- לפיקוח ואחזקה של עבודות בניה
- יכולת הקמת פרויקטים וניהול מו"מ עם קבלני משנה

בוגר/ת מדעי המחשב
- לתפקיד ראש צוות בנושא תוכנה
- בעל/ת ראיה מערכתית ניהולית
ידע בשפת C מערכת הפעלה XENIX

לעבודה באיזור המרכז

תנאים מעולים למתאימים

טל. 04-620251

פקס. 04-676060

בוא לעבוד בחלום של מקום

במלון פרדייז ירושלים

דרושים/ות

מנהל/ת אחזקה

צ'יף סטיוארט

טבחים/יות סוג 2–3

התפקידים מיועדים-לבעלי נסיון בלבד, רצוי בבתי מלון.

לפרטים נא לפנות למח' כח אדם טל' 558808, 02-558822

PARADISE מלון פרדייז ירושלים

יחבר כח אדם

למפעל היי-סק

הנדסאי/ת אלקטרוניקה אופטיקה

אפשרי ללא נסיון, רצוי רקע במכניקה מהתיכון ו/או מהצבא

למחלקת פיתוח במפעל היי-סק

מהנדס/ת תוכנה

בוגר/ת מדעי המחשב.
בעל/ת נסיון בזמן אמת,
C, C+, מיקרופרוססור, מוטורול

למפעל הי-סק

בלתי מקצועי/ת

לעבודת ייצור מעניינת
א'-ה' 08:00—17:00.
כישורים נדרשים: סבלנות, דייקנות והתמדה

למפעל היי-סק גדול ובעל אוירה צעירה

חיילים/ות משוחררים/ות ו/או בלתי מקצועיים
לעבודה במשמרות.
שכר גבוה-לרציניים בלבד.
מיידי! העבודה מוכרת כנדרשת למענק

במפעל היי-סק

בוגר/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה

אפשרי ללא נסיון, לעבודה מיידית!
שכר גבוה.

למפעל עתיר ידע

מלחימים/ות או בעלי רקע באלקטרוניקה

מביה"ס או מהצבא,
לעבודת הלחמה. מיידי! קבוע!

תבר'ה שיש להם כחצי שנה לפני גיוס ובגרות מלאה, לעבודות בלתי מקצועיות. שכר גבוה מובטח

מגדל העיר, בן יהודה 34 י-ם

טל' 02-234265

להברת שיווק ארצית - סניף ירושלים

דרוש/ה

איש/ות מכירות

לעבודת שטח דבת עניין

בעל/ת חוש עיסקי ונסיון, נכונות שטח

למתאימים/ות תנאים טובים (רכב צמוד משכורת, כלכלה ועמלות)

נא לפנות בכתב יד 3689 חיפה עבור: "איש מכירות-ירושלים"

שילב מזמינה אותך להצטרף למשפחה

לחנויות שילב בי-ם דרושה

אמא

אם מתאים לך לעבוד עם אמהות ותינוקות, אם את נמרצה, נמרצת ויצוגית, בעלת יכולת לתקשורת בין אישית טובה, עד גיל 35, יודעת למכור גם להקשיב, אנחנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב. תוכי להכשרה מקצועית, השתלמויות באומנות המכירה, ואפשרויות קידום נרחבות. שעות אחה"צ בלבד.

לתיאום ראיון נא להתקשר לנחשון (תל-פיות): 02-715591 או למנהל (קניון י-ם): 02-793319

שילב

ברושים

זכיינים

עם ניסיון לפרנצ'ייז מסחרי חדשני באזור התעשייה כפר-סבא

בתחומים הבאים:

- כלי כתיבה - ציוד משרדי
- צעצועים
- טכסטיל ואופנה
- רהיטים
- תינוקות
- מזון מהיר

נא לפנות בטל': 953798, 09-959716

גלעד - טלמרקטינג

דרושים/ות

לאזורים: חולון, ת"א, ר"ג, פ"ת, רחובות, השפלה והשרון

אנשי/נשות טלמרקטינג

בעלי כושר ביטוי ומוטיבציה גבוהה

ל-1/2 משרה לאחה"צ עם אפשרות לבוקר

למתאימים תינתן הכשרה ולווי מקצועי

בשכר בסיס + עמלות

לראיונות 04-360250 לאתי

תנובה מחלבת תל-אביב

דרושים/ות

למחסן אריזות

מחסנאי/ת

דרישות התפקיד:
- נסיון בעבודה במחסן בתחומים: קבלה, ניפוק, עיתוד וספירת מלאי.
- יכולת עבודה במאמץ פיזי.
- רשיון נהיגה הכרחי.

למערך האחזקה

חשמלאי/ת רכב

לטיפול במלגזות, עגלות משא חשמליות

- עדיפות לבעלי נסיון במכונאות רכב

מועמדים/ות מתאימים/ות מתמנים לפנות בכתב בצרוף קו"ח לת.ד. 33066 תל-אביב מיקוד 61330 ולציין יעבור מנהלת כח-אדם"

דרוש/ה

מומחה/ית בסביבת AS/400

דרישות התפקיד:
- נסיון מוכח בהגדרה והתקנת פתרונות במערכת AS/400.
- הכרה טובה של מערכת AS/400.
- ידע ונסיון PC-Support.
- ידע בתקשורת בסביבת AS/400

אנא פנה/י בכתב לת.ד. 33666 תל-אביב 61336, לאגף כח אדם, בציון התמחות, רקע אישי ונסיון.

IBM יבמ

טרוקדרו משחקי העתיד בע"מ מרחיבה פעילותה

דרושים/ות

מזכירת מנכ"ל

- ◆ ניהול משרד ◆ משרה מלאה
- ◆ הדפסה עברית/אנגלית כולל ניסוח

טכנאי/ת אלקטרוניקה

- ◆ ניסיון צבאי

אנשי מכירות

- ◆ מוטיבציה גבוהה
- ◆ רצון להצליח ולהרוויח

לקביעת ראיון נא לפנות 03-5333811

Pizza Hut

לסניפנו באופרה דרושים/ות

- מארחים/ות
- קופאים/ות
- עובדים/ות מטבח
- עובדים/ות כלליים

ראיונות יתקיימו ב' מ' א' מ-12:00—18:00

לקבלת פרטים נוספים לפנות לטל: 03-5104262 לדורי

הפיצה הטובה בעולם.

CLAL-PHARM כלל-פארם

דרושים/ות

רוקחים/ות

עוזרי/ות רוקחים/ות

גם למשרה חלקית
גם לשעות הערב
וסופי שבוע
לפרטים נא
לפנות לביאנקה סניף אשדוד
08-647323/17

תמליליות ים קלדניות ים מעוללות ים

בשיטהעיוורת, במהירות גבוהה.
ידיעת תוכנת א-ב.
לעבודה בבוקר ואחה"צ בבתי-משפט ב"ים.
לפנות לזהות, סברינה או איריס
02-706460, 706535
או 02-252292, מנוי 74198

רוצים להגיע במהירות
לתנאים הטובים ביותר
בואו אלינו

שליחים/ות

* בעלי/ות רשיון נהיגה לקטנוע (מינימום 250 סמ"ק)
* עברית ברמה טובה
* יכולת קריאת כתובות באנגלית

תנאי שכר מעולים למתאימים/ות

סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

דרושים/ות

מלווים/ות עיסקיים/ות

לניהול/לווי עסקי לפרויקטים יזמיים

✓ תואר שני במנהל-עסקים
✓ משרה חלקית/גמישה
✓ נסיון חובה-רצוי בהייטק
✓ בעלי יוזמה ואתגר

ת.ד. 10256 ירושלים 02-259696

למלון Holiday Inn
CROWNE PLAZA
JRUSALEM

דרושים/ות

מהנדס/ת טכני/ת

● מהנדס/הנדסאי מכונות / מזוג אויר
● ידע ונסיון באחזקת מבנים ובתי מלון
● ידע במערכות חשמל (עדיפות לבעלי רשיון)
● נסיון מוכח של 3 שנים

מנהל/ת יחסי ציבור וקשרי אורחים

● נסיון בתחום יחסי צבור ותקשורת ● אנגלית ברמה גבוהה
● נסיון במלונאות ● שעות עבודה מרובות ולא שגרתיות

מזכיר/ה

נסיון בעבודת מזכירות / הדפסה
שעות עבודה מרובות ולא שגרתיות
עדיפות לבעלי נסיון במלונאות

טבחים/יות

חדרנים/יות

קונדטורים/יות

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו למח' משאבי אנוש
טל': 02-581323

בוא לעבוד Inn אפריקה ישראל תיירות ונופש

קח חלק ביצירת
עידן התקשורת החדש בישראל.

סלקום ישראל בע"מ, מציעה לך לקחת חלק ביצירת של עידן התקשורת החדש בישראל. כחברה דינמית, אנו מציעים לך משרות כוללות אופי ייחודי עם אתגרים להתפתחות בתוך מגוון, התנאים מעולים.

נציגי/ות מכירות בכירים/ות
MAJOR ACCOUNT REPRESENTATIVES

כפיפות למנהל מכירות; מכירת ציוד ושרותים לגופים גדולים, חברות וארגונים.

כישורים נדרשים:

■ השכלה אקדמאית בכלכלה/שיווק.
■ השכלה/הכשרה בתחום שיווק ומכירות.
■ נסיון של 3-5 שנים במכירות לארגונים, בסביבת הייטק/תקשורת - יתרון.
■ הבנה עיסקית, כושר שכנוע וניהול מו"מ.
■ ידיעת אנגלית - יתרון.
(משרה מספר 3010)

טכנאי/ות מעבדה

לתיקון מכשירי הטלפון הסלולרי.

כישורים נדרשים:

■ השכלה מקצועית כטכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה.
■ ידע במערכות דיגיטליות ואנלוגיות.
■ נסיון בהפעלת צביד אלקטרוני.
■ נסיון של 3-5 שנים בתיקון מכשור אלקטרוני מתקדם.
(משרה מספר 3018)

העבודה באיזור נתניה

טכנאי/ות התקנה

להתקנת מכשירי הטלפון הסלולרי.

כישורים נדרשים:

■ השכלה תיכונית מקצועית, רקע באלקטרוניקה. רצוי בוגרי י"ג.
■ נסיון בהתקנת טלפונים/מכשירי קשר/מקלטי רדיו בכלי רכב.
■ ידע במערכת החשמל של כלי רכב.
■ רשיון נהיגה - חובה.
■ יתרון ליוצאי צבא בעלי נסיון בהתקנת מכשירי קשר בתקופת שרותם.
(משרה מספר 3017)

העבודה באיזור נתניה

מזכירות/ים

לביצוע עבודות משרד ומזכירות.

כישורים נדרשים:

■ השכלה תיכונית או בי"ס למזכירות.
■ הדפסה עברית/אנגלית ברמה מעולה.
■ הפעלת מחשב PC.
■ הכרת תוכנת מעבד תמלילים יוחדי (WORD) בסביבת "חלונות".
■ שליטה טובה באנגלית.

העבודה באיזור נתניה

"מכון קינן" מוסמך ע"י סלקום לטפל בגיוס מועמדים למשרות המופיעות במודעה זו. נא שילחו קורות חיים לת.ד. 444 רמה"ש 47103 עבור סלקום. ולציין על המעטפה את שם ומספר המשרה.
סודיות מובטחת

סלקום מבטיחה שוויון הזדמנויות לכל המועמדים. המשרות פתוחות לנשים ולגברים כאחד.

סלקום CELLCOM ISRAEL LTD.
רשת הטלפון הסלולרי החדשה בישראל

BELLSOUTH

תכנית קרב למעורבות בחינוך
דרוש/ה

רכז/ת חינוכי/ת
באזור ירושלים

אופי העבודה:
סיוע למערכות חינוך ישוביות ובית-ספריות בשילוב תוכניות העשרה

הכישורים הנדרשים:
* השכלה אקדמאית (לפחות תואר ראשון)
* הכרות עם מערכות החינוך
* נסיון ניהולי וארגוני בתחומי: כח אדם וכספים
* תקשורת בין-אישית גבוהה ויוזמות
* נכונות לעבוד בשעות בלתי שיגרתיות
* רכב - חובה

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 91083 ירושלים ולציין על גבי המעטפה עבור "תוכנית קרב"

מעבדות סרבינול (ישראל) בע"מ
החברה המובילה בתחום שרותי הבריאות בבתי החולים בישראל

דרושים/ות

הנדסאי/ת מכונות

לאחריות על מתן אחזקה מונעת, טיפול ושירות למכונות הייצור

• עדיפות לבעלי נסיון בפנאומטיקה, שנותיים לפחות
• ידיעת אנגלית ברמה טובה
• בעל מודעות למתן שרות עצמאי ואחראי

טכנאי/ת מכונות

• נסיון של 5 שנים בתפקידים דומים במערכות אורזיה ובפנאומטיקה
• יכולת קריאת מפרטים באנגלית
• מודעות ויכולת למתן שרות גבוהה

מועמדים/ות מתאימים/ות מאזור אשדוד והסביבה יפנו בצירוף קורות חיים לסרבינול, ת.ד. 2 אשדוד 77100, עבור משאבי אנוש.

"סודיות מובטחת"

מקבוצת טבע
סרבינול - לקידום הרפואה

דנאל כח אדם וסיעוד

לסניפנו בירושלים

עובד/ת סוציאלי/ת

לעבודה במשרה מלאה במסגרת חוק סיעוד
אם את/ה נמרץ/ת, בעל/ת מוטיבציה גבוהה ואכפתיות.
מקומך איתנו.
רשיון נהיגה חובה
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה שווה

דנאל כח אדם וסיעוד

דרושים/ות:
מסגר/ית
רתך/ית ארגון
טכנאי/ת מיזוג אויר
מלגזן
מתכנת/ת מחשבים
קניין/ית
קניון 1 אשקלון 07-751041
צלצל דנאל זה שווה

לחברה מובילה בענף הרכב
לאתר המסירה באשדוד
דרושים/ות

אחראי/ת טכני/ת

דרישות התפקיד:
★ טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות או טכנאי/ת רכב
★ שליטה באנגלית טכנית
★ יוצא/ת חיל חימוש
★ נסיון בהפעלת צוות עובדים

מכונאי/ת רכב

דרישות התפקיד:
★ שלב 2/1 ★ רשיון ג'
★ נסיון מוכח של חמש שנים לפחות

יוצאי/ות צבא+רשיון ב'

לתפקידים מגוונים בתחום הכנת הרכב
- אזור מגורים בהתאם -

נא לפנות למח' כ"א - 03-5380720

סוקרים/ות
בכל הארץ

5 ימים בשבוע
למשך 6 חודשים
לפנות בימים א'-ה'
לאיה או ורדית
03-7514303

לחברה בהרצליה דרושה

מזכירה

5 ימים בשבוע
שליטה בקיקסט ידע והשבונות
תנאים טובים.
09-509579

נביעות
לסניפנו בבאר טוביה

מפקח/ת מכירות

★ 12 שנות לימוד
★ רשיון נהיגה
★ נסיון מוכח בהפעלת צוות נהגים
★ בעל תודעת שרות גבוהה
ויכולת עבודה מול לקוחות
★ גיל 25-40

למתאימים/ה תנאים טובים+רכב צמוד
לפרטים נא לפנות לחברת נביעות
לאורית טל. 03-5495151

משאבים כח אדם

דרושים/ות:

מסגרים/רתכים

מפעילי מכונות

* בוגרי בי"ס מקצועי
* לעבודה קבועה בתעשיה מתקדמת
* אזורות/הסעות מ-אשדוד, אשקלון, רמלה, לוד
* תנאים מלאים

מזכירה

* אנגלית טובה
* עיבוד תמלילים
* רכב - חובה

03-6049555

---

pelc מקבוצת מ.ש.פ.

למפעל קיבוצי בעמק חפר
דרוש/ה

ע. מנכ"ל

ניסיון בניהול משרד, קשר עם גורמי חוץ, תאום ובקרה, נסיון בעבודה עם מחשב
- סודיות מובטחת -
נא לפנות בכתב יד ל"אנשים".
מגדלי התאומים No.1
ז'בוטינסקי 33 רמת גן 52511

לחברה מובילה
בתחומה

דרושים/ות

נציגי מכירות
בטלפון
לפרוייקט
יחיד ומיוחד

תנאים מעולים
למתאימים/ות
בסיס+אחוזים+הסעות

לפנות לשלומית או זיו
03-6474574
בין 12.00-17.00

ליפאורה תבורי בע"מ
דרוש/ה

סדרן/ית סחורה

לרשתות השיווק-בשדרות
★רצוי בעל/ת רכב
★לאחר שרות צבאי מלא

טל': 07-434380 מנוי 1632 (אסף)
07-280074 (שוקי)

קוריאל

מפתחת ומייצרת מכונות מדוייקות לייצור אוטומטי של דגמים פיזיים מנתוני תיב"מ

מנהל/ת חשבונות מנוסה

• סוג 3 • ידע בהכנת משכורות
• עצמאי/ת • למשרה מלאה

הנדסאי/ת אלקטרוניקה

• לעבודות בדיס ואינטגרציה
• נסיון של שנתיים, לפחות, במעגלים ספרתיים ואנלוגיים
• יכולת עבודה עצמאית

נא לפנות
לטלפון 09-906888
או לת.ד. 2375
רעננה 43650
בצירוף קורות חיים

לרגל ההתרחבות חברתנו לצוות צעיר ודינמי

דרושים/ות עובדים/ות

למשרה מלאה
במחלקת טלמרקטינג

עדיפות לבעלי נסיון בתחום זה.
יש להעביר קורות חיים בפקס: 03-5271033.
המשרה בירושלים.

ביפר תקשורת ישראל בע"מ
עם ביפר אני תמיד זמין

לחברה המובילה בתחומה
דרוש/ה

רכז/ת כח-אדם
עם הרבה מרץ...

* ראש צעיר עם השכלה אקדמאית
* ראש טוב בשיווק * נכונות לעבודה מאומצת
* משרה מלאה (5 ימים בשבוע)

תאור התפקיד:
* ראיון עובדים
* טיפול שוטף בעובדי החברה ולקוחותיה

נא להפנות קורות חיים לת.ד. 31277 ירושלים.
לציין ע"ג המעטפה "עבור משרת רכז".

לחברה בענף האריזות
דרוש/ה

נציג/ת מכירות

כישורים נדרשים:
✓ מהנדס או בוגר כלכלה/מנהל עסקים.
✓ כושר ביטוי ותקשורת בן אישית טובה.
✓ מגורים במרכז הארץ.
✓ גיל 25-40
✓ רשיון נהיגה טובה.

קורות חיים בכתב יד נא לשלוח לת.ד. 4222 חיפה מ. 31047
עבור אגף כ"א נא לציין משרה מס' 30 ע"ג המעטפה

דרוש/ה

מזכיר/ה

לחברת שיווק מיוחדת
דינמית ומובילה בתחומה

בעל/ת ניסיון מוכח
בניהול משרד ועבודה צמודה עם מנכ"ל

שליטה במעבדי תמלילים
שליטה בעברית ובאנגלית
משרה מלאה - 5 ימים בשבוע
מיקום העבודה -
איזור התעשיה הרצליה
מועמדים מתאימים
מתבקשים לשלוח קורות חיים
מפורטים ובכתב יד
לת.ד. 32266 ת"א, 61322

לחברת תיירות בתנופת צמיחה
דרושה

לתפקיד ניהולי

* בוגר/ת כלכלה ומנע"ס.
רצוי תואר שני
* הכרת המחשב האישי + שליטה טובה בגיליון אלקטרוני.
* שליטה באנגלית ברמת שפת אם.

למחלקת הנה"ח

* מנהח"ש סוג 3.
* 5 שנות ניסיון לפחות בעבודה בתחום.
* רצוי שליטה טובה בשפה האנגלית.

למחלקת תיירות נכנסת/יוצאת

* מפעיל/ת תיירות TOUR OPERATOR
* 3 שנות ניסיון בענף לפחות.
* שליטה טובה בשפה האנגלית.

תנאים טובים למתאימים.
סודיות מובטחת.

המתאימים יפנו ... לת.ד. 26297 ת"א 61262

הארץ

לעיתון "הארץ" דרושים/ות

אנשי/נשות מכירות

לעבודה קבועה במחלקת הטלמרקטינג

במדה והנך:
• בעל/ת כושר ביטוי ושכנוע
• בעל/ת מוטיבציה גבוהה להצלחה במכירות

זו ההזדמנות שלך
לעבוד שש ימים בשבוע.
מ-9.00 עד 16.00 או חמישה ימים
מ-16.00 עד 21.00.

למתאימים/ות מובטח שכר גבוה, הדרכה ופיתוח מקצועי.
אפשרות לשלב בין שתי המשמרות.
* עדיפות לבעלי ניסיון במכירות.
לקביעת ראיון התקשר לטלפון 03-5121172

אסם
והחברות השלובות בע"מ
דרוש/ה

קצין/ת בטיחות
בתעבורה

■ בעל/ת ניסיון מוכח של 3 שנים לפחות
■ בעל/ת תעודות מתאימות
■ מגורים בגוש דן-חובה
■ משרה מלאה, 6 ימי עבודה

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 1578 ת"א 61015 לידי גב' אברון רויסל בציון המשרה המבוקשת

רק פניות מתאימות תענינה

HOAGY
סטייקים גדולים. פרוסים. דק דק

• **עובדים/ות למסעדה**
• **שליחים/ות עם קטנוע**

העבודה במשמרות.
מועמדות ומועמדים מתאימים לפנות לסניפינו:
הוגי בקרליבך- טל' 03-5610001/2, לטל.
הוגי ברמת גן - טל' 03-6722176, להילה או חוי.

לחברת קוסמטיקה
דרושים/ות

יועצים/ות יופי

באזור ירושלים וחיפה

הנתונים: ☞ קוסמטיקאית
☞ נסיון במכירות חובה
☞ הופעה חיצונית נאה
☞ מעל גיל 30

בפרטים נוספים נא לפנות לטלפון 03-5581418 לרותי

תכנית קרב למעורבות בחינוך
דרוש/ה

רכז/ת חינוכי/ת
באזור ירושלים

אופי העבודה:
סיוע למערכות חינוך ישוביות ובית-ספריות בשילוב תוכניות העשרה

הכישורים הנדרשים:
* השכלה אקדמאית (לפחות תואר ראשון)
* הכרות עם מערכות החינוך
* נסיון ניהולי וארגוני בתחומי: כח אדם וכספים
* תקשורת בין-אישית גבוהה ויוזמות
* נכונות לעבוד בשעות בלתי שיגרתיות
* רכב - חובה

נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 91083 ירושלים ולציין על גבי המעטפה עבור "תוכנית קרב"

שילב מזמינה אותך להצטרף למשפחה
לחנויות שילב בגוש דן דרושה

אמא

אם מתאים לך לעבוד עם אמהות ותינוקות, אם את נחמדה, נמרצת, יוצאת. בעלת יכולת לתקשורת בין אישית טובה, עד גיל 35, יודעת לעבוד וגם להקשיב.
אנחנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב.
תוכי להכשרה מקצועית, השתלמויות באופנת הסביבה, ואפשרויות קידום נרחבות. משמרות בוקר ואחה"צ.

לתיאום ראיון נא להתקשר:
לאצי' בגן העיר 03-5279064
ליעקב בקניון ר"ג 03-6780430
ליהיאל בכ"ס 09-910951
לרחלי בבת-ים 03-5529242

שילב

למשרד עיצוב גרפי (ידוע) דרוש:

מעצב/ת גרפי

ראש קריאטיבי, אופי קומוניקטיבי,
ואהבה למקינטוש - הכרחיים
בוגרי בצלאל או ויצו חיפה יועדפו!
תנאים טובים למתאימים.
קורות חיים לפקס 03-5283391 לאיילת

Pizza Hut

לסניפנו בהרצליה דרושים/ות

• מלצרים/ות
• עובדים/ות מטבח
• שליחים/ות
• עובדים/ות כלליים

ראיונות יתקיימו בימי א' מ-12:00-18:00
לקבלת פרטים נוספים לפנות לטל: 09-547140 לאורן
הפיצה האטובה בעולם.

רמדור
לחברה המובילה בתוכנות פרוייקטים ותקציב.

1 **איש/אשת מכירות**
רקע בכלכלה/תעשיה וניהול.

2 **מתכנתי PC**
עדיפות לבעלי נסיון ב-WINDOWS

3 **איש/אשת תמיכה והדרכת תוכנה**
נסיון בהדרכה, ידע ב-DOS

נא לשלוח קורות חיים לפקס. 03-5493288
או לרמדור, סוקולוב 46 רמה"ש 47235

סיעוד

שירותי אחיות ומטפלות בע"מ
(אבינועם)

דרושים/ות בדחיפות
באיזורים
ת"א, בת-ים, חולון, יפו, ר"ג
גבעתיים וכל איזור גוש-דן

מטפלים/ות (לטיפול בקשישים)
חובשים/ות (לליווי טיולים)
אחים/ות (לשמירות פרטיות בבתי"ח ובבית)

טל. 03-6722390

עבור יחידת טלמרקטינג של מוסד לימודים גדול
דרושים/ות

יועצים/ות בטלפון

● נעימים/ות ● מנוסים/ות ● בעליות הקשורות בין אישית סובה לעבודה במשמרות בוקר וערב
● למתאימים/ות אפשרויות קידום
● משכורת+בונוסים.

לפנות בטלפון 03-5628160 בימים א'-ה' בין השעות 12:00-15:00
"המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד"

לחברת מזון המובילה בתחומה
לסניפה בהוד השרון דרושים/ות

נהגי/ות חלוקה

רשיון 03 חובה (מעל 15 טון יתרון)
מועמדים/ות יפנו לטל. 09-452680, לשרון לקביעת מועד לראיון

קופאי/ת

◆ השכלה תיכונית ◆ ידע בהנהלת חשבונות - יתרון
◆ נמרץ/ת עם נכונות לעבודה, מעדיף לשעות המקובלות.

מועמדים/ות יפנו בכתב לת.ד 201 הוד השרון
אזור התעשיה נווה נאמן ב' ויציינו ע"ג המעטפה עבור קופאי/ת

תדיראן מערכות מידע

דרוש/ה

מפעיל/ה מחשב IBM/MVS

נסיון בבקרת רשת בסביבת VTAM
לעבודה באזור ירושלים והמרכז.

לפרטים נא לפנות לרחל
טלפון: 03-5313565

המכללה למינהל
לקמפוס תל-אביב
דרוש/ה

רכז/ת טכני
לאולפני וידאו ורדיו

להדרכה, תפעול ואחזקת אולפני רדיו וטלויזיה, ציוד וידאו וקול אנלוגי ודיגיטלי.

הכישורים הנדרשים:
■ הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
נסיון מוכח של לפחות 3 שנים
■ באחזקת ציוד וידאו קול.
■ נסיון בהדרכה.

סודיות מובטחת
נא לפנות לת.ד. 48068 ת"א 61480, לברוך ניב

למוסד בנקאי דרוש/ה

מזכיר/ה באגף משאבי אנוש

דרישות התפקיד:
אקדמאי/ת
ידע במעבד תמלילים והפעלת מחשב - יתרון

המעונינים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות חיים אל ת.ד. 52144 ת"א. רק פניות מתאימות תענינה.
- סודיות מובטחת -

למוסד לימודים גדול
דרושים/ות*

יועצים/ות לימודים

■ הופעה נאה ■ בעלי/ות תקשורת בין אישית טובה ויכולת ביטוי ■ העבודה במשמרות בוקר וערב ■ למתאימים/ות אפשרויות קידום ■ משכורת+בונוסים
לפנות בכתב-יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 29094 ת"א
מיקוד 61296 עבור "יועצי לימודים"
*המודעה מיועדת לנשים ולגברים כאחד

Pizza Hut

היות הטובים
רק הטובים בצוות

רשת פיצה האט מרחיבה את שורותיה ומצרפת לצוותה

אחראי/ות משמרת

צעירים/ות נמרצים/ות יוצאי/ות צבא
אם את/ה באמת רוצה להיות עם הטובים
שלח/י קורות חיים ל:

פיצה האט (ישראל) דח' משכית 22 ת.ד. 4202
א.ת. הרצליה פיתוח מיקוד 46120
עבור משרת אחראי/ת משמרת
הפיצה האטובה בעולם.

עבור לקוחותינו בגוש דן
דרושים

★ **מסגרי קונסטרוקציות וצנרת**
★ **מנהל מטבח גדול**
בעל נסיון והמלצות.
★ **תוכניתן למערכות וקס.**
★ **מנהל מחסן ממוחשב**
למוצרי אלקטרוניקה וידע בעברית אנגלית.
★ **מחסנאי למחסן ממוחשב**

תנאי שכר הולמים למתאימים

א.ה.ל. גבישי כח אדם (1994) בע"מ
03-5011085

גלילון GLILON
חברה לייצור והדפסת מדבקות
דרוש/ה

מקצוען/ית לריכוז יחידת הגרפיקה

כישורים נדרשים:
☐ נסיון מוכח בעיצוב ועריכה בתוכנית פריהנד ופוטושופ
☐ שליטה מלאה במקינטוש ובהדפסות צבע
☐ יכולת ארגון וקביעת סדרי עדיפויות
☐ יחסי עבודה טובים עם לקוחות וגורמי פנים

למועמד/ת המתאים/ה מובטחת עבודה במשרה מלאה בתנאים טובים

המעוניינים יפנו בכתב לקבוצת טלף יועצים לשיווק:
ת.ד. 613 קריית 55000 עבור משרה 750
- רק מועמדים מתאימים יענו -
- סודיות מובטחת -

مكان من الاصل

למשמר הגבול
דרושים/ות

קצינים/ות, מכ"ים/יות חובשים/ות וגששים

בכל הארץ יוצאי יחידות חי"ר
בעלי 12 שנות לימוד, בריאות תקינה, גיל עד 35

טלפונים להתקשרות:

מפקי מג"ב	חיים	08 - 274482
דרום	שושי	07 - 814948
מרכז	עטרה	03 - 9602662
איו"ש	קובי	02 - 977406
עזה	רפי	07 - 481433
צפון	רפי	06 - 978436
באי"ח	אליהו	02 - 891900
ירושלים	דודי	02 - 728316/25
ימ"מ	אתי	08 - 276210

קב"ן/ית - לאיו"ש

בעלי תואר שני בפסיכולוגיה קלינית
או תואר ראשון או שני בעבודה סוציאלית
וכן נסיון מוכח בתחום הקליני.
לפנות למוטי: 274519 - 08 או בערב 792706 - 02

קצין ספורט (למפקדת מג"ב בלוד !)

* בוגר וינגייט עד גיל 35 בעלי כישורי ניהול מוכרים בתחום הספורט.
* בוגר קורס קציני אג"מ או חי"ר בצה"ל.
* בעל יכולת התבטאות בכתב ובע"פ, יכולת בכתיבת תורות, נהלים ופקודות בתחום האימון הגופני.

המתאימים יפנו לאהוד בודין: 274451 - 08

למתאימים החיל מציע:

א. השתייכות למשפחת לוחמים יחודית.
ב. בטחון כלכלי.
ג. אתגר ועניין.
ד. אפשרות ללימודים אקדמיים.
ה. תנאי שכר טובים.
ו. הטבות נלוות.

למשרד פרסום גדול
דרוש/ה:
מעצב/ת
בוגר/ת ב"ס מוכר
נסיון מוכח של שנתיים לפחות במשרד פרסום
שליטה מלאה במק (פריהנד ופוטושופ)
נא לפנות לטל. 03-5602233 לארנון.

NESS Neuromuscular Electrical Stimulation Systems Ltd.

לחברה צעירה ודינמית שפיתחה מכשיר רפואי ייחודי בתחום גירוי חשמלי פונקציונלי להחזר תיפקוד לידיים
דרושים/ות:

מנהל/ת שיווק
משרה-10/94
נמרץ להקמת מערך שיווק בינ"ל למוצרי החברה. עם נסיון בשיווק בינלאומי, הכרת השיווק בענף המוצרים הרפואיים.

רופא/ה
משרה-11/94
לפרוייקט חדשני עם אתגר
רצוי בעל/ת התמחות בשיקום, נוירולוגיה או אורטופדיה, שליטה באנגלית ובשפה אירופאית נוספת.

מהנדס/ת מכונות
משרה-12/94
לעבודה בפיתוח
5 שנות ניסיון בפיתוח הנדסי, ידע בחישובי חוזק, שרטוט ע"י מחשב, ניסיון בתיעוד, יכולת עבודה מול יועצים הנדסיים.

קניין/ית
משרה-13/94
אחריות לנושא רכש וניהול מחסן יצור, דרוש ניסיון קודם

הנדסאי/ת אלקטרוניקה
משרה-14/94
לצורך הרכבות אלקטרוניות מתוחכמות וביצוע ביקורת איכות.

מרכיב/ה
משרה-15/94
לצורך הרכבת מכלולים עדינים, בוגר/ת בי"ס מקצועי, בעל/ת "ידי זהב", רצוי נסיון בהלחמות, אחריות אישית גבוהה.
נא לשלוח קורות חיים ורשימת ממליצים לת.ד. 2500 רעננה 43654. רק מועמדים מתאימים יענו.

סוקר אופיס
המעצמה לציוד משרדי
דרושים/ות
■ מוכרן/ית מחי ריהוט.
■ מנהל/ת מחי מחשבים.
רקע במחשבים. נסיון ניהולי רכרתי.
המשרות המוצעות הינן בסניף רעננה, במשמרות.
לתאום ראיון, טל. 09-913913, אודי או יוסי.
SUPER OFFICE The Office Superstore

הסתדרות הצופים
הנהגת מרכז
דרושים/ות לשנת הפעילות תשנ"ה
בוגרי/ות תנועות נוער
ריכוז שבטים וריכוז הדרכה.
לפרטים נא לפנות לשושן בטלפונים:
03-304422 03-6311714

לבית תוכנה בת"א
דרושים
תכניתני MUMPS
עם נסיון (משרה 116)
הנדסאי/ת תעו"נ
מתחיל/ה (משרה 117)
הנדסאי/ת מחשבים
מתחיל/ה (משרה 118)
מפעיל/ת מחשב
למשמרות ערב/לילה (משרה 119)
פקיד/ה טלפנ/ית
עם "ראש גדול" (משרה 120)
מנה"ח סוג 3 או מדופלם
עם נסיון למשרה חלקית/מלאה (משרה 121)
נא לפנות בציון מספר המשרה לת.ד. 20139 תל-אביב 61201

למוסד תרבותי בשרון
דרוש/ה
עובד/ת גרפי/ה וסטנוגרפיסט/ית
למשרה מלאה
ידע במחשב חובה,
יכולת עבודה עם קהל
קורות חיים ונסיון בכתב לפקס': 09-982686

כלל-פארם CLAL-PHARM

לחנות כלל פארם הרצליה פיתוח
דרושים/ות
יועצות יופי
לדניאלה
מחסנאים/יות
אחרי צבא - לדבורה
חיילים/ות שרות
לדבורה
09-558472 ,558407

לחנות כלל פארם רעננה א.ת.
דרושים/ות
חיילים/ות שרות
לרוני - 09-988844

לסניף בת-ים
דרושים/ות
חיילות קוסמטיקה
לסימה
חיילים/ות שרות
לאמיר
אחראים/ות משמרת
לאמיר
03-5526043 ,5529582

כפר הנוער דוד רזיאל
דרוש/ה
מדריך/ה חברתי/ת
רקע חינוכי ונסיון בהדרכה
טל' 09-500832/3
פקס 09-504638

דרוש/ה
טכנאי/ת אחראי/ת למערכות IBM - PC
הכרת חומרה, DOS
(ישומים ורשתות - יתרון)
אנגלית טכנית, רשיון נהיגה.
לצרף קורות חיים, (סודיות) ת.ד. 3199 י-ם

גלילון GLILON
דרושים/ות
1. אנשי מכירות שטח (משרה מס' 600)
☐ נסיון מוכח במכירות
☐ גיל 25-35
☐ בעלי/ות יוזמה ומוטיבציה גבוהה להצלחה

למתאימים יוצע שכר בסיס 3000 + עמלות גבוהות + רכב חברה + ביפר

2. אנשי/נשות מכירות משרד (משרה מס' 650)
☐ עדיפות לנסיון במכירות
☐ יכולת ניהול מו"מ בדרגים גבוהים
☐ כושר שכנוע ליחסי אנוש טובים

3. מוכיר/ת שיווק (משרה מס' 700)
☐ יכולת עבודה מול גורמי חוץ ופנים
☐ גיל 25-45
☐ עבודה במשרד ממוחשב
☐ יחסי אנוש מעולים

המתאימים יפנו בכתב יד ל"קבוצת שלף יועצים לשיווק" ת.ד. 613 קראון מקוד 55000 בציון מס' משרה
- רק מועמדים מתאימים יענו -
- סודיות מובטחת -

מגדל לשחק אבטחה
דרושים/ות
לעבודה בחברת בזק (מחלקת חקירות)
☑ אזור דימונה ☑ משרה מלאה
☑ רשיון נהיגה חובה
☑ לאחר שרות צבאי
☑ בעל/ת תעודת בגרות
☑ תנאים מצויינים למתאימים/ות
לפרטים ולקביעת ראיונות לפנות לערן גור
02-793777

לפרסום יוזמה דרושים
M עצב/ת
גדול בקונספט,
שולט בפרי הנד ובפוטו שופ
B יצועיסטט/ית
שליטה מלאה
בפרי הנד ובפוטו שופ
שלוש שנים ניסיון – חובה
לפנות לאורי 03-5713331

לפרסום זרמון דרושים:
ארטדירקטור
בוגר/ת בצלאל או ויצ"ו חיפה
קופירייטר
שנתיים נסיון במשרד פרסום
טל': 5611558

אם הינך מעוניין/ת להצטרף לצוות העובדים בבנק למשכנתאות הנמצא בתנופת התפתחות - אנו נכשיר אותך לתפקיד של...

יועצ/ת משכנתאות
דרישות התפקיד:
■ אוריינטציה שיווקית.
■ יכולת ניהול מו"מ ושיקול דעת עצמאי.
■ השכלה אקדמית – יתרון.
■ נסיון בתפקיד דומה – יתרון.
■ שעות עבודה בנקאיות.
■ השתלבות בעבודה בסביבה מסורתית.
נא לשלוח קורות חיים בכתב יד לת.ד. 31369 תל-אביב 61033 עבור... בציון משרה 103. רק פניות מתאימות יענו.

בסט-ביי
דרושים/ות
אנשי שיווק ומכירות
לסניפינו בירושלים ובחיפה
• צעירים בעלי מרץ וחוש מסחרי
• בעלי נסיון במכירות
מועמדים מתאימים יעברו הכשרה מקצועית וישולבו בצוות איכותי.
נא לפנות טלפונית: 03-5370222 להדרה ביום א', בשעות 10:00–14:00
רשת מכשירי חשמל מס' 1 בישראל
best buy
דרך פתח-תקווה 50, ת"א.

---

pilat פילת אגף השמה
למשרדי פילת בחיפה
דרוש/ה
פקיד/ה
דרישות התפקיד:
■ שליטה גבוהה במעבד תמלילים, בעברית
■ הבנה בסיסית בהפעלת מחשב
■ נסיון קודם במכירות – יתרון
■ השכלה תיכונית ומעלה
התפקיד בהיקף של משרה מלאה
נא להפנות קורות חיים מפורטים בכתב-יד בלבד ל"פילת" ת.ד. 5535 חיפה 31054 ולציין ע"ג המעטפה משרה 4770
- רק מועמדים מתאימים יענו -

לרשת קימעונאית מובילה
דרושים/ות:
סגני/ות מנהל סניף לאתר מכירות חדש ויחודי
1. סגן/ית מנהל אתר. התמחות בנושאי מלאי ומחסנאות.
2. סגן/ית מנהל אתר לקו קדמי.
התמצאות בשיווק מזון ו/או חשמל ואלקטרוניקה ו/או טקסטיל וכלי בית.
הכישורים הנדרשים לשתי המשרות:
■ השכלה תיכונית מושלמת (עדיפות לאקדמאי/ת)
■ ניסיון מוכח בתחום ■ כושר ארגוני מעולה
■ יכולת הנעת עובדים ■ יכולת עבודה בתנאי לחץ
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 999 ר"ג 52109
סודיות מובטחת

TMR
תמר - תעשיות מ.ר. אלקטרוניקה בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
★ הנהלת חשבונות סוג 3
★ נסיון של 3–2 שנים בהנה"חש ממוחשבת
★ למשרה מלאה
★ ידע ונסיון בניהול ספקים, התאמות בנק ממוחשבות ופקודות יומן.
★ נסיון בקוונטרו – יתרון
★ גיל עד 30
נא לפנות בכתב בפרוט השכלה ונסיון קודם לת.ד. 2324 חיפה 31022
- סודיות מובטחת -

לחברה המובילה בתחום איסוף נתונים באמצעות בר-קוד
לאור הרחבת הפעילות דרושים/ות
אנשים מוכשרים ובעלי מוטיבציה:
■ **מהנדסי/ות/טכנאי/ות מכירות**
■ **אנשי/נשות תוכנה (P.C.)**
■ **טכנאים** (התקנה ושרות ללקוחות)
נא להעביר קורות חיים לת.ד. 10992 רמת גן, 52009 או בפקס 03-7514987
- סודיות מובטחת -
קודקוד CODE CODE technologies

מינהלן/ית
לטיפול בתקציבים וכח אדם, רצוי נסיון רלוונטי בתחום וגישה למחשבים
02-255002
שלוב

לגוף ציבורי
מזכיר/ה
עברית - אנגלית ותמלילנות, לטיפול במשלחות ופרוייקטים מיוחדים
02-255002
שלוב

למט"ב חולון
רו"ח/אות מוסמכת
75% משרה
...עבודה בית ומטפלת...
לקשישים
...משפחה ל-24 ש'...
לעמליה/עדה
03-5030141
03-5036510 ,03-5039162

לוח העיר

S.T.M Technology Ltd.
לעבודה באזור הצפון
דרושים/ות
תכניתני/יות REAL TIME
תכניתנים/יות
בעלי/ות ידע באחד מהתחומים הבאים:
MS-Windows/C++
C/UNIX
כישורים נדרשים:
* יכולתעבודה בצוות
* הכרות על כלי הנדסת תוכנה
* ידע באבטחת איכות.
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 45152 חיפה ולציין על גבי המעטפה "עבור רוני"

ליפאורה תכנון בע"מ
סדרנים/ות
לסידור סחורה ברשתות השיווק
לעבודה קבועה
☐ רכב פרטי/קטנוע – חובה
☐ גיל עד 40
☐ אזור מגורים חיפה/קריות
(לפנות לעמית) 04-725318 04-413352

דרוש/ה מיידית
מנהל/ת חשבונות
מסורתי + נסיון מעשי במחשב הבשכר
סוג 2-3 תנאים טובים
טל': 02-231391

רכז פעילות עולים
לגוף ציבורי המסייע לעולים מחבר המדינות
דרוש לפעילות חלקית בשעות הערב רכז:
* דובר רוסית שוטפת
* בארץ כ-20 שנה
* מעורה בחברה ובכלכלה הישראלית
* ניסיון אירגוני מוכח במערכת עיסקית
לפנות טלפונית: 03-9674094

טריומף **Triumph** ליסוף על הגוף.
למפעל טריומף אינטרנשיונל
דרוש/ה
הנדסאי/ת תעשיה וניהול
במגמת יצור, לתפקיד ניהולי ביצור.
מחסנאי/ת
* השכלה תיכונית
* ידע בסיסי באנגלית
* רצוי נסיון בעבודה כמחסנאי/ת
העבודה במשרה מלאה 5 ימים בשבוע
שעות עבודה 16:00 – 07:00
פרטים בטלפון 02-783305, מחלקת כח-אדם.
ימים א' – ה' 07:00 – 16:00

לנשיא חברה
דרוש
נהג בעל חגורה שחורה בקרטה
נא לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד. 163 כפר סבא 44101

אאחפא
החברה המובילה בענף מוצרי החשמל הביתיים
בסניפנו בחיפה דרושים/ות:
טכנאי/ות שרות
* בוגרי/ות בי"ס מקצועיים במגמות חשמל או אלקטרוניקה
* עדיפות לחיילים משוחררים יוצאי חי"א או יחידות טכניות אחרות סמוך לשחרורם
* רשיון נהיגה לשנה
* אפשרות לקביעות בתום שנת עבודה

טכנאי/ות אלקטרוניקה
* בתחומי הטלויזיה והוידאו
* נסיון קודם בתחומים הנ"ל- יתרון
* רשיון נהיגה מעל לשנה

המועמדים יפנו בין השעות 8:00-13:00
אל: גב' לילי טל 04-516281

למפעל מבוסס באזור חיפה דרושים/ות
איש/ת אחזקה מעולה
מנהל/ת ייצור
עובד ייצור
...

מכבי בינלאומית לקוסמטיקה
דרוש/ה
סוכן/ת עצמאי/ת
לשיווק בצפון הארץ
♥ בעל/ת יוזמה
♥ בעל/ת יכולת השקעה
♥ בעל/ת רכב מסחרי
קורות חיים לת.ד. 10091 פתח-תקוה 49001

לחברת הובלה באזור הרצליה דרושים:
מנהל/ת חשבונות מדופלם
דרישות התפקיד:
א. אחריות על מערכת הנהלת החשבונות ושכר בחברה.
ב. אחריות על התקציב והתגמול של החברה.
ג. ידע ונסיון בעריכת דו"חות כספיים.
ד. ידע ונסיון בעבודה עם P.C וגליון אלקטרוני מתקדם.
ה. נסיון מוכח בעבודה בהנה"ח של שלוש שנים לפחות.
מנהל/ת חשבונות סוג 3
דרישות התפקיד:
א. הנהלת חשבונות...
ב. ידע ונסיון בעבודה עם P.C וגליון אלקטרוני מתקדם.
ג. נסיון מוכח בעבודה בהנה"ח של שנה לפחות.
על המועמדים לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 50150, ת"א.

לרשת אמריקאית הגדולה בתחומה בעולם
מנהל חנות
וסגן מנהל חנות
כישורים:
☑ מנהיגות וחריצות
☑ אנגלית ברמה גבוהה
☑ כושר ניהול צוות עובדים גדול
☑ נסיון קודם בתחום הקמעונאות
☑ מגורים באזור גוש דן
קורות חיים עבור משרה 22 ת.ד. 2171 הרצליה פיתוח מיקוד 46733

אירוקה ERROCA
רשת חנויות מס' 1 למשקפי שמש
דרושות/ים לסניף דיזנגוף-סנטר
מוכרות/ים
◆ הופעה נאה עד גיל 26
◆ דוברי/ות אנגלית טובה.
◆ לא מעשנים/ות בכלל!!!
לפרטים נא לפנות לאיילת בטלפון: 03-296763

מינהל קהילתי קרית מנחם עיר גנים בשיתוף רווחה חינוכית
דרושים/ות לשכונת האנגליו
מדריכים/ות להדרכת הורים וילדים
דרישות התפקיד: * אימהות לילדים.
* רצוי תושבת קרית מנחם עיר גנים.
* פנויות לעבודה אחה"צ/בוקר.
נא לפנות לרכזת האנגליו - רחל מאיר, טל. 02-411217

דרושה
נציגת מכירות ביטוח
בעלת רשיון בתחומי האלמנטרי והחיים, אשר אינה פעילה כסוכנת.
נסיון קודם במכירות.
לתאום פגישה: טל: 03-5755711 לסמדר.

תדיראן מערכות מידע
ביוזמה בעולם
עבור משרדנו בירושלים דרושים/ות
משרה מס' 101
מנתחי מערכות ומתכנתים בסביבת PC
עם נסיון של 3 שנים OFFICE, OOP, OOD, IBM/MF, PARADOX FOR WINDOWS
הכרות של רשתות C/S-1 NOVELL יתרון
משרה מס' 102
מנתחי מערכות
עם נסיון בנתוח מערכות בסביבת ADABAS
נדרשת הכרת P.C.
משרה מס' 103
תוכניתני PC
עם רקע בקישוריות למערכות VAX
משרה מס' 104
מנתחי מערכות בנייה בסביבת VAX/RDB
משרה מס' 105
מתכנתי אפליקציה בסביבת VAX/DBMS
לפנות לטלפון: 03-5.15545
או לשלוח קורות חיים לתדיראן מערכות מידע בע"מ בן גוריון 11, גבעת שמואל, 54017 ולציין מס' משרה על המעטפה.
סודיות מובטחת

בטחון אזרחי
ליחידת אבטחה ואבטחה באזור אשדוד
מאבטחים
לעבודה קבועה במשמרות
בעלי התנאים:
יוצאי יחי קרביות, פרופיל 82 ומעלה
* עד גיל 35 * מגורים באזור אשדוד
* רשיון נהיגה - יתרון.
כמו כן דרושים מפקדי משמרות
בוגרי קורס קצינים בצה"ל/משטרת ישראל בעלי נתונים הנ"ל רשיון נהיגה- חובה.
שכר נאה למתאימים
הקבלה לעבודה מותנית במעבר הכשרה
* אפשרות לעבודה קבועה בשעות היום והלילה
לתאום ראיונות נא להתקשר: 08-512560 ,08-60933

קופת חולים לאומית
לאיזור השרון
דרושים/ות
אחים/יות מוסמכים/ות
לפנות לדורית:
09-508080 09-421150

ג'וביג
טלפנו אלינו...
ואנו נעשה את השאר
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות
סוג 3,2 עם נסיון
מזכירה
מזכירה בכירה
+נסיון
כתבנית
רצוי עברית-אנגלית
מקדמי מכירות באמצעות הטלפון
אנשי מכירות
טל. 03-7522203/7529843

עמישב
חב' לשמירה ולאבטחה בע"מ
מפקחים/ות מוניות בנתב"ג
לעבודה במשמרות, תנאים טובים במסגרת רשות שדות-התעופה בכלכלה מלאה
ציפור-טיסה לחו"ל בתום שנה
נתב"ג: 03-9731575/685

המשטרה אתגר
לאגף אפסנאות – מחלקת תחבורה
דרושים/ות
מכונאים לאופנועים/קטנועים
מוסמכים ובעלי נסיון מוכח
מקום השירות – איזור חיפה והצפון
המעוניינים יפנו לסנ"צ זאב בבצוק, טל 04-640185

מלחמה
בגוש דן!
100
לוחמים
דרושים לכיבוש
תל אביב
רמת גן
פתח תקוה

יוצאי/ות צבא שמעוניינים לעבוד קשה ולהרוויח הרבה כסף מוזמנים להצטרף לצוות הלוחמים של כח רדיו החברה לשיווק הרדיו האזורי בישראל
כושר משא ומתן, נסיון במכירות ורכב יתרון! לקביעת ראיון, ניתן להתקשר 24 שעות ביממה ל-03-9269454

כח רדי
THE RADIO FORCE REP AGANCY

עיריית רעננה
למסגרות החינוך המשלים
דרושים/ות
1. מורים/ות
למרכזי למידה בבתי התלמיד במקצועות אנגלית, חשבון והבנת הנקרא.
2. מדריכים/ות
לחוגים בנושאים הבאים:
התעמלות לגיל הרך, ג'ודו, דרמה, תיאטרון בובות ושחמט
3. מדריכה
למועדונית וצהרונית
המעוניינים יפנו בכתב למחלקה לחינוך משלים, עיריית רעננה, רח' אחוזה 103 ת.ד. 24 מיקוד 43100
המתאימים יוזמנו לראיון
רעננה

לחברת לאופר תעופה בע"מ
פקחי/ות רחבה
* בוגרי/ות 12 שנות לימוד
* לאחר שירות צבאי
* שליטה מלאה בשפה האנגלית—חובה
* רשיון נהיגה
* יחסי אנוש טובים ויכולת עבודה בצוות
לאפשר אלקין בעשרה
קורות חיים בצירוף תמונות יש לשלוח לת.ד. 118 בן גוריון 70100 פקס: 03-9742022

לחברת מזון מובילה בתחומה באזור הוד-השרון דרושים/ות
אחראי/ת הפצה
- בוגרי/ות 12 שנות בגילאי 35-25
- רקע במערכות הפצה/שיווק בתחום המזון
- הקפסטה של מוצרי צריכה-יתרון.
- עדיפות למגורים/ות קודם מיקודי בנגב ולמגורים באזור המרכז
- נכונות לעבודה ממושכת ומבקרה בשעות לא קבועות
- רשיון נהיגה ומגורים באזור השרון-נוש דן-חובה.

אחראי/ת ספירות
- השכלה תיכונית ולאחר שירות צבאי.
- עדיפות לבוגרי/ות קורס ממ"ס, או נסיון במחסני מזון.
- רצון ללמוד ולהתקדם בעבודה אחראית
המתאימים/ות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ת.ד. 201 הוד השרון אזור התעשיה נוה נאמן ב' ויציינו ע"ג המעטפה את שם המשרה המבוקשת.

סטודנטית / בוגרת
מדעי החברה, תקשורת, ניהול וכו'.
בעלת נסיון במכירות, למשרה חלקית
יועצת לימודים
לחמן- נתניה
09-903708

ברקן הנדסה בע"מ
מפעל התעשיה היחידי בישראל בפיקות מכון התקנים לפי תקן ISO 9002
מסגרים/ות, חכימ/ות, בנאים/ות וצביעה
עובדי/ות הרכבה / אחראי/ת צוות
רצוי:
ידע והבנה טכנית, רקע פיקוד ניהולי
לפנות לעמוס / עזרא, אזור התעשיה ברקן טל': 03-9367404/948

ברקן הנדסה בע"מ
מפעל הזרועות היחידי בישראל בפיקות מכון התקנים לפי תקן ISO 9002
איש/אשת מכירות משרד
דרוש נסיון ב: מכירות, הנהלת חשבונות, מחשב
רצוי: רקע פיקודי/ניהולי
לפנות לעדי / ירון
אזור התעשיה ברקן טל': 03-9367404/948

להרוויח יופי מיופי*
רק 5 דילות יופי לעתודה ניהולית בשיווק קוסמטיקה מעולה
בסיס + אחוזים
הפתעה לכל המגיעה לראיון
03-6851041 Nature Life

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
מזכיר/ה למחלקת מכירות
כישורים:
* נסיון קודם במזכירות
* מגורים באיזור המרכז
* ידיעת האנגלית ועברית במעבד תמלילים
* תנאים טובים למתאימים

עובד/ת
בעל/ת נסיון וידע בהחשב העתרה
ידע בחזרת קלט/פלט של ת"ד
אנגלית ברמת שפת אם
יחסי אנוש מעולים
נא לשלוח קורות חיים לפקס: 03-0527-523
או לת.ד. 3593 ת"א 62033 עבור נורית

לעיתון שתי ערים
דרושים יועצי/ות פרסום
* מוטיבציה גבוהה
* גילאים 24 ומעלה
* בעלי רכב
* העבודה בחולון בת-ים
* הופעה נאה
נא לפנות רפי 5036166

לחברה מובילה במרכז הארץ דרושים/ות:
עובד/ת רווחה
הדרישות:
- בעל/ת תואר בעבודה סוציאלית
- נסיון קודם בעבודה בקהילה ומול מוסדות ציבוריים
- מגורים בגוש דן- מרכז הארץ ורשיון נהיגה- חובה
[illegible]

"לעמית למלונאי"
כח אדם ייעוץ והדרכה לענף המלונאות
דורשים:
למלון גדול באילת:
[illegible]
נסיון מוכח בענף המלונאות
לבתי מלון בתל-אביב:
[illegible]
03-5271570/03-5235042

למפעל טקסטיל ותיק באזור השרון בהתרחבות ליצוא דרושים/ות
תופרים/ות
אורגים/ות
מפעילי/ות מכונות גירוד
אפשרי עובדים/ות בלתי מקצועיים
הכשרה תינתן במקום
לפני הצהריים: 09-402231,
אחה"צ: 03-6822208 , 03-6825714
לבקש את צביקה

לפרוייקט פרסום חדשני דרושים/ות
אנשי/ות מכירה מנוסים/ות
◆ נסיון מוכח במכירת מודעות.
◆ בעלי/ות השכלה תיכונית מלאה.
◆ עדיפות לבעלי/ות קשרים עם קבלני בנין.
◆ ומשרדי פרסום.
◆ יתרון לבעלי/ות רכב.
נא לפנות לטל: 03-5251919 או לפקס: 03-203493

האגודה לקידום החינוך ביפו
לפרוייקט חדשני
דרושים/ות
מורה לחינוך מיוחד
מדריך/ה למועדונית
טבח/ית
איש/ת אחזקה וניקיון
כל המשרות בהיקף משרה חלקית
פרטים בטלפון: 03-592777 לישכר

דרוש/ה
פקיד/ה לשעות אחה"צ-לילה
הכישורים הדרושים:
■ לאחר שרות צבאי
■ 12 שנות לימוד
■ ידע טוב באנגלית
■ עדיפות לנסיון בהדפסת עברית אנגלית (אינשטיין)
לקביעת ראיון נא להתקשר לחנה או רונית 08-439211/2

לרשת ארצית דרושים/ות
מנהלי/ות חנויות
לאשדוד
נסיון בניהול ו/או במכירות
גיל: 25-35
תנאי שכר טובים למתאימים
טל': 03-6957227

לחברה בתחום העיתונות
דרושים
2 אנשי/נשות מכירה מוכשרים בלבד
דרישות:
* השכלה תיכונית- חובה
* מוטיבציה גבוהה
* גיל 24 ומעלה
* נסיון קודם בתחום
העבודה הינה במשרה מלאה וכוללת עבודת שטח
קורות חיים יש לשלוח:
לת.ד. 30546 ת"א
לידי: יפעת

קופת חולים לאומית
למכון הפיזיותרפיה בירושלים
דרושה
פיזיותרפיסט/ית
לטיפול בילדים
לחצי משרה
נא לטלפן ללינדה 02-231281, 02-231306.

ל- **פרומרקט**
שרותי שיווק מתקדם בע"מ
דרושים/ות
1. [illegible]
● ניהול לשכת מנכ"ל ● אנגלית ברמת שפת אם
● שליטה מלאה במחשבים וב"חלונות"
● יכולת ניהול גבוהה ● שעות עבודה ארוכות
● הופעה נאה צעירה ● משקיענית
2. [illegible]
● עם מקצועיות למחלקת שיווק ישיר של המשרד, בעל נסיון מוכח בניהול טלמרקטינג, דיוור ישיר ונסיון בהפקת דפוס.
● שליטה במחשבים- חובה.
3. [illegible]
● בעל/ת נסיון בשוק ההפקות והאירועים
● יכולת פרזנטציה
● קשרים עם לקוחות מסחריים
קורות חיים נא להפנות בציון מס' המשרה על גבי המעטפה ל-ת.ד. 28443 ת"א 61283

דלתא DELTA
דלתא טקסטיל שיווק בע"מ
דרוש/ה
מקדם/ת מכירות
לכל אזורי הארץ
דרישות התפקיד:
* נסיון קודם במכירות
* מוטיבציה גבוהה
* רכב חובה
נא לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים לורדה ת.ד. 514 פתח-תקוה

להשכרה
מקום חם לפיצריה!
90 מ"ר בקומה מסחרית במגדל הנביאים
+ ציוד חדיש לפיצריה
להפעלה מיידית
טל' בחיפה: 04-670601
טל' בת"א: 03-6952470

עובד/ת סוציאלי/ת
אם אתה בוגר/ת דינמי/ת מחפש/ת עבודה עם אתגר ועניין, ויש לך רכב יש לנו מה להציע לך
07-712827

דרוש/ה
דיילת מכירות
לעבודה מיידית במשרה מלאה-
ברעננה
08-567255

להוצאת ספרים
סוקרים/ות
לחוגי קריאה של ילדים
03-5249602

יורוקום
NOKIA תקשורת סלולרית בע"מ
MOBILE PHONES
לסניף ירושלים
מזכיר/ה
משרה 2004
* גיל 25-35
* עצמאי/ת
* יחסי אנוש טובים
* תודעת שירות גבוהה.
נא לשלוח קורות חיים בכתב לת.ד. 18099 תל-אביב 61180
ולציין ע"ג המעטפה את מספר המשרה

לכפר הנוער יוהנה ז'בוטינסקי
מדריכים/ות חברתיים/ות
עובד/ת סוציאלי/ת
ספרן/ית
גנן/ת נוי
טבח/ית
עובד/ת מטבח
לטלפן 08-281444/5

מלחמה
בשפלה!
100
לוחמים
דרושים לכיבוש
ראשון לציון
נס-ציונה
יוצאי/ות צבא שמעוניינים לעבוד קשה ולהרוויח הרבה כסף מוזמנים להצטרף לצוות הלוחמים של כח רדיו החברה לשיווק הרדיו האזורי בישראל
כושר משא ומתן, נסיון במכירות ורכב יתרון! לקביעת ראיון, ניתן להתקשר 24 שעות ביממה ל-03-9269454

כח רדי
THE RADIO FORCE REP AGANCY

לחברה צעירה ודינמית
בתחום הבידור והוידאו
דרושים
3 מפיצים אזוריים משלים
03-6732480

המשביר לצרכן
למשרדי ההנהלה בהרצליה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות לגזברות
כישורים נדרשים:
*מנהל/ת חשבונות סוג 2/3
* נסיון של כ-3 שנים
*נסיון בעבודה על מחשב P.C
* נסיון בהתאמות בנקים, גביה
* יכולת עבודה עצמאית
העבודה במשרה מלאה בלבד!
המעוניינים יפנו בכתב בציון המשרה ל"המשביר לצרכן" הסי' משאבי אנוש ת.ד. הרצליה 46100
פניות מתאימות בלבד תענינה

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
איש/ת מכירות נמרץ/ת
הנדסאי/ת מיזוג אויר/טכנאי קרור
כישורים:
* נסיון מוכח במכירות
* מגורים באיזור המרכז
* תנאים טובים למתאימים

מזכירה מנהלת משרד
להוצאה לאור של ירחון מחשבים ידוע
דרושה מזכירה עם נסיון מוכח בניהול משרד, טיפול בלקוחות, ספקים, השבונות, תיאומים וסיוע בהפקה.
נדרשת: אינטליגנציה, יוזמה, דבקות במשימה ומחויבות להצלחה.
לשלוח קו"ח לפקס 03-6963080 או לת.ד. 9237 ת"א 61091

קציני צה"ל
בגיל 25-30 לפתוח קריירה עסקית
טל' רון 03-9612279

דרוש/ה
דייל/ת מכירות
מנוסה בתחום התכשיטים + המלצות
מחזור חולון בת-ים
עבודה במשמרות
5608881, 5660307

אינטל
אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות
intel inside
לאינטל אלקטרוניקה בע"מ
דרוש/ה
טכנאי/ת מערכות מחשוב
לתפעול ותחזוקה של מרכז המחשבים ולתמיכה במשתמשים ובמערכות חמרה ותכנה.
העבודה במשרה מלאה ובמשמרות
בעלי השכלה רלוונטית ונסיון במערכות הפעלה יפנו אל:
ת.ד. 3173 ירושלים, 91031
אינטל פסגת הטכנולוגיה

לחברת עפר תשתית ופיתוח
דרושים/ות
אנשים מעולים
למשרות הבאות
רכז עבודות עפר
מהנדס ביצוע לעבודות פיתוח
מנהלי עבודה
נא לפנות לסימה 02-822930-1-2
- סודיות מובטחת -

דרוש/ה
אדריכל/ית הנדסאי/ת
בעל/ת
* משוף,
* יוזמה
* דמיון.
פרטים:
08-573075

לקיבוץ
יד-מרדכי
דרוש/ה
אח/ות
מוסמך/ת
למשרה חלקית
להתקשר לטל'
07-720507

לסניף השרון (פרדסיה)
דרושים(ות)
מפיצים(ות) לגלידות
דרישות התפקיד:
□ משאית 6-10 טון, רשיון ג'
□ יכולת העמדת ערבויות ובטחונות
□ עדיפות לתושבי השרון
לפנות לשי 09-645763

דרוש/ה **גרפיקא/ית**
עם נסיון **בעיצוב** מודעות
עבודה על **מקינטוש**
נסיון ב-פריהנד ובפוטו-שופ

טל' 09-571450

למוסד חינוכי ציבורי
דרוש/ה
אחראי/ת על פעולות חינוך והדרכה
דרישות המשרה:
- השכלה אקדמית היסטורית
- כושר ארגון ובעל/ת יוזמה
- נסיון בארגון השתלמויות וכנסים מדעיים
- רצוי נסיון בחינוך
- נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות וכושר ניידות
- רצויה שליטה באנגלית
- מגורים בירושלים
- המשרה בהיקף מלא.
הדרגה תקבע.
נא לפנות בכתב לת.ד. 4179 ירושלים 91041 ולציין נסיון ופרטים אישיים

צעירים נותנים שרות בנקאי מכל הלב!
מוזמנים, בוגרי ובוגרות צבא שבצעו תפקידים בצווה אחראית ומעוניינים להשתלב בעבודות קהל בבנק.
נדרשת תעודת בגרות אך העבודה אינה מתאימה לסטודנטים.
ספר/י על עצמך בכתב, את המתאימים נזמין למפגש הכרות.
העבודה מיידית באזור ת"א, רחובות והשרון
ניווט יועצים
ת.ד. 2173 רעננה עבור בנקאי

לבי"ס הטכנולוגי עמל 1 הוד השרון
לשנה"ל תשנ"ה דרושים/ות
מורים/ות
* עיבוד תמלילים - חצי משרה
* אנגלית - משרה חלקית
לפרטים לפנות למזכירות בית הספר
לטל: 09-402360 ; 09-402164
עמל 1

לחברת קוסמטיקה
דרושים/ות
יועצים/ות יופי
לאזור הצפון, ת"א, המרכז וי"ם
הנתונים: ○ קוסמטיקאיות
○ נסיון במכירה חובה
○ הופעה חיצונית נאה מעל גיל 30
לפרטים נוספים נא לפנות לטלפון 03-6581418 לרותי

דרושים/ות
10 מורים שווקרים ספרים
אם אתה איש מכירות בנשמתך
אם אתה בטוח ביכולתך בעבודה שכזו
אם אתה באמת רוצה להרוויח כסף
והרבה כסף!
אם יש לך רכב (למי אין...)
יש לנו הצעה מעניינת עבורך
טלפן עוד היום לחב' רני ספרים בע"מ
הוצאה לאור והפצת ספרים
ותבקש את מאיר 07-812225 6

זמיר
שירותי כח אדם בע"מ
אצלנו יש עבודה ל-
מלגזן עם רשיון
לעבודה קבועה במפעל מסודר
אשדוד 08-560957
ב"ש 07-437917
אשקלון 07-750970

מנהל/ת משק
לבית מלון בת"א
נסיון במלונות 4-5 כוכבים הכרחי
ת.ד. 26317 ת"א

ארגון הורים הארצי למערכת החינוך בישראל
1. עוזר/ת מזכ"ל
השכלה אקדמאית. בוגר/ת חינוך מס"ד
2. מרכז/ת ועדה לחינוך מיוחד
ב.א. עבודה סוציאלית ו/או חינוך מיוחד
ילד בחינוך המיוחד-יתרון
דרישות לשני התפקידים:
* גיל: 25-45. * רכב
* יכולת אירגונית מוכחת.
* נסיון בעבודה משרדית.
* קשר עם מוסדות ומתנדבים.
* ניסוח ועריכה.
* שעות עבודה גמישות.
* 1/2 משרה בת"א.
מעוניינים יפנו בכתב בציון המשרה המבוקשת עד 15.11.94 לת.ד. 36666 ת"א 61366

רשות הנמלים והרכבות
המשרד הראשי
הודעה על משרה פנויה
תואר המשרה: **עובד/ת סוציאלי/ת**
מכרז חיצוני: מס' 5/94
מקום העבודה: אשדוד - נמל אשדוד
דרגה: 7-9 ס"ו-י"ז בדירוג אקדמאים באופציה
דרישות המשרה:
1. תואר B.A בעבודה סוציאלית.
2. נסיון מוכח בעבודה סוציאלית - 5 שנים לפחות, במסגרות עבודה ציבוריים מוגלים.
3. הכרת מערכת יחסי העבודה, מערכת שירותי הרווחה והמסגרות הנוספים בכך במקומות העבודה, בשירות המוניציפלי, הממלכתי והוולונטרי.
4. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות המדוברות בארץ-יתרון!
5. המגורים באשדוד או בסביבתה הקרובה.
6. כפיפות לראש מדור כ"א.
המעוניינים בתיאור התפקיד, קבלה ומילוי טופסי בקשה (מעוגננו) למשרה הנ"ל מתבקשים לפנות בלווית תעודת זהות, וצילומי תעודות לימודים לרשות הנמלים והרכבות דרך פ"ת 74 קומה 6 ת"א, או במשרדי כ"א בנמלים.
הבקשות צריכות להימסר כאמור לא יאוחר מיום 10.11.1994

אאסקור
לאמקור דרוש/ה
הנדסאי/ת תעשיה וניהול
נסיון של 2-3 שנים במדידת זמנים, בתכנון מערכי ייצור, שיפור שיטות וניסיון בעבודה עם מחשב.
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים לת.ד. 2850 ת"א
(עבור משרד הייצור)

לרשות הדואר מרחב דרום ברחובות
דרושים/ות מועמדים/ות

לעבודה בדוורות

דרישות המשרה: 12 שנות לימוד, ידיעת השפה העברית ויכולת קריאת כתובות בכתב יד בעברית ולועזית.

בקשות בצרוף קורות חיים ומסמכים אודות השכלה, יש להפנות אל מנהל דואר רחובות, מר אטיאס לזר, רח' בתיה מקוב 20 רחובות 76481.

הערות: העסקה במעמד ארעי והעובדים המתאימים יזכו לתנאי שכר הולמים ולתנאים סוציאלים כגון: חופשה, ימי מחלה, הבראה בגוד וכו'.

לפרסום זמיר
דרוש/ה

גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית

אם הנך זריז/ה, ובעל/ת שליטה מלאה בתוכנות רב־דף ופרי־הנד, ותוכל/י להציג גם נסיון מוכח, פנה/י לקביעת ראיון

02־389662 –רחל
–סודיות מובטחת–

למוסד תרבות ואמנות דרושים/ות

צעירים/ות

למבצע מיוחד בקמפוסים:
הר הצופים, גבעת־רם ועין־כרם.
החל מסוף אוקטובר.
תנאים טובים.
לפרטים 02-718281 - דייויד

לחברת קוסמטיקה מובילה

מנהל/ת סניף (חיפה)

מדרש נסיון מוכח בניהול מערכת עסקית שיווקית, כולל מערך לוגיסטי (B.A), גיל 35-45, רצוי נסיון במוצרי צריכה.

מועמדים/ות רציניים/ות, תושבי חיפה, יפנו בכתב בצירוף פירוט קורות חיים ונסיון קודם לת.ד 3802 ירושלים עבור "מנהל סניף"

סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי גדול
דרוש/ה

אחראי/ת רכש ומחסן

מנוסה

קשר עם ספקים, סקר שוק, ידע ונסיון בתהליכי יבוא, כושר ניהול
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 9667 ירושלים 91094
סודיות מובטחת

לשיווק פרוייקט מגורים יוקרתי בירחיב/מתן, ע"י כפר־סבא
דרוש/ה

איש/ת מכירות

ניסיון קודם במכירות, עדיפות ניסיון בחברת בנייה, יחסי אנוש טובים יכולת ניהול משא ומתן.

לקבלת פרטים נא להתקשר לטל: 02־251166

פור - תגי
רשת ארצית לשיווק מוצרי בניה
דרוש/ה

איש/ת מכירות

לסניף כפר־סבא
נמרץ/ת, דינמי/ת, צעיר/ה, ובעל/ת יוזמה עדיפות לבעלי ידע בתחום מוצרי הבניה
נא לפנות לירון 09-977323/5

לחברת אופנהיימר
דרוש/ה

איש/ת מכירות + נסיון
מחסנאי/ת + רשיון ג'
דיילי/ות מכירה לרשתות שיווק
סדרן/ית לאזור המרכז

טל: 03-5596633

להוטל פורום דרושים/ות

* סוכן/ת מכירות
רצוי נסיון במכירות בפרסום ותערוכות
* מעצב/ת גרפיקאי/ת
שליטה מוחלטת במקינטוש
* פקיד/ת לשכה

נא לפנות לטל' 03-5252822

לחברה לניהול ופיקוח הנדסי

מהנדס/ת הנדסאי/ת בנין

בעלי יוזמה ויכולת עבודה עצמאית
יפנו בצירוף קורות חיים
לת.ד. 2 עין שריד לב השרון 40697

המכללה הירושלמית לפיתוח מנהיגות קהילתית
דרושים/ות

מנחי קבוצות

[...]ת קבוצות של פעילים מתנדבים [...]שי סגל באוריינטציה של פיתוח [...]ה קהילתית ופיתוח אישי בעבודה לפי שעות.

דרישות:
* ידע ונסיון בהנחיית קבוצות
* השכלה מתאימה
* ידע, רקע פורמלי ונסיון עם מערכות קהילתיות

[נ]א לשלוח קורות חיים עבור:
[המכ]ללה הירושלמית לפיתוח מנהיגות [...]ת ת.ד. 31451 ירושלים, 91314
[ר]ק פונים מתאימים יענו

[ל]עמותה ציבורית בירושלים
דרושים/ות

[מו]רים/ות-עו"סים

[...]ז טיפולי לילדים בגיל הרך
[...]ה חלקית (בעיקר אחר הצהריים)
[...]צוי עו"ס, אנשי חינוך, חינוך מיוחד ומטפלים אחרים
[...]עם נסיון בטיפול ישיר בילדים והורים, [י]כולת ונסיון לעריכת תוכנית טיפול
[נ]א לפנות לדורית בימים א-ה
בשעות 9.00-14.00
לטלפון 02-720652

פור - תגי
רשת ארצית לשיווק מוצרי בניה
דרוש/ה

[מנ]הל/ת מחסן

+ עוזר/ת מחסנאי
לסניף [...]

[נא ל]פנות לדני 03-9731044

קו-אופ ירושלים
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

[ר]שת הסופרמרקטים בירושלים
דרושים/ות

* [מ]נהלי/ות סופרמרקטים
* [ס]גני/ות מנהלים

הכישורים הנדרשים:
* השכלה תיכונית ו/או גבוהה
* נסיון כמנהלי קודם או רקע מסחרי ב־5 שנים לפחות
* שליטה בשפה העברית, הבעה בכתב ובע"פ
* שליטה בשפה האנגלית
* יכולת עבודה מעבר לשעות עבודה רגילות והרגשת [...]
* [...] 28־42

[מו]עמדים העונים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב יד בציון קורות חיים ונסיון קודם ל[...] אדם לת.ד. 24092 עבור מנהלים. הפניות טלפוניות לא יענו.

דרושים/ות

[מנה]לי/ות מכירה

[...]ימי ו' 14.00-7.00
[ש]כר נאה למתאימים
צביה 02-836777, אדי 02-342377

לגן הילדים בימקא
דרושים/ות

עובד/ת חינוכי/ת

בוגר/ת סמינר לגיל הרך או
בוגר/ת תוכנית שורץ (וכדומה)
עבודה עם ילדים+הדרכת צוות חינוכי

מאבטח/ת

★ לאחר שרות צבאי
★ רשיון לנשק ★ גישה לילדים

טל: 02-253433 ,257111 בבוקר יהודית
02-420629 אחר הצהריים

מיקוד
אבטחה שמירה שירותים ונקיון בע"מ

דרוש/ה – פקיד/ת חשבונות
* ידע ונסיון בהפעלת תוכנת חשבשבת
* דיקן/ית ואחראי/ת.
* משרה מלאה כלל יום שישי.
אלמוג, טל: 02-617555

שלב
למשרד ציבורי בירושלים

מנה"ח מוכשר/ת למשרה מלאה

*ידע רחב ונסיון בהנה"ח ממוחשבת
*ידע ונסיון בחשבות שכר
*גישה טובה למחשבים *ראש פתוח
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

למפעל פרמצבטי
דרוש/ה

מנהל/ת אגף

* רקע אקדמאי רלוונטי
* נסיון בעבודה בחדרים נקיים- עדיפות לתעשיה פרמצבטית
* יכולת ניהול תפעול וארגון

פרטים בטל' 02-235959
או קו"ח בפקס 02-259933
סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי בראשל"צ
דרוש/ה
מנהל אולם תצוגה
אנשי מכירות
לפרטים לפנות לטל. 03-201181/5

חברה תעשייתית גדולה
מחפשת

"ראש גדול" *

אם את/ה בעל/ת:
נסיון תעשייתי מוכח של 5 שנים לפחות
נסיון בניהול ובארגון מערכות ייצור גדולות
נסיון וכושר ניהולי בכיר בעבודת שטח ובעבודת מטה
כושר ביטוי גבוה בכתב ובע"פ בעברית ובאנגלית
כושר ויכולת ליזום דברים ולבנות מערכות

את/ה מתאים/ה להיות
* סמנכ"ל תפעול

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת"ד 20379 תל-אביב 61204
סודיות מלאה מובטחת

אורט
רשת לחינוך טכנולוגי ומדעי

למכללה האקדמית למורים לטכנולוגיה, אורט ירושלים.
גבעת רם, 95435
דרוש/ה

איש System

● לתחזוקת רשת נובל
● הקמת ותחזוקת קשר עם מחב"א (מרכז החישובים הביאוניברסיטאי)
● רצוי ידע ב- TCP/IP

לקביעת ראיון טלפון 02-520610
לבקש את ראש תחום מחשבים מר קאופמן יוסי או את המזכיר האקדמי גב' מור סימה

השילוב המנצח של רהיטים ושטיחים
דרושים

אנשי/ נשות מכירה

לפנות לשלומי טל. 02-794094/5 ביתיל

אם העבודה אצלך היא טבע...

מזכיר/ה

לחוגי סיירות איילון
✓ בעל/ת נסיון בעבודת מזכירות עצמאית
✓ התמצאות בנושא כספים
✓ יכולת עבודה עם קהל
✓ יכולת עבודה עם מחשב

התפקיד כרוך בעבודה בשעות הבוקר ואחה"צ
משרה מלאה, ההתחלה - מיידית
מקום העבודה: תל אביב, אבו כביר
מועמדים/ות יפנו בכתב לחברה להגנת הטבע מוקד כח אדם, רח' השפלה 4 תל–אביב 66183
החברה להגנת הטבע

למפעל מתכת מוביל בענף מוצרי המתכת
דרושה

מנהל ייצור

כישורים נדרשים: אוריינטציה שיווקית-חובה
נסיון בתחום הפלדה
נסיון בעבודה מול קבלנים-יתרון

[...] טל: 02-354407, פקס: 02-351855

לתנועה ליהדות מתקדמת בישראל
דרוש/ה

אחראי/ת תרבות ויחסי ציבור

למשרה מלאה בירושלים

הכישורים הדרושים:
■ נסיון בעבודת דוברות ■ היכרות עם אמצעי התקשורת והמערכת הפוליטית בישראל ■ יכולת כתיבה עיתונאית בעברית ■ חשיבה יצירתית ■ נכונות לעבודה מאומצת ולנסיעות

נא לשלוח קורות חיים ושמות ממליצים למנהל המרכז לפלורליזם יהודי, המלך דוד 13, ירושלים 94101, פקס' 02-203343

מרכז קהילתי עיש סלי ופיליפ לאון
דרושים/ות

מרכז/ת מרכז העשרה ולמידה

● אקדמאי/ת בתחום החינוך
● נסיון בחינוך פורמאלי ו/או בלתי פורמאלי
● היקף משרה: 50%

מורים/ות למרכזי העשרה ולמידה

בין השעות 13:30-16:00
העסקה שעתית
בתחומים הבאים:
● ספורט-כדורסל ● טבע
● מחול ● דרמה
● אומנות ● אנגלית
● חשבון ● מחשבים
● הבנת הנקרא

לפרטים נא לפנות לרותי או למטי לטל: 414896

רכז/ת לתוכנית להדרכת הורים

ב 1/3 משרה
בוגר/ת: חינוך/תוכנית שורץ, עובד/ת סוציאלית, פסיכולוגית
נסיון וידע לגיל הרך
נא לפנות לגילה 414896

למפעל תעשייתי באיזור ירושלים
דרושים/ות

עובדי/ות תחזוקה

מסגרים * רתכים * מכונאים
לפנות מיום א', טל: 02-234445

לסינמטק ירושלים דרושים/ות

1. עוזר/ת למנהל התוכנית (משרה 01)

תאור התפקיד: השתתפות במלאכת בנית תוכנית הסינמטק החודשית * סיוע במלאכת הכנת פסטיבל בקולנוע ירושלים * כתיבה, תרגום, עריכה והבאה לדפוס של תוכניות הסינמטק השונות * קשר עם העתונות והתקשורת בארץ.

דרישות: ידע בקולנוע * נסיון בכתיבה עיתונאית * שליטה מושלמת, בכתב ובע"פ, בעברית ובאנגלית * שליטה בעבוד תמלילים * מגורים באזור ירושלים.

תחילת העבודה: מיידית. העבודה במשרה מלאה ולעיתים בשעות לא שגרתיות

2. עוזר/ת אישי/ת למנהלת הסינמטק (משרה 02)

תאור התפקיד: עבודת מזכירות שוטפת * קשר שוטף עם גורמים רבים מחו"ל * תאום בין מחלקות הסינמטק השונות למשרד המנהלת * השתתפות במלאכת ארגון פסטיבל הקולנוע ירושלים.

דרישות: נסיון בעבודה דומה כעוזרת אישית * שליטה, בכתב ובע"פ, בעברית ובאנגלית (אנגלית ברמת שפת אם) * יכולת נסוח מכתבים ודו"חות באנגלית ובעברית * שליטה בעבוד תמלילים * מגורים בירושלים או בסביבתה.

העבודה במשרה מלאה ולעיתים בשעות לא שגרתיות

3. ספרן/ספרנית (משרה 03)

תאור התפקיד: רכישה, מיון וקטלוג אוספים לספריה מיוחדת בתחום הקולנוע * שרות לקהל * תמיכה במחלקת התוכניות של הסינמטק.

דרישות: תואר אקדמי של ספרן מוסמך * שליטה מלאה, בכתב ובע"פ, בעברית ובאנגלית (שפות נוספות יתרון) * הכרה של תוכנות ספריה (רצוי "אלף") * מגורים בירושלים או בסביבתה. העבודה בחצי משרה.

הצעות בתוספת ציון קורות חיים והמלצות יש לשלוח לא יאוחר מ - 31.10.94 לת.ד. 8561 ירושלים, מיקוד: 91083, או באמצעות פקס. 713044, 02-733076. נא לציין את מספר המשרה ע"ג המעטפה.

לאינטרקון מערכות בירושלים
לפיתוח מערכות ליצוא
דרושים/ות

תוכניתני PC מנוסים

בפיתוח בסביבת WINDOWS
ב-ACCESS, VISUAL BASIC, C++

אנשי תמיכה וסיוע טכני

שליטה ב- PC, ידע במעבדי תמלילים
NOVELL, WINDOWS

פניות בכתב: לאינטרקון מערכות ת.ד. 36082 ת"א 61360

רשות העתיקות
לקמ"ט ארכיאולוגיה יו"ש
דרושים/ות

רכזי/ות פיקוח עתיקות

דרישות התפקיד:
* כושר גופני גבוה.
* קצינים בוגרי יחי קרביות.
* ידיעת השפה הערבית חובה.
* רשיון נהיגה.
המגורים - ירושלים רבתי ו/או השרון

המעוניינים/ות יפנו בכתב יד לרשות העתיקות תחום משאבי אנוש, ת.ד. 586 ירושלים 91004

מהנדס/ת מכונות
ידע בשרטוט, אפשרי נסיון מעט
הנדסאי/ת אלקטרוניקה
בדיקות סופיות, עדיפות למצטיינים
מאגרי אנוש 02-234441

למלון שורש
דרושים/ות
אחראי/ת משמרת חדר אוכל
סבח/ית
חדרן/ית
מלצר/ית
אפשרות מגורים במקום
פרטים בטלפון 02־341171

דיג תעשיות מוצרי חשמל ותאורה בע"מ
עם הרחבת הפעילות
דרוש/ה

איש/ת מכירות דינמי/ת

ניסיון בענף יתרון
לשלוח קורות חיים בכתב, ת.ד. 285 בית שמש, עבור מנכ"ל. פקס' 02-914855

למרכז קהילתי [...] דרושים/ות

1. רכז/ת מרכז למידה
רקע בהוראה,
ימים א-ה', שעות 13:00-15:00
2. רכז/ת מועדונית חברתית טיפולית
ימים א-ד', שעות 13:30-15:00
3. לאגף הנוער מדריך/מדריכת נוער
רקע בהדרכת נוער, ל- 10 ש"ש אחה"צ

[...] טל' 418344

טכנוCAD
לקורותינו דרושים/ות
אדריכלים, מהנדסים, הנדסאים, שרטטים
בתחום האדריכלות, בנין וכבישים, עם נסיון ב- AUTOCAD
קורסים והכשרה למעוניינים ב- AUTOCAD
טל: 02-241005, 240584

לארגון ארצי בתחום הסיעוד
דרושים/ות לסניפי ת"א, ר"ג וחיפה

אחים/יות

לתפקידי פיקוח, הדרכה והשמה
לפנות בכתב יד וקורות חיים לת.ד. 5552 ירושלים 91074

דרושים

מנופאי/ת

מנופאי/ת צריח בו סון לאתר גדול בירושלים
טל: 02-233158 לגברת

---

intel inside

אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות

לאינטל אלקטרוניקה בע"מ
דרוש/ה
(משרה מס.11)

מנהל/ת קבוצה במחלקת כספים

התפקיד כולל:
✓ ניהול צוות עובדים מקצועי.
✓ אחריות על פיתוח וייעול מערכת ממוחשבת.
✓ קשר עם גופים חיצוניים ורשויות ממשלתיות.

הכישורים הדרושים:
רו"ח בעלי/ות נסיון (3-5)
לבעלי נסיון ניהולי - יתרון.

המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים וציון מס' משרה אל: ת.ד. 3173 ירושלים, 91031

איילון פסגת הטכנולוגיה

ניצן NITZAN
לניצן השרון
דרושה למשרה חלקית

רכזת

בעלת יוזמה, כושר ניהול, אירגון וביצוע
התפקיד בעל אתגר ומחייב השקעה והתמסרות
להתקשר: אתי 09-917090

Applied Materials

Applied Materials is a leading international semiconductor equipment manufacturer supplying service and logistic support to leading electronic manufacturers.

Located in Jerusalem, we are now recruiting an

Office Administrator

This position offers a unique opportunity to take up a key position in our organization. We are seeking an individual to co-ordinate the complete operation of our office.

These duties will include:
- International travel co-ordination
- Negotiation with vendors
- Preparation of management and customer presentations
- Support for a team of 30 people
- Co-ordination of all resources of modern office

Applicants must be fluent in English and Hebrew, both spoken and written. A high level of computer skills is desirable but training will be provided in Microsoft Excel, Word, Powerpoint, and in Electronic Mail.

Please reply by Faxing your full CV in English to Fergus Clarke at 02-870757 or by mail to Applied Materials, P.O.Box 4514, Jerusalem, 91450.

האקדמיה למוסיקה ולמחול
בירושלים ע"ש רובין
דרוש/ה

מנהל/ת ספריה

דרישות התפקיד:
* תואר אקדמי בספרנות
* ידע מעמיק במוסיקה, רצוי תעודה ממוסד מוכר
* נסיון עבודה במקצוע של 5 שנים לפחות, רצוי גם נסיון ניהולי
* נסיון ובקיאות בתחום מיחשוב ספריות
* ידיעת השפה האנגלית על בוריה, רצוי שפות נוספות
* נסיון בניהול צוות עובדים

נא לפנות בצירוף המלצות לאקדמיה למוסיקה ולמחול, קמפוס גבעת רם, ירושלים, ולציין "עבור מנהל/ת ספריה". פניות תתקבלנה עד יום 28.10.94

לבשן מערכות
דרושים/ות למשרה מלאה/חלקית

מנהלי/ות חשבונות

עדיפות לבעלי/ות נסיון
בנושא שכר
לקבלת פרטים: 02-432510, פקס: 02-436606

לחברה בתחום התקשורת
דרוש/ה

פקיד/ת מדיה

דרישות התפקיד:
✓ "ראש גדול" ומוטיבציה גבוהה
✓ אחראית ומסודרת
✓ העבודה עם מחשב - ידע בהקלדה הכרחי

המעוניינים/ות יפנו החל מיום א' לחיה בטלפון 03-6382037 לקביעת מועד לראיון

הזדמנות חייכם מחכה למחזרים
- עמלות ענק
- קידום מובטח
- רכב חובה
02-333721

מיקוד
אבטחה שמירה שירותים ונקיון בע"מ

למיקוד דרושים/ות- מפקחי/ות ניקיון
בעל/ת מוטיבציה גבוהה לעבודה בשעות לא שיגרתיות.
*בעל/ת יכולת להפעיל עובדים.
*רשיון נהיגה חובה.
*רצוי נסיון קודם.
לפנות לאורי 02-617555

רשת חנויות אופנה בינלאומית גדולה לסניפיה בירושלים דרושות

מוכרות מנוסות ומלאות
תופרת מנוסה לעבודה במקום
תנאים טובים למתאימות

בדבר פרטים נוספים להתקשר לטל': 02-247636 לעמי
או לסמנכ"ל הראשי בת"א טל: 03-6393437

לועד הקהילות של רומניה
דרוש

רב ראשי ליהדות רומניה

מועמדים מתאימים, הדוברים רומנית בצורה שוטפת, מתבקשים לפנות, בצירוף קורות חיים
לד"ר צבי פיין
מנהל הג'וינט - רומניה
ת.ד. 3489
ירושלים 91034

לחברה מובילה המתמחה באספקת
דלתות וחלונות למרחבים מוגנים
דרושים/ות

מפיצים/ות עצמאיים/ות

בעלי נסיון קשר והכרת ענף הבניה.
הכנסה גבוהה למתאימים
לפרטים טל': 02-354407
פקס: 02-351855

ל"חתונה לבנה" בג'רוזלם ספא
דרוש/ה

איש/ת מכירות למשרה מלאה

רקע באופנה, נסיון מוכח.
להתקשר בשעות הבוקר
טלפון: 322906 לרינה.

לחברה קבלנית בירושלים

מנהל/ת משרד

עצמאי/ת מסודר/ת ובעל/ת יוזמה
ידע בניהול משרד ממוחשב
קשר עם מנהלי עבודה, מהנדסים וגורמי חוץ
נסיון קודם הכרחי
התנאים יקבעו בהתאם לכישורי המועמד/ת
לפנות לת.ד. 84019 מבשרת

מדור בכירים. לוח העיר

דרושים אנשים עם ראיה שונה

אימטריקס הינה חברה צעירה מקבוצת אל-אופ העוסקת במחקר ופיתוח בראיה תלת-מימדית. לרגל הרחבת הפעילות אנו מחפשים:

מתכנן/ת אלגוריתמים
למחקר ופיתוח של אלגוריתמים מתקדמים בתחום Automatic Image Matching ושותפות לפיתוח מוצרים מתקדמים בראיה ממוחשבת.
Ph.D במדעי המחשב/הנדסת חשמל עם התמחות בראיה ועיבוד תמונה, ידע ונסיון בטכניקות Matching מתקדמות.

מהנדסי/ות פיתוח תוכנה
לתכנון ופיתוח מוצרים לראיה ממוחשבת ועיבוד תמונה בטכניקות מתקדמות.
M.Sc/B.Sc במדעי המחשב ורקע מתמטי נרחב, ידע ונסיון ב-UNIX ובפיתוח בסביבת תחנות עבודה - הכרחיים.
יתרון לבעלי ידע ונסיון/התמחות בראיה ממוחשבת/עיבוד תמונה.

מהנדסי/ות פיתוח תוכנה
לתכנון ופיתוח תשתיות טכנולוגיות וכלי פיתוח בתחום ראיה תלת-מימדית.
M.Sc/B.Sc במדעי המחשב, ידע ונסיון בסביבת תחנות עבודה כולל UNIX, מערכת החלונות X וסביבתה, כלי-תוכנה ותשתית ונסיון בפיתוח כלי תוכנה - הכרחיים.
יתרון לבעלי ידע ונסיון בגרפיקה, עיבוד תמונה/ראיה ממוחשבת. יועדפו בעלי נסיון עבודה בסביבת AIX.

קורות חיים נא להפנות בכתב ל: אימטריקס בע"מ, ת.ד 1165 רחובות 76110 או בפקס 08-409742

IMETRIX

אלקטרה מוצרי צריכה

דרושים/ות

מהנדס/ת פיתוח מוצרים בתחום המזגנים הביתיים

★ מהנדס מכונות עם התמחות במיזוג-אויר ★ נסיון מוכח בתחום
★ יכולת ניהול פרוייקטים בפיתוח
★ שליטה טובה בשפה האנגלית ★ הכרת מערכות תיב"מ

אחראי/ת דסק ביצוא

★ נסיון ביצוא מוצרי צריכה ★ רקע טכני
★ שליטה בשפה האנגלית ו/או צרפתית ו/או ספרדית
★ יכולת ניהול מו"מ

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל אלקטרה מוצרי צריכה, אגף כ"א ומינהל, ת.ד. 4455, א.ת. החדש ראשל"צ 75143, או לפקס 03-9622502

העולם מתמזג עם אלקטרה

לרשת ארצית של בתי מרקחת
דרושים/ות
* רוקחים/ות אחראיים
* רוקחים/ות
* עוזרי/ות רוקחים

טלפון: 09-628477

למשרד רואי חשבון גדול
דרושים/ות
למחלקת מיסים

רואי/ות חשבון ומתמחים/ות

עדיפות לבעלי נסיון בתחום המיסים

נא לפנות בצרוף קורות חיים, גיליון ציונים וציון מבחן פסכומטרי, למחלקת משאבי אנוש
ת.ד. 2189, ת"א 61003.

אנו מתנצלים-רק פונים/ות מתאימים/ות יענו.

לחברה גדולה
לתפקיד בעל אתגר מקצועי
דרוש/ה

בוגר/ת סוציולוגיה/פסיכולוגיה

★ התמחות ונסיון בפתוח גיוס כ"א של חברה גדולה/הי-טק
★ כושר מו"מ ברמה גבוהה
★ יכולת ניסוח ועברית והוטה
★ הופעה מרשימה
- למתאים/ה תנאי שכר טובים, השתלמויות ואפשרויות קידום

נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 3434 ת"א עבור ספסר לידי איריס

דרושים/ות
עבור חברה צעירה ודינמית העוסקת בשיווק מוצרי תקשורת חדשניים

אנשי/ות שיווק

בעלי **השכלה אקדמאית**
שברשותם **רכב** (חובה)
הגרים **באיזור המרכז**
והמוכנים **לעבודה קשה** אך **מעניינת**

תמורה הולמת למתאימים!

מועמדים מתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים מפורטים ובכתב יד
לת.ד. 32266 ת"א, 61322

לחברה ציבורית רב-תחומית
דרוש/ה

עורך-דין

□ שפת אם אנגלית
□ שליטה בעברית
□ גיל 30–34
□ תואר עו"ד מארה"ב
□ ידע בחוק ניירות הערך האמריקאי

נא לפנות בצירוף קורות חיים בכתב לת.ד 29238 ת"א, מיקוד 61291
המשרה מיועדת לגברים ונשים כאחד.

לחברת יעוץ מתקדמת בתחום הנדסת תעשיה והנדסת אנוש
דרושים מיידית:

מהנדסי תעשיה וניהול

דרישות: עד שנתיים נסיון או בוגרים מצטיינים
תכונות נדרשות: השתלבות בעבודת צוות, עצמאות בעבודה!
קורות חיים יש לשלוח לפקס: 09-915625

לחברה ציבורית גדולה בדרום דרוש/ה

מנהל/ת פרויקטים

תאור התפקיד:
ניהול פרוייקטים בתחומי הקמת מתקני מים.
ניהול התקשרויות וחוזים עם קבלנים.
דרישות התפקיד:
מהנדס/ת אזרחי/ת / מכונות / חשמל.
נסיון בתחום הנחת קוי מים והקמת מתקני שאיבה.
כושר ביטוי גבוה בעברית-בכתב ובע"פ.
רשיון נהיגה-חובה.
למתאים יוען רכב צמוד.
מגורים: אזור אשקלון הסביבה.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ותעודות מתאימות לת.ד. 5064 אשקלון מיקוד 78150 עבור: "מנהל פרויקטים"
- סודיות מובטחת -

לוח העיר

לחברת יעוץ מובילה בתחום הניהולי
דרושים/ות

בעלי/ות תואר שני במינהל עסקים

לעבודה אתגרית ומלאת עניין המתאימה למצויינים

נא לפנות בכתב לת.ד. 915 רעננה מיקוד 43100

לחברה ציבורית גדולה באזור הדרום
דרוש/ה

מתכנת/ת

בעל/ת ידע ונסיון מוכחים ב-CLIPPER וב-MAGIC
יתרון לידע ב:
1. ניהול רשתות תקשורת (נובל)
2. חומרת P.C
3. Windows
דרישות התפקיד:
1. בעל/ת תואר הנדסאי/ת תוכנה לפחות (נסיון בפיתוח תוכנה-יתרון)
2. תחזוקת תוכנה
3. תמיכה במשתמשים
4. תמיכה ברשתות
5. כושר למידה גבוה
6. ידיעת השפה העברית ואנגלית על בוריים
* מגורים באיזור אשקלון והסביבה
מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות מתאימות לת.ד. 5064 אשקלון מיקוד 78150 עבור "מתכנת/ת"
- סודיות מובטחת -

דרושים/ות

אגרונום/ית

נסיון בניהול פרויים ומטעים

מהנדס/ת מים וקרקע
התמחות בהשקייה מתקדמות, סכרי עפר, ניקוז, ומתקנים הידראליים.

מהנדס/ת אגרו תעשייתי
נסיון מוכח בעיבוד תוצרת חקלאית לרבות פירות אקלים ממוזג.

עדיפות תינתן לבעלי/ות תואר שני, דוברי/ות ספרדית חובה עשר שנות נסיון מוכח.

א. ארנסון בע"מ

דרושים/ות לאזור המרכז והדרום

מנהלי/ות פרויקטים
דרישות התפקיד:
◆ בוגר/ת הטכניון בהנדסת בנין
◆ לאחר שרות צבאי מלא
◆ נסיון בביצוע פרויקטים גדולים בבניה צבורית
◆ נסיון בהכנת תוכניות עבודה ולוחות זמנים (מחשב)
◆ יחסי אנוש טובים

מהנדסי/ות ביצוע
דרישות התפקיד:
◆ בוגר/ת הטכניון בהנדסת בנין
◆ לאחר שרות צבאי מלא
◆ נסיון בביצוע פרויקטים גדולים בבניה צבורית (אפשרי אדם צעיר ללא נסיון קודם)

חשבי/ות כמויות
דרישות התפקיד:
◆ מהנדס/ת בנין/הנדסאי/ת בנין
◆ נסיון בחישוב כמויות

מנהלי/ות עבודה
דרישות התפקיד:
◆ בעלי/ות הסמכה ממשרד העבודה
◆ לאחר שרות צבאי מלא
◆ נסיון בניהול עבודה כמנהל/ת עבודה ראשי בפרויקטים גדולים

מפעיל/ת צריח
דרישות התפקיד:
◆ בעל/ת הסמכה למנוף צריח מעל 9 טון
◆ נסיון קודם בעבודה
◆ נכונות לעבודה בכל חלקי הארץ
◆ לאחר שרות צבאי מלא

קורות חיים נא להעביר לת.ד. 7051, חיפה 33196
עבור מנהל כ"א

למוסד ציבורי גדול
דרוש

סמנכ"ל לכספים בכפיפות ישירה למנכ"ל

✔ דרושה הסמכה כרואה חשבון
✔ ונסיון מוכח בניהול מערך כספי בארגון גדול

המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 6229 תל-אביב בצרוף קורות חיים עבור תפקיד סמנכ"ל לכספים

-סודיות מלאה מובטחת-

אשילוב
חברה להשמת כח אדם

עבור לקוחותינו דרושים/דרושות:

ראש תחום פתוח ותחזוקת מערכות
לאזור ירושלים - פיתוח פרויקטים בהיקף רחב, אחריות למרכז בקרה ותקשורת - נהול עובדים ותקציבים בהיקף רחב.
מנהל פרויקטים בכיר
המנהל/עובדים, רקע במערכות בריאות.
מנתח מערכות
ADABAS NATURAL - נסיון ב-PC עם תקשורת ל-MF, נתוח מערכות, אפיון, עיצוב ופתוח תוכנה.
מתכנת MAGIC עם נסיון של שנתיים לפחות.
מהנדס תעשיה וניהול
שנה נסיון - לנתוח מערכות (מאפיון ועד הטמעה). או"ש, PC.
מפעיל מחשב VAX/VMS
הסמכה, לווי ותמיכה ללקוחות.
מהנדס אלקטרוניקה-לבתוח
תכנון אנלוגי ודיגיטלי - ידע ב-ORCAD.
אדריכל ו/או מעצב פנים נסיון בתכנון במה"ש
מהנדס אזרחי/כבישים
נסיון בתכנון תוך שמוש במחשב.
שרטט כבישים - מנוסה- עם נסיון באוטוקד.
מנהל מכירות למערכות תוכנה פיננסיות.
איש כספים
לעבודה מול לקוחות, הפקת חשבונות, גביה, ותמחור.

נא להפנות קורות חיים לת.ד. 33604 תל אביב 61335 או לפקס 03-6957675

עובדים בדיוק בשבילך!
תל אביב בנין הדר דפנה, שאול המלך 39
טלפון 03-6919630 פקס 03-6957675

כלל-פארם CLAL-PHARM

דרושים/ות

רוקחים/ות

גם למשרה חלקית
גם לשעות הערב וסופי שבוע
לפרטים נא לפנות לביאנקה סניף אשדוד
08-647323/17

עיריית רעננה

לאגף הנדסה
דרושים/ות:

מהנדס/הנדסאי אזרחי
לתאום עבודות תכנון וביצוע
בעל נסיון של 5 שנים בתחום.

שרטט/ת
שרטט/ת AUTOCAD לעבודה במחלקת תכנון ערים
בעל/ת נסיון נדרש של שנתיים לפחות.

המבקשים להגיש מועמדותם יפנו בכתב בצרוף מסמכים נדרשים למח' משאבי אנוש, רח' אחוזה 103, רעננה טלי: 09-903194

לבית-מרקחת
דרוש/ה

רוקח/ת

*נסיון והמלצות
02-861071
02-862760

דרושים/ות

אדריכל/ית, אדריכל/ית נוף, הנדסאי/ת

בעלי/ות נסיון, כולל מחשב
מילר בלום 664940 02-611968

לחברה תעשייתית גדולה
דרוש/ה

אדריכל/ית

– תושב/ת גוש דן –
לייעוץ ולתכנון
בתחום מתקדם של מוצרי בניה
▪ תקשורת טובה
▪ גישה סכנית

נא לשלוח פרוט קורות-חיים בכתב-יד ל-ת.ד. 4364 חיפה 31043.
עבור "אדריכל"
- סודיות מובטחת -

לקופ"ח הכללית מחוז המרכז
דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות ראשי/ת

דרישות התפקיד:
רואה חשבון מוסמך בוגר כלכלה וחשבונאות
■ נסיון של 3-5 שנים בתחום החשבונאי הפיננסי והכלכלי כולל נסיון עם מערכות ממוחשבות.
■ יכולת ליצג את המוסד בפני גורמים כספים וציבוריים
■ כושר ארגוני וניהולי יכולת לשפר תהליכי עבודה בתחום העיסוק
■ נסיון בעבודה על P.C
■ נכונות לעבודה אינטנסיבית

קורות חיים בכתב יד נא לשלוח למנהל כח אדם רח' ז'בוטינסקי 18 ראשל"צ

לחברה ממשלתית
דרוש/ה

מתאם פרוייקטים תיירותיים באגף תקציבים

השכלה נדרשת: תואר ראשון לפחות בתחומי כלכלה, מינהל עסקים או גאוגרפיה.
תחילת העבודה - מיידית
השכר - בהתאם לכישורי המועמד.
דרישות התפקיד: נמרצות, יכולת ניהול מו"מ, הכרת ארגונים ציבוריים וממלכתיים.
כושר ביטוי גבוה (בעל פה ובכתב).
התפקיד כרוך בנסיעות ארוכות ובשעות עבודה לא שגרתיות.
נא להעביר תולדות חיים לת.ד. 2645 ירושלים לא יאוחר מה-30.10.94.

לחברה בתחום הביוטכנולוגיה
דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות בכיר/ה

ו/או **רואה/ת חשבון**
לתפקיד עוזר/ת חשב

* שליטה טובה באנגלית הכרחית
* אפשרות למשרה חלקית
* מקום העבודה: רחובות

מועמדים מתאימים יפנו ל"עתודות"
ת.ד. 65289 תל-אביב 61652
– סודיות מובטחת –

דרוש/ה
מנהל/ת פרויקטים
בתחום קבלנות משנה לענף הבנין
רצוי הנדסאי/ת בנין
פרטים אישיים קורות חיים
לת.ד. 53186 תל אביב מיקוד 61531

לפיקוח על פרויקט תעשייתי באזור נתניה
דרושים/ות
מהנדס/ת בנין נסיון של 5 שנים
מהנדס/ת או הנדסאי/ת חשמל/מכונות
לעבודות חשמל ומיזוג אויר
לפנות בכתב ל"כרום מהנדסים" ת"ד 41 כרמיאל 20101

שלוחה ירושלמית של תאגיד בינלאומי ענק, המפתחת מערכות להצפנת מידע

דרושים בירושלים

NEWS DATACOM

אם נמאס לך לסדר גפרורים ואתה רוצה לעבוד בתוכנה מקומך אתנו!

מהנדס/ת אבטחת איכות תוכנה (1020)
בעל 5-10 שנות נסיון בתחומים הבאים:
* שפת C
* UNIX, DOS
* מערכות זמן אמת משובצות מחשב
* רשתות תקשורת

מהנדס/ת תוכנה זמן אמת (1021)
* מערכות זמן אמת, מרובות משימות
* שפת ASSEMBLER חובה, שפת C יתרון
* MICROCONTROLLER

המודעה מיועדת לגברים ונשים
GOOD KNOWLEDGE OF ENGLISH REQUIRED!

אנו מציעים תנאי עבודה מעולים
נא לפנות לת.ד 23012 מיקוד 91235
או לשלוח למס' פקס 02-893400 ירושלים

למעון טיפולי דרושים/ות:

פסיכולוג/ית קליני/ת

מומחה/ית, 1/2 או 1 משרה

מתמחה קליני/ת 1/2 משרה
* מנחה בחומר וצבע
* מנחה בספריה
* מטפל/ת - מחנך/ת

נא לשלוח קורות חיים בכתב לת.ד. 3464 רמות השבים

לחברת Hi-tech בתנופת פיתוח
דרושים/ות

Account Manager

אחראית לקשר עם לקוחות החל מקדם-מכירה, מכירה,התקנה,הדרכה ושרות.
דרישות: אישיות דינמית והחלטית,נסיון מוכח במכירות, גישה טכנית ושליטה מלאה באנגלית.

מהנדס/ת תוכנה ל- MAC

לפיתוח מערכות מורכבות בסביבה דינמית.
דרישות: 3 שנות נסיון ב- C ו-Pascal במקינטוש, שליטה באנגלית. ידע ב-Unix ומסדי נתונים-יתרון.

קורות חיים לפקס 03-6950132 או ת.ד. 18213 ת"א 61181 (עבור "פרוייקטים")

דרושים/ות
מנהל/ת לחברה גדולה
אקדמאי/ת במנהל עסקים,כלכלה,שיווק
נסיון בשיווק ושכירות חובה.
מזכירה עברית – אנגלית
אנגלית ברמה גבוהה+תמלילנות
נסיון מזכירותי למלאה/חלקית
לפרטים: 03-294525 טלפקס: 03-5280283
קורות חיים: ת.ד. 26060 ת"א.

למפעל הייטק
דרוש/ה

מהנדס/ת תוכנה ראש צוות פיתוח

בוגר מדעי המחשב
נסיון של שנתיים
הכרת: C, פסקל, זמן אמיתי
מיקרופרוססור- מוטורול
-יתרון
תנאים טובים למתאים/ה
טל' 02-255959

למשרד מהנדסים לניהול ופיקוח
דרוש/ה

מהנדס/ת

לתאום ופיקוח על עבודות בניה ותשתית
* נסיון 3 שנים לפחות
* עברית רהוטה.
נא לפנות בטל: 09-903273

לוח העיר

חברת ייעוץ
1. מהנדס תעשיה וניהול 2-3 שנות נסיון
2. הנדסאי תעשיה וניהול 2-3 שנות נסיון
09-58933

דרוש/ה

מנהל/ת פרוייקט לחינוך מתקדם

✔ אקדמאי/ת תואר שני ומעלה
✔ נסיון ארגוני במערכות חינוך
✔ בעל/ת יוזמה
✔ משרה מלאה

פקס 02-259595

עיריית תל-אביב-יפו

דרושים/ות

מינהל החינוך והתרבות
לשירות הפסיכולוגי החינוכי

פסיכולוג/ית במגזר הערבי ביפו
דרישות המשרה:
- עדיפות לדוברי/ות ערבית.
- בוגרי/ות מגמות חינוכית וקלינית.
- בעל/ת נסיון.

פסיכולוג/ית לפנימיות העיר תל-אביב
עבודה מרתקת בעלת אתגר
דרישות המשרה:
- עבודה גם בשעות אחה"צ.
- בוגרי/ות מגמות חינוכית וקלינית.
- בעל/ת נסיון.

פסיכולוג/ית במסגרות החינוך ברחבי העיר
דרישות המשרה:
- בוגרי/ות מגמות חינוכית וקלינית.
- בעל/ת נסיון.

לקביעת ראיון נא לפנות למשה אלון טל: 5465338, 6049700/9.

מינהל ההנדסה
למחלקת רישוי בניה

מהנדס/ת אזרחי/ת או אדריכל/ית
דרישות המשרה:
רישום בפנקס המהנדסים.
רצוי בעל/ת 3 שנות נסיון.
שליטה וידיעה טובה של חוק התכנון והבניה.
לפרטים נא לפנות לטל: 5217005.

אגף לשרותי רווחה
למדור לעבודה קהילתית

עובד/ת קהילתי/ת
תאור המשרה:
עבודה רבת ענין ואתגר
למתאים/ה תנאי שכר טובים
דרישות המשרה:
- B.A. בעבודה סוציאלית
- יזמות ותריצות
- יכולת תכנון וארגון
- נכונות לעבוד בשעות בלתי שגרתיות
לפרטים נא לפנות לשרי בטל: 5218160.

ליחידת עזרא וארגוים

עובד/ת סוציאלי/ת
ביחידה צעירה לעבודה עם קשישים
היקף המשרה: 50%

עובד/ת סוציאלי/ת
לתפקיד פקיד/ת סעד לחוק נוער
היקף המשרה: 50%.
לפרטים נא לפנות לטל: 6391945.

תל אביב אתגר בני הכפסקה

28.10.94

מכאן من الاصل

هكذا من الأهل

מדור בכירים. לוח העיר

עיריית תל-אביב-יפו

מכרזים פומביים

מכרז מס': מח'/146/94

מודד/ת

דרגת המשרה: 37–39 בדירוג מהנדסים או בדירוג הנדסאים וטכנאים.

תיאור המשרה:
- בדיקה של מדידות שטחים על פני האדמה בשיטות מדידה גאודזיות.
- ביצוע חישובים גאודזים.
- שירטוט תרשימים ומפות באמצעות מחשב.
- בדיקת מפות מדידה.
- יישום תכניות בנין עיר על גבי מפות מדידה.
- סיוע בהקמת בסיס למערכת מפוי ממוחשב.

דרישות המשרה:
- תואר אקדמאי בגאודזיה או בוגר/ת ביה"ס לטכנאי גאודזיה.
- רישום בפנקס ההנדסאים והטכנאים ובעל/ת רשיון ממשלתי של מודד מוסמך, למהנדסים רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
- נסיון של 4 שנים לפחות בתחום העיסוק.
- רקע במפוי ממוחשב.
- כושר הבעה בכתב ובע"פ.
- ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.

הערות:
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוכרזת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה במנגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מספר המיכרז.

טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר. טל': 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.

בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

תאריך אחרון להגשת הצעות: 10 בנובמבר 1994.

מינהל החינוך והתרבות
אגף קהילה נוער וספורט
למדור לחינוך ימי

מדריכים/ות [קייאקים ומפרשיות]

בפרטים נא לפנות למר זברק יוסף – מנהל המדור הימי
טל': 03–5443157, 03–6050097

להנהגת צופי תל–אביב–יפו

רכז/ת הדרכה הנהגתי/ת

תיאור המשרה:
- לווי ופיקוח על כל מערך ההדרכה בשבטי הצופים בתל–אביב–יפו.
- כתיבת תוכניות הדרכה.
- יוזם/ת, מרכז/ת ומבצע/ת מפעלים מיוחדים.

דרישות המשרה:
- הכשרה פדגוגית ואקדמאית.
- עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים.
- נסיון בהדרכה במערכות גדולות.
- נסיון בארגון וביצוע של אירועים גדולים.
- לאחר שירות צבאי מלא.

דרוג עובדי הוראה במשרה מלאה.
לפרטים נא לפנות בצרוף קורות חיים למחלקה לצופים, תנועות נוער וחינוך ימי עיריית תל–אביב–יפו טל': 5218710, 5218767–לפנות לחגית.

מרכזי/ות שבטים

רכזי/ות הדרכה

עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים עם נסיון בהדרכה וארגון.
דרישות המשרה:
- עבודה בשעות לא שיגרתיות (מחנות, טיולים, סמינרים וכו').
- כושר ארגון, תכנון וניהול.
- עדיפות לבוגרי/ות תנועת נוער.

לפרטים נא לפנות למחלקה לצופים ותנועות נוער טל': 5218710, 5218767.
(העבודה מתאימה גם לסטודנטים/ות בתוכנית לימודים חלקית).

מכרז מס': מח'/150/94

רופא/ה מומחה/ית במיילדות ובגניקולוגיה

במכון לחקר הפוריות בבי"ח סורלין

דרגת המשרה: 4–6 של דירוג הרופאים
שעור המשרה: 2 משרות, 50% כל משרה
דרישות המשרה:
- רשיון ישראלי לעיסוק ברפואה
- תואר מומחה במיילדות ובגניקולוגיה
- נסיון עבודה בביה"ח

מכרז מס': מח'/151/94

סגן/ית בכיר/ה למנהל מחלקה פנימית ט'

דרגת המשרה: 6–8 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה:
- רשיון ישראלי לעיסוק ברפואה
- תואר מומחה/ית ברפואה פנימית
- נסיון של 3 שנים כרופא/ה ראשי/ת קבוע או לחילופין
- נסיון של 6 שנים כרופא/ה מומחה/ית

הערות:
במשרה מועסקים רופאים.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בששה עותקים, למשרדי העירייה במנגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מספר המיכרז.

טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר. טל': 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.

בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

תאריך אחרון להגשת הצעות: 8 בדצמבר 1994.

מכרז מס': מח'/155/94

אם/אב בית ראשי/ת

דרגת המשרה: 6–8 בדירוג מינהלי
תיאור המשרה:
- אחריות לפעילות התקינה של משק המוסד.
- תכנון וארגון פעולות הניקיון והאחזקה במוסד תוך דאגה ליצירת תנאים נוחים לדיירי המוסד.
- תאום הפעולות הקשורות להופעתם החיצונית התקינה של דיירי המוסד ולאספקת אביזרי עזר לנזקקים, עפ"י הוראות הגורמים הרפואיים.
- פיקוח על סדרי האספקה המשקית. אחריות לניהול התקין של כל הרישומים (כולל מלאי ומצאי) כמתחייב עפ"י הנוהלים.
- פיקוח והדרכת צוות עובדים.

דרישות המשרה:
- השכלה תיכונית–רצוי סיום בי"ס מקצועי בכלכלת בית.
- מעבר קורס מנהלות משק.
- נסיון של 3 שנים בעבודה דומה–עדיפות לבעלי/ות ניסיון בעבודה עם קשישים.
- כושר פיקוח והדרכת עובדים.
- כושר הבעה בכתב ובע"פ.
- ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפות נוספות רצויה.

הערות:
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוכרזת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.

בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה במנגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מספר המיכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר. טל': 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.

בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

תאריך אחרון להגשת הצעות: 10 בנובמבר 1994.

תל אביב. אתגר בלי הפסקה

בשילוב חברה להשמת כח אדם
עבור לקוחותינו דרושים/ות
מהנדס אלקטרוניקה ואו/תכנה לתפקיד מהנדס תמיכה לניבים לתחום מערכות תמסורת.
מהנדס/הנדסאי מכירות לתחום תקשורת נתונים נסיון במגזר הצבאי.
מהנדס חמרה ספרתית מהנדס אלקטרוניקה עם נסיון בתכנון מעגלים משולבי מחשב. נסיון בעבודה עם רכיבי FPGA
מהנדס/הנדסאי בנין לעבודת פיקוח באזור בניה.
מודד מוסמך לעבודת שטח באזור המרכז.
מהנדס תכנה Z8, ידע בקונטרולר 8051, ידע בתקשורת נסיון ב-C יתרון.
מהנדס תכנה כתיבת אפליקציות תחת WINDOWS, ידע ב C++ רצוי נסיון בבסיס נתונים PARADOX
קצין רכב לאזור השרון והמרכז - נדרשת הסמכה כקצין בטיחות בתעבורה.
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 33604 תל אביב 61335 או לפקס 03-6957675 סודיות מובטחת
רק מועמדים/מועמדות מתאימים יענו.
עובדים בדיוק בשבילך!
תל אביב בנין הדר דפנה, שאול המלך 39
טלפון: 03-6919630 פקס: 03-6957675

לאגודת "אל–סם" – סניף תל–אביב
דרוש/ה
מנהל/ת
הכישורים:
יכולת אירגונית מוכחת ונסיון טיפולי בבני נוער.
התפקיד דורש קיום תגעים שוטפים עם מוסדות החינוך, ומוסדות בקהילה ועיריית ת"א.
שעות גמישות
השכלה:
פסיכולוגיה קלינית חינוכית/עבודה סוציאלית/קרימינולוגיה קלינית
מטפל/ת
ב – 1/2 משרה בבני נוער באזור יפו.
השכלה:
פסיכולוגיה קלינית חינוכית/עו"ס/קרימינולוגיה קלינית
קורות חיים והמלצות יש להפנות בכתב לנשות הרשות העירונית למלחמה בסמים בתל–אביב יפו, בית הבריאות, רח' בלפור 14 ת"א.

לגזברות של חברה לבניה והשקעות
דרוש/ה
כלכלן/ית
מנה"ח בכיר/ה
תיאור התפקיד:
- תזרים מזומנים.
- בקרת לקוחות וגביה.
- מיכון ובנקים.
- ביטוח.

נדרשת שליטה בגיליונות אלקטרוניים, ידע בהנה"ח ונכונות לעבודה מאומצת.
המעוניינים/ות יפנו בצרוף קו"ח ופירוט ניסיון קודם בכתב יד לת.ד. 1723 תל–אביב, 65123 עבור:עוי

מתאם
לפרויקטים חדשניים בתחום השלטון המקומי
דרושים
בעלי נסיון לתפקידים הבאים:
[illegible]
בדבר פרטים נא לפנות לטל. 08-404331 בין השעות 8:00-13:00
כתובת למשלוח קורות חיים: מתאם בע"מ האירוסים 53 נס ציונה 70400

אגודת אכסניות נוער בישראל
דרוש/ה
אדריכל/ית
כישורים נדרשים:
- בוגר/ת הטכניון • נסיון בתחום אחזקה, שיפוצים, בניה חדשה ופיקוח
- אדריכל רשום • שש שנות נסיון
- רשיון נהיגה • תושב/ת ירושלים

נא לשלוח לנאוה קורות חיים לת.ד. 1075 ירושלים 91009 ולציין עבור אדריכל.

קופת חולים לאומית
דרושים/ות
רוקח/ת
לסניף נתניה
רוקחים/ות אחראיים/ות
לסניפים: רמלה, בית אריה (אפשרות למגורים במקום) ולבית שמש
לפנות לרוקח הראשי טל' 03-9222026, 03-9231748

הרשות המשותפת לחינוך יהודי
מחלקת הנוער והחלוץ · המנהל המרכזי לשליחויות
לשליחויות מרכזיות בכירות בקהילות היהודיות באמריקה הלטינית
דרושים/ות מועמדים/ות לאתגר חינוכי ציוני
הדרישות:
- השכלה גבוהה רצוי במדעי החברה או הרוח
- נסיון רב בשטח החינוך הבלתי פורמלי
- נסיון רב בעבודה עם נוער, רצוי נוער מחו"ל
- שליטה באחת מן השפות: ספרדית, פורטוגזית
- שהות רצופה בארץ בחמש השנים האחרונות
- אזרחות ישראלית ושרות צבאי מלא או שרות לאומי מקביל

התפקיד מצריך מוטיבציה גבוהה, יוזמה, כושר ארגון וניהול, כושר ביטוי וידע רב בנושאי יהדות וציונות.
על המועמדים יהיה להציג אישור חופשה ללא תשלום ממקום עבודתם לתקופת השליחות.
באם הנך עונה על כל הדרישות הנ"ל, אנא פנה/י לקבלת פרטים נוספים לטל': 02-208542-3
בין השעות 09:00-14:00, בימים א'-ה',
משך השליחות - שנתיים
אין המחלקה לנוער והחלוץ מתחייבת לקבל הצעה כל שהיא בשלב כלשהוא.
רק פונים מתאימים יענו.

למשרד אדריכלים בירושלים
דרוש/ה
אדריכל/ית - גיאוגרף/ית
עם נסיון בתוכניות בינוי ערים
טל' 02-514748

Medical Simulation Technologies
מחפשת
מהנדסי/ות תוכנה
לפיתוח מערכות גרפיות מתקדמות
- 1-2 שנות נסיון או בוגרים/ות מצטיינים/ות
- ידע ב C/C++ - חובה
- תעסוקה קודמת או לימודים בארץ - חובה
- ידע בגרפיקה ממוחשבת - יתרון

תנאים טובים ועניין רב למתאימים
לפרטים לפנות לטלפון/פקס. : 02-510069

החברה למתנסים מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ · החברה למרכזים ולמינהלים קהילתיים בירושלים בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת
למתנ"ס בית הנער העברי, אבו טור.
דרישות התפקיד:
- בעלי השכלה אקדמאית מלאה.
- נסיון מוכח בניהול צוות, תוכניות ותקציב, רצוי בשטח חינוך וחברה.
- נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות.

המועמדים/ות יעברו תהליך מיון כולל מרכז הערכה.
יש לפנות בכתב בצרוף קורות חיים, מכתבי המלצה, העתק תעודת B.A. ופרוט נסיון אל: מיקי פרידמן, מנהל כח אדם, החברה למתנסים, קניון מלחה, ת.ד. 9583, ירושלים 91090, עד לתאריך 1/11/94.

בית החולים הרצוג, ירושלים
דרושים/ות
מקרוביולוג/ית מוסמך/ת
נסיון עבודה במעבדה בבתי חולים מחצי משרה ומעלה
רופא/ה פסיכיאטר/ית
לעבודה מעניינת מחצי משרה ומעלה
פרטים בטל' 02-316816

לאקדמון דרוש/ה
אחראי/ת מחלקת הוצאה לאור
דרישות המשרה:
השכלה אקדמית
נסיון קודם בהוצאה לאור ודפוס
הצעות נא להגיש לאקדמון
האוניברסיטה העברית, ירושלים. בפקס. 02-811329

לארגון הג'וינט העולמי
דרוש/ה
מנה"ח
רוסית-אנגלית-עברית
דרישות התפקיד:
- הנה"ח סוג 3.
- נסיון בהנה"ח של שנתיים לפחות.
- שליטה מלאה ברוסית, אנגלית ועברית.
- רצוי ידע בלוטוס.

נא לשלוח קורות חיים
לת.ד. 3489, ירושלים 91034,
או בפקס 02-661244 עבור "מנה"ח"

מכבה בזירה
העוסקת בפיתוח
דרושים לתפקידים מעניינים
מהנדס/ת מכונות לעבודה מלאה
- נסיון של 3 שנים לפחות בפיתוח מערכות מכניות.
- עבודה עם מערכות היגע מדוייקות.
- נסיון בעבודה על אוטוקד.
- יצירתיות ומקוריות.

מהנדס/ת תוכנה / תכנות
- ידיעת C ותורבו פסקל.
- נדרש נסיון מוכח בתכנות מערכות משולבות חומרה.
- העבודה במשרה חלקית, אפשרי כעבודה שניה.

קורות חיים נא לשלוח לפקס. 03-9241339
או ת.ד. 3509 פ"ת 49130

מכון הדסה לייעוץ בבחירת מקצוע
עבור אחד מלקוחותינו - מוסד פיננסי
דרוש/ה
רואה/ת חשבון
או
בעל/ת השכלה חשבונאית
לעבודה באגף החשב בתפקיד אחראי ומעניין, המשלב נושאים חשבונאיים עם נושאים כלכליים/פיננסיים.
בעל/ת יכולת עבודה עצמאית במסגרת צוות מקצועי. הכרת גליון אלקטרוני – יתרון. מקום העבודה – ירושלים.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 1406 ירושלים עבור המחלקה להערכת מועמדים.
רק פניות מתאימות תענינה
- סודיות מובטחת -

דרוש/ה
חשב/ת
למפעל תעשייתי באיזור ירושלים
(חברה ציבורית).
הכישורים הנדרשים:
רואה חשבון מוסמך
נסיון קודם כחשב
נא לשלוח קורות חיים
לת.ד. 2715, ירושלים 94631
עבור "חשבי"
סודיות מובטחת.

ללקוחותינו דרושים
מאגרי אנוש
02-234441
- **מהנדס/ת חשמל**
בכיר, לנהול צוותים ופרוייקטים
- **מהנדס/ת תעשיה וניהול**
לתפקיד ניהולי, לוגיסטי בתעשיה עתירת ידע
- **אנשי/ות פיתוח**
בוגרי/ות מדעי המחשב

שילוב
למוסד צבורי דרוש/ה
איש/ת ארגון בכיר
- נסיון בניהול וריכוז פרוייקטים
- נסיון בבניית תקציבים וניהולם
- יכולת אירגונית מוכחת של לפחות 5 שנים
- מו"מ בארץ ובחו"ל
- אקדמאי/ת, שליטה בעברית ואנגלית על בוריין
- רצוי הכרות בתחום האורבני
- עדיפות לתושב/ת ירושלים

נא לשלוח קורות חיים לפקס – 02-250703

דרוש/ה
בעלי/ות
- יכולת מוכחת, עריכה והגשה.
- השכלה רחבה והתמצאות בנושאי ניהול.
- יצירתיות, יסודיות וחשיבה אינטגרטיבית.

לפרטים: 03-9384136

המרכז הרפואי שערי צדק
דרוש/ה
עוזר/ת רוקח/ת
בעל/ת רשיון, לעבודה בשרותי הרוקחות בביה"ח
פרטים נוספים אפשר לקבל אצל מר אלן גרינברג, טל' 02-555502
מועמדים יפנו בצירוף קורות חיים לאגף כ"א, ת"ד 3235, ירושלים 91031

שם המניה	השער אתמול	% ביוח	המחזור שיח ק"נ	תמורה באלפי שיח	שער בנק	שער ב"ב	היצע/ ביקוש שיח ק"נ	שער נמוך	שער גבוה	תשואה חודשית	תשואה שנתית	תאריך הדיווח	מכירות רווח נקי	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/ הע. מכפיל
[illegible]																

בנקים וחב' אחזקה

[illegible]

משכנתאות

[illegible]

מימון

[illegible]

ביטוח

[illegible]

מסחר

[illegible]

שירותים

[illegible]

תיירות

[illegible]

מחשבים

[illegible]

נדל"ן ובינוי

[illegible]

חקלאות

[illegible]

מזון וטבק

[illegible]

טקסטיל

[illegible]

מתכת

[illegible]

אלקטרוניקה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

מוצרים כימיים

[illegible]

עץ ונייר

[illegible]

הערה:

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, והחלטה על ידי המשתמש נעשה על אחריותו.

מילון מושגים וקיצורים

% ביוח: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך מתחילת החודש. תשואה שנתית: תשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדיווח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תבם: תנודה בלתי מוגבלת. הפ: הפסקת מסחר. הממ: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

هكذا من الأصل

صكذا من الاصل

27.10.94 / נתוני בורסה

שם החברה	השער אתמול	% בית שיטת שע"ח	המחזור	תמורה באלפי שקל	שער בבסיס	שער בנק	הזמנ/ ביקוש שיטת שע"ח	שער נעילה	שער גבוה	התשו' הרשימה שנתית	תשו' חודשית	המדד הבסיס רווח	רווח הכנסות נקי	הון עצמי	שער/ שוק	שער/ הון, מכפיל
[illegible]																

תעשיית-שונות

השקעה ואחזקות

היפשי בסס

מקבילה

הכנת תכנית עבודה שנתית למנהלי

סמינר לשיפור מיומנויות ניהול

13 ככב

יום ד', 9.11.94, בת"א

נושאי הסמינר:

● עקרונות התכנון ● הגדרת יעדים ● שלבים בבניית תכנית עבודה שנתית ● התמקדות בנושאים קריטיים ● גזירת תכנית אופרטיבית מתכנון מגמות ויעדים ● הכנת תכנית עבודה ותכנית פעולה ● מדדי הערכה ● קישור התכנון לתקציב ● בקרה ניהולית המבוססת על התכנון ומדדי הערכה ● קשיים בתהליך, יתרונות וחסרונות.

מנחה: דר' יעקב קדם

המרכז הישראלי לניהול

פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

העידן החדש בשיווק

תקשורת שיווקית משולבת

Integrated Marketing Communications

יום ד' 9.11.94 בשעות אחה"צ, בת"א

מבוטל

● העידן החדש בשיווק – תקשורת שיווקית משולבת – פרופ' מיכאל אתגר, המכללה למינהל

● תקשורת שיווקית משולבת מנקודת המבט של יחסי ציבור שיווקיים (M.P.R.) – מר אלי לניאדו, מנכ"ל תקשורת שיווקית בע"מ

● יישום הפרסום בתקשורת השיווקית המשולבת – מר דוד סמיר, מנכ"ל פרסום "סמיר-כהן"

● האינטגרציה בין קד"מ ומערכות הפרסום בעידן הטלוויזיה (כולל דוגמאות של קד"מ בטלוויזיה) מר יוני סער, מנכ"ל פרומרקט - שרותי שיווק מתקדם בע"מ

● פאנל: תקשורת שיווקית משולבת – ולבנסיות ואפשרויות יישום בארץ ובעולם –

בהשתתפות ה"ה:
ראובן אביסל, נשיא "מת"ב"
דר' דן הרמן, מנהל השיווק "מגדל"
בצלאל ליבנה, סמנכ"ל, מנהל האגף לעסקים ושיווק, "יוזה"
איציק צאייג, מנהל השיווק, "טבעול"
עמוס שפירא, מנכ"ל חטיבת המוצרים הביתיים, "מפעלי נייר אמריקאיים"

● מנחים: פרופ' מיכאל אתגר, המכללה למינהל
מר אלי לניאדו, מנכ"ל תקשורת שיווקית בע"מ

המרכז הישראלי לניהול

לפרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

נתוני בורסה / 27.10.94

שם החברה	השער אתמול	% ביום	המחזור שווי ע.נ.	תמורה באלפי ש"ח	שער בסיס	שער ב.ב	שער ברוב	שער גבוה	שער נמוך	התשואה השנתית	תאריך/פקודה	רווח למניה	הון עצמי	שווי שוק	מכפיל
[illegible]															

במה ב

[illegible]	

במה ג

[illegible]	

משתנים

במה א

[illegible]	

אגרות חוב / 27.10.94

אג"ח ממשלתיות ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2125	102.8	--
גילון 2126	103.3	--
גילון 2160	99.4	+0.1
גילון 2201	101.9	+0.1
2202	101.5	--
2203	98.1	--

אג"ח ממשלתיות גליל משופר, שגיא, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
גל"ל 4.25% 3034	327.0	--
4.75% 4230	237.1	--
4.75% 4231	234.9	+0.1
4.75% 4232	233.0	+0.6
גל"ל 4.25% 3751	1049.0	+1.0
103752	424.0	--
103753	404.0	-4.0
103901	396.0	--
103902	378.0	--
103903	388.0	--
103791	325.0	--
103904	371.0	-11.0
103792	319.0	--
104601	192.0	-0.1
104602	190.4	+0.5
104603	188.5	+0.6
104604	186.0	--
104605	195.5	+0.2
104606	194.6	+0.6
104607	194.6	--
104608	172.8	--
104609	185.9	--
104610	179.9	--
104611	174.3	--
104612	168.8	+0.1
104613	166.0	+0.6
104614	162.9	-0.2
103754	346.0	--
3.00% 4119	160.5	--
3.00% 4120	162.2	+2.7
104121	160.2	+0.3
103862	227.1	--
104122	158.7	--
103863	233.2	+0.2
103755	373.0	+1.0
103864	222.2	-1.1
104123	156.2	+0.1
104124	153.6	+1.5
103865	215.8	+0.1
103756	361.0	--
103866	214.1	+1.0
103757	353.0	--
104125	144.4	--
103758	348.0	--
103867	210.9	+0.2
104126	142.0	+0.4
103759	346.0	--
103760	342.0	+2.0
104127	138.3	--
103761	331.0	--
104128	136.0	--
103762	327.0	+3.0
104129	134.8	+0.4
103763	329.0	+3.0

סדרה	שער	שינוי בנק'
2.80% 4233	158.7	--
2.00% 4234	158.4	+0.8
103764	322.8	--
103765	314.0	--
103766	311.0	--
104130	135.0	-0.9
103767	306.0	+1.0
103768	297.7	+0.3
103769	302.0	-9.0
103770	302.0	-1.0
103771	305.0	+2.0
104295	149.3	+0.7
103772	301.0	--
103773	299.2	--
103774	295.3	+0.8
104236	134.3	--
103775	281.8	+0.1
104237	137.8	+0.3
104238	136.7	--
103776	288.5	+0.3
103777	284.2	+0.2
104239	136.4	+0.3
104240	132.4	--
104241	129.5	+0.2
104242	129.5	-0.3
104243	124.9	+0.3
104244	126.3	+0.3
104245	129.0	--
103778	236.6	-2.3
104246	119.2	-0.6
104801	303.0	--
104802	305.0	+0.4
104247	114.2	--
104803	297.0	-0.4
104248	110.9	--
104249	110.2	+0.2
3.00 4250	103.5	-0.2
103779	185.3	+0.3
104804	263.3	+0.4
103780	181.5	+0.3
3.00 4251	98.8	--
104807	245.5	+1.0
גל"ל 2.50% 3781	157.8	+1.6
103782	166.4	-1.7
103783	163.8	+0.1
103784	159.4	-0.9
103785	157.0	+0.8
104808	219.3	+3.5
104809	212.3	+1.0
103787	140.4	+0.1
4810	210.6	+0.6
105401	314.0	--
105201	264.5	+0.6
105402	298.0	-9.0
105202	259.5	--
105203	253.5	--
105403	293.9	--
105404	303.9	--
105405	296.8	-0.6
105204	232.3	-3.0
104811	155.0	-0.1
104812	149.5	--
104813	141.4	--
גל"ל 2.50% 4901	151.7	--
105406	259.0	--
104814	146.2	--
104815	143.6	-1.2
105407	259.0	-2.0

סדרה	שער	שינוי בנק'
104816	144.3	-0.2
104817	142.9	--
105408	242.2	--
105409	238.7	--
104818	140.3	+0.2
104819	137.2	+0.5
104820	137.7	+0.2
105410	212.7	+0.2
105411	214.0	+0.3
105601	294.0	+0.4
105602	292.6	+0.2
105603	284.9	-0.8
105604	279.4	--
105412	201.0	--
105413	199.0	--
105605	270.5	-4.4
5606	275.2	+0.4
105205	146.4	-0.2
105206	142.2	-1.6
105414	184.9	-0.2
105610	258.1	-0.1
105611	247.4	+0.4
105612	234.7	+0.3
105207	135.3	+0.4
105208	134.9	-0.4
105613	214.7	+1.0
105614	212.4	+0.6
105615	210.4	-0.6
105701	238.4	+0.2
105702	225.7	+0.1
105703	221.4	+0.4
105415	131.5	-0.1
105416	127.8	--
105704	199.4	--
105705	195.4	+0.5
105417	123.7	+0.1
105706	197.7	+1.0
105418	118.3	+0.2
גל"ל 2.50% 5707	151.2	-1.8
גל"ל 4.00% 5419	118.7	+0.2

סדרה	שער	שינוי בנק'
4.00 5420	110.6	+0.1
105901	231.1	+0.1
4.00 5421	105.5	--
כפיר 1376	156.5	-2.3
101377	154.8	--
101378	153.1	+0.3
101379	148.2	+0.3
101380	148.5	+0.1
101381	137.5	+0.3
101382	133.4	--
101383	134.0	+0.2
101384	132.3	+0.3
101385	126.8	+0.3
101386	126.5	+0.1
101387	123.7	+0.2
101388	120.4	+0.3
101389	114.5	+0.2
101390	112.2	+0.7
101451	161.7	+0.4
כפיר 1452	158.3	+0.5
1391	109.5	+0.2
101392	107.4	+0.4
1393	100.8	--
כפיר 1495	156.8	+0.3
1394	97.7	+0.3
כפיר 1511	157.2	+0.3

אג"ח קונצרניות צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 1	104.3	+1.1
[illegible] 30	174.0	--
[illegible] 2	392.0	--
[illegible] 4	178.6	+0.2
[illegible] 1	185.9	--
[illegible] 3	192.6	+0.2
[illegible] ב	171.0	--
[illegible] ג	158.1	--
[illegible] 2	281.8	--
[illegible] 3	308.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
אפריקה אג"ח 3	185.9	-0.2
[illegible] 2	284.0	--
[illegible]	165.7	--
[illegible] 23	235.4	--
[illegible] 24	179.7	--
בזק אג"ח 1	240.7	+0.5
בזק אג"ח 2	145.4	+0.9
בלוח מימון 3	368.0	--
בלוח מימון 4	359.0	--
בלוח מימון 5	314.0	--
בלוח מימון 6	307.0	--
בלוח מימון 7	304.0	--
בלוח מימון 8	302.0	--
בלוח מימון 9	292.1	--
בלוח מימון 10	286.2	--
בלוח מימון 11	259.9	+0.5
בלוח מימון 12	257.0	--
בלוח מימון 14	234.4	+0.5
[illegible] 44	152.1	--
[illegible] 45	104.3	--
[illegible] 14	177.3	--
[illegible] 5	182.0	--
[illegible] 17	247.0	--
[illegible] 1	145.4	+0.1
[illegible] א	178.2	--
[illegible] 1	288.2	--
[illegible] 2	274.8	--
[illegible] 3	252.9	--
[illegible] 4	186.2	--
[illegible] ב	182.2	--
[illegible] 1	102.7	--
[illegible]	371.0	--
[illegible] 2	359.0	--
[illegible] 3	317.0	--
[illegible] 4	354.0	--
[illegible] 5	343.0	--
[illegible] 6	344.0	--
[illegible] 7	343.0	--
[illegible] 8	315.0	--
[illegible] 11	353.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
משכנ"פ הנפק 12	309.0	--
משכנ"פ הנפק 13	323.0	--
משכנ"פ הנפק 15	311.0	--
משכנ"פ הנפק 16	320.0	--
משכנ"פ הנפק 17	310.0	--
משכנ"פ הנפק 18	263.8	--
משכנ"פ הנפק 19	160.1	--
[illegible] 1	132.0	--
[illegible] 1	114.1	--
[illegible] 2	164.5	--
[illegible] 15	252.5	--
[illegible] 16	238.3	--
[illegible] 17	224.8	-0.7
[illegible] 18	217.0	+6.3
[illegible] 19	176.4	+0.4
[illegible] 20	160.6	--
[illegible] 20א	159.3	+0.5
[illegible] 21	118.3	+0.5
[illegible] 1	135.0	--
[illegible] 2	308.0	--
[illegible] 3	261.6	--
[illegible] 2	92.4	-0.2
[illegible] א	267.9	--
[illegible] ב	175.1	+0.2
[illegible] 1	129.0	+0.1
[illegible] 1	180.7	--
[illegible] 7	196.2	+1.0
כלל מימון 14	309.0	--
כלל הנפקות ה	384.0	--
כלל הנפקות ו	390.0	+1.0
כלל הנפקות ז	360.0	--
כלל הנפקות ח	335.0	--
כלל הנפקות ט	358.0	--
כלל הנפקות י	389.0	+1.0
כלל הנפקות יא	261.4	--
[illegible] 3	110.6	--
[illegible] 7	259.9	--
לאומי מימון 151	186.6	+1.2
לאומי מימון 152	114.3	+0.1
לאומי מימון 153	114.2	--
לאומי מימון 162	330.0	--
לאומי מימון 163	353.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
לאומי מימון 165	309.0	--
לאומי מימון 166	309.0	+1.0
לאומי מימון 167	300.0	--
לאומי מימון 168	295.4	+0.3
לאומי מימון 169	284.5	--
לאומי מימון 170	300.0	--
לאומי מימון 171	233.0	--
לאומי מימון 172	182.9	--
לאומי מימון 173	156.5	+0.2
[illegible] א	157.9	--
[illegible] ב	283.9	--
[illegible] 1	287.1	--
[illegible] 2	254.7	--
[illegible] 1	185.9	--
[illegible] א	149.2	+0.3
[illegible] ג	96.0	--
[illegible] א	174.9	--
[illegible] 170	289.1	+0.3
משכנים 89	298.2	--
משכנים 91	254.5	--
משכנים 92	183.3	--
משכן אג"ח 38	294.4	--
משכן אג"ח 39	272.5	+0.3
משכן אג"ח 40	258.4	+0.5
משכן אג"ח 41	186.1	+0.2
משכן אג"ח 42	165.0	--
[illegible] 1	116.9	--
[illegible] 2	129.6	+0.1
[illegible] 3	156.1	--
[illegible] ב	119.6	--
[illegible] 1	172.2	--
[illegible] 6	163.5	+0.2
[illegible] ב	87.2	--
[illegible] 3	134.5	--
[illegible] 3	165.6	--
[illegible] 1	144.6	--
[illegible] 1	232.6	--
[illegible] 2	205.8	--
[illegible] ב	140.3	--
[illegible] 1	298.3	--
[illegible] רא	155.8	--
[illegible] רא	149.7	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] אג"ח 3	172.7	--
[illegible] אג"ח 2+1	349.0	--
[illegible] אג"ח 3	299.9	+0.3
חבן 1	133.1	+3.1
חבן 2	142.6	+1.4
חבן 3	151.6	--

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 20	101.0	--

אג"ח קונצרניות נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
הפ"ס 35	97.8	--
הפ"ס 36	98.2	-0.1

אג"ח קונצרניות צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible]	147.0	--

אג"ח ממשלתיות צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6158	607.0	--
גלבוע 6159	505.0	--
גלבוע 6160	481.0	--
גלבוע 6161	457.0	--
גלבוע 6162	414.0	--
גלבוע 6163	389.0	--
גלבוע 6164	374.0	--
גלבוע 6165	355.0	--
גלבוע 6166	329.0	-5.0
גלבוע 6167	327.0	--
גלבוע 6168	325.0	-5.0
גלבוע 6169	309.0	--
גלבוע 6170	275.7	+7.2
גלבוע 6171	214.9	--
גלבוע 6172	206.9	--
גלבוע 6507	154.2	-0.8

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6508	157.3	-0.5
גלבוע 6509	149.6	-0.3
גלבוע 6510	150.6	-0.3
גלבוע 6511	147.9	--
גלבוע 6512	146.2	--
גלבוע 6401	125.7	--
גלבוע 6513	150.7	--
גלבוע 6514	149.9	--
גלבוע 6515	134.1	+0.1
גלבוע 6516	124.8	--
גלבוע 6517	126.9	-2.1
גלבוע 6519	130.7	-0.2
גלבוע 6520	129.0	-0.3
גלבוע 6521	131.0	--
גלבוע 6522	124.5	--
גלבוע 6523	122.9	-0.6
גלבוע 6524	122.2	-0.1
גלבוע 6525	118.6	-0.5
גלבוע 6526	111.1	-0.4
גלבוע 6527	104.9	-1.0
גלבוע 6528	107.1	-0.5
גלבוע 6529	103.0	-0.1
גלבוע 6530	101.7	-0.5
גלבוע 6531	98.4	--
גלבוע 6532	97.5	-0.1
גלבוע 6533	96.7	-0.1

אג"ח קונצרניות צמודות מט"ח - מר"פ

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible]	1090.0	--

אג"ח קונצרניות צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלביט אג"ח א	143.0	-0.1
אלקו אג"ח 4	152.7	--
בלרון מימון 13	182.1	--
דלתא אג"ח 1	147.9	-0.7
משכנ"פ הנפק 20	121.9	--
משכנ"פ הנפק 21	123.5	-0.6
מקסם אג"ח 1	113.5	--
כלל מימון 15	223.5	+0.2
כלל מימון 16	185.0	--
כלל הנפקות 1	984.0	--
לאומי מימון 174	112.0	--
לאומי מימון 175	108.3	-0.8
מנר"ג	126.1	-0.1
[illegible] א	454.0	--
[illegible] אג"ח 2	116.6	-1.2
[illegible] אג"ח 4	171.5	-0.3
[illegible] אג"ח 5	131.0	--
[illegible] 2002	73480.0	-74.0

אג"ח קונצרניות צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
ברוח מימון 2	378.0	--
כלל הנפקות ד	554.0	+1.0

אג"ח קונצרניות צמודות מדד או כל המטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
משכנ"פ הנפק 9	332.0	--
משכנ"פ הנפק 10	353.0	--
משכנ"פ הנפק 14	348.0	--
לאומי מימון 161	176.0	-2.0
לאומי מימון 164	121.0	--

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 250 OCT	2130	2150	—	—	—	—	—	—	20
sP 290 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 OCT	1000	1000	—	—	—	—	—	—	230
sP 295 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 OCT	280	280	—	—	—	—	—	—	1066
sP 300 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 OCT	12	12	—	—	—	—	—	—	3626
sP 305 OCT	90	98	—	—	—	—	—	—	101
sC 310 OCT	66	65	—	—	—	—	—	—	1387
sP 310 OCT	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	720	685	-35	-4.86	680	690	14	9590	1197
sP 300 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	338	310	-28	-8.28	300	330	49	15350	4524
sP 305 DEC	300	120	-180	-60	120	120	50	6000	3
sC 310 DEC	111	111	—	—	125	125	10	1250	2679
sP 310 DEC	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	45	45	—	—	45	45	4	180	1373
sC 240 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 FEB	1495	1325	-160	-11.25	1200	1400	8	10600	111
sP 300 FEB	400	400	—	—	—	—	—	—	1
sC 305 FEB	804	758	-46	-5.72	750	780	27	20500	805
sP 305 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 FEB	600	530	-50	-8.33	550	550	5	2750	451
sP 310 FEB	מבוקש	מבוקש	—	—	—	—	—	—	—

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
C 001 NOV	19351	19740	389	2.01	19680	19800	38	749760	3929
C 110 NOV	8860	8860	—	—	—	—	—	—	813
C 150 NOV	4459	4900	241	5.17	4900	4900	1	4900	651
P 1 50 NOV	35	28	-7	-20	26	30	325	9317	12424
C 160 NOV	3800	4087	287	7.55	4020	4100	6	24520	1982
P 1 60 NOV	54	49	-5	-9.26	45	52	519	25478	15976
C 170 NOV	2913	3223	310	10.64	3020	3240	98	302940	4262
P 1 70 NOV	110	90	-20	-18.18	80	100	901	81365	20298
C 180 NOV	2080	2325	245	11.78	2160	2340	609	1367620	5466
P 1 80 NOV	205	172	-33	-16.1	170	200	1699	303760	18285
C 190 NOV	1322	1520	198	14.98	1360	1520	1112	1611500	10168
P 1 90 NOV	445	354	-91	-20.45	350	400	2551	958540	15128
C 200 NOV	730	810	80	10.96	740	830	3022	2392350	21247
P 2 00 NOV	859	661	-198	-23.05	660	800	1338	979300	8357
C 210 NOV	351	398	47	13.39	350	410	2167	823250	27940
P 2 10 NOV	1460	1240	-220	-15.07	1240	1400	544	708600	3892
C 220 NOV	158	188	30	18.99	170	190	1985	357390	20931
P 2 20 NOV	2300	2020	-280	-12.17	2000	2200	462	966500	2820
C 001 JAN	19460	19760	300	1.54	19760	19760	10	197600	1364
C 110 JAN	9173	9173	—	—	—	—	—	—	244
C 170 JAN	3515	3801	286	8.14	3800	3880	60	229560	428
P 1 70 JAN	320	285	-35	-10.94	280	310	170	50715	2928
C 180 JAN	2923	3001	78	2.67	2960	3020	91	271140	783
P 1 80 JAN	577	496	-81	-14.04	480	530	121	62450	1874
C 190 JAN	2107	2306	195	9.16	2240	2320	210	480940	1632
P 1 90 JAN	900	805	-95	-10.56	798	850	142	115900	2231
C 200 JAN	1541	1667	126	8.18	1640	1750	72	121100	2812
P 2 00 JAN	1287	1107	-180	-13.99	1100	1200	164	185020	1005
C 210 JAN	1121	1192	71	6.33	1130	1220	566	669670	3416
P 2 10 JAN	1818	1600	-218	-11.99	1600	1740	219	362990	1417

مكان الأصل

صكـز من الاحيل

אג"ח להמרה / המשך

שם אג"ח	מט. הצמדה	שער המרה	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
[illegible]	צמוד	201	117	3.3	68.8	4.4	3.1
[illegible]	צמוד	265	106	4.2	140.0	10.3	8.3
[illegible]	צמוד	265	61	4.0	84.2	24.0	23.0
[illegible]	צמוד	259	90	7.2	21.6	7.4	6.2
[illegible]	צמוד	681	244	0.2	282.2	11.2	1.4
[illegible]	צמוד	681	93	5.2	241.4	11.8	9.8
[illegible]	צמוד	33946	190	5.7	67.9	3.0	1.8
[illegible]	צמוד	6166	76	5.3	0.1	12.4	10.5
[illegible]	צמוד	1519	120	5.7	10.6	3.2	1.8
[illegible]	צמוד	189.5	95	3.1	175.7	6.4	5.0
[illegible]	צמוד	642	258	1.2	12.5	-1.0	-2.1
[illegible]	צמוד	642	129	3.6	46.7	2.1	1.5
[illegible]	צמוד	431	107.5	2.1	104.4	3.8	1.8
[illegible]	צמוד	32316	281	1.4	5.7	-1.7	-3.1
[illegible]	צמוד	171	181	3.2	227.9	7.5	5.6
[illegible]	צמוד	295	93.5	5.4	223.7	6.3	5.0
[illegible]	צמוד	990	100.5	5.1	47.2	2.3	2.2
[illegible]	צמוד	181.5	122.5	4.3	128.1	7.1	5.5
[illegible]	דולר	181.5	84.5	6.6	67.6	12.5	8.8
[illegible]	צמוד	3089	129	4.2	71.2	4.8	3.4
[illegible]	צמוד	1611	291	0.5	1.2	-39.1	-39.9
[illegible]	צמוד	252	107	3.7	282.1	8.8	7.4
[illegible]	צמוד	438	185	3.3	81.6	2.8	2.0
[illegible]	צמוד	423	145.5	3.7	3.2	-1.5	-2.1
[illegible]	דולר	438	111.5	2.1	52.7	3.9	3.8
[illegible]	צמוד	737	149	3.2	129.3	5.9	3.3
[illegible]	צמוד	9129	103.5	6.6	126.9	3.7	2.8
[illegible]	צמוד	353	113	4.2	53.3	2.4	1.5
[illegible]	צמוד	175	108	4.0	119.1	8.3	6.6
[illegible]	צמוד	2839	81	7.2	258.9	9.6	7.8
[illegible]	צמוד	294	86	6.7	164.9	7.4	6.0
[illegible]	צמוד	229	87.5	5.8	118.2	7.9	6.5
[illegible]	צמוד	573	100	5.3	113.8	6.8	5.4
[illegible]	צמוד	---	---	---	---	---	---
[illegible]	דולר	905	88	7.7	85.6	5.9	4.3
[illegible]	צמוד	393	117.5	3.7	43.5	4.6	3.5
[illegible]	צמוד	9090	153	3.2	55.7	9.5	8.5
[illegible]	דולר	12333	122	4.7	23.6	9.3	5.8
[illegible]	צמוד	538	118	5.7	110.6	5.4	3.8
[illegible]	צמוד	5933	175	2.2	12.1	1.6	0.8
[illegible]	צמוד	198.5	101	5.6	37.8	4.5	3.5
[illegible]	צמוד	328	164	3.7	194.5	8.9	6.9
[illegible]	צמוד	535	111.5	3.4	118.8	6.7	5.1
[illegible]	צמוד	535	91.5	5.9	71.0	7.0	5.2
[illegible]	צמוד	281	114.5	3.5	63.0	7.0	5.4
[illegible]	צמוד	429	96	5.7	307.6	7.4	5.6
[illegible]	צמוד	97.5	68.5	5.0	50.3	10.4	10.3
[illegible]	דולר	395	82.5	8.2	48.6	10.4	7.3
[illegible]	צמוד	1650	245	1.0	29.2	5.9	2.9
[illegible]	צמוד	2312	272	3.0	0.0	-8.7	-9.2
[illegible]	צמוד	991	125	4.2	18.6	2.2	0.7
[illegible]	דולר	213	98	4.4	60.6	7.5	5.8
[illegible]	צמוד	464	109	4.7	82.1	5.6	3.8
[illegible]	צמוד	360	110.5	4.5	22.8	1.9	1.9
[illegible]	צמוד	1707	120.5	5.7	68.6	2.9	2.0
[illegible]	צמוד	205	91	5.6	124.0	6.6	5.5
[illegible]	דולר	86	101.5	1.8	431.1	19.5	17.4
[illegible]	צמוד	86	42.7	5.8	197.9	25.1	23.7
[illegible]	צמוד	271	84	4.7	303.0	12.7	10.7
[illegible]	צמוד	2595	98	5.6	88.8	5.2	3.5
[illegible]	צמוד	11534	116.5	3.0	68.3	2.4	2.4
[illegible]	צמוד	598	123	2.6	90.3	4.2	4.6
[illegible]	צמוד	194.5	104.5	5.2	88.0	7.8	5.2
[illegible]	צמוד	197.5	134	6.2	15.7	1.6	0.1
[illegible]	צמוד	197.5	128.5	3.9	2.5	-0.6	-1.5
[illegible]	צמוד	1175	211	1.2	28.9	-0.4	-1.2
[illegible]	דולר	1175	197.5	1.2	-0.3	-12.7	-14.7
[illegible]	צמוד	407	197	3.2	26.6	0.7	-0.0
[illegible]	צמוד	1378	303	1.5	-4.4	-16.1	-17.0
[illegible]	צמוד	3709	181.5	3.1	3.5	-2.1	-3.4
[illegible]	צמוד	839	124.5	3.7	12.6	4.4	2.8
[illegible]	צמוד	829	97.5	4.7	52.9	-5.6	4.5

מקרא לאופציות:

מקרא אג"ח להמרה:

אופציות / 27.10.94

אג"ח להמרה / 27.10.94

ברכות לעירית נתניה

מצטרפים למברכים

ד.שטרן י.האן (1980)
חברת קבלני בנין בע"מ
רח' הרצל 25, נתניה 42390

שיכון עובדים

לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
שאו ברכת בניה ופיתוח

לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
לרגל חגיגות 65 שנה להיווסדה
שאו ברכת תנופה ופיתוח
חברת מהנדסים לתכנון ופיקוח בע"מ
י. משולם
א. וינהבר
מ. מרום

תשובה

לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
לרגל חגיגות 65 שנה להיווסדה
שאו ברכת בניה ופיתוח

ברכות חמות
לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
לרגל חגיגות 65 שנה להיווסדה
שאו ברכת בניה ופיתוח
משה שניידר
חברה קבלנית בנתניה

שפע ברכות
לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
לרגל חגיגות 65 שנה להיווסדה
אולניק חברה להובלה
עבודות עפר וכבישים בע"מ

משהב חברה לשכון
בנין ופיתוח בע"מ

לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
לרגל חגיגות 65 שנה להיווסדה
שאו ברכה שגשוג והצלחה

תשלוז השקעות והחזקות בע"מ

תשלוז
TASHLOZ INVESTMENT & HOLDING LTD

לעירית נתניה
ולראש העיר מר צבי פולג
המשך שגשוג ופריחה

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	הרכב הקרן האחרון** צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
קרנות אג"ח מדינה / המשך																			
פיא-מפעל	לאומי פיא	189.01	187.35	+0.48	+0.36	-0.14	+0.95	+1.98	10.51	24.02	15.51	0.89	1.20	41.9	61	21	14	0	4
פיא-מרווחים	לאומי פיא	152.96	150.12	+0.07	+0.05	-0.07	+0.59	+4.99	9.86	17.44	17.86	1.88	1.20	315.8	83	0	6	0	11
פסגות מדד	פסגות	382.23	375.18	+0.50	+0.13	-0.08	+0.64	+5.57	12.68	17.87	16.84	1.88	1.20	140.0	68	9	4	2	17
פסגות מלכ"ד	פסגות	322.81	319.19	+0.50	+0.16	-0.09	+0.68	+4.53	10.35	19.59	17.59	0.88	1.45	100.0	63	15	1	1	20
פסגות המוסדיים	פסגות	375.08	368.19	+0.57	+0.16	-0.08	+0.75	+3.74	12.79	21.76	18.17	1.87	1.00	78.0	63	9	8	3	17
צמיחה אג' מד'	צמיחה	1429.47	1421.41	+1.98	+0.11	0.01	+0.10	+4.35	11.22	22.51	24.55	0.57	1.70	14.9	62	12	4	5	17
אגוז פקן	פועלים	402.28	400.43	+1.91	+0.21	0.25	+0.79	+9.23	13.79	17.53	18.80	0.38	1.20	306.2	85	3	2	0	10
חמה	אילנות דיסקונט	746.79	751.98	+0.98	+0.08	-0.03	+0.05	+4.19	10.65	20.58	17.02	1.97	1.20	156.5	77	3	7	4	14
תמה	אילנות דיסקונט	509.21	505.73	+0.46	+0.09	-0.15	+0.05	+2.63	11.53	18.47	18.10	0.69	1.70	37.3	75	8	2	3	12
תמר'	ציון השקעות	1393.27	1383.38	+3.48	+0.25	-0.39	+0.77	-10.64	10.84	25.26	23.20	0.72	2.60	7.5	20	12	19	1	48
קרנות אג"ח																			
און	אילנות דיסקונט	322.82	316.61	+0.03	+0.01	-0.08	+0.03	+1.46	15.24	25.24	26.31	1.96	1.20	56.5	74	7	2	13	9
*אורן מקפת	אורן	103.43	102.94	+0.14	+0.14	---	+0.66	---	---	---	---	0.48	1.85	19.5	72	11	4	1	12
אורן	אילנות דיסקונט	160.83	157.72	+0.14	+0.09	-0.18	+0.42	+1.94	9.73	25.41	22.92	1.97	1.05	55.8	48	33	2	4	13
אגן	אילנות דיסקונט	2948.74	2891.26	+8.44	+0.29	-0.21	+0.14	-3.73	15.57	31.52	26.86	1.99	1.70	220.7	67	3	18	6	6
אופירה אג"ח	אופירה	139.12	136.43	+0.28	+0.21	-0.20	+0.05	-4.95	14.46	28.32	---	1.97	2.20	10.5	41	2	15	20	20
אקן	אילנות דיסקונט	1552.65	1572.40	-0.91	-0.06	-0.08	-0.11	+2.35	12.28	28.93	17.59	1.99	1.20	56.1	56	21	3	6	14
אגרים	אגן	92.55	91.82	+0.27	+0.40	---	+0.78	-11.10	---	---	---	0.80	2.80	34.1	0	0	18	56	24
אוליגם אגח חברות	אוליגם	212.34	208.11	+0.75	+0.36	-0.06	+0.69	-1.25	23.18	34.05	31.91	2.03	2.95	154.8	34	12	19	29	6
אפיקים אג"ח	אפיקים	208.67	204.06	+0.99	+0.49	-0.01	-1.36	-6.76	25.49	26.57	31.10	2.36	2.60	28.2	40	6	8	44	2
אפסילון אג' הב'	אפסילון	109.54	108.14	+0.51	+0.47	-0.26	+0.94	-18.58	28.28	---	---	1.29	2.20	36.2	16	4	20	53	7
אשל	אילנות דיסקונט	529.43	525.63	+1.27	+0.24	-0.14	+0.25	-0.84	13.87	24.02	20.55	0.72	1.20	190.1	70	4	10	6	10
אורנ	אילנות דיסקונט	765.04	750.16	+1.15	+0.15	-0.24	-0.13	-5.47	15.75	24.21	24.53	1.98	1.70	93.9	39	3	2	50	6
בזר	פריון-מבכר	137.76	135.81	+0.47	+0.35	-0.17	+0.78	-10.44	23.32	25.27	---	1.45	2.25	37	30	4	24	25	17
בטחה אג"ח	בטחה	2228.00	2196.88	+4.14	+0.19	-0.20	+0.60	-6.14	19.55	38.25	31.43	1.42	2.20	10.4	72	2	13	2	11
*בנק המשכן אגח פרום נבון		105.73	104.15	+0.27	+0.26	---	+0.24	---	---	---	---	1.52	2.35	3.3	20	0	4	39	37
גן פקן	פועלים	514.13	506.39	+0.74	+0.15	-0.20	+0.50	-2.05	15.30	33.54	25.14	1.92	1.45	297.3	33	30	23	1	5
דיו	אמבן	482.89	476.23	+0.67	+0.14	-0.29	-0.58	-20.18	28.24	57.37	37.85	1.48	1.80	134.8	20	2	1	73	4
הבונה שורש אג"ח	הבונה-שורש	113.49	111.44	+0.31	+0.28	-0.18	+0.89	-2.47	---	---	---	1.66	2.45	35.1	27	3	4	43	23
הכזה	עמודה מורד	888.52	878.71	+2.81	+0.32	-0.23	+0.14	-19.12	34.47	48.56	25.66	1.12	2.20	126.1	0	3	15	71	11
הראל-כביש	הראל-כביש	172.86	170.50	+1.27	+0.75	0.02	-1.89	+1.19	17.56	53.94	---	1.38	3.25	5.8	47	3	25	13	12
*זר אבגים אג"ח	זר אבגים	100.17	99.39	+0.32	+0.32	---	-0.29	---	---	---	---	0.78	3.80	5.7	3	1	9	56	31
חלמיש	עמודה מורד	247.78	244.97	+0.58	+0.24	-0.21	+0.33	-2.95	15.86	23.17	16.91	1.15	1.20	44.0	63	8	11	12	6
חן פקן	פועלים	363.94	362.40	+0.15	+0.04	-0.29	+1.19	+6.53	10.54	13.40	16.94	0.40	1.10	192.8	9	0	0	0	91
יער	מנורה	191.89	190.31	+0.87	+0.04	-0.16	+0.39	-4.52	15.86	24.67	9.03	0.83	2.15	13.7	40	12	10	19	19
כללי אג' הב'	כללי	149.96	148.51	+0.32	+0.22	-0.32	-1.88	-24.18	12.92	37.15	---	0.98	2.60	4.8	26	5	23	46	0
*כללי שקלי	כללי	104.97	104.77	+0.01	+0.01	---	+1.22	---	---	---	---	0.19	0.85	11.1	0	0	0	0	100
להק-יסוד	להק אמריקאי	113.61	112.79	+0.16	+0.14	-0.32	+1.15	+1.49	---	---	---	0.73	0.60	37.1	15	1	7	0	77
להק-מעלה	להק אמריקאי	178.96	177.63	+0.37	+0.21	-0.16	-0.20	-5.75	18.42	30.11	26.22	0.75	1.70	203.2	45	0	4	39	12
מבטח	בינלאומי	394.46	390.61	+0.41	+0.11	0.34	+0.60	+9.60	9.63	15.31	18.45	0.99	1.30	49.7	77	1	0	0	22
מגן	בינלאומי	1408.22	1394.82	+2.89	+0.15	-0.15	+0.61	+0.24	16.82	30.14	30.24	0.96	2.00	158.9	63	4	11	2	30
מגדל איל אג' הב'	עמודה מורד	80.09	79.62	+0.15	+0.19	---	-0.35	-20.54	---	---	---	0.59	2.60	17.3	0	0	5	78	17
מיטב	בינלאומי	314.44	311.46	0.00	0.00	-0.11	+0.62	+3.51	9.93	27.59	21.31	0.96	1.40	32.5	41	42	4	1	12
מרכזית פקן	פועלים	214.99	211.84	+1.10	+0.52	-0.13	+1.76	+2.92	11.32	28.39	22.93	1.87	1.20	87.6	20	15	30	0	35
מטן	בינלאומי	1836.41	1826.37	+1.73	+0.17	-0.01	+0.77	+6.07	11.15	18.75	21.57	0.98	1.30	56.1	72	1	3	0	34
מרום	בינלאומי	449.89	445.73	+0.87	+0.20	0.00	+0.23	-0.97	25.98	30.28	31.57	0.93	1.35	75.4	50	0	2	30	18
משמרת אגח חברות	משמרת	127.59	126.66	+0.33	+0.26	-0.17	-0.11	-8.86	20.92	---	---	0.73	2.60	21.3	50	2	17	30	1
מימון אג"ח	מימון	123.99	121.70	+0.15	+0.12	-0.22	-0.51	-12.00	7.93	21.97	---	1.88	2.00	12.0	18	7	20	46	9
מטל אג"ח	מגן	95.51	94.72	+0.21	+0.22	---	-1.18	-5.29	---	---	---	0.83	2.90	10.0	0	0	12	39	49
נרקיס	אילנות דיסקונט	154.40	151.45	+0.07	+0.05	-0.13	+0.26	+1.04	15.56	21.23	17.26	1.95	1.05	33.0	58	8	3	12	19
פיא-אמיר	לאומי פיא	412.22	409.64	+0.56	+0.14	-0.04	+0.53	+5.37	11.03	16.31	16.05	0.63	1.20	128.1	80	1	6	0	13
פיא-אור	לאומי פיא	814.67	809.50	+3.07	+0.38	-0.22	+0.13	-17.64	31.51	41.12	13.98	0.64	1.90	301.6	10	2	21	55	12
פיא-גבים	לאומי פיא	4801.87	4771.06	+15.28	+0.32	-0.22	+0.40	-5.19	16.29	29.31	24.12	0.65	1.70	392.0	53	11	26	1	9
פיא-ותיקין	לאומי פיא	323.90	323.90	+0.87	+0.02	-0.55	+1.22	+5.84	8.37	12.40	15.62	0.00	2.30	99.6	1	0	0	0	99
פיא-יונה	לאומי פיא	171.63	168.43	+0.47	+0.28	-0.21	+0.06	-4.91	11.63	29.98	26.05	1.90	1.20	52.4	71	0	22	2	5
פיא-סגולה	לאומי פיא	259.49	254.65	+0.29	+0.11	-0.05	+0.35	+4.01	9.53	22.61	21.21	1.90	1.20	63.8	59	31	6	0	4
פיא-עמיד	לאומי פיא	1072.83	1052.96	+2.72	+0.26	-0.10	+0.42	+2.90	9.38	21.53	20.66	1.89	1.20	220.0	79	1	10	1	9
פיא-שפעה	לאומי פיא	283.73	278.54	+0.67	+0.24	-0.05	+0.48	+0.15	18.44	28.64	20.22	1.86	1.35	69.8	56	3	11	8	22
פיל	מרכזית	218.53	215.86	+0.39	+0.18	-0.15	-1.23	-9.32	28.81	56.03	---	1.24	2.20	9.5	40	9	8	38	5
פסגות יציב	פסגות	421.62	414.95	+1.28	+0.31	-0.22	+0.22	-13.61	29.51	31.82	30.24	0.64	2.00	444.0	4	22	17	47	10
פסגות כל הורים	פסגות	103.23	101.34	-0.03	-0.03	0.11	+0.89	+7.69	9.95	15.81	---	1.87	1.45	34.0	34	15	1	1	49
פסגות כל תם	פסגות	139.09	138.74	+0.03	+0.02	-0.25	+1.08	+6.57	11.39	13.54	---	0.25	1.70	78.0	0	3	0	0	97
צוק	עמודה מורד	269.27	267.93	+0.45	+0.17	-0.26	+0.20	-8.16	16.04	25.99	17.91	0.50	2.20	34.4	46	9	12	26	7
קשת פקן	פועלים	319.44	313.52	-0.16	-0.05	-0.11	+0.59	-2.57	18.30	22.59	31.05	1.89	1.20	111.7	58	2	0	30	10
רימון	אילנות דיסקונט	343.03	342.69	+0.11	+0.03	-0.41	+1.03	+6.08	11.76	13.49	15.89	0.16	1.70	109.6	8	2	0	1	89
שחר	אילנות דיסקונט	162.25	159.13	+0.04	+0.03	0.06	+0.57	+5.64	13.36	17.02	16.41	1.96	0.95	35.1	77	5	2	5	11
שקד	אילנות דיסקונט	255.06	250.15	+0.34	+0.14	-0.04	+0.12	+3.62	11.47	20.70	16.38	1.96	1.05	48.3	76	7	2	4	11
*תקופה	אילנות-בטחה	105.70	105.05	+0.14	+0.13	---	+1.00	---	---	---	---	0.62	1.89	24.4	7	0	1	0	92
קרנות מט"ח																			
*אורות מטח ארה"ב	אורות	95.27	94.02	-0.34	-0.36	---	+0.08	---	---	---	---	1.33	3.85	6.5	0	51	5	1	43
*אורות השווקים אורות	אורות	63.57	64.89	+1.54	+2.43	---	-7.09	---	---	---	---	[illegible]	3.75	0.5	0	0	80	4	16
ערן $	אילנות דיסקונט	159.92	155.83	-0.03	-0.02	-0.78	-0.85	-8.40	8.97	13.40	---	2.62	2.20	65.4	2	44	43	0	11
אילנות גלובוס	אילנות דיסקונט	83.83	81.15	0.00	0.00	-0.46	-1.76	-22.25	---	---	---	2.32	2.20	17.0	5	23	63	0	9
אופיר ערך מטב	אופיר	86.90	84.76	+0.12	+0.14	---	-1.92	-16.53	---	---	---	1.46	3.10	15.9	0	7	66	9	18
אוליגם אירופה	אוליגם	121.46	118.60	+0.28	+0.24	0.06	+1.18	-0.67	22.19	---	---	2.58	3.00	51.3	1	4	68	20	7
אפיקים חול	אפיקים	126.34	123.55	-0.87	-0.06	-0.39	+2.85	-18.97	23.81	---	---	2.26	3.20	9.3	8	40	27	16	9
בטחה חול	בטחה	---	---	---	---	-0.16	---	---	18.72	---	---	---	3.20	14.3	6	35	45	1	13
דוכ	אילנות דיסקונט	669.29	664.32	-1.36	-0.20	-0.41	+0.13	-2.16	7.73	29.29	20.43	0.75	1.20	83.1	3	80	5	0	12
דגל	מרכזית	180.05	185.61	-0.07	-0.04	-0.13	-1.31	-9.44	26.49	27.01	26.81	1.31	2.70	12.7	0	74	11	12	3
תבל	אילנות דיסקונט	198.05	193.41	-0.11	-0.06	-0.42	-0.69	-9.17	13.09	26.59	36.97	2.40	2.20	119.6	7	65	24	0	4
להק-השוות	להק אמריקאי	442.35	437.40	-0.53	-0.12	-0.28	+0.59	-1.57	6.59	31.14	22.00	1.53	1.10	111.5	0	78	9	1	12
להק-כסף	להק אמריקאי	306.36	302.59	---	---	-0.45	+0.78	-1.91	11.33	26.47	28.20	1.25	1.40	242.6	0	79	11	1	9
*להק-קונטיננט $	להק אמריקאי	101.98	100.51	---	---	---	+0.09	---	---	---	---	1.30	1.10	17.1	0	71	5	1	23
מגד	בינלאומי	689.55	682.93	-0.95	-0.14	-0.29	+0.65	-0.64	5.58	31.29	20.61	0.97	1.90	24.1	1	86	3	0	10
מרום פקן	פועלים	133.00	130.91	---	---	-0.45	+1.54	-10.24	7.65	13.17	17.78	1.60	1.50	36.3	0	6	86	0	8
מטח	פריון-מבכר	180.68	176.56	-0.12	-0.07	-0.30	-1.87	-14.65	14.24	18.43	16.93	2.33	1.45	1.5	0	38	40	11	11
מיטב מטח	מיטב	224.84	222.06	+0.36	+0.16	-0.24	+0.67	-4.11	9.87	35.80	24.49	0.89	3.25	9.3	10	62	14	8	6
מגל פקן	פועלים	132.86	132.33	-0.40	-0.30	-0.38	+0.38	+0.15	4.45	33.64	---	0.40	1.15	242.8	0	93	3	0	4
פיא-חול	לאומי פיא	319.56	312.81	-0.49	-0.16	-0.36	+0.50	-3.95	11.89	27.78	24.70	2.16	1.20	195.8	0	71	27	0	2
פיא-דולר $	לאומי פיא	136.38	134.20	-0.88	-0.06	-0.39	+0.32	-5.51	12.81	9.59	12.96	1.62	1.70	277.9	1	47	37	0	15
פיא-מטבע	לאומי פיא	137.72	135.12	+0.02	+0.01	-0.32	+0.01	-2.92	8.61	28.51	21.51	1.92	1.20	167.7	1	80	17	0	2
פיא-פרים $	לאומי פיא	97.80	95.53	-0.07	-0.07	---	-0.37	-4.45	---	---	---	1.54	1.70	65.7	0	74	10	1	15
פיננסי אגח חול	פיננסי	100.07	96.62	+0.13	+0.14	-0.46	+0.87	-11.54	---	---	---	3.57	1.70	3.0	0	54	8	0	38
פסגות חול	פסגות	98.09	96.87	+0.29	+0.30	-0.60	+1.01	-14.93	8.49	---	---	1.26	2.70	130.0	0	60	8	0	32
פסגות מטח	פסגות	382.09	374.33	-0.89	-0.24	-0.36	+0.01	-3.71	7.29	36.12	26.67	2.07	1.70	100.0	0	73	7	3	17
פסגות מטבע	פסגות	123.27	120.59	-0.12	-0.10	-0.39	+0.37	-13.41	12.12	---	---	2.22	2.20	61.0	0	47	20	4	29
צבר פקן	פועלים	230.31	227.61	-0.81	-0.35	-0.39	+0.15	-2.78	6.27	29.66	19.01	1.19	1.10	28.8	0	78	15	2	5
קפיטל חול	קפיטל	98.70	96.92	-0.52	-0.53	-0.57	-1.85	-23.76	27.44	---	---	1.84	3.20	15.6	15	40	25	1	18
רום קונטיננטל	קונטיננטל	140.14	137.42	---	---	-0.46	+0.50	-0.62	7.94	28.43	---	1.98	1.50	28.0	0	80	7	1	12
רשף פקן	פועלים	395.95	387.58	---	---	-0.25	+0.39	+1.54	9.72	24.76	23.52	2.16	1.50	57.2	5	47	42	1	5
תבל	עמודה מורד	911.38	899.57	-1.46	-0.16	-0.46	+0.53	-10.66	13.45	33.98	25.72	1.30	1.20	77.9	6	55	23	8	8
קרנות מעורבות																			
ארזן פקן	פועלים	239.57	236.88	+1.11	+0.47	-0.17	+0.94	-0.45	19.26	34.84	27.16	1.14	1.40	160.1	49	3	24	2	22
גדות	אילנות דיסקונט	2345.84	2299.94	+8.77	+0.39	-0.24	+0.70	-11.78	22.11	43.50	38.81	2.00	1.70	113.8	43	2	34	5	16
ברק	אילנות דיסקונט	1976.93	1958.99	+7.38	+0.38	-0.32	+0.35	-18.47	23.12	52.10	43.67	1.96	1.70	74.2	25	18	38	6	13
להק-צמיחה	להק אמריקאי	531.34	521.45	+1.60	+0.31	-0.22	+0.53	-6.34	17.29	42.91	31.99	1.90	1.50	272.8	32	31	31	3	6
בר דקלה	בינלאומי	109.55	108.48	+0.57	+0.53	-0.28	+0.90	-14.60	22.06	---	---	0.99	2.10	57.8	30	5	43	4	18
נוף	בינלאומי	2370.99	2348.05	+7.21	+0.31	-0.22	+0.70	-7.80	26.25	42.64	40.71	0.98	1.30	139.6	45	8	23	3	21
עמודה כללית	עמודה מורד	167.83	165.17	+0.94	+0.57	-0.29	+0.87	-12.21	20.08	39.72	15.36	1.13	1.30	158.6	25	30	26	10	9
פיא	לאומי פיא	5853.14	5743.42	+27.38	+0.48	-0.24	+0.62	-10.20	19.13	36.25	32.19	1.91	1.75	353.2	37	10	41	1	11
פסגות המשולבת	פסגות	434.98	426.97	+0.93	+0.22	-0.27	+0.61	-10.63	21.37	38.79	28.33	1.88	2.20	108.0	4	56	27	9	34
תמר	אילנות דיסקונט	1161.39	1138.95	+6.97	+0.62	-0.25	+1.20	-20.82	37.36	56.27	31.65	1.97	1.70	106.6	24	0	33	6	15
תמרים פקן	פועלים	78.16	76.60	+0.37	+0.48	-0.38	+0.42	-28.50	---	---	---	1.93	2.60	27.6	0	0	54	25	21

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר. התשואות על סמך 12 החודשים האחרונים. ** נכון ל-30.9.94 'קרנות שהוקמו בשנת 1994

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי היומי בנק'	השינוי היומי ב-%	*מדד שארפ	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	הרכב הקרן האחרון** צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
קרנות גמישות																			
אב	ציון השקעות	13704.77	13617.25	+102.26	+0.74	-0.42	+0.73	-38.22	22.43	34.70	42.57	0.64	2.90	4.9	0	0	94	0	6
אבוקה	יונטרסט	1753.90	1720.15	+15.49	+0.91	-0.27	+0.23	-32.18	38.55	72.28	47.18	1.96	2.50	11.8	0	0	74	16	10
אביב	קונטיננטל	144.48	142.73	+0.75	+0.46	-0.36	+0.23	-25.80	15.20	47.39	30.41	1.08	2.20	29.8	1	5	49	13	32
אורון גמישה	אורון	91.62	89.76	+0.51	+0.57	---	+1.66	-18.46	---	---	---	2.07	2.85	9.2	0	1	19	1	79
אשר גמישה	אשרית	72.02	70.78	+0.45	+0.64	---	+1.13	-31.13	---	---	---	1.75	1.70	12.5	0	15	47	3	35
אוריון גמישה	אוריון	447.71	439.08	+2.89	+0.62	-0.38	-0.14	-21.54	27.87	48.71	69.77	1.97	3.50	12.1	7	0	50	16	27
אילנות 90	אילנות דיסקונט	184.26	180.49	+0.88	+0.49	-0.32	+0.71	-20.44	28.28	40.68	26.14	1.98	2.20	65.8	18	7	57	7	11
*אינדקס גמישה	אינדקס-פיא	105.72	103.68	+0.22	+0.21	---	+3.12	---	---	---	---	1.97	2.70	2.5	1	6	35	2	56
אוליגם גמישה	אוליגם	545.99	532.07	+3.63	+0.69	-0.14	+2.60	-11.68	33.23	48.15	44.31	2.62	3.90	141.2	13	2	67	13	5
אסף	סהר	182.30	180.10	+0.90	+0.50	-0.18	-1.39	-10.72	21.92	39.16	---	1.22	2.65	1.3	0	0	37	0	63
אפיקים גמישה	אפיקים	142.98	139.88	+0.50	+0.36	-0.17	-1.85	-24.23	42.05	---	---	2.22	3.20	13.2	17	8	33	40	2
ברוש גמישה	ברוש	74.39	73.78	+0.67	+0.92	---	+0.38	-29.35	---	---	---	0.83	2.10	1.9	0	6	47	18	35
בזק גמישה	דילר	203.24	201.40	+1.17	+0.58	-0.50	-0.58	-28.51	21.39	44.18	34.73	0.91	2.85	5.7	8	2	21	13	64
בטחה 30 פלוס	בטחה	145.77	143.52	+1.49	+1.05	-0.38	-0.77	-31.28	24.56	45.12	43.70	1.57	3.20	4.8	0	3	64	0	34
בטחה גמישה	בטחה	2171.23	2140.24	+12.08	+0.57	-0.27	+0.52	-15.94	22.14	35.47	36.21	1.45	3.00	20.7	34	7	45	1	13
*בנק המשכן גמ'	בנק המשכן	121.37	118.80	+0.66	+0.56	---	+2.25	---	---	---	---	1.99	3.00	7.2	0	0	30	0	70
הבונה שורש גמ'	הבונה-שורש	124.69	121.64	+0.48	+0.40	-0.22	+0.87	-13.16	33.30	---	---	2.51	2.95	55.9	25	0	46	16	13
זר אבגים גמישה	זר אבגים	104.87	103.67	+0.64	+0.62	-0.13	-1.82	-13.63	---	---	---	1.18	3.80	8.8	4	4	46	26	28
זה	ג.א.ע.	14016.16	13841.33	+119.25	+0.87	-0.23	+0.77	-12.38	24.97	20.71	28.89	1.26	2.75	8.9	17	3	52	8	28
*חדוה	פריון-מבכר	2568.12	2515.66	+29.56	+1.19	---	+3.17	-14.95	50.76	74.98	80.63	2.09	3.75	118.6	0	0	98	0	10
יער גמישה	מנורה	79.48	78.66	+0.28	+0.25	---	+0.52	-21.14	---	---	---	1.04	2.70	4.3	2	4	44	18	32
כללי גמישה	כללי	1080.75	1059.85	+8.80	+0.76	-0.27	-0.33	-46.48	78.61	74.91	36.09	1.97	2.20	15.1	0	0	75	18	7
להק-חכלים	להק אמריקאי	594.49	583.53	+4.81	+0.83	-0.27	+0.98	-20.46	37.97	47.97	48.97	1.88	2.20	173.3	7	14	61	6	12
להק-שמש	להק אמריקאי	158.45	156.53	+0.92	+0.59	-0.25	+0.64	-16.17	21.27	45.21	---	1.07	1.90	29.3	0	7	66	13	14
לאומיקו	לאומיקו	393.51	388.98	+1.36	+0.35	0.15	+0.88	+2.09	18.67	22.06	17.57	1.16	2.20	11.7	0	1	28	0	71
לפיד	יונטרסט	1477.80	1449.17	+9.73	+0.68	-0.28	-0.06	-33.08	40.28	74.47	51.04	1.98	2.50	10.1	3	0	81	6	10
מיטב גמישה	מיטב	1824.94	1807.84	+15.68	+0.87	-0.16	-2.94	-16.22	22.11	54.79	35.22	0.98	3.25	9.7	2	2	62	23	13
מדב	בינלאומי	111.36	110.80	+0.28	+0.25	-0.25	+1.16	-4.84	---	---	---	0.51	1.10	17.2	27	10	27	1	35
מגן	בינלאומי	195.67	193.77	+0.49	+0.25	-0.23	+0.34	-15.34	33.78	47.31	---	0.98	1.90	58.3	32	5	36	4	23
משפטים גמישה	משפטים	113.87	111.83	+0.75	+0.68	-0.16	+1.60	-11.25	15.45	---	---	1.82	2.40	9.6	5	2	43	13	37
נחן	אופק	598.31	590.09	+1.24	+0.21	-0.25	+0.65	-18.46	29.68	51.03	35.46	1.39	2.40	48.9	26	14	25	19	16
נץ	אופיר	213.98	212.97	-0.11	-0.05	-0.46	-1.17	-14.55	36.02	34.68	35.34	0.46	3.70	20.9	0	10	50	11	29
סיגמא גמישה	סיגמא	90.03	89.04	+0.41	+0.46	---	-0.85	-11.65	---	---	---	1.11	2.75	38.1	16	2	60	0	22
סין	אופק	174.86	172.39	+0.56	+0.33	-0.30	-0.86	-37.12	45.14	86.37	---	1.43	2.10	48.4	2	8	73	4	13
סער פקן	פועלים	149.51	146.67	+1.06	+0.73	-0.29	+1.62	-12.95	23.45	51.64	41.28	1.94	2.00	480.9	16	19	49	3	13
עגור פקן	פועלים	163.42	160.39	+0.88	+0.55	-0.35	+1.34	-15.62	21.97	43.67	---	1.89	2.00	61.2	17	7	32	4	40
עדית	עמודה מורד	3161.37	3125.32	+26.30	+0.85	-0.31	+1.87	-24.91	33.46	55.14	36.77	1.15	2.20	76.8	8	21	30	23	10
עדית 10	עמודה מורד	139.31	137.72	+0.80	+0.58	-0.35	+0.09	-34.88	30.45	49.79	---	1.15	2.20	22.4	8	8	83	8	9
עמודה מצליחה	עמודה מורד	218.92	217.27	+1.34	+0.62	-0.35	-2.21	-52.88	36.90	88.69	4.90	0.75	3.10	64.6	0	0	87	8	13
פיא-תיכון	לאומי פיא	176.42	174.56	+1.10	+0.63	-0.29	+0.32	-33.58	37.94	54.24	24.23	1.07	2.70	74.2	2	1	82	2	13
פיא-קסם	לאומי פיא	648.39	645.16	+3.86	+0.60	-0.25	+0.64	-18.51	27.63	47.74	36.30	0.50	1.95	658.8	23	5	55	1	16
פאר	מרכזית	436.35	434.64	+1.55	+0.36	-0.32	-2.67	-22.32	57.39	65.52	57.25	0.85	3.70	12.8	6	2	40	35	17
פסגות 100	פסגות	219.50	216.73	+1.75	+0.81	-0.18	+1.26	-20.41	58.11	49.77	---	1.28	2.30	149.0	0	15	54	12	19
פסגות גמישה	פסגות	428.22	425.35	+1.51	+0.36	-0.30	+0.68	-22.75	28.45	43.09	33.89	0.67	2.25	326.9	2	22	49	6	21
צמיחה גמישה	צמיחה	2370.48	2355.97	+15.25	+0.65	-0.17	+1.28	-15.12	31.80	45.65	42.98	0.62	2.30	18.7	14	3	48	25	15
רקע גמישה	רקע	163.23	161.00	-0.40	-0.25	-0.28	-6.40	-52.32	68.96	29.64	34.46	1.39	2.20	21.6	0	0	84	0	16
שירה	שמחה	1963.42	1948.88	+10.29	+0.53	-0.26	+0.08	-19.22	38.94	52.44	39.82	0.75	2.95	31.9	26	0	57	8	9
תדהר	אילנות דיסקונט	2318.90	2306.86	+9.22	+0.40	-0.38	+0.64	-20.68	28.32	57.60	39.18	0.52	1.70	149.0	27	3	43	5	22
קרנות מניות																			
אגד מניות	שפירא	81.32	79.92	+0.68	+0.86	-0.32	+1.31	-34.72	---	---	---	1.75	1.70	21.4	0	0	60	3	37
אורן מרל	אורן	80.91	78.99	+0.25	+0.32	---	-1.91	-21.28	---	---	---	2.43	3.70	1.9	0	11	76	1	12
אוריון מניות	אוריון	310.25	304.07	+2.44	+0.81	-0.31	-0.71	-31.41	38.32	78.79	73.05	2.08	3.65	13.2	0	0	82	4	14
אוריון מרץ	אוריון	241.30	235.96	+1.31	+0.56	-0.25	-1.21	-38.49	68.93	57.88	54.45	2.26	3.60	49.5	0	0	83	8	9
אוריון [illegible]	אוריון	203.87	199.54	-2.70	-1.34	-0.27	-13.24	-45.85	86.37	60.44	45.13	2.17	4.00	16.3	0	0	85	0	15
אלמוג פקן	פועלים	95.59	93.39	---	---	-0.53	-2.81	-34.80	12.04	---	---	2.36	2.10	60.4	0	17	71	1	11
אילנות כ"ם	אילנות דיסקונט	159.57	156.49	+1.06	+0.68	-0.29	-0.16	-35.83	55.65	---	---	1.97	1.70	196.3	1	0	86	4	9
אילנות מנוף	אילנות דיסקונט	140.65	139.95	+2.28	+1.66	-0.36	+4.24	-20.88	17.21	---	---	0.58	2.20	81.3	0	0	94	0	6
אילנות פיננסים	אילנות דיסקונט	70.46	69.08	+0.41	+0.60	-0.38	+0.33	-34.56	---	---	---	2.03	2.30	28.7	0	0	90	3	7
אילנות שווקים	אילנות דיסקונט	61.25	60.87	+0.28	+0.46	---	-1.54	-39.84	---	---	---	0.62	2.60	31.5	0	0	83	8	9
אילנות תקשורת	אילנות דיסקונט	64.38	63.09	+0.32	+0.51	-0.42	-1.67	-39.34	---	---	---	2.04	2.60	34.4	0	0	88	3	9
אלפא מניות	אלפא	853.97	831.52	+7.73	+0.94	-0.22	+2.84	-23.88	49.74	82.31	62.48	2.70	3.90	172.5	0	0	91	0	9
אלפא המניות	אלפא	246.17	239.14	+2.50	+0.97	-0.25	+3.18	-23.94	45.43	92.90	---	2.71	3.90	98.7	0	0	98	1	9
אפיקים מניות	אפיקים	244.11	239.11	+0.49	+0.21	-0.17	-2.20	-35.63	60.68	84.63	59.27	2.09	3.70	39.2	0	8	87	4	1
*אפסילון 36	אפסילון	84.79	83.65	+0.85	+1.03	---	+0.98	---	---	---	---	1.36	3.70	15.0	0	0	84	14	2
אפסילון מניות	אפסילון	177.76	175.44	+1.86	+1.07	-0.28	+1.11	-32.45	48.52	87.19	---	1.32	2.70	17.9	0	0	95	4	3
ארז פקן	פועלים	270.03	266.86	+2.84	+1.98	-0.31	+1.19	-38.62	40.09	82.44	44.44	1.19	2.60	403.3	0	0	91	3	6
אגו	מרינה דלבוטן	691.51	684.05	+3.63	+0.53	-0.29	-1.88	-41.90	40.99	86.01	53.49	2.11	3.40	6.8	0	0	94	2	4
אשר פקן	פועלים	123.85	121.56	+1.52	+1.27	-0.29	+3.17	-21.39	26.28	84.63	52.12	1.88	2.20	162.1	0	0	93	0	7
בטחה מניות	בטחה	3896.74	3838.72	+37.72	+0.99	-0.33	+0.40	-28.28	34.68	80.58	37.83	1.51	3.25	17.4	1	0	93	0	6
ברק	קונטיננטל	175.84	172.52	+1.58	+0.88	-0.32	+1.84	-31.14	20.92	84.66	---	1.92	2.20	38.8	0	0	83	2	15
בריאות	יונטרסט	64.49	63.51	+0.52	+0.83	---	+0.73	-36.33	---	---	---	1.54	2.88	3.9	0	0	96	1	3
*גל	אמבן	84.05	82.90	+0.65	+0.79	---	+0.95	---	---	---	---	1.39	2.70	19.5	1	0	79	4	16
דובדבן	אילנות דיסקונט	2040.65	2001.51	+21.21	+1.17	-0.30	+2.18	-28.14	37.13	84.24	55.72	1.96	1.70	124.7	0	0	89	0	11
*הבונה שורש כ"ם	הבונה-שורש	102.15	100.02	+0.60	+0.60	---	+3.02	---	---	---	---	2.13	3.00	11.0	0	0	71	16	13
הבונה שורש 10	הבונה-שורש	79.76	77.80	+0.68	+0.88	---	+2.13	-22.49	---	---	---	2.52	3.00	19.9	0	0	87	2	11
דקל	אילנות דיסקונט	2230.36	2187.48	+15.40	+0.71	-0.33	+0.29	-30.37	33.16	90.37	52.37	1.96	1.70	124.8	0	0	78	1	21
הון פקן	פועלים	76.83	75.98	+0.79	+1.05	-0.37	+0.89	-27.49	---	---	---	1.12	1.80	79.7	0	0	88	2	10
*הדר ב' פיננסל	הדר בונד	97.48	95.68	+0.41	+0.43	---	+2.99	---	---	---	---	1.88	2.35	1.8	0	0	88	0	12
זק	יונטרסט	378.05	368.96	+2.60	+0.71	-0.32	-1.04	-41.95	61.50	82.98	45.83	2.46	3.00	21.7	0	0	82	8	10
יער	אחדי	80.64	80.07	+0.54	+0.68	-0.26	-1.69	-40.04	---	---	---	0.71	3.70	2.6	0	0	92	0	8
ישראל-אמריקה	מרכזית	128.16	124.94	-0.06	-0.05	-0.36	-3.98	-38.66	36.57	61.81	---	2.58	3.25	2.1	0	11	56	24	9
כוכב פקן	פועלים	147.35	144.55	+1.54	+1.08	-0.27	+1.15	-34.10	42.58	89.89	54.12	1.94	1.90	288.8	0	0	91	1	8
כרמל פקן	פועלים	85.80	84.23	+0.74	+0.89	---	+4.54	-16.31	---	---	---	1.86	1.80	11.1	0	0	79	3	18
כללי מניות	כללי	116.78	115.06	+0.98	+0.81	-0.36	-0.23	-38.94	11.50	34.27	---	1.89	3.15	35	0	0	43	30	7
כללי משרף	כללי	166.30	164.80	+2.63	+1.62	-0.34	+4.29	-24.03	32.25	86.38	---	0.91	3.20	4.6	1	0	97	1	2
להק-אמנה	להק אמריקאי	137.83	136.46	-1.48	-1.02	[illegible]	-18.26	-47.89	57.25	78.16	---	0.86	2.70	105.1	0	0	78	7	15
להק-אמפה	להק אמריקאי	234.79	230.50	+3.40	+1.50	-0.30	+4.31	-18.84	26.17	71.97	---	1.86	2.20	50.9	0	0	81	5	14
להק-אסר	להק אמריקאי	701.94	685.11	+4.77	+1.00	-0.29	+0.76	-29.55	37.07	89.57	61.36	2.46	2.20	106.2	0	0	84	4	12
להק-נמר	להק אמריקאי	684.64	671.98	+5.46	+0.82	-0.28	-0.25	-33.90	40.17	86.65	55.13	1.86	2.20	164.0	0	0	84	5	11
להק-סלמה	להק אמריקאי	126.99	125.58	+0.98	+0.79	-0.26	+1.74	-31.44	40.34	---	---	1.12	2.10	238.5	0	0	81	6	13
להק-רום	להק אמריקאי	78.21	76.46	---	---	-0.38	-2.12	-35.03	---	---	---	2.29	1.90	10.1	0	18	57	9	14
להק-ממם	להק אמריקאי	80.07	78.68	+0.54	+0.69	-0.28	-0.71	-30.09	---	---	---	1.87	1.90	92.3	0	0	79	8	13
להק-מזר	להק אמריקאי	323.27	322.08	+4.53	+1.43	-0.38	+3.10	-22.42	25.98	79.66	59.05	0.37	2.20	256.4	0	0	90	0	10
*להק ורדות	להק אמריקאי	64.90	63.67	+0.05	+0.08	---	-1.29	---	---	---	---	1.93	1.90	34.6	0	0	72	17	11
מגבה	בינלאומי	320.30	317.29	+2.13	+0.68	-0.19	+1.34	-22.68	53.86	89.71	42.91	0.95	1.60	197.9	0	0	75	6	19
מניק	פריון-מבכר	234.97	231.91	+1.93	+0.86	-0.21	+3.04	-19.27	51.89	89.59	---	2.18	3.75	48.0	0	0	95	0	5
מגד ביטוח	בינלאומי	77.62	76.89	+0.57	+0.75	---	-0.22	-23.64	---	---	---	0.95	1.60	33.8	0	0	70	5	25
מר מטוף	בינלאומי	144.62	143.58	+2.40	+1.70	-0.33	+4.13	-19.85	17.02	---	---	0.72	1.85	67.3	0	0	94	0	6
מנריאל	בינלאומי	119.44	117.91	-0.16	-0.14	-0.48	-2.29	-26.21	12.11	55.84	---	1.30	2.10	13.2	7	13	64	1	15
מר	בינלאומי	1194.96	1183.41	+10.75	+0.92	-0.27	+1.63	-23.11	35.37	90.81	69.93	0.98	1.60	283.2	0	0	79	1	20
מגן	יונטרסט	97.55	96.14	+0.74	+0.78	-0.19	-1.59	-28.99	---	---	---	1.47	3.38	6.9	0	0	79	11	10
מגדל אל מניות	עמודה מורד	84.79	84.28	+0.62	+0.74	-0.36	-0.12	-33.58	---	---	---	0.61	3.10	8.6	0	0	78	8	14
מיטב אופציות	מיטב	63.06	62.36	+0.73	+1.18	-0.34	-6.55	-54.74	43.68	---	---	1.12	3.50	13.7	0	0	88	18	2
מיטב מניות	מיטב	183.24	181.24	+1.58	+0.88	-0.28	-3.01	-37.44	37.97	94.82	---	1.10	2.75	9.1	0	0	79	19	2
מגלה מוטף פקן	פועלים	136.98	134.65	+2.16	+1.63	-0.34	+4.10	-20.63	15.62	---	---	1.88	1.70	202.0	0	0	95	0	5
מכמן	בינלאומי	91.52	90.67	+0.58	+0.64	-0.28	-0.09	-29.40	---	---	---	0.94	1.60	25.9	0	0	62	28	18
*מרכזית מר והסיכם	מרכזית	65.85	65.30	+0.45	+0.69	---	-3.09	---	---	---	---	0.84	3.20	5.9	0	0	48	44	8
מרכזית משרף	מרכזית	134.03	131.72	+2.13	+1.62	-0.33	+3.46	-20.12	12.97	---	---	0.23	2.70	3.9	0	0	92	0	8
מרכזית נאמנים	מרכזית	254.37	253.52	+2.74	+1.09	-0.38	+0.64	-28.14	21.80	80.98	53.75	0.34	3.20	9.0	0	0	81	13	6
מרץ	בינלאומי	368.16	364.76	+4.29	+1.19	-0.28	+2.98	-18.56	31.23	83.52	69.29	0.93	1.60	135.4	0	0	79	1	20
מסחרי פכנן	בינלאומי	69.57	68.24	-0.27	-0.39	---	-8.54	-31.70	---	---	---	1.95	2.10	10.8	0	0	70	2	28
נף	מגמה	327.41	324.88	+2.82	+0.63	-0.28	-0.33	-31.25	45.43	90.24	51.93	0.78	3.20	14.2	0	0	96	1	3
ניל	אמבן	868.71	856.64	+7.89	+0.93	-0.21	+1.43	-28.36	40.66	83.78	98.03	1.41	2.90	21.9	2	3	70	14	11
*נורצה	אילנות-בטחה	71.68	70.32	+0.80	+1.15	---	+0.42	---	---	---	---	1.93	3.09	9.8	0	0	86	1	13
שיבה קונטיננטל	קונטיננטל	63.24	62.86	+0.38	+0.62	---	-1.16	-39.60	---	---	---	1.90	1.90	98.3	0	0	90	2	8
ספונה מניות	ספונה	73.08	72.76	+0.82	+1.14	---	+1.91	-26.66	---	---	---	0.44	3.10	17.9	0	0	84	2	14
שריף פקן	פועלים	117.05	114.94	+0.35	+0.31	-0.28	-0.74	-34.36	28.88	58.16	39.75	1.84	2.20	87.1	0	0	89	3	8
עמודה אמריקאית	עמודה מורד	66.64	65.62	-0.02	-0.03	-0.49	-1.99	-37.89	---	---	---	1.55	2.28	3.5	0	15	58	11	16
עמודה יצוא	עמודה מורד	68.92	68.10	+0.56	+0.83	---	+1.37	-33.06	---	---	---	1.20	2.28	54.4	0	0	80	6	14
עמודה כ"ס	עמודה מורד	1823.85	1803.52	+13.90	+0.78	-0.33	-0.39	-42.52	43.04	80.41	44.98	1.13	2.58	65.6	0	0	88	1	11
עמודה מוטף	עמודה מורד	149.82	148.50	+2.42	+1.66	-0.33	+4.30	-19.89	14.82	---	---	0.89	2.20	86.1	0	0	95	0	5
עמודה מממים	עמודה מורד	1533.40	1514.18	+19.73	+1.32	-0.32	+2.70	-28.15	27.87	82.54	51.87	1.15	2.20	185.0	0	0	91	0	9
*פיא 2000	לאומי פיא	65.17	63.79	+0.38	+0.60	---	-2.64	---	---	---	---	2.16	2.45	53.5	0	0	86	8	14
פיא-אתרם	לאומי פיא	903.58	894.10	+8.62	+0.97	-0.28	+0.66	-29.41	35.67	86.08	59.08	0.61	2.25	300.4	0	0	84	8	16
פיא-בורגה	לאומי פיא	726.36	713.12	+8.24	+1.17	-0.30	+1.62	-26.17	28.22	81.27	61.07	1.86	2.20	151.5	0	0	80	1	19
פיא דתק	לאומי פיא	60.97	59.46	+0.15	+0.25	---	-2.76	-43.94	---	---	---	1.90	2.45	98.0	0	0	85	0	15
פיא-זהבים	לאומי פיא	925.82	908.79	+8.41	+0.93	-0.25	+0.64	-38.51	42.88	73.32	48.71	1.87	2.25	208.6	0	0	87	1	12
פיא-מכבי	לאומי פיא	578.43	567.65	+4.67	+0.83	-0.27	+0.37	-28.51	37.92	85.60	59.90	1.98	2.28	277.4	0	0	81	1	18
פיא-נחל	לאומי פיא	147.69	144.96	+1.00	+0.69	-0.31	-1.12	-43.95	47.89	87.79	---	1.88	2.95	188.1	0	0	80	1	11
פיא-מטוף	לאומי פיא	140.44	137.84	+2.23	+1.64	-0.34	+4.10	-20.50	16.86	---	---	1.89	2.70	185.7	0	0	95	0	5
פיא-מתנות	לאומי פיא	74.66	73.24	-0.01	-0.01	-0.50	-1.93	-38.42	---	---	---	1.94	2.45	45.6	5	24	67	0	4
פסגות ליסים	פסגות	252.79	250.84	+2.74	+1.20	-0.30	+2.06	-26.63	33.29	91.77	38.66	0.84	2.20	253.0	0	5	82	2	11
פסגות מכם לוגוס	פסגות	94.07	93.45	+0.92	+0.99	-0.33	+1.17	-27.88	---	---	---	0.66	2.50	144.0	0	7	79	3	11
פסגות מניות	פסגות	607.60	598.91	+2.77	+0.47	-0.29	-0.42	-30.85	42.03	90.88	45.97	2.31	1.20	232.0	0	8	71	3	18
פסגות על	פסגות	69.27	67.87	+0.51	+0.76	---	+0.82	-32.16	---	---	---	2.06	2.70	65.0	0	3	87	3	7
פסגות פיקוס	פסגות	75.18	73.81	+0.46	+0.90	---	+2.25	-27.91	---	---	---	1.86	2.50	216.0	0	2	82	2	14
*פרימה	מרינה דלבוטן	95.00	91.48	-0.40	-0.44	---	-4.33	---	---	---	---	3.85	3.40	2.3	0	8	87	2	3
*ציון-השקעות כ"ם	ציון השקעות	103.99	103.22	+0.91	+0.89	---	-1.20	---	---	---	---	0.75	0.60	1.9	0	0	76	0	24
צמיחה יצוא	צמיחה	193.61	192.20	+2.51	+1.32	-0.27	+0.78	-28.92	32.39	74.74	---	0.73	2.70	3.2	0	0	88	0	12
צמיחה מניות	צמיחה	490.67	487.62	+5.63	+1.17	-0.19	+1.76	-21.67	45.62	74.70	63.84	0.63	2.70	9.9	0	0	86	4	10
קפיטל מניות	קפיטל	79.77	78.69	+0.81	+1.04	-0.49	-0.34	-35.34	---	---	---	1.37	2.70	4.2	0	0	82	0	18
קרן זהב מניות	קרן זהב	61.11	59.80	-1.15	-1.89	---	-7.57	-40.38	---	---	---	2.19	3.40	1.0	0	0	47	0	53
רעם 90	מרינה דלבוטן	291.08	285.02	+0.70	+0.25	-0.22	-4.26	-40.00	60.38	85.03	52.48	2.13	3.40	34.6	0	0	79	17	4
שטק	אילנות דיסקונט	724.03	718.87	+5.58	+0.78	-0.31	+0.41	-34.51	43.93	91.09	57.19	0.72	1.70	346.5	0	0	90	0	10
תמר	ציון השקעות	128.08	127.07	+1.19	+0.95	-0.42	+0.33	-42.79	34.64	---	---	0.78	3.20	2.9	0	0	94	0	6
קרנות אג"ח מדינה																			
אגם	אילנות דיסקונט	796.11	780.64	-0.87	-0.08	-0.21	+0.22	+2.35	9.19	26.24	22.34	1.98	1.20	84.7	42	36	3	2	17
אופיר אג"ח מדינה	אופירה	108.65	106.63	-0.17	-0.16	-0.19	+0.23	-1.81	---	---	---	1.89	1.40	28.8	63	13	7	0	17
אגלי	מגמה	965.97	958.71	+1.67	+0.17	-0.16	+0.26	-0.13	13.60	27.00	26.14	0.72	1.40	66.0	68	2	11	5	14
אוריון אג"ח מדינה	אוריון	307.94	303.55	+0.87	+0.02	-0.12	-0.28	+1.51	12.03	23.34	29.20	1.45	1.70	3.4	76	4	9	0	11
ארזים פקן	פועלים	324.29	318.29	-0.89	-0.26	0.15	-0.67	+4.95	9.82	22.58	20.97	1.89	1.30	253.5	86	2	3	8	9
אוליגם אג"ח מדינה	אוליגם	300.29	295.97	+0.53	+0.18	-0.06	+0.65	+3.93	13.57	26.74	24.25	1.46	2.20	105.0	64	13	14	0	9
אפסילון אג' מד'	אפסילון	148.31	145.41	+0.52	+0.36	-0.28	+1.24	-1.92	16.41	29.45	---	1.30	1.45	45.8	68	0	14	9	9
בטחה אג"ח מדינה	בטחה	1680.88	1657.75	+3.96	+0.24	-0.11	+0.27	+3.74	11.35	23.53	21.11	1.40	1.70	30.2	75	5	8	0	12
גנו	אבן	306.70	302.54	+0.27	+0.09	-0.18	+0.01	-2.96	13.27	21.12	21.04	1.38	1.70	93.2	64	7	7	9	13
דגן	קונטיננטל	167.53	165.72	+0.22	+0.13	-0.20	+0.66	+3.33	10.54	23.73	17.59	1.09	1.20	36.3	77	0	0	1	22
דון	כללי	742.37	728.59	+3.23	+0.45	0.05	+2.52	+5.33	9.70	15.06	20.35	1.89	2.25	1.7	55	11	17	5	12
הון אג"ח מדינה	אחדי	115.25	114.68	-0.72	-0.62	-0.07	-0.86	-10.97	---	---	---	0.50	2.40	5.4	0	77	17	0	6
הלה פקן	פועלים	366.56	365.65	+0.24	+0.07	0.37	+0.79	+10.44	10.55	14.67	14.32	0.25	1.20	235.7	80	0	1	0	19
שור	אבן	354.61	349.73	+0.87	+0.19	-0.03	+0.25	+4.22	13.33	25.42	21.37	1.40	1.70	43.8	86	1	6	3	4
זיו	אבן	437.69	431.64	+0.36	+0.00	-0.03	-0.05	+0.24	10.43	26.05	24.48	1.40	1.40	55.7	76	14	6	2	2
יעל פקן	פועלים	518.76	509.13	+0.89	+0.18	0.01	+0.44	+5.46	11.13	23.96	21.80	1.89	1.15	424.8	76	5	7	0	12
*ילד אג"ח מדינה	יובל	104.08	102.31	+0.12	+0.12	-0.35	+0.49	---	---	---	---	1.73	1.70	51.0	57	7	5	8	23
ישרה פקן	פועלים	402.36	394.98	+0.40	+0.10	0.14	+0.70	+7.34	10.60	17.37	16.41	4.89	1.10	98.8	91	2	0	0	39
כללי אג"ח מדינה	כללי	349.07	342.95	+0.73	+0.21	-0.36	-0.46	-7.72	6.53	20.68	21.89	1.90	2.20	23.6	54	11	16	6	13
להק-מסורת	להק אמריקאי	456.94	448.49	+0.77	+0.17	0.32	+0.60	+9.82	11.88	13.56	14.82	1.88	1.10	182.1	83	0	0	0	17
להק-שמרני	להק אמריקאי	418.79	411.07	+0.59	+0.14	-0.09	+0.24	+2.42	10.30	22.19	22.17	1.88	1.10	115.5	78	0	8	1	21
להק-שטף	להק אמריקאי	154.53	151.68	+0.35	+0.23	-0.07	+0.13	+2.75	12.69	23.97	23.84	1.88	1.20	142.5	71	0	7	2	20
לימון	עמודה מורד	1082.38	1070.17	+0.78	+0.07	-0.12	-0.14	+0.55	10.75	25.40	20.36	1.14	1.20	87.8	76	6	6	6	6
מבטח	בינלאומי	1206.21	1194.48	+1.54	+0.13	0.05	+0.74	+6.36	10.63	28.54	24.61	0.98	2.00	91.0	77	3	3	0	17
מיטב אג' מד'	מיטב	3549.54	3518.42	+7.57	+0.22	-0.20	+0.89	-1.83	12.70	28.88	21.17	0.88	1.20	23.2	66	3	15	7	9
מרום	בינלאומי	4302.14	4260.46	+5.83	+0.14	-0.05	+0.52	+5.21	10.90	21.41	23.78	0.98	1.40	98.2	75	2	3	0	20
*מרכזית אג"ח מדינה	מרכזית	97.20	96.41	+0.12	+0.12	---	-0.46	---	---	---	---	0.82	1.70	9.2	53	12	6	11	16
מרים	עמודה מורד	993.45	984.69	+2.15	+0.22	-0.14	+0.69	+3.19	13.30	18.35	14.05	0.89	1.20	104.0	77	6	8	5	4
*משמרת אג"ח מדינה	משמרת	105.88	105.46	+0.03	+0.12	---	+0.29	---	---	---	---	0.40	2.50	19.2	65	3	0	3	29
עמודה אג"ח מדינה	עמודה מורד	872.69	864.99	-0.67	-0.08	0.05	-0.15	+6.16	4.95	14.93	14.43	0.89	1.50	86.3	74	16	0	4	6
פיא-צבר	לאומי פיא	3322.62	3260.93	+4.65	+0.14	-0.06	+0.46	+4.43	9.84	21.15	20.55	1.87	1.20	232.2	78	3	11	1	7

ערב עיון מיוחד:

הסדרי פנסיה לחקלאים

(כיצד יובטח עתידו הכלכלי של החקלאי בעקבות השינויים במבנה החקלאות)

יום ד', 9.11.94
בין השעות 08.30-13.45, בת"א

בהשתתפות

שר החקלאות, מר יעקב צור

בנושא: השינויים הצפויים במשק החקלאי והבטחת עתידו של החקלאי

והיה (לפי סדר הפעתם):
● **מר גדי רוזנסל**, יועץ כלכלי - בעיות עקרוניות בנושא פנסיה לחקלאים ● **מר יוסי תמיר**, מנכ"ל הביטוח הלאומי - הסדרי פנסיה לחקלאים במסגרת פנסיה ממלכתית ● **מר מנחם לוסן**, יועץ חקלאות בשגרירות ישראל בגרמניה - הנסיון שנצטבר בארצות מערב אירופה לגבי תוכניות ממשלתיות ● **דר' חיים צבן**, מנכ"ל חב' צבבר - מחשבות ראשוניות בקיבוץ למימוש מקורות פנסיה נכסיים ● **מר יעקב גדיש**, יועץ כלכלי - מכלול השיקולים לבחירת מסלול חסכון פיננסי לחברי קיבוצים ● **מר שלמה לשם**, יו"ר האגף החקלאי, המרכז החקלאי - בטחון סוציאלי אישי בקיבוץ ● **מר משה פורמן**, מנכ"ל תגמולים במושבים - תפקידי קופות הגמל בהבטחת זכויות הפנסיה לחקלאים ● **מר מנחם בלושטיין**, מנכ"ל תשורה - השתלבות מערכת ביטוח פנסיוני בתוכניות ממשלתיות לחקלאים ● **רו"ח בועז מקלר ועו"ד יוסף עזריאל**, יחידת המיסוי הבינמושבית - היבטי מיסוי בתכניות פנסיה המשולבות ביותר על אמצעי ייצור ● **מר שלום שמחון**, מזכ"ל תנועת המושבים - החקלאי המתבגר והבטחת עתידו הכלכלי - מהו והיכן המפתח לפתרון.
● פתיחה וברכות: מר חיים קמיניץ, מנכ"ל המי"ל
● מנחה יום העיון: דר' יצחק יבאי, המרכז הישראלי לניהול

המרכז הישראלי לניהול

לפרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

לוח העיר

הלוח של אזור המרכז

העיר | הארץ | צומת השרון | שתי ערים | ערים | מלאבס

סדר המדורים בלוח:
1. נדל"ן
2. עסקים.
3. מכוניות.
4. מכירות ושרותים.
5. ה. עבודה.

תל-אביב גוש דן והשרון

דירות למכירה

צמרת השרון
סוכנים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50 רמת השרון
(בקאנטרי קלאב)
פקס: 03-5496749, טל: 03-5497140
חבר מלד"ן

- בכפר שמריהו, וילה מהודרת משוקעת, 520 מגרש, בנוי 220
- בכפר שמריהו דו משפחתי, בית מקורי, מגרש 436, מיידי
- בכפר שמריהו, וילה מהודרת, מיקום משולב ותנופה לראות, 800 מ"ר
- באזור רמת צהלה, מגרש לבניה מיידית, ל"ס יחידות, כ-650 מ"ר, לרציניים

סנטורי נכסים
שיווק ותיווך נכסים ובתי יוקרה
רמת החייל ת"א
03-647373
03-6475969

- ברמת החייל, דו משפחתי, 120 בנוי, מיקום גבוה ושקט
- ברמת החייל דירת 4, 110, מטבחון, כניסה נפרדת + גינה
- בנוה אביבים, 3, משופצת, מעלית, חניה, $200,000
- להשכרה דו משפחתי, 3.5 + מחסן, גינה גדולה, $1,000
- ברמת החייל להשכרה, 2 עסקים + מרפסת, מרוהטת + מזגנים, $630

"דניס ברק"
נכסים והשקעות בנים
בתי יוקרה
סוף שיכון דן
רחוב ביניון ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6472775

"ספציפיק נכסים"
כבר מדאן
הרצליה פיתוח
טל: 09-500627

א.א.צ
עסקי נדל"ן והשקעות
שדרות ביאליק 45
רמת השרון
03-5496767
פקס 03-5404565

רמת תיווך
שדרות ויצמן 9
רמת השרון
03-5496463

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

"בדק בית"
חה ברוק
סוקולוב 41 רמת השרון
03-5491146

תיווך פאר
רוטשילד 31 בגדים
03-596523
פקס 03-5062183

דיור פלוס
ביניון 8 רחובות
טל: 08-492442
פקס: 08-492103

"סנמר"
הבנית 5 קריון
03-5346441, 03-6351425
פקס 03-5342075

בד"עוז
רח' המלכים 1
רמת השרון
03-5492654, 03-5492712

תיווך ברעוז
רח' המלכים 1
רמת השרון
03-5492654, 03-5492712

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

דניס ברק
נכסים והשקעות בנים
בתי יוקרה, סוף שיכון דן
רחוב ביניון ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6472775

תיווך ברעוז
רח' המלכים 1
רמת השרון
03-5492654, 03-5492712

אלמקס
נכסים והשקעות
אחוזה 198 מרכז מגן
רעננה
09-913416

חי נכסים
ביניון ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

חי נכסים
ביניון ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

ליאור נכסים
תיווך דירות ועסקים
רח' אבן גבירול 141 ת"א
03-5444719, 5443817

סלעי־אל
סוכנות לתיווך נכסים
טלפון: 09-573914

סוף נכסים
דירות בלעדיות
בצפון תל-אביב
ברודצקי 19 רמת-אביב
טל: 03-6417936

סוף נכסים
דירות בלעדיות בת"א
ברודצקי 19 רמת-אביב
טל: 03-6417936

חי נכסים
ביניון ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

בונה חוף
ראשל"צ
בלעדי ל"בתילי"
שיווק נדל"ן
טלפון: 03-9621510

מגדלי "גני אילן"
קרית אונו,
כל היתרונות הגבוהים.

משרד מכירות באתר 03-5353334
פתוח בשבת: 10:00-14:00
א-ה בין השעות 9:00-13:00 - 16:00-19:00

קירת בע"מ
03-5795061/2 :טל

"ידני דירות"
רח' מכבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מלד"ן)

"לידור"
נכסים
09-583511
הרצליה מלד"ן

דב ליבדמן
נכסים והשקעות
אחוזה 80 רעננה
09-451478
09-916336

דירות ובתים

וילות ובתים למכירה

ברעננה
קוטג', 6, ברחוב הלנדי, $365,000, בלעדי ל"אינטר סיטי". 09-904577

ברעננה
בודד, חדש ומפואר + יחידה נפרדת, "נכסים וריור" 09-910886

באלפי־מנשה
קוטג' 7 חדרים, 670 מגרש, יפהפיה. 09-925571

באבן־יהודה
ובפרדסיה, למכירה קוטג'ים יפהפיים, כולל מרתף 09-645021

בכפר־סבא
בשכונת קוטג'ים שקטה: דו משפחתי, 5 חדרים, ממוזג, $310,000, "אבגלר מכונר" 09-441521

בבית־שמואל
בורגל, דו־משפחתי, 160/310, $360,000, מלד"ן "תל־גנים" 03-5718583

ברעננה!!
קוטג'ים רק $385,000
*מגרש 365 מ"ר
*6 חדרים
*סטנדרט גבוה
*תכנון פנימי גמיש
*רחובות הולנדיים
יניב נכסים
09-902828
09-421188

בלעדי!! ברעננה
קוטג' מהמם ביופיו
7 חדרים+מרתף
450 מ"ר מגרש
$590,000
יניב נכסים
09-902828
09-421188

הדרך הזולה ביותר!!
האינטרנט לקוטג' בשפלה, "בתנישכות האקולוגית"
02-415010

ברעננה
באזור מבוקש, קוטג' 6, משופץ, "איגוד הנדל"ן" 09-987877

כל הקודם זוכה!!
מבחר קוטג'ים מפוארים
ברעננה ובהוד השרון
"מגורים" 09-453443
09-985291

ברמת חן
חזל גנים, ודושים בדופסת לקניה וילות ומגרשים
מלד"ן "תל־גנים" 03-5718583

"תוור־דנה"
סוכנות נכסים
הנג'ל 78 בית הרופאים
גבעת־סביון
03-5355259 חברה במלד"ן

ברמה"ש, צוות מגן
בית, יפהפיה, ממצא! מפלסים, $750,000 "המגה" מלד"ן 03-5407148

ברעננה קוטג'
340 מגרש, בהזדמנות בדיוק, רק $399,000 "אבנרון" 09-986692

נכסי הברון
זכרון יעקב
* בנווה הברון, דו משפחתי משקע, פינוי בקיץ,
* במרכז המושבה, קוטג' מקסים+נוף $210,000
* וילה חדשה, חצי דונם אדמה פרטית+נוף לים!
* דו-משפחתי מטפח+ יחידת הורים.
06-397207

ברעננה
קוטג' חדש + מרתף כ-500 מ"ר גינה, בסביבה היוקרתית ביותר! 09-589999 במשרד, לוזיה

מידון נכסים
המתווך מלך בלב השרון
09-967067

- בקרייתים קוטג'ים איכותיים בבנייה, 6, מפרט עשיר, בלעדי!
- וילה כפרית והזכרת יחידה, בלב השרון, מרתף, בלעדי!!
- בכפר־יהודה וילה חדשה, אלגנטית, נוף "הטפייסמנט" שלך!

---

169 מבצע!!
למודעת 8 מילים
(4 ימי ו'+יום ג' אחד)
638-20-20
לוח העיר

ברמת־חן (ר"ג)
וילות, קוטג'ים ומגרשים יוקרתיים! "גוית נכסים"
03-6315566

ברמת השרון
קוטג' 5, במהדרין, $450,000 בהזדמנות!! "המגה" מלד"ן 03-5407148

חשוב למתווכי נדל"ן ולחברי מלד"ן !!
הדרך הקצרה והיעילה ובעברית
לתואר ראשון במנהל עסקים- .B.A
עם התמחות בתחום הנדל"ן
לתעודת מתווך נדל"ן מוסמך!!
למתווכים בעלי הזק רב ולבוגרי קורסי נדל"ן-
אפשרות לנקודות קרדיט עד לשנה!
ראיון אישי לכל מתעניין, ללא כל התחייבות.
תאום טלפוני מראש
03-5372183
הקולג' למינהל עסקים
ירושלים: 02-253966,255299 חיפה: 04-622473,622471
באר שבע: 07-271811,272793

לידר נכסים
קרן היסוד 2
(מעל בנ"ל)
רעננה 09-902727

"סביונסון"
סביון, קרית אונו והסביבה
גילה קרת, אתרוג 27
גווה מונוסון
טל: 03-5339703
03-5334678

קבוצת מזרחי ובניו מציעה: קוטג'ים דופלקסים, דירות גג,
דירות עם מרפסות שמש - בסגנונות הבנייה החדישים ביותר
ברמת הגימור הגבוהה ביותר. צריך רק לבחור עיר ולבוא לסגור מחיר...

פרוייקט גאולי השקמה

ברח' השקמה 11 בבת-ים
דירות 4 חדרים
החל מ-$169,000
דירות 4 חדרים+גג+חדר
החל מ-$228,000

בית לוזינסקי

דירות 4 חדרים
החל מ-$172,000
דירות 4 חדרים+גג+חדר
החל מ-$228,000

פרוייקט בית ומוקום

דירות 4.5 חדרים
5 חדרים
ודירות גג
החל מ-$172,000

• כל הלוחמים כוללים מלא ומיזוג

ועכשיו במבצע ענק
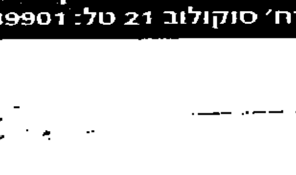

• בהרשמה בבית ארלוזורוב,
רח' ארלוזורוב 38 בת-ים:
דירות 4 חדרים ודירות גג.

מזרחי ובניו - בניה והשקעות
הרצל 47 בת-ים טל: 07-6073322
משרד מכירות בחולון - "מגורים"
רח' סוקולוב 21 טל: 03-5039901

נאות נורדיה - 270 קוטג'ים על קרקע פרטית (טאבו)

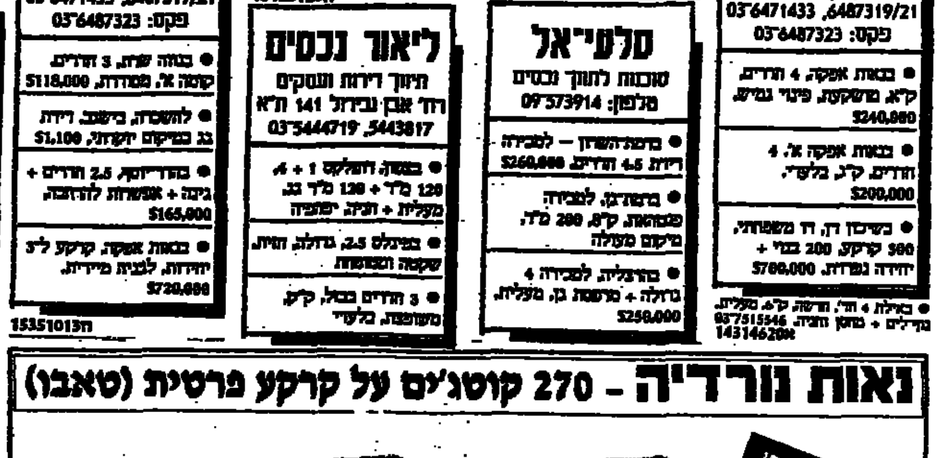

יוקרה בכפר

פרוייקט יוקרתי הממוקם בסמוך למושב הוותיק נורדיה בלב אזור שקט ירוק ומשפחתי. נמצא בקרבה למרכזי קניות, בילוי ותרבות בנתניה (בסמיכות לרכבת הפרברים). לפרוייקט אופי כפרי המקנה לו איכות חיים ותנאים אידיאליים לגידול ילדים.

המיוחד בו אופי כפרי אמיתי איכות חיים ברמה אחרת, חינוך, תרבות וספורט המשתלבים בחיי כפר ובלב אזור עירוני גדול.

נאות נורדיה הבתים מעוצבים בצורה יוצאת דופן, ע"י האדריכל יוסי טל. בחירה מתוך 5 טיפוסי בתים הנבנים בסטנדרט בניה גבוה.

על מגרשים בגודל של 311 מ"ר ועד 642 מ"ר.

שיטת רכישה מיוחדת הנותנת לקונה בטחון מלא לכספו!

✔ הכי קרוב לכל מקום.
✔ רחובות הולנדיים.
✔ שטחים ירוקים נרחבים.
✔ מפרט טכני עשיר.
✔ תשתית מודרנית חיבורים תת-קרקעיים ✔ מרחק גדול בין הבתים.
✔ אפשרות לשינויים פנימיים בייעוץ האדריכל - ללא תשלום.

המחירים כוללים מע"מ ופיתוח

★ משפחות המצטרפות לפרויקט העבודה ועדת קבלה.

חברת "בוני נורדיה" בע"מ משרד מכירות - באתר 09-829997/8
פתוח א'-ה' בשעות: 9:00-15:00, 16:00-19:00, יום ו' בשעות: 9:00-13:00
האתר פתוח בשבת להתרשמות וקביעת פגישות למשך השבוע בשעות: 11:00-14:00

פסגת שרונים יכולה להיות
ההזדמנות האחרונה שלכם לקוטג' באזור המרכז.

פסגת שרונים
שכונת הוילות והקוטג'ים של מתן

צמוד לכפר סבא במקום הגבוה בישוב הכפרי "מתן" בונים לכם "מפעלי לוקי לבנייה" קוטג' כמו פעם: מרווח יותר, על קרקע רחבה יותר, עם תיכנון ארכיטקטוני פונקציונלי ומרשים יותר.

קוטג'ים 6½ חד' במקום $210,000 רק $199,500

בואו בשישי בין השעות: 14:00-10:00
בשבת מ-17:00-10:00
ובימי חול מ-16:00-11:00
לתאום פגישה ולקבלת פרטים 050-239935

ליווי פיננסי והלוואות משכנתא, בנק הפועלים ובנק משכן.

ייזום וביצוע:
מפעלי לוקי לבנייה בע"מ
רח' טשרניחובסקי 15, חיפה.
04-334186:7.0
משרד מכירות: רמה"ש.
טל/פקס: 03-5486822

לוקי

"נווה חוי"ן יבנה"
קוטגים מפוארים באזור היוקרתי במרכז המושבה
כולל מע"מ, פיתוח וקרקע פרטית
$158,900 !!!
לקוטג' 5 חדרים עם אפשרות הרחבה!
* רחוב הולנדי פרטי * פיתוח סביבתי מושלם *
* ליווי פיננסי וערבות חוק מכר לכל רוכש *
03-6390980
03-6394379
דרך ב"ית 44 (ק.5) ת"א
יסודות רום
חברה לבנין בע"מ

טרבניקל שירותי הנדסה
אל תיפול עם הבית
בדיקת ליקויי בניה בדירות חדשות ומשומשות
ע"י מהנדסים מומחים.
* קביל בבימ"ש * אומדן עלויות לתיקונים
* יעוץ משפטי חינם * בכל רחבי הארץ
חייג חינם 022-4313 (177)
מוקד ארצי 24 שעות ביממה

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

בירמא"ג 3
משקעת, משופצת, ק"ב + מעלית, ללא תיווך.
03-6425592

1—1.5 חדרים

גוש דן

"הבית שלי"
נכסים והשקעות
03-6420606

● ברמת אביב 3, 75 מ"ר, שמורה ומשופצת, למהירי החלטה. $190,000
● ברמת אביב 3, 75 מ"ר, להרחבה + גג. $250,000 בלבד
● בנוה שרת 3, 70 מ"ר, מרפסת, שקטה ומשופצת. $120,000

"פסגות אביב"
סוכנות לתיווך נכסים והשקעות
בדואני 4 (מרכז מסחרי רמא"ז)
03-6415732 רב קוי

● ברמא"ג 5, 150 מ"ר, גבוהה + מרפסת, נוף לים.
● ברמא"ג, בבדואני 5, עסקית רוטקתית + נוף מדהים
● להשכרה ברמא"ג 5 גדולה + 5 יחידות נוף לים

שכונות צפוניות

4 חדרים ויותר

ישפטיה
4, 120 מ"ר + חניה + מעלית, תווך א. תמיר
03-5232260

מעונין לקנות
דירת 4-6 חדרים, משוכללת, מק"ג ומעלה, בצפון תל-אביב, ורמת-אביב, מעלית, חניה כפולה. 03-6422337
לא בשבת, בלי מתווכים

ע"י הסנטר
2.5-3 חדישה + מעלית + חניה. 03-6952623

ליד דיזינגוף
בהזדמנות, 3, משופצת להפליא, מיידית
03-5222225

בהזדמנות!!!
בנפתלי 3, מרוהת + מעלית, "לעמ"י" $225,000 200450/5-03

בהזדמנות!!!
למשקיעים!!! בגבעתיים 3 + חניה, $187,000 "לעמ"י" 03-200450/5

בתוכניבזיון!!!
מיידי 3, גדולה, לחזית, בבנין משפחתי
03-5284999

יפה ומיכה לרנר
סוכנות נכסים
03-317615
פקס 03-310142

● בנוסף ה"א לשיפוץ 2, גדולה מרפסת $178,000
● בבנין בבילואל בצפון תל-אביב, למגורים/משרד עדיפות $219,500
● בגזל דיזנגוף 4.5, 110, מפוארת, נוף לים $454,500

לנד לורד
מרכז בעלי מלאכה 17
תל-אביב
03-203003

● במרכז בעלי מלאכה, שקט, 3, 90, שמורה, מיידי $220,000
● 2, ברמ"ש שקט, פינתית משוקמת, בבנין מטופח בלבד.
● בלב השקט, קרקע, 4 חדר + 4, ק"ב (בגהדשו)

4 חדרים ויותר

4 + גג
ליד הבימה + מעלית, עיצוב שנות ה2000. "קניר"
03-5242192/3/4/5

בישראלים
ק"א, 150 מ"ר, בוהמית מיוחדת. "קניר"
03-5242192/3/4/5

בראשון לציון
רח' ירושלים 4 + פ"א (יחידת הורים נפרדת) + חניה צמודה, קומה ב' + מעלית, $152,000 סופי, הבלעדיות הבהמפתחות ביותר דניאל. 02-867222 מלר"ן

בבבלי
4 גדולה + מעלית חניה, חויה לשפץ. 03-5222225

בבמגשת התבורנו!
120 מ"ר, קרקע + חניה אפשרות לחלוקה.
03-200450/5

ר.מ.ג.
1975, בראשל"צ, מנהטנה, $275,000 . בגן נתום
050-249255, 03-9663669

בוטהאוז
דירות גג להשכרה

"פנטהאוז מפואר"
5 חד'+מרפסות ענקיות מיזוג מרכזי, שיש 2 חניות + מחסן
רק $355,000
09-901901

ברעננה
באזור יוקרתי, קוטג' גדול, מרוהט, $1500. "איגוד הנדל"ן"
09-987877

ברעננה
באזור יוקרתי, קוטג' גדול, מרוהט, $1500. "איגוד הנדל"ן"
09-987877

ברעננה במזרח
מרוהט, נוף מרהיב $1100 "איגוד הנדל"ן" 09-987877

למכירה/השכרה
ברמת השרון, דופלקס, גג משוקע + נוף.
03-5400004

קבלנים מציעים

מחפשת קבלן רציני
לעבודות שלד וגמר לבנין מגורים וקטנים.
03-9693182
03-9692613 פקס

תל אביב

ברמה"ש המערבית
בפרויקט חדש מפואר במפלס אחד, למבינים עיצוב בלבד, $650,000 "המצה"
03-5407148 מלר"ן

למכירה בכפר-סבא
רום העיר, פנטהאוז מפואר, מצויד היטב, מיידי. "קריאטיב" 09-904995 בתול

וילות ובתים להשכרה

בהרצליה
וילה 6 חדרים, $700
09-420533 "המצה"

וילה בהרצליה פיתוח
להשכרה
חצי דונם חדמה
מתאים לשגרירות או לא מרוהטת
09-508652
09-560533

שלב ב'
מבצע!!!
וילה
ומעטפת לקומה עליונה
$172,919
כולל מע"מ ופיתוח

בצור יגאל באחד האזורים היפים ביותר בשרון נבנית שכונת וילות דו-משפחתיות
וילה דו-משפחתית
קומת הקרקע מושלמת
מעטפת כ-56 מ"ר לקומה עליונה
בית לדוגמא: פתוח באתר
כל יום כולל שבת בשעות 10.00-14.00
גניאל
פרטים במשרד המכירות: משטרניחובסקי 24 כפר-סבא טל. 09-983287

המכון לפריון העבודה והייצור
מלון עמותת המתווכים
התאחדות הקבלנים והבונים בישראל
קורס נדל"ן שיווק וניהול עסקי
ת"א, מחזור 12 - בימי ב' ו-ה', מחזור 13 - בימי ו'
קורס נדל"ן בסיסי בשיווק
ת"א, מחזור 1 - בימי ג', מחזור 2 - בימי ו'
המרכז לניהול עסקי-שיווקי, סולד 4, ת"א טלי 6920252, 03-6920234

"הלמן נכסים"
דירות ומגרשים - יעוץ ושיווק
טל: 03-6725203 רב קווי
פקס: 03-6727337

● ברמת-גן בלעדיות
2, בגל הגבעה, ק"ב. $135,000
2.5 בגבא נתן, קרקע. $140,000
2.5 בזוטינסקי, ק"ב. $150,000
2 בשדרות הגבורים, קרקע. $150,000
באבוהלל, 3.5 + מעלית וחניה. $185,000

איגוד הנדל"ן
סניף ר"ג
שד' ירושלים 51
פינת הרואה רמת-גן
טל: 03-6771940/1
פקס: 03-6747268

● בהרואה ר"ג 2.5 + מרפסת, מרוהטת + מוגן. $540
● בר"ג בבילו"ים, 4 חדרים גדולים, משופצת + מזגנים. $600
● ברמת-גן בשער ישוב. 5 חדרים מרוהטים, חדישה. $750

"יפה ומיכה לרנר"
סוכנות נכסים
03-317615
03-310142 פקס

● לשיפוץ! שקטה 3, גדולה, 120, בהרצבנה גבוהה $199,000
● שקטה בבנין אלנבי, 3, 135 + מעלית וחניה $369,000
● בבנין מפואר 4, 151, ק"ב מושקעת מעלית וחניה $399,000

בלוי, 4
ק"א, ק"ע, כיוונים, חניה, משקעת. 03-6727550

ש.ב. נכסים
השקעות ושווק פרויקטים
תרצה 15 ר"ג
03-6742821
03-6742488

● 2, ק"ב, חזית, בקרבת בורסה. $130,000 בלעדי
● 4 + 1, דירת גג, ק"ב, חזית, בלי מעלית, בבואה. $280,000
● מבחר דירות בכל השלים, מקבלים ויד שניה. בר"ג, גבעתיים

ברמת-גן
4-5 דירות גן, מציה משאר. 03-6743951

"סביונסון"
סביון, קרית אונו והסביבה
גילה קרת, אתרוג 27
נווה מונסון
03-5339703, 03-5334678

● בקרית אונו, 4.5 בבניין 3 כ"א $250,000 בלעדי
● בנה מתבטי, 5 $170,000
● בנבעה, 4, לא מושקעה, בלעדי $200,000

שכונות דרומיות

אנגלו סכסון
כבר הסרינה
רח' ה' באייר 44
(מלר"ן) 03-5467722

● בהדסנה 4, מרוהטת, מעלית. אפשרות לבניה מיידית
● מעוין למשקיעים 2, משופצת, גדולה, מיידי. $95,000
● לצעירים: 3, ברוד קינג, גלויות ק"א, שימוש גג. $85,000

טוף נכסים
דירות בלעדיות
בצפון תל-אביב
ברודצקי 19 רמת-אביב
טל: 03-6417936

● בנוה אביבים 6, 200 מ"ר, גבוהה, שקטה, משקעת, נוף לים
● ברמא"ג 5, גבוהה, יפיפיה + מעלית חניה, חובה לראותה
● בלום, גג, 5, מסודרת מרוהטת, מעלית וחניה. $450,000

ברמא"ביב
4 (מרוהטת), גבוהה ושקטה, "NAVIT" $275,000
03-6413310

ברמא"ג 4
במיקום מעולה, מיידית, משופצת $259,000 "לסאמר נכסים". 03-6423334

דירות מאר
5 חדרים, מפרט מפואר, ב' ל'. 03-6743951

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

בגבעת השקעה!!!
3 + גבוה מעלית + חניה. 03-200450 "לעמ"י"

בקרבת הימה!!!
3, גדולה ומוארת + מרפסת, $185,000
03-200450

ע"י שדרות רוטשילד
2, ק"ב, שקטה ומרוהטת. 03-6953828

ברמת-גן
3 חדרים + מרפסת, ק"ב, "אב. דיור" $185,000
03-5244102

אנגלו סכסון
כבר הסרינה
רח' ה' באייר 44
(מלר"ן) 03-5467722

● 2.5 בברזייהוד, מרוהטת, למשקיעים. $200,000
● 2.5 בבנייהוד, ק"ב, בלי, מוארת ומרוהטת. $195,000
● 3, בסוקולסקי, ק"ב, מעלית + חניה, עורפית. $255,000

אנגלו סכסון
כבר הסרינה
רח' ה' באייר 44
(מלר"ן) 03-5467722

● 4, בהדסנה, דופלקס גג, מעלית, חניה, מחסן. $520,000
● לאוהבים בלבד, ביפו העתיקה, נוף לים, 184 מ"ר
● 4, בדבנורי, מושקעת, ק"ב, מעלית + חניה. $290,000

בשדרות רוטשילד
128 מ"ר, ק"א, מעניינת, לשיפוץ. "פלטין" 5252588-03

3—3.5 חדרים

"תיווך הוגן"
דיזנגוף 85 ת"א
(צמוד לבנבר)
טל: 03-5252527
פקס: 03-5289297
מלר"ן

● דירת גג, נוף לים + מעלית, 118 בנוי, 90 גג
● בכפר מסריק, 2 חדרים, 95 מ"ר, ניתנת לחלוקה, מציאה
● במינטפקי, 4 חדרים, מהמטת חדישה, עורפית

א.ס.י. יזם
מאגרי נדל"ן בנגיף
אבן גבירול 150 ת"א
טלפון: 03-5462734/5
פקס: 03-5463438

● מול גבלי, ברוך נמיר 2.5, ליד מעלית וחניה $170,000
● פרו שקט, ליד בית החייל, 3, ק"ב + מעלית. $260,000
● ליד קולנוע פאר, 2 חדרים, ק"ק, משופצת. $160,000

תיווך א. תמיר
בן יהודה 114
תל-אביב
טל: 03-5232260

● 300 מ"ר גג, במטאם, לבניה. $400,000 + שיפוץ, בבניין המעלית
● 5 חדרים בבאוזר, ק"ק, מרפסת. $175,000
● ביתוך פאר, 3 גדולים, 95 מ"ר, ק"ב בלי. $265,000
● 3, יפה חדישה, ברחוב אוסישקין + מעלית. $250,000
● 3 בגבעוני ק"א בשקטים ויפים. $230,000

דירות נופש
מבצע חורף
לינה וארוחת בוקר לזוג 140 ש"ח
דירה מפוארת, מזגן, מטבחון, טלויזיה צבעונית.
20 דקות מהחוף כנרת
טל: 06-940416
סילביה ורוני כהן

לוח העיר
ביום ה' קבלת מודעות 8:00-18.15
יום ו' קבלת מודעות 8:00-17.00
(מינימום 8 מילים למודעה)
תנאי הפרסום בלוח העיר
* תיקונים למודעות יתקבלו עד השעה 16.00 בלבד.
הזמנת המודעה כמוה כהסכמה לתנאי פרסום שלהלן ולפרסומם במוסף של התנאים המצוינים בתעריף בזמן ההזמנה.
הפרסום אינו מהווה עילה לאי-תשלום ואין בכך למנוע את המאמין מהתחייבויותיו כלפי ידיעות אחרונות.
אין אפשרות לשנות את תוכן המודעה לאחר התחלת הפרסום.
ידיעות אחרונות אינן אחראיות לטעויות במועד ו/או במיקום שהוזמן אם לא יהיה סיבה או גרם שמונע זאת.
המאמין הפרסום אחראי באופן בלעדי ומוחלט לתוכן הפרסום.
ללוח העיר הזכות לסרב לפרסם מודעה או חלק ממנה.

ברעננה
נכסים והשקעות
בפרויקט בניה
ברחובות צפון רבצקי
קוטגים מפוארים מיפרטים עשירים
כניסה קיץ 1995
טלפונים: 09-916336 09-451478

ברמת השרון המערבית
קוטג' בתנאי פלטים, "המגה" $2,500
03-5407148 מלר"ן

ברמת השרון המערבית
4, 6 חדר' אמבטיה, ג'קוזי, מזגנים, $3,500 "המגה"
03-5407148 מלר"ן

להשכרה/למכירה
באזור צמוד הוילה, שני בתים קטנים על דונם קרקע פרטית, יעוד/להח. 03-5407706

בלשכת ההוצאה לפועל באשקלון
תיק 22-0118793-3
הזמנה להציע הצעות

1. מוזמנות בזאת הצעות לרכישת דירה בת 4 חדרים המצויה ברח' קיבוץ גלויות 28/5 אשקלון הידועה כגוש 1931 חלקה 118 (להלן הנכס)
2. בהצעות ובפרטים לגבי הנכס יש לפנות לח"מ עד ליום 10.11.94 בצרוף המחאה בנקאית לטובת מח"מ בגובה 10% מסכום ההצעה אשר תחולט, במקרה והמציע אשר הצעתו נתקבלה יחזור בו מהצעתו
3. בידי הח"מ שמאות מקרקעין אשר קבעה כי שווי הנכס למכירה הינו $95,000
4. הנכס ימכר במצבו הנוכחי ולח"מ אין ולא תהיה כל אחריות ביחס למצבו הפיזי, המשפטי או לטיב הזכויות בנכס
5. הוצאות העברת הבעלות בנכס יחולו על הרוכש
6. אין הח"מ מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לנהל מו"מ עם המציעים ו/או חלקם
7. המכירה כפופה לאישורו של יו"ר ההוצל"פ באשקלון

נחמה גדר, עו"ד בתוקף מניה כבונסת נכסים על הנכס
צה"ל 3 ת.ד. 152 אשקלון
07-750658

مكتوم الاهل

مكذا من الاصل

לגור בכוכב הקריה
קרית ראשון
לחיות כמו במלון 5 כוכבים ★★★★★ !

הדירות לדוגמא פתוחות גם בשבתות 11:00-15:00

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

"דיור 2000"
אחוזה 81
רעננה
09-425959

- בהזדמנות 4 + מעלית, מרווחת, מיידית במקום שקט, $190,000
- מגרש לקליניקה 5 מרווחת + מעלית, קרוב למרכז, $290,000
- בהזדמנות 4 + גג + יחידה ומעלית, מסודרת ושקטה, $290,000

בהזדמנות!!!
בהרצליה הצעירה מיידי + אפשרות בנק, $110,000
09-540765

2—2.5 חדרים

רמת השרון

בפרויקט
"משעני רמת השרון", 4.5 * 5.5 יפיפיות, דירות פנטהאוז ודופלקס, מסירה באפריל הקרוב. שיווק "המגה" 03-5407148 מל"ן

4 חדרים ויותר

בנוף תרצליה
5 חדרים, חניה, מחסן, "המגה" 03-5407186 מל"ן

בהרצליה הצעירה
5, חדשה + מעלית, חניה, לבניה, $220,000
09-540765

בבלומב
בבנין יפהפה, 4.5, מרפסת שמש, $330,000, "המגה" 03-5407148 מל"ן

1—1.5 חדרים

השרון

העיר
רח' חיים-מור 13 פ"ת
טל: 03-9343114/5/6
פקס: 03-9344421

- בבבלסון, 3, מבטח אמריקאי, פינוי גמיש, $95,000
- בשעריה, 2, אפשרות בניה בגג, פינוי שנה, $90,000
- בכפר גנים סירקין, 4 גדולה + מעלית, $155,000
- בכפר אברהם לרוחים, וילה יפהפיה, 7.5 חד', בגוף בניה + תשמאה רבה, $320,000
- בהדר, 2, משופצת, מטבח חדש, ק"ק, $100,000
- ליד בלינסון, 3, ק"ב, חניה, $100,000 מיידי
- בלעדי באחוזת, 750 מ"ר מגרש, בית 315 מ"ר בנוי, בית חדש ומשופר מאוד, $310,000 פינוי גמיש
- באחוזת, 3 מגרשים אחוזתיים, 380 מ"ר, $50,000. 500 מ"ר, $83,330 מגבר "ישראלי"

אנגלו סכסון
רח' הגליה 12 פ"ת
טל: 03-9301122

- בהדר, 3.5, משופצת, יפה, $150,000
- בכפר גנים, 3, גדולה ויפה, חדשה, $250,000
- 4 חד', בכפר גנים השקט, גדולה ומשופצת, $125,000
- בבכר השקט, דירות חדשות 4.5 חדרים, משופצת, יפה
- בגלגולא, דירות גג יוקרתית, 5.5, נוף מרהיב, $366,000
- בכפר ודנה, קוטג', גדול, משופץ ויפה
- במרכז הדר, וילה דו משפחתית, 4, 250 מ"ר, $280,000

4 חדרים ויותר

2 בקרית־גרנות (אודרין)
ק"ב, מטופחת, חניה, "א.ב. דיור" 03-5244102

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

"בלעדי" לאבגרוך
בהזדמנות בגליל, 3.5 + חד' עבודה + מחסן, 114 מ"ר, $173,000 09-986692

גבוה מעל כולם
פנטהאוז PENTHOUSE
פרויקט רוטשילד
בין הרחובות אחרון קציר ורש"י ברעננה
קוטגים מפוארים על מגרשים של 250 מ"ר -300 מ"ר סטנדרט בנייה גבוה, מרתף גדול, מפרט טכני עשיר, שתי חניות לכל קוטג'
09-988599

רעננה

דני דירות
ברעננה צ' ד'. גג חדשה ומושקעת, 6 חד' 145 מ"ר משקעת ביותר עם מעלית + הכנה למיזוג אוויר מרכזי
$370,000

"אמריקו דור"
אחוזה 125 רעננה
טל': 09-911411
09-917117

"לידר נכסים"
קרן היסוד 2 (מגדל בב"ר) רעננה 09-902727

- ברעננה, בבניה 4 + מרפסת שמש, רק $285,000 כולל
- חדש בבניה 5 + ממ"ד + פינת משפחה + מרפסת מהודרת
- ברעננה, בבניה בסטנדרט גבוה, 5 + מרפסת שמש, $250,000
- ברעננה, דירות גן 5, מקסימות, בבניה, רק $270,000
- ברעננה, בלוי אשכול, 3, ק"ב, מיידי, $143,000

"בלעדי" לאבגרוך
מגבק, 4, משקעת ויפה + מחסן, $173,000 09-986692

"בלעדי לאבגרוך"
5, במיקום מעולה, עוקת ומושקעת, מושלמת 09-986692

דני דירות
לרציניים ובעלי יכולת!!! 4 חד' באיזור יוקרתי, נוף מהמם + מעלית משקעת ביותר!!

"חישדור"
הקשר שלך לעיסקה מוצלחת
אחוזה 83 רעננה
09-918125, 09-983585
פקס' 09-918057

- ברעננה במבנה 4 ח' גדולה ומשקעת ביותר, $285,000
- במרכז רעננה קוטג' לבניה מיידית רק $320,000
- בהזדמנות דירה מפנטהאוז לבניה מיידית בחו"ש, $299,000

דב ליברמן
נכסים והשקעות
אחוזה 80 רעננה
09-451478
09-916336

- ביהל, 5, ק"ד + מעלית + גג, רק $230,000
- 4 + מעלית, מגה לגינה רק $193,000
- 130 מ"ר, 3.5, ק"ב, רק $169,000

בורסי
4.5 מבנה חדש, מגנית, $217,000 "תיווך רעננה" 09-904842

כפר סבא

"להבה"
סוכנות לנכסי מקרקעין בהנהלת אלה שמואלי ומוטה פריש
ויצמן 134 כ"ס בפסאג'
09-978237, 09-974250

- בכפר-סבא קוטג'ים 6 — 5 חדרים מושקעים, החל מ־ $380,000
- בהזדמנות דופלקס 4.5 חדרים, במרכז כפר-סבא, שקט ומיידי
- פנטהאוז, 7, בבניה, מאוד יחידי על גג שקט
- להשכרה במרכז כ"ס 4, 5, חדרים מרפסת שמש/גינה
- להשכרה בכפר-סבא, מבחר דירות, חניות ומשרדים לכל מטרה

בשכונה ברחוב מצויין!!!
4, מסודרת + מעלית, "אנגלו סכסון" $174,000
09-441521

בלעדי!!!
בכפר סבא!!
קוטג' 6 חדרים
מפרט עשיר
$349,000
יניב נכסים
09-902828
09-421188

3—3.5 חדרים

בבלעדיות בכפר סבא
3 חדרים, מקסימה ומושקעת, $150,000, 09-986692
09-983340

בכפר סבא במערב
החלה מכירת קוטג'ים
"דיור 2000"
09-425959
09-449526

איגוד הנדל"ן
סניף כפר סבא
ויצמן 148
טל' 09-978286

- בלעדי, דירות להשכר, בויצמן קד' + מעלית
- בלעדי, פנטהאוז, 5, יחיד על גג אינור מעולה, $323,000
- דירת גג, 5 + מרפסת 60 מ"ר באיזור הירוק, $275,000

4 חדרים ויותר

גבוה מעל כולם
פנטהאוז PENTHOUSE
פרוייקט גורדון
ברעננה
בניין קטן ויוקרתי ל-4 משפחות בלבד
* דירת גן.
* 2 דירות 5 חד'+מרפסת.
* פנטהאוז ענק.
09-988599

ישראהאוז
בלעדי־ברעננה
תיווך נכסים והשקעות
רח' ביאליק 3 פינת אחוזה
(חבר מלר"ן)
09-901901

- בביאליק — 4 ק"ב חזית מסודרת חדשה רק $192,000
- 3.5 חד', ק"ב, יפהפיה, מרכזית ושקטה, רק $178,000
- 4, בבניה במרכז השקט + מרפסת גג, רק $225,000

צ' נכסים השקעות
תיווך השקעות בנדל"ן
רח' קלאוזנר 2 רעננה
טל: 09-983659
פקס: 03-902560

- לצעירים, 2.5, מסודרת, באיזור מתפתח, מיידי, $110,000
- 4, עוקית, אודירית ומוארת, פוטנציאל גדול, מרכזית, $185,000
- במיאה 5, אפשרות ל־6, משקעת + גג גדול, $265,000
- קוטג' טורי, 6 משקע ביותר, יחידה נפרדת, $345,000
- למבינים: קוטג' 6.5 משקע ביותר, מיקום מעולה, $550,000

פרוייקט חברת לי-רון ברעננה:
דירות 5,4 +מרפסות בתחתות, דירות גן ופנטהאוזים נודרים!
* לי-רון 09-984234
* שיווק "אורי נכסים" 09-431450

"בלעדי" לאבגרוך!
4, חדשה, ק"ב, חניה + מחסן, רק $181,000 09-986692

יניב נכסים
בן גוריון 4
רעננה
09-902828
09-421188

- במשה דיין 4, משקעת, ק"ב + מעלית + מיזוג, $224,000
- בשד' עבוד 5, 140 מ"ר, ק"ב + מעלית + מיזוג, $245,000
- מרכזי השקט פנטהאוז 5 + יחידה נפרדת בגג, $349,000

4 ביובל!!
ק"ד + מעלית, משקעת, בלעדי, "AVIV" 986558-09 מל"ן

קלפון בשרון
דירות פאר:
5, 4, 3.5 חדרים
+ מרפסת שמש
דירות גן
דירות פנטהאוז
יניב נכסים
09-902828
09-421188

4 חדרים ויותר

"ברעננה גרדנס"
4 חד' יפה וענקית ק"ד+מעלית חניה בטאבו
$228,000
בלעדי
09-901901

הזמנה להציע הצעות
לרכישת דירת מגורים (מקרקעין)

מוזמנות בזה הצעות במסגרת כינוס נכסים לרכישת המקרקעין המתוארים להלן:
דירת מגורים בת 2.5 חדרים בגבעת ציון 1269/5, אשקלון, גוש 1223 חלקה 7, רשומה בתבי עמידר ניהול ונכסים בע"מ (תיק זיהוי 31/246/1269/5).
הצעות לרכישת הדירה יש להגיש במשרד כונס הנכסים עו"ד גיורגי אמוראי בקניון גירון, אשקלון, וזאת עד ליום 30.11.94 שעה 12:00.
להצעה יש לצרף המחאה בנקאית בשווי 10% מסכום ההצעה, שלא תוחזר באם ההצעה תתקבל. כונס הנכסים אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה כלשהי, והוא שומר לעצמו את הזכות לנהל משא ומתן עם כל מציע בנפרד או עם מספר מציעים יחדיו.
על המציע חלה החובה לבדוק פרטים מכל סוג, בין הדירה עצמה ובין מצב הזכויות במוסדות, בנוגע למקרקעין ולדירה.
מציע הרכישה שהצעתו תתקבל, מתחייב להשלים במזומן את סכום הרכישה תוך 10 ימים מיום קבלת הודעת כונס הנכסים על קבלת הצעתו, ולא יחולט סכום הפקדון.
המכירה כפופה לאישור בימ"ש השלום הנכבד באשקלון, במסגרת ת.א. 2707/93.

גיורגי אמוראי, עו"ד
כונס נכסים
קניון גירון (תיבה 66) אשקלון
טל: 07-713511

הרצליה

מרום הראל בסגנת הרצליה
מגדל היוקרה לעף הים רח' לוין מס' 28 בבניה בנין יוקרתי עם מרפסת שמש דירות 5,4 חדרים ופנטהאוזים
רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

בהוד השרון
"המרקיזה" קדימה
פרויקט קטן ויוקרתי באזור לב המושבה
נותרו מספר קוטגים בשלבי גמר
מפרט גרמה-ביצוע גבוהים
* שיווק בלעדי "לוינקוף" 09-625773
* קבלן "אגודת אחים"/מגורי מידי 09-348857

גוה פתח-פתח הראל
במגדיאל הירוקה בבניה, ישר מהקבלן דירות 4 חדרים פנטהאוזים 6 חדרים דו-קומתיים
לפנות למשרדנו רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

הוד השרון

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

בשכונת הגביל
3.5 + חדר על הגג, מפתחות, $270,000 ב"המגה" 03-5407148 מל"ן

בהזדמנות!!!
4, + מעלית, רחוב הבנים, מרכזית, "איגוד הנדל"ן" 09-987877

במורשה
משופצת, אפשרות הרחבה, "המגה" $185,000 03-5407148

הרצליה

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

בהזדמנות
בניה מתקדמת 3, + 3 גג, $133,000
+ 3 גינה, $140,000
+ 4, $150,000 4, $145,000
גג $155,000, 4 + גינה
"אנגלו סכסון" $162,000
09-507258

בהזדמנות!!
פנטהאוז מפואר, במיקום מעולה, 5.5 + מרפסות, 09-585175

4 חדרים ויותר

בירוקה, בהלמן שנהאר!!!
5, ק"ב, מיידי, מסודרת!! "אנגלו סכסון" 09-507258

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי
הודעה בדבר מכירת מקרקעין
מכרז מס' 21/94

האפוטרופוס הכללי מזמין בזה הצעות לרכישת הנכס דלא ניידי הבא:
מגרש בשטח של 537 מ"ר, בשכונת נווה אביבים סמוך לרחובות אשכול, אמשטיין ודרך חיפה באזור תל-אביב.
המגרש רשום בלשכת רשם המקרקעין בתל-אביב כחלקה 107 בגוש 6630.
על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרות הניצול של זכויות הבניה בנכס ולברר ברשויות התכנון והרישוי המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והאחרות מכל סוג שהוא.
טופס הצעה ניתן לקבל במשרדנו בתל-אביב.
הצעות ניתן להגיש אך ורק על גבי טפסי הצעות ביום 22.11.94 עד שעה 11.00 במשרד האפוטרופוס הכללי בתל-אביב רח' בן יהודה 14 ועדת המכרזים תשב באותו יום ובאותו מקום בשעה 11.30 תחנון בהצעות שתתקבלנה.
הצעה שתתקבל באחור מכל סיבה שהיא לא תובא לדיון.
המציעים מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.
על המציע לצרף פקדון בשיעור 10% מסכום הצעתו, בשיק בנקאי לפקודת האפוטרופוס הכללי.
הצעות שתוגשנה שלא בהתאם לתנאי המכרז לא יובאו לדיון.
המכירה כפופה לאישור בית המשפט.
אין האפוטרופוס הכללי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
בענין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם גב' עירית עומר במשרד האפוטרופוס הכללי ירושלים בימים א', ב', ג', ה' בין השעות 13.00-9.00 טל 02-316709.

י. צוראלי, עו"ד
משנה לאפוטרופוס הכללי
ירושלים, 14.10.94

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

2.5 בגבעתיים

ק"ב, מרכזי ושקט (גם להשקעה), 03-6720684

פתח תקוה והסביבה

3 ברמת־גן,
ק"ב (3.5) בשקט, משקעת, מרווחת, $225,000, 170 מל"ן "תל־גנים" 03-5718583

לוח העיר
הלוח של אזור המרכז

ברמת־גן
באלוף ודה שקטה עוף שתיה פינוי ארוך, $155,000 03-200450

3—3.5 חדרים

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי
הודעה בדבר מכירת מקרקעין
מכרז מס' 22/94

האפוטרופוס הכללי מזמין בזה הצעות לרכישת הנכס דלא ניידי הבא:
מגרש בחולון ששטחו 278 מ"ר, הפונה לרחוב השריון באיזור בניה צמודת קרקע בחלק המזרחי של חולון.
המגרש רשום בלשכת רשם המקרקעין בחולון כחלקה 855 בגוש 6020.
על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את אפשרות הניצול של זכויות הבניה בנכס ולברר ברשויות התכנון והרישוי המוסמכות את כל הדרישות התכנוניות והאחרות מכל סוג שהוא.
טופס הצעה ניתן לקבל במשרדנו בתל-אביב.
הצעות ניתן להגיש אך ורק על גבי טפסי הצעה ביום 22.11.94 עד שעה 12.00 במשרד האפוטרופוס הכללי בתל-אביב רח' בן יהודה 14 ועדת המכרזים תשב באותו יום ובאותו מקום בשעה 12.30 תדון בהצעות שתתקבלנה.
הצעה שתתקבל באחור מכל סיבה שהיא, לא תובא לדיון.
המציעים מוזמנים להשתתף בישיבת ועדת המכרזים הנ"ל.
על המציע לצרף פקדון בשיעור 10% מסכום הצעתו, בשיק בנקאי לפקודת האפוטרופוס הכללי.
הצעות שתוגשנה שלא בהתאם לתנאי המכרז לא יובאו לדיון.
המכירה כפופה לאישור בית המשפט.
אין האפוטרופוס הכללי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
בענין פרטים נוספים ניתן להתקשר עם גב' עירית עומר במשרד האפוטרופוס הכללי ירושלים טל' 02-316709 בימים א', ב', ג', ה' בין השעות 9.00 - 13.00.

י. צוראלי, עו"ד
משנה לאפוטרופוס הכללי
ירושלים, 14.10.94

שכ"ח שכונות צפוניות ת"א

שכ"ח פתח תקוה

ישראהאוז
בלעדי ברעננה
תיווך נכסים והשקעות
רח' ביאליק 3 פינת אחוזה
(חבר מלד"ן)
09-7901901

4.5 משופצת,
מרווחת, גג, דו"ש, פלדלת, אפשרות לריהוט, מ/12/1, $590 ,02-867848
050-286353

בהרצליה הצעירה
4.5 חדשה $850 מיידי
"המגמה" 03-5407148 מלד"ן

בכפר-סבא
5 עקיות, בולוני 3, ללא תיווך. 09-953190

שכ"ח חולון ובת-ים

שכ"ח השרון

בהרצליה הצעירה
חדשה + מרפסת שמש, $900 "המגמה" 03-5407148 מלד"ן

בנוה-אמירים
קומה 16, חדשה, $900 "המגמה" 03-5407148 מלד"ן

לתקופות קצרות
ברעננה, קטנה, מרוהטת חלקית לתיירים.
03-6417925

בהרצליה-פיתוח המערבית
דירת גג מרווחת, 5, $1300 "המגמה" 03-5407148

בהרצליה
בכרכור, 5, ק'12 + 2 חניות + חימום לוכן מושקע.
03-5755082, 03-5466382

ברעננה
בית פרטי, מיקום מעולה "לידר" 09-902727

שכ"ח ראשון לציון רחובות ונס-ציונה

שכ"ח נתניה חדרה

דירות מרוהטות
מרוהטות תל-אביב

"דני-דירות"
רח' סבוני 2
רעננה
טל: 09-917958 (מלד"ן)

שכ"ח גוש דן

בבת-ים
(שלום אש), מיידי, 3, מתנה + מעלית, $600, 03-5284994

שכ"ח שכונות דרומיות ת"א

לציונים בלבד:
דירת גג מפוארת + מכשירי חשמל, $1400, 03-5461007

בבבלי, מרווחת
3, אפשרות לשותפים, "תיווך קשר" 03-5280541, 03-5103454

2, שקמה
מתאימה לשותפים, בבורוכוב, $550, "לעם" 03-200450

גם לשותפים!!!
2.5, מרווחת, בבורוכוב, ק"ב, חלקי. 03-6701771

תיווך זאביק (נכסים)
דיזנגוף 75 תל-אביב
03-5286317, 03-5252153

4, באבן גבירול
מפוארת, ק"א, ממוזגת, "אב. דיור" $1000
03-5244102

2.5 ברמת-אביב
מרווחת, גם לשותפים, חלקי. 03-5241677

...קבע לזוג + בריהוט,
דירות משופצות מרושת "אוסטרליאלס" (מלד"ן)
03-5468738

2 בלפיד
$550 3 בקיית ספר, $600 + דירת גג. 03-6951673

1.5
מרווחת, בתל-אביב, מיידי, $250, ללא תיווך.
03-5601465

פרסם
חינם את דירתך, להשכרה, במסגרת מדור "שמוגה".
03-5660345

"אורגד נכסים"
השכרה ומכירה
בדרא ר"ג גבעתיים
03-5236115 ,03-5236115
050-324368

א. שחף נכסים
מציעים להשכרה
03-5173484

תיווך א. תמיד
בן יהודה 114 ת"א
טל: 03-5232260

תפנית
נכסים והשקעות
רח' דיזנגוף 150 ת"א
03-5243216

3. בבבלי
ק"ב + מטבח בבן-יהודה, שירות השקעה $650
03-200450

א.ס.י. יום
מאגר מלד"ן בע"מ
אבן גבירול 150 ת"א
03-5462734/5

"לעם"
בוגרשוב 15 ת"א
03-200450

2.5 בדולה
מרווחת, ק"ב, מטבח מצוה, מיידי. 03-5526821

1-1.5 חדרים

ראשל"צ נס ציונה רחובות

4 חדרים ויותר

2-2.5 חדרים

נתניה חדרה

3-3.5 חדרים

דירות בשכ"ח
שכ"ח תל-אביב

מגורים
שווק מלד"ן בע"מ
חולון סוקולוב 21
03-5039901
בת-ים הרצל 47
03-5073322

להשכרה/השכרה
דופלקס מפואר, ליד הים, 6.5 חדרים 03-5533003/4 (בבי)

חולון

בגבעתיים, 2 חדרים
72 מ"ר, ק"ב, $100,000, מיידי, 03-583375, 03-5513772

בת-ים
4 חדרים ויותר

هكذا من الأهل

מרתפים · אולמות כלליים

מחסן בצלע
40 מ"ר, כח, חשמל + טלפון. 03-6954280

רישום חברה
בשם התבדות
(תוך 3 שעות)
940 ש"ח
ייעוץ/רישום
"קבלן רשום"
באשמות. בגבעתיים!
03-5661063

דרוש מבנה
לקניה או בשכירות
לתקופה ארוכה

לפחות 2000 מ"ר במי
בכל מקום שהוא

למכירה/השכרה
מעבדה ותיקה
לתיקוני טלוויזיה ווידאו
כולל תוחנה במקום מרכזי
03-6823927
03-6826922

מעודכן!
שרותי השבטנזה/
המחיר החדשים
ושימושים לעסקיך.
קריל 03-5243484
פקס 03-5242610

אולמות מכירה

אולמות השכרה

להשכרה אולם
במרכז רמת-גן, לכל מטרה.
03-6721720

למכירה במרצליה
עבודת ביקעם, אפשרות לשותפות 04-891928
06-396467

מרכז בתל-אביב
119 מ"ר + 98 גלריה +
מגנים + שרותים + מטבחון,
"אוסטריאלסי" מלר"ן
03-5468738

חנויות כלליות

להשכרה/מכירה
חנויות ברחובות חולון,
35 + 25 מ"ר. "מחר הבניין"
(בני) 03-5533003/4

תיווך שנקין
רח' שנקין 17 ת"א
טל' 03-201283

להשכרה!
800 מ"ר גבוה, 5.5
חצר אספלט,
סכבות, חשמל, משרד,
א. התעשייה חדש
ראשל"צ
03-9611892

חנויות מכירה

מחסנים כללי

מחסנים השכרה

למוסדי החלמה
במסגרת בתל-אביב,
חנויות בגלים שונים (42,
54, 72 מ"ר), באיזור מגורים
תוסס, כניסה ינואר 95.
פרטים: 03-6315490/1 רח'
אלנקוה 78, נוה ברבור,
ת"א

חנויות השכרה

מסחרי · הבית שלי

הבית שלי
נכסים והשקעות
03-6420606
פקס 03-6419564

משרדים מכירה

בנורי "מחמר"
מושבות, חנות, 37 מ"ר.
03-5746670

משרדים השכרה

להשכרה במרכז רעננה
חנויות בגלים שונים,
מיידי "שנטאמי" 988599
09

קרקעות

מבני תעשייה כללי

4 בקריית-שאול
באיזור שקט, משוב + חניה.
03-6839835, 03-9222274

מבני תעשייה מכירה

מבני תעשייה השכרה

באת. פתיים
3,500 מ"ר, לאחסנה פתוחה/
מקורה, בגג בנין תעשיה +
רמפה/רכבים/קונטיינרים/
סחורות. "מחר הבניין"
(בני) 03-5533003/4

2 יהודה
באת. רעננה, ק"ק.
09-508851 לא בשבת

בכפר-סבא
להשכרה בבניין מפואר,
משרדים, מיידי, "הצומת"
09-420533

מוזיאון ארץ-ישראל, תל-אביב
מעוניין לקבל הצעות
לשכירת חנות המוזיאון
את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום
ה-15 בנובמבר 1994
לפרטים נא לפנות לטלפון 03-6415244 שלוחה 60
אין המוזיאון מתחייב לקבל את ההצעה
הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא

להשכרה באבן יהודה
2,000 מ"ר
אולמות, משרדים ושטחי
מסחר הניתנים לחלוקה.
ברמת גימור גבוהה!
03-5493050 בית יעקבי

בבתים 50-450
למלאכה, משרדים, הייטק.
"מחר הבניין" 03-5533003
(בני)

100 מ"ר
בבית ציון באת. רעננה,
מיידי "המגה" 5407148
03 מלר"ן

להשכרה
באזור התעשיה ברמת-גן,
135 מ"ר, ק"ב. 03-7527565

מגרשים

ברעננה
מגרשים לבניה עצמית,
בגלים שונים, "שנטאמי"
09-988599

להנורת בניה מבוססת
דרושים מגרשים למגורים,
תעשיה ומשרדים, באזור
המרכז (מפרטים בלבד).
03-5533003/4, 353600
050 (בני)

ברמת השרון
המבוקשת!!!
מגרש ל-5 יחידות, במוסמך.
050-239994, 09-540765

ברעננה
400 מ"ר, לבניה מיידית,
$310,000 "שנטאמי"
09-988599

לחברות בניה
03-5246557 אבודהרי

להשכרה מיידית
800 מ"ר + רמפה לרכבים.
"מחר הבניין" 03-5533803
(בני)

להשכרה בנתניה
משרדים בבנין מפואר
התאמה מלאה לדרכי השוכר
כ- 570 מ"ר
כניסה מיידית
לפנות: 03-298563 לאייל
03-5190401 לדוד

להשכרה/למכירה
מבני תעשייה פרקטיים
בפארק תעשיות אפק בראש העין
ובאיזור התעשייה החדש בכנות
03-5100693/4 טל' פנטהאוז
חברה לבניין ולהשקעות בע"מ

משרדים כללי

הלוואות

הלוואות הבנין ציקים
בתנאים נוחים לעצמאים,
חברות ושכירים.
03-9676411, 03-9668079

מכוניות

קלנועית
אפיקים 2800, מצב מצויין,
09-622837, 09-336842
09-654206

מעוניין לקנות
בשפיים: 6680, 6679, 6675
ועד תל-אביב. 03-5231042

מגרשים לבניה מיידית
באבן יהודה, מעולה!!!
ובאזורי השרון. 09-989586

אודי 100

אוטוביאנקי

אודי 80

אוסטין

אופל

אכא
חלקי חילוף בע"מ
ת"א רח' המסגר 23
03-6390838, 6390849
03-5594322
מנועים אחרי בדיקה:
סובארו, פורד, מיצובישי,
פיאט, אוטוביאנקי,
סוזוקי, מסחריות,
וואמריקאיות G.M.C
מחירים בהנחה
+ חלקי - פח
קניית רכבים לפירוק

מ.ח. עסקי רכב
וחלפים בע"מ
המסגר 33, ת"א
03-382793, 377654
יבוא ושיווק חלקים משומשים
לרכב אירופאי ויפני
מנועים, גירים, חלקי פח
וחשמל לכל הרכבים
הגיעו דלתות
למרצדס בנץ
מכל הסוגים

ביקוש דירות

להשכרה
בית 15 חדרים למוסד, 1/2
שנה 03-5108060

מלון משפחתי
בחיפה, מיקום מצוין,
הכנסות גבוהות.
03-6476029

עסקים

למכירה חנות
מזנון ותיקה ומבוססת,
במרכז רעננה, השקעה
הדרושה 03-532898 $50,000

מסבכות לבוטיה
מעוניינת לרכוש תיק ביטוח,
אפשרות לתקופה. 464646
08

פינומי הרצליה
מכירה: 140 ש"ח
השכרה 3 ש"ח לחודש
פירוק + הרכבה 4.5 ש"ח
טלפון: 09-561037, 050-217248
בערב: 09-501793

פיינטולס
מבעבדות שרות
ומכירה
* מכונות צילום
* פקסימיליות
* תוכנות לפי דרישה
* מחשבים וציוד היקפי
מבצע לשבוע
אל תפסיק לחשוב צבעוני
600 שקל
טל': 03-5182246, 5182546
פקס': 03-5181892

עסקים מכירה

דירות הצבון
בהוצאת גרינת
אבן גבירול 148 ת"א
03-5467848
פקס 03-5465941

קונב כל
המרכז הארצי
לסטנדים, בובות
מדפים ודלפקים
פותח עסק/חנות?
מבצע סטנדים נקל
20% הנחה
בבובות חייטים
50% הנחה
מבצע בובה
חינם נמשך

זכיינים
למשרדים יחודיים
בכל חלקי הארץ
לרציניים בלבד
06-325554
אחרי 22:00
06-257201

למכירה
עסק משגשג במרכז
פרנסה בשפע
הזדמנות!!!
050-264159
03-9308681

תיווך A.A
חושים מפשים במוסך/
קוסמטיקה לקבלנים.
03-5036475

מעול בשר ובקר
להשכרה/מכירה + 2 חנויות.
03-5064750, 03-580852

מרתפים אושדן

מרתפים פתח תקוה

מרתפים השרון

מרתפים חולון בת-ים

דירות ברמ"פ

ישירות מהבעלים
בצפון, 3, יפו ושקטה,
$93,000 03-200450/5

חדרים מרוהטים

שותף/ה

הארכיון

ELDAN אלדן
RENT-A-CAR השכרת-רכב

דגמי 93/94
■ המצב המכני הכי טוב
■ הקילומטראז' הכי נמוך

מבחר המכוניות הכי גדול בארץ החל מ-5,000 ק"מ!

עד 90% אשראי
ב-36 תשלומים
*כפוף לתנאי חברת האשראי

◀ סיטרואן ZX
◀ מיצובישי לנסר
◀ מיצובישי צ'יאמפ
◀ סובארו ליאונה
◀ פיאט סמפרה
◀ פיאט אונו
◀ מזדה 323
◀ סנדר סיטרואן
◀ סנדר סובארו
◀ פורד סרוויס
◀ רנו 21
◀ רנו אקספרס
◀ ניסן סאני CLX אוטו'
◀ סובארו לגאסי 1.8
◀ פיג'ו 205
◀ פיג'ו 405 (1800)
◀ פיג'ו 306

מגרשי מכירות רכב משומש:
תל-אביב: טל. 03-6392320, 03-6392763, ירושלים: טל. 02-252153-5, חיפה: טל. 04-485745, אשקלון: טל. 07-722774, 07-458376

מעוניין לקנות
לנסר/פאסט, סטיישן, 92-90
03-5402592

פרס!
150 ש"ח
למוצא מכוניות גנובות חברת
מוקד ארצי 6390111

עד 1600 סמ"ק

קלאוטו בע"מ
השכרת רכב
03-6391307
● סיטרואן ZX-93
● פיג'ו 205 93
● שריד 1.3 אוטו' 93
● לנסר אוטו' 93
● סובארו 1.6 אוטו' 93
אחריות+ סריד אין

GM
סוריה-אין מוטורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74, קומה 5
טל: 03-5626002-3
פונטיאק קבריולט
חדשה
נפח מנוע:
3100 סמ"ק
+ כל התוספות האפשריות
(אפשרות להחלפה)
03-5626003

מפיץ UMI
רמלה
טל: 08-249497
08-229407
מבחר משומשות
* מזדה
* איסוזו
* ספארי
* אמריקאיות ואירופאיות
פרטיות
ללא תיווך
רח' האצ"ל 30 רמלה

גלי תערוכה
אביזרי רכב
רח' המגנה גב ראשל"צ
03-9611982
אזעקה כולל שני שלטים
+גלאי אקוסטי
280 ש"ח בלבד
כולל מע"מ והרכבה
!מחירים מיוחדים למבצע

לציבוריים
316, 1989, ראשונה, יחידה
מטופל באריך 04-244037

אינוצ'נטי

אלפא רומאו

מיצובישי

ג'יפים

אמריקאיות

חיפושית

פאסאט

פורד

אוריון

אסקורט

סימקה קרייזלר

פולקסוואגן

גולף

סקודה

סיאט

סוזוקי

סיטרואן

ססיאש

טויוטה

דייהטסו

יונדאי

טלבוט

לאדה

לנציה

מרצדס

ניסאן

סאאב

סובארו

מזדה

הונדה

דלתה

עד 1300 סמ"ק

אוסטו-רנט
השכרת רכב
למכירה רכבים מהשכרה
* אונו 93, מזגן 23,900 שקל
* סנדר סיטרואן C.15
93 מזגן 37,500 שקל
* סנדר מזדה, 93, 25,000 שקל
* פיאט טיפו 94 מזגן
42,900 שקל
* פיאט טמפרה, 93 מזגן 43,800 שקל
* פיג'ו 205 93 מזגן 366,00 שקל
03-5271333

בחניון רם
תקבל מאמינים עבור מכוניתך
מגוון רחב של רכבים
רח' סלמה 55 ת"א טל. 03-6821932
* טויוטה 87 1300 רגיל
* מרצדס SE 280 84
* רנו אקספרס 93
* סובארו סנדר 89/86
* פולקסוואגן דבל קבינה 83
+ סוזוקי 83
שריד אין לכל סוגי הרכב

רק מחשב
יכול להגיד לך
את האמת על הרכב.
קומפיוטסט מחשב
לך את הקניה.
אחריות 6 חודשים
ראשל"צ
03-9641247
03-9661958
ת"א
03-5376418

דייהו-דייהטסו
כיכר מילנו ת"א
יהודה המכבי 4
טל: 03-5462313
בנצמן ת"א
החלף מכוניתך השנה
בדגמי 1994-95
הטפסה במקום
אשראי עד 80%
ללא ערבים
שירות מעולה!

GM
סוריה-אין מוטורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74, קומה 5
טל: 03-5626002-3
סונומה אוטומטית
1992 + 1989
ונדורה קצרה 88
פורד טרנזיט 87

مكتز من الاحتل

صكنز من الاهل

ד

עיר האופנועים
1984
מכון ומוסך: גורדון 26 ת"א
חנות: דרך חיל השריון 91 ת"א
03-377292
03-5370444
אבזרים, שירות, אחריות
נסיון וידע
קניה, מכירה, תיווך והחלפה
מפיץ מורשה סוזוקי
הרלי דיוידסון
מבחר האופנועים הגדול בארץ
מעמידים אופנועים לתצוגת מכירה.

צביקה אופנועים
קניה מכירה תיווך

אספנות לחובבים אופנועים מלונים
(עד 150 סמ"ק)
מוטוסיטים מ-1200 ש"ח
טוסטוס מ-2500 ש"ח
מוסק TSX/W מ-2750 ש"ח
150/200 (ספורט)
מ-3500 ש"ח
אולם תצוגה: רח' העליה 13, ת"א 372180-03, 376373
(בשבת) 03-5034289

ציקי נגררים NO-1
התותח המקצועי והאמין בארץ
אירופאים מסובבים באיחוד בולל
תקינה ורישוי, במחירים ללא תחרות
גרירה הקניה + רישוי
מבצע! החלף משומש בחדש והיתרה בתשלומים.

מוניות

דרושה מונית לעבודה בהרצליה, בתנאים מצוינים 09-563111, 09-555772

טרקטורים

J.C.B מחפרון 1983, מעלה + הבנה לפרטים 02-783519, 050-274290

קרוואנים ונגררים

"נתגר" חיי-בירדה
נגררים תיקניים, יגאל אלון 126, 03-6957476

טרקטורונים

אופנועים וקטנועים

P.G.O.
יבואני פי.ג'י.או
והרלי-דיוידסון
העליה 46 ת"א
03-6834105
● כל היתרונות בקטנוע P.G.O.
● בלמי דיסק
● תא מטען
● מחיר החל מ-5,990 ש"ח

ביטוחי אופנועים
UD, אורי דגן, סוכנות לביטוח 03-6181111

בית יפרוש
המסגר 15 ת"א
03-6819914

אדרנלין
03-6810501
03-6838519
SAN-YANG
מבצע לחגו!
דגמי 95
במחירי 94
אדרנלין-שוקן 27 ת"א
03-6810501, 6838519

טוס-טסט
קרית שאול
03-492444

רשיון לקטנוע/אופנוע בשבוע!
מבחן שליטה
50 סמ"ק
כל שבוע במגרש סגור
10 בלילה

YAMAHA TRAID IN
FZR 1000,600
XJ 600,400
XT 600,350
D R 600-88,85
DR 250 89
CN 250 חשבונית
WARRIOR
SUPER JET - 91
600-93
FZR 1000,600 חדש

יגאל אופנועים
כל מה שצריך ולא ידעת שיש!
מנועים, חלקי מנועים, גלגלים, צמיגים, חלקי חשמל, פנסים, מכלי דלק, לוחות שעונים, קרבורטורים, בולמים
הילוכים 24 שעות!!
03-495535
050-207356

קודה
הכל על אופנועים
03-6827535
03-6828297
מוריד-אין לחדש או משומש עד 24 תשלומים
DR-600-89
EN-500-94
GS-500-92,93,94
R-89

HONDA
"הדו סוכנויות"
אולם תצוגה ומרכז אביזרים
★ קניה
★ מכירה
★ תווך
03-5212294

ביטוח אופנועים
03-6910801
6390876

משאיות

גיל טרייד אין
G.M.C + G.M
03-5626767/5628898
סטנדר איסוזו דבל קבינה דיזל 4x2 93
סטנדר סונומה 88
ספארי 92

GMC ראלי, 93
STX, דיזל, מפלקת 11 + 1, לרציניים בלבד
050-209095

אספור G.M.C
1993, רמה 3, 45,000 ק"מ
050-225705

שבורלט האן אורך 1989, מוגן + מעלה
03-6832005

טנדרים

רכב אנא
מרכז המסחריות
03-804943
03-5569115
GMC סטנדר סיירה 2500
91/86 (4x4)
GMC האן ארוך
סטנדר דוקאט דבל קבינה 88
89 CG-8
87 סורנטוס דיזל

מסחריות

מבצע
תו אקספרס קמבי 1994
ב-46,900 ש"ח
כולל מע"מ
פתוח גם במוצ"ש בשעות 19:00-22:00
Budget

פיז'ו 504
פיז'ו 505
רנו
פיז'ו 305
פיז'ו 309
רנו 5
רנו 9
רנו 11
פיז'ו 405
רנו 18
רנו 19

פיאט ריתמו
פיז'ו
פיז'ו 104
פיז'ו 106
פיז'ו 205
פיאט טיפו
פיאט רגאטה

פיאט 127
פיאט 128
פיאט 131
פיאט אונו
פיאט פנדה
פיאטה
פיאסטה
קורטינה
סבירה